

قوانين

قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران^(۱)

مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی

قسمت اول - اهداف

ماده ۱ - به منظور تسریع در انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی، به دولت اجازه داده می‌شود مناطق ذیل را به عنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی براساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید:

الف - منطقه آزاد جزیره کیش طبق نقشه پیوست^(۲).

ب - منطقه آزاد قشم^(۳) حداکثر به وسعت سیصد کیلومتر مربع به هم پیوسته در ضلع شمال شرق جزیره در محدوده‌ای که هیأت وزیران تعیین خواهد نمود.^(۴)

-
- ۱ - قبل از این قانون به موجب تبصره ۱۹ قانون برنامه اول توسعه...مصوب ۱۳۶۸/۱۱/۱۱ به شرح زیر، به دولت اجازه تأسیس مناطق آزاد تجاری - صنعتی داده شده بود:
  - تبصره ۱۹ - به دولت اجازه داده می‌شود که حداکثر در سه نقطه از نقاط مرزی کشور، مناطق آزاد تجاری - صنعتی تأسیس نماید.
  - ۲ - به قانون الحاق جزایر هندورابی و فارور کوچک و بزرگ به محدوده منطقه آزاد کیش مصوب ۱۳۸۹/۹/۲۸ مندرج در این مجموعه رجوع شود.
  - ۳ - جزیره قشم قبلاً به موجب تصویبنامه مصوب ۱۳۶۹/۱۱/۷، به عنوان منطقه آزاد تجاری - صنعتی تعیین شده بود.
  - ۴ - این تصویبنامه در تاریخ ۱۳۷۵/۴/۱۸ و ۱۳۷۶/۴/۳۰ تصویب و در همین مجموعه درج شده است.

ج - منطق آزاد چاه بهار^(۱) (طبق نقشه پیوست).

تبصره ۱ - مناطق آزاد از تسهیلات و امتیازات موضوع این قانون برخوردار خواهند بود.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۷۸/۴/۳۰) - محدوده آبی مجاور مناطق آزاد که قلمرو آن به تصویب هیأت وزیران^(۲) خواهد رسید، منحصراً در خصوص فعالیت های مربوط به سوخت رسانی کشتی ها از امتیازات این قانون برخوردار خواهد بود.

تبصره ۳^(۳) - ایجاد مناطق جدید و تعیین محدوده آنها بنا به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده ۲ - درآمد سازمان های مناطق آزاد صرفاً بایستی در چارچوب بودجه سالیانه که به تصویب هیأت وزیران می رسد هزینه گردد. کمک های سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی (با اولویت نواحی همجوار) صرفاً با تصویب هیأت دولت امکان پذیر بوده و هرگونه کمک دیگری تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب خواهد شد.^(۴)

قسمت دوم - تعاریف

ماده ۳ - در این قانون واژه های زیر به جای عبارات های مشروح مربوط به کار می رود:

کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران.

منطقه: منطقه آزاد تجاری-صنعتی.

سازمان: سازمان هر منطقه آزاد تجاری-صنعتی.

مجلس: مجلس شورای اسلامی

قسمت سوم - وظایف

ماده ۴ - هیأت وزیران مسئولیت:^(۵)

- ۱ - قبلاً به موجب تصویب نامه مصوب ۱۳۷۰/۲/۱۸ منطقه واقع در اراضی شرق خلیج چابهار به عنوان منطقه آزاد تعیین گردیده بود.
- ۲ - به تصویب نامه تعیین قلمرو آبی منطقه آزاد قشم در خصوص فعالیت های مربوط به سوخت رسانی کشتی ها مصوب ۱۳۷۸/۱۱/۲۴ هیأت وزیران در همین مجموعه رجوع شود.
- ۳ - به موجب قانون اصلاحی ۱۳۷۸/۴/۳۰ شماره تبصره به ۳ تبدیل گردیده است.
- ۴ - بودجه سالیانه هر منطقه آزاد سالانه به تصویب هیأت وزیران می رسد.
- ۵ - به تصویب نامه تشکیل شورای به منظور ایجاد هماهنگی فی مابین سازمان های مناطق آزاد تجاری^۰ صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی مندرج در این

- الف- تصویب آیین‌نامه‌ها و هماهنگ نمودن کلیه فعالیت‌های هر منطقه.
- ب - تصویب اساسنامه سازمان و شرکت‌های تابعه.
- ج - تصویب برنامه‌های عمرانی، فرهنگی، بودجه سالانه و عملکرد صورت های مالی سازمان‌های مناطق.
- د - تصویب مقررات امنیتی و انتظامی مناطق با تأیید فرماندهی کل قوا.
- ه - اعمال نظارت عالی بر فعالیت‌های مناطق.
- را به عهده خواهد داشت.

ماده ۵ - هر منطقه توسط سازمانی که به صورت شرکت با شخصیت حقوقی مستقل تشکیل می‌گردد و سرمایه آن متعلق به دولت است اداره می‌شود. این شرکت‌ها و شرکت‌های وابسته از شمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکت‌های دولتی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی بوده و منحصرأ بر اساس این قانون و اساسنامه‌ها ی مربوط اداره خواهند شد و در موارد پیش‌بینی نشده در این قانون و اساسنامه، تابع قانون تجارت خواهند بود.^(۱)

مجموعه رجوع شود.

۱ - الف - قانون تفسیر شمول حکم موضوع ماده واحده قانون تعیین مرجع تصویب و یا اصلاح و تغییر اساسنامه شرکت‌ها و مؤسسات تابعه وزارتخانه‌ها به سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۶/۸/۸: موضوع استفساریه:

با توجه به مفاد ماده (۵) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲ آیا سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی نیز از مصادیق مؤسسات و شرکت‌های تابعه وزارتخانه‌ها که طبق مجوزهای قانونی ایجاد شده یا می‌شوند، موضوع ماده واحده قانون تعیین مرجع تصویب و یا اصلاح و تغییر اساسنامه شرکت ها و مؤسسات تابعه وزارتخانه‌ها مصوب ۱۳۶۶^(۱) محسوب می‌شوند؟

نظر مجلس: ماده واحده - با توجه به صراحت ماده (۵) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲ که اعلام می‌دارد «هر منطقه توسط سازمانی که به صورت شرکت با شخصیت حقوقی مستقل تشکیل می‌گردد و سرمایه آن متعلق به دولت است اداره می‌شود و این شرکت‌ها و شرکت‌های وابسته از شمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکت‌های دولتی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی بوده و منحصرأ بر اساس این قانون و اساسنامه‌های مربوط اداره خواهند شد.» و با عنایت به این که قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب سال ۱۳۷۲ بوده و مؤخر و حاکم بر قانون «تعیین مرجع تصویب و یا اصلاح و تغییر اساسنامه شرکتها و مؤسسات تابعه وزارتخانه‌ها مصوب ۱۳۶۶»^(۱) می‌باشد لذا سازمان مناطق آزاد از مصادیق ماده واحده مصوبه سال ۱۳۶۶ نمی‌باشد.

*۱- قانون تعیین مرجع تصویب و یا اصلاح و تغییر اساسنامه شرکتها و مؤسسات تابعه و وزارتخانه‌ها مصوب ۱۳۶۶/۹/۲۲:

ماده ۶ - سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد. اعضای هیأت مدیره توسط هیأت وزیران^(۱) انتخاب خواهند شد. مدیرعامل سازمان که ریاست هیأت مدیره را به عهده خواهد داشت، به موجب حکم ریاست جمهوری و از میان اعضای هیأت مدیره منصوب و بالاترین مقام اجرایی در زمینه های اقتصادی و زیربنایی منطقه می باشد. انتخاب مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره برای مدت سه سال بوده و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

عزل مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره با همان مراجع انتخاب کننده می باشد. هیأت وزیران^(۲) مسؤولیت و اختیار مجامع عمومی سازمان هر منطقه را به عهده دارد.

ماده ۷ - سازمان هر منطقه مجاز است با تصویب هیأت وزیران نسبت به تشکیل شرکت های لازم که طبق موازین قانون تجارت تشکیل می شود، اقدام نماید.

قسمت چهارم - مقررات عمومی

ماده ۸ - سازمان و شرکت های تابع آن مجاز هستند ق رار دادهای لازم را با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی منعقد نمایند و با سرمایه گذاران داخلی و خارجی با رعایت اصول قانون اساسی برای انجام طرح های عمرانی و تولیدی مشارکت کنند.^(۳)

ماده واحده - به موجب این قانون، تصویب و یا انجام هرگونه تغییر و اصلاح در اساسنامه مؤسسات و شرکت های تابعه وزارتخانه ها که طبق مجوزهای قانونی ایجاد شده یا می شوند، با کسب مجوز از مجلس شورای اسلامی در هر مورد بنا به پیشنهاد وزارت ذی ربط و تأیید سازمان امور اداری و استخدامی بر عهده هیأت وزیران خواهد بود.

ب ° نظریه ۷/۹۲۰۴ - ۱۳۸۲/۱۱/۱۸.ح.ق: قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی در مورد شرکت هایی که شخصیتی مستقل از وزارتخانه و مؤسسه دولتی دارند قابل اعمال نیست و با توجه به ماده ۵ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب سال ۱۳۷۲ و قانون تفسیر شمول حکم موضوع ماده واحده قانون تعیین مرجع تصویب و یا اصلاح و تغییر اساسنامه شرکت ها و مؤسسات تابعه وزارتخانه ها به سازمانهای مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب سال ۱۳۷۶ سازمان منطقه آزاد کیش مشمول مقررات قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی نیست.

۱ و ۲ - به پاورقی ماده (۴) همین قانون رجوع شود.

۳ - به مقررات سرمایه گذاری در مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۹ و شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی مندرج در این مجموعه رجوع شود.

اختلاف‌ها و دعاوی ناشی از قراردادهای منعقدشده حسب توافق^(۱) و تعهدهای قرارداد ادی دوطرف، رسیدگی و حل و فصل می‌شود.

ماده ۹ - وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، موسسه‌ها و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت می‌توانند برای ارائه تسهیلات و خدمات در محدوده هر منطقه، قراردادهای لازم را در حدود مصوبه‌های هیأت‌وزیران یا سازمان یا شرکت‌های تابع آن منعقد نمایند. شرایط این گونه قراردادهای به نحوی خواهد بود که موجب حفظ موقعیت رقابتی منطقه در مقابل مناطق آزاد سایر کشورها گردد.

ماده ۱۰ (اصلاحی ۱۳۷۵/۸/۲۲) - سازمان هر منطقه می‌تواند با تصویب هیأت‌وزیران در مقابل انجام خدمات شهری و فراهم نمودن تسهیلات مواصلاتی، بهداشت، امور فرهنگی، آموزشی و رفاهی از اشخاص حقیقی و حقوقی منطقه عوارض اخذ نماید.^(۲)

ماده ۱۱ - صدور مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی مجاز، ایجاد بنا و تأسیسات و تصدی به انواع مشاغل توسط اشخاص حقیقی و حقوقی، در مورد مشاغلی که متصدی مستقیم ندارند در محدوده منطقه فقط در اختیار سازمان می‌باشد.^(۳)

۱ - به موافقتنامه‌های مندرج در این مجموعه مراجعه فرمایید.

۲ - در اجرای این ماده، «آیین‌نامه اجرایی اخذ عوارض در مناطق آزاد تجاری - صنعتی» مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۷ و «دستورالعمل و روش اجرایی آیین‌نامه اخذ عوارض در مناطق آزاد تجاری صنعتی» مصوب ۱۳۷۳/۷/۹ تصویب و در همین مجموعه درج شده است.

۳ - الف - در اجرای این ماده مقررات زیر تصویب و در همین مجموعه درج شده است.

۱ - مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری صنعتی مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۹

۲ - ضوابط مربوط به نقل و انتقال حق بیمه و کسور بازنشستگی، بیمه شدگان در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۱۲.

۳ - آیین‌نامه اجرایی صدور روادید اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۲۷.

ب - نظریه ۷/۷۲۴۸ - ۱۳۸۸/۱۱/۱۸، ح.ق: نظر به این که به موجب ماده ۱۱ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۷۲/۶/۲۱ در مناطق آزاد تجاری^۴ صنعتی صدور مجوز ایجاد بنا و تأسیسات توسط کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی با لحاظ اهداف مذکور در ماده یک قانون یادشده در اختیار سازمان منطقه آزاد تجاری^۵ صنعتی مربوطه می‌باشد، بنابراین صدور مجوز ایجاد بنا و تأسیسات در منطقه آزاد تجاری صنعتی قسم در صلاحیت سازمان منطقه آزاد مذکور است.

ماده ۱۲ - مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی و صدور روادید برای اتباع خارجی به موجب آیین نامه‌هایی خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.^(۱)

ماده ۱۳ (اصلاحی ۱۳۸۸/۳/۶) - اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به انواع فعالیت‌های اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز به مدت بیست سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم^(۲) معاف خواهد بود و پس از انقضای بیست سال تابع مقررات مالیاتی خواهند بود که با پیشنهاد هیأت وزیران به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.^(۳)

۱ - به زیرنویس ماده ۱۱ همین قانون رجوع شود.

۲ - برای اطلاع از این قانون و اصلاحات بعدی آن به مجموعه قانون مالیات‌های مستقیم از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

۳ - الف - قانون تفسیر راجع به ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمه‌وری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴/۱/۲۱

موضوع استفسار: آیا معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ - در فاصله زمانی میان ایجاد مناطق آزاد و شروع فعالیت تا زمان تصویب قانون یاد شده قابل اعمال است یا خیر؟

نظر مجلس: ماده واحده - معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳ قانون فوق‌الذکر در فاصله زمانی میان ایجاد مناطق آزاد و شروع فعالیت تا زمان تصویب قانون یاد شده نیز قابل اعمال می‌باشد.

ب - رأی ۵۵۸۶ - ۳۰/۴ - ۱۳۷۶/۵/۲۲ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی:

گزارش شماره ۳۰/۴-۸۵۷۶ مورخ ۱۳۷۵/۸/۸ ریاست شورای عالی مالیاتی عنوان معاونت محترم درآمدهای مالیاتی ، حسب ارجاع آن معاونت در جلسه مورخ ۱۳۷۶/۵/۷ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی مطرح است.

گزارش مذکور دایره بر پیشنهاد، طرح و بررسی چند سؤال راجع به معافیت مالیاتی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران و معافیت احتمالی مربوط به دوره انحلال در هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی می‌باشد که اهم آن‌ها به قرار زیر است:

۱- آیا معافیت‌های مالیاتی موضوع فصل اول باب چهارم قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه بعدی آن و همچنین معافیت‌های مالیاتی موضوع ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران شامل مأخذ محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی که در دوره معافیت منحل می‌شوند (مالیات دوره انحلال) نیز می‌باشد یا خیر و اگر اشخاص حقوقی فعال در مناطق آزاد به شرح فوق از پرداخت مالیات دوره انحلال معاف هستند، آیا این معافیت شامل دارایی‌های آن‌ها که در نقاط خارج از مناطق آزاد و جود دارد خواهد بود یا خیر؟

۲- آیا در مواردی که صاحبان سهام یا سهام‌الشرکه اشخاص حقوقی فعال در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و یا افرادی که خود به عنوان شخص حقیقی در مناطق مذکور فعالیت داشته و از معافیت ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد برخوردار بوده‌اند، فوت می‌نمایند، ماترک متعلق به آنان واقع در مناطق آزاد نیز معاف از پرداخت مالیات بر ارث می‌باشد یا خیر؟

۳- آیا فعالیت شرکت‌هایی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن‌ها مستقیماً یا با واسطه متعلق به دولت است، در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مشمول معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد می‌باشد؟
هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی در اجرای بند ۳ ماده ۲۵۵ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه بعدی پس از شور و بررسی پیرامون مسایل مذکور به ترتیب سوالات مطروحه به شرح ذیل اعلام رأی می‌نماید:

۱- اولاً در خصوص اشخاص حقوقی که در دوران معافیت موضوع فصل اول باب چهارم قانون مالیات‌های مستقیم منحل می‌شوند، باید درآمد ناشی از فعالیت‌های معاف را که احتمالاً در طی آخرین دوره عملیات تا تاریخ انحلال صورت گرفته، از کل مأخذ مشمول مالیات دوره مذکور کسر نموده و مابقی برابر مقررات مشمول مالیات خواهد بود.
ثانیاً نظر به اینکه حسب ماده ۱۱۵ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و تبصره آن مأخذ محاسبه مالیات آخرین دوره عملیات اشخاص حقوقی که منحل می‌شوند، علاوه بر افزایش بهای دارایی‌ها شامل نتایج عملکرد آن دوره نیز می‌باشد و از طرفی مالیات دوره انحلال در فصل مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی ذکر گردیده که در نتیجه این مالیات هم در گروه مالیات بر درآمد شناخته شده است، لذا معافیت مالیاتی موضوع ماده (۱۳) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ شامل آن بخش از دارایی‌هایی که به مناسبت فعالیت اقتصادی، در تاریخ انحلال در مناطق فوق مستقر بوده نیز می‌شود اما دارایی‌های اشخاص مشمول ماده (۱۳) مزبور واقع در نقاط خارج از این مناطق و غیرمربوط با فعالیت‌های موضوع ماده (۱۳) اخیرالذکر در زمان انحلال مشمول این معافیت نخواهد بود.

۲- ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی معافیت مالیاتی را برای اشخاصی قائل شده است که در این مناطق مبادرت به سرمایه‌گذاری و یا فعالیت اقتصادی می‌نمایند بنابراین در موارد فوت اشخاص مزبور در حقیقت متوفی اقدام به سرمایه‌گذاری و یا فعالیت اقتصادی می‌نموده نه وراثت وی، بالتسبیح وراثت به مناسبت اینکه اموال یا حقوق مالی مورث آن‌ها در مناطق آزاد تجاری صنعتی واقع است نمی‌توانند بابت اموال و حقوق مذکور از معافیت مالیاتی بهره‌مند گردند.

۳- ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی فوق‌الذکر که به منزله یک قانون خاص می‌باشد، تفاوتی بین شرکت‌های مختلف، خواه تمام یا قسمتی از سرمایه آن‌ها با واسطه یا بی‌واسطه متعلق به دولت باشد یا بخش خصوصی، قائل نشده است. علیهذا شرکت‌ها بابت سهم دولت محروم از معافیت مقرر موضوع ماده ۱۳ نخواهند بود.

نظر اقلیت

به استناد ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ اشخاصی که مجوز هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد را داشته باشند از تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز به مدت پانزده سال درآمد و دارایی مربوط به فعالیت آن‌ها در منطقه آزاد از تمام مالیات‌های مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم

منجمله مالیات بر ارث معاف می‌باشد.

رای ۳۰/۴/۲۰۹۰-۱۳۷۴/۳/۲۴ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی:

گزارش شماره ۳۰/۵-۳۵۵۴-۳۰/۹/۱۶ و ۱۳۷۲/۱۰/۷-۳۰/۵-۳۵۵۴ دفتر فنی مالیاتی عنوان معاونت محترم درآمدهای مالیاتی در خصوص ابهامات مربوط به موارد شمول یا عدم شمول معافیت موضوع ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۲/۷ مجلس شورای اسلامی حسب ارجاع معاونت محترم مذکور در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۰ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی که خلاصه موارد ابهام به شرح زیر می‌باشد مطرح است.

- آیا حقوق بگیران و صاحبان مشاغل که در منطقه آزاد تجاری به فعالیت اقتصادی اشتغال دارند مشمول معافیت مقرر در ماده قانونی یاد شده می‌باشند یا خیر؟
- در مورد شخص حقیقی که حائز شرایط به شرح مذکور در صدر ماده قانونی فوق است ، در صورت فوت آیا به دارایی‌های وی در این مناطق مالیات بر ارث تعلق می‌گیرد؟
- آیا شخص حقیقی حائز شرایط مذکور در صدر ماده ۱۳ قانون اشاره شده در صورت انحلال مشمول مالیات بر درآمد دوره انحلال خواهد شد؟

- سرمایه شرکت‌های سهامی و مختلط سهامی حائز شرایط به شرح مذکور در صدر ماده ۱۳ قانون فوق در موقع تأسیس شرکت یا افزایش سرمایه مشمول حق تمبر موضوع ماده ۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم می‌گردد یا خیر؟
هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی پس از بحث و مشاوره نسبت به موارد یادشده به شرح آتی اعلام رأی می‌نماید:

توجه به مفاد ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر معافیت هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ مندرج در مجوز به طور کلی ه ر نوع فعالیت اقتصادی اشخاص حقیقی یا حقوقی که صرفاً در حدود مجوزهای کسب و کار صادره مربوط اعم از شغلی یا استخدامی و یا بر اساس پروانه‌ها یا تأسیس و یا بهره‌برداری واحدهای تولیدی و صنعتی در مناطق مذکور انجام می‌پذیرد از پرداخت مالیات بر درآمد در مدت مقرر معاف می‌باشد. همچنین کلیه اموال و دارایی‌های اشخاص مزبور نیز که منحصرأ در ارتباط با فعالیت اقتصادی موصوف آن‌ها بوده و ضمناً در مناطق یاد شده مستقر باشند از معافیت مقرر برخوردار خواهند بود.
بخشنامه ۱۳۲۰۹/۵۹۹۰۸-۳۰/۴-۱۳۷۸/۱۱/۳۰: همانطور که مطلع هستید، طبق ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ اشخاص حقیقی و حقوقی که در مناطق آزاد مذکور به انواع فعالیت‌های اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه از تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز به مدت ۱۵ سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم معاف می‌باشند. حال مشاهده می‌شود که برخی اشخاص حقوقی اقامتگاه قانونی خود را در مناطق آزاد تعیین و یا شعبه‌ای از شرکت را در منطقه مستقر اما در عمل تمام یا بخشی از فعالیت‌های اقتصادی را در تهران یا سایر نقاط کشور و خارج از مناطق انجام می‌دهند و همچنین عده‌ای از اشخاص حقیقی محلی را به عنوان شعبه، نمایندگی، دفتر و نظایر آن‌ها در منطقه دایر و آن‌ها نیز کلاً و جزئاً در خارج از منطقه به فعالیت اقتصادی می‌پردازند و در این راستا اشخاص مذکور اعم از حقیقی و حقوقی سعی دارند به لحاظ برخورداری از معافیت ، تمامی درآمد حاصله را ناشی از اقامتگاه ، شعبه ، نمایندگی، دفتر و غیره واقع در منطقه آزاد قلمداد نمایند. در این میان ممکن است اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در

ماده ۱۴ - مبادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور پس از ثبت گمرکی از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی هستند و مقررات صدور و ورود کالا و تشریفات گمرکی در محدوده هر منطقه به تصویب هیأت وزیران^(۱) خواهد رسید مبادلات بازرگانی مناطق با سایر

رشته نمایندگی فروشندگان خارجی هم پایگاه فعالیت خود را در مناطق آزاد به ثبت برسانند. اما علاوه بر بازاریابی و تبلیغ از طریق جراید، صدا و سیما و وسایل دیگر فروش محصول را نیز در تهران و یا به هر حال خارج از مناطق انجام و حاصل این فعالیت‌ها را به حساب پایگاه ثابت ثبت و ارائه نمایند.

در چنین مواردی باید توجه داشته باشند که وفق ماده ۱۳ یاد شده تنها درآمد حاصل از فعالیت اقتصادی در منطقه و دارایی‌های مرتبط با درآمد مزبور واقع در آن منطقه مشمول معافیت می‌باشد. به عبارت دیگر معافیت مقرر مورد بحث ناظر به درآمدهایی است که منحصراً به سبب فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد در همان منطقه تحصیل شده باشد و گرنه صرف دایر نمودن یک محل به عنوان فوق‌الذکر و یا تعیین اقامتگاه یا پایگاه به نشانی مناطق آزاد موجب شمول معافیت نخواهد بود و اگر فعالیت‌های اقتصادی به صورت مختلط بین منطقه و خارج از منطقه صورت گیرد، بایستی معافیت را به نسبت حجم فعالیت در داخل منطقه منظور نمود. مفاد این بخشنامه به تأیید هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی رسیده است.

بخشنامه ۱۳۷۶/۹/۲-۳۰/۴-۹۲۴۶/۳۷۷۵۶: نظر به اینکه در خصوص معافیت مالیاتی اشخاصی که اقامتگاه قانونی آن‌ها در مناطق آزاد قرار داشته ولیکن در خارج از مناطق مذکور نیز دارای فعالیت اقتصادی و انتفاعی بوده و همچنین اشخاصی که اقامتگاه قانونی آن‌ها خارج از مناطق آزاد می‌باشد ولی در داخل مناطق آزاد هم فعالیت اقتصادی و انتفاعی دارند ابهاماتی مطرح گردیده. لذا به منظور رفع هرگونه ابهام و ایجاد رویه واحد اعلام می‌دارد: چون با توجه به مفاد ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۴ هر نوع فعالیت اقتصادی اشخاص در مناطق آزاد به مدت ۱۵ سال از تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز فعالیت در مناطق مورد بحث از پرداخت مالیات بر دارایی و درآمد معاف می‌باشد. لذا توجه خواهند داشت که معافیت مالیاتی یاد شده فارغ از محل اقامتگاه قانونی اشخاص، صرفاً ناظر به آن قسمت از فعالیت اقتصادی انتفاعی مؤدیان خواهد بود که با رعایت مقررات مربوط در محدوده مناطق مزبور صورت می‌پذیرد و نیز بدیهی است که این معافیت مالیاتی شامل آن قسمت از درآمد اشخاص که از فعالیت در خارج از مناطق یاد شده حاصل می‌شود، ولو آنکه اقامتگاه قانونی آن‌ها در مناطق آزاد باشد، نخواهد بود.

مفاد این بخشنامه مورد تأیید هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی نیز می‌باشد.

ج - نظریه ۷/۷۲۹۵ - ۱۳۷۳/۱۱/۱۶.ح.ق: نظر به اینکه قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری جمهوری اسلامی ایران به ویژه در مواد ۵، ۸، ۱۰، ۱۱ و ۲۴ اجازه اخذ عوارض و هم‌چنین صدور مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی مجاز و ایجاد بنا و اعمال کلیه حقوق مربوط به اراضی مشمول قانون زمین شهری و قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها، اراضی مستحدث ساحلی را به سازمان مربوط دانسته است، از جهات یادشده و آنچه در تبصره ذیل ماده ۸ آیین‌نامه آمده است، برای شهرداری اختیاری در مقام حدوث اختلاف باقی نمانده است.

۱ - در اجرای مواد ۱۴، ۱۵، ۱۶ و ۱۷، «مقررات صادرات، واردات و امور گمرکی مناطق آزاد تجاری - صنعتی» در تاریخ ۱۳۷۳/۲/۱۹ تصویب و در همین مجموعه درج شده است.

نقاط کشور اعم از مسافری و تجاری تابع مقررات عمومی صادرات و واردات کشور می‌باشد.
ماده ۱۵ - واردات کالای تولیدشده در منطقه آزاد به سایر نقاط کشور، تا حد ارزش افزوده در آن منطقه با تصویب هیأت وزیران از پرداخت تمام یا قسمتی از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می‌باشند.^(۱)(۳)

ماده ۱۶ - ورود کالاهایی که تمام یا بخشی از مواد اولیه آن از داخل کشور تأمین و در منطقه آزاد تولید می‌شود از تمام یا بخشی (متناسباً) از حقوق گمرکی و سود بازرگانی مربوط به مواد اولیه داخلی معاف خواهند بود.^(۳)(۴)

ماده ۱۷ - کالاهایی که برای به کارگیری و مصرف در منطقه از داخل کشور به مناطق حمل می‌گردند، از موارد نقل و انتقال داخلی کشور است ولی صادرات آن‌ها از منطقه ب ه خارج تابع مقررات عمومی صادرات و واردات خواهد بود.^(۵)

ماده ۱۸ (اصلاحی ۱۳۷۸/۴/۳۰) - تأسیس بانک و مؤسسه اعتباری به صورت شرکت سهامی عام یا خاص با سهام با نام و اشتغال به عملیات بانکی و استفاده از عنوان بانک و یا مؤسسه اعتباری در مناطق منحصراً طبق مفاد این قانون و آیین‌نامه اجرایی آن که توسط بانک مرکزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید انجام می‌شود.^(۶)

تبصره ۱ (الحاقی ۱۳۷۸/۴/۳۰) - تأسیس بانک و مؤسسه اعتباری ایرانی با سرمایه داخلی و خارجی در مناطق، موکول به پیشنهاد سازمان و تصویب اساسنامه آن‌ها توسط شورای پول و اعتبار و صدور مجوز از طرف بانک مرکزی است.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۷۸/۴/۳۰) - افتتاح شعبه توسط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری اعم از ایرانی و خارجی موکول به پیشنهاد سازمان و تأیید بانک مرکزی است.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۳۷۸/۴/۳۰) - نظام حاکم بر برابری ریال ایران با اسعار مختلف در

۱، ۳ و ۵ - در اجرای مواد ۱۴، ۱۵، ۱۶ و ۱۷، «مقررات صادرات، واردات و امور گمرکی مناطق آزاد تجاری - صنعتی» در تاریخ ۱۳۷۳/۲/۱۹ تصویب و در همین مجموعه درج شده است.

۲ و ۴ - به بند ب ماده «۱۱۲» قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

۶ - به «آیین‌نامه اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۸/۹/۹» و به دستورالعمل اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۶/۱۳ شورای پول و اعتبار مندرج در همین مجموعه مراجعه فرمایید.

مناطق آزاد توسط هیأت وزیران تعیین می‌شود.^(۱)

تبصره ۴ (الحاقی ۱۳۷۸/۴/۳۰) - معاملات واحدهای بانکی در مناطق آزاد با ریال ایران مشمول مقررات بانکداری اسلامی خواهد بود. واحدهای بانکی که مجوز انجام بانکداری برون مرزی اخذ نموده‌اند از انجام معاملات به ریال ایران ممنوع هستند.

ماده ۱۹ - سازمان می‌تواند برای اجرای طرح‌های زیربنایی و تولیدی در قالب برنامه و بودجه مصوب خود نسبت به تأمین و تضمین اعتبار از منابع داخلی و خارجی با تصویب هیأت وزیران اقدام نماید. بازپرداخت این اعتبارات فقط از محل درآمدهای سازمان انجام خواهد شد.

ماده ۲۰ - ورود و خروج سرمایه و سود حاصل از فعالیت‌های اقتصادی در هر منطقه ، آزاد می‌باشد. مقرر است لازم برای جلب و حمایت سرمایه گذاری در هر منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجیان در فعالیت‌های هر منطقه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.^(۲)

ماده ۲۱ (اصلاحی ۱۳۷۸/۴/۳۰) - حقوق قانونی سرمایه گذاران خارجی که پذیرش سرمایه آنها به تصویب هیأت وزیران رسیده است، مورد تضمین و حمایت است . سرمایه سرمایه گذاران مزبور چنانچه در مواردی به وسیله قانون به نفع عموم ملی شود یا اینکه از سرمایه گذاران یاد شده سلب مالکیت شود ، جبران عادلانه خسارت به عهده دولت می باشد . مقررات مربوط به نحوه پذیرش سرمایه ها ی مذکور و طریق جبران خسارت به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.^(۳)

ماده ۲۲ (اصلاحی ۱۳۷۸/۴/۳۰) - ثبت شرکت‌ها و مالکیت های صنعتی و معنوی ، همچنین ثبت کشتی‌ها، شناورها و هواپیماها در هر منطقه با رعایت اصل هشتاد و یکم^(۴) (۸۱) قانون اساسی طبق ضوابط مصوب هیأت وزیران^(۵) انجام می‌شود.

۱ - تا زمان تهیه این مجموعه مصوبه‌ای در خصوص تبصره ۳ ماده ۱۸ به تصویب نرسیده است.

۲ و ۳ - «مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد تجاری - صنعتی» در تاریخ ۱۳۷۳/۲/۱۹ تصویب و در همین مجموعه درج شده است.

۴ - اصل هشتاد و یکم ق.ا.ج.ا. مصوب ۱۳۵۸/۹/۱۲ با اصلاحات بعدی:

دادن امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات در امور تجاری و صنعتی و کشاورزی و معادن و خدمات به خارجیان مطلقاً ممنوع است.

۵ - به تصویب‌نامه ضوابط ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ و ضوابط ثبت و اعطای تابعیت جمهوری اسلامی ایران به شناورها در مناطق آزاد

تبصره (اصلاحی ۱۳۷۸/۴/۳۰) - ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در هر منطقه توسط سازمان آن منطقه انجام می‌شود.

ماده ۲۳ - سازمان می‌تواند در محل‌های لازم دفتر نمایندگی تأسیس نماید.

ماده ۲۴ - نحوه استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب فروش یا اجاره آن به اتباع کشور در محدوده هر منطقه که در مالکیت دولت باشد طبق مقررات مصوب هیأت وزیران و با رعایت برنامه‌های عمرانی هر منطقه تعیین می‌گردد.^(۱)

سازمان هر منطقه مسئول اجرای مقررات مربوط خواهد بود.

تبصره ۱ - اجاره زمین به اتباع خارجی مجاز و فروش آن مطلقاً ممنوع است.

تبصره ۲ - ساکنین ایرانی جزایر موضوع مناطق آزاد همانند سایر نقاط کشور دارای کلیه حقوق مالکیت عرصه و اعیان می‌باشند. سازمان ثبت اسناد و املاک مکلف است برابر قوانین و مقررات سند مالکیت به نام اشخاص صادر نماید.

ماده ۲۵ - رئیس و مدیران سازمان هر منطقه، مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره شرکت‌های تابعه، کلیه وزرا و رؤسای سازمان‌های دولتی، رؤسای قوه قضاییه و دیوان عالی کشور و دیوان عدالت اداری، دادستان کشور، رئیس سازمان بازرسی کل کشور و معاونان و مشاوران آنان و نمایندگان مجلس، استانداران، شهرداران و معاونان ایشان و وابستگان درجه یک آنان مجاز به داشتن سهام در شرکت‌هایی که توسط سازمان هر منطقه ایجاد می‌شود و

تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۸۸/۱۱/۴ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

۱ - الف - به آیین‌نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۲۳ شورای عالی مناطق آزاد تجاری^۱ صنعتی ندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

ب - از بخشنامه ۱۰۶۰۰۱-۱۳۹۰/۵/۲۳ ریاست جمهوری: ....

۲ - به موجب قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها اصل بر حفظ کاربری اراضی زراعی و باغی و عدم تغییر کاربری آنها است و مرجع تشخیص ضرورت برای تغییر کاربری در خارج از محدوده شهرها و شهرک‌ها، کمیسیون موضوع تبصره (۱) ماده (۱) قانون مزبور مرکب از رؤسای جهاد کشاورزی، راه و شهرسازی استان، مدیر امور اراضی استان و مدیر کل حفاظت محیط زیست و نماینده استاندار می‌باشد، بنابراین لحاظ حداقل مساحت در صدور مجوز تغییر کاربری الزامی می‌باشد.

تبصره - در مورد اراضی زراعی و باغ‌ها که جزء اراضی دولتی یا ملی متعلق به دولت در مناطق آزاد تجاری - صنعتی باشد مطابق ماده (۲۴) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی و آیین‌نامه اقدام خواهد شد.

همچنین شرکت‌های خصوصی که در محدوده منطقه فعالیت دارند نمی‌باشند.

ماده ۲۶ - آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون به تصویب هیأت‌وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۷ (الحاقی ۱۳۷۵/۸/۲۲) - به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های مناطق آزاد ، حسب مورد با تأیید وزیر ذی‌ربط به یکی از دو روش زیر عمل خواهد شد: (۱)
الف - دستگاه‌های اجرایی (وابسته به قوه مجریه) اختیارات خود در منطقه را به رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان‌های مناطق آزاد تفویض نمایند.

ب- مدیران، رؤسا و سرپرستان دستگاه‌های اجرایی مستقر در مناطق آزاد به پیشنهاد رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان و با حکم بالاترین مقام دستگاه اجرایی منصوب می‌شوند.
ماده ۲۸ (الحاقی ۱۳۷۸/۴/۳۰) - تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه ایرانی با سرمایه داخلی و خارجی و شعب و نمایندگی آن‌ها و مؤسسات کارگزاری بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مجاز و صرفاً تابع مقرراتی است که به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران به تصویب هیأت‌وزیران خواهد رسید. (۲)

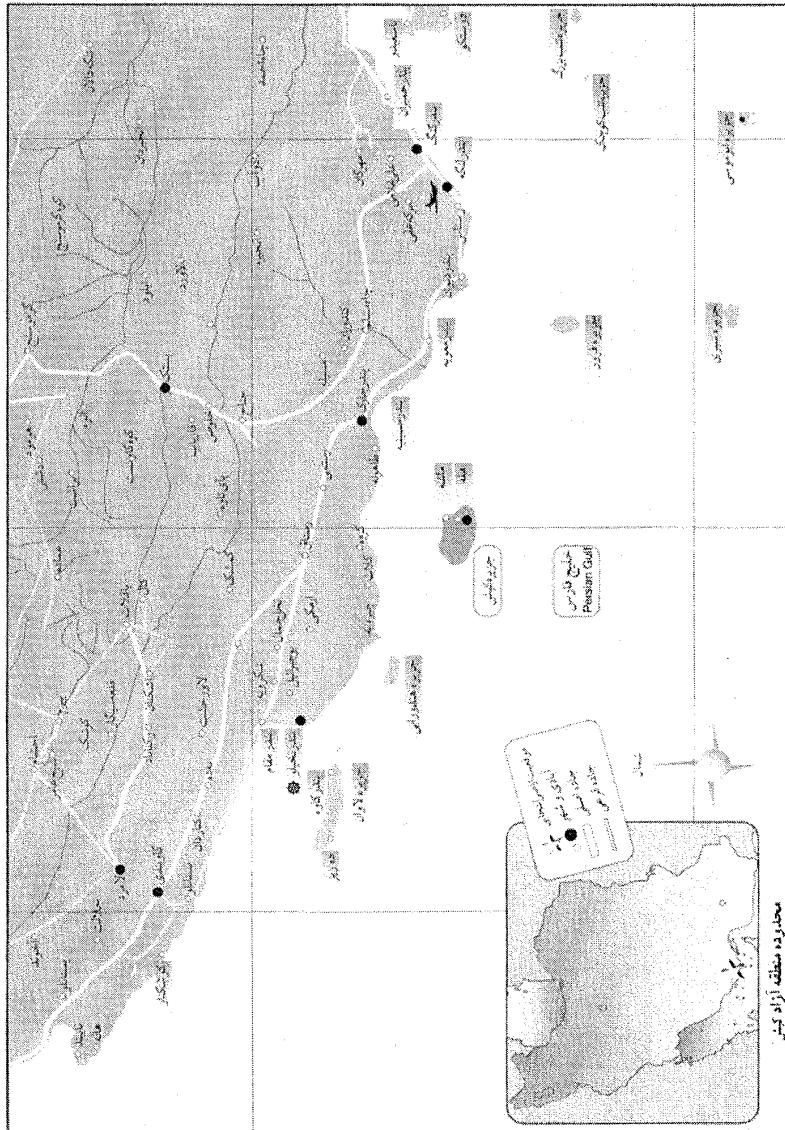
تبصره (الحاقی مصوب ۱۳۸۸/۵/۷ مجلس شورای اسلامی و ۱۳۸۸/۱۲/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام) - حکم مذکور در این ماده شامل شعب و نمایندگی مؤسسات خارجی و مؤسسات کارگزاری بیمه خارجی نیز خواهد بود (۳)

ماده ۲۹ (الحاقی مصوب ۱۳۸۸/۵/۷ مجلس شورای اسلامی و ۱۳۸۸/۱۲/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام) - تأسیس و فعالیت بورس‌ها با سرمایه داخلی و خارجی در مناطق آزاد بر اساس مقررات مجاز و تابع آیین‌نامه‌ای است که ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد شورای عالی بورس و اوراق بهادار به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۱ - به‌بند الف ماده ۱۱۲ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

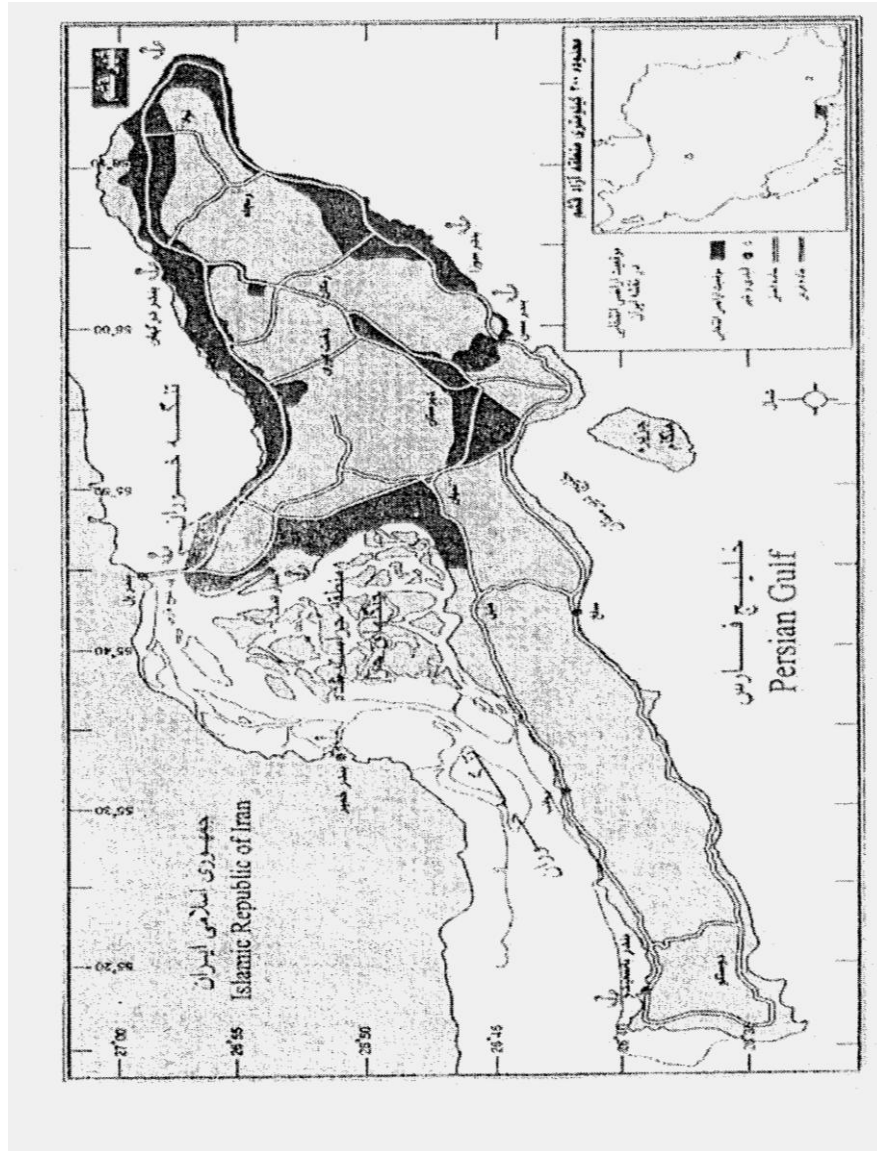
۲ و ۳ - به مصوبه راجع به مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۹/۶/۲ هیأت‌وزیران و مصوبه ضوابط اعطای پروانه نمایندگی بیمه به اشخاص حقیقی در مناطق آزاد مصوب ۱۳۸۲/۴/۳ شورای عالی بیمه با اصلاحات بعدی مندرج در همین مجموعه مراجعه شود. ضمناً در خصوص شرکت‌های بیمه فعال در داخل کشور به مجموعه قوانین و مقررات بیمه از انتشارات این معاونت مراجعه نمایید.

نقشه محدوده منطقه آزاد کیش

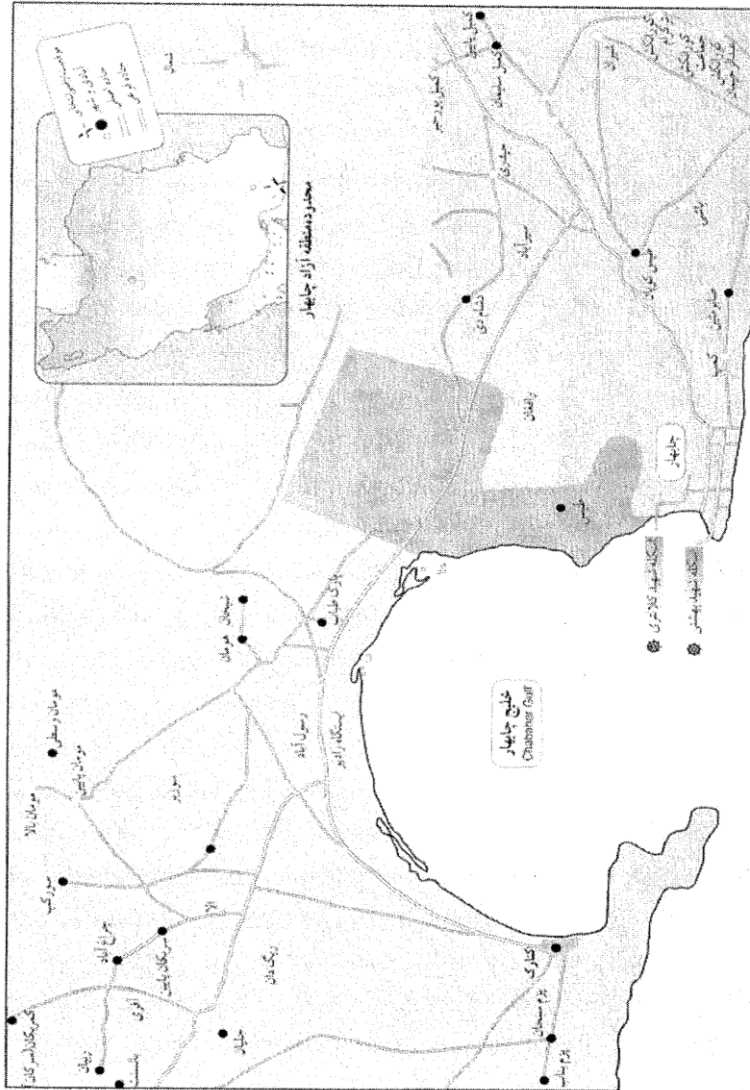

نقشه محدوده منطقه آزاد قشم

نقشه محدوده منطقه آزاد چابهار

قانون ایجاد مناطق آزاد تجاری - صنعتی آبادان و خرمشهر، جلفا و بندر انزلی

مصوب ۱۳۸۲/۶/۲

ماده واحده- محدوده‌ای از منطقه شهرستاهای آبادان و خرمشهر و محدودای از شهرستاهای جلفا و بندرانزلی که هیأت‌وزیران تعیین می‌کند به عنوان مناطق آزاد تجاری صنعتی شناخته می‌شود. مناطق یادشده در کلیه امور بر اساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷^(۱) و اصلاحات بعدی آن اداره خواهد شورد کالای همراه مسافر از سه منطقه آزاد یادشده به سایر نقاط کشور به هر میزان ممنوع اسلیق قانون از تاریخ تصویب لایحه اجرا است

از قانون نظام صنفی کشور

مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۴

ماده ۸۸ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸)- دبیرخانه هیأت عالی نظارت مکلف است با همکاری دبیرخانه شورای عالی مناطق تجاری - صنعتی، نسبت به تهیه آیین‌نامه اجرایی حاکم بر تشکیل و فعالیت تشکل‌های صنفی در مناطق آزاد کشور اقدام کند تا پس از تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت به اجرا درآید.

قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران^(۲)

مصوب ۱۳۸۴/۳/۱۱

قسمت اول - هدف

ماده ۱- به منظور پشتیبانی از فعالیت‌های اقتصادی و برقراری ارتباط تجاری بین‌المللی و

۱ - قانون مذکور در این مجموعه درج شده است.

۲ - مستندات چگونگی تأسیس و ایجاد مناطق ویژه اقتصادی به شرح زیر است:

الف - تبصره ۲۰ قانون برنامه اول توسعه مصوب ۱۳۶۸/۱۱/۱۱ (که زمان اجرای آن منقضی شده است)

به منظور پشتیبانی تولید، گمرک ایران و سازمان بنادر و کشتیرانی موظفند حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون مناطق ویژه حراست شده‌ای را در مبادی ورودی و یا گمرکات داخلی جهت نگهداری به صورت امانی مواد اولیه و قطعات و ابزار و مواد تولیدی که بدون انتقال ارز وارد می‌شود تأسیس نمایند. ورود کالا از مناطق مذکور جهت مصرف داخلی، تابع مقررات صادرات و واردات خواهد بود. صاحبان کالای توانمند بدو ن هیچ گونه تشریفات کالای وارداتی خود را از مبادی مذکور، از کشور خارج نمایند. آیین‌نامه اجرایی این تبصره به تصویب هیأت‌وزیران خواهد رسید.

ب - بند تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم توسعه مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۰ (که زمان اجرای آن منقضی شده است) به شرح زیر:

تحرك در اقتصاد منطقه‌ای و تولید و پردازش کالا، انتقال فناوری، صادرات غیرنفتی، ایجاد اشتغال مولد و جلب و تشویق سرمایه‌گذاری^(۱) داخلی و خارجی، صادرات مجدد، عبور خارجی (ترانزیت) و انتقال کالا (ترانشیب) به دولت اجازه داده می‌شود در شهرستان‌هایی که استعداد و بقاء لازم برای تحقق اهداف مذکور را دارند مناطقی را با عنوان منطقه و یژه اقتصادی ایجاد نماید.

تبصره ۱^(۲) - در مناطق ویژه اقتصادی که برای فعالیت‌های معین ایجاد شده‌اند، تعیین محدوده جغرافیایی، طرح جامع و کالبدی، نوع و حدود فعالیت مجاز هر یک از آنها به موجب این قانون و با پیشنهاد دبیرخانه و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

تبصره ۲ - ایجاد مناطق و یژه اقتصادی جدید با تصویب مجلس شورای اسلامی

خواهد بود.

د - ۱ - به منظور پشتیبانی از تولیدات داخلی و توسعه صادرات غیرنفتی و ایجاد تحرك در اقتصاد منطقه ای دولت می‌تواند مناطق ویژه حراست شده‌ای را در مبادی ورودی و یا گمرک‌های داخلی ایجاد نماید.^(۱) ورود کالا از مناطق مذکور جهت مصرف داخلی، تابع مقررات صادرات و واردات خواهد بود و صدور کالا از این مناطق بدون هیچ‌گونه تشریفات انجام خواهد شد.

۲ - مناطق ویژه حراست شده که به موجب تبصره ۲۰ قانون برنامه اول توسعه ایجاد شده‌اند بایستی فعالیت خود را با مفاد این تبصره و آیین‌نامه اجرایی آن تطبیق دهند.

۳ - آیین‌نامه اجرایی این بند توسط هیأت وزیران به تصویب خواهد رسید.

ج - بند ۳۹ ماده ۲ مصوبه شورای عالی اداری در خصوص تعیین وظایف استانداران و فرمانداران و نحوه عزل و نصب آنها مصوب ۱۳۷۷/۷/۲۸ مندرج در همین مجموعه.

(*۱) تعیین نام مناطق موضوع بند «د» تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم مصوب ۱۳۷۴/۵/۲۳ شورای عالی مناطق آزاد: با عنایت به دلایل و توضیحات دبیر شورای عالی، عنوان پیشنهادی «منطقه ویژه اقتصادی» به منظور اطلاق به مناطق موضوع بند «د» تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تعیین و به تصویب رسید.

۱ - از تصویب‌نامه مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۵ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت: وزارت راه و ترابری موظف است به منظور افزایش ظرفیت حمل و نقل در استان هرمزگان نسبت به انجام موارد ذیل اقدام نماید: ...

۱۱- تسری ضوابط، مقررات و تسهیلات برقرار شده برای سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد به منطقه ویژه اقتصادی

بندر شهید رجایی.

۲ - تبصره ۱ و ۲ ماده ۱، تبصره ۱ و ۲ ماده ۳ و ماده ۲۴ در تاریخ ۱۳۸۴/۹/۵ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

قسمت دوم - تعاریف و کلیات

۲۵۵۱- در این قانون واژه‌های زیر به جای نامها یا عبارتهای مشروح مربوط به کارمی‌رود:

کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران.

گمرک: گمرک جمهوری اسلامی ایران.

منطقه: منطقه ویژه اقتصادی.

سازمان: سازمان هر منطقه ویژه اقتصادی.

دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد.

۳۵۵۱- هیأت‌وزیران در اجرای این قانون، مسئولیت‌های زیر را نیز برعهده دارد: ^(۱)

الف - تعیین و یا تغییر سازمان مسؤول منطقه اعم از دولتی و غیردولتی.

ب - نظارت بر فعالیت‌های مناطق در چارچوب برنامه‌ها و اهداف آنها.

تبصره ۱- هیأت‌وزیران می‌تواند در صورت نیاز، سازمانی دولتی را به منظور اداره منطقه

ویژه ایجاد نماید. اساسنامه این سازمان‌ها بنا به پیشنهاد دبیرخانه به تصویب هیأت وزیران

می‌رسد. ^(۲)

تبصره ۲- تعیین سازمان مسؤول منطقه از بین اشخاص حقوقی غیردولتی منوط به تملک

(یا واگذاری رسمی دستگاه‌های دولتی ذی‌ربط) و تصرف اراضی واقع در محدوده منطقه ویژه

موردنظر توسط اشخاص حقوقی غیردولتی، قبل از صدور مجوز هیأت‌وزیران می‌باشد. ضابطه

تغییر سازمان مسؤول منطقه در چنین صورتی تابع قراردادی می‌باشد که با رعایت این قانون

فی‌مابین دبیرخانه و سازمان منعقد می‌شود.

۴۵۵۱- سازمان می‌تواند مطابق آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد، علاوه بر

خدماتی که دستگاه‌های اجرایی ارائه می‌نمایند در قبال ارائه خدمات عمومی زیربنایی و

مهندسی و تسهیلات مواصلاتی، انبارداری، تخلیه، بارگیری، بهداشتی، فرهنگی، ارتباطات،

آموزشی و رفاهی و جوهی را دریافت نماید. اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به کار

۱ - به تصویب‌نامه تشکیل شورایی به منظور ایجاد، هماهنگی فی‌مابین سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و

مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵ هیأت‌وزیران با اصلاحات بعدی مندرج در این

مجموعه رجوع شود.

۲ - تا زمان تهیه این مجموعه، در اجرای این تبصره سازمانی تشکیل نشده است.

تولید کالا و خدمات فعالیت دارند، برای فعالیت در محدوده منطقه از پرداخت هرگونه عوارض معمول در کشور معاف می‌باشند.

ماده ۵۵۵ - فعالیت‌های سازمان منطقه صرفاً در حدود فعالیت‌هایی است که براساس این قانون مجاز می‌باشد.

ماده ۶ - بودجه سالانه هر منطقه که توسط سازمان دولتی اداره می‌شود در چارچوب سیاستگذاری و رعایت برنامه‌های دولت تهیه و طبق مفاد اساسنامه مربوط به تصویب خواهد رسید.

ماده ۷ - صدور مجوز برای انجام فعالیت‌های اقتصادی، عمرانی، ساختمانی و فرهنگی و آموزشی و خدماتی مطابق سیاست‌ها و مقررات دولت و در چارچوب طرح جامع و کالبدی مصوب هر منطقه در اختیار سازمان مسئول آن منطقه می‌باشد.

تبصره ۵ - در موارد تخلف از سیاست‌ها و مقررات یاد شده در فوق دستگاه‌های ذی‌ربط مراتب را به سازمان مسئول منطقه اعلام می‌نمایند و سازمان مکلف به رفع تخلف می‌باشد.

قسمت سوم - مقررات ورود و صدور کالا^(۱)

ماده ۸ - مبادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور و یا با سایر مناطق ویژه اقتصادی و مناطق آزاد تجاری و صنعتی پس از ثبت در گمرک از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و کلیه عوارض ورود و صدور تحت هر عنوان معاف بوده و مشمول محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های مقررات واردات و صادرات به استثنای محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های قانونی و شرعی نمی‌شود و مبادلات بازرگانی مناطق با سایر نقاط کشور به استثنای مناطق یاد شده در فوق تابع مقررات صادرات و واردات می‌باشد.

تبصره ۱ - کالاهایی که برای به کارگیری و مصرف از سایر نقاط کشور به مناطق حمل می‌گردند از موارد نقل و انتقال داخلی کشور است. ولی صادرات آن‌ها از مناطق به خارج از کشور تابع قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۷۲/۷/۴ می‌باشد.^(۲)

۱ - به آیین‌نامه اجرایی قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی ج.ا.ا. مصوب ۱۳۸۵/۳/۱ هیأت وزیران مندرج در این مجموعه رجوع شود.

۲ - برای ملاحظه قانون مزبور به سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران رجوع شود.

تبصره ۲- کالاهای صادراتی که تشریفات صدور (اعم از بانکی و اداری) آن‌ها به طور کامل انجام شده پس از ورود به منطقه صادرات قطعی تلقی می‌گردد.

تبصره ۳- مواد اولیه و قطعات خارجی وارد شده به مناطق که جهت پردازش، تبدیل، تکمیل یا تعمیر به داخل کشور وارد می‌شود تابع مقررات ورود موقت بوده پس از پردازش، تبدیل یا تکمیل یا تعمیر جهت استفاده در منطقه بدون تنظیم اظهارنامه و پیوانه صادراتی یا حداقل تشریفات گمرکی به مناطق مرجوع و تسویه می‌گردد.

۹۵۵۵- ورود کالا به صورت مسافری به هر میزان از منطقه به سایر نقاط کشور ممنوع می‌باشد.

۱۰۵۵۵- واردکنندگان کالا به مناطق می‌توانند تمام یا قسمتی از کالاهای خود را در مقابل قبض انبار تفکیکی معامله که توسط سازمان منطقه صادر خواهد شد به دیگران و اگذار نمایند. در این صورت دارنده قبض انبار تفکیکی، صاحب کالا محسوب خواهد شد.

تبصره - مدیریت هر منطقه مجاز است حسب درخواست متقاضی نسبت به صدور گواهی مبدأ برای کالاهایی که از منطقه خارج می‌شوند با تأیید گمرک ایران اقدام نماید. بانک‌ها و کشور مکلف به پذیرش گواهی موضوع این تبصره هستند.

۱۱۵۵۵- کالاهای تولید و یا پردازش شده در منطقه هنگام ورود به سایر نقاط کشور به میزان مجموع ارزش افزوده و ارزش مواد اولیه داخلی و قطعات داخلی به کاررفته در آن مجاز و تولید داخلی محسوب و از پرداخت حقوق ورودی معاف خواهد بود.

تبصره ۱- نحوه تعیین ارزش افزوده در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.^(۱)

تبصره ۲- مواد اولیه و قطعات خارجی به کار رفته در کالاهای تولید یا پردازش شده مشروط به پرداخت حقوق ورودی، مجاز و در حکم مواد اولیه و قطعات داخلی می‌باشد. سود بازرگانی منظور شده در حقوق ورودی خودرو و قطعات مفصله آن با رعایت ماده (۷۲) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷^(۲) می‌باشد.

۱ - آیین‌نامه اجرایی مذکور مصوب ۱۳۸۵/۳/۱ هیأت وزیران در این مجموعه درج شده است.

۲ - از قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب (۱۳۸۰/۱۱/۲۷):

ماده ۷۲ - مبانی و فاصله طبقات محاسبه مالیات موضوع جز (۲) بند (ج) ماده و احده قانون چگونگی محاسبه و وصول حقوق گمرکی و سود بازرگانی و مالیات انواع خودروها و ماشین‌آلات راه‌سازی وارداتی و ساخت داخل و قطعات آن‌ها مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۲^(۱) به نسبت چهار برابر افزایش می‌یابد.

۱۲۵۵- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است تقاضای صاحبان کالا را ب رای ترانزیت کالا و حمل مستقیم از سایر مبادی و رودی به مناطق، پذیرفته و تسهیلات لازم را از این جهت فراهم نماید.

۱۳۵۵- مهلت توقف کالاهای واردشده به منطقه با تشخیص مدیریت منطقه است .

تبصره ۱ - از ابتدای سال ۱۳۸۱ مالیات فروش خودروهای سواری حذف می گردد و بار مالی ناشی از آن با تعدیل نرخ سود بازرگانی مربوطه منظور شده در تبصره (۲) این ماده تأمین خواهد شد.
تبصره ۲ - دولت مکلف است سود بازرگانی را به گونه ای تنظیم نماید که موجبات تشویق افزایش ساخت داخلی قطعات خودرو سواری را فراهم آورد و حداقل سود بازرگانی به میزان شصت درصد (۶۰٪) برای مجموعه قطعات وارداتی (Pwh c.k.d) و حداقل ده درصد (۱۰٪) برای خودرو با پنجاه درصد (۵۰٪) ساخت داخلی منظور نماید.
تبصره ۳ - به میزان درصد سهم ساخت داخلی با تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت سود بازرگانی تعیین شده متناسباً کاهش خواهد یافت.

* ۱ - جزء ۲ بند «ج» ماده واحده قانون چگونگی محاسبه..... مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۲: مالیات خودروها و ماشین آلات راهسازی ساخت داخل بر مبنای مجموع ارزش سیف قطعه های مفصل وارداتی آنها برطبق مفاد تبصره ۷ این قانون: سواری: - تا ده میلیون ریال ارزش سیف به نرخ ۲۰ درصد.

نسبت به مازاد ده میلیون ریال تا سقف پانزده میلیون ریال به نرخ ۲۵ درصد.
نسبت به مازاد پانزده میلیون ریال تا سقف بیست میلیون ریال به نرخ ۳۵ درصد.
نسبت به مازاد بیست میلیون ریال تا سقف بیست و پنج میلیون ریال به نرخ ۵۰ درصد.
نسبت به مازاد بیست و پنج میلیون ریال تا سقف سی میلیون ریال به نرخ ۷۰ درصد.
نسبت به مازاد سی میلیون ریال به ازای هر پنج میلیون ریال ۲۵ درصد به نرخ قبلی اضافه می شود.

وانت یک کابین: معاف.

وانت دو کابین و سواری کار: - تا ده میلیون ریال ارزش سیف به نرخ ۱۰ درصد.

نسبت به مازاد ده میلیون ریال تا سقف پانزده میلیون ریال به نرخ ۱۵ درصد.
نسبت به مازاد پانزده میلیون ریال تا سقف بیست میلیون ریال به نرخ ۲۵ درصد.
نسبت به مازاد بیست میلیون ریال تا سقف بیست و پنج میلیون ریال به نرخ ۴۰ درصد.
نسبت به مازاد بیست و پنج میلیون ریال تا سقف سی میلیون ریال به نرخ ۶۰ درصد.
نسبت به مازاد سی میلیون ریال به ازای هر پنج میلیون ریال ۲۵ درصد به نرخ قبلی اضافه می شود.

مینی بوس: معاف.

اتوبوس: معاف.

شاسی کامیون، کامیون، کامیونت و تریلرکش: معاف.

موتور سیکلت: معاف.

دوچرخه: معاف.

ماشین آلات راهسازی: معاف.

ضوابط مربوط به توقف کالا در اماکن و محوطه‌های منطقه توسط سازمان تعیین و اعمال می‌گردد.

قسمت چهارم - مقررات سرمایه‌گذاری و ثبت^(۱)

ماده ۱۴- نحوه پذیرش و ورود و خروج سرمایه خارجی و سود حاصل از آن به منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجیان در فعالیت‌های هر منطقه براساس قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹^(۲) انجام خواهد شد.

ماده ۱۵- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است براساس درخواست سازمان

منطقه و طبق آیین‌نامه مصوب هیأت‌وزیران اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - ثبت شرکت و یا شعب نمایندگی شرکت‌هایی که قصد فعالیت در منطقه را دارند منصرف از میزان مشارکت سهام داخلی و یا خارجی آن‌ها و همچنین ثبت مالکیت‌های مادی و معنوی در منطقه.

ب - تفکیک املاک و مستغلات واقع در منطقه با نظر سازمان منطقه و صدور اسناد مالکیت تفکیکی ذی‌ربط با رعایت قوانین جاری کشور.

قسمت پنجم - مقررات متفرقه

ماده ۱۶- امور مربوط به اشتغال نیروی انسانی و روابط کار، بیمه و تأمین اجتماعی در

منطقه براساس مقررات مصوب و جاری در مناطق آزاد تجاری - صنعتی خواهد بود.^(۳)

۱ - به آیین‌نامه اجرایی قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی ج.ا.ا. مصوب ۱۳۸۵/۳/۱ هیأت‌وزیران مندرج در این مجموعه رجوع شود.

۲ - برای ملاحظه قانون مزبور به سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران رجوع شود.

۳ - الف - به مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۹ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

ب - نظریه ۷/۱۳۲۱ - ۱۳۸۸/۳/۲، ح.ق: چون ماده ۱۶ قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۳/۱۱ و ماده ۱۷ آیین‌نامه آن مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۵/۳/۱ وزیران عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی، امور مربوط به اشتغال نیروی انسانی و روابط کار و تأمین اجتماعی، قرارداد کار، شرایط کار و مراجع حل اختلاف آنها را بر اساس مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری، - صنعتی، موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۳۴۳۳/ت/۲۵ ک مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۶ و اصلاحات بعدی آن تعیین نموده‌اند. بنابراین مراجع حل اختلاف فصل نهم قانون کار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۹/۱۲/۱۴ مجمع تشخیص مصلحت نظام صلاحیت رسیدگی به اختلافات کارگری و کارفرمایی در این مناطق را ندارند.

۱۷۵۵- هرگونه حقوق مکتسبه اشخاص حقیقی و حقوقی قبل از ایجاد منطقه معتبر بوده و ادامه فعالیت آنان در چارچوب طرح جامع منطقه مجاز خواهد بود.

۱۸۵۵- وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسه‌ها و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت در حیطة وظایف قانونی، خدمات لازم از قبیل برق، آب، مخابرات، سوخت و سایر خدمات را در حدود امکانات و با نرخ‌های مصوب جاری در همان منطقه جغرافیایی به مناطق ارائه خواهند نمود.

۱۹۵۴- مناطق موجود تابع این قانون بوده و سازمان‌های مسؤول مناطق ویژه اقتصادی که تا تاریخ تصویب این قانون ایجاد گردیده‌اند جهت ادامه فعالیت خود مکلفند حداکثر ظرف یک سال (از تاریخ تصویب این قانون) وضعیت خود را با این قانون تطبیق دهند.

۲۰۵۵- محدوده مناطق ویژه اقتصادی جزو قلمرو گمرکی جمهوری اسلامی ایران نمی‌باشد و گمرک مکلف است با رعایت مفاد ماده (۸) این قانون در مبادی و رودی و خروجی آن‌ها به منظور اعمال مقررات مربوط به صادرات و واردات استقرار یابد.

۲۱۵۵- فعالیت‌های درون هر منطقه به استثنای مواردی که در این قانون به آن اشاره شده است تابع سایر قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران است.^(۱)

۲۲۵۵- سازمان مسؤول دولتی می‌تواند مستحذات و اراضی متعلق به خود در منطقه را براساس قیمت کارشناسی واگذار نماید.^(۲)

۱ - نظریه ۷/۱۳۲۱ - ۱۳۸۸/۳/۲. ح.ق: با عنایت به این‌که ماده ۲۱ قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۸۴/۳/۱۱ تصریح نموده فعالیت‌های درون هر منطقه به استثنای مواردی که در این قانون به آن اشاره شده است تابع سایر قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران است بنابراین قانون مربوط به تعیین عیدی و پاداش سالانه کارگران شاغل در کارگاه‌های مشمول قانون کار مصوب ۱۳۷۰/۱۲/۶ که در قانون مرقوم به آن اشاره نشده است به کارگران شاغل در مناطق ویژه اقتصادی تسری دارد و می‌تواند مورد استناد قرار گیرد. مضافاً به این‌که در بند ۴ ماده ۱۰ آیین‌نامه^(۱) حقوق و دستمزد کارکنان سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۶/۴ اکثریت وزرای عضو شورای عالی مناطق تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران با توجه به اختیارات تفویضی هیأت‌وزیران موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۸۴۳۲/ت/۶۱۲۵۴ ک مورخ ۱۳۷۶/۵/۱۱ تصریح شده عیدی کارکنان براساس مصوبات مربوط به عیدی کارکنان مشمول قانون کار و پاداش پایان سال به میزان یک ماه حقوق پایه و حق جذب پرداخت می‌شود.

* ۱ - لازم به یادآوری است آیین‌نامه مذکور به موجب تصویب‌نامه مصوب ۱۳۷۷/۱۲/۵ لغو شده است.

۲ - از آیین‌نامه مالی شرکت هوایی پست و مخابرات (پیام) مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۵:

تبصره ماده ۲۷ - فروش اراضی در منطقه ویژه اقتصادی پیام، تابع قوانین و مقررات مربوط به مناطق ویژه اقتصادی می‌باشد.

تبصره ۵ - نقل و انتقال اراضی موضوع این ماد ه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی بهره‌بردار با رعایت کاربری اراضی، موکول به ارائه گواهی پایان کار که از سوی سازمان هر منطقه صادر می‌گردد، خواهد بود.

۲۳۵۵- از تاریخ تصویب این قانون در مناطقی که سازمان مسقف‌آن‌ها دولتی یا وابسته به دولت باشد، کلیه حقوق و اختیارات و تکالیف قانونی وزارت جهاد کشاورزی و سازمان جنگل‌ها و مراتع در امور اراضی و منابع طبیعی هر منطقه به عهده سازمان ملئوئین منطقه می‌باشد.^(۱)

۲۴۵۵- اعمال امور حاکمیتی طبق قوانین موضوعه برعهده دولت می‌باشد.

۲۵۵۵- آیین‌نامه اجرایی این قانون با پیشنهاد وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و بازرگانی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور^(۲) و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد به تصویب هیأت‌وزیران خواهد رسید.^(۳)

قانون توسعه محدوده منطقه آزاد ارس

مصوب ۱۳۸۵/۵/۲۹

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود محدوده فعلی منطقه آزاد ارس را در نقاط مشترک مرزهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان، جمهوری نخجوان و جمهوری ارمنستان توسعه دهد.^(۴)

تبصره ۱- هزینه‌های مالی اجرای این قانون از محل درآمد منطقه آزاد تأمین می‌شود.

تبصره ۲- در محدوده توسعه یافته (موضوع این قانون) مواد (۵۱) الی (۷۱)^(۵) بخش چهارم فصل اول باب سوم و مواد (۳۰۴) الی (۳۰۶)، (۳۱۸)، (۴۲۱) و (۵۶۲) قانون تجارت مصوب سال ۱۳۱۱^(۶) مجری نفی باشد و سایر مواد قانون مذکور مادامی که شورای نگهبان

- ۱ - نظریه ۷/۲۵۸۴ - ۱۳۸۷/۵/۲ ح.ق. با توجه به مقررات ماده ۲۳ قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی مصوب ۸۴/۵/۹ که کلیه حقوق و اختیارات و تکالیف قانونی وزارت جهاد کشاورزی و سازمان جنگل‌ها و مراتع و امور اراضی و منابع طبیعی هر منطقه به مسؤل آن منطقه واگذار شده است و اقدام به طرح دعوی و دفاع از دعوی و سایر اقدامات مربوط به آن از جمله طرف دعوی قرار گرفتن مسؤل منطقه نیز از آن جمله است لذا پاسخ به هر دو سؤال مثبت است
- ۲ - در حال حاضر معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور
- ۳ - آیین‌نامه اجرایی قانون در تاریخ ۱۳۸۵/۳/۱ به تصویب رسیده و در این مجموعه درج شده است.
- ۴ - به تصویب‌نامه تعیین محدوده منطقه ارس مصوب ۱۳۸۷/۹/۱۴ هیأت‌وزیران مندرج در این مجموعه رجوع شود.
- ۵ - به مجموعه قانون تجارت از انتشارات این معاونت رجوع شود.
- ۶ - ماده ۳۰۴ - خسارت تأخیر تأدیه مبلغ اصلی برات که بواسطه عدم تأدیه اعتراض شده است از روز اعتراض و خسارت تأخیر تأدیه مخارج اعتراض و مخارج برات رجوعی فقط از روز اقامه دعوی محسوب می‌شود.

آن‌ها را خلاف موازین شرع اعلام نکرده است قابل اجرا خواهد بود.
تبصره ۳- تأسیس شعب بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری خارجی در محدوده توسعه یافته منطقه آزاد ارس (موضوع این قانون) مجاز نمی‌باشد.

از قانون مالیات بر ارزش افزوده

مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷

ماده ۶- واردات در این قانون، ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور یا از مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی به قلمرو گمرکی کشور می‌باشد.
ماده ۷- صادرات در این قانون، صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی می‌باشد.

ماده ۳۰۵- در مورد برواتی که در خارج ایران صادر شده شرایط اساسی برات تابع قوانین مملکت صدور است. هر قسمت از سایر تعهدات براتی (تعهدات ناشی از ظهرنویسی - ضمانت - قبولی و غیره) نیز که در خارجه بوجود آمده تابع قوانین مملکتی است که تعهد در آنجا وجود پیدا کرده است.
 مع‌ذکب اگر شرایط اساسی برات مطابق قانون ایران موجود و یا تعهدات براتی موافق قانون ایران صحیح باشد کسانی که در ایران تعهداتی کرده‌اند حق استناد به این ندارند که شرایط اساسی برات یا تعهدات براتی مقدم بر تعهد آنها مطابق با قوانین خارجی نیست.
ماده ۳۰۶- اعتراض و بطور کلی هر اقدامی که برای حفظ حقوق ناشی از برات و استفاده از آن در خارجه باید به‌عمل آید تابع قوانین مملکتی خواهد بود که آن اقدام باید در آنجا بشود.

فصل چهارم - در مرور زمان

ماده ۳۱۸- دعاوی راجعه به برات و فته طلب و چک که از طرف تجار یا برای امور تجارتی صادر شده پس از انقضای پنج‌سال از تاریخ صدور اعتراضنامه و یا آخرین تعقیب قضائی در محاکم مسموع نخواهد بود مگر اینکه در ظرف این مدت رسماً اقرار به دین شده باشد که در این صورت مبداء مرور زمان از تاریخ اقرار محسوب است. در صورت عدم اعتراض مدت مرور زمان از تاریخ انقضای مهلت اعتراض شروع می‌شود.
تبصره - مفاد این ماده در مورد بروات و چک و فته طلبهائی که قبل از تاریخ اجرای قانون تجارت مصوب ۲۵ دلو ۱۳۰۳ و ۱۲ فروردین و ۱۲ خرداد ۱۳۰۴ صادر شده است قابل اجرا نبوده و این اسناد از حیث مرور زمان تابع مقررات مربوط به مرور زمان راجع به اموال منقوله است.
ماده ۴۲۱- همین که حکم ورشکستگی صادر شد قروض مؤجل با رعایت تخفیفات مقتضیه نسبت به مدت به قروض حال مبدل می‌شود.
ماده ۵۶۲- طلبکارها نمی‌توانند از جهت تأخیری که در اداء طلب آنها شده است برای بیش از پنج سال مطالبه متفرعات و خسارت نمایند و در هر حال متفرعاتی که مطالبه میشود در سال نباید بیش از صدی هفت طلب باشد.

ماده ۸ - اشخاصی که به عرضه کالا و ارائه خدمت و واردات و صادرات آنها مبادرت می‌نمایند، به‌عنوان مؤدی شناخته شده و مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

ماده ۱۱ - تاریخ تعلق مالیات به شرح زیر است:

...

ج - در مورد صادرات و واردات:

در مورد صادرات، هنگام صدور (از حیث استرداد) و در مورد واردات تاریخ ترخیص کالا از گمرک و درخصوص خدمت، تاریخ پرداخت مابه‌ازاء.

ماده ۱۲ - عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر و همچنین واردات آنها حسب مورد از پرداخت مالیات معاف می‌باشد:

....

۷ - کالاهایی که همراه مسافر و برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق مقررات صادرات و واردات، وارد کشور می‌شود. مازاد بر آن طبق مقررات این قانون مشمول مالیات خواهد بود.

ماده ۱۵ - مأخذ محاسبه مالیات واردات کالا، عبارت است از ارزش گمرکی کالا (قیمت خرید، هزینه حمل و نقل و حق بیمه) به‌علاوه حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) مندرج در اوراق گمرکی.

تبصره - مأخذ محاسبه مالیات واردات خدمت، عبارت است از معادل ارزش ریالی مربوطه به ما به‌ازاء واردات خدمت مزبور.

ماده ۱۶ - نرخ مالیات بر ارزش افزوده، یک و نیم درصد (۱/۵٪) می‌باشد.

تبصره - نرخ مالیات بر ارزش افزوده کالاهای خاص به شرح زیر تعیین می‌گردد:

۱- انواع سیگار و محصولات دخانی، دوازده درصد (۱۲٪)؛

۲- انواع بنزین و سوخت هواپیما، بیست درصد (۲۰٪)؛

ماده ۱۷ - ....

تبصره ۴ - مالیات بر ارزش افزوده و عوارض پرداختی مؤدیان بابت کالاهای خاص موضوع تبصره ماده (۱۶) و بندهای (ب)، (ج) و (د) ماده (۳۸) این قانون، صرفاً در مراحل واردات، تولید و توزیع مجدد آن کالاها توسط واردکنندگان، تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان آن، قابل کسر از مالیاتهای وصول شده و یا قابل استرداد به آنها خواهد بود.

ماده ۲۰-.....

تبصره ۱- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات موضوع این قانون را قبل از ترخیص از وارد کنندگان کالا وصول و در پروانه‌های گمرکی و یا فرم‌های مربوط حسب مورد درج نماید و اطلاعات مربوط به اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول مقررات این قانون را حداکثر به صورت ماهانه به سازمان امور مالیاتی کشور ارائه نموده و امکان دسترسی همزمان سازمان امور مالیاتی کشور به پایگاه‌های اطلاعاتی ذی‌ربط را فراهم آورد.

گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد به حساب مخصوصی نزد خزانه داری کل کشور که به این منظور توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد، واریز نماید.

ماده ۴۲- مالیات نقل و انتقال انواع خودرو به استثناء ماشین‌های راهسازی، کارگاهی،

معدنی، کشاورزی، شناورها، موتورسیکلت و سه چرخه موتوری اعم از تولید داخل یا وارداتی، حسب مورد معادل یک درصد (۱٪) قیمت فروش کارخانه (داخلی) و یا یک درصد (۱٪) مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی آنها تعیین می‌شود. مبنای محاسبه این مالیات، به ازاء سپری شدن هر سال از سال مدل خودرو و حداکثر تا شش سال به میزان سالانه ده درصد (۱۰٪) و حداکثر تا شصت درصد (۶۰٪) تقلیل می‌یابد.

تبصره ۱- دفاتر اسناد رسمی مکلفند قبل از تنظیم هر نوع سند بیع قطعی، صلح، هبه و

وکالت برای فروش انواع خودرو مشمول مالیات، رسید و یا گواهی پرداخت عوارض تا پایان سال قبل از تنظیم سند، موضوع بند (ب) ماده (۴۳) این قانون و همچنین رسید پرداخت مالیات نقل و انتقال، موضوع این ماده را طبق جداول تنظیمی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌شود، از معامل یا موکل اخذ و در اسناد تنظیمی موارد زیر را درج نمایند:

الف - شماره فیش بانکی، تاریخ پرداخت، مبلغ و نام بانک دریافت کننده مالیات؛

ب - شماره فیش بانکی، تاریخ پرداخت مبلغ و نام بانک دریافت کننده عوارض یا شماره

و تاریخ گواهی پرداخت عوارض؛

ج - مشخصات خودرو شامل نوع، سیستم، تیپ، شماره‌شناسی، شماره موتور و مدل؛

د - نام متعاملین، کدپستی و شماره ملی و یا شماره اقتصادی متعاملین؛

دفاتر اسناد رسمی همچنین مکلفند که فهرست کامل نقل و انتقالات انجام شده در هر ماه

را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد طبق فرم یا روشی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور

پیش‌بینی خواهد شد به اداره امور مالیاتی ذی‌ربط ارسال نمایند.

تبصره ۲- دفاتر اسناد رسمی مکلفند در تنظیم و کالتنامه های کلی در مورد انتقال اموال، فروش خودرو را تصریح نمایند.

تبصره ۳- دفاتر اسناد رسمی در صورت تخلف از مقررات تبصره های (۱) و (۲) این ماده مشمول جریمه به شرح زیر خواهند بود:

الف - در صورتی که مالیات و عوارض متعلق پرداخت نگردیده و یا کمتر از میزان مقرر پرداخت شده باشد، علاوه بر پرداخت وجه معادل مالیات و عوارض و یا مابه‌التفاوت موارد مذکور، مشمول جریمه ای به میزان دو درصد (۲٪) در ماه، نسبت به مالیات و عوارض پرداخت نشده و مدت تأخیر می‌باشد. جریمه مذکور غیر قابل بخشودگی است.

ب - تخلف از درج هر یک از مشخصات و موارد مذکور در بندهای (الف)، (ب)، (ج) و (د) تبصره (۱)، در سند تنظیمی و ارسال فهرست طبق فرم یا روش موضوع تبصره (۱) در موعد مقرر قانونی، تخلف انتظامی محسوب می‌شود و مطابق قوانین و مقررات ذی‌ربط با آنان عمل خواهد گردید.

تبصره ۴ - فسخ و اقاله اسناد خودرو تا شش ماه بعد از معامله مشمول مالیات نقل و انتقال مجدد نخواهد بود. در صورتی که پس از پرداخت مالیات نقل و انتقال، معامله انجام نشود مالیات وصول شده با گواهی دفتر اسناد رسم ی مربوط طبق ضوابطی که از طرف سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌شود، قابل استرداد به معامل یا موکل خواهد بود.

تبصره ۵ - اولین انتقال خودرو از کارخانجات سازنده و یا مونتاژ کننده داخلی و یا واردکنندگان (نمایندگی‌های رسمی شرکت‌های خارجی) به خریداران و همچنین هر گونه انتقال به صورت صلح و هبه به نفع دولت، نهادهای عمومی غیر دولتی، دانشگاه ها و حوزه‌های علمیه مشمول پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این ماده نخواهد بود.

تبصره ۶ - قیمت فروش کارخانه (داخلی) و یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی انواع خودروهای وارداتی که مبنای محاسبه مالیات و عوارض بندهای (ب) و (ج) ماده (۴۳) و مالیات نقل و انتقال قرار می‌گیرند، همه ساله براساس آخرین مدل توسط سازمان امور مالیاتی کشور تا پانزدهم دی ماه هر سال برای اجراء در سال بعد اعلام خواهد شد. مأخذ مذکور در مورد خودروهای وارداتی از تاریخ ابلاغ قابل اجراء می‌باشد. این مهلت زمانی برای انواع

جدید خودروهایی که بعد از تاریخ مزبور تولید آنها شروع یا به کشور وارد می شود لازم‌الرعایه نمی باشد. همچنین قیمت فروش یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی خودروهایی که تولید آنها متوقف می شود توسط سازمان یاد شده و متناسب با آخرین مدل ساخته شده تعیین می گردد.

تبصره ۷ - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (ادارات راهنمایی و رانندگی) مکلف است هنگام نقل و انتقال خودروهای دولتی به اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی، نسخه پرداخت شده قبض مالیات نقل و انتقال مربوط را اخذ و سپس نسبت به ثبت انتقال در سوابق اقدام نماید.

ماده ۴۳- ....

ب - عوارض سالیانه انواع خودروهای سواری و وانت دو کابین اعم از تولید داخل یا وارداتی حسب مورد معادل یک در هزار قیمت فروش کارخانه (داخلی) و یا یک در هزار مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی آنها.

تبصره - عوارض موضوع بند (ب) این ماده در مورد خودروهای با عمر بیش از ده سال (به استثناء خودروهای گازسوز) به ازاء سپری شدن هر سال (تا مدت ده سال) به میزان سالانه ده درصد (۱۰٪) و حداکثر تا صد درصد (۱۰۰٪) عوارض موضوع بند مزبور این ماده افزایش می یابد.

ج - شماره گذاری انواع خودروهای سواری و وانت دو کابین اعم از تولید داخل و یا وارداتی به استثناء خودروهای سواری عمومی درون شهری یا برون شهری حسب مورد سه درصد (۳٪) قیمت فروش کارخانه و یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی آنها (دو درصد (۲٪) مالیات و یک درصد (۱٪) عوارض). حکم ماده (۱۷) این قانون و تبصره های آن به مالیات و عوارض این ماده قابل تسری نمی باشد.

ماده ۴۷- ....

ب - مالکان خودروهای سواری و وانت دو کابین اعم از تولید داخل یا وارداتی مکلفند عوارض سالیانه خودروهای متعلق به خود، موضوع بند (ب) ماده (۴۳) این قانون را به نرخ یک در هزار قیمت فروش کارخانه (داخلی) و یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی (وارداتی) بر اساس قیمت های مندرج در جداولی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می گردد، محاسبه و به حساب شهرداری محل واریز نمایند.

ج - .....

تبصره ۱- وارد کنندگان یا مالکان خودروهای سواری و انت دو کابین وارداتی (به استثناء خودروهای سواری که عنوان خودرو عمومی شماره گذاری می شوند) حسب مورد مکلفند قبل از شماره گذاری با مراجعه به ادارات امور مالیاتی شهر محل شماره گذاری نسبت به پرداخت مالیات و عوارض موضوع این ماده اقدام نمایند.

تبصره ۲- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (معاونت راهنمایی و رانندگی) مکلف است قبل از شماره گذاری انواع خودروهای سواری و وانت دو کابین وارداتی به استثناء خودروهای سواری و عمومی درون شهری یا برون شهری، گواهی پرداخت مالیات و عوارض را از وارد کنندگان یا مالکان حسب مورد اخذ و ضمیمه اسناد مربوط نموده و از شماره گذاری خودروهای مزبور که مالیات و عوارض آن پرداخت نشده است، خودداری نماید. گواهی مزبور توسط اداره امور مالیاتی پس از وصول وجوه متعلق صادر خواهد شد.

ماده ۵۰- برقراری هر گونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و تولیدی و همچنین ارائه خدمات که در این قانون، تکلیف مالیات و عوارض آنها معین شده است ، همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات، سود سهام شرکت ها ، سود اوراق مشارکت، سود سپرده گذاری و سایر عملیات مالی اشخاص نزد بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می باشد.

....

ماده ۵۲- از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولید کنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب ۱۳۸۱ و اصلاحیه بعدی آن و سایر قوانین و مقررات خاص و عام مغایر مربوط به دریافت هرگونه مالیات غیرمستقیم و عوارض بر واردات و تولید کالاها و ارائه خدمات لغو گردیده و برقراری و دریافت هرگونه مالیات غیرمستقیم و عوارض دیگر از تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاها و ارائه دهندگان خدمات ممنوع می باشد. حکم این ماده شامل قوانین و مقررات مغایری که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است، نیز می باشد.

موارد زیر از شمول حکم این قانون مستثنی می‌باشد:

....

۳- قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصادف با ۱۳۷۲؛

۴- قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۵؛

ماده ۵۳- تاریخ اجراء این قانون در رابطه با مواد (۱۸)، (۲۴)، (۲۵)، (۲۸)، (۳۱)، (۳۵)،

(۳۶)، (۴۲) و (۴۸) از تاریخ تصویب و در مورد ماده (۵۱) از اول ماه پس از تصویب این

قانون خواهد بود و سایر مواد آن از اول مهر ماه سال ۱۳۸۷ است. سازمان امور مالیاتی کشور

موظف است ظرف مهلت‌های مقرر در مواد مربوطه پس از تصویب قانون، آیین‌نامه‌ها،

دستورالعمل‌ها و ضوابط اجرایی مربوط را تهیه و به تصویب مراجع ذی‌ربط برساند.

قانون ایجاد یک منطقه آزاد تجاری - صنعتی و بیست و سه منطقه ویژه اقتصادی

مصوب ۱۳۸۹/۲/۴

ماده ۱- به دولت اجازه داده می‌شود در شهرستان ماکو منطقه آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران ایجاد نماید.

کلیه فعالیت‌های موضوع قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری

اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ و اصلاحات بعدی آن در منطقه آزاد تجاری - صنعتی ماکو

که محدوده جغرافیایی آن برابر نقشه پیوست می‌باشد، مجاز است.^(۱)

تبصره - دولت مکلف است تمهیدات لازم نسبت به یکسان‌سازی مقررات مربوط به ورود

کالای همراه مسافر از مناطق آزاد به سایر نقاط کشور را فراهم نماید.

ماده ۲- به دولت اجازه داده می‌شود در استان‌های سیستان و بلوچستان (سیستان)،

کردستان (مریوان)، خراسان جنوبی (بیرجند)، فارس (سه منطقه لامرد، نی‌ریز و کازرون)،

خراسان رضوی (دوغارون)، آذربایجان غربی (سلماس)، اصفهان (کاشان)، چهارمحال و

بختیاری (شهرکرد)، تهران (شهری)، همدان (جهان‌آباد)، گلستان (اترک)، بوشهر (منطقه

۱ - به تصویب‌نامه تعیین محدوده منطقه آزاد تجاری^۱ صنعتی ماکو مصوب ۱۳۸۹/۲/۱۹ هیأت وزیران مندرج در این مجموعه رجوع شود.

اقتصادی شمال استان بوشهر)، سمنان (دو منطقه دامغان و سمنان)، کرمانشاه (اسلام آباد غرب)، اردبیل (نمین)، خوزستان (بندر امام خمینی «ره»)، مازندران (نوشهر)، ایلام (مهران) و کرمان (دو منطقه جازموریان و رفسنجان) در محدوده هایی که به تصویب هیأت وزیران می رسد منطقه ویژه اقتصادی ایجاد نماید.^(۱)

مناطق یادشده براساس قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۳/۱۱ اداره خواهند شد.

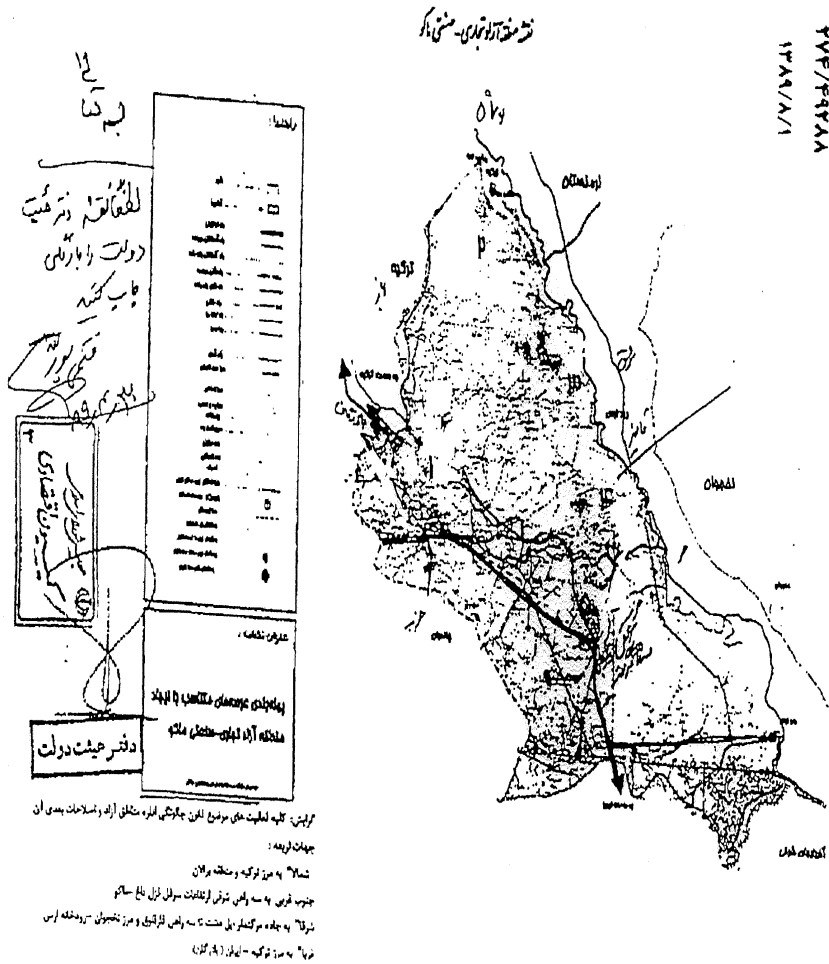
۱ - به تصویب نامه های ذیل مندرج در این مجموعه رجوع شود:

۱- تعیین سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت مناطق ویژه اقتصادی دوغارون، رفسنجان، جازموریان، بندر امام خمینی (ره) بندر نوشهر، شهر کرد، اسلام آباد غرب، مهران، سلماس، اترک، دامغان، سمنان و لامرد مصوب ۱۳۹۰/۱/۲۹.

۲ ° تعیین سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت مناطق ویژه اقتصادی سیستم (رامشار)، نمین، کازرون، کاوه، بجنورد، لاون، پارسیان و بانه مصوب ۱۳۹۰/۶/۲۲

۳- تعیین سازمان مسؤول، محدوده و گرایش مناطق ویژه اقتصادی بیرجند، سبزوار، زرنديه (ایرانیان) و جهرم مصوب ۱۳۹۰/۱۲/۲۰.

نقشه محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی ماکو

از قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات

مصوب ۱۳۸۹/۸/۵

ماده ۱- شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم‌افزارهای مرتبط تشکیل می‌شود.

تبصره ۵ - شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و نیز شرکت‌ها و مؤسساتی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) از مالکیت آنها متعلق به شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت‌های این قانون نیستند.

ماده ۳- حمایت‌ها و تسهیلات قابل اعطاء به شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع این قانون عبارتند از:

.....

ج - اولویت استقرار واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی و تولیدی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع این قانون در محل پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، مناطق ویژه اقتصادی و یا مناطق ویژه علم و فناوری.

از قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی

مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۸

ماده ۱- کلیه رانندگان، سرنشینان وسایل نقلیه، متصدیان حمل و نقل زمینی، عابرین پیاده و فعالان در حوزه حمل و نقل و عبور و مرور مشمول این قانون می‌باشند.

ماده ۲- به افسران کادر و پیمانی مورد وثوق راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که برای تشخیص تخلفات مربوط به حمل و نقل و عبور و مرور تعیین شده و آموزش لازم را دیده‌اند اجازه داده می‌شود، تخلفات مربوطه را وفق قانون تشخیص داده و قبض جرمه صادر نمایند.

تبصره ۱- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران برای مدت حداکثر ده سال می تواند به درجه داران کادر مورد وثوق راهنمایی و رانندگی که دارای دیپلم کامل متوسطه و گواهینامه رانندگی و نیز ده سال سابقه خدمت متوالی در راهنمایی و رانندگی بوده و آموزش لازم را دیده باشند اختیارات و وظایف مندرج در این ماده را از لحاظ تشخیص تخلف و صدور قبض جرمیه تفویض نماید و در موارد خاص و ضروری از افسران کادر و پیمانی سایر بخش‌های نیروی انتظامی که آموزش لازم را دیده‌اند استفاده نماید.

تبصره ۲- به نیروی انتظامی اجازه داده می‌شود حداکثر ده سال پس از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون تا جایگزینی افسران کادر و پیمانی از افسران و وظیفه مورد وثوق آموزش دیده جهت اجراء این ماده بهره‌گیری کند.

تبصره ۳- راهنمایی و رانندگی مجاز است از گزارش داوطلبان مورد وثوق آموزش دیده که دارای حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی بوده و دوره آموزشی لازم را دیده باشند به صورت رایگان در تشخیص تخلف و صدور قبض جرمیه توسط مأموران این ماده استفاده نماید.

ماده ۲۱ (اصلاحی ۱۳۹۰/۳/۳۱) - جرمیه‌های تخلفات مربوط به حمل و نقل و عبور و مرور در کلیه نقاط کشور و مناطق آزاد تجاری - صنعتی، با توجه به مکان و زمان وقوع و نوع بخلافات و میزان تأثیر آن در آلودگی محیط زیست و ایمنی عبور و مرور و سایر عوامل موثر مندرج در ردیف های (۱) تا (۶) جدول موضوع ماده (۷) این قانون از یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال تا یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال و در سایر موارد از سی هزار (۳۰/۰۰۰) ریال الی پانصد هزار (۵۰۰/۰۰۰) ریال می‌باشد و طبق جداولی که به پیشنهاد وزارتخانه‌های کشور، دادگستری و راه و شهرسازی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید به اجرا گذارده می‌شود. (۱)

۱- از قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۸:

ماده ۷- مأموران مذکور در ماده (۲) این قانون در حدود وظایف و اختیارات تعیین شده همزمان با صدور قبض جرمیه به صورت تسلیمی یا ثبت توسط دوربین، گزارش تخلفات مندرج در جدول ذیل این ماده را با ذکر شماره و نوع گواهینامه راننده به اداره راهنمایی و رانندگی مربوطه ارسال می‌دارند. اداره مزبور متناسب با نمرات منفی مندرج در جدول مذکور به شرح زیر با آنان رفتار می‌نماید:

۱- چنانچه متخلف دارای (۳۰) نمره منفی باشد گواهینامه او به مدت سه ماه ضبط و در پایان مدت مزبور با پرداخت چهارصد هزار (۴۰۰/۰۰۰) ریال جرمیه نقدی به نفع خزانه عمومی مسترد می‌شود.

۲- پس از اعمال مقررات موضوع بند (۱) چنانچه در اثر ارتکاب تخلفات جدید (۲۵) نمره منفی به متخلف تعلق گیرد

گواهینامه او به مدت شش ماه ضبط و پس از انقضای مدت مزبور و پرداخت ششصد هزار (۶۰۰/۰۰۰) ریال به نفع خزانه عمومی مسترد می‌گردد.

۳- هرگاه پس از اعمال مقررات بند (۲) در اثر ارتکاب تخلفات جدید بیست نمره منفی به متخلف تعلق گیرد گواهینامه او ابطال می‌گردد و بعد از یک سال می‌تواند برابر مقررات و پس از طی دوره آموزشی و پرداخت یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال به نفع خزانه عمومی گواهینامه جدید اخذ نماید.

تبصره ۱- به استثناء بندهای (۱) تا (۷) در بقیه موارد برای هر تخلف در هر بیست و چهار ساعت صرفاً یک بار نمره منفی محاسبه می‌شود.

تبصره ۲- در صورتی که متخلف به مدت شش ماه از زمان ارتکاب آخرین تخلف منجر به نمره منفی در بندهای (۱) و (۲) و یک سال در بند (۳) این ماده، مرتکب هیچ یک از تخلفات راهنمایی و رانندگی نشود کلیه نمره های منفی ناشی از تخلفات ارتكابی گذشته بلااثر می‌گردد و تخلفات بعدی وی به عنوان تخلف اول او محسوب می‌گردد.

تبصره ۳- متخلف مکلف است ظرف بیست روز پس از ابلاغ صورت وضعیت مربوط به نمرات منفی، گواهینامه خود را به اداره راهنمایی و رانندگی مربوطه تسلیم نماید در صورت عدم تسلیم در موعد مقرر راهنمایی و رانندگی پرونده مربوطه را به واحد رسیدگی به اعتراضات موضوع ماده (۵) ^(*) این قانون ارسال تا پس از بررسی و عدم وجود عذر موجه علاوه بر جرایم فوق به تناسب، جرایم نقدی بندهای این ماده را تا دو برابر افزایش دهد. راهنمایی و رانندگی موظف است در هر نوبت که نمره منفی به متخلف تعلق می‌گیرد به نحو مقتضی او را در خصوص مطلع شدن از نمرات منفی راهنمایی کند.

تبصره ۴- کسانی که در مدت ضبط گواهینامه مبادرت به رانندگی می‌کنند به مجازات مقرر برای رانندگی بدون گواهینامه محکوم می‌شوند.

تبصره ۵- ابطال گواهینامه و یا گرفتن آزمون مجدد صرفاً به موجب قانون ممکن است.

تبصره ۶- آیین نامه اجرایی این ماده توسط نیروی انتظامی تدوین و پس از تأیید وزیر کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

جدول نمره منفی برای تخلفات رانندگی پرخطر

ردیف	عنوان تخلف رانندگی	نمره منفی	
		وسایل نقلیه شخصی	وسایل نقلیه عمومی و سنگین
۱	هرگونه حرکات نمایشی مانند دور زدن درجا و یا حرکت موتورسیکلت بر روی یک چرخ	۸	۱۰
۲	تجاوز از سرعت مجاز (بیش از ۵۰ کیلومتر در ساعت)	۱۰	۱۵
۳	سبقت غیرمجاز در راههای دوطرفه	۵	۱۰
۴	عبور از چراغ قرمز راهنمایی و رانندگی	۵	۱۰
۵	حرکت به طور ماریج	۳	۵
۶	حرکت با دنده عقب در آزادراهها و بزرگراهها	۵	۷

۲۰	۱۰	رانندگی در حالت مستی و مصرف داروهای روان گردان و یا افیونی
۱۰	۵	تجاوز از سرعت مجاز (بیش از ۳۰ تا ۵۰ کیلومتر در ساعت)
۶	۴	عبور از محل ممنوع
۹	۵	تجاوز به چپ از محور راه
۷	۵	عبور وسایل نقلیه از پیاده‌رو
۶	۴	عدم رعایت حق تقدم عبور
۵	۳	دور زدن در محل ممنوع
۵	۳	استفاده از تلفن همراه یا وسایل ارتباطی مشابه در حین رانندگی در سرعت بالای ۶۰ کیلومتر
۶	۳	نقص فنی مؤثر یا نقص در سامانه (سیستم) روشنایی در شب
۸	۸	عدم رعایت مقررات ایمنی حمل و نقل جاده‌ای مواد خطرناک
۷	-	رانندگی با وسایل نقلیه عمومی بیش از زمان مجاز
۷	۳	عدم رعایت شرایط مندرج در گواهینامه از قبیل استفاده از عینک، سمک یا تجهیزات خاص
۵	۳	عدم توجه به فرمان ایست یا پرچم مراقبین عبور و مرور محصلین یا پلیس مدرسه
۸	۵	عدم رعایت مقررات حمل بار

ماده ۱۰- مأموران راهنمایی و رانندگی موضوع ماده (۲) این قانون موظفند در صورت مشاهده تخلفات زیر به شرح مقرر اقدام نمایند:

الف - چنانچه وسیله نقلیه دارای عیب و نقص فنی مؤثر بوده و احتمال ایجاد خطر یا وقوع تصادف وجود داشته باشد، وسیله نقلیه مذکور به تعمیرگاه اعزام می‌گردد.

ب - در مواردی که قرائن و شواهد حاکی از حالت مستی یا استفاده راننده از مواد مخدر و روانگردان باشد مأموران موضوع ماده (۲) این قانون با استفاده از تجهیزات لازم نسبت به تشخیص این حالت اقدام می‌نمایند و در صورت اثبات حالت مستی و بی‌ارادگی حاصل از مصرف مسکرات و مواد مخدر و روانگردان از رانندگی فرد موردنظر جلوگیری و ضمن صدور قبض جرمه به مبلغ دومیلیون (۲/۰۰۰/۰۰۰) ریال و ضبط گواهینامه به مدت شش ماه توسط نیروی انتظامی جهت اقدام قانونی به مرجع صالح قضائی معرفی می‌شود.

ج - در صورتی که راننده بدون داشتن گواهینامه مبادرت به رانندگی نماید وسیله نقلیه متوقف و راننده به مرجع قضائی معرفی می‌گردد.

د - هرگاه راننده به صورت همزمان مرتکب دو تخلف از تخلفات موضوع بندهای (۱)، (۲)، (۳)، (۴)، (۵) و (۱۰) جدول ماده (۷) این قانون گردد، وسیله نقلیه برای مدت حداکثر هفتاد و دو ساعت توقیف می‌شود. آیین‌نامه اجرا یی بندهای «الف» و «ب» این ماده ظرف مدت شش ماه توسط وزارت کشور با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت‌وزیران خواهد رسید.

* ماده ۵ - متخلف موظف است ظرف مدت شصت روز از تاریخ مندرج در قبض جرمه یا تاریخ ابلاغ شده در قبض جرمه‌ای که به اطلاع او می‌رسد جرمه را به حسابی که از طرف خزانه داری کل تعیین و اعلام می‌شود پرداخت و

تبصره ۵ - جریمه مربوط به تخلف ردیف (۷) جدول موضوع ماده (۷) بر اساس بند «ب» ماده (۱۰) محاسبه خواهد شد.^(۱)

قانون ایجاد مناطق جدید ویژه اقتصادی

مصوب ۱۳۸۹/۹/۲۸

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در استان‌های هرمزگان (پارسیان و لاوان)، یزد (فولاد اردکان و صدوق)، مرکزی [کاوه، زرننده (ایرانیان) و زرننده ویژه مبلمان و دکوراسیون]، خراسان شمالی (بجنورد)، خراسان رضوی (سبزوار و کاشمر)، لرستان (بروجرد)، گیلان (لاهیجان)، فارس (جهرم)، کرمانشاه (قصر شیرین)، اصفهان (شهرضا) سمنان (گرمسار)، کردستان (بانه)، آذربایجان شرقی (سراب و بستان آباد)، سیستان و بلوچستان (میرجاوه-زاهدان)، همدان (ملایر) و خوزستان (شوش) منطقه ویژه اقتصادی ایجاد نماید. مناطق یادشده بر اساس قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ اداره خواهند شد.^(۲)

رسید دریافت نماید یا مراتب اعتراض خود را ظرف مدت مذکور با ذکر دلایل به اداره اجرائیات راهنمایی و رانندگی تسلیم نماید. اداره مذکور موظف است حداکثر ظرف بیست و چهار ساعت پس از وصول اعتراض بررسی لازم را انجام داده و در صورت غیر موجه دانستن اعتراض مراتب را به معترض ابلاغ نماید، در صورت اصرار معترض، اداره اجرائیات موضوع را جهت رسیدگی به واحد رسیدگی به اعتراضات ناشی از تخلفات رانندگی ارسال می‌نماید. واحد فوق‌الذکر متشکل از یک قاضی با ابلاغ رئیس قوه قضائیه و یک کارشناس راهنمایی و رانندگی با معرفی رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی مربوطه می‌باشد ریاست آن واحد با قاضی خواهد بود که پس از اخذ نظر مشورتی عضو دیگر مبادرت به صدور رأی می‌نماید. رأی صادره قطعی است.

در صورتی که متخلف در مهلت قانونی مذکور اعتراض خود را تسلیم ننماید یا ظرف بیست روز پس از ابلاغ رأی واحد جریمه را پرداخت ننماید، موظف است جریمه را به مأخذ دوبرابر مبلغ مندرج در قبض جریمه بپردازد. **تبصره -** در صورتی که ثابت شود مأموران و نیز داوطلبان مذکور در ماده (۲) حسب مورد به ناحق قبض جریمه صادر کرده یا با علم و اطلاع گزارش خلاف واقع در مورد امور مربوط به این قانون داده‌اند، ضمن جبران خسارت وارده به مجازات بزه گزارش خلاف واقع محکوم می‌شوند.

۱ - برای ملاحظه مواد ۷ و ۱۰ به زیرنویس ماده (۲۱) همین قانون رجوع شود.

۲ - به زیرنویس قانون ایجاد یک منطقه آزاد تجاری - صنعتی و بیست و سه منطقه ویژه اقتصادی مصوب ۱۳۸۹/۷/۴ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

قانون ایجاد مناطق ویژه اقتصادی سهند مراغه، آستارا و سهران

مصوب ۱۳۸۹/۹/۲۸

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در استان‌های آذربایجان شرقی (سهند، مراغه و سهران) و گیلان (آستارا) در محدوده‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، مناطق ویژه اقتصادی ایجاد نماید.^(۱)

مناطق یادشده براساس قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ اداره می‌شود.

قانون الحاق جزایر هندورابی و فارور کوچک و بزرگ

به محدوده منطقه آزاد کیش

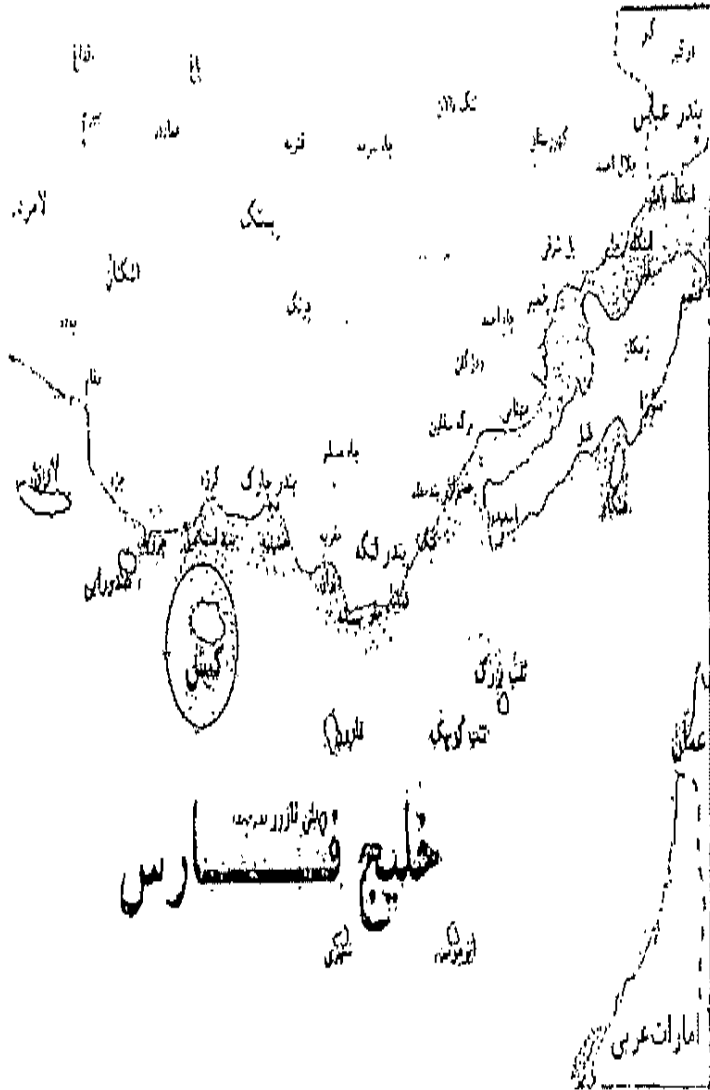
مصوب ۱۳۸۹/۹/۲۸

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت موازین زیست محیطی ، جزایر هندورابی فارور کوچک و بزرگ را طبق نقشه پیوست به محدوده منطقه آزاد کیش الحاق نماید.

---

۱ - به تصویب‌نامه تعیین سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت مناطق ویژه اقتصادی جهان آباد، ری و سهران مصوب ۱۳۹۰/۱۲/۲۰ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

نقشه مربوط به الحاق جزایر هندورابی و افور کوچک و بزرگ به محدوده منطقه آزاد کیش

از قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵

ماده ۱۱۲ - به منظور ساماندهی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و ایفاء نقش مؤثر آنها در تحقق اهداف سند چشم انداز بیست ساله نظام، اعمال مدیریت یکپارچه و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در این مناطق، هم پیوندی و تعامل اثرگذار اقتصاد ملی با اقتصاد جهانی و ارائه الگوی توسعه ملی در بخش های مختلف:

الف - مدیران سازمان های مناطق آزاد به نمایندگی از طرف دولت، بالاترین مقام منطقه محسوب می شوند و کلیه وظایف، اختیارات و مسؤولیت های دستگاه های اجرایی دولتی مستقر در این مناطق به استثناء نهادهای دفاعی و امنیتی به عهده آنها است. سازمان های مناطق آزاد منحصراً براساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی و اصلاحات بعدی آن و قانون کار اداره می شوند.

تبصره ۱ - واگذاری وظایف، اختیارات و مسؤولیت های دستگاه های تحت نظر مقام معظم رهبری، با موافقت ایشان صورت می پذیرد.

تبصره ۲ - اختیارات فرماندار در مورد مصوبات شوراهای اسلامی شهر و روستا در مناطق آزاد به مدیر سازمان منطقه آزاد واگذار می شود.

ب - کالاهای تقلید و یا پردازش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به هنگام ورود به سایر نقاط کشور به نسبت مجموع ارزش افزوده و ارزش مواد اولیه و قطعات داخلی به کار رفته در آن، تولید داخلی محسوب و از پرداخت حقوق ورودی معاف است

تبصره ۱ - مواد اولیه و کالاهای واسطه ای خارجی به کار رفته در تولید، مشروط به پرداخت حقوق ورودی، در حکم مواد اولیه و کالای داخلی محسوب می شود.

تبصره ۲ - مواد اولیه و قطعات خارجی به کار رفته در کالاهای تولید و یا پردازش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی که در گذشته از سایر نقاط کشور به منطقه ارسال شده و در تولید و یا پردازش محصولی که به کشور وارد می شود، به کار گرفته شود در حکم مواد اولیه تلقی می گردد و از پرداخت حقوق ورودی معاف است.

ج - هزینه های بندری مربوط که طبق قوانین جاری از کشتی ها و شناورها بابت خدمات

بندری دریافت می‌شود در صورتی که این بنادر توسط بخش‌های خصوصی، تعاونی و مناطق آزاد تجاری - صنعتی در محدوده منطقه آزاد ایجاد شده باشند، توسط سازمان‌های مناطق آزاد مربوطه اخذ می‌گردد. مناطق آزاد مجازند نسبت به ثبت و ترخیص کشتی‌ها طبق قوانین جاری و بین‌المللی اقدام نمایند.

د - مبادلات کالا بین مناطق آزاد و خارج از کشور و نیز سایر مناطق آزاد از کلیه عوارض (به استثناء عوارض موضوع ماده (۱۰) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷)^(۱)، مالیات و حقوق ورودی معاف می‌باشند.

ه - به منظور گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی، ایجاد نمایندگی دانشگاه‌های داخلی و معتبر خارجی بر طبق اعلام وزارتخانه‌های ذی‌ربط و تأسیس دانشگاه‌های خصوصی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی با رعایت قوانین مربوط مجاز است.

و - محدوده آبی مناطق آزاد تجاری - صنعتی با رعایت ملاحظات امنیتی و دفاعی که به تأیید ستادکل می‌رسد به فاصله هشتصد متر از قلمرو خاکی مناطق آزاد تعیین می‌گردد و از امتیازات قانون «چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی ایران» مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ و اصلاحات بعدی آن^(۲) برخوردار است.

ز - به منظور زدودن فقر از چهره مناطق آزاد تجاری، سازمان‌های مناطق آزاد مؤظفند حداقل یک درصد (۱٪) از محل وصول عوارض ورود و صدور کالاها و خدمات این مناطق را از طریق نهادهای حمایتی به محرومین و نیازمندان بومی این مناطق اختصاص دهند.^(۳)

ما ۱۶۶۵ - به منظور تقویت موقعیت کشور در شبکه حمل و نقل هوایی بین‌المللی و افزایش درآمد ناشی از عبور (ترانزیت) و حمل و نقل کالا و مسافر و اشتغال مولد و تبدیل شدن فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) به قطب اول حمل و نقل بار منطقه و قطب دوم حمل و نقل مسافری منطقه با تأکید بر استقلال سازمانی، مالی و مدیریتی این فرودگاه و ایجاد جریان پایدار منابع مالی ذی‌نفعان، دولت اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - ایجاد شهر فرودگاهی در محدوده فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و ایجاد منطقه

۱ و ۲ - قانون مذکور در این مجموعه درج شده است.

۳ - به بند ۷۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۱ مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

آزاد تجاری و منطقه ویژه اقتصادی در بخشی از اراضی فرودگاه جهت ارائه خدمات بانکی و بیمه‌ای و سایر خدمات شهر فرودگاهی از قبیل گردشگری، پزشکی، رفاهی و مشابه آن تبصره (اصلاحی ۱۳۹۰/۳/۳۱) - محدوده مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی به ترتیب از انتهای ضلع‌های جنوبی و غربی بخش هوایی فرودگاه امام خمینی (ره) به مساحت هزار و پانصد هکتار و دوهزاروپانصد هکتار خواهد بود. اداره شهر فرودگاهی موضوع این ماده که شامل مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی فوق نیز خواهد بود، در قالب شرکت دولتی وابسته به شرکت مادر تخصصی فرودگاه‌های کشور است که اساسنامه آن به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و معاونت^(۱) به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ب - ایجاد و تکمیل زیربناها و زیرساختی لازم با اولویت احداث فاز دوم فرودگاه الیمیلی امام خمینی(ره)

از قانون امور گمرکی

مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲

ماده ۱ - مفاهیم اصطلاحات گمرکی به کار برده شده در این قانون، طبق تعریفی است که از طرف شورای همکاری گمرکی به صورت مجموعه برای کشورهای عضو منتشر شده و یا می شود مگر این که در بندهای ذیل یا در سایر مواد این قانون از آن تعریف دیگری به عمل آمده باشد:

الف - اظهار کالا: بیانیه‌ای کتبی یا شفاهی است که براساس مقررات این قانون اظهارکننده، رویه گمرکی مورد نظر خود را دربرگیرنده کالا مشخص می کند و اطلاعات مورد نیاز برای اجرای مقررات گمرکی را ارائه می دهد.

.....

پ - اظهارنامه اجمالی: سندی است که به موجب آن شرکت حمل و نقل، فهرست کلی محمولاتی که باید تخلیه و یا بارگیری شود را هنگام ورود و یا خروج وسیله نقلیه از کشور اعلام می نماید.

....

د - حقوق ورودی: حقوق گمرکی معادل چهار درصد (۴٪) ارزش گمرکی کالا به اضافه

۱ - منظور معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور است.

سود بازرگانی که توسط هیأت وزیران تعیین می‌گردد به‌علاوه وجوهی که به موجب قانون، گمرک مسؤول وصول آن است و به واردات قطعی کالا تعلق می‌گیرد ولی شامل هزینه های انجام خدمات نفی شود.

.....

ک - مرجع تحویل گیرنده: شخص حقوقی که به موجب قانون یا قراردادهای متکی به قانون مسؤلیت تحویل و نگهداری کالاهای مربوط به عموم اشخاص را که تشریفات گمرکی آن انجام نشده است در اماکن گمرکی برعهده دارد. این اصطلاح شامل سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی نیست.

ماده ۱۸ - شرکت‌های حمل و نقل موظفند هنگام ورود وسیله نقلیه به قلمرو گمرکی، دو نسخه اظهارنامه اجمالی تنظیم و به هریک از آنها نسخه‌ای از فهرست کل بار و در صورت نیاز، بارنامه‌های (راهنامه‌های) هر ردیف از فهرست کل بار را ضمیمه و به گمرک و مرجع تحویل گیرنده کالا تسلیم کنند و در صورت خالی بودن وسیله نقلیه، اظهارنامه اجمالی با تصریح بر خالی بودن تسلیم نمایند. اظهارنامه اجمالی باید به زبان فارسی و طبق نمونه‌ای که گمرک ایران با هماهنگی مراجع تحویل گیرنده تهیه می‌نماید، بدون حک و اصلاح و قلم‌خوردگی تنظیم گردد.

تبصره ۱ - مسؤلیت شرکت‌های حمل و نقل به هنگام تنظیم و تسلیم اظهارنامه اجمالی از نظر محتویات بسته‌های آکبند محدود به مندرجات بارنامه‌های مربوطه است بارگنج‌های (کانتینرهای) بارگیری و مهر و موم شده از طرف فرستنده کالا در حکم بستنکبند تلقی می‌گردد.

تبصره ۲ - مقررات این ماده شامل کالاهای ورودی از مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی به قلمرو گمرکی نمی‌گردد.

ماده ۲۴ - ...

تبصره ۴ - تعیین مهلت توقف کالا در مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی براساس ضوابط قانونی مناطق مذکور در اختیار سازمان‌های مسؤول این مناطق است. کالاهایی که در این مناطق پس از انقضای مهلت‌های اعطایی توسط سازمان‌های مذکور مهلت منقضی، اعلام می‌شوند نیز مشمول مقررات کالای متروکه می‌گردند.

ماده ۶۰ - ...

تبصره ۴ - به‌منظور بهره‌برداری از ظرفیت‌های خالی گمرک‌ها و مناطق ویژه اقتصادی و کاهش

رسوب کالا در مبادی ورودی، گمرک حسب درخواست سازمان مسؤول منطقه مکلف است با عبور کالاها به گمرکها و مناطق ویژه موافقت نماید بدیهی است منطقه مربوطه هزینه‌های انتقال را در ابتدا متقبل می‌شود تا در صورت مراجعه صاحب کالا از وی وصول نمایندگی و حفظ و نگهداری کالا بعهده عبوردهنده و مرجع تحویلگیرنده ذی‌ربط است.

ماده ۶۶ - حقوق ورودی اخذ شده از عین کالای وارداتی که از کشور صادر می‌گردد و مواد، کالاهای مصرفی و لوازم بسته بندی خارجی به کار رفته یا مصرف شده در تولید، تکمیل یا بسته بندی کالای صادر شده با رعایت مقررات این قانون و آیین نامه اجرایی آن با مأخذ زمان ورود کالا باید به صادرکننده مسترد گردد.

تبصره ۱ - کالاهایی که بمنظور صادرات، به مناطق آزاد یا مناطق ویژه اقتصادی حمل می‌گردد چنانچه برابر قوانین و مقررات از این مناطق صادر شود مشمول مقررات استردادگرده. **تبصره ۲ -** حقوق ورودی تسریع‌کننده‌ها (کاتالیست‌ها) که لازمه واکنش شیمیایی است مشمول استرداد می‌گردد ولی ابزارآلات و مواد رواکننده و همانند آنها که فقط به‌عنوان کمک در تولید کالای صادراتی مورد استفاده و مصرف قرار گیرد شامل مقررات استرداد نیست **تبصره ۳ -** استرداد می‌تواند توسط اشخاصی غیر از واردکننده کالاها یا مذكور نیز درخواست شود.

تبصره ۴ - مهلت درخواست استرداد حقوق و عوارض ورودی مواد به کار رفته در کالاهای صادر شده سه سال از تاریخ امضای پروانه یا پته گمرکی کالای ورودی است. روز امضای پروانه یا پته گمرکی و روز تسلیم تقاضای استرداد به گمرک ایران جزء این ایام محسوب نمی‌شود.

ماده ۶۷ - به منظور تسهیل شناسایی و انطباق کالا و مواد وارداتی به کار رفته در کالای صادراتی، صادرکننده باید همزمان با تسلیم اظهارنامه صادراتی، موضوع استرداد را با قید شماره پروانه ورودی مربوطه به گمرک صدور اعلام کند و گمرک موظف است تشریفات ارزیابی کالای صادراتی را بطور کامل انجام دهد و نتیجه را در ظهر اظهارنامه صادراتی قید نماید **تبصره ۵ -** اسناد و مدارک مورد نیاز گمرک جهت انجام مراحل استرداد حقوق ورودی در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص می‌گردد.

ماده ۶۸ - استرداد براساس ارزش گمرکی و مأخذ حقوق ورودی مندرج در اسناد گمرکی در زمان ورود محاسبه می‌شود. در صورتی که بخشی از وجوه دریافتی بابت ورود

کالا توسط سازمان‌هایی غیر از گمرک وصول شود، گمرک مراتب را جهت استرداد به سازمان‌های مذکور اعلام می‌نماید. گمرک و سایر سازمان‌های وصول‌کننده باید همه ساله بودجه لازم برای استرداد را در بودجه سالانه منظور نمایند.

ماده ۶۹ - چنانچه کالای تولید داخلی به اشخاصی که در واردات کالای مشابه خارجی معافیت دارند فروخته شود، وجوه پرداختی برای ورود کالا، مواد، اجزاء و قطعات به کار رفته در تولید آن نیز طبق مقررات این قانون به فروشنده مسترد می‌گردد.

ماده ۷۶ - منظور از مسافر در این قانون شخصی است که با گذرنامه یا اجازه عبور یا برگ تردد از راه‌های مجاز به قلمرو گمرکی وارد یا از آنها خارج می‌شود. اشخاص زیر مسافر تلقی می‌گردند:

الف - شخص غیرمقیم ایران که بطور موقت به قلمرو گمرکی وارد یا از آن خارج می‌شود.
ب - شخص مقیم ایران که از قلمرو گمرکی کشور خارج (مسافر خروجی) یا به آن وارد (مسافر ورودی) می‌شود.

تبصره ۱ - مسافران خروجی از قلمرو گمرکی به مقصد مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مشمول مقررات این ماده نیستند و در صورتی که از طریق مناطق مذکور از کشور خارج شوند، موظفند کالای همراه خود را به گمرک اظهار نمایند.

تبصره ۲ - شرایط، تشریفات اظهار و ارزیابی و میزان معافیت کالای شخصی همراه مسافر و امور مربوط به مسافر در حدود مقررات این قانون در آیین‌نامه اجرایی تعیین می‌گردد.

ماده ۹۹ - کران‌بری (کابوتاژ) رویه‌ای است که براساس آن کالای داخلی از یک گمرک مرزی به گمرک دیگری در قلمرو گمرکی از راه دریا یا رودخانه های مرزی حمل می‌گردد. کالایی که از لحاظ نزدیکی راه با رعایت صرفه تجاری از یک نقطه به نقطه دیگر در قلمرو گمرکی از راه‌های زمینی مجاز با عبور از خاک کشور خارجی و همچنین کالایی که از راه دریا یا رودخانه‌های مرزی به مناطق آزاد حمل می‌شود در صورتی که برای مصرف در این مناطق باشد نیز مشمول مقررات کران‌بری (کابوتاژ) می‌شود. در این موارد هرگاه کالای کران‌برد (کالای کابوتاژی) با وسایل نقلیه داخلی حمل شود وسیله نقلیه نیز تابع رویه کالای کران‌برد (کالای کابوتاژی) است.

تبصره ۵ - نحوه تشریفات اظهار و اسناد مربوطه، ارزیابی و میزان تضمین در حدود مقررات این قانون در آیین‌نامه اجرایی تعیین می‌گردد.

ماده ۱۰۰ - کالایی که صدور آن از کشور مجاز است و صدور آن مشمول پرداخت هیچگونه وجهی نیست را می توان با انجام تشریفات و مقررات مربوطه به عنوان کران بر (کابوتاژ) حمل نمود. گمرک ایران می تواند با کران بری (کابوتاژ) کالای ممنوع الصدور یا کالایی که به موجب قانون و مقررات مجاز مشروط است با اخذ تضمین یا تعهد یا قیود دیگر موافقت نماید.

ماده ۱۰۱ - هرگاه مدت اعتبار پروانه کران بری (کابوتاژ) برای رسیدن کالا به گمرک مقصد منقضی گردد و تا سه ماه بعد از انقضای آن از طرف صاحب کالا گواهینامه گمرک مقصد مبنی بر ورود کالا ارایه نشود آن کالا مانند کالای به مقصد نرسیده تلقی و به نحو زیر عمل می شود:

...

تبصره - در مواردی که با ارایه مدارک و مستندات معتبر مورد تأیید گمرک، محرز شود کالای کران بُرد (کالای کابوتاژی) در اثنای حمل به علل قوه قهریه (فارس ماژور) از بین رفته است گمرک ایران مجاز است آن را به مقصد رسیده تلقی کند و علاوه بر دستور ابطال تضمین یا تعهد از تعقیب موضوع نیز خودداری نماید.

ماده ۱۱۷ - اسناد مثبت گمرکی که در موارد احتمالی قاچاق می توان به آن استناد نمود

عبارت از اصل اسناد زیر است:

الف - پروانه ورود گمرکی

ب - پته گمرکی

پ - قبض سپرده موجب ترخیص کالا

ت - قبض خرید کالای متروکه، ضبطی و بلاصاحب

ث - پروانه عبور

ج - پروانه مرجوعی

چ - پروانه ورود موقت

ح - پروانه ورود موقت برای پردازش

خ - پته عبور

د - پروانه کران بری (کابوتاژ)

ذ - پروانه صادراتی

ر- پروانه صدور موقت

ز- کارت مسافری صادره توسط مناطق آزاد تجاری و صنعتی

ژ- کارت هوشمند تکمیل و تأیید شده توسط گمرک

ماده ۱۱۹ - علاوه بر معافیت‌های مذکور در جدول تعرفه گمرکی ضمیمه آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات و معافیت‌های دیگری که به موجب قوانین، تصویب‌نامه‌ها، موافقتنامه‌ها و قراردادهای مصوب مجلس شورای اسلامی برقرار شده است، موارد زیر نیز از پرداخت حقوق ورودی معاف می‌باشد:

....

ح - لوازم خانه و لوازم شخصی ایرانیان مقیم خارج که مدت اقامت آنان در خارج یک سال یا بیشتر باشد و لوازم خانه و اشیاء اتباع خارجی دارای اجازه اقامت که به ایران وارد می‌شوند مشروط بر این‌که:

- ۱- لوازم و اشیاء مزبور از یک ماه قبل تا نه ماه بعد از ورود شخص به قلمرو گمرکی وارد شود موارد قوه قهریه (فورس ماژور) به تشخیص گمرک ایران مستثنی است.
- ۲- لوازم و اشیای مزبور به تشخیص گمرک با وضع و شؤن اجتماعی آنان متناسب بوده و جنبه تجاری نداشته باشد.

۳- در پنج سال گذشته، از چنین معافیتی استفاده نکرده باشند.

تبصره ۱ - کارمندان دولت که برای انجام مأموریت یکساله یا بیشتر به خارج از کشور اعزام می‌شوند در صورتی که قبل از پایان مأموریت و توقف یکساله از خارج احضار شوند همچنین ایرانیانی که به تشخیص وزارت امور خارجه به ناحق از کشور محل سکونت اخراج می‌شوند مشمول شرط مدت یک سال توقف مذکور در این بند نیستند.

تبصره ۲ - منظور از لوازم خانه اشیائی است که به طور عرفی مورد استفاده شخص و یا خانواده صاحب آن اشیاء هنگام اقامت در یک محل قرار می‌گیرد.

تبصره ۳ - اشخاصی که با رعایت مقررات مربوطه از مناطق آزاد به سرزمین اصلی وارد می‌گردند نیز مشمول تسهیلات این بند می‌شوند.

ماده ۱۵۸ - به استثنای موارد مصرحه در این قانون نحوه ورود و صدور کالا، تحویل و تحول، نگهداری، محدودیت‌ها و ممنوعیت‌ها در مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی، حسب مورد تابع قوانین مربوطه است.

از قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور

مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰

۷۴- در اجرای بند (ز) ماده (۱۱۲) قانون^(۱) برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، سازمان‌های مناطق آزاد تجاری و صنعتی موظفند منابع موضوع این بند را به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. خزانه‌داری کل کشور موظف است تا مبلغ یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل منابع واریزی را به نسبت مساوی برای اجرای مفاد بند یادشده به کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی همان مناطق پرداخت نماید.

---

۱ - به قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مندرج در این مجموعه رجوع شود

توافق‌های بین‌المللی

از قانون قرارداد اقامت و دریانوردی بین دولت ایران و دولت فرانسه

مصوب ۱۳۴۵/۲/۱۸

ماده ۱۳ - مساعدترین رفتاری که طرفین معظمین متعاهدین متقابلاً در قرارداد حاضر برای یکدیگر قایل می‌شوند شامل موارد زیر نخواهد بود:

الف: امتیازات ناشی از اتحاد گمرکی یا پولی یا ناشی از وجود منطقه آزاد یا ناشی از موافقتنامه‌های ناحیه‌ای که یکی از طرف متعاهدین آن‌ها را امضاء کرده است یا از این پس امضا خواهد کرد.

ب: مزایا و امتیازاتی که یکی از طرفین قرارداد به علت داشتن روابط خاص با دول دیگر برای آن‌ها منظور داشته است یا خواهد داشت. این روابط خاص ناشی از این است که این دول به اتحادیه‌ای تعلق دارند یا تعلق داشته‌اند که در یک یا چند رشته امور تولیدی یا بازرگانی یا امور مربوط به امنیت مشترکاً سازمانی بوجود آورده‌اند.

از قانون الحاق دولت ایران به معاهده واحد مواد مخدر ۱۹۶۱ نیویورک

مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸

ماده ۳۱ - مقررات مخصوص درباره تجارت بین‌المللی

۱ - طرف‌های این معاهده صدور مواد مخدر را بیک کشور یا سرزمین عالملاً اجازه نخواهد

داد مگر:

الف - طبق قوانین و مقررات آن کشور یا سرزمین - و

ب - در حدود کل برآوردهای مربوط به آن کشور یا سرزمین به‌طوریکه در بند ۲ ماده

۱۹- تعریف شده به اضافه مقادیری که باید صدور مجدد یابد.

۲- طرف‌های این معاهده در بنادر آزاد و مناطق آزاد همان مراقبت‌ها و نظارتی را که در قسمت‌های دیگر سرزمین‌های خود اعمال می‌نمایند اجرا خواهند نمود. در عین آنکه گاهی اوقات خواهند توانست روش شدیدتر هم بکار برند.

۳- الف- طرف‌های این معاهده بوسیله پروانه ورود و صدور مواد مخدر را نظارت خواهند نمود مگر در مواردی که ورود و صدور مزبور وسیله بنگاه یا بنگاه‌های دولت انجام گرفته باشد.

ب- متعاهدین در مورد کلیه اشخاص و بنگاه‌هایی که ورود و صدور مذکور را انجام می‌دهند یا در این امر مداخله دارند مراقبت لازم مرعی خواهند داشت.

۴- الف- هر طرف متعاهدی که ورود یا صدور یک ماده مخدر را اجازه میدهد مقرر خواهد نمود که پروانه ورود یا صدور جداگانه برای هر نوبت ورود یا صدور اعم از آنکه یک یا چند ماده مخدر باشد گرفته شود.

ب- این پروانه شامل نام ماده مخدر - و نام غیر اختصاصی بین‌المللی اگر داشته باشد مقداری که باید وارد یا صادر شود - نام و آدرس واردکننده و صادرکننده و نیز مدتی که طی آن باید ورود یا صدور انجام گیرد خواهد بود.

ج- در پروانه صدور به علاوه شماره و تاریخ گواهینامه ورود (بند ۵) همچنین مقامی که آنرا داده قید خواهد شد.

د- پروانه ورود ممکنست ارسال به دفعات را اجازه دهد.

۵- قبل از اعطای پروانه صدور طرف‌های این معاهده یک گواهینامه ورود مطالبه خواه‌ند نمود که بوسیله مقامات صلاحیت‌دار کشور یا سرزمین واردکننده داده شده و تصدیق کرده باشند که ورود ماده یا مواد مخدر موضوع آن مورد تصویب می‌باشد - گواهینامه مزبور وسیله شخص یا مؤسسه‌ای که درخواست پروانه صدور می‌نماید ارائه خواهد شد. طرف‌های این معاهده تا جایی که عملی باشد از نوع گواهینامه ورود مصوب کمیسیون پیروی خواهند نمود.

۶- یک نسخه از پروانه صدور همراه هر محموله خواهد بود و دولتی که پروانه صدور را می‌دهد یک نسخه آن را برای دولت کشور یا سرزمین واردکننده خواهد فرستاد.

۷- الف- وقتی که ورود انجام گرفت یا وقتی که مدت مقرر برای ورود منقضی شد حکومت کشور یا سرزمین واردکننده پروانه صدور را با ظهنویس این امر برای حکومت

- کشور یا سرزمین صادرکننده اعاده خواهد داد.
- ب - ظهرنویس مذکور در فوق مقدار واقعی وارده را مشخص خواهد نمود.
- ج - اگر مقدار واقعی صادر شده کمتر از مقدار واقعی باشد که در پروانه صدور ذکر گردیده مقامات صلاحیتدار مقدار صادره واقعی را در پروانه صدور و کلیتاً آنها ذکر خواهند نمود.
- ۸ - صادرات به صورت محمولات به آدرس یک بانک به حساب شخصی غیر از آنکه نامش در پروانه صدور ذکر شده یا یک صندوق پستی ممنوع خواهد بود.
- ۹ - صادرات به شکل محمولات به شکل یک انبار گمرک ممنوع خواهد بود مگر اینکه حکومت کشور واردکننده در گواهینامه ورود که وسیله شخص یا مؤسسه ای که درخواست جواز صدور می‌نماید ارائه خواهد شد تصریح نماید که ورود محموله برای آنکه در یک انبار گمرک گذاشته شود مورد تصویب او می‌باشد. در اینصورت پروانه صدور تصریح خواهد نمود که محموله بدین منظور فرستاده شده است. هر بار پس گرفتن از انبار گمرک تابع ارائه یک اجازه که از طرف مقامات مسئول انبار داده می‌شود خواهد بود و در صورت ارسال به مقصد خارج از کشور مانند یک صدور جدید طبق مفاد این قرارداد عمل خواهد شد.
- ۱۰ - محمولات مواد مخدر که بدون پروانه صدور وارد سرزمین یک طرف متعاقد شده و یا از آن خارج شود وسیله مقامات صلاحیتدار توقیف خواهد شد.
- ۱۱ - یک طرف متعاقد عبور ترانزیت یک محموله مواد مخدر را از سرزمین خود بسوی یک کشور دیگر اجازه نخواهد داد خواه محموله از وسیله نقلیه‌ای که آن را حمل می‌کرده پیاده شده یا پیاده نشده باشد مگر اینکه یک نسخه از پروانه صدور برای این محموله به مقامات صلاحیتدار آن کشور ارائه گردد.
- ۱۲ - مقامات صلاحیتدار کشور یا سرزمینی که عبور یک محموله مواد مخدر از طریق آن اجازه داده شده است کلیه اقدامات لازم را برای جلوگیری از انحراف محموله مذکور به مقصد دیگری جز آنچه در نسخه پروانه صدور ضمیمه محموله قید شده معمول خواهند داشت. مگر اینکه حکومت کشور یا سرزمین که محموله از طریق آن عبور می‌نماید اجازه این انحراف را بدهد.
- حکومت کشور یا سرزمین ترانزیت درباره هر انحرافی که تقاضا شود به همان نحوی عمل خواهند کرد که انحراف در حکم یک صدور از کشور یا قلمرو ترانزیت به کشور یا سرزمین مقصد جدید تلقی گردد. اگر انحراف اجازه داده شد مقررات قسمت‌های (الف) و (ب) بند ۷

بین کشور یا سرزمین ترانزیت و کشور یا سرزمین که در اصل محموله را صادر نموده است نیز اعمال خواهد شد.

۱۳ - هیچ محموله مواد مخدر در حال ترانزیت یا گذارده شده در یک انبار گمرک نمی تواند در معرض عملی قرار گیرد که ماهیت مواد مخدر مذکور را تغییر دهد. بسته بندی نیز بدون اجازه مقامات صلاحیت دار نمی تواند تغییر پیدا کند.

۱۴ - مقررات بندهای ۱۱ تا ۱۳ مربوط به ترانزیت مواد مخدر در سرزمین یک طرف متعاقد قابل اجرا نخواهد بود اگر این محموله از راه هوایی حمل شود مشروط بر آنکه هواپیما در کشور یا سرزمین ترانزیت بر زمین نشیند، در صورتیکه هواپیما در آن کشور یا سرزمین فرود آید مقررات مزبور تاحدودی که مقتضیات ایجاب نماید اجرا خواهد شد.

۱۵ - مقررات این ماده بر مقرراتی لطمه نمی زند که مربوط باشد به هر گونه موافقت بین المللی درباره محدود کردن نظارتی که می توان وسیله هر طرف متعاقد در مورد مواد مخدر ترانزیت اعمال نمود.

۱۶ - اعمال هیچ یک از مقررات این ماده ب غیر از مفاد بندهای یک (الف) و ۲ در مورد ترکیبات مندرج در فهرست شماره ۳ ضروری نیست.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری

اسلامی ایران و دولت مالزی

مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۸

ماده ۵ - مفاد ماده های فوق الذکر^(۱) در این موافقتنامه شامل آن دسته از امتیازات

۱ - مواد مزبور به شرح زیر است:

ماده ۱ - طرفین متعاقد براساس قوانین، مقررات و رویه جاری در کشورهای خود کلیه اقدامات لازمه به منظور تسهیل، تحکیم و تنوع بخشیدن به تجارت بین دو کشور را بالاخص در مورد کالاهای مندرج در فهرست «الف» (صادرات جمهوری اسلامی ایران به مالزی) و فهرست «ب» (صادرات مالزی به جمهوری اسلامی ایران) که پیوست این موافقتنامه می باشد، به عمل خواهند آورد.

کالاهای مندرج در این فهرستها به عنوان نمونه بوده و اقلام غیرمذکور در فهرستهای مزبور نیز قابل مبادله می باشند.

ماده ۲ - طرفین متعاقد به منظور گسترش و توسعه روابط تجاری موجود بین دو کشور دیدار بازرگانان و هیأت های تجاری را تشویق و تسهیلاتی در این مورد به عمل خواهند آورد و همچنین تسهیلاتی را در مورد شرکت طرف دیگر در نمایشگاه های تجاری خود و نمایشگاه های بازرگانی که در کشور طرف دیگر برگزار می شود، به وجود خواهند آورد.

ترجیحات و استثنائاتی نمی شود که توسط یکی از طرفین متعاقد به کشورها یا موارد مشروحه ذیل اعطاشده یا خواهد شد:

- الف - کشورهای مجاور و همسایه به منظور اصلاح عبور و مرور مرزی.
- ب - کشوری که عضو یکی از اتحادیه های گمرکی یا یک منطقه آزاد تجاری که یکی از طرفین متعاقد عضو آن بوده یا خواهد شد.
- ج - براساس عضویت گات (GATT).
- هـ - شرکت در ترتیبات چندجانبه به منظور یکپارچگی اقتصادی.
- و - در نتیجه ترتیباتی به منظور تجارت تهاتری با کشورهای ثالث.

از قانون الحاق به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر و داروهای روانگردان

مصوب ۱۳۷۰/۹/۳

ماده ۱۸ - منطقه های آزاد تجاری و بنادر آزاد

۱ - به منظور از بین بردن قاچاق مواد مخدر، داروهای روانگردان و اقلام مذکور در

طرفین متعاقد، شرکتها و سازمانهای مربوطه کشور خود را به منظور بررسی اقدامات درازمدت و کوتاه مدت تشویق خواهند نمود تا در صورت لزوم قراردادهایی که مورد توافق طرفین خواهد بود، منعقد نمایند.

ماده ۳ - کالاهای صادره از یکی از طرفین متعاقد به طرف متعاقد دیگر این موافقتنامه باید صرفاً تولیدات آن کشور صادرکننده باشد.

از نظر این موافقتنامه، کالاهای تولید و یا ساخته شده در جمهوری اسلامی ایران و صادره از جمهوری اسلامی ایران به عنوان کالاهای ایرانی و کالاهای تولید و یا ساخته شده در مالزی و صادره از مالزی به عنوان کالاهای مالزیایی نامیده می شوند.

ماده ۴ - کلیه پرداختها و هزینه ها در رابطه با هرگونه معامله بازرگانی بین طرفین متعاقد می باید از طریق ارز قابل تبدیل و مطابق با قوانین و مقررات مربوط به کنترل ارز خارجی دو کشور و همچنین برطبق یادداشت تفاهم منعقد در تاریخ ۸ اوت ۱۹۸۸ بین بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (BMJII) و بانک نگارا مالزی (BNM) در مورد ترتیبات بانکی و پرداخت و در صورت لزوم در چارچوب ترتیبات بانکی و پرداختهایی که به حسب مورد توسط طرفین متعاقد مورد توافق قرار می گیرد، صورت پذیرد.

از نظر این موافقتنامه، منظور از «ارز قابل تبدیل» دلار ایالات متحده، لیره استرلینگ، مارک آلمان، فرانک فرانسه، ین ژاپن و یا هر ارز دیگری است که به طور گسترده در پرداختهای مربوط به معاملات بین المللی و در بازارهای ارزی بین المللی مورد استفاده واقع می شود.

جداول ۱ و ۲ اعضاء اقداماتی را که از تدابیر متخذه در سایر بنادر سرزمینی آنها خفیف تر نخواهد بود، در مناطق آزاد تجاری و بنادر آزاد اعمال خواهند نمود.

۲ - اعضاء تلاش خواهند نمود تا:

- الف - حرکت کالاها و اشخاص را در منطقه های آزاد تجاری و بنادر آزاد کنترل و نظارت نموده و برای این منظور به مقامات صالحه اجازه خواهند داد تا محموله ها و کشتی های وارده و خارجه از جمله کشتی های تفریحی و ماهیگیری و نیز هواپیماها و وسایط نقلیه و در صورت اقتضاء خدمه، مسافران و بار آنها را تفتیش نمایند.
- ب - برای کشف محموله های مشکوک به داشتن مواد مخدر، داروهای روانگردان و اقلام مذکور در جداول ۱ و ۲ که در منطقه های آزاد تجاری و بنادر آزاد تردد می نمایند سیستمی را ایجاد و تثبیت نمایند.
- پ - سیستم های مراقبتی را در مناطق بندری، باراندازها، فرودگاه ها و پاسگاه های مرزی منطقه های آزاد تجاری و بنادر آزاد برقرار و تثبیت کنند.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری

اسلامی ایران و جمهوری چک

مصوب ۱۳۷۴/۶/۱۵

ماده ۲ - مطلوبیت حقوق گمرکی و دیگر هزینه های اعمال شده توسط طرفین متعاقد در خصوص صادرات و واردات کالاها نبایستی کمتر از مطلوبیتی باشد که در این خصوص به هر کشور دیگر اعطا می شود.

لیکن مقررات فوق الاشاره شامل موارد ذیل نمی شود:

- الف - مزایا، امتیازات و معافیت هایی که هریک از طرفین متعاقد در حال حاضر یا در آینده به هریک از کشورهای همسایه جهت تسهیل در امر رفت و آمد اعطا می نماید.
- ب - مزایا، امتیازات و معافیت هایی که توسط هریک از طرفین متعاقد در نتیجه مشارکتش در مناطق آزاد تجاری و اتحادی های گمرکی اعطا شده است یا در آینده اعطا خواهد شد.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری

اسلامی ایران و دولت جمهوری اسلواک

مصوب ۱۳۷۵/۷/۱۱

ماده ۲ - طرف های متعاقد از کالاهای و ارداتی و صادراتی ، حقوق گمرکی و سایر

هزینه‌ها، بیشتر از آنچه که برای سایر کشورها تعیین شده است دریافت نخواهند کرد. مفاد این ماده شامل موارد زیر نخواهد شد:

الف - مزایا، مساعدت‌ها، امتیازها و معافیت‌هایی که هریک از طرف‌های متعاقد به هریک از کشورهای همسایه جهت تسهیل در امر رفت و آمد مرزی اعطا نموده یا در آینده اعطا خواهد نمود.

ب - مزایا، مساعدت‌ها، امتیازها و معافیت‌هایی که توسط هریک از طرف‌های متعاقد در نتیجه مشارکت در مناطق آزاد تجاری یا اتحادیه‌های گمرکی اعطا شده یا در آینده اعطا خواهد شد.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری

اسلامی ایران و دولت جمهوری فیلیپین

مصوب ۱۳۲۵/۸/۱۳

ماده ۲- طرف‌های متعاقد در مورد کالاهای مشابهی که مبدأ آن کشور ثالث بوده و یا به آن کشور صادر می‌شود و همچنین کشتی‌هایی که در انجام این فعالیت‌ها دخیل می‌باشند رفتاری نامساعدتر اعمال نخواهند نمود و این رفتار به ویژه در موارد ذیل نسبت به یکدیگر اعمال خواهد شد:

الف - هرگونه حقوق گمرکی، سود بازرگانی و هزینه‌ها از جمله شیوه و وضع آن‌ها بر صادرات یا واردات یا در رابطه با آن.

ب - قواعد و تشریفات مربوط به ترخیص کالا.

ج - صدور مجوزهای صادرات و واردات.

د - اقدامات غیر تعرفه‌ای همچنین موانع فنی قانونی در ارتباط با تجارت مانند قرنطینه ، شرایط سلامت و بهداشت و موارد مشابه.

ه - کشتی‌ها و هواپیماهای حامل کالای تجاری در مورد ورود، توقف و خروج آنها از بندر یا فرودگاه کشور طرف مقابل براساس قوانین، قواعد و مقررات جاری در کشور یاد شده.

و - کشتی‌ها و هواپیماهای حامل کالای تجاری هریک از طرف‌های متعاقد دیگر که در معرض خطر قرار می‌گیرند باید اجازه پناه گرفتن در نزدیکترین بندر یا فرودگاه طرف متعاقد دیگر را داشته و اینگونه وسایل حمل و نقل از رفتار دو ستانه ، مساعدت و حمایت برطبق قوانین، قواعد و مقررات و کنوانسیون‌های بین‌المللی جاری در کشورهای طرف های متعاقد

برخوردار گردند.

ماده ۳- مفاد ماده (۲) در موارد ذیل نافذ نمی باشد.

- الف - ترجیحات ویژه یا سایر امتیازات اعطا شده به وسیله هریک از طرف‌ها به واسطه الحاق آن در ترتیبات منطقه‌ای یا ناحیه‌ای، اتحادیه‌های گمرکی یا منطقه آزاد تجاری یا اقداماتی که منجر به تشکیل اتحادیه گمرکی یا منطقه آزاد تجاری می‌شود.
- ب - تعرفه ترجیحی یا سایر امتیازاتی که هریک از طرف‌های متعاقد برای تسهیل تردد مرزی اعطا می‌نمایند یا ممکن است اعطا نمایند.
- ج - تعرفه ترجیحی ویژه یا سایر امتیازاتی که هریک از طرف‌ها برای کشورهای در حال توسعه تحت هر نوع برنامه گسترش تجاری یا همکاری اقتصادی که طرف دیگر متعاقد عضو آن نباشد اعطا می‌کند.

از قانون موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین

دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ارمنستان

مصوب ۱۳۲۵/۸/۱۵

ماده ۴- حمایت از سرمایه‌گذاری‌ها

- ۱- سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران یک طرف متعاقد که در قلمرو طرف متعاقد دیگر براساس قوانین و مقررات طرف اخیر انجام گرفته، از حمایت کامل قانونی و رفتار عادلانه‌ای که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه‌گذاران هر کشور ثالثی که در شرایط قابل قیاسی قرار دارند نامساعدتر نباشد، برخوردار خواهند بود.
- ۲- اگر یک طرف متعاقد به موجب یک موافقتنامه مربوط به تأسیس منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک، یا یک سازمان منطقه‌ای مشابه یا به موجب یک موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، به سرمایه‌گذاران هر کشور ثالثی امتیازات ویژه‌ای بدهد، ملزم به اعطای چنین امتیازاتی به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر نخواهد بود.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی

ایران و دولت جمهوری ارمنستان

مصوب ۱۳۲۵/۸/۲۰

ماده ۵- تسهیلاتی که بر اساس این موافقتنامه اعطی شود، شامل موارد زیر نخواهد بود:

الف - امتیازهایی که یکی از دو طرف به منظور تسهیل در ایجاد تجارت مرزی به یک کشور همسایه اعطا نموده یا خواهد نمود.

ب - امتیازهایی که در منطقه آزاد تجاری، اتحادیه‌های گمرکی یا در موافقتنامه‌های منطقه‌ای به کشور دیگری اعطا شده یا خواهد شد.

از قانون موافقتنامه همکاری‌های تجاری بین دولت جمهوری اسلامی

ایران و دولت جمهوری بوسنی و هرزگوین

مصوب ۱۳۷۶/۳/۱۸

ماده ۱۳ - گسترش و تنوع روابط بازرگانی دو طرف به منظور توسعه روابط بازرگانی اشخاص حقیقی و حقوقی کشور خود را به اجرای روش‌های تجارت بین الملل و برقراری مشارکت‌های تجاری، سرمایه‌گذاری‌های مشترک و همکاری‌های بلند مدت تجاری و تجارت خدمات بشویق خواهند نمود. دو طرف همکاری در زمینه تبادل فنون و پروژه‌های دانش فنی، برقراری و استفاده از مناطق آزاد تجاری خود و نیز همکاری مشترک در بازارهای سوم را تشویق و مساعدت خواهند نمود.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران

و دولت جمهوری ترکیه

مصوب ۱۳۷۹/۱۲/۳

ماده ۲ -

۱ - طرفین در مورد حقوق گمرکی و سایر عوارض مربوطه و همچنین کلیه موضوعات مرتبط با تجارت بین‌المللی طبق تعهدات بین‌المللی خود رفتار ملل کامله الوداد را اعمال خواهند نمود.

۲ - مفاد این ماده شامل امتیازات و مزایای موجود یا آتی که هر یک از دو طرف متعاقد به کشورهای ثالث در چارچوب مناطق آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، تجارت مرزی و سایر موافقتنامه‌های منطقه‌ای و ترتیبات ویژه منعقد شده با کشورهای در حال توسعه اعطاء می‌کند، نخواهد بود.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آفریقای جنوبی

مصوب ۱۳۸۰/۳/۲۲

ماده ۴ - مقررات مواد (۲) و (۳) به گونه‌ای تعبیر نخواهد شد که موجب پیش‌بینی اعطاء یا استمرار موارد ذیل گردد:

- الف - امتیازاتی که هر یک از طرفین متعاقد به کشورهای همسایه خود جهت تسهیل مبادلات مرزی، اعطاء نموده یا ممکن است اعطاء نماید .
- ب - امتیازات یا ترجیحاتی که توسط هر یک از طرفین متعاقد براساس موافقتنامه ترجیحات تجاری دو جانبه به هر کشور ثالث اعطاء شده است .
- ج - امتیازات یا ترجیحاتی که هر یک از طرف‌ها براساس طرح گسترش همکاری های اقتصادی، تجاری بین کشورهای در حال توسعه - که شرکت در این طرح برای کشورهای در حال توسعه آزاد بوده و هر کدام از طرف‌ها عضو آن بوده یا ممکن است عضو آن گردد - ، اعطاء نموده یا ممکن است اعطاء نماید .
- د - امتیازات یا ترجیحاتی که از فعالیت اتحادیه گمرکی یا مناطق آزاد تجاری، یا هر دو آنها که هر یک از طرف‌های متعاقد عضو آنها بوده یا ممکن است عضو آنها شود حاصل می‌گردد.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری اوکراین^(۱)

مصوب ۱۳۸۱/۲/۸

ماده ۵ - هر یک از طرف های متعاقد درخصوص واردات و صادرات به طرف دیگر بهترین رفتنوی را که در موارد زیر عیناً درمورد هر کشور ثالثی اعمال می دارد، اعمال خواهند نمود:

- تشریفات مربوط به امر صادرات و واردات
- میزان، شیوه و معیار وضع حقوق گمرکی و سود بازرگانی

۱ - ماده ۹ این موافقتنامه در تاریخ ۱۳۸۱/۵/۱۲ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

- هرگونه وجوه لازم‌التأدیه که در حال حاضر اعمال می‌شود یا اعمال خواهد شد مفاد فوق‌الذکر این ماده در موارد زیر اعمال نخواهد شد:

الف - منافع، مزایا، امتیازات و معافیت‌هایی که هر یک از طرف‌های متعاقد به هر یک از کشورهای مجاور جهت تسهیل تردد مرزی اعطاء می‌کند یا در آینده اعطاء خواهد نمود.

ب - منافع، مزایا، امتیازات و معافیت‌هایی که توسط هر یک از طرف‌های متعاقد به دلیل مشارکت در مناطق آزاد تجاری و اتحادیه‌ی گمرکی اعطاء شده یا در آینده اعطا خواهد شد

از قانون موافقتنامه همکاری‌های بلند مدت اقتصادی، بازرگانی، علمی، فنی و فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ترکمنستان

مصوب ۱۳۸۲/۲/۲۳

۲ - زمین‌های اصلی همکاری:

اقتصادی - بازرگانی: طرفین با ابراز رضایت از همکاری‌های موجود اقتصادی و تجاری و این‌که گسترش همکاری‌ها در این بخش می‌تواند در روند توسعه روابط فی‌مابین نقش مؤثری داشته باشد، نسبت به موارد ذیل توافق نمودند:

۱ - ..

- ۴ - طرفین آمادگی خود را جهت همکاری و مشارکت فعال در مناطق آزاد اقتصادی - تجاری دو کشور اعلام نمودند.
- ۵ - طرف ایرانی موافقت نمود تمامی ترتیبات لازم برای به‌گیوی طرف ترکمنی از ظرفیت‌ها و امکانات مناطق آزاد تجاری و مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران به صورت تأسیس دفاتر و شعبات سازمان‌های اقتصادی ترکمنستان، مشارکت در تأسیس شرکت‌های حمل و نقل، مراکز دائمی نمایشگاه‌ها و نیز تأسیس شرکت‌های مستقل و یا مشترک سرمایه‌گذاری ترکمنستان در زمینه فعالیت‌های تولیدی، تجاری و خدماتی در مناطق مذکور را فراهم‌رآو

از قانون موافقتنامه همکاری‌های اقتصادی، بازرگانی و فنی بین دولت جمهوری

اسلامی ایران و دولت پادشاهی بحرین

مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۲۳

ماده ۲ - مفاد این موافقتنامه شامل مورد ذیل نمی‌گردد :

امتیازاتی که به موجب عضویت هر یک از طرف‌های متعاقد در اتحادیه‌های گمرکی، مناطق آزاد تجاری یا سازمان‌های تجاری موجود، یا امتیازاتی که با هدف ایجاد چنین اتحادیه‌ها، مناطق یا سازمان‌ها کسب یا اعطاء شده است.

از قانون موافقتنامه همکاری تجاری و اقتصادی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری مقدونیه

مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۲۳

قانون موافقتنامه همکاری تجاری و اقتصادی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری مقدونیه

ماده واحده - موافقتنامه همکاری تجاری و اقتصادی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری مقدونیه مشتمل بر یک مقدمه و پانزده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره - ارجاع اختلافات موضوع این موافقتنامه به داوری، توسط دولت جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت قوانین و مقررات مربوطه است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه همکاری تجاری و اقتصادی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری مقدونیه

مقدمه دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری مقدونیه (که از این پس به عنوان طرف‌های متعاقد نامیده می‌شوند) با در نظر گرفتن منافع دوجانبه در زمینه تحکیم و بسط تجارت و توسعه و تنوع بخشیدن به مناسبات اقتصادی و تجاری و ارتقاء سطح همکاری تجاری بر پایه برابری، عدم تبعیض و حفظ منافع دوجانبه در موارد زیر توافق نمودند:

ماده ۱ - اهداف

۱ - مناسبات تجاری و اقتصادی بین طرف‌های متعاقد و قراردادهای منعقد شده بین اشخاص حقیقی و حقوقی دو کشور در چارچوب این موافقتنامه و منطبق با قوانین و مقررات جاری هر یک از طرف‌های متعاقد به اجرا درخواهد آمد.

۲ - طرف‌های متعاقد در چارچوب مسئولیت‌های خود و مطابق با قوانین کشور خود به ارتقاء و توسعه تجارت و بهبود همکاری تجاری کمک خواهند نمود.

ماده ۲ - رفتار صادراتی و وارداتی هر یک از طرف‌های متعاقد در خصوص واردات و صادرات به طرف دیگر بهترین رفتار را در موارد زیر مطابق با همان رفتاری که در مورد هر کشور ثالث بکار می‌گیرد اعمال خواهد نمود:

- تشریفات مربوط به امر صادرات و واردات

- میزان، شیوه و معیار وضع حقوق گمرکی، سود بازرگانی

- هرگونه وجوه لازم التأمیه‌ای که در حال حاضر اعمال می‌شود یا در آینده خواهد شد.

مفاد فوق‌الذکر این ماده در موارد زیر اعمال نخواهد شد:

الف - منافع، مزایا، امتیازات و معافیت‌هایی که هر یک از طرف‌های متعاقد به هر یک از کشورهای مجاور جهت تسهیل تردد مرزی اعطاء می‌کنند یا در آینده اعطاء خواهند کرد.

ب - منافع، مزایا، امتیازات و معافیت‌هایی که به دلیل مشارکت در مناطق آزاد تجاری و اتحادیه‌های گمرکی توسط هر یک از طرف‌های متعاقد اعطاء شده یا در آینده اعطاء خواهد شد.

ماده ۹ - همکاری اقتصادی

....

۲ - طرف‌های متعاقد همکاری در زمینه مبادله تکنولوژی و پروژه‌های دانش فنی جهت ایجاد و استفاده از مناطق تجاری آزاد خود و همچنین همکاری مشترک در بازارهای کشور ثالث را تشویق خواهند نمود.

....

از قانون تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت

جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری بولیواری ونزوئلا

مصوب ۱۳۸۴/۱۱/۹

ماده ۴ - حمایت از سرمایه‌گذاری

۱ - سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران هر یک از طرف‌های متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر از حمایت کامل قانونی طرف متعاقد سرمایه‌پذیر و رفتار منصفانه‌ای برخوردار خواهد شد که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه‌گذاران خود و یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث (هر کدام که برای سرمایه‌گذار مساعدتر باشد) نامساعدتر نباشد

۲ - چنانچه یک طرف متعاقد به موجب موافقتنامه ایجاد مناطق آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک یا موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف مزایایی به سرمایه‌گذاران

هر کشور ثالث اعطاء نماید ملزم به اعطای آن مزایا به سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر نخواهد بود.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران

و دولت جمهوری بولیواری ونزوئلا

مصوب ۱۳۸۴/۱۱/۹

ماده ۲ - حقوق گمرکی، سود بازرگانی و هزینه‌ها

هیچ یک از طرف‌های متعاقد نباید در مورد محصولات طرف متعاقد دیگر حقوق گمرکی، سود بازرگانی و مالیات‌ها به میزان بیش از محصولات مشابه سایر کشورها اخذ کند. میزان حقوق گمرکی، سود بازرگانی و مالیات‌ها طبق قوانین و مقررات جاری هر یک از دو طرف متعاقد خواهد بود.

مفاد این ماده در مورد آن دسته از امتیازاتی که طرف‌های متعاقد در چارچوب اتحادیه گمرکی یا منطقه آزاد یا موافقتنامه‌های ترجیحی منطقه‌ای و دوجانبه که بوسیله هر یک از دو طرف منعقد شده و یا خواهد شد به یکدیگر اعطاء می‌کنند، اعمال نمی‌گردد.

از قانون موافقتنامه کمک متقابل اداری برای اجرای صحیح قانون گمرکی و جلوگیری،

تحقیق و مبارزه با تخلفات گمرکی بین دولت جمهوری اسلامی ایران

و دولت جمهوری قرقیزستان

مصوب ۱۳۸۵/۱/۱۶

ماده ۳ - دامنه شمول مساعدت

- ۱ - گمرکات طبق درخواست یا به ابتکار خود، اطلاعات خام و تحلیلی را که به حصول اطمینان از اجرای صحیح قانون گمرکی و جلوگیری، تحقیق و مبارزه با تخلفات گمرکی کمک می‌کند، برای یکدیگر در موارد زیر فراهم خواهند کرد:
  - الف - تعیین ارزش گمرکی و تأیید صحت اسناد تسلیم شده در خصوص واردات یا صادرات، همچنین تأیید صحت اطلاعات مندرج در آنها.
  - ب - طبقه بندی کالا براساس تعرفه گمرکی، همچنین انجام تجزیه و تحلیل های آزمایشگاهی به منظور تعیین تعرفه کالا طبق شماره تعرفه آنها.
  - ج - تعیین مبدأ کالا و کنترل گواهی مبدأ ارائه شده در خصوص صادرات و کنترل رویه

گمرکی که کالاها تحت آن رویه در کشوری که کالا به آن صادر می‌شود قرار دارد. (ترانزیت تحت نظارت گمرک، انبارداری گمرکی، ورود موقت، مناطق آزاد تجاری، صادرات پس از فرآوری کالا در داخل و غیره).

۲- هر یک از گمرکات در انجام تحقیقات به نیابت از طرف گمرک دیگر، رفتاری را خواهد داشت که در چنین تحقیقاتی از جانب خود یا به درخواست مرجع ذی صلاح از کشور متبوع خود انجام می‌دهد.

از قانون موافقتنامه همکاری‌های بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران

و دولت گرجستان

مصوب ۱۳۸۵/۸/۳۰

ماده ۴- هر یک از طرف‌های متعاقد رفتار ملل کامله‌الوداد را که در مورد تشریفات واردات و صادرات و نیز در مورد میزان، نحوه و ملاک وضع یا اخذ حقوق گمرکی، سود بازرگانی و هرگونه وجه لازم‌التأدیه دیگر نسبت به واردات و صادرات هر کشور ثالثی اعمال می‌دارد و یا در آینده اعمال خواهد داشت، عیناً در مورد واردات و صادرات دولت متعاقد دیگر معمول خواهد داشت. مقررات فوق‌الذکر این ماده شامل موارد زیر نخواهد شد:

- مزایا، امتیازات و معافیت‌هایی که هر یک از طرف‌های متعاقد به منظور تسهیل رفت و آمدهای مرزی به هر یک از کشورهای همسایه اعطاء نموده یا در آینده اعطاء خواهد کرد.
- مزایا، امتیازات و معافیت‌هایی که هر یک از طرف‌های متعاقد در نتیجه مشارکت در مناطق آزاد تجاری و اتحادیه‌های گمرکی اعطاء کرده یا در آینده اعطاء خواهد نمود.

ماده ۱۴- طرف‌های متعاقد به منظور توسعه روابط تجاری، اشخاص حقیقی و حقوقی کشور خود را به اجرای روش‌های تجارت بین‌المللی و تشکیل مشارکت‌های بازرگانی با هدف همکاری‌های بلندمدت تجاری و تجارت خدمات تشویق خواهند نمود.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران

و دولت جمهوری شرقی اروگوئه

مصوب ۱۳۸۵/۸/۳۰

ماده ۲- هر یک از طرف‌ها در مورد واردات و صادرات طرف دیگر بهترین رفتاری را که در موارد زیر عیناً در مورد هر کشور ثالثی اعمال می‌دارد، اعمال خواهند نمود:

- تشریفات مربوط به صادرات و واردات.
- میزان، شیوه و معیار وضع حقوق گمرکی و سود بازرگانی.
- هرگونه وجوه لازماً تأدیه که در حال حاضر اعمالی شود یا در آینده اعمال خواهد شد مفاد فوق‌الذکر این ماده در موارد زیر اعمال نخواهد شد:
- الف - منافع، مزایا، امتیازات و معافیت‌هایی که هریک از طرف‌ها به هریک از کشورهای مجاور جهت تسهیل تردد مرزی اعطاء می‌کند یا در آینده اعطاء خواهد نمود.
- ب - منافع، مزایا، امتیازات و معافیت‌هایی که توسط هریک از طرف‌ها به دلیل مشارکت در مناطق آزاد تجاری و اتحادیه‌های گمرکی و موافقتنامه‌های دوجانبه تجارت ترجیحی اعطاء شده یا در آینده اعطاء خواهد شد.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران

و دولت جمهوری آذربایجان

مصوب ۱۳۸۵/۹/۷

- ماده ۵-** هیچ‌یک از طرف‌های متعاقد نباید در مورد محصولات طرف متعاقد دیگر نرخ‌های حقوق گمرکی و سود بازرگانی و مالیات‌هایی به میزانی بیش از محصولات مشابه سایر کشورها اخذ کند. در هر حال مفاد این ماده در موارد زیر اعمال نخواهد شد:
- الف - امتیازات و معافیت‌هایی که هریک از طرف‌های متعاقد به هریک از کشورهای مجاور جهت تسهیل تجارت و تردد مرزی اعطاء می‌کند و یا اعطاء خواهد نمود.
  - ب - امتیازات و معافیت‌های پذیرفته شده در قوانین ملی هر یک از طرف‌های متعاقد به دلیل مشارکت آنها در ایجاد مناطق آزاد تجاری و اتحادیه‌های گمرکی یا براساس موافقتنامه‌های تجارت آزاد که تماماً یا جزئاً به مالیات مربوط باشد

از قانون موافقتنامه دو جانبه در مورد کمک متقابل اداری برای اجراء صحیح قانون

گمرکی و برای جلوگیری، تحقیق و مبارزه با تخلفات گمرکی بین دولت جمهوری

اسلامی ایران و دولت جمهوری تاجیکستان

مصوب ۱۳۸۶/۴/۳۱

فصل سوم - دامنه شمول مساعدت

ماده ۳-۱- ادارات گمرک، طبق درخواست یا به ابتکار خود اطلاعات خام و تحلیلی را

که به حصول اطمینان از اجراء صحیح قانون گمرکی و جلوگیری، تحقیق و مبارزه با تخلفات گمرکی کمک می‌کند، برای یکدیگر فراهم خواهند کرد.

۲- تعیین ارزش گمرکی و تأیید صحت اسناد تسلیم شده درخصوص واردات یا صادرات، همچنین تأیید صحت اطلاعات مندرج در آنها.

۳- طبقه بندی کالا براساس تعرفه گمرکی، همچنین اعلام نتیجه آزمایش و تجزیه کالا در آزمایشگاه به منظور تعیین تعرفه کالا طبق شماره تعرفه آنها.

۴- تعیین مبدأ کالا و کنترل گواهی مبدأ ارائه شده درخصوص صادرات و کنترل رویه گمرکی که تحت آن رویه در کشوری که کالا به آن صادر می‌شود. (ترانزیت تحت نظارت گمرک، انبارداری گمرکی، ورود موقت، مناطق آزاد تجاری، صادرات پس از فرآوری کالا در داخل و غیره).

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری دمکراتیک فدرال اتیوپی و اصلاحیه آن

مصوب ۱۳۸۶/۵/۷

ماده ۵- هیچ یک از طرف‌های متعاقد نباید در مورد محصولات صادراتی طرف‌متعاقد دیگر، حقوق گمرکی و سود بازرگانی به میزان بیش از محصولات مشلبه‌بیر کشورها اخذ کند

مقررات این ماده در مورد مزایا، امتیازات و معافیت‌هایی که یکی از طرف‌های متعاقد در موارد زیر اعطاء نموده است یا ممکن است در آینده اعطاء نماید، اعمال نمی‌گردد:

الف - به کشورهای همسایه به منظور تسهیل تجارت مرزی.

ب - به کشورهای عضو اتحادیه گمرکی یا مناطق آزاد تجاری که یکی از طرف‌های متعاقد در آنها عضویت دارد یا ممکن است به عضویت آنها درآید.

از قانون موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری کوبا

مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۹

ماده ۵- رفتار ملل کامل‌الوداد

طرف‌های متعاقد باید در خصوص تمامی موارد مربوط به مبادله کالاها و خدمات و

همچنین سایر اشکال روابط تجاری، استانداردهای بین‌المللی جاری و آنچه را که در عرف تجارت بین‌الملل متداول است و در این موافقتنامه پیش‌بینی شده ملحوظ نموده و طبق آنها رفتار ملل کامله‌الوداد را به یکدیگر اعطاء کنند که عاری از هرگونه تبعیض و مبتنی بر تساوی در فرصت‌های تجاری باشد.

رفتار ملل کامله‌الوداد در کلیه زمینه‌های مربوط به اعطاء مجوز واردات و صادرات، امور کنسولی، حقوق گمرکی و هرگونه مالیات دیگر که به واردات، صادرات، گذر کالا و انبارداری تعلق می‌گیرد یا خواهد گرفت بر حسب اجراء و حقوق و تشریفات گمرکی اعمال خواهد گردید.

طرف‌های متعاقد همچنین موافقت می‌نمایند در تمامی زمینه‌های مربوط به حمل و نقل کالاها رفتار ملل کامله‌الوداد را به یکدیگر اعطاء کنند و با رعایت قوانین و مقررات ذی ربط خود گذر محصولات از قلمرو طرف متعاقد دیگر به کشورهای ثالث و نیز محصولات کشورهای ثالث به مقصد طرف متعاقد دیگر را در سرزمین خود تسهیل نمایند.

رفتار ملل کامله‌الوداد به مزایا و امتیازات زیر قابل تسری نخواهد بود:

- ناشی شده از شرکت هر یک از طرف‌های متعاقد در اتحادیه‌های گمرکی، مناطق آزاد یا هر نوع تشکل‌های منطقه‌ای - اقتصادی دیگر؛

- اعطاء شده توسط هر یک از طرف‌های متعاقد به کشورهای همسایه به منظور توسعه

تجارت؛

- اعطاء شده توسط هر یک از طرف‌های متعاقد به کشورهای در حال توسعه براساس

موافقتنامه‌های تجارت ترجیحی دو جانبه یا بین‌المللی.

آیین‌نامه‌ها

آیین‌نامه اجرایی اخذ عوارض در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۷ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

ماده (اصلاحی ۱۳۷۵/۹/۲۴) - در این آیین‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارات مشرو ح

مربوط به کار می‌رود:

کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران

منطقه: هر یک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

سازمان: سازمان هر منطقه آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲ - عوارض مشروح زیر توسط سازمان حسب مورد از اشخاص ساکن اخذ می‌شود:

الف: عوارض شماره گذاری: وجوهی است که سازمان در قبال شماره گذاری و سایل

نقلیه زمینی، متناسب با نوع وسیله اخذ می‌نماید.

ب: عوارض سالانه: وجوهی است که سازمان سالانه از دارندگان و سایل نقلیه زمینی

متناسب با نوع وسیله اخذ می‌نماید.

پ: عوارض تردد: وجوهی است که سازمان از رانندگان و سایل نقلیه زمینی که با

پلاک‌های سایر نقاط کشور در منطقه تردد می‌کنند، اخذ می‌نماید. این عوارض ممکن است در

هر بار تردد یا در قالب صدور کارت تردد و سایل نقلیه اخذ گردد.

ت: عوارض خروج: وجوهی است که سازمان از اشخاصی که به مقصد خارج از کشور از

مرزهای منطقه خارج می‌شوند، به هنگام خروج دریافت می‌دارد.

- ث (اصلاحی ۱۳۷۶/۱۰/۲۴)^(۱) - عوارض ورود: وجوهی است که سازمان از اشخاصی که قصد ورود به منطقه را دارند دریافت می‌دارد.
- تبصره ۵ - به موجب تصویبنامه مصوب ۱۳۸۲/۵/۸ هیأت وزیران لغو گردیده است.^(۲)
- ج - عوارض مواصلاتی: وجوهی است که سازمان از دارندگان وسایل نقلیه یا مؤسسات حمل و نقل بابت استفاده از پایانه‌های مواصلاتی ایجاد شده در منطقه اخذ می‌نماید.
- چ - عوارض بندری: وجوهی است که سازمان در قبال ارائه تسهیلات بندری برای حمل و نقل دریایی از استفاده‌کنندگان آنها دریافت می‌دارد.
- ح - عوارض فرودگاهی: وجوهی است که سازمان در قبال ارائه تسهیلات فرودگاهی برای حمل و نقل هوایی و تردد هواپیما از صاحبان کالا یا مؤسسات حمل و نقل هوایی اخذ می‌نماید.
- خ (اصلاحی ۱۳۷۴/۵/۹) - عوارض کالا: وجوهی است که سازمان از اشخاصی که قصد واردات کالا از خارج به منطقه و یا قصد حمل کالا از منطقه به سایر نقاط کشور را دارند اخذ می‌نماید.
- د (اصلاحی ۱۳۷۴/۵/۹) - عوارض کالا: وجوهی است که سازمان از اشخاصی که قصد واردات کالا از خارج به منطقه و یا قصد حمل کالا از منطقه به سایر نقاط کشور را دارند اخذ می‌نماید.
- تبصره (اصلاحی ۱۳۷۵/۹/۲۴) - اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از مسافران، گردشگران و افراد ساکن (دایم یا موقت) از پرداخت هر گونه عوارض معمول کشور به استثنای موارد فوق‌الذکر در محدوده منطقه آزاد معاف می‌باشند.
- ماده ۳ - عوارض موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه به حساب درآمد منطقه منظور می‌گردد.
- ماده ۴ - میزان عوارض موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه از طرف هیأت مدیره هر منطقه تعیین خواهد شد و به تصویب شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی خواهد رسید.^(۳)

۱ - بند (ث) اصلاحی به موجب تصویبنامه مصوب ۱۳۷۶/۱۰/۲۴ اضافه گردیده و بند ث قبلی به ج تبدیل و عنوان بندهای بعدی به ترتیب تغییر پیدا کرده است.

۲ - تبصره قبلی به شرح زیر می‌باشد:

تبصره (اصلاحی ۱۳۷۷/۲/۷) - موارد مستثنا از شمول این بند را سازمان هر منطقه تعیین می‌کند.

۳ - دستورالعمل و روش اجرایی آیین‌نامه اخذ عوارض در مناطق آزاد تجاری - صنعتی در تاریخ ۱۳۷۳/۷/۹ تصویب و

آیین‌نامه اجرایی صدور روادید اتباع خارجی در مناطق آزاد

تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۷ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

ماده ۱- در این آیین‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارات‌های مشروح مربوط به کار می‌رود:

کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران

مناطق: مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

سازمان: سازمان هر منطقه آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲- اتباع خارجی برای ورود مستقیم به مناطق از طریق مبادی و رودی و خرو جی

مجاز مناطق، نیاز به تحصیل قبلی روادید نخواهند داشت.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۳۷۴/۲/۴) - برای افراد مذکور در این ماده، نمایندگان نیروی انتظامی

در مبادی ورودی مناطق، اجازه اقامت مربوط را بر روی اسناد مسافرتی معتبر آنان مهر

می‌نمایند. اجازه اقامت مذکور به مدت دو هفته صادر می‌شود و طبق تقاضای سازمان تا شش

ماه قابل تمدید است.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱۳۸۲/۲/۱۰) - برای اقامت تا یک سال مطابق مقررات مندرج در

اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری

اسلامی ایران، موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۳۴۳۳/ت۲۵ک مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۶^(۱) عمل خواهد

شد. همچنین برای اقامت طولانی‌تر از یک سال اتباع خارجی سرمایه‌گذار در منطقه، اجازه

اقامت با اعتبار دو تا پنج سال بنا به تشخیص و اعلام کتبی سازمان، توسط دفتر نمای ندگی

دایره امور اتباع خارجی منطقه ویژه انتظامی صادر می‌گردد.^(۲)

در همین مجموعه درج شده است.

۱ - تصویب‌نامه مذکور راجع به مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی

مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۹ می‌باشد که در همین مجموعه درج گردیده است.

۲ - تبصره قبلی به شرح زیر می‌باشد:

تبصره ۲ (اصلاحی ۱۳۷۴/۲/۴) - برای اقامت طولانی‌تر از شش ماه مطابق مقررات مندرج در آیین‌نامه اجرایی

اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران عمل خواهد شد.

تبصره ۳ - صدور اجازه اقامت برای مناطق، جهت کلیه ممنوع‌الورودین به کشور ممنوع است.

ماده ۳ (اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۲/۱۰) - اتباع خارجی می‌توانند علاوه بر مبادی ورودی مستقیم مناطق، همچنین از سایر مبادی ورودی کشور به مناطق وارد و یا خارج شوند، در این صورت باید از نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و یا نمایندگان نیروی انتظامی مستقر در مبادی و ورودی کشور، روادید تحصیل نمایند. نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور بدون نیاز به استعلام از مرکز و همچنین نمایندگان نیروی انتظامی مستقر در مبادی ورودی کشور بدون نیاز به استعلام از سایر دستگاه‌های اجرایی، روادید عبور دو بار ورود با اعتبار چهار روزه در هر بار صادر می‌نمایند. ورود اتباع خارجی به طریق فوق‌الذکر به مناطق آزاد، خروج از کشور تلقی می‌شود و آنان پس از ورود به مناطق آزاد می‌توانند طبق مفاد ماده (۲) این آیین‌نامه و تبصره‌های آن اجازه اقامت دریافت نمایند.^(۱)

ماده ۴ (اصلاحی ۱۳۷۴/۲/۴) - اتباع خارجی که پس از ورود به مناطق، قصد مسافرت به سایر نقاط کشور را داشته باشند باید طبق مقررات تقاضای خود را به نمایندگی و وزارت امور خارجه مستقر در منطقه تسلیم نمایند.

تبصره ۱۵ (اصلاحی ۱۳۷۴/۲/۴) - نمایندگی وزارت امور خارجه در منطقه حداکثر ظرف ۴۸ ساعت تقاضای مربوط را بررسی و مطابق قوانین و مقررات مربوط روادید صادر خواهد نمود.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۷۴/۲/۴) - در صورتی که نمایندگی و وزارت امور خارجه در منطقه مستقر نباشد صدور روادید مذکور در ماده فوق طبق مفاد تبصره (۲) ماده (۴) اصلاحی مقررات ورود و اقامت اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۲) انجام

۱ - ماده ۳ قبلی به شرح زیر می‌باشد:

ماده ۳ (اصلاحی ۱۳۷۴/۲/۴) - اتباع خارجی برای ورود به مناطقی که فاقد مبادی مستقیم ورودی مورد نظر (هوایی - دریایی - زمینی) می‌باشند باید از نمایندگی‌های کشور در خارج، روادید اخذ نمایند. نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور براساس مقررات و بلیت رفت و برگشت متقاضی، بدون استعلام از مرکز، روادید عبوردوباره ورود با اعتبار سه روزه در هر بار صادر می‌نمایند.

۲ - به مقررات ورود و اقامت اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۳/۷/۹ مندرج در همین

خواهد شد

ماده ۵- اتباع خارجی مقیم مجاز، برای مسافرت به مناطق نیاز به تحصیل روادید جداگانه نخواهند داشت. این افراد می‌توانند با رعایت مقررات داخلی کشور و ارائه مدارک اقامت معتبر، به مناطق مسافرت نمایند.

آیین نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق

آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۲۳ شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

فصل اول- تعاریف

ماده ۱- در این آیین‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارات مشروح مربوط به کار می‌رود:

کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران

منطقه: هر یک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

سازمان: سازمان هر منطقه آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

آیین‌نامه: آیین‌نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران

فصل دوم- مالکیت

ماده ۲- کلیه اراضی واقع در محدوده هر منطقه که در مالکیت و یا در اختیار دولت است

مشمول این آیین‌نامه می‌باشند.

تبصره ۵- اراضی و مستحقات سازمان عمران کیش به سازمان منطقه آزاد کیش منتقل شده

و مشمول این آیین‌نامه خواهند بود.

ماده ۳- اشخاصی که بعد از اجرای ثبت عمومی و یا حسب قراردادهای منعقد شده با

سازمان، تا تاریخ اجرای این آیین‌نامه اقدام به احداث اعیانی در عرصه نموده‌اند، برای خرید

یا اجاره عرصه مربوطه به همان اعیانی مقدم بر سایرین می‌باشند.

ماده ۴- تجاوز به عرصه‌ای که ملک دولت شناخته شده در حکم تجاوز به اراضی دولتی

تلفی و سازمان به نمایندگی از طرف دولت موظف است با طرح دعوا در دادگاه یا از طریق مأمورین انتظامی موضوع را تعقیب کند.

ماده ۵- کلیه حقوق مربوط به اراضی مشمول قانون زمین شهری و قانون ملی شدن جنگلها و مراتع کشور و نیز قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور و قانون اراضی مستحدث و ساحلی، واقع در محدوده هر منطقه به موجب این آیین نامه از طریق سازمان اعمال می‌شود.^(۱)

ماده ۶- در مورد کلیه اراضی موضوع ماده (۵) آیین نامه، اداره ثبت اسناد و املاک مربوط، در دفتر املاک، اراضی دولتی را به نام دولت و به نمایندگی سازمان منطقه آزاد مربوط تفیذ و اخبار می‌نماید و اسناد صادره قبلی را بر این اساس اصلاح خواهد نمود.

ماده ۷- از تاریخ تصویب این آیین نامه کلیه دیون و حقوق و تکالیف سازمان ملی زمین و مسکن و سازمان جنگلها و مراتع و واحدهایی که مشمول این مقررات مستلزم ذکر نام آنهاست در امور اراضی منابع طبیعی در هر منطقه به عهده سازمان محول می‌شود.

ماده ۸- هر گونه استفاده از زمین در چارچوب طرح جامع مصوب و آیین‌نامه‌های داخلی سازمان امکان‌پذیر است.

تبصره - تا تصویب طرح جامع توسط شورای عالی مناطق آزاد، سازمان مجاز به صدور ر مجوزاستفاده از زمین بر اساس نقشه‌های کاربری زمین می‌باشد.

ماده ۹- فروش و انتقال قطعی زمین به اتباع خارجی و همچنین شرکت‌هایی که تمام یا بخشی از سرمایه آنها متعلق به اتباع خارجی باشد ممنوع است.

ماده ۱۰- هر گاه سازمان ملی زمین و مسکن قبلاً قراردادی مبنی بر و اگذاری زمین به منظور احداث مسکن با اشخاص منعقد کرده باشد، سازمان مکلف است از مفاد قرارداد مزبور متابعت و در صورت امکان همان زمین و در صورتی که کاربری آن زمین غیر مسکونی باشد زمین معوض به متقاضی واگذار نماید. وجوهی که بابت پیش‌قسط از طرف متقاضی به سازمان ملی زمین و مسکن پرداخت شده است، به حساب پرداختی متقاضی منظور و بقیه

۱ - به مجموعه قانون زمین شهری از انتشارات این معاونت، لایحه قانونی ملی کردن جنگلها مصوب ۱۳۴۱/۱۰/۲۷ مندرج در صفحه ۵۰ مجموعه قوانین روزنامه رسمی سال ۱۳۴۲، قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۴۶/۵/۲۵ مندرج در صفحه ۱۸۷ مجموعه قوانین روزنامه رسمی سال ۱۳۴۶ و قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۹ مندرج در صفحه ۳۳۴ مجموعه قوانین روزنامه رسمی سال ۱۳۵۴ مراجعه شود.

بهای زمین بایستی به سازمان پرداخت شود.

فصل سوم- سایر مقررات

ماده ۱۱- بهای فروش هر مترمربع زمین با در نظر گرفتن موقعیت اقتصادی و کاربری زمین به علاوه هزینه آماده‌سازی از قبیل تفکیک، تسطیح، خاک‌برداری، خیابان‌بندی و زهکشی توسط سازمان تعیین می‌شود.

ماده ۱۲- موضوع قراردادهای فروش یا اجاره زمین با کسب مجوز از سازمان قابل انتقال به غیر می‌باشد. انتقالات قهری از این قاعده مستثنی می‌باشد
تبصره - انتقال موضوع قراردادهای واگذاری زمینهای مسکونی پس از احداث ساختمان و صدور سند رسمی مجاز است.

ماده ۱۳- در قراردادهای واگذاری زمین مدت زمان لازم برای شروع و احداث ساختمان تعیین می‌شود و در صورت عدم اقدام در زمان مذکور در قرارداد، سازمان می‌تواند قرارداد مربوط را فسخ نماید.

ماده ۱۴^(۱)- قراردادهای منعقد بین سازمان و متقاضیان در حکم سند رسمی است، کلیه بانک‌ها موظفند قراردادهای مزبور را هم ردیف اسناد رسمی پذیرفته و تسهیلات اعتباری و حقوقی مربوط را اعطا نمایند.

ماده ۱۵- کلیه اختیاراتی که در رابطه با تجاوز و تصرف و تخریب اراضی دولتی و ملی و اراضی ساحلی و حریم آن بر اساس قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور - مصوب سال ۱۳۴۸^(۲) و اصلاحات بعدی آن و قانون اراضی مستحدث و ساحلی - مصوب ۱۳۵۴^(۳) - به وزارتخانه‌های مسئول محول شده و همچنین اختیارات موضوع مواد (۱۱) تا (۱۵)

۱ - نظریه شماره ۸۳۷هـ / ب مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۸ رییس مجلس شورای اسلامی: نظر به اینکه به موجب ماده ۱۲۸۷ قانون مدنی اسناد رسمی احصاء شده و محدود است به اسنادی که در اداره ثبت اسناد و املاک و یا دفتر اسناد رسمی یا در نزد سایر مأمورین رسمی در حدود صلاحیت آنها و بر طبق مقررات قانونی تنظیم شده باشند لذا ماده ۱۴ آیین‌نامه موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۶۴۴۸/ت ۲۵۳ ک مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۰ که قراردادهای منعقد بین سازمان و متقاضیان را در حکم سند تلقی کرده مغایر قانون است.

۲ - برای ملاحظه قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۴۸/۱/۲۰ در سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران رجوع شود.

۳ - به قانون اراضی مستحدثات و ساحلی مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۹ در سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران

قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست - مصوب ۱۳۵۳^(۱) - که به سازمان حفاظت محیط زیست تفویض شده است و نیز اختیارات خاصی که در این مورد به سایر نهادهای دولتی محول گردیده است، از تاریخ تصویب این آیین نامه در محدوده مناطق آزاد به سازمان تفویض می شود.

رجوع شود.

۱ - از قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۳/۳/۲۸:

ماده ۱۱- سازمان با توجه به مقررات و ضوابط مندرج در آیین نامه های مذکور در ماده ۱۰^(*) کارخانجات و کارگاه هایی که موجبات آلودگی محیط زیست را فراهم می نماید مشخص و مراتب را کتباً با ذکر دلایل برحسب مورد به صاحبان یا مسؤولان آنها اخطار می نماید که ظرف مدت معینی نسبت به رفع موجبات آلودگی مبادرت یا از کار و فعالیت خودداری کنند.

در صورتی که در مهلت مقرر اقدام نمایند به دستور سازمان از کار و فعالیت آنها ممانعت به عمل خواهد آمد. در صورتی که اشخاص ذی نفع نسبت به اخطار یا دستور سازمان معترض باشند می توانند به دادگاه شهرستان محل شکایت نمایند دادگاه فوراً و خارج از نوبت به موضوع رسیدگی می کند و در صورتی که اعتراض را وارد تشخیص دهد رأی به ابطال اخطار یا رفع ممانعت خواهد داد. رأی دادگاه قطعی است.

تبصره - رئیس سازمان می تواند در مورد منابع و عواملی که خطرات فوری در برداشته باشند بدون اخطار قبلی دستور ممانعت از ادامه کار و فعالیت آنها را بدهد.

ماده ۱۲- صاحبان یا مسؤولان کارخانجات و کارگاه های موضوع ماده ۱۱ مکلفند به محض ابلاغ دستور سازمان، کار یا فعالیت ممنوع شده را متوقف و تعطیل نمایند. ادامه کار یا فعالیت مزبور منوط به اجازه سازمان یا رأی دادگاه صلاحیتدار خواهد بود. در صورت تخلف به حبس جنحه ای از شصت و یکروز تا یکسال و یا پرداخت جزای نقدی از پنج هزارویک تا پنجاه هزارریال یا به هردو مجازات محکوم خواهند شد.

ماده ۱۳- کسانی که از مقررات و ضوابط مذکور در آیین نامه های موضوع ماده ۱۰ تخلف نمایند برحسب مورد که در آیین نامه های مزبور تعیین خواهد شد به جزای نقدی از پانصد ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۴- در مورد جرائم مذکور در این قانون سازمان حسب مورد شاکی یا مدعی خصوصی شناخته می شود.

ماده ۱۵- مأمورین سازمان که از طرف سازمان مأمور کشف و تعقیب جرائم فوق الذکر می شوند در صورتی که وظایف ضابطین دادگستری را در کلاس مخصوص زیر نظر دادستان شهرستان تعلیم گرفته باشند از لحاظ اجرای این قانون و قانون شکار و صید در ردیف ضابطین دادگستری محسوب می شوند.

تبصره - در مواردی که سازمان های دیگر به موجب قوانین مربوط مأمور تعقیب جرائم مذکور در این قانون باشند سازمان نظر خود را به آن سازمان ها اعلام خواهد کرد.

* ۱ - ماده ۱۰ - مقررات جلوگیری از آلودگی یا تخریب محیط زیست و جلوگیری از پخش و ایجاد صرلهای زبان آور به محیط زیست و همچنین ضوابط تعیین معیارو میزان آلودگی موضوع ماده (۹) این قانون و محدودیت و ممنوعیت های مربوط به حفظ و بهبود و بهسازی محیط زیست به موجب آیین نامه هایی خواهد بود که به تصویب کمیسیون های کشاورزی و منابع طبیعی و بهداری و دادگستری مجلسین برسد.

ماده ۱۶- واگذاری بهره‌برداری از منابع ملی به اشخاص حقیقی و حقوقی با رعایت کلیه قوانین موضوعه در این مورد، در اختیار این سازمان می‌باشد.

مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق

آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)

مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۹ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

با اصلاحات بعدی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارت‌های مشروح مربوط به کار می‌روند:

کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران.

مناطق: مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی.

سازمان: سازمان مناطق آزاد تجاری - صنعتی.

مقررات: مقررات موضوع ماده ۱۲ قانون چگونگی اداره من اطق آزاد تجاری -

صنعتی در مورد اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی.^(۲)

کارگر: کسی که به هر عنوان در مقابل دریافت مزد یا حقوق به درخواست کارفرما کار

می‌کند.

کارفرما: شخصی است حقیقی یا حقوقی که کارگر به درخواست و به حساب او در مقابل

دریافت مزد یا حقوق کار می‌کند.

کارگاه: محلی است که کارگر به درخواست کارفرما یا نماینده او در آنجا کار می‌کند، از

قبیل مؤسسات صنعتی، کشاورزی، معدنی، ساختمانی، ترابری مسافری، خدماتی، تجاری،

تولیدی، اماکن عمومی و امثال آنها.

مزد: وجوه نقدی یا غیرنقدی و یا مجموع آنها که در مقابل انجام کار به کارگر

۱ - به موجب ماده ۱۷ آیین‌نامه اجرایی قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب

۱۳۸۵/۳/۱ مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری صنعتی ج ۱. ایران در مورد مناطق ویژه اقتصادی نیز مجری می‌باشد.

۲ - به قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

پرداخت می‌شود.

مزد ثابت: مجموع مزد شغل و مزایای ثابت پرداختی به تبع شغل.

حقوق: هرگاه مزد به طور ماهانه تعیین و پرداخت شود، حقوق نامیده می‌شود.^(۱)

مدت کار: مدت زمانی که کارگر نیرو یا وقت خود را به منظور انجام کار در اختیار

کارفرما قرار می‌دهد.

ماده ۲- کلیه کارگران، کارفرمایان و کارگاه‌های واقع در مناطق آزاد مشمول مقررات این

تصویبنامه هستند.

تبصره ۵- اشخاص مشمول قانون استخدام کشوری^(۲) یا سایر قوانین و مقررات خاص

۱- الف - در مورد حقوق و دستمزد کارکنان سازمان‌های مناطق آزاد، آیین‌نامه حقوق و دستمزد کارکنان سازمان‌های مناطق آزاد ابتدا در تاریخ ۱۳۷۵/۱/۱۹ و سپس در ۱۳۷۶/۴/۳۰ تصویب رسید و نهایتاً به موجب تصویبنامه مورخ ۱۳۷۷/۱۲/۵، آیین‌نامه مزبور لغو و مقرر شد سازمان‌های مناطق آزاد دستورالعمل نحوه پرداخت حقوق و مزایای کارکنان خود را در چارچوب مقررات داخل کشور (باتأیید اداره کل طبقه بندی مشاغل و وزارت کار و اموراجتماعی در تهران یا واحدهای ذی ربط در منطقه) تهیه و از اول فروردین ماه سال ۱۳۷۸ به مورد اجرا گذارند؛ سپس به موجب بند ۱ تصویبنامه مصوب ۱۳۸۲/۱/۱۰ مجدداً تصویبنامه‌های مذکور لغو گردیده و مطابق بندهای ۲ و ۳ تصویبنامه مصوب ۱۳۸۲/۱/۱۰ به شرح زیر در مورد آن‌ها تعیین تکلیف گردید:

۲- کلیه کارکنان سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی تابع مقررات قانون کار^(۱*) می‌باشند.

۳- کلیه کارکنانی که از سایر دستگاه‌های دولتی به این مناطق مأمور می‌شوند نیز در مدت مأموریت از لحاظ پرداخت حقوق و دستمزد مشمول مقررات فوق خواهند بود.

سپس به موجب تصویبنامه مصوب ۱۳۸۵/۲/۲ و به منظور اجرای کامل تصویبنامه ۱۳۸۲/۱/۱۰، چنین مقرر گردید:

«سازمان‌های مناطق آزاد مکلفند دستورالعمل نحوه و میزان پرداخت حقوق و مزایای کارکنان، حق الزحمه مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره و کارکنان خود را تهیه و پس از تأیید اداره کل نظام‌های جبران مزد و وزارت کار و امور اجتماعی اجرا نمایند.»

ب^۲ - به بند الف ماده ۱۱۲ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

*۱- به مجموعه «قوانین و مقررات کار» از انتشارات این معاونت مراجعه فرمایید.

۲- تصویبنامه شناخته شدن سازمان‌های منطقه آزادقشم، کیش، چابهار جزء مؤسسات فهرست ضمیمه آیین نامه مأموریت موضوع بند ب ماده (۱۱) قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۷: سازمان‌های منطقه آزاد قشم، کیش و چابهار جزء مؤسسات فهرست ضمیمه آیین‌نامه مأموریت موضوع بند «ب» ماده (۱۱) قانون استخدام کشوری^(۱*)

مصوب ۱۳۵۲/۶/۲۴ - شناخته می‌شوند و مأموریت مستخدمان دستگاه‌های مشمول قانون استخدام کشوری به این سازمانها با رعایت آیین‌نامه مذکور مجاز است.

*۱- از قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۴۵/۳/۳۱:

استخدامی و نیز کارگران کارگاه‌های خانوادگی که انجام کار آنها منحصرأ توسط صاحب کار و همسر و خویشاوندان نسبی درجه یک از طبقه اول وی انجام می‌شود، مشمول مقررات این تصویب‌نامه نخواهند بود.

ماده ۳- نظارت بر اجرای مقررات این تصویب‌نامه و رعایت حقوق کارفرمایان و کارگران و انجام تعهدات پیش‌بینی شده در ارتباط با قرارداد کار برعهده سازمان منطقه خواهد بود. سازمان هرمنطقه می‌تواند برای انجام تعهدات کارفرمایان در قبال کارگزارانشان ضمانت‌های لازم را اخذ نماید و در صورت عدم انجام تعهدات یادشده از سوی کارفرمایان از محل ضمانت‌نامه‌های اخذ شده، تعهدات کارفرمایان یا آرای مراجع و محاکم قانونی را در مورد کارگران آنها ایفا نماید.

ماده ۴- سازمان هرمنطقه با همکاری و مشارکت کارفرمایان و کارگران نسبت به تأمین امکانات رفاهی موردنیاز کارگران آن منطقه از قبیل مسکن، تأسیسات ورزشی، خدمات بهداشتی و درمانی و تسهیلات لازم به منظور تهیه آذوقه و مایحتاج عمومی اقدام خواهد کرد.

ماده ۵ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸)- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با هماهنگی سازمان هرمنطقه، واحد کار و خدمات اشتغال را در هر یک از مناطق آزاد ایجاد خواهد کرد این واحد نسبت به تنظیم امور بازار کار، نظارت بر مسائل حفاظت و بهداشت کار و سایر امور اقدام خواهد کرد.

تبصره ۱۵ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸)- سرپرست واحد کار و خدمات اشتغال با پیشنهاد

سازمان هرمنطقه و حکم وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی منصوب می‌شود.

تبصره ۲۵ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸)- سرپرست واحد کار و خدمات اشتغال موظف است هر

سه ماه یک‌بار گزارش عملکرد این واحد را به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ارسال نماید.

ماده ۱۱- مأموریت عبارت است از:

الف - محول شدن وظیفه موقت به مستخدم غیراز وظیفه اصلی که در پست ثابت سازمانی خود دارد.

ب - اعزام مستخدم به طور موقت به وزارتخانه‌ها و مؤسساتی که فهرست آنها به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد و همچنین اعزام به سازمان‌های بین‌المللی که دولت ایران عضویت آنها را پذیرفته یا سازمان‌هایی که دولت ایران شرکت در آنها را مقتضی بداند.

ماده ۶- بازرسان کاراز کارگاه‌های مشمول این تصویبنامه بازرسی به عمل می‌آورند . کارفرمایان و سازمان هر منطقه موظفند نسبت به رفع نواقص حفاظت و ایمنی محیط کار کارگران و انجام توصیه‌های قانونی بازرسان کار در فرصت‌های مقرر اقدام نمایند.

فصل دوم - قرارداد کار

ماده ۷- قرارداد کار عبارت است از قرارداد کتبی که به موجب آن کارگر در قبال دریافت مزد معین، کاری را برای مدت معین یا نامعین برای کارفرما انجام می‌دهد. تبصره ۱- در صورت نامعین بودن مدت کار، با توجه به ماهیت و طبیعت کار ، پایان و خاتمه طرح، پروژه یا فعالیت کارگاه، زمان خاتمه قرارداد تلتی می‌شود. تبصره ۲- در مواردی که کار ماهیتاً دائمی است و در قرارداد نیز ذکر مدت نشده است قرارداد، دائمی تلقی می‌شود:

تبصره ۳- در مورد قراردادهای با مدت موقت و یا کارمعین، هیچ یک از طرفین مجاز نیست به طور یک‌جانبه مبادرت به فسخ قرارداد نماید (مگر در موارد پ یش‌بینی شده در قرارداد کار). در صورت فسخ یک‌جانبه قرارداد از سوی هریک از طرفین، طرف دیگر می‌تواند از طریق مرجع حل اختلاف مطالبه خسارت نماید.

ماده ۸- ماهیت استمراری کار در دائمی بودن قراردادهایی که مدت معین دارد مؤثر نفی باشد.

ماده ۹- رعایت شرایط زیر برای صحت قرارداد کار الزامی است:

الف - مشروعیت مورد قرارداد.

ب - معین بودن موضوع قرارداد.

ج - عدم ممنوعیت قانونی و شرعی طرفین در تصرف اموال یا انجام کار مورد نظر.

تبصره ۵ - اصل بر صحت کلیه قراردادهای کار است، مگر آن که بطلان آنها در مراجع

ذی صلاح به اثبات برسد.

ماده ۱۰- قرارداد کار علاوه بر مشخصات دقیق طرفین باید حاوی موارد زیر باشد:

الف - نوع کار، حرفه یا وظیفه‌ای که کارگر عهده‌دار خواهد شد.

ب - حقوق، مزد و مزایا.

ج - ساعات کار، تعطیلات و مرخصی‌ها.

د - محل انجام کار.
 ه - تاریخ انعقاد قرارداد کار.
 و - مدت قرارداد، چنانچه کار برای مدت موقت باشد.
 ز - مزایای رفاهی و انگیزشی که به کارگر داده می‌شود.
 ح - چگونگی حل و فصل اختلافات با توجه به مفاد این تصویب‌نامه.
 ط - نحوه فسخ قرارداد با توجه به مفاد این تصویب‌نامه.
 ی - دیگر مواردی که با شرایط و اوضاع و احوال، طرفین درج آن را در قرارداد لازم بدانند.

تبصره ۱ - قرارداد کار در سه نسخه تنظیم می‌شود که یک نسخه آن نزد کارگر، یک نسخه نزد کارفرما و یک نسخه در اختیار سازمان منطقه خواهد بود.

تبصره ۲ - سازمان منطقه نمونه‌های قرارداد کار مورد نیاز کارگاه‌ها را به دوزبان - که یکی از آن‌ها فارسی خواهد بود - تهیه و در اختیار آنان قرار خواهد داد.

ماده ۱۱ - کارفرما می‌تواند مدتی را به نام دوره آزمایشی کار تعیین نماید، در خلال این دوره هر یک از طرفین می‌تواند بدون اخطار قبلی و بی آن‌که الزام به پرداخت خسارت داشته باشد، رابطه کار را قطع نماید.

مدت دوره آزمایشی با توافق دو طرف تعیین و در قرارداد ذکر می‌شود ولی در مورد کارگران نیمه ماهر و ساده بیش از یک ماه و کارگران ماهر بیش از سه ماه نخواهد بود. در هر صورت مزد و مزایای ضمن کار کارگری که کار وی حین دوره آزمایشی یا پایان آن خاتمه می‌یابد باید برای مدتی که به کار اشتغال داشته است پرداخت شود.
 تبصره ۵ - انعقاد قرارداد آزمایشی بین یک کارگر و یک کارفرما برای یک شغل معین فقط برای یک بار صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۲ - قرارداد کار به یکی از طرق زیر خاتمه می‌یابد:

الف - فوت کارگر.

ب - بازنشستگی کارگر.

ج - از کارافتادگی کلی کارگر.

د - انقضای مدت در قراردادهای کار با مدت معین.

ه - پایان کار در قراردادهایی که منوط به کار معین است.

و - فسخ قرارداد کار از سوی کارفرما و کارگر در مواردی که در قرار دادکار مطابق این تصویبنامه پیش‌بینی شده است.
 ز - استعفای کارگر.

ماده ۱۳- هرگاه اخراج کارگر به دلیل عدم رعایت آیین‌نامه انضباطی کار باشد می‌تواند به مرجع حل اختلاف پیش‌بینی شده در این تصویبنامه مراجعه نماید. مرجع مذکور براساس این تصویبنامه و آیین‌نامه‌های انضباطی مورد عمل کارگاه تصمیم لازم را اتخاذ خواهد کرد.
ماده ۱۴- هرگونه تغییر در شرایط کار منوط به پیش‌بینی آن در قرارداد کار و شرایط و قواعد و احوال کارگاه خواهد بود هرگاه کارفرما بدین توجه به قرارداد کار و عدم جلب موافقت کارگر شرایط کار را تغییر دهد به نحوی که لحاظ میزان مزد و یا حیثیت به او لطمه و زیان اود سازد، کارگر می‌تواند به مرجع حل اختلاف شکایت کرده و تقاضای خسارت نماید

فصل سوم - شرایط کار

ماده ۱۵- به کار گماردن افراد کمتر از ۱۵ سال تمام ممنوع است.
ماده ۱۶- مدت کار روزانه کارگر براساس توافق دوطرف و به موجب قرارداد کار تعیین خواهد شد ولی در هر حال از ۱۷۶ ساعت در چهار هفته تجاوز نخواهد کرد.
ماده ۱۷- کار روز، کاری است که زمان انجام آن از ساعت (۶) تا (۲۲) و کار شب، کاری است که زمان انجام آن بین ساعت (۲۲) تا (۶) می‌باشد. کار مختلط، کاری است که بخشی از ساعات انجام آن در روز و قسمتی از آن در شب واقع می‌شود.
ماده ۱۸ - کار متناوب، کاری است که نوعاً در ساعات متوالی انجام نمی‌یابد، بلکه در ساعات معینی از شبانه روز صورت می‌گیرد.
ماده ۱۹ - کار نوبتی، کاری است، که در طول ماه گردش دارد، به نحوی که نوبت‌های آن در صبح یا عصر یا شب واقع می‌شود.
ماده ۲۰ - هرگاه به موجب قرارداد منعقد، کار به صورت نوبتی و یا شب‌کاری انجام پذیرد مزایای پرداختی به این قبیل کارها براساس قرارداد کار و توافق کارگر و کارفرما و شرایط و اوضاع احوال کارگاه تعیین خواهد شد.
ماده ۲۱- استفاده از تعطیل هفتگی (جمعه)، مرخصی استحقاقی سالانه و تعطیلات رسمی براساس توافق دوطرف خواهد بود و هرگاه با موافقت کارگر این مرخصی‌ها به رو ز دیگری

منتقل شود و یا استفاده نشود، مزایای پرداختی براساس توافق طرفین که قبلاً اتخاذ شده باشد خواهد بود.

ماده ۲۲- علاوه بر تعطیلات رسمی کشور، روز جهانی کارگر (۱۱ اردیبهشت) نیز جزو تعطیلات رسمی کارگران به حساب می‌آید.

ماده ۲۳- در صورت فسخ یا خاتمه قرارداد کار یا بازنشستگی و از کارافتادگی کلی کارگر و یا تعطیل کارگاه مطالبات مربوط به مدت مرخصی استحقاقی کارگر به و ی و در صورت فوت او به ورثه‌اش پرداخت می‌شود.

ماده ۲۴- مرخصی استحقاقی سالانه کارگران با احتساب روزهای جمعه جمعاً بیست روز است، سایر روزهای تعطیل جزو ایام مرخصی محسوب نخواهد شد. برای کار کم‌تر از یک سال، مرخصی مزبور، نسبت به کار انجام یافته، محاسبه می‌شود.

ماده ۲۵- هرگونه اضافه کار در چهار هفته بیش از (۱۷۶) ساعت مذکور در ماده (۱۶) این تصویب‌نامه انجام یا بدمستلزم پرداخت مزایایی است که قبلاً در قرارداد کار پیش‌بینی شده است.

ماده ۲۶- حداقل مزدپرداختی در مناطق، کمتر از حداقل مزدقانونی کشور نخواهد بود.
ماده ۲۷- برای انجام کار مساوی که در شرایط مساوی در یک کارگاه انجام می‌گیرد باید به زن و مرد مزد مساوی پرداخت شود. تبعیض در تعیین میزان مزد براساس سن، جنس، نژاد و قومیت و اعتقادات سیاسی و مذهبی ممنوع است.

ماده ۲۸- در مواردی که با توافق طرفین قسمتی از مزد به صورت غیر نقدی پرداخت می‌شود، باید ارزش نقدی تعیین شده برای این‌گونه پرداخت‌ها منصفانه و معقول باشد.

فصل چهارم - مرجع حل اختلاف

ماده ۲۹- هرگونه اختلاف ناشی از اجرای مقررات این تصویب‌نامه و قرارداد کار که بین کارگر و کارفرما رخ دهد بدو از طریق سازش حل خواهد شد.

هرگاه اختلاف از طریق سازش حل نشود، موضوع ظرف (۱۰) روز از سوی هر یک از طرفین به هیأت رسیدگی ارجاع خواهد شد.

ماده ۳۰- هیأت مذکور در ماده فوق مرکب است از:

- کارفرمای ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار وی.

- کارگر ذی ربط یا نماینده تام‌الاختیار وی.
- نماینده سازمان منطقه.
- تبصره - هیأت رسیدگی ظرف ده روز از تاریخ دریافت شکایت موظف است به موضوع رسیدگی و نظر خود را اعلام دارد.
- ماده ۳۱ (اصلاحی ۱۳۷۶/۴/۳۰) - تصمیمات هیأت رسیدگی ظرف (۱۰) روز از تاریخ ابلاغ به طرفین، قطعی و لازم‌الاجرا بوده و به وسیله دایره اجرای احکام دادگستری اجرا می‌شود. (۱)
- ماده ۳۲ - کارگری که قرارداد کارش از سوی کارفرما فسخ می‌شود می‌تواند ظرف (۱۵) روزه هیأت مراجعه و تقاضای رسیدگی نماید.
- ماده ۳۳ - هرگاه اخراج کارگزار از سوی هیأت رسیدگی موجه تشخیص داده شود هیأت، اخراج وی را تأیید نموده و کارفرما را ملزم خواهد ساخت که در قبال هر سال خدمت حقوق (۱۵) روز کارگر را به وی بپردازد.
- ماده ۳۴ - هرگاه اخراج کارگر از سوی هیأت رسیدگی موجه شناخته نشود، کارفرما را مخیر خواهد کرد تا کارگر را به کار برگردانده و حقوق ایام بلا تکلیفی و وی را بپردازد و یا آن‌که در قبال هر سال خدمت حقوق (۴۵) روز وی را به عنوان خسارت اخراج بپردازد.
- ماده ۳۵ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - دبیرخانه شورای عالی مکلف است با توجه به شرایط و اوضاع و احوال اقتصادی - اجتماعی، آیین‌نامه نمونه انضباط کار را با هماهنگی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان هر منطقه تهیه و برای اجرا در اختیار سازمان‌های مناطق

۱ - نظریه ۷/۳۲۱ - ۱۳۸۸/۳/۲. ح.ق. اولاً - ماده ۳۱ مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۹ موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۳۴۳۳/ت ۲۵ ک مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۶ مندرج در صفحه ۱۹۷ مجموعه قوانین سال ۱۳۷۳ دو بار اصلاح شده است در مرحله اول بشرح اصلاحیه مندرج در صفحه ۲۳۸ مجموعه قوانین سال ۱۳۷۴ عبارت «در صورت عدم اعتراض» حذف شده است و در مرحله دوم به شرح تصویب‌نامه شماره ۱۸۴۳۴/ت ۶۱۳۷۹ ک مورخ ۱۳۷۶/۵/۱۱ راجع به تغییر متن ماده ۳۱ مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مندرج در صفحه ۴۳۷ مجموعه قوانین سال ۱۳۷۶ تصریح شده تصمیمات هیأت رسیدگی ظرف (۱۰) روز از تاریخ ابلاغ به طرفین، قطعی و لازم‌الاجرا بوده و به وسیله دایره اجرای احکام دادگستری اجرا می‌شود.

ثانیاً - به نظر می‌رسد منظور از ماده ۳۱ آن است که تصمیمات هیأت برای اینکه قطعی و لازم‌الاجرا باشد باید ابلاغ شود و از تاریخ ابلاغ ده روز سپری شود، اما اعتراض به آن در دیوان عدالت اداری محدود به این مهلت نیست.

آزاد قرار دهد.

ماده ۳۶ - کارفرمای هر کارگاه مستقر در منطقه، آیین‌نامه انضباطی کار خاص آن کارگاه را تهیه و پس از تأیید سازمان منطقه به مرحله اجرا خواهد نهاد.

فصل پنجم - آموزش و کاریابی

ماده ۳۷ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، آمار و اطلاعات مورد نیاز مربوط به نیروی انسانی را با هماهنگی سازمان هر منطقه حسب مورد از کارگاه‌ها و مؤسسات واقع در مناطق آزاد تهیه می‌نماید.

ماده ۳۸ - سازمان منطقه با صدور مجوز برای مراکز مشاوره شغلی و کاریابی غیر دولتی در مناطق آزاد خدمات لازم را از این طریق ارائه خواهد داد.

ماده ۳۹ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - سازمان منطقه با هماهنگی و همکاری و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای) و با عنایت به ماده (۹) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی^(۱) متناسب با نیاز بازار کار نسبت به ایجاد مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای در منطقه اقدام خواهد کرد.

ماده ۴۰ - سازمان منطقه با هماهنگی واحد کار و خدمات اشتغال و کارفرمایان نسبت به معرفی افرادی که نیاز به آموزش دارند به مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای اقدام خواهد کرد.

تبصره ۵ - ضوابط مربوط به اعزام این قبیل افراد برای آموزش و چگونگی تشکیل دوره‌های آموزشی و غیره از سوی سازمان منطقه با همکاری واحد کار و خدمات اشتغال تنظیم خواهد شد.

فصل ششم - اشتغال اتباع خارجی

ماده ۴۱ - کلیه کارفرمایان کارگاه‌های واقع در مناطق موظفند حتی‌الامکان نیروی کار مورد نیاز خود را از میان کارگران ایرانی تأمین نمایند. باین حال در کارگاه‌ها ی مذکور می‌توان از خدمات، تخصص‌ها و مهارت‌های متخصصان تبعه کشورهای خارجی تحت شرایط مندرج در این تصویب‌نامه استفاده کرد.

تبصره ۵ - در هر صورت نسبت کارگران خارجی نباید از ده درصد (۱۰٪) کل شاغلان

۱ - به قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

هر منطقه بیشتر باشد.

- ماده ۴۲ -** پروانه اشتغال برای اتباع خارجی با رعایت ماده (۴۱) و تبصره آن به تشخیص و درخواست سازمان مناطق و توسط واحد کار و خدمات اشتغال در منطقه صادر می‌شود.
- ماده ۴۳ -** اتباع خارجی که در مناطق آزاد به کار اشتغال می‌ورزند تعهد خواهند کرد که طی مدت اشتغال، به کارگران ایرانی تخصص‌های خود را آموزش دهند. چگونگی انتقال تخصص تبعه خارجی به کارگران ایرانی را سازمان هر منطقه تعیین خواهد کرد.
- ماده ۴۴ -** هر کارفرمایی که قرارداد کار با تبعه کشورهای خارجی منعقد ساخته، به هنگام پایان قرارداد کار و همچنین تبعه‌ای که قراردادش پایان پذیرفته موظفند مراتب را به واحد کار و خدمات اشتغال سازمان هر منطقه اطلاع دهند.
- ماده ۴۵ -** کارگه‌های مستقر در منطقه ملزم هستند فهرستی شامل، فلهت، تخصص، شغل و مزد دریافتی کارگران خود را هر شش‌ماه یکبار تهیه و به واحد کار و خدمات اشتغال سازمان هر منطقه اعلام دارند

فصل هفتم - تأمین اجتماعی

- ماده ۴۶ -** سازمان هر منطقه آزاد مکلف است رأساً یا بامشارکت سازمان تأمین اجتماعی و یا شرکت‌های بیمه نسبت به تأسیس «صندوق یا صندوق‌هایی» به منظور ارائه خدمات درمانی، غرامت دستمزد ایام بیماری، بارداری، ازکارافتادگی جزئی و کلی، بازنشستگی، فوت و سایر موارد مربوط برای کارکنان مشمول این مقررات در مناطق آزاد اقدام نماید.
- تبصره (الحاقی ۱۳/۹/۱۳۷۴) -** سازمان تأمین اجتماعی^(۱) می‌تواند به طور مستقل نیز نسبت به ارائه خدمات مختلف بیمه حسب مورد به شاغلان داخلی و خارجی واحدهای مستقر در مناطق آزاد براساس قوانین و مقررات تأمین اجتماعی اقدام کند.
- ماده ۴۷ -** آن دسته از کارگران شاغل در واحدهای و اقع در مناطق آزاد که در گذشته مشمول قانون تأمین اجتماعی بوده و حق بیمه به سازمان تأمین اجتماعی پرداخته اند و نیز کارگران مشمول مقررات این تصویب‌نامه که حق بیمه به صندوق پرداخته اند سوابق آنها محفوظ بوده و در موارد اشتغال بعدی می‌توانند سوابق خود را منتقل سازند.
- تبصره ۵ -** ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به سوابق این گونه افراد و احتساب آن توسط

۱ - در حال حاضر صندوق تأمین اجتماعی.

سازمان مناطق و سازمان تأمین اجتماعی^(۱) تهیه و به تأیید شورای عالی مناطق آزاد خواهد رسید
ماده ۴۸ - اتباع خارجی که در مناطق آزاد به کار اشتغال دارند می توانند همانند اتباع ایرانی از مزایای صندوق مربوط استفاده کنند.

ماده ۴۹ - اتباع خارجی مجاز به کار یا اقامت در مناطق آزاد از حیث خدمات درمانی مشمول مقررات «بیمه‌گر» خواهند بود. به هر حال بیمه اتباع خارجی با توجه به قراردادهای متقابل انجام‌پذیر خواهد بود.

ماده ۵۰ (اصلاحی ۱۳۷۳/۱۰/۲۵) - ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به تعیین سرانه حق بیمه اتباع خارجی و نحوه تشکیل صندوق یا صندوق‌ها و مقررات حاکم بر آن و روابط صندوق‌ها و سازمان تأمین اجتماعی^(۲) و یا دیگر شرکت‌های بیمه و چگونگی انتقال سوابق بیمه کارگران خارجی به کشور و سایر مسائل مربوط توسط دبیرخانه شورای عالی و سازمان تأمین اجتماعی^(۳) تهیه و به تصویب اکثریت وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد خواهد رسید.

فصل هشتم - متفرقه

ماده ۵۱ - مقاوله‌نامه‌ها و توصیه‌نامه‌های سازمان بین‌المللی کار در مناطق آزاد لازم‌الرعايه می‌باشد.^(۴)

مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۹ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

با اصلاحات بعدی

ماده ۱ - در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می‌رود:
 سرزمین اصلی: کشور جمهوری اسلامی ایران به استثنای مناطق آزاد تجاری - صنعتی.
 سازمان: سازمان هریک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران . منطقه :
 هریک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.
 سرمایه‌گذاری: به کارگیری سرمایه در اشکال مختلف در هریک از فعالیت‌های اقتصادی به

۱ و ۲ و ۳- در حال حاضر صندوق تأمین اجتماعی.

۴ - به مجموعه قوانین و مقررات کلو از انتشارات این معاونت رجوع شود.

منظور تولید کالا و یا خدمت.

سرمایه خارجی: کلیه سرمایه‌های موضوع ماده (۳) این مقررات (بناستثنای وجوه ریالی) که توسط سرمایه‌گذار خارجی به مناطق وارد شود.

سرمایه ارزی: سرمایه‌های موضوع ماده (۳) این مقررات (به استثنای وجوه ریالی) که توسط اتباع ایرانی از خارج از سرزمین اصلی به مناطق وارد شود. سود ویژه: مازاد درآمد تحقق یافته یک بنگاه بر هزینه‌های واقع شده در یک دوره مالی که از فعالیت‌هایی که به قصد انتفاع صورت گرفته است ناشی و طبق اصول پذیرفته شده حسابداری شناسایی و اندازه‌گیری شود.

۵۵۵۲- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی و مؤسسات اعم از ایرانی و خارجی و سازمان‌های بین‌المللی طبق این مقررات می‌توانند مستقلاً و یا با مشارکت سازمان و شرکت‌های تابع آن یا با مشارکت یکدیگر در مناطق آزاد سرمایه‌گذاری نمایند و سرمایه پذیرفته شده آنان مشمول این مقررات می‌شود.

۵۵۵۳- سرمایه از لحاظ این مقررات عبارت است از:

الف - وجوه ریالی و ارزهای قابل تبدیل در مناطق (هر منطقه)

ب - ماشین‌آلات، تجهیزات، لوازم و ابزار کار.

ج - حقوق مالکیت صنعتی شامل حق اختراع، دانش فنی و علائم و نام‌های تجاری.

د - وسایل حمل و نقل زمینی، هوایی و آبی مربوط به موضوع سرمایه‌گذاری.

ه - تمام یا قسمتی از سود ویژه قابل انتقال که در مناطق آزاد حاصل و به سرمایه اصلی

اضافه شده یا در فعالیت مجاز دیگری که مشمول این مقررات باشد به کار انداخته شود.

تبصره (اصلاحی ۱۳۸۰/۳/۱۹) - در موارد خاص قبول مواد اولیه و قطعات نیمه ساخته به

تشخیص سازمان مناطق به عنوان بخشی از سرمایه خارجی امکان پذیر است.

۵۵۵۴- سرمایه‌ها تحت شرایط زیر پذیرفته شده و مشمول این مقررات خواهند بود:

الف - در فعالیت‌های مجاز در هر منطقه به کار برده شود.

ب - مراحل کامل اخذ مجوز سرمایه‌گذاری و ثبت سرمایه موضوع مواد ۷ و ۸ را طی کند.

ج (اصلاحی ۱۳۸۰/۳/۱۹) - مستلزم اعطای امتیاز یا حقوق انحصاری به سرمایه‌گذار توسط

سازمان نباشد.

۵۵۵۵ (اصلاحی ۱۳۸۰/۳/۱۹) - سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند در فعالیت‌های اقتصادی

منطقه به هر نسبتی سرمایه‌گذاری نمایند.

ماده ۶ و تبصره‌های آن (اصلاحی ۱۳۸۰/۳/۱۹) - سرمایه‌گذاران موضوع ماده (۲) این مقررات که می‌خواهند سرمایه خود را به هر یک از مناطق آزاد وارد کنند باید درخواست خود را به همراه پرسشنامه‌ای که توسط دبیرخانه و سازمان‌های مناطق تهیه و در اختیار آنها قرار خواهد گرفت به سازمان هر منطقه تسلیم نمایند. درخواست‌های واصله در هر منطقه توسط سازمان همان منطقه مورد بررسی قرار می‌گیرد و مجوز سرمایه‌گذاری توسط سازمان همان منطقه صادر می‌شود.

تبصره ۱- درخواست‌های سرمایه‌گذاران خارجی که متقاضی تضمین و حمایت (موضوع ماده (۲۱) قانون اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)) می‌باشند، توسط کمیته‌ای مرکب از نمایندگان دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد (رییس کمیته)، سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی (وزارت امور اقتصادی و دارایی) و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور^(۲) بررسی خواهد شد و براساس پیشنهاد کمیته مذکور و تصویب اکثریت وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد، مجوز سرمایه‌گذاری برای آنها صادر می‌شود.

تبصره ۲- هرگونه تغییر در مشخصات درج شده در پرسشنامه و مجوز سرمایه‌گذاری با اطلاع سازمان و حسب تشخیص، با موافقت مرجع صادرکننده مجوز، صورت می‌گیرد.

تبصره ۳- بهره‌برداری از فعالیت موضوع مجوز سرمایه‌گذاری منوط به صدور مجوز بهره‌برداری توسط سازمان می‌باشد.

ماده ۷- دارنده مجوز سرمایه‌گذاری موظف است ظرف مدتی که در مجوز سرمایه‌گذاری تعیین می‌شود درصد معینی از سرمایه را برای شروع عملیات اجرایی موضوع مجوز سرمایه‌گذاری به منطقه وارد نماید.

ماده ۸- ورود و ثبت سرمایه در مناطق آزاد به ترتیب زیر صورت می‌گیرد:

۱- سرمایه‌های موضوع بند (الف) ماده (۳) این مقررات به حساب و احد مورد

۱ - قانون مذکور مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ در این مجموعه درج شده است.

۲ - در حال حاضر معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه‌انسانی رییس جمهور

سرمایه‌گذاری نزد بانک‌ها (یا مؤسسات اعتباری مجاز) واریز می‌گردد با احتساب معادل ریالی یا ارزی حسب مورد درلویخ واریز طبق گواهی بانک (یا مؤسسه اعتباری مجاز) به عنوان سرمایه سرمایه‌گذار در دفاتر سازمان هر منطقه ثبت می‌شود.

۲- سرمایه‌های موضوع بندهای (ب) و (د) ماده (۳) این مقررات در حدود مندرج در مجوز سرمایه‌گذاری براساس ارزش سیف آن‌ها به موجب اسناد و صورتحساب‌های مربوط پس از رسیدگی توسط سازمان هر منطقه مجموعاً به یکی از ارزش‌های قابل تبدیل، در تاریخ تریخیص تعیین و ضمن ثبت ارزش ارزی، معادل ریالی آن به نرخ روز بازار ارز منطقه، از همان تاریخ به عنوان سرمایه سرمایه‌گذار در دفاتر سازمان هر منطقه ثبت می‌شود.

۳- سرمایه‌های موضوع بند (ج) ماده (۳) این مقررات پس از تأیید ارزش آن‌ها توسط سازمان هر منطقه قابل ثبت به عنوان سرمایه در دفاتر هر سازمان می‌باشد. چگونگی زمان بندی اختصاص ارزش دانش فنی به حساب سرمایه به موازات انتقال دانش فنی صورت می‌گیرد.

۴- سرمایه‌های موضوع بند (ه) ماده (۳) این مقررات پس از تأیید مؤسسه حسابرسی مورد وثوق سازمان هر منطقه به ترتیب زیر به عنوان سرمایه سرمایه‌گذار، در دفاتر سازمان هر منطقه ثبت می‌شود.

الف - باهدف افزایش سرمایه به منظور توسعه سرمایه‌گذاری در همان واحد، پس از کسب موافقت سازمان هر منطقه.

ب - با هدف افزایش سرمایه برای سایر موارد در همان واحد، با اطلاع سازمان هر منطقه.

ج - با هدف سرمایه‌گذاری در فعالیت دیگری غیر از فعالیتی که برای آن مجوز صادر

شده است، پس از طی مراحل موضوع ماده (۶) این مقررات.

۵ - هرگاه تمام یا قسمتی از سرمایه غیر نقدی وارده طبق تشخیص سازمان ناقص، معیوب

و یا غیر قابل استفاده باشد و یا با مشخصات اظهار شده در تقاضا منطبق نباشد و یا بیش از

ارزش واقعی آن اظهار شده باشد، آن قسمت از بها که مورد تأیید سازمان قرار نگرفته است

در حساب سرمایه منظور نمی‌شود.

۶ - چنانچه کالاهای سرمایه‌ای موضوع بندهای (ب) و (د) ماده (۳) این مقررات که

متعلق به سرمایه‌گذاران خارجی بوده و قبلاً در سرزمین اصلی به کار انداخته شده است با اخذ

مجوز از مراجع ذی ربط در سرزمین اصلی به مناطق انتقال یابند، انتقال این کالاها از موارد نقل

و انتقال سرمایه داخلی محسوب می‌شود و تابع ضوابط این تصویب‌نامه خواهد بود.

ماده ۹ - سرمایه‌گذار می‌تواند سرمایه‌ای را که به منطقه و ارد می‌کند، بیمه نماید. در صورتی که به دلیل وقوع حادثه، مؤسسه بیمه مزبور طبق مقررات بیمه نامه جانشین سرمایه‌گذار شود، این جانشینی به واسطه پرداخت خسارت به بیمه‌گذار به رسمیت شناخته می‌شود اما انتقال سرمایه محسوب نمی‌شود.

ماده ۱۰ (اصلاحی ۱۳۸۰/۳/۱۹) - سرمایه سرمایه‌گذاران خارجی که طبق ماده (۶) این مقررات به مناطق وارد می‌شود مورد حمایت این مقررات بوده و از مزایا و تسهیلات آن برخوردار می‌باشد.

تبصره (اصلاحی ۱۳۸۰/۳/۱۹) - سرمایه سرمایه‌گذاران خارجی که پذیرش آنها مطابق تبصره (۱) ماده (۶) این مقررات به تصویب اکثریت وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد رسیده باشد، چنانچه در مواردی به و سیله قانون به نفع عموم ملی شود یا اینکه از سرمایه‌گذاران یاد شده سلب مالکیت شود جبران عادلانه خسارت به عهده دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. پرداخت خسارت به مأخذ ارزش بازاری سرمایه‌گذاری بلافاصله قبل از ملی شدن و یا سلب مالکیت خواهد بود و سرمایه‌گذار خارجی باید ظرف مدت سه ماه از تاریخ ملی شدن یا سلب مالکیت، تقاضای جبران خسارت را به سازمان منطقه تسلیم نماید.

ماده ۱۱ - کلیه واحدهایی که به موجب مجوز سرمایه‌گذاری، در منطقه ایجاد می‌شوند مکلفند همه ساله گزارش عملکرد و صورت‌های مالی خود را به سازمان ارسال نمایند، صورت‌های مالی باید به تأیید مؤسسه حسابرسی مورد وثوق سازمان رسیده باشد.

ماده ۱۲ - خروج سود ویژه و مبالغ مربوط به اصل و منافع حاصل از فعالیت‌های اقتصادی سرمایه‌های خارجی و سرمایه‌های ارزی ایرانیان و همچنین مبالغ ناشی از فروش یا واگذاری این‌گونه سرمایه‌ها از مناطق مجاز است. سازمان هر منطقه به درخواست این‌گونه سرمایه‌گذاران و پس از احراز این که مبالغ مورد درخواست برای خروج از مناطق، حاصل به کار انداختن سرمایه ثبت شده سرمایه‌گذاران در موضوع مجوز سرمایه‌گذاری می‌باشد و حصول اطمینان از موارد مندرج در تبصره - زیر، تأییدیه لازم را ظرف یک هفته از تاریخ وصول درخواست صادر می‌نماید.

تبصره - سازمان هر منطقه باید در بررسی‌های خود، ملاحظات مربوط به برخورداری

سرمایه‌گذار از معافیت‌های مالیاتی موضوع ماده (۱۳) قانون^(۱) چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی و نیز خالص بودن مبالغ مورد درخواست برای خروج راموردتوجه قرار دهد.

ماده ۱۳- پرداخت‌های مربوط به اقساط اصل اج و هزینه‌های متعلقه قراردادهای حق اختراع، دانش فنی، کمک‌های فنی و مهندسی، علائم تجاری، مدیریت و قراردادهای مشابه در چارچوب طرح‌های سرمایه‌گذاری براساس قراردادهای مربوط و صیقلی مالی با اطلاع سازمان مجلی باشد.

ماده ۱۴- سرمایه‌گذاران می‌توانند سهام یا سهم‌الشرکه خود را با موافقت سازمان منطقه به سرمایه‌گذاران دیگر واگذار نمایند. در این صورت انتقال‌گیرنده از هر نظر جانشین سرمایه‌گذار اول می‌شود.

ماده ۱۵- انتقال سرمایه از یک منطقه به منطقه دیگر تابع مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق مبدأ و مقصد می‌باشد.

ماده ۱۶- موارد اختلاف بین سرمایه‌گذار خارجی و طرف ایرانی براساس قراردادها و توافق‌های کتبی حل خواهد شد.

ماده ۱۷ (الحاقی ۱۳۸۰/۳/۱۹)- در صورتی که سرمایه خارجی متعلق به دولت یا دولت‌های خارجی باشد، این‌گونه سرمایه‌ها خصوصی تلقی خواهد شد و تابع قوانین و مقررات تجاری بوده و از مصونیت دولتی و دیپلماتیک برخوردار نمی‌باشد.

مقررات صادرات، واردات و امور گمرکی مناطق آزاد

تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۹ وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- در این تصویب‌نامه اژه‌های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می‌وند:

منطقه: هر یک از مناطق آزاد تجاری صنعتی است که به موجب قانون تأسیس شده یا می‌شوند

قانون: قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۲ - و سایر قوانینی که در این زمینه در آینده تصویب خواهد شد.

قلمرو گمرکی: کشور جمهوری اسلامی ایران، آب‌های سرزمینی و حریم هوایی آن است که در آنجا قوانین گمرکی و صادرات و واردات کشور به طور کامل اجرا می‌شود.

شورای عالی: شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

۱ - به قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ مندرج در همین مجموعه رجوع شود.

سازمان: سازمان هرمنطقه آزاد تجاری - صنعتی.

عوارض بندری و فرودگاهی: وجوهی است که سازمان درقبال ارائه تسهیلات بندری و فرودگاهی برای حمل و نقل دریایی، هوایی و تردد هواپیما از صاحبان کالا و یا مؤسسات حمل و نقل هوایی دریافت می‌کند.

هزینه‌های خدماتی: وجوهی است که بابت خدمات انبارداری، تخلیه، باربری، بارگیری، صفافی، خن‌کاری، خدمات فوق‌العاده، آزمایش و تعرفه بندی، صدور گواهی مبدأ و خدمات دیگری که هنگام صادرات، واردات قطعی و موقت، ترانزیت، ترانس شیب و مرجوع کردن (اعاده به خارج) کالا انجام و توسط سازمان هرمنطقه وصول می‌شود.

ارزش افزوده: مابه‌التفاوت قیمت کالا پس از کسر ارزش موادی که در تولید آن به کار رفته است ارزش: درخصوص کالای وارده به مناطق آزاد عبارت است از بهای سیف کالا. مقررات صادرات و واردات و امور گمرکی مناطق آزاد مقرراتی است که در چارچوب قانون چگونگی اداره مناطق آزاد با تصویب شورای عالی و توسط سازمان در مناطق آزاد اجرایی شود. گمرک سازمان: واحدی از زیرمجموعه سازمان منطقه می باشد که مجری مقررات صادرات و واردات در هر منطقه است. اداره گمرک مستقر در منطقه: واحدی از زیرمجموعه گمرک ایران است که مجری مقررات صادرات و واردات می‌باشد.

فصل دوم - فعالیت‌ها و عملیات مجاز گمرکی در منطقه و مقررات مربوط به آن^(۱)

الف - ورود کالا به مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۲)

ماده ۲ (اصلاحی ۱۳۷۶/۴/۳۰) - ورود هر نوع کالا به هر یک از مناطق مجاز است . به

۱ - به ماده ۱۱۲ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

۲ - تبصره الحاقی به ماده ۸ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۷۳/۶/۲۳:

واردات کالاهای تولید شده در مناطق آزاد تجاری - صنعتی در موارد زیر مشمول شرط غیر مجاز نخواهد شد:

۱ - در مواردی که در زمان ایجاد صنعت در منطقه آزاد، شرط ورود کالای محصول این صنعت، مجاز بوده است.

۲ - در سایر موارد که مجموع ارزش افزوده و مواد اولیه داخلی به کار رفته در تولید کالا بیش از (۶۰٪) است، در صورتی که به تأیید کمیته موضوع ماده (۱) ^(*) آیین نامه برسد.

* ماده ۱ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات اصلاحی ۱۳۸۵/۳/۲۸ و ۱۳۹۰/۴/۸:

کمیته دائمی مقررات صادرات و واردات متشکل از وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، گمرک جمهوری اسلامی ایران) و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و

- استثنای کالاهایی که به موجب شرع مقدس اسلام یا قوانین کشور که در آن‌ها نام مناطق آزاد تصریح شده باشد، ممنوع، یا بر اساس مقررات ویژه منطقه غیر مجاز می‌شود.
- تبصره ۵-** ورود کالا بامبدأ ساخت اسرائیل به منطقه ممنوع است.
- ماده ۳ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸)-** سازمان مکلف است آمار ماهانه کلیه کالاهای وارد شده به منطقه را برای ثبت آماری گمرکی به وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک ایران، بفرستد.
- ماده ۴-** ترتیب ورود کالا به منطقه تابع ضوابط تعیین شده به وسیله سازمان منطقه است که با کمترین تشریفات انجام می‌شود، ولی در هر حال رعایت مقررات و ضوابط بهداشتی، امنیتی، فرهنگی و استاندارد بر اساس ضوابط مورد عمل در منطقه الزامی است.
- تبصره ۵-** ضوابط بهداشت انسان را سازمان با هماهنگی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین خواهد نمود.
- ماده ۵-** ورود کالا به منطقه از راه‌های زیرمجاز و تابع این مقررات می‌باشد:
- ۱- کالاهایی که از خارج یا سایر نقاط کشور و یا دیگر مناطق آزاد تجاری - صنعتی

- نماینده اتاق مرکزی تعاون جمهوری اسلامی ایران، تهیه پیش‌نویس لوایح قانونی، مصوبات هیأت دولت، شورای اقتصاد و کمیسیون اقتصاد هیأت دولت را در موارد زیر به عهده خواهد داشت:
- ۱- لایحه مقررات صادرات و واردات، لوایح موردی برای انجام اصلاحات و تغییرات لازم در قانون مقررات صادرات و واردات.
- ۲- لایحه برای لغو انحصاراتی که مانع رشد تولید یا تجارت است.
- ۳- آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، اصلاحات و تغییرات موردی روی آیین‌نامه اجرایی قانون مذکور.
- ۴- اصلاحات و تغییرات مندرجات جدول تعرفه گمرکی ضمیمه مقررات صادرات و واردات.
- ۵- طرح تصویب‌نامه‌های هیأت‌وزیران، شورای اقتصاد و کمیسیون اقتصاد هیأت‌وزیران در رابطه با مقررات صادرات و واردات.
- ۶- کمیته مذکور همچنین بررسی و اظهارنظر و اقدام روی پیشنهاد مربوط به مقررات صادرات و واردات نیز به عهده خواهد داشت.
- تبصره ۱-** کمیته موضوع این ماده در وزارت صنعت، معدن و تجارت و به ریاست معاون وزیر بازرگانی تشکیل می‌گردد. دبیرخانه کمیته مذکور در وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهد بود. نظر کمیته به مراجع ذی‌ربط منعکس خواهد گردید.
- تبصره ۲-** در مواردی که وزارت‌تخارهای دیگری در ارتباط با موضوع باشند نماینده وزارت‌تخانه ذی‌ربط با حق رأی به جلسه دعوت خواهد شد.

کشور، وارد منطقه می‌شوند، چنانچه از نوع مصالح، ابزار و لوازم ساختمانی برای احداث واحد تولیدی، تجاری، خدماتی، مسکونی و فعالیت‌های زیربنایی (به استثنای وسایل تزئینی و مبیل) باشند، با تشخیص سازمان منطقه و به میزان مورد نیاز از پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی معاف هستند ولی مشمول پرداخت هزینه‌های خدماتی می‌باشند.

۲- ماشین‌آلات، مواد اولیه، اجزا و قطعات مورد نیاز تولید، تجهیزات و ابزارآلات تولیدی، قطعات یدکی ماشین‌آلات تولیدی و وسایل نقلیه سرمایه‌ای (به استثنای اتومبیل سواری و قایق تفریحی) از پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی معاف، ولی مشمول پرداخت هزینه‌های خدماتی می‌باشند.

۳- کالاهایی که از خارج یا سایر مناطق آزاد کشور، (به استثنای کالاهای موضوع بندهای ۱ و ۲ این ماده) به منطقه وارد و ترخیص قطعی می‌گردند، مشمول پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی می‌باشند و در صورتی که کالاهای مذکور صدور مجدد شوند صرفاً عوارض بندری و فرودگاهی اخذ شده، قابل استرداد خواهد بود.

۴- ورود کالا به منظور نگهداری امانی در انبارهای زیرکلید منطقه برای مهلت معین مجاز است. انتقال کالای مذکور به این انبارها تابع تشریفات ترانزیت داخلی منطقه است و استفاده و نقل و انتقال کالا از این انبارها بدون اطلاع و کسب مجوز یا انجام تشریفات به هر منظور تخلف از این مقررات محسوب می‌شود.

۵- به استثنای مواردی که سازمان هر منطقه، ترتیب دیگری مقرر دارد، ورود کالا از خارج، سایر مناطق آزاد کشور یا از قلمرو گمرکی، برای عرضه در نمایشگاه، صادرات مجدد، بسته‌بندی مجدد، تفکیک، درجه‌بندی، پاک کردن، مخلوط کردن و عملیات مشابه به صورت موقت و با پرداخت هزینه‌های خدماتی تحت نظارت سازمان هر منطقه مجاز است. استفاده یا فروش این کالاها که از خارج وارد شده در منطقه بر اساس ارزش کالا هنگام ورود به منطقه مشمول پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی و انجام تشریفات ترخیص قطعی می‌باشد.

تبصره ۵- کالاهایی که به منظور تکمیل یا تعمیر از خارج یا از دیگر مناطق آزاد کشور یا از سایر نقاط کشور وارد منطقه می‌شوند به صورت موقت و بر اساس ضوابط منطقه و با معافیت از عوارض بندری و فرودگاهی ولی با پرداخت هزینه‌های خدماتی مجاز است. مهلت نگهداری این کالاها به صورت موقت در مناطق حداکثر دو سال خواهد بود.

۶- ورود و تخلیه کالا در بنادر منطقه که سازمان منطقه، اعلام می‌دارد، به منظور

ترانشیپمنت و ترانزیت خارجی، با پرداخت هزینه خدماتی انجام تشریفات مقرر مجاز است.

۷- کلیه کالاهایی که از خارج کشور به مقصد مناطق آزاد یا از مناطق آزاد به مقصد کشورهای خارجی از طریق سرزمین اصلی حمل می شود تابع مقررات و تشریفات ترانزیت خارجی موضوع فصل هفتم آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی بوده و در نهایت سادگی و با کمترین تشریفات انجام خواهد شد.

تبصره ۵- ترانزیت خارجی کالاهای ممنوعه قانونی مستلزم اخذ مجوز از شورای عالی مناطق آزاد می باشد.

ب- صدور و خروج کالا از مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۶- سازمان مجاز است با رعایت مقررات مربوط نسبت به صدور گواهی مبدأ برای

۱ الف- از تصویب نامه راجع به تعیین مقررات مربوط به مبادلات مرزی و بازارچه های مرزی و واردات کالا توسط کارگران ایرانی شاغل در خارج از کشور و مسافران وارده به کشور مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۱۵ هیأت وزیران:

ماده ۵- دارندگان کارت پیله وری می توانند بدون حق توکیل، ظرف یکسال اعتبار کارت خود، کالاهایی را که صادرات آنها مجاز یا صادرات آنها موافقت کلی شده است، با رعایت مقررات مربوط به کشور یا کشورهای مقابل محل سکونت خود، صادر کرده و در مقابل کالاهای صادر شده، کالاهای مجاز یا مشروط مورد نیاز خود را - که فهرست آن توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و اعلام می گردد - با کسب مجوزهای مربوط در جداول مقررات صادرات و واردات و پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی متعلقه، از کشورهای مذکور و مناطق آزاد تجاری و صنعتی یا مناطق ویژه حراست شده گمرکی وارد و ترخیص نمایند.

ماده ۸- کارگران و ایرانیان خارج کشور که دارای کارنامه شغلی از و ایسته کار جمهوری اسلامی ایران در کشور متوقف فیه یا وزارت کار و امور اجتماعی هستند ، مجازند سالانه جمعاً تا سقف ارزشی بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال ماشین آلات صنعتی، ابزارآلات و مواد اولیه به استثنای اقلام موضوع فهرست شماره دو پیوست این تصویب نامه را با کسب مجوز وابسته کار یا وزارت کار و امور اجتماعی و بدون انتقال ارز از طریق مناطق آزاد تجاری، صنعتی یا مناطق ویژه حراست شده گمرکی و با استفاده از (۴۰٪) معافیت سود بازرگانی در مورد ماشین آلات و ابزار و (۲۰٪) معافیت سود بازرگانی در مورد مواد اولیه، بدون ارائه کارت بازرگانی و اخذ مجوزهای مقرر در جداول مقررات صادرات و واردات و با رعایت سایر مقررات مربوط از گمرک ترخیص نمایند. برای ترخیص ارائه کارنامه شغلی و مجوز وابسته کار یا وزارت کار و امور اجتماعی کافی است و حضور دارنده کارنامه شغلی الزامی نباشد.

تبصره ۱- کارگران و ایرانیان شاغل در خارج کشور که مشمول این ماده می باشند می توانند عملیات واردات کالا را به تعاونی کارگران شاغل در خارج کشور یا در صورت نبودن تعاونی به اشخاص دیگر واگذار کنند.

تبصره ۲- واردات کالا توسط کارگران یاد شده و ایرانیان شاغل در خارج کشور مازاد بر سقف مندرج در این ماده مطابق مقررات عمومی کشور خواهد بود.

ماده ۹- مسافران ایرانی یا غیر ایرانی که از خارج کشور یا مناطق آزاد تجاری صنعتی به کشور می آیند علاوه بر اسباب سفر و اشیای شخصی مستعمل که به شرط غیرتجاری بودن از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف است، می توانند

کالاهایی که از منطقه خارج می‌شود، اقدام نماید. مراجع رسمی ذی ربط در داخل کشور موظف هستند گواهی مبدأ صادره را بپذیرند.

ماده ۷- صدور کالا از مناطق تابع ضوابط تعیین شده به وسیله سازمان منطقه در چارچوب این مقررات است که در نهایت سادگی و با کمترین تشریفات خواهد بود.

تبصره ۵- مانیفست و سایل نقلیه‌ای که به مقصد کشورهای خارجی، دیگر مناطق کشور و یا سایر نقاط کشور از منطقه خارج می‌شوند با تأیید سازمان معتبر خواهد بود.

ماده ۸ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸)- سازمان مکلف است آمار ماهانه کلیه کالاهای صادره از منطقه را برای ثبت آماری به وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک ایران ارسال نماید.

ماده ۹- صدور و خروج کالا از منطقه طبق مقررات و به روش زیر مجاز است:

۱- صدور کالای ساخته شده در منطقه به خارج از کشور یا دیگر مناطق آزاد کشور اعم از آنکه مواد اولیه به کار رفته در آن از داخل کشور و یا از خارج یا از دیگر مناطق کشور تأمین شده باشد مجاز و مستلزم تنظیم اظهارنامه صادراتی به منظور ثبت آماری می‌باشد.

۲ (اصلاحی ۱۳۷۳/۵/۳۱) - ورود کالای تولید شده در منطقه به سایر نقاط کشور^(۱) در حد ارزش افزوده به اضافه مواد اولیه داخلی به کار رفته در آن از پرداخت حقوق گمرکی و سود

یک بار در سال تا سقف ارزشی معادل (۸۰) دلار کالا وارد و با استفاده از معافیت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و در دفعات بعد تا سقف ارزشی معادل (۸۰) دلار بدون معافیت، ترخیص نمایند. مشروط بر اینکه کالاهای وارده از نوع کالاهای ممنوع شرعی و قانونی نبوده و جنبه تجاری نیز نداشته باشد.

تبصره ۱- یک دستگاه کامپیوتر دستی یا کیفی همراه مسافر جزو لوازم شخصی وی تلقی می‌گردد.

تبصره ۲- یخچال، یخچال فریزر، فریزر، کولر، ماشین لباسشویی، ماشین ظرفشویی، اجاق گاز، تلویزیون، ویدئو، دوربین ویدئو و سرویس ظروف همراه مسافران مذکور، مشمول حقوق گمرکی و دو برابر سود بازرگانی بوده همچنین آن قسمت از کالاهای همراه مسافر که مازاد تشخیص می‌گردد به استثنای کالاهای ممنوع شرعی و قانونی، به شرط غیرتجاری بودن با پرداخت حقوق گمرکی و دو برابر سود بازرگانی قابل ترخیص است.

تبصره ۳- کالاهایی که براساس فهرست کالاهای مسافری وزارت صنعت، معدن و تجارت قابل ترخیص نباشند، مشمول تسهیلات این ماده نخواهند بود.

ب - به زیرنویس فصل دوم همین تصویب‌نامه رجوع شود.

۱ - از آیین‌نامه اجرایی بند ج تبصره ۱۴ قانون بودجه کل کشور مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ هیأت وزیران:

تبصره ۱ ماده ۵- تولید محصولات دخانی مناطق آزاد تجاری و صنعتی که وارد کشور می‌شود واردات محسوب می‌گردد.

بازرگانی معاف می‌باشد و تنها حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه و قطعات و ارداتی بکار رفته در کالای یاد شده دریافت خواهد شد.^(۱)

۳- ورود کالاهای خارجی (اعم از کالای مصرفی، مواد اولیه و ماشین آلات و سایر کالاها) که عیناً از منطقه به سایر نقاط کشور ارسال می‌شود، مجاز است و لی ترخیص آن موکول به رعایت مقررات عمومی صادرات و واردات و مقررات گمرکی کشور خواهد بود.

۴- صدور کالاهای داخلی از منطقه به خارج کشور که عیناً صادر می‌شوند موکول به رعایت مقررات عمومی صادرات و واردات کشور است.

۵- خروج کالاهایی که از سایر نقاط کشور، به منظور تعمیر یا تکمیل به صورت موقت به منطقه وارد می‌شوند و پس از تکمیل یا تعمیر به کشور اعاده می‌شوند مجاز و تابع

تشریفات مقرر در قانون امور گمرکی^(۲) می‌باشند و بابت ارزش دستمزد عملیات تعمیر یا تکمیل از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف بوده ولی قطعات و قسمت‌ها و لوازم تعویض یا اضافه شده که منشأ خارجی داشته باشند مشمول حقوق گمرکی و سود بازرگانی بر اساس مقررات عمومی صادرات و واردات کشور می‌باشند.

۶- اعاده عین کالای وارده خارجی به خارج از کشور یا اعاده کالای وارده از سایر نقاط کشور به داخل کشور، با اجازه سازمان منطقه مجاز است.

۷- خروج موقت کالا از منطقه به منظور تعمیر یا تکمیل در خارج یا در سایر نقاط کشور (به استثنای کالاهایی که از سایر نقاط کشور به منطقه وارد شده است.) با مجوز قبلی سازمان مجاز و هنگام بازگشت به منطقه از عوارض بندری و فیودگاهی معاف است.^(۳)

ماده ۱۰- صدور یا خروج کالا از اماکن منطقه تحت هریک از عناوین مذکور در بندهای ماده (۹)، در صورت استفاده از خدمات و امکانات منطقه، مشمول پرداخت هزینه‌های خدماتی

۱ - به تصویبنامه اجازه واردات درصدی از کالاهای تولید شده... مصوب ۱۳۷۷/۱۱/۱۴ مندرج در همین مجموعه نیز مراجعه شود.

۲ - الف - به قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ در این مجموعه رجوع شود.

ب- برای ملاحظه متن کامل قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ به مجموعه قانون امور گمرکی از انتشارات این معاونت رجوع شود.

۳ - به موجب مصوبه اصلاح مقررات صادرات و واردات و امور گمرکی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۵/۱۰/۳، تبصره ماده ۹ حذف گردیده است.

به منطقه خواهد بود.

ج- مقررات کالای همراه مسافر

ماده ۱۱- مسافرانی که از کشورهای خارج یا سایر مناطق، از طریق فرودگاه‌ها یا بنادر مجاز مستقیماً وارد منطقه می‌شوند اعم از ایرانی و یا خارجی مجازند کالا در حدی که جنبه تجاری نداشته باشد (به استثنای کالای ممنوعه شرعی و قانونی) به منطقه وارد و با معافیت از عوارض بندری و فرودگاهی ترخیص نمایند.

تبصره - اشخاص حقیقی یا حقوقی که قصد اقامت بیش از یک سال در منطقه را دارند و اقامت آنان به تأیید سازمان برسد می‌توانند برای یک بار لوازم خانه و محل کار خود را در حد متعارف و با معافیت از عوارض بندری و فرودگاهی به منطقه وارد نمایند.

ماده ۱۲- مسافرانی که مستقیماً از طریق منطقه، از کشور خارج می‌شوند مجازند کلیه کالاها (به استثنای کالاهای ممنوعه شرعی یا قانونی) را مشروط به اینکه جنبه تجاری نداشته باشد بدون نیاز به اخذ مجوز با خود خارج نمایند.

تبصره - خروج اشیای عتیقه، کتاب‌های خطی و قدیمی، آثار فرهنگی اصیل و انواع سکه مجاز نیست.

ماده ۱۳ - کالای همراه مسافرانی که قصد دارند از منطقه خارج و به سایر نقاط کشور سفر نمایند مشمول مقررات عمومی صادرات و واردات کشور خواهد بود.

د - مقررات مربوط به تخلفات

ماده ۱۴ (اصلاحی ۱۳۷۶/۴/۳۰) - کالایی که ورود آن ممنوع یا برابر مقررات منطقه قابل ترخیص نباشد به استثنای کالاهای ممنوعه شرعی (به اعتبار خرید، فروش و یا مصرف) یا کالاهای ممنوعه قانونی که در آنها نام مناطق آزاد تصریح شده باشد، هرگاه به منظور و رود قطعی با نام و مشخصات کامل و صحیح اظهار شود سازمان باید از ترخیص آن خودداری و به صاحب کالا یا نماینده وی کتباً اخطار کند که حداکثر ظرف مدتی که سازمان تعیین می‌کند کالا را از منطقه خارج نماید. کالاهای ممنوعه شرعی و قانونی که در آنها نام مناطق آزاد تصریح شده باشد مشمول مقررات مربوط خواهد بود.

ه- مقررات متفرقه

ماده ۱۵- هرگاه پس از ترخیص کالا معلوم شود و جوهی که وصول آن به عهده سازمان می‌باشد بیشتر یا کمتر از آنچه مقرر بوده دریافت شده است سازمان و صاحب کالا می‌توانند

ظرف چهارماه از تاریخ امضای سند ترخیص کالای مورد بحث، حسب مورد مابه‌التفاوت را از یکدیگر مطالبه و دریافت کنند.

ماده ۱۶ - مؤسسات حمل و نقل هوایی و دریایی و صاحبان یا دارندگان و سایل نقلیه مکلفند هنگام ورود وسیله نقلیه به فرودگاه، بندر و یا راه زمینی مجاز یک نسخه فتوکپی یا رونوشت از بارنامه هر قلم از محصولات خود را به ضمیمه فهرست کل بار به سازمان تسلیم نمایند.

ماده ۱۷ - کنترل و نظارت بر ورود و صدور کالا از مناطق آزاد به سایر نقاط کشور توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد. سرپرست گمرک مستقر در منطقه بامعرفی سازمان و حکم رییس کل گمرک منصوب می‌شود.

تبصره - کنترل و نظارت بر ورود و صدور کالا از مناطق آزاد به سایر کشورها توسط گمرک سازمان بر مبنای این مقررات و دستورالعمل‌های اجرایی مربوط انجام می‌پذیرد.

مقررات ورود و اقامت اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۳/۷/۹ وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۱- تعاریف

در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارت‌های مشروح مربوط بکار می‌رود:
کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران.

مناطق: مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

سازمان: سازمان مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۲ - اتباع خارجی برای ورود مستقیم به مناطق از طریق مبادی ورودی و خروجی مجاز مناطق، نیاز به تحصیل قبلی روادید نخواهند داشت.

تبصره ۱ - برای افراد مذکور در این ماده، نمایندگان نیروی انتظامی در مبادی و رودی مناطق اجازه اقامت مربوط را بر روی اسناد مسافرتی معتبر آنان مهور می‌نمایند.

تبصره ۲ - صدور اجازه اقامت برای اشخاص زیر ممنوع می‌باشد:

الف - اتباع کشورهای که و رود آنها به جمهوری اسلامی ایران توسط دولت ممنوع

اعلام شده است.

ب - ممنوع‌الورودین به کشور.

ج - ممنوع‌الورودین به مناطق آزاد.

تبصره ۳ - اجازه اقامت مذکور به مدت دوهفته صادر می‌شود و طبق تقاضای سازمان

تاشش ماه قابل تمدید خواهد بود.

ماده ۳ - اتباع خارجی برای ورود به مناطق متصل به سایر نقاط کشور که امکان و رود

مستقیم به آن‌ها مقدور نمی‌باشد باید از نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور تحصیل روادید نمایند.

تبصره ۱ - نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور با رعایت مقررات

براساس دعوتنامه صادر شده از سوی سازمان و بلیت رفت و برگشت، بدون استعلام از مرکز، روادید عبور دوبار ورود با اعتبار سه روزه دره‌بار صادر می‌نمایند.

تبصره ۲ - پس از ورود تبعه خارجی موضوع این ماده شرایط مندرج در تبصره‌های (۱) و

۳ (ماده ۲) این تصویبنامه به وی تسری داده می‌شود.

ماده ۴ (اصلاحی ۱۳۷۴/۲/۴) - اتباع خارجی که پس از ورود به مناطق قصد عبور از

کشور را داشته باشند باید طبق مقررات، تقاضای خود را به دفتر نمایندگی دایره امور اتباع خارجی منطقه ویژه انتظامی تسلیم کنند.

تبصره ۱۵ (اصلاحی ۱۳۷۴/۲/۴) - دفتر مذکور حداکثر ظرف ۴۸ ساعت تقاضای مربوط را

بررسی و پاسخ خواهد داد.

تبصره ۲۰ (الحاقی ۱۳۷۴/۲/۴) - در صورتی که نمایندگی وزارت امور خارجه موضوع ماده

(۴) آیین‌نامه اجرایی^(۱) صدور روادید اتباع خارجی در منطقه مستقر نباشد، اتباع خارجی موضوع ماده

(۴) آیین‌نامه مزبور برای مسافرت به سایر نقاط کشور باید تقاضای خود را به دفتر نمایندگی دایره

امور اتباع خارجی منطقه ویژه انتظامی تسلیم نمایند این دفتر ضمن هماهنگی با وزارت امور خارجه

مکلف است پاسخ تقاضا را حداکثر ظرف ۴۸ ساعت از تاریخ دریافت به متقاضی اعلام نماید

ماده ۵ - اتباع خارجی مقیم مجاز، برای مسافرت به مناطق نیاز به تحصیل روادید

۱ - به آیین‌نامه اجرایی صدور روادید اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۷ هیأت وزیران مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

جداگانه نخواهند داشت. این افراد می‌توانند با رعایت مقررات داخلی کشور و ارائه مدارک اقامت معتبر به مناطق مسافرت نمایند.

ماده ۶ - صدور روادید ترانزیت و اجازه اقامت موضوع تبصره ۱ ماده (۲) این تصویبنامه بر روی برگه جداگانه در صورت درخواست متقاضی و تشخیص مأموران مربوط بلامانع است.

ماده ۷ - هر خارجی که بخواهد در مناطق مذکور اقامت نماید مکلف است ظرف مدت اقامت، اجازه ورود و برگ‌های درخواست صدور پروانه اقامت را تنظیم و تکمیل و امضا نموده به انضمام سایر مدارک لازم به دایره امور اتباع خارجی محلی که می‌خواهد در آنجا اقامت کند تسلیم نماید، دایره امور اتباع خارجی محل پس از رسیدگی به مدارک ارائه‌کننده، پروانه اقامت صادر یا از صدور پروانه اقامت امتناع می‌ورزد.

تبصره ۵ - درخواست صدور پروانه اقامت جهت اتباع خارجی باید از طریق سازمان مناطق آزاد به عمل آید.

ماده ۸ - مسؤولان اماکن عمومی موظفند ظرف ۲۴ ساعت پس از ورود اتباع خارجی، هویت و تاریخ ورود آنان را در فرم‌های مخصوص اعلامیه ورود درج و به دایره امور اتباع خارجی ناجا منطقه ویژه انتظامی تسلیم نمایند.

تبصره ۱ - از لحاظ این تصویبنامه اماکن عمومی به هتل‌ها، متل‌ها، مسافرخانه‌ها، پانسیون‌ها و به طور کلی همه اماکنی که به نحوی مسافر می‌پذیرند، اطلاق می‌شود.

تبصره ۲ - فرم‌های مخصوص اعلامیه ورود مسافران توسط مناطق با هماهنگی دفتر امور اتباع خارجی محل تهیه و در اختیار صاحبان اماکن عمومی گذارده می‌شود.

ماده ۹ - برای اشتغال اتباع خارجی در مناطق رعایت «مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)» الزامی است.

دستورالعمل و روش اجرایی آیین نامه اخذ عوارض

در مناطق آزاد تجاری - صنعتی

مصوب ۱۳۷۳/۷/۹ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی

۱ - عوارض شماره گذاری

عوارض شماره گذاری وسایط نقلیه در مناطق آزاد به شرح زیر است:

۱ - به مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۹ مندرج در این مجموعه رجوع شود..

- ۱-۱- خودروهای سواری شخصی ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۲- خودروهای سواری عمومی (تاکسی) ۷۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۳- انواع کامیون ۵۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۴- وانت‌های یک کابین ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۵- وانت‌های دوکابین ۲/۵۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۶- مینی بوس باکولر ۲۰۰/۰۰۰ ریال و بدون کولر ۷۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۷- اتوبوس با کولر ۴۰۰/۰۰۰ ریال و بدون کولر ۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۸- کامیونت ۷۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۹- موتورسیکلت دنده‌ای ۸۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۱۰- موتورسیکلت گازی بدون دنده ۴۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۱۱- دوچرخه از هر نوع بطور مقطوع ۱۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۱۲- لیفتراک ۵۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۱۳- خودروهای راهسازی به استثنای کامیون و کمپرسی ۲۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۱۴- خودروهای کشاورزی از هر نوع ۲۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۱-۱۵- عوارض شماره گذاری به شرح بندهای فوق در آغاز هر سال بر حسب شرایط با تصویب هیأت مدیره سازمان هر منطقه تا پنجاه درصد نسبت به سال قبل قابل تغییر است.

۲- عوارض سالانه خودروها

عوارض سالانه وسایط نقلیه موتوری که در مناطق آزاد شماره گذاری شده اند به استثنای موتورسیکلت، جرثقیل، لیفتراک و خودروهای راهسازی و کشاورزی به شرح زیر است:

- ۲-۱- انواع خودروی سواری ۵۰/۰۰۰ ریال.
- ۲-۲- انواع وانت‌های دوکابین ۱۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۲-۳- انواع وانت‌های یک کابین ۸۰/۰۰۰ ریال.
- ۲-۴- انواع اتوبوس ۶۰/۰۰۰ ریال.
- ۲-۵- انواع مینی بوس ۳۰/۰۰۰ ریال.
- ۲-۶- سایر ۵۰/۰۰۰ ریال.
- ۲-۷- (الحاقی ۱۳۷۴/۶/۶) - عوارض سالانه خودروها به شرح مفاد بندهای ۱-۲ الی ۶-۲ در آغاز هر سال بر حسب شرایط و با تصویب هیأت مدیره سازمان هر منطقه تا پنجاه درصد

نسبت به سال قبل قابل تغییر است.

۳- عوارض تردد

عوارض یکبار تردد و ساینده نقلیه موتوری که در مناطق آزاد شماره گذاری نشده اند برای حداکثر ده روز تردد در هر منطقه به شرح زیر است و در صورت تردد و یا توقف بیش از ده روز مشمول عوارض تردد سالانه خواهند بود:

۳-۱-۱- انواع خودروی سواری ۱۰/۰۰۰ ریال.

۳-۱-۲- انواع وانت های دو کابین ۲۰/۰۰۰ ریال.

۳-۱-۳- انواع وانت های یک کابین ۱۰/۰۰۰ ریال.

۳-۱-۴- (اصلاحی ۱۳۷۴/۶/۶) - انواع کامیون ۱۰/۰۰۰ ریال.

۳-۱-۵- (اصلاحی ۱۳۷۴/۶/۶) - انواع کامیونت ۵/۰۰۰ ریال.

۳-۱-۶- انواع اتوبوس ۱۰۰/۰۰۰ ریال.

۳-۱-۷- انواع مینی بوس ۵۰/۰۰۰ ریال.

۳-۱-۸- سایر به ازای هر سیلندر ۲/۵۰۰ ریال.

۳-۲- عوارض تردد سالانه و ساینده نقلیه موتوری که در مناطق آزاد شماره گذاری نشده اند برای حداکثر یکسال تردد در هر منطقه به شرح زیر است و در صورت تردد و یا توقف بیش از یکسال مشمول عوارض شماره گذاری خواهند شد:

۳-۲-۱- انواع خودروی سواری ۱۰۰/۰۰۰ ریال.

۳-۲-۲- انواع وانت های دو کابین ۲۰۰/۰۰۰ ریال.

۳-۲-۳- انواع وانت های یک کابین ۱۶۰/۰۰۰ ریال.

۳-۲-۴- انواع اتوبوس ۱۲۰/۰۰۰ ریال.

۳-۲-۵- انواع مینی بوس ۶۰/۰۰۰ ریال.

۳-۲-۶- انواع کامیون ۱۲۰/۰۰۰ ریال.

۳-۲-۷- انواع کامیونت ۶/۰۰۰ ریال.

۳-۲-۸- سایر به ازای هر سیلندر ۲۵/۰۰۰ ریال.

۳-۳- عوارض تردد به شرح بندهای ۱ - ۱ - ۳ الی ۸ - ۲ - ۳ فوق در آغاز هر سال

بر حسب شرایط و با تصویب هیأت مدیره سازمان هر منطقه تا پنجاه درصد نسبت به سال قبل قابل تغییر است.

۴- عوارض خروج

عوارض خروج در هر بار ۵۰/۰۰۰ ریال است که در آغاز هر سال بر حسب شرایط و با تصویب هیأت مدیره سازمان هر منطقه تا پنجاه درصد نسبت به سال قبل قابل تغییر است.

۵- عوارض فعالیت (پذیره)

عوارض سالانه انواع فعالیتها به شرح زیر است:

- ۱- ۵- خدماتی به ازای هر متر مربع زیر بنا ۱۰۰۰ ریال.
- ۲- ۵- صنعتی به ازای هر متر مربع زیر بنا ۱۵۰۰ ریال.
- ۳- ۵- سیاحتی به ازای هر متر مربع زیر بنا ۵۰۰ ریال.
- ۴- ۵- تجاری به ازای هر متر مربع زیر بنا ۱۰۰۰۰ ریال.
- ۵- ۵- هتل داری به ازای هر متر مربع زیر بنا ۵۰۰ ریال.
- ۶- ۵- انبارداری به ازای هر متر مربع زیر بنا ۲۰۰۰ ریال.
- ۷- ۵- حمل و نقل به ازای هر متر مربع زیر بنا ۱۰۰۰ ریال.
- ۸- ۵- دفاتر مهندسی و پیمانکاری به ازای هر متر مربع زیر بنا ۱۰۰۰ ریال.
- ۹- ۵- بانکداری به ازای هر متر مربع زیر بنا ۱۰۰۰۰ ریال.
- ۱۰- ۵- دریایی و هوایی به ازای هر متر مربع زیر بنا ۱۰۰۰ ریال.
- ۱۱- ۵- عوارض فعالیت در آغاز هر سال بر حسب شرایط و با تصویب هیأت مدیره سازمان هر منطقه تا پنجاه درصد نسبت به سال قبل قابل تغییر است.

۶(اصلاحی ۱۳۸۵/۲/۱۰)- عوارض کالای همراه مسافر

از صفر تا یکصد و پنجاه هزار ریال حسب تشخیص هیأت مدیره سازمان هر منطقه تعیین می‌شود.

۷- عوارض کالای دخانی

عوارض واردات کالای دخانی به منطقه آزاد کیش ۴۰ درصد و به مناطق آزاد قشم و چابهار ۵۰ درصد است.

۸ (الحاقی ۱۳۷۴/۶/۶، اصلاحی ۱۳۷۴/۱۲/۲۶)- عوارض واردات کالا

عوارض واردات کالا به هر یک از مناطق آزاد به شرح زیر است:

- ۱- مواد اولیه و ماشین‌آلات، صفر تا ده درصد ارزش سیف.
- ۲- کالاهای واسطه‌ای و مواد کمکی، سه تا چهل درصد ارزش سیف.

- ۸۳- کالاهای مصرفی با دوام، پنج تاچهل و پنج درصد ارزش سیف.
- ۸۴- کالاهای و لوازم مستعمل، پانزده تا چهل و پنج درصد ارزش سیف.
- ۸۵- سایر کالاها و کالاهای تزیینی، پنج تا پنجاه درصد ارزش سیف.
- تبصره ۱- به میزان عوارض کالاهایی که اسناد و مدارک آنها حاکی از واردات کالا از کشور مبدأ باشد، تا بیست درصد (۲۰٪) عوارض متعلق، تخفیف داده می‌شود.
- تبصره ۲- به میزان عوارض کالاهایی که دارای نمایندگی و خدمات بعد از فروش باشند، معادل ده درصد (۱۰٪) عوارض متعلق، تخفیف داده می‌شود.
- تبصره ۳ (الحاقی ۱۳۷۷/۷/۱۸، اصلاحی ۱۳۷۸/۹/۹)- واردات کالاهای تولید شده در مناطق آزاد یا مناطق ویژه اقتصادی کشور به هر یک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی بایست سازمان هر منطقه و تصویب هیأت وزیران، از پرداخت تمام یا قسمتی از عوارض مقرر معاف می‌باشد گواهی صادره توسط کمیسیون تعیین ارزش افزوده کالاهای تولید شده در مناطق یاد شده (موضوع تصویبنامه شماره ۵۲۱۷۳/ت ۱۶۰۰۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۴)^(۱) ملاک تعیین محل تولید محصولات مذکور خواهد بود.
- ۹ (الحاقی ۱۳۷۴/۹/۱۳)- عوارض موصلاتی^(۲) عوارض استفاده از پایان‌های موصلاتی و سابل نقلیه موتوری برای یک بار استفاده به شرح زیر تعیین می‌شود و برحسب شرایط و با تصویب هیأت مدیره سازمان هر منطقه می‌تواند از تخفیف حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) برخوردار باشد.

نوع وسیله نقلیه	(میزان عوارض موصلاتی)
۱- انواع اتومبیل سواری	۱۰۰۰ ریال
۲- انواع وانت	۲۰۰۰ ریال
۳- انواع مینی بوس و کامپونت	۳۰۰۰ ریال
۴- انواع اتوبوس	۵۰۰۰ ریال

- ۱ - منظور «تصویبنامه راجع به اجازه واردات درصدی از کالاهای تولید شده در مناطق آزاد تجاری صنعتی به داخل کشور» مصوب ۱۳۷۴/۹/۱۳ است که به موجب تصویبنامه شماره ۷۳۵۷۷/ت ۲۰۶۲۸ هـ مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۲۰ هیأت وزیران مندرج در این مجموعه نسخ شده است.
- ۲ - در متن تصویبنامه مصوب ۱۳۷۴/۹/۱۳، این بند به عنوان بند ۸ تصویب و الحاق شده است ولی با توجه به الحاق بند ۸ در تاریخ ۱۳۷۴/۶/۶، به عنوان بند ۹ منظور گردید.

۵- انواع کامیون	۵۰۰۰ ریال
۶- انواع تریلی (اعم از تریلر کش ویدک کش)	۱۰۰۰۰ ریال
۷- لیفتراک	۱۰۰۰ ریال
۸- انواع خودروهای راه‌سازی	۱۰۰۰۰ ریال
۹- انواع خودروهای کشاورزی	۵۰۰۰ ریال
۱۰- تریلی بوژی	۲۰۰۰۰ ریال
۱۱- سایر وسایط نقلیه به ازای هر سیلندر	۲۵۰ ریال
۱۲- انواع موتورسیکلت	۵۰۰ ریال

عوارض مواصلاتی در آغاز هر سال برحسب شرایط و با تصویب هیأت مدیره سازمان هر منطقه تا پنجاه درصد (۵۰٪) نسبت به سال قبل قابل تغییر است.

۱۰ (الحاقی ۱۰/۲۴/۱۳۷۶) - عوارض ورود

عوارض ورود در هر بار از پنج هزار (۵۰۰۰) ریال تا پنجاه هزار (۵۰۰۰۰) ریال حسب تشخیص سازمان هر منطقه است.^(۱)

آیین نامه راهنمایی و رانندگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۳/۷/۹ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد بلامصلحات بعدی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱ - اصطلاحات و کلماتی که در این آیین‌نامه به کار برده شده ، دارای معانی زیر

است:

- ۱) وسیله نقلیه غیرموتوری: وسیله نقلیه زمینی که نیروی محرکه آن از موتور نباشد.
- ۲) وسیله نقلیه موتوری: وسیله نقلیه زمینی که نیروی محرکه آن به وسیله موتور تأمین می‌شود.
- ۳) وسیله نقلیه برقی: وسیله نقلیه زمینی که نیروی محرکه آن به وسیله موتور برقی تأمین

۱ - بند ۱۰ ابتدا به موجب مصوبه شماره ۲۵۹۵۱/ت/۲۱۸۰۸۶ مورخ ۱۳۸۲/۶/۲ لغو گردید و سپس به موجب بند ۲ مصوبه ۲۶۶۰۷/ت/۲۹۰۷۵-ه مورخ ۱۳۸۲/۵/۱۵ مصوبه مذکور ملغی‌الاثرا گردیده است.

می‌شود.

۴) وسیله نقلیه ریلی: وسیله نقلیه زمینی که بر روی ریل حرکت کند.

۵) یدک: وسیله نقلیه‌ای که توسط وسیله نقلیه دیگر که دارای نیروی محرکه و سیستم فرمان و هدایت است، کشیده می‌شود.

۶) شبه یدک: یدکی که قسمتی از وزن آن روی کشنده قرار دارد.

۷) راننده: شخصی که وسیله نقلیه را هدایت می‌کند.

۸) عابر پیاده: شخصی که بدون استفاده از وسیله نقلیه در راه حرکت کند.

۹) مسافر: شخصی که به منظور جابجایی از نقطه‌ای به نقطه دیگر از انواع و سایل نقلیه استفاده می‌کند.

۱۰) سواری: وسیله نقلیه موتوری زمینی دارای چهارچرخ که برای جابجایی حداکثر شش مسافر (با راننده) ساخته شده باشد.

۱۱) استیشن: نوعی سواری که ظرفیت آن با راننده حداقل ۷ نفر و حداکثر ۹ نفر باشد.

۱۲) مینی‌بوس: وسیله نقلیه موتوری زمینی مسافربری که ظرفیت آن با راننده حداقل ۱۰ نفر و حداکثر ۲۱ نفر باشد.

۱۳) اتوبوس: وسیله نقلیه موتوری زمینی مسافربری که ظرفیت آن با راننده حداقل ۲۲ نفر باشد.

۱۴) اتوبوس چندکابینه: اتوبوسی که چندکابین را بصورت شبه یدک می‌کشد.

۱۵) سرویس مدارس: وسیله نقلیه موتوری زمینی که با دارا بودن علائم مشخصه برای رفت و آمد دانش آموزان مدارس اختصاص می‌یابد.

۱۶) وسیله نقلیه آموزشی: وسیله نقلیه موتوری زمینی که برای تعلیم رانندگی اختصاص داده شود و دارای دوکلاچ و دوترمز و دوآینه باشد.

۱۷) وسیله نقلیه امدادی: وسیله نقلیه موتوری زمینی مخصوص خدمات انتظامی، آتش‌نشانی، بهداشتی، درمانی و تعمیرات اضطراری برق، گاز و آب و سایر موارد باکسب مجوز قبلی.

۱۸) موتورسیکلت: وسیله نقلیه زمینی که دارای دو یاسه چرخ با اطاقک پهلو (سرایدار) یا بدون آن و مجهز به یک موتور محرکه باشد.

۱۹) دوچرخه: وسیله نقلیه زمینی که لااقل دارای دو چرخ باشد و منحصرأ با نیروی

- عضلانی شخصی که سوار آن است، به وسیله پدال یا اهرم‌های دستی حرکت نماید.
- (۲۰) خانه سیار (کاروان): وسیله نقلیه غیرموتوری که برای سکونت و یا استفاده به عنوان محل کار استفاده شده و عرض آن از ۲/۵ متر و طول آن از ۱۱ متر بیشتر نباشد.
- (۲۱) آمبولانس: وسیله نقلیه موتوری با تجهیزات امدادی درمانی که برای جابجایی بیمار و یا مصدوم ساخته شده است.
- (۲۲) ماشین آتش‌نشانی: وسیله نقلیه موتوری زمینی با علائم و تجهیزات و رنگ ویژه که برای امداد و نجات و اطفای حریق ساخته شده است.
- (۲۳) وزن مجاز: مجموع وزن وسیله نقلیه و بار آن.
- (۲۴) وسیله نقلیه باربری: وسیله نقلیه موتوری زمینی که برای حمل بار ساخته شده و کابین راننده از قسمت بار بوسیله دیواره‌ای مقاوم مجزا باشد.
- (۲۵) وانت: وسیله نقلیه باربری با حداکثر ظرفیت بارگیری ۲ تن.
- (۲۶) کامیونت: وسیله نقلیه باربری با ظرفیت بارگیری بین ۲ تن الی ۳/۵ تن.
- (۲۷) کامیون: وسیله نقلیه باربری با ظرفیت بارگیری بین ۳/۵ تن الی ۱۶ تن.
- (۲۸) کامیون اطاقدار: کامیونی که حداکثر ارتفاع دیواره مقاوم اطاق بار آن از کف اطاق ۱/۵ متر باشد.
- (۲۹) کامیون لبه دار: کامیونی که حداکثر ارتفاع دیواره مقاوم اطاق بار آن از کف اطاق ۸۰ سانتی متر باشد.
- (۳۰) کامیون تیغه دار: کامیونی که قسمت بار آن به وسیله تیغه‌ای طولی به دو نیمه مساوی مجزا شده باشد.
- (۳۱) کامیون کفی: کامیونی که قسمت بار آن فاقد دیواره باشد.
- (۳۲) کامیون مسقف: کامیونی که قسمت بار آن به صورت محفظه فلزی سرپوشیده ساخته شده است.
- (۳۳) کامیون یخچالدار: کامیون مسقف که قسمت بار آن دارای تجهیزات برودتی باشد.
- (۳۴) کامیون تانکر: کامیونی که قسمت بار آن به صورت مخزن بسته و برای حمل انواع مایعات ساخته شده است.
- (۳۵) کامیون بونکر: کامیونی است که قسمت بار آن به صورت مخزن بسته و برای حمل انواع مایعات ساخته شده است.

- ۳۶) کامیون میکسر: کامیونی که قسمت بار آن به صورت مخزن بسته و دارای دستگاه مخلوط کن باشد.
- ۳۷) کامیون کمپرسی: کامیون اطاقداری که تخلیه بار آن به وسیله دستگاه کمپرس انجام می‌شود.
- ۳۸) وسیله نقلیه جرثقیل دار: وسیله نقلیه باربری که قسمت بار آن مجهز به دستگاه جرثقیل باشد.
- ۳۹) تراکتور بارکش: وسیله نقلیه موتوری زمینی که برای کشیدن یدک بارکش ساخته شده است.
- ۴۰) تراکتور کشاورزی: وسیله نقلیه موتوری زمینی که برای کارهای کشاورزی ساخته شده است.
- ۴۱) کشنده: وسیله نقلیه موتوری زمینی که انواع یدک و شبه یدک بارگیر به آن متصل و بانبروی آن کشیده می‌شود.
- ۴۲) تریلر: وسیله نقلیه باربری بلظرفیت بارگیری ۲۴ تن که از مجموع کشنده و شبه یدک تشکیل شده باشد.
- ۴۳) راه: کلیه معابری که برای عبور و مرور اختصاص یابد.
- ۴۴) سواره رو: قسمتی از سطح راه که برای تردد یا توقف وسایل نقلیه اختصاص یابد.
- ۴۵) پیاده رو: قسمتی از سطح راه درامتداد سواره رو که بر ای عبور عابرین پیاده مجزاشده باشد.
- ۴۶) گذرگاه عبور عابر پیاده: قسمتی از عرض سواره رو که بوسیله علائم مخصوص برای عبور عابر پیاده مشخص شده باشد.
- ۴۷) کوچه: راهی درمناطق مسکونی که حداکثر عرض آن ۶ مترباشد.
- ۴۸) خیابان: راهی درمناطق مسکونی که عرض آن بیش از ۶ متر باشد.
- ۴۹) جاده: راهی است درخارج از محدوده شهرها.
- ۵۰) خیابان اصلی: خیابانی که دربرخورد با خیابان دیگر عریض تر باشد یا بانصب علائم راهنمایی، اصلی تلقی شود.
- ۵۱) خیابان فرعی: خیابانی که دربرخورد با خیابان دیگر کم عرض تر باشد یا با نصب علائم راهنمایی، فرعی تلقی شود.

- (۵۲) جاده اصلی: جاده‌ای که در برخورد با جاده دیگر عریض تر باشد یا بانصب علائم راهنمایی، اصلی تلقی شود.
- (۵۳) جاده فرعی: جاده‌ای که در برخورد با جاده دیگر کم عرض تر باشد یا با نصب علائم راهنمایی، فرعی تلقی شود.
- (۵۴) بزرگ راه: راهی که مسیر رفت و برگشت آن از یکدیگر مجزا و در هر سمت حرکت حداقل دارای دو خط عبور باشد.
- (۵۵) اتوبان (شاهراه): راهی بدون تقاطع هم سطح که اطراف آن محصور و مسیر رفت و برگشت آن از یکدیگر مجزا و در هر سمت حرکت حداقل دارای دو خط عبور و شانه با عرض سه متر یا بیشتر باشد.
- (۵۶) پارکومتر: دستگاهی که به کارگیری آن در زمان معین به و سایل نقلیه اجازه توقف می‌دهد.

فصل دوم - شماره گذاری و نقل و انتقال مالکیت

- ماده ۲ -** هر وسیله نقلیه موتوری زمینی و یدک و شبه یدک متصل که بر اساس مقررات مناطق آزاد وارد شده و در منطقه به کار گرفته می‌شود، باید دارای پلاک مخصوصی باشد که در منطقه مربوط ارائه می‌شود.
- راندن و یا به کارگیری وسیله نقلیه‌ای که شماره گذاری نشده و یا شماره آن غیرمجاز است همچنین گذاردن این قبیل و سایل نقلیه در اختیار اشخاص دیگر ممنوع است، مگر آنکه قبلاً از راهنمایی و رانندگی منطقه مربوط مجوز دریافت شده باشد.
- ماده ۳ -** مالکین و سایل نقلیه مذکور در ماده ۲ یا نماینده قانونی آنان موظفند جهت شماره گذاری و اخذ پلاک و برگ تأیید مالکیت و وسیله نقلیه خود به راهنمایی و رانندگی مربوط مراجعه و فرم‌های مخصوص را تنظیم و امضا نمایند و به ضمیمه مدارک مورد نیاز تسلیم کنند. مأمورین راهنمایی و رانندگی منطقه از حرکت اتومبیل‌هایی که در موعد مقرر شماره گذاری نشده‌اند جلوگیری به عمل خواهند آورد.
- ماده ۴ -** پلاک صرفاً به اشخاص حقیقی و یا حقوقی مالک و سایل نقلیه تعلق می‌گیرد و کلیه مسئولیت‌های ناشی از استفاده غیرمجاز از آن نیز به عهده آنان می‌باشد.
- ماده ۵ -** نقل و انتقال مالکیت و وسیله نقلیه و اطلاعات مورد نیاز بوسیله متصدی شماره گذاری در برگ تأیید مالکیت اتومبیل ثبت می‌شود.

- ماده ۶ -** فروشنده مکلف است در هنگام فروش وسیله نقلیه خود، پلاک و فرم مخصوص تنظیم شده را جهت استفاده مجدد خود به واحد شماره‌گذاری تحویل دهد.
- ماده ۷ -** در صورت نقل و انتقال مالکیت وسیله نقلیه خریدار موظف است بلافاصله پس از خریداری برابر مفاد ماده ۲ نسبت به شماره‌گذاری وسیله نقلیه و اخذ پلاک جدید و برگ تأیید مالکیت به نام خود اقدام نماید.
- ماده ۸ -** اشخاصی که وسایل نقلیه آنان در خارج از محدوده مناطق آزاد شماره گذاری شده، می‌توانند برابر دستورالعملی که از طرف سازمان اعلام می‌شود، برای وسیله نقلیه خود مطابق مفاد این آیین‌نامه پلاک اخذ نمایند، پلاک قبلی این قبیل وسایل نقلیه مادام که در منطقه بکارگرفته می‌شوند در سازمان منطقه نگهداری می‌شود و اطلاعات آنها به نیروی انتظامی منتقل می‌گردد.
- ماده ۹ -** سازمان منطقه در موارد زیر می‌تواند از انجام شماره‌گذاری خودداری نماید:
- (۱) در صورتی که وسیله نقلیه معیوب بوده، یا به جهت فنی بکارگیری آن در منطقه خطرناک باشد.
  - (۲) چنانچه اصالت وسیله نقلیه احراز نشود.
  - (۳) هرگاه حقوق و عوارضی که به موجب مقررات سازمان منطقه به وسیله نقلیه تعلق می‌گیرد، پرداخت نشده باشد.
  - (۴) چنانچه وسیله نقلیه دارای علائم و تجهیزات پیش بینی شده در این آیین‌نامه نباشد.
  - (۵) هرگاه بیش از پنج سال از زمان ساخت و سربله نقلیه گذشته باشد، مگر با اجازه سازمان منطقه.
  - (۶) موتورسیکلت‌هایی که موتور آنها دو زمانه باشد.
- ماده ۱۰ -** شماره‌گذاری وسیله نقلیه از طریق تحویل پلاک و برگ تأیید مالکیت به مالک وسیله نقلیه و یا نماینده قانونی وی انجام خواهد شد. انواع پلاک‌ها و ابعاد و رنگ‌های آنها برای وسایل نقلیه مختلف همچنین مدارک مورد نیاز برای شماره گذاری و چگونگی ارائه سروسه‌های مربوط به شماره‌گذاری به وسیله دستورالعملی که با هماهنگی سازمان مربوط و راهنمایی و رانندگی تهیه خواهد شد تعیین می‌شود.
- ماده ۱۱ -** راهنمایی و رانندگی پس از شماره‌گذاری و وسیله نقلیه سندی که حاوی اطلاعات مربوط به مشخصات وسیله نقلیه و نقل و انتقالات مالکیت آن و مشخصات خریدار و

فروشنده باشد، صادر و در اختیار مالک یا نماینده قانونی وی می‌گذارد.

ماده ۱۲- هرگاه برگ مالکیت یا پلاک وسیله نقلیه مفقود یا ضایع شود، مالک وسیله نقلیه موظف است حداکثر ظرف ۴۸ ساعت شخصاً یا به وسیله نماینده قانونی خود جهت اخذ المثنی برگ تأیید مالکیت و یا پلاک جدید به واحد شماره‌گذاری مراجعه و برابر دستورالعمل مربوط اقدام کند.

ماده ۱۳- راهنمایی و رانندگی می‌تواند به سازندگان و فروشندگان و حمل‌کنندگان و واردکنندگان و صادرکنندگان وسایل نقلیه فقط جهت عرضه نمودن و یا حمل و نقل آنها از محلی به محل دیگر بدون انجام تشریفات شماره‌گذاری پلاک موقت با مدت اعتبار تعیین شده تحویل دهد.

ماده ۱۴- اشخاصی که به عنوان وسیله نقلیه تحت مالکیت خود پلاک اخذ نموده اند ، صرفاً مجاز به استفاده از آن روی همان وسیله نقلیه خواهند بود.

ماده ۱۵- وسیله نقلیه با پلاک ترانزیت که از طریق مبادی و رودی، وارد مناطق آزاد می‌شود، چنانچه راننده یا مالک آن تمایل به استفاده از وسیله را داشته باشد ، پس از انجام تشریفات لازم از طریق سازمان، برای مدت زمان معین پلاک موقت دریافت می‌نماید.

ماده ۱۶- وسیله نقلیه‌ای که در مناطق آزاد شماره‌گذاری شده پس از تشریفات گمرکی به مدت مربوط به ورود اتومبیل‌های خارجی مجوز تردد موقت سایر نقاط کشور دریافت خواهد کرد.

تبصره ۱- وسایل نقلیه شماره‌گذاری شده در منطقه آزاد چابهار می‌توانند تا شعاع ۳۰ کیلومتری از مرز منطقه آزاد تردد نمایند (محور چابهار - ایرانشهر تا پلیس راه).^(۱)
سازمان منطقه با هماهنگی گمرک و نیروی انتظامی نحوه اجرای صحیح این تبصره را تدوین خواهند نمود.^(۲)

تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۸۴/۹/۲۴)- خودروهای سواری که از طریق منطقه آزاد چابهار و کشور

۱ - نظریه ۷/۵۴۶ - ۱۳۹۰/۲/۳.ح.ق: استفاده و تردد اتومبیل‌های دارای پلاک ویژه مناطق آزاد در خارج از محدوده تعیین شده فاقد وصف کیفری است و جز برخورد انتظامی برابر مقررات مربوط اقدامی متصور نیست.
۲ - به تصویب‌نامه اجازه تردد خودروهای به شماره منطقه آزاد تجاری ° صنعتی ارس برای اشخاص حقیقی و حقوقی مستقر در محدوده منطقه تا مرکز استان آذربایجان شرقی مصوب ۱۳۹۰/۱۰/۴ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

می‌شوند تا سقف یکصد دستگاه بآیست نیروی انتظامی می‌توانند تا منطقه نیک شهر تردد نمایند^(۱)
تبصره ۳(الحاقی ۱۳۸۷/۹/۲۷) - با عنایت به اتصال منطقه آزاد تجاری - صنعتی اروند به سرزمین اصلی خودروهای پلاک گذاری شده مجازند تا شعاع چهل کیلومتری مطابق محدوده نقشه پیوست که تأیید شده به مهر «پیوست تصویبنامه هیأت وزیران» است و ماشین آلات سنگین راه سازی از جمله لودر، فینیشر، گریدر، بولدزر، غلطک، ترینچر و اسکوی پیر در حد نیاز استان تا پلیس راه‌های ورودی به استان تردد نمایند.^{(۲)(۳)}

فصل سوم - گواهینامه رانندگی

- ماده ۱۷** - هرکس بخواهد با هر نوع وسیله نقلیه موتوری در محدوده مناطق آزاد رانندگی نماید باید دارای گواهینامه معتبر رانندگی مربوط به آن وسیله باشد.
- ماده ۱۸** - گواهینامه‌های رانندگی معتبر عبارتند از:
- ۱ - گواهینامه‌های صادر شده در داخل کشور.
  - ۲ - گواهینامه‌های خارجی معتبر مورد تأیید مناطق آزاد.

فصل چهارم - معاینه وسایل نقلیه

- ماده ۱۹** - کلیه وسایل نقلیه موتوری باید دارای برگ معتبر معاینه فنی (تأیید صحت فنی) که به وسیله راهنمایی و رانندگی هر منطقه آزاد صادر می‌شود باشند.
- رانند وسایل نقلیه موتوری فاقد برگ معتبر معاینه فنی ممنوع است.
- برگ معاینه فنی باید همواره در دسترس و قابل ارائه باشد.
- مدت اعتبار برگ معاینه فنی را راهنمایی و رانندگی معین می‌نماید.
- ماده ۲۰** - هرگاه در وسیله نقلیه عیب و نقص فنی بروز نماید و یا از وضعیت استاندارد خارج شود و یا تردد و بکارگیری آن خطرناک و نا امن تشخیص داده شود ، راهنمایی و رانندگی هر منطقه ضمن اخذ برگ معاینه فنی، وسیله نقلیه را به تعمیرگاه هدایت می‌کند و تا

۱ و ۲ - به زیرنویس تبصره ۱ ماده ۱۶ همین آیین‌نامه رجوع شود.

۳ - به موجب تصویبنامه مصوب ۱۳۹۰/۱۰/۴ هیأت‌وزیران مندرج در این مجموعه تردد خودروهای به شماره منطقه آزاد تجاری ° صنعتی اروند برای ساکنان شهرستان‌های آبادان و خرمشهر و اشخاص حقوقی مستقر در شهرستان‌های یاد شده تا مرکز استان خوزستان مجاز شده است.

زمانی که صحت فنی وسیله نقلیه تأیید نشده باشد تردد و بکارگیری آن مجاز نخواهد بود.
ماده ۲۱ - راهنمایی و رانندگی هرمنطقه می‌تواند موارد معاینه فنی و استانداردهای هر قسمت را مشخص و اعلام نماید.

ماده ۲۲ - چنانچه سازمان هریک از مناطق آزاد برای ایمنی تردد و یا جلوگیری از آلودگی محیط زیست نصب تجهیزاتی را بر روی وسایل نقلیه ضروری اعلام نماید همگان موظف به رعایت آن می‌باشند.

ماده ۲۳ - راهنمایی و رانندگی هرمنطقه برحسب ضرورت می‌تواند صدور برگ معاینه فنی را برای مدت یک سال به اشخاص حقیقی و یا حقوقی و اگذار نماید و تمدید آن برای دوره‌های یکساله بلامانع است.

ماده ۲۴ - برگ و برچسب معاینه فنی در مرکز مجاز معاینه فنی و وسایل نقلیه که برای بازدید صحت قسمت‌های مختلف وسیله نقلیه و رعایت مقررات و استانداردهای مربوط به آن آماده شده بوسیله بازدیدکننده فنی صادر می‌شود. بازدیدکننده فنی شخصی است که تمام مقررات و استانداردهای معاینه فنی را می‌داند.

ماده ۲۵ - در موارد زیر راهنمایی و رانندگی هرمنطقه می‌تواند از صدور رمجوز انجام معاینه فنی برای تعمیرگاه‌ها و یا اشخاص خودداری کرده و یا مجوز صادره را باطل نماید:
 (۱) در صورتی که مسئول مرکز معاینه و یا بازدیدکننده فنی دارای سابقه محکومیت کیفری مؤثر باشد.

(۲) در صورتی که مرکز معاینه فنی در وضعیت و شرایط استاندارد نباشد.

(۳) در صورتی که مرکز معاینه فنی بدون رعایت ضوابط، برگ معاینه صادر نموده باشد.

(۴) در صورتی که بازدیدکننده فنی بدون بازدید از وسیله نقلیه برگ معاینه فنی صادر

کرده باشد.

ماده ۲۶ - مجوز صدور برگ معاینه فنی و وسایل نقلیه قابل انتقال به دیگران نیست.

ماده ۲۷ - برای هر مرکز مجاز معاینه فنی و بازدیدکننده فنی از طرف راهنمایی و رانندگی هرمنطقه معرفی‌نامه صادر خواهد شد.

ماده ۲۸ - مراکز مجاز معاینه فنی بوسیله یک تابلو مخصوص مشخص می‌شوند که در هنگام ابطال مجوز باید آن را عودت دهند.

ماده ۲۹ - بازرسان راهنمایی و رانندگی هرمنطقه در هر زمان می‌توانند از نحوه عمل مراکز

معاینه فنی و دفاتر و مدارک مربوط بازدید به عمل آورند و مسئولین مراکز ملزم به همکاری می‌باشند.

ماده ۳۰ - بوسیله مناطق آزاد برای بازدید فنی (بازدید بوسیله نیروی انتظامی انجام می‌شود) و صدور برگ معاینه فنی و برچسب، مبلغی (طبق آیین نامه اجرایی اخذ عوارض در مناطق آزاد تجاری - صنعتی^(۱)) به عنوان تعرفه تعیین می‌شود که هنگام مراجعه باید پرداخت شود.

ماده ۳۱ - مشخصات دستگاه‌های لازم برای بازدید فنی از سوی راهنمایی و رانندگی هر منطقه تعیین و اعلام می‌شود و مراکز معاینه فنی باید دستگاه‌های مذکور را در مدت زمان تعیین شده تهیه و مورد استفاده قرار دهند.

ماده ۳۲ - هر مرکز مجاز معاینه فنی باید دفتری را به منظور ثبت مشخصات وسایل نقلیه مورد بازدید اختصاص دهد.

فصل پنجم - تصادفات

ماده ۳۳ - راننده هر وسیله نقلیه که مرتکب تصادف منجر به جرح یا فوت شود، موظف است صحنه تصادف را حفظ کرده و مراتب را در اسرع وقت به راهنمایی و رانندگی منطقه اطلاع دهد و مادام که تشریفات مربوط به رسیدگی به تصادف و سیله کارشناسان خاتمه نیافته از تغییر وضعیت صحنه تصادف خودداری کند، لیکن در تصادفات منجر به خسارت چنانچه وسیله نقلیه قابل حرکت باشد راننده ملزم است آن را در نزدیکترین محلی که موجب سد معبر نشود برای رسیدگی و بازدید متوقف سازد.

تبصره ۵ - چنانچه راننده وسیله نقلیه مراتب وقوع تصادف را اطلاع ندهد، مالک وسیله نقلیه و سایر سرنشینان موظف به دادن اطلاع می‌باشند.

ماده ۳۴ - رسیدگی به کلیه تصادفات رانندگی در مناطق آزاد بوسیله کارشناسان راهنمایی و رانندگی هر منطقه که برای این منظور آموزش دیده‌اند، با تنظیم فرم‌های مربوط انجام پذیرفته و به مراجع صلاحیتدار ارسال می‌شود.

ماده ۳۵ - رانندگان و سرنشینان وسیله نقلیه‌ای که تصادف نموده‌اند در صورت وقوع جرح موظفند کمک‌های مورد نیاز را به مجروحین نموده نسبت به اعزام آنان به مراکز درمانی

۱ - آیین‌نامه مذکور مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۷ با اصلاحات بعدی در همین مجموعه درج شده است.

اقدام نمایند.

ماده ۳۶ - چنانچه رانندگان و سرنشینان وسیله نقلیه‌ای که تصادف نموده قادر به رساندن مصدومین به مراکز درمانی نباشند سایر افراد حاضر به شرط داشتن توانایی موظفند ضمن انجام کمک‌های لازم در صورت نیاز، مصدومین را به مراکز درمانی منتقل کنند. در این گونه موارد مأمورین فقط اجازه دارند مشخصات کمک دهنده را ثبت نمایند.

ماده ۳۷ - مراکز درمانی در صورت ملزم به پذیرش مصدومین ناشی از تصادفات و انجام اقدامات لازم در این زمینه می‌باشند.

ماده ۳۸ - مراکز درمانی و پزشکان ملزم به تکمیل فرم گزارش رجوع مصدومین تصادفات و شرح اقدامات انجام شده برای هر یک از آنان و ارسال به راهنمایی و رانندگی منطقه می‌باشند.

ماده ۳۹ - چنانچه در هنگام معالجه مصدومین یا سایر بیماران مشخص شود رانندگی آنان در آینده سبب خطر برای خود و سایرین خواهد شد پزشک معالج باید مراتب را به راهنمایی و رانندگی منطقه اطلاع دهد.

ماده ۴۰ - راننده هروسیله نقلیه‌ای که با وسایل نقلیه در حال توقف، حیوانات، علائم راهنمایی، چراغ برق، درخت و سایر اجسام تصادف نماید، باید مراتب را به راهنمایی و رانندگی منطقه اطلاع دهد.

ماده ۴۱ - تعمیرگاه‌ها و توقف‌گاه‌ها موظفند ظرف ۲۴ ساعت پس از رؤیت وسیله نقلیه‌ای که آثار تصادف و برخورد در آن وجود دارد مراتب را به راهنمایی و رانندگی منطقه اطلاع دهند.

ماده ۴۲ - راهنمایی و رانندگی هر منطقه می‌تواند به منظور کاهش میزان تصادفات، رانندگان مقصر را تحت آموزش مجدد قرار دهد.

فصل ششم - تجهیزات

ماده ۴۳ - اشخاص حق ندارند هیچ نوع وسیله نقلیه‌ای را که فاقد لوازم و تجهیزات مذکور در این فصل، یا دارای لوازم و تجهیزات مخالف مقررات باشد، در راه‌ها برانند یا برای رانندگی در اختیار دیگری بگذارند.

ماده ۴۴ - کلیه وسایل نقلیه موتوری دارای چهارچرخ یا بیشتر، حداقل باید دارای

چراغ‌هایی به شرح زیر باشند:

- ۱ - دو چراغ با نور سفید در طرفین جلو که نور آن‌ها قابل تبدیل به سمت بالا و پایین باشد، به نحوی که بوسیله نور بالا اشخاص و یا اشیا از فاصله ۱۵۰ متری و بوسیله نور پایین از فاصله ۳۵ متری تشخیص داده شوند.
  - ۲ - دو چراغ کوچک با نور زرد یا سفید برای تشخیص عرض وسیله نقلیه درمنتهی الیه طرفین جلو، نور این چراغ‌ها باید از فاصله ۱۵۰ متری دیده شود.
  - ۳ - دو چراغ بانور قرمز جهت تشخیص عرض وسیله نقلیه درمنتهی الیه طرفین عقب، نور این چراغ‌ها باید از فاصله ۱۵۰ متری دیده شود.
  - ۴ - دو چراغ کوچک بانور قرمز برای ترمز در طرفین عقب که به محض گرفتن ترمز روشن شود، نور این چراغ‌ها باید از فاصله ۱۵۰ متری دیده شود.
  - ۵ - یک چراغ به رنگ سفید برای روشن نمودن پلاک عقب.
  - ۶ - یک چراغ کوچک به رنگ زرد یا سفید در عقب که فقط هنگام استفاده از دنده عقب روشن شود.
  - ۷ - دونور تاب قرمز در طرفین عقب.
- ماده ۴۵ -** موتورسیکلت باید حداقل یک چراغ و حداکثر دو چراغ بانور سفید در جلو که تا فاصله ۱۵۰ متری را روشن نماید و یک چراغ قرمز با شیشه نورتاب قابل رؤیت از فاصله ۱۵۰ متری در عقب و دو آئینه روی فرمان داشته باشد.
- ماده ۴۶ -** هر دو چرخه باید یک چراغ بانور سفید در جلو که تا مسافت ۱۵۰ متری را روشن نماید و یک چراغ قرمز و نور تاب قابل رؤیت از فاصله ۲۰ متری در عقب و یک زنگ یا بوق که صدای آن از فاصله ۳۰ متری شنیده شود، داشته باشد.
- ماده ۴۷ -** هیچ وسیله نقلیه موتوری نباید بیش از چهار چراغ نور سفید و زرد در جلو داشته باشد که نوری بیش از ۳۰۰ شمع تولید کنند و نور هر چراغ عقب نیز نباید از ۳ شمع کمتر باشد.
- ماده ۴۸ -** وسایل نقلیه موتوری سنگین که حداقل ۲۰۵ سانتی متر عرض و حداقل ۹ متر طول داشته باشند می‌توانند علاوه بر چراغهای مذکور در ماده ۴۵ دو چراغ بانور زرد در جلو و سه چراغ بانور قرمز در عقب داشته باشند. استفاده از این چراغها تنها در راه‌ها ی فاقد روشنایی مجاز است.

- ماده ۴۹ - وسایل نقلیه موتوری با طول ۶ متر یا بیشتر باید در هر پهلو حداقل چهار چراغ کوچک بانور زرد یا قرمز یا به همین تعداد نور تاب داشته باشند.
- ماده ۵۰ - کلیه وسایل نقلیه موتوری باید دارای حداقل چهار چراغ چشمک زن با نور زرد باشند که دو چراغ در طرفین جلو و دو چراغ در طرفین عقب به عنوان راهنما کار کنند.
- ماده ۵۱ - وسایل نقلیه راهنمایی و رانندگی، آمبولانس، نیروی انتظامی و آتش‌نشانی باید دو چراغ قرمزگردان در مرتفع‌ترین نقطه خود داشته و مجهز به آژی و بلندگو باشند. سایر وسایل نقلیه امدادی فقط از یک چراغ زرد و آژی استفاده می‌نمایند.
- سرویس مدارس باید یک چراغ گردان زرد و آژی در مرتفع‌ترین نقطه خود داشته باشد.
- ماده ۵۲ - در مواردی که بکارگیری چراغ‌های الکتریکی، با ایمنی محموله وسایل نقلیه، مغایرت داشته باشد، باید از چراغ‌های ایمنی و نورتاب استفاده شود.
- ماده ۵۳ - هروسيله نقلیه موتوری دارای چهار چرخ یا بیشتر باید، حداقل دارای دو سیستم جداگانه ترمز باشد که یک سیستم برای متوقف ساختن وسیله نقلیه و سیستم دیگر برای نگهداشتن وسیله نقلیه در حالت توقف بکارگرفته شود.
- ماده ۵۴ - هردو چرخه موتوردار و موتورسیکلت باید دارای دو سیستم ترمز باشد که یکی بر روی چرخ جلو و دیگری بر روی چرخ عقب اثر نماید.
- ماده ۵۵ - هردو چرخه باید حداقل دارای یک سیستم ترمز باشد که بر روی چرخ عقب یا هردو چرخ اثر نماید.
- ماده ۵۶ - یدک‌ها و شبه‌یدک‌هایی که ظرفیت آن‌ها از ۱۴۰۰ کیلوگرم بیشتر است باید دارای سیستم ترمز باشند.
- نحوه ساختمان این سیستم ترمز باید به صورتی باشد که در صورت قطع ناگهانی اتصال ترمز خودبخود گرفته شود و یدک یا شبه یدک را متوقف سازد.
- ماده ۵۷ - هروسيله نقلیه موتوری چهار چرخ یا بیشتر باید حداقل دارای یک آینه مخصوص در داخل اتاق و یک آینه مخصوص در بیرون اتاق سمت راننده باشد. به نحوی که عبور وسایل نقلیه از پشت سر و پهلو برای راننده قابل رؤیت باشد.
- ماده ۵۸ - کلیه وسایل نقلیه موتوری دارای شش چرخ یا بیشتر باید در پشت تمام چرخها دارای گل پخش کن باشند.
- ماده ۵۹ - هروسيله نقلیه موتوری دارای شیشه جلو باید مجهز به دستگاهی برای پاک

کردن باران، برف و رطوبت شیشه باشد که بطور خودکار یا به دلخواه راننده کار کند.

ماده ۶۰ - تمام شیشه‌های وسایل نقلیه موتوری باید از نوع ایمنی باشد.

ماده ۶۱ - نصب شیشه‌های رنگی که دید راننده را بسیار محدود کند یا استفاده از

اسپری‌هایی که این محدودیت را ایجاد نماید ممنوع است.

ماده ۶۲ - نصب شیشه‌هایی که نور را کاملاً " منعکس نماید (با استفاده از اسپری یا

عامل دیگر) روی وسایل نقلیه ممنوع است.

ماده ۶۳ - کلیه وسایل نقلیه موتوری باید دارای منبع آگزوز باشند که مانع از ایجاد

صدای ناهنجار شود. مستقیم کردن خروجی آگزوز ممنوع است.

ماده ۶۴ - تمام صندلی‌های وسایل نقلیه موتوری باید مجهز به کمربند ایمنی باشند.

ماده ۶۵ - راننده و ترک نشین موتورسیکلت باید از کلاه ایمنی استفاده نمایند.

ماده ۶۶ - کلیه وسایل نقلیه موتوری باید یک مثلث نورتاب قابل رؤیت از فاصله ۱۵۰

متری همراه داشته باشند.

اتوبوس‌ها، کامیون‌ها و تریلی‌ها باید حداقل دارای دو مثلث نورتاب باشند.

ماده ۶۷ - کلیه وسایل نقلیه مسافربری باید دارای جعبه کمک‌های اولیه و کپسول آتش

نشانی مناسب باشند.

ماده ۶۸ - وسایل نقلیه موتوری که راهنمایی و رانندگی اعلام نماید باید مجهز به دستگاه

سرعت نگار باشند.

ماده ۶۹ - عاج لاستیک چرخ‌های وسایل نقلیه در ساییده‌ترین قسمت نباید کمتر از ۲

میلی‌متر باشد.

فصل هفتم - مقررات حمل و نقل بار و مسافر

ماده ۷۰ - حمل مسافر و بار بیش از ظرفیت مجاز وسیله نقلیه ممنوع است.

ماده ۷۱ - نصب باربند و حمل بار روی سقف اتوبوس و مینی بوس ممنوع است.

ماده ۷۲ - حمل هرگونه مواد محترقه و آتش‌زا و سریع‌الاشتعال توسط وسایل نقلیه

مسافربری ممنوع است.

ماده ۷۳ - وسایل نقلیه مسافری به تناسب فصل باید دارای تجهیزات گرم‌کننده و

سردکننده باشند.

ماده ۷۴ - رانندگان وسایل نقلیه مسافربری مکلفند در ساعات شب و باتاریک شدن هوا

چراغ داخل وسیله نقلیه را روشن نگهدارند.

۵۵۵-۲۵ - اتوبوس‌ها و سرویس‌های مدارس ملزم به داشتن یک نفر خدمه می‌باشند.

۵۵۵-۲۶ - رانندگان وسایل نقلیه باربری موظفند در هنگام بارگیری با استفاده از وسایل مناسب بار وسیله نقلیه خود را کاملاً مهار نمایند و در صورت لزوم به وسیله پوشش آنرا محفوظ نمایند هرگاه محموله یا قسمتی از آن سقوط کند راننده مسؤول است.

۵۵۵-۲۷ - طول و عرض بار وسایل نقلیه باربری نباید از اطاق بار آن بیرون باشد.

۵۵۵-۲۸ - راننده یا مالک وسیله نقلیه باربری مسؤول خسارت وارده به راه در اثر حمل

بار غیرمجاز می‌باشد.

۵۵۵-۲۹ - توزین وسایل نقلیه باربری در مکان‌هایی که باسکول نصب گردیده انجام

می‌شود رانندگان وسایل نقلیه باربری موظفند وسایل نقلیه خود را در جهت توزین به روی باسکولها هدایت کنند.

۵۵۵-۸۰ - هرگاه در موقع توزین معلوم شود که بیش از وزن مجاز بارگیری شده ،

بار اضافی تخلیه می‌شود.

مسؤولیت انبار کردن و حفظ بار اضافی به عهده راننده یا مالک وسیله نقلیه می‌باشد.

۵۵۵-۸۱ - مناطق آزاد می‌توانند جهت حمل محمولاتی که قابل تجزیه و تفکیک نبوده

بیش از ظرفیت یا بزرگتر از حجم معین است ، پروانه مخصوص که حاوی مشخصات و ظرفیت وسیله نقلیه حمل‌کننده و وزن و ابعاد بار و مسیر و تعداد دفعات رفت و برگشت یا مدت حمل مستمر است صادر کنند.

این پروانه باید تا پایان مدت اعتبار آن نزد راننده موجود باشد و هنگام مراجعه مأمورین

راهنمایی و رانندگی ارائه شود.

۵۵۵-۸۲ - حمل مایعات باید بوسیله تانکر انجام شود و حمل مایعات در مخازن نیمه

خالی ممنوع است.

۵۵۵-۸۳ - حمل مواد محترقه و آتش‌زا فقط با وسایل نقلیه مخصوص مجاز است.

۵۵۵-۸۴ - طول و عرض وسایل نقلیه باربری همان است که بر طبق مشخصات کاتالوگ

کارخانه سازنده تعیین شده ولی ظرفیت آن به وسیله شماره گذاری تعیین می‌شود.

فصل هشتم - مقررات مختلف

۵۵۵-۸۵ - عابرین پیاده هنگام حرکت در طول راه‌هایی که پیاده رو دارد حق ندارند از

سواره‌رو عبور کنند.

ماده ۸۶ - در راه‌هایی که پیاده‌رو وجود ندارد و یا در صورت وجود به جهاتی قابل استفاده نباشد عابرین پیاده موظفند هنگام حرکت در طول سواره رو از منتهی الیه سمت چپ خود به نحوی عبور نمایند که حرکت و وسایل نقلیه مقابل در خلاف جهت ایشان انجام گیرد.

ماده ۸۷ - عابرین پیاده موظفند برای گذشتن از عرض راه حتماً از گذرگاه عابر پیاده عبور نمایند.

ماده ۸۸ - در تقاطع‌های فاقد گذرگاه عابر پیاده هم سطح، عابرین پیاده موظفند هنگام عبور از گذرگاه عابر پیاده از چراغ راهنمایی نیز متابعت نمایند.

ماده ۸۹ - عابرین پیاده برای عبور از عرض راه مکلفند ببطور ناگهانی از پیاده‌رو داخل سواره‌رو نشده ضمن توجه به مسیر عبور و وسایل نقلیه با احتیاط از کوتاهترین مسیر از عرض راه عبور نمایند.

ماده ۹۰ - اشخاصی که به هر عنوان بر روی راه‌ها کار می‌کنند قبل از شروع به کار باید علائم ایمنی عبور و مرور را در محل و به لباس‌های کارگران و وسایل نقلیه خود نصب نمایند. در غیر این صورت مأمورین موظف به جلوگیری از فعالیت آنان می‌باشند.

ماده ۹۱ - به غیر از مأموران راهنمایی و رانندگی هیچ‌کس حق ندارد برای هدایت و حفاظت وسایل نقلیه در سواره رو و خیابان بایستد یا قدم بزند.

ماده ۹۲ - اشخاصی که به وسیله چرخ معلولین (ویلچر) حرکت می‌کنند و یا کودکانی که به وسیله کالسکه حمل می‌شوند در حکم عابر پیاده می‌باشند.

ماده ۹۳ - رانندگان وسایل نقلیه در حال حرکت موظفند برای جلوگیری از تصادف فاصله مناسبی را نسبت به وسیله نقلیه جلویی خود حفظ نمایند. در راه‌هایی که سرعت مجاز بیش از ۶۰ کیلومتر در ساعت است فاصله مجاز بین وسایل نقلیه یک متر به ازای هر کیلومتر سرعت می‌باشد.

ماده ۹۴ - وسایل نقلیه موتوری با طول بیش از ۱۲ متر موقع عبور در راه‌های غیر مسکونی باید فاصله بیشتری با وسایل نقلیه جلویی خود داشته باشند به نحوی که وسیله نقلیه دیگری که از آنها سبقت می‌گیرد بتواند پس از سبقت مجدداً در جلوی آنها وارد مسیر اولیه شود.

ماده ۹۵ - وسایل نقلیه‌ای که به صورت کاروان و دست‌جمعی در راهی عبور می‌کنند نیز مشمول ماده ۹۲ می‌باشند.

ماده ۹۶ - حرکت با دنده خلاصی در سرازیری‌ها ممنوع است.

۹۷ ماده - امتناع از قبول مسافر و همچنین نرساندن مسافر به مقصد برای و سایل نقلیه مسافربری عمومی در حال سرویس ممنوع است.

۹۸ ماده - رانندگان هنگام رانندگی حق صحبت یا استعمال دخانیات و یا خوردن و آشامیدن را نداشته و باید صرفاً به هدایت وسیله توجه داشته باشند.

۹۹ ماده - اشخاصی که مواد مخدر یا مشروبات الکلی و یا دارو های آرام بخش و خواب‌آور مصرف نمایند تا رفع کامل آثار آن حق رانندگی ندارند.

۱۰۰ ماده - وسایل نقلیه امدادی جهت انجام مأموریت فوری در صورت به کار بردن چراغ گردان مخصوص یا آژیر تاحدودی که موجب تصادف نشوند مجاز به انجام اعمال زیر می‌باشند:

۱ - توقف در محل ممنوعه.

۲ - تجاوز از سرعت مجاز.

۳ - سبقت از سمت راست وسیله نقلیه دیگر.

۴ - عهز از طرف چپ راه.

۵ - دور زدن در نقاط ممنوعه.

۶ - گذشتن از چراغ قرمز یا عدم رعایت علائم دیگر ایست، مشروط به اینکه از سرعت وسیله نقلیه در این گونه محل‌ها تاحد امکان کاسته شود.

۱۰۱ ماده - وسایل نقلیه امدادی که مجاز به داشتن آژیر می‌باشند فقط در مواقعی که برای انجام مأموریت فوری در حرکتند باید از آنها استفاده نمایند.

۱۰۲ ماده - اتومبیل‌های مدارس فقط در مواقع سوار و پیاده کردن دانش آموزان حق

استفاده از علائم مخصوص رادارند.

۱۰۳ ماده - راندن وسیله نقلیه‌ای که بیش از ظرفیت مجاز بار یا مسافر گرفته باشد ممنوع است.

۱۰۴ ماده - راندن وسایل نقلیه در پیاده رو یا از وسط دستجات ممنوع است.

۱۰۵ ماده - سوار شدن یا سوار کردن اشخاص در قسمت خارجی وسیله نقلیه ممنوع است.

۱۰۶ ماده - سوار شدن یا سوار کردن اشخاص در قسمت بار و یا روی بار و سایل نقلیه

باربری ممنوع است.

۱۰۷ ماده - دربهای هروسیله نقلیه در حال حرکت باید کاملاً بسته باشد و باز کردن آنها

قبل از توقف کامل مجاز نیست.

۱۰۸ ماده - چنانچه درب وسیله نقلیه به گونه‌ای باز شود که برای عابرین یا وسایل نقلیه دیگر خطر به وجود آورد سرنشین یا راننده مسؤول خواهد بود.

۱۰۹ ماده - رانندگان وسایل نقلیه هنگام عبور از معابر و گذرگاه‌های تنگ یا پرجمعیت و یادرمواردی که بیشتر از ۵۰ متر مقابل آن‌ها مرئی نیست مکلفند آهسته حرکت کنند و در صورت احتمال حادثه یا اخلال نظم و مزاحمت برحسب مورد وسیله نقلیه را کند و یا آن را متوقف سازند.

۱۱۰ ماده - هیچ کس حق ندارد وسیله نقلیه‌ای که متعلق به او نیست یا برای رانندگی در اختیار او گذاشته نشده را بدون اجازه کسی که آن را در اختیار دارد از محل خود حرکت دهد یا با آن رانندگی کند مگر مأموران انتظامی آن هم در حدود مقررات و وظایف قانونی.

۱۱۱ ماده - هیچ کس نمی‌تواند به شخص فاقد گواهینامه رانندگی لازم اجازه رانندگی با وسیله نقلیه خود را بدهد.

۱۱۲ ماده - هنگامی که وسیله نقلیه بخواهد از تقاطع بدون راه بند راه آهن بگذرد، راننده باید در پنج متری تقاطع توقف کند درب وسیله نقلیه را باز کرده و به صدای احتما لی عبور قطار گوش کند، چنانچه از عدم عبور قطار مطمئن شد وسیله نقلیه را در دنده قرارداده ، بدون عوض کردن دنده از تقاطع عبور کند.

۱۱۳ ماده - چنانچه مأموران راهنما در محل تقاطع راه آهن حضور داشته باشند عبور وسایل نقلیه از تقاطع باید با فرمان آنان انجام گیرد.

۱۱۴ ماده - مأموران مسؤول راه مکلفند از عبور و مرور در راه‌هایی که به واسطه خرابی یا علل دیگر خطرناک می‌باشند تا تعمیر و دفع علل خطر جلوگیری به عمل آورند یا از حرکت برخی از انواع وسایل نقلیه و یا از وسایل نقلیه‌ای که مجهز به وسایل لازم نیستند ممانعت به عمل آورند.

۱۱۵ ماده - حمل جنازه باید با وسایل نقلیه مخصوص انجام گیرد مگر با اجازه راهنمایی و رانندگی.

۱۱۶ ماده - هیچ کس حق ندارد در حالی که سوار بر دوچرخه باشد به وسایل نقلیه در حال حرکت تکیه نماید و آن‌ها را وسیله حرکت خود قرار دهد.

۱۱۷ ماده - تکیه نمودن و آویزان شدن اشخاص به وسایل نقلیه ممنوع است.

- ماده ۱۱۸ - هیچ کس حق ندارد درحالی که سوار بر کفشهای چرخدار یا اتومبیل های اسباب‌بازی یا چرخهای بلبرینگی باشد در سواره رو حرکت کند.
- ماده ۱۱۹ - هیچ کس حق ندارد بر روی سواره‌رو زباله یا شیشه یا قطعات فلزی و مایعات لزج بریزد و به طور کلی هر چیزی که باعث سد راه و یا ایجاد خطر و انحراف و سایل نقلیه از مسیر حرکت باشد ممنوع است.
- ماده ۱۲۰ - هر راننده باید از علایم راهنمایی و رانندگی اطاعت نماید.
- ماده ۱۲۱ - راهنمایی و رانندگی می‌تواند استفاده از لوازم یا تجهیزات مشخصی را برای رانندگان یا وسیله نقلیه ممنوع سازد.
- ماده ۱۲۲ - راهنمایی و رانندگی می‌تواند با هماهنگی سازمان منطقه آزاد شکل ظاهری و رنگ و نوار رنگی و تجهیزات هر نوع وسیله نقلیه را بسته به نوع استفاده از آن تعیین و اعلام نماید.
- ماده ۱۲۳ - دروسایل نقلیه باربری اطاق خواب جزو اطاق راننده محسوب می‌شود.
- ماده ۱۲۴ - موتورسیکلت‌ها نباید از نیم ساعت قبل از غروب تا نیم ساعت پس از طلوع آفتاب در راه‌هایی که حداکثر سرعت مجاز در آنها بیش از ۸۰ کیلومتر در ساعت است حرکت نمایند.
- ماده ۱۲۵ - راهنمایی و رانندگی می‌تواند در صورتی که به سلامت جسمی یا روحی دارنده گواهینامه برای کنترل وی بر وسیله نقلیه، تردید کند وی را به مراجع پزشکی ذیصلاح معتمد جهت آزمایش و ارسال نتیجه، معرفی نماید.
- ماده ۱۲۶ - هیچ کس حق ندارد به علایم راهنمایی و رانندگی صدمه بزند.
- ماده ۱۲۷ - راهنمایی و رانندگی می‌تواند استفاده از خط عبوری در منتهی‌الیه سمت چپ راه را برای پاره‌ای وسایل نقلیه ممنوع سازد مشروط بر اینکه هر مسیر راه حداقل دارای سه خط عبور باشد.
- ماده ۱۲۸ - حمل سر نشین در داخل خانه سیار هنگام یدک کشی آن ممنوع است.
- ماده ۱۲۹ - راهنمایی و رانندگی هرگونه اطلاعیه یا اخطاریه را به آخرین آدرس مالکین وسیله نقلیه خواهد فرستاد، پانزده روز پس از ارسال آن‌ها تلقی بر اطلاع مالک خواهد بود.
- ماده ۱۳۰ - در صورتی که پارک وسیله نقلیه موجب سدمعبر شود و یا برای تردد سایر وسایل نقلیه ایجاد خطر نماید به وسیله عوامل راهنمایی و رانندگی و با امکانات لازم به محل مناسب انتقال می‌یابد.

در این صورت هزینه جابجایی و نگهداری وسیله نقلیه علاوه بر پرداخت جریمه تخلف به عهده مالک خواهد بود.

ماده ۱۳۱ - مسابقه گذاردن بین دو یا چند وسیله نقلیه یا حرکت در موازات یکدیگر و راه ندادن به وسایل نقلیه دیگر برای سبقت مجاز ممنوع است.

فصل نهم - علائم راهنمایی و رانندگی

ماده ۱۳۲ - علائم راهنمایی و رانندگی که برای کنترل و تنظیم عبور و مرور در راه‌های مناطق آزاد به کار می‌رود به وسیله راهنمایی و رانندگی تعیین و در محل‌های مناسب نصب می‌گردد. کلیه رانندگان وسایل نقلیه و عابرین پیاده موظفند از علائم مذکور تبعیت نمایند.

ماده ۱۳۳ - کنترل و تنظیم عبور و مرور به وسیله چراغها، تابلوها، خطوط، نوشته‌ها، مأموران انتظامی و یا هر وسیله دیگری که بر حسب مورد مقتضی باشد به عمل می‌آید. در هر حال فرمان مأموران راهنمایی و رانندگی بر تمام علائم دیگر مقدم است.

ماده ۱۳۴ - در محل‌هایی که عبور و مرور به وسیله چراغ راهنمایی کنترل می‌شود رنگ‌های زیر برای مقاصدی که معین شده به کار می‌رود:

۱ - چراغ سبز برای حرکت: وسایل نقلیه‌ای که با چراغ سبز روبرو می‌شوند حق عبور یا گردش را دارند مگر آن که گردش به وسیله علامت دیگری ممنوع شده باشد در هر حال وسایل نقلیه در حال گردش باید حق تقدم و وسایل نقلیه‌ای که مستقیماً می‌روند و حق تقدم عابرین پیاده‌ای که از گذرگاه پیاده‌رو در حرکتند رعایت نمایند.

۲ - چراغ زرد برای احتیاط: وسایل نقلیه‌ای که با چراغ زرد روبرو می‌شوند بایستی قبل از خط ایست گذرگاه عابر پیاده توقف نمایند و اگر قبلاً وارد تقاطع شده‌اند موظفند به حرکت خود ادامه دهند و از تقاطع و گذرگاه عابر، عبور نمایند.

۳ - چراغ قرمز برای ایست کامل: وسایل نقلیه‌ای که با چراغ قرمز روبرو می‌شوند باید قبل از خط ایست گذرگاه عابر پیاده توقف کامل نمایند و در صورت نبودن خط ایست در فاصله پنج متری چراغ راهنمایی بایستند و تا روشن شدن چراغ سبز منتظر بمانند.

۴ - چراغ چشمک زن زرد برای عبور با احتیاط: وسایل نقلیه مکلفند با مشاهده این چراغ از تقاطع و گذرگاه پیاده با احتیاط کامل و سرعت کم عبور نمایند.

۵ - چراغ چشمک زن قرمز برای ایست و عبور: وسایل نقلیه در صورت برخورد با این

چراغ باید قبل از ورود به تقاطع یا گذرگاه پیاده توقف کامل کنند و پس از اطمینان از عدم وجود خطر تصادف عبور نمایند.

ماده ۱۳۵- انواع خطوطی که روی راه‌ها باید کشیده شود مطابق نمونه های منضم به آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی است.

ماده ۱۳۶- تابلوها باید مطابق نمونه بین‌المللی که ضمیمه آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی است تهیه و نصب شود.

ماده ۱۳۷- در محل‌هایی که چراغ قرمز یا هرنوع علائم دیگر وجود دارد ممکن است به وسیله پیکان سبزی که در کنار چراغ قرمز تعبیه می‌شود یا با نصب تابلو به وسایل نقلیه اجازه داده شود که در مسیر معینی حرکت نمایند در این مورد رعایت حق تقدم پیادگان و وسایل نقلیه که با چراغ سبز جهت دیگر اجازه عبور داشته‌اند الزامی است.

ماده ۱۳۸- نصب آگهی یا علامت یا تابلو یا وسایلی که دارای شباهت با علائم راهنمایی و رانندگی باشد یا از آن‌ها تقلید شود و یا منظور از آن، هدایت و کنترل وسایل نقلیه باشد و یا به طریقی باعث جلوگیری از رؤیت علائم راهنمایی و رانندگی گردد همچنین نص ب چراغ‌های رنگی تبلیغاتی در مجاورت چراغ‌های راهنمایی به طوری که موجب اشتباه رانندگان گردد ممنوع است. مقامات انتظامی می‌توانند در صورت مشاهده چنین اشیا بی جهت برداشتن آن‌ها اقدام و هزینه‌های متعلقه را دریافت نمایند.

ماده ۱۳۹- هیچ کس حق ندارد در علائم راهنمایی و رانندگی و دیگر وسایل تنظیم عبور و مرور وسایل نقلیه تغییراتی بدهد و یا در متن آن تصرفاتی نماید.

ماده ۱۴۰- علائم راهنمایی و رانندگی که به صورت نوشته به کار می‌رود و نوشته‌ها ی متن تابلوهای راهنمایی و رانندگی باید به دوزبان فارسی و لاتین باشد.

ماده ۱۴۱- رانندگانی که قصد گردش به راست یا چپ یا توقف را دارند مکلفند از فاصله یکصد متری محل گردش یا توقف به وسیله چراغ راهنما به ترتیب زیر علامت بدهند:

۱- برای گردش به راست: چراغ راهنمای سمت راست را روشن کنند.

۲- برای گردش به چپ: چراغ راهنمای سمت چپ را روشن کنند.

۳- برای توقف: چراغ راهنمای سمت راست را روشن نمایند.

ماده ۱۴۲- رانندگان وسایل نقلیه غیرموتوری فاقد چراغ راهنما باید با دست به ترتیب

زیر علامت بدهند:

- ۱- برای گردش به راست: دست چپ را به طرف بالا نگاهدارند.
  - ۲- برای گردش به چپ: دست چپ را بطور افقی نگاهدارند.
  - ۳- برای توقف: دست چپ را به طرف پایین نگاهدارند.
  - ۴- برای کاستن سرعت: دست چپ را بطور افقی از بالا به پایین و متناوباً حرکت دهند.
- ماده ۱۴۳-** علائم اخباری همچنین علائم سبقت گرفتن به شرح زیر است:
- ۱- در روز بوق کوتاه.
  - ۲- در شب چندبار خاموش و روشن کردن چراغ بزرگ جلوی وسیله نقلیه یا تعویض استپ هنگام سبقت گرفتن، همچنین در روز و شب برای جلب توجه وسایل نقلیه پشت سر ، استفاده از چراغ راهنما ضروری است.
- ماده ۱۴۴-** رانندگان وسایل نقلیه‌ای که مواد خطرناک حمل می‌کنند باید در طرفین و عقب وسیله نقلیه تابلوهایی که روی آن کلمه خطر باحروف درشت به رنگ قرمز نوشته شده باشد نصب کنند.
- ماده ۱۴۵-** هرگاه وسیله نقلیه‌ای شب در کنار راه توقف کند و نور کافی درمحل برای تشخیص اشیا از فاصله ۱۵۰ متری وجود نداشته باشد راننده (اعم از اینکه داخل وسیله نقلیه باشد یا خارج آن) مکلف است چراغ‌های کوچک جلو و خطر عقب وسیله را روشن نگهدارد.
- ماده ۱۴۶-** هرگاه در راه‌ها، نقضی برای هر نوع وسیله نقلیه موتوری ایجاد شود راننده مکلف است آن را از مسیر عبور و مرور خارج و درمحل مناسبی که موجب سد راه و مزاحمت سایر وسایل نقلیه و عابرین پیاده نباشد متوقف سازد، در این موارد و در سایر مواردی که وسیله نقلیه قادر به حرکت نباشد و انتقال آن به محل مناسب مقدور نشود به منظور اخبار به سایر رانندگان علائم ایمنی به ترتیب زیر درمحل قرار دهد:
- یک مثلث نورتاب قرمز به ابعاد ۳۰ سانتی‌متر در فاصله هفتاد متری عقب و در مسیر موافق عبور کامیون‌ها و تریلی‌ها و اتوبوس‌ها، مثلث مشابه دیگری در فاصله هفتاد متری جلو و وسیله نقلیه به نحوی که کاملاً قابل رؤیت باشد.
- ماده ۱۴۷-** اگر وسیله نقلیه‌ای که مواد خطرناک حمل می‌کند در ساعات و شرایط مندرج در ماده ۱۴۵ در راه‌های خارج شهر از کلریفتد راننده موظف است که علاوه بر استفاده از مثلث نورتاب یک چراغ الکتریکی قرمز با باطری در فاصله هفتاد متری جلو و یکی در فاصله هفتاد متری عقب و یکی در پهلو و وسیله از کار افتاده بگذارد.

۱۴۸ ماده - رانندگان کلیه وسایل نقلیه موظفند که از منتهی‌الیه سمت راست راه، حرکت

نمایند مگر در موارد زیر:

الف - در موقع سبقت گرفتن از وسیله نقلیه جلو.

ب - موقعی که سمت راست راه به هر علتی مسدود و غیرقابل عبور باشد.

ج - هنگام گردش به چپ.

۱۴۹ ماده - در بزرگراه‌ها و اتوبان‌هایی که در هر مسیر حرکت سه خط عبور یا بیشتر داشته

باشند حرکت به صورت مستمر در مسیر حرکت سمت چپ ممنوع است مگر برای سبقت یا گردش به چپ.

۱۵۰ ماده - در راه‌هایی که به وسیله موانع مخصوص یا سکو به دو قسمت تقسیم شده

رانندگان موظفند از قسمت راست حرکت کنند و حق ندارند از قسمت چپ استفاده نمایند و یا از روی موانع بگذرند.

۱۵۱ ماده - در راه‌های یک طرفه راننده وسایل نقلیه باید در جهت مجاز عبور کند

و حرکت خلاف جهت مزبور ممنوع است.

۱۵۲ ماده - در میادین و تقاطع‌های سکودار رانندگان وسایل نقلیه موظفند از طرف راست

میدان و یا سکو گردش نمایند.

۱۵۳ ماده - وسایل نقلیه چرخ لاستیکی کندرو (یا سرعت کمتر از ۳۰ کیلومتر) در هنگام

تردد در راه‌هایی که مجاز اعلام شده مکلفند از منتهی‌الیه سمت راست و یا محل‌هایی که برای عبور آنها تعیین شده حرکت نمایند.

۱۵۴ ماده - در مواقعی که وسیله نقلیه‌ای از روبروی وسیله نقلیه دیگری در جهت مخالف

حرکت می‌کند راننده هر یک از آنها بایستی حتی‌المقدور در طرف راست خود حرکت نماید و

مخصوصاً در راه‌هایی که از هر طرف فقط یک وسیله نقلیه می‌تواند عبور کند رانندگان باید

سعی نمایند که در هنگام عبور فاصله کافی بین دو وسیله وجود داشته باشد.

۱۵۵ ماده - در راه‌ها و مناطقی که میزان سرعت رانندگی به وسیله تابلو و یا علائم دیگر

راهنمایی معین نگردیده حداکثر سرعت مجاز برای رانندگان وسایل نقلیه به قرار زیر می‌باشد:

الف - در شهرها

۱ - در خیابان‌ها پنجاه کیلومتر در ساعت.

۲ - در کوچه‌ها و میدان‌ها و پیچ‌ها بیست کیلومتر در ساعت.

ب - در راه‌های خارج شهر و مناطق غیرمسکونی روزها ۹۵ کیلومتر و شب‌ها ۸۰ کیلومتر در ساعت.

ماده ۱۵۶ - راهنمایی و رانندگی می‌تواند در مواقع یا محل‌های ضروری از طریق نصب تابلو یا علائم دیگر حداقل سرعت را نیز معین و اعلام نماید. در این صورت رانندگی با سرعت کمتر از حداقل مجاز نخواهد بود.

ماده ۱۵۷ - رانندگان حق ندارند در راه‌ها آنقدر با سرعت کم حرکت نمایند که باعث کندی عبور و مرور یا اختلال در آن بشوند مگر آنکه برای احتراز از خطر و تصادف ضروری باشد.

ماده ۱۵۸ - رانندگان وسایل نقلیه موظفند در تقاطع‌هایی که فاقد چراغ راهنمایی یا مأموران نظامی یا تابلوی ایست می‌باشد، در سرپیچ‌ها، جاده‌های تنگ و تپه‌ها بطور کلی در محل‌هایی که موانعی در مسیر حرکت آنان وجود داشته باشد همچنین در مواقع بارندگی یا مه یا کولاک و امثال آن‌ها از سرعت و سیله نقلیه تاحدی که برحسب مورد برای احتراز از خطر یا تصادف ضرورت دارد بکاهند.

ماده ۱۵۹ - رانندگانی که قصد سبقت گرفتن از وسایل نقلیه ای راکه در جهت آنان حرکت می‌کنند دارند باید پس از دادن علائم لازم فقط از سمت چپ آن‌ها سبقت گرفته و پس از سبقت و طی مسافت کافی مجدداً به طرف راست خود متوجه شوند به نحوی که راه وسیله نقلیه‌ای که از آن سبقت گرفته شده مسدود نگردد یا موجب تصادف نشود، سبقت گرفتن از طرف راست وسیله نقلیه‌ای که در حال گردش به چپ می‌باشد مجاز است.

ماده ۱۶۰ - رانندگان وسایل نقلیه‌ای که از آن‌ها سبقت گرفته می‌شود، بایستی راه را برای وسیله نقلیه‌ای که در حال سبقت گرفتن است بازکنند و بر سرعت خود نیفزایند.

ماده ۱۶۱ - سبقت گرفتن در موارد زیر ممنوع است:

- ۱ - در سرپیچ‌هایی تند و سربالایی‌هایی که میدان دید کم است.
- ۲ - از پنجاه متر مانده به پیچ‌ها تا پنجاه متر بعد از آن یا در تقاطع راه‌ها یا در تقاطع راه آهن
- ۳ - در مواقعی که میدان دید به هر علتی کافی نباشد.
- ۴ - سبقت از وسیله نقلیه‌ای که خود در حال سبقت گرفتن است مگر در راه‌هایی که سه خط عبور و یا بیشتر داشته باشد.

۵ - برای اتوبوس‌ها و کامیون‌ها و تریلی‌ها در معابر شهری.

- ۶- از یک صد متر مانده به مدخل تونل‌ها و پل‌ها تا انتهای آنها.
- ۷- در تقاطعی که با نصب علائم مخصوص سبقت گرفتن ممنوع اعلام شده باشد.
- ماده ۱۶۲ - رعایت مقررات مربوط به حق تقدم عبور برای همه اجباری است مگر در مواردی که به موجب مقررات خاص یا علائم مخصوص راهنمایی خلاف این حکم اجازه داده شده باشد.
- ماده ۱۶۳ - حق تقدم عبور وسایل نقلیه در تقاطع و میدان‌هایی که هیچ گونه علامت و چراغ راهنما وجود نداشته باشد به ترتیب زیر است:
- ۱- در تقاطع‌های هم عرض اگر دو وسیله نقلیه ای که رو بروی یکدیگر در حرکتند بخواهند با هم داخل خیابان مجاور واحدی شوند حق تقدم عبور با وسیله ای است که به سمت راست گردش می‌کند.
- ۲- هرگاه دو یا چند وسیله نقلیه از دو یا چند راه مختلف به مدخل تقاطع هم عرض یا میدانی برسند، حق تقدم عبور با وسیله‌ای است که در طرف راست وسیله دیگر قرار دارد.
- ۳- در سه راه‌ها حق تقدم عبور با وسیله نقلیه‌ای است که مستقیم حرکت می‌کند و لو اینکه عرض خیابانی که مسیر آن است از عرض خیابان تلاقی کننده کمتر باشد.
- ماده ۱۶۴ - در برخورد راه اصلی با راه فرعی حق تقدم با وسیله‌ای است که از راه اصلی عبور می‌کند. رانندگانی که از راه فرعی وارد راه اصلی می‌شوند باید قبل از ورود به راه اصلی توقف کامل نمایند و پس از اطمینان از عدم برخورد با وسایل نقلیه‌ای که احتمالاً در راه اصلی حرکت می‌کنند وارد این راه بشوند.
- ماده ۱۶۵ - رعایت حق تقدم برای وسیله نقلیه‌ای که از راه خصوصی یا گاراژ یا کوچه یا تعمیرگاه و امثال آنها به معابر عمومی وارد می‌شود لازم است.
- ماده ۱۶۶ - وسیله نقلیه‌ای که در حرکت است به وسایل نقلیه متوقفی که در حال حرکت کردن یا جلو و عقب یا دور زدن هستند حق تقدم دارد.
- ماده ۱۶۷ - در گذرگاه عابر پیاده حق تقدم عبور با عابرین پیاده است.
- ماده ۱۶۸ - در راه‌های دوطرفه هرگاه وسیله نقلیه‌ای بخواهد گردش به چپ کند حق تقدم با وسیله نقلیه‌ای است که مستقیم عبور می‌کند.
- ماده ۱۶۹ - در محل پارک کنار خیابان حق تقدم برای پارک کردن با وسیله نقلیه‌ای است که ضمن حرکت به عقب مشغول پارک کردن است.

ماده ۱۷۰ - راننده وسیله نقلیه‌ای که در حرکت است هنگام شب یا هر موقع دیگری که به علت کمی روشنایی نتواند اشیا و اشخاص را از فاصله ۱۵۰ متری به خوبی تشخیص دهد باید چراغ‌های آن را به ترتیب مقرر در مواد بعدی روشن نماید.

ماده ۱۷۱ - در خیابان‌ها و جاده‌هایی که نور کافی وجود دارد، باید فقط از چراغ‌های کوچک و در صورت خرابی ناگهانی چراغ‌های کوچک جلو از نور پایین چراغ‌های بزرگ استفاده شود.

ماده ۱۷۲ - در ساعاتی که چراغ‌ها روشن باشند اگر چند وسیله نقلیه متصل به هم حرکت کنند روشن کردن چراغ‌هایی که به لحاظ محل نصبشان پوشیده می‌شوند ضرورت ندارد و لی در هر حال چراغ‌های جلو وسیله اول و چراغ‌های عقب وسیله آخر باید روشن باشند.

ماده ۱۷۳ - رانندگان وسایل نقلیه موتوری موظفند که در جاده‌ها از نور بالا استفاده نمایند مگر در موارد زیر:

۱ - در موقع روبرو شدن با وسیله نقلیه‌ای که در جهت مخالف حرکت می‌کند، در این صورت راننده بایستی از فاصله ۱۵۰ متری از نور پایین استفاده کند.

۲ - هنگامی که وسیله نقلیه از فاصله ۱۵۰ متری عقب وسیله نقلیه دیگری که در حال حرکت عبور می‌کند مگر وقتی که در حال سبقت گرفتن باشد.

ماده ۱۷۴ - قواعد گردش در تقاطع راه‌ها به شرح زیر است:

۱ - برای گردش به راست باید وسیله نقلیه را به منتهی‌الیه سمت راست هدایت کرده و کاملاً از کنار تقاطع گذشت.

۲ - برای گردش به چپ بایستی از فاصله یکصد متری تقاطع با دادن علامت و ارد مسیر سمت چپ شد به طوری که پس از ورود به تقاطع وسیله در حدود مرکز تقاطع قرار گیرد و سپس بلرعایت حق تقدم عبور و سایل نقلیه‌ای که مستقیم در حرکتند با حداقل سرعت به چپ گردش نماید بمنحوی که پس از ورود به خیابان مورد نظر در مجاورت محور وسط آن خیابان قرار گیرد.

ماده ۱۷۵ - در راه‌های یک طرفه برای گردش به چپ رانندگان موظفند وسیله نقلیه را به منتهی‌الیه طرف چپ راه هدایت و سپس به چپ گردش کنند.

ماده ۱۷۶ - دورزدن در فاصله یکصد و پنجاه متری پیچ‌ها و سربالایی‌ها که میدان دید

کافی نیست همچنین از روی خط ممتد ممنوع است.

۱۲۷ ماده - عقب راندن وسیله نقلیه هنگام ضرورت باید با احتیاط کامل برای احتراز از وقوع هرگونه حادثه و انسداد راه عبور وسایل نقلیه صورت گیرد.

۱۲۸ ماده - رانندگان وسایل نقلیه همگانی که مسافر ندارند باید در ایستگاه‌ها یا بی که از طرف راهنمایی و رانندگی علامت گذاری شده متوقف شوند مگر اینکه و احد مذکور مقررات دیگری اعلام کند.

۱۲۹ ماده - کلیه رانندگان وسایل نقلیه برای سوار و پیاده کردن سرنشینان خود بایستی فقط درمحل‌های مجاز و در منتهی‌الیه سمت راست سواره رو توقف نمایند.

۱۸۰ ماده - در نقاط غیرمسکونی و خارج از شهر توقف کوتاه یا طولانی حتماً باید در پارکینگ‌هایی که درحاشیه راه احداث شده انجام شود.

۱۸۱ ماده - هیچ راننده‌ای مجاز نیست وسیله نقلیه‌ای را که موتور آن روشن است و لو درمحل مجاز متوقف سازد و خود از آن پیاده و دور شود. در سراسیمی باید پس از توقف چرخ‌های جلوی وسیله نقلیه به سمت راست کنار راه استقرار یابد.

۱۸۲ ماده - رانندگان وسایل نقلیه درموارد زیر موظفند به ترتیبی که درزیر مقرر می‌شود توقف نمایند:

۱ - درموقع برخورد با وسیله نقلیه امدادی که دستگاه‌های اخبار صوتی یا بصری خود را بکار انداخته باشند باید وسیله نقلیه را به منتهی‌الیه سمت راست راه هدایت و عنداللزوم تا گذشتن وسایل نقلیه امدادی متوقف شوند.

۲ - قبل از ورود به تقاطعی که فاقد علائم یا مأمور راهنمایی است باید توقف کنند و سپس با احتیاط کامل از تقاطع بگذرند.

۳ - قبل از رسیدن به گذرگاه عابر پیاده و درصورت عبور اشخاص باید وسیله نقلیه خود را متوقف سازند و با حرکت دادن دست چپ رانندگان پشت سر را نیز به توقف دعوت نمایند.

۴ - هنگام برخورد با اتومبیل‌های مدارس که برای سوار و پیاده کردن دانش‌آموزان درحال توقف می‌باشند.

۱۸۳ ماده - توقف درمحل‌های زیر ممنوع است:

۱ - پیاده رو و گذرگاه عابر پیاده.

۲ - مقابل مدخل خیابان‌ها و جاده‌ها و کوچه‌ها یا مدخل اتومبیل رو ساختمان‌ها.

- ۳- داخل تقاطع.
- ۴- درفاصله پانزده متری میدان یا تقاطع یا سه راهها یا تقاطع راه آهن.
- ۵- پنج متری شیرهای آب منصوب در راهها.
- ۶- پانزده متری اطراف چراغ راهنمایا تابلوی راهنمایی که در کنار جادهها نصب شده است.
- ۷- کوچها.
- ۸- از ابتدا تا انتهای پیچها.
- ۹- درفاصله پانزده متری مدخل گاراژهای آتش نشانی، پلیس و بیمارستانها.
- ۱۰- کنار وسایل نقلیه ای که خود متوقف می باشند. (توقف دوبله)
- ۱۱- روی پلها و داخل تونلها و معابر هوایی (راههایی که بر روی پایه قرار دارند)
- ۱۲- در خیابانهایی که پیاده رو آنها قابل عبور نبوده و پیاده ها اجباراً از قسمتی از سواره رو عبور می کنند.
- ۱۳- در ایستگاههای وسایل نقلیه عمومی و حریم آنها که با علائم راهنمایی مشخص است.
- ۱۴- در محل هایی که تابلوهای توقف مطلقاً ممنوع نصب شده است.
- ۱۵- در هر نقطه از معابر به منظور تعمیر وسیله نقلیه جز در مورد ماده ۱۴۶ که باید به ترتیب مقرر در همان ماده عمل شود.
- ۱۶- در محل هایی که دستگاه پارکومتر نصب شده در کنار راه به علت نیاختن سکه در داخل آن با پایان یافتن زمان معین و یا از کار افتادن دستگاه که علامت پارکینگ ممنوع را نشان دهد.
- ۱۷- در سطح آسفالت جادههای دوبانده.
- ۱۸- در خطوط عبور بزرگراهها و اتوبانها.
- ماده ۱۸۴- رانندگان موتورسیکلت بایستی در موقع رانندگی فقط رو ی زین موتور بنشینند و حق ندارند شخص دیگری را برترک سوار کنند مگر اینکه درترک نیز یک زین کامل نصب شده یا موتور سیکلت دارای سایدکار باشد.
- ماده ۱۸۵- رانندگی با دوچرخه رکابدار بدون داشتن زین محکم در محل مخصوص ممنوع است.

ماده ۱۸۶ - دوترکه سوارکردن اشخاص روی دوچرخه ممنوع است.

ماده ۱۸۷ - دوچرخه سواران مکلفند:

۱ - هنگام حرکت کاملاً از طرف راست راه عبور نمایند.

۲ - در صورت تعدد دوچرخه سواران در یک ردیف حرکت کنند مگر آن‌که معبری ویژه برای آن‌ها اختصاص داده شده باشد در این صورت حق ندا رند از خارج معبر و یژه و مخصوص عبور نمایند.

ماده ۱۸۸ - عبور دوچرخه سوار از پیاده رو و وسط دسته‌جات، بازار و نقاط شلوغ و

پرتدد ممنوع است.

ماده ۱۸۹ - رانندگان موتورسیکلت و دوچرخه حق ندارند در راه‌ها حین رانندگی بار و

اشیای دیگری حمل کنند یا حرکت و رزشی نمایند یا اعمالی انجام دهند که مستلزم برداشتن دست‌های آنان از روی فرمان باشد.

ماده ۱۹۰ - در سایر موارد پیش‌بینی نشده در این آیین‌نامه، ملاک عمل آیین‌نامه راهنمایی

و رانندگی جاری در کشور است.

ماده ۱۹۱ - جداول^(۱) جرایم رانندگی در مناطق آزاد براساس ماده ۴۵ قانون وصول برخی

از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین - مصوب ۱۳۶۹^(۲) بنابه پیشنهاد دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و تصویب وزارت کشور خواهد بود.

آیین‌نامه چگونگی اداره اماکن عمومی مناطق آزاد

تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۳/۷/۹ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

ماده ۱- اداره اماکن عمومی منطقه ویژه انتظامی منطقه آزاد در اجرای و ظایف محوله ،

۱ - به تصویب‌نامه درخصوص جریمه‌های تخلفات مربوط به حمل و نقل و عبور و مرور در کلیه نقاط کشور و مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۹۰/۷/۳ مندرج در این مجموع رجوع شود.

۲ - ماده ۴۵ قانون نحوه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۶۹/۲/۸ با تصویب قانون وصول برخی از درآمدهای دولت... مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ منسوخه و ماده ۳۲ قانون اخیرالذکر نیز به موجب ماده ۳۵ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۸ منسوخه شده است. ضمناً به مجموعه قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی از انتشارات این معاونت رجوع شود.

نظارت و اجرای مقررات مربوط به اماکن عمومی منطقه آزاد را بر اساس این آیین نامه بر عهده دارد.

ماده ۲- اماکن و مؤسسات موضوع این آیین نامه به شرح زیر است:

- ۱- هتل ها ۲- مسافرخانه ها ۳- رستوران ها ۴- پانسیون ها ۵- سلف سرویس ها ۶- قهوه خانه ها ۷- اغذیه فروشی ها ۸- چلوکبابی ها ۹- بوفه سینماها و تئاترها ۱۰- کافه تریاها
- ۱۱- کافه قنادی ها ۱۲- آرایشگاه ها ۱۳- آموزشگاه های رانندگی ۱۴- فروشگاه های جراید و نشریات داخلی و خارجی ۱۵- مؤسسات بارکشی شهری ۱۶- عکاسی ها ۱۷- فروشگاه های اتومبیل ۱۸- مؤسسات تبلیغاتی و تولیدکنندگان فیلم های تبلیغاتی ۱۹- تعمیرگاه های اتومبیل و اتوسرویس ها ۲۰- پارکینگ ها ۲۱- مؤسسات توریستی و کرایه دهی اتومبیل ها (آژانس ها)
- ۲۲- بنگاه های مسافری ۲۳- کتاب فروشی ها ۲۴- بنگاه های معاملات ۲۵- کارگاه های تعویض روغن و پنچرگیری و لاستیک ۲۶- مؤسسات تاکسی بار ۲۷- کلیشه و گراورسازی ها
- ۲۸- فروشگاه های لوازم یدکی اتومبیل ۲۹- چاپخانه ها ۳۰- سمساری و امانت فروشی ها ۳۱- تالارهای پذیرایی ۳۲- محل فروش اشیای عتیقه و مصنوعات دستی ۳۳- سوپر مارکت ها و محل عرضه مواد پروتئینی ۳۴- اوزالید و فتوکپی ۳۵- خیاطان و فروشندگان لباس، پوشاک و بوتیک ها ۳۶- مؤسسات کرایه جراثقال های ثابت بندری و متحرک ۳۷- شرکت های خصوصی ۳۸- مهدکودک ها ۳۹- چلوخوردستی ها ۴۰- طبخانی ها ، ۴۱- تعمیرگاه ها ی موتورسیکلت و دوچرخه ۴۲- سینماها و تماشاخانه ها ۴۳- کارگاه های اوراق اتومبیل ۴۴- کارگاه های نقاشی اتومبیل باربری ۴۵- استودیوها ۴۶- طلا و جواهر فروشی ها ۴۷- مؤسسات نشر و طبع.^(۱)

تبصره ۵- هر نوع امکنه یا مؤسسات مشابه دیگر که در آینده دایر شود ، بنابه تشخیص

سازمان هر منطقه آزاد مشمول مقررات این آیین نامه خواهد بود.^(۲)

ماده ۳- مرجع صادرکننده پروانه واحدهای صنفی در منطقه آزاد سازمان همان منطقه

می باشد که پس از تشکیل پرونده نسبت به موارد مندرج در ماده (۲) از اداره اماکن عمومی منطقه ویژه انتظامی استعلام نظر نموده و پس از تعیین صلاحیت نسبت به صدور پروانه اقدام

۱ و ۲- به آیین نامه اجرایی قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات مصوب ۱۳۸۶/۷/۱ هیأت وزیران مندرج در این مجموعه رجوع شود.

می‌کند.

تبصره ۵ - بررسی صلاحیت فردی اتباع خارجی هنگام صدور رمجوز، توسط سازمان انجام خواهد شد.

ماده ۴ - اداره اماکن عمومی منطقه موظف است از زمان دریافت تقاضای واحد صنفی ظرف ۱۵ روز امور مربوط به بررسی صلاحیت فردی را انجام و نظریه قطعی راکتباً، به سازمان منطقه آزاد اعلام کند.

ماده ۵ - چنانچه صاحبان پروانه اماکن عمومی مندرج در ماده ۲ بخواهند اداره امور داخلی واحد خود را به دیگری واگذار نمایند بایستی فرد مزبور را با ذکر مشخصات برای تعیین صلاحیت فردی به اداره اماکن منطقه ویژه معرفی کنند.

ماده ۶ - در صورتی که هریک از صاحبان امتیاز و یامدیران اماکن عمومی مندرج در ماده (۲) آیین‌نامه در مدت اعتبار پروانه از ضوابط و مقررات اداره اماکن عمومی تخلف کند مراتب به مرجع صدور پروانه اعلام خواهد شد تا سازمان باتوجه به نوع عمل و براساس سیاستهای منطقه آزاد نسبت به لغو موقت یا دایم پروانه اقدام کرده و سایر اقدامات مقتضی را به عمل آورد.

ماده ۷ - صاحبان پروانه‌های اماکن عمومی مندرج در ماده ۲ باید مشخصات کامل کارکنان خود را همراه با مدارک لازم به اداره اماکن عمومی منطقه اعلام کنند.

ماده ۸ - کلیه کارکنان و مستخدمان اماکن عمومی مندرج در ماده ۲ بایستی دارای کارت بهداشت از مرجع ذیصلاح باشند.

ماده ۹ - صاحبان پروانه‌های هتل‌ها و مسافرخانه‌ها، پانسیون‌ها و سایر اماکن مشابه موظفند در قبال اموالی که از طرف واردین و مسافرین به مکان‌های مزبور، به آنان سپرده می‌شود رسید کتبی بدهند.

ماده ۱۰ - صاحبان پروانه‌های کلیه اماکن عمومی مکلفند آن دسته از مواد این آیین‌نامه و اعلامیه‌های اداره اماکن عمومی منطقه آزاد را که در ارتباط با نوع کار آن مکان می‌باشد برای واردین در محل مناسب به زبان فارسی و خارجی نصب کنند.

ماده ۱۱ - در صورتی که مسافری در اماکن فوت کند صاحب امتیاز یامدیر مؤسسه باید بلافاصله مراتب را کتباً ذکر مشخصات شخص متوفی و شماره اتاق به اداره اماکن عمومی منطقه آزاد اعلام کند و تا ورود مأموران ذیصلاح اتاق متوفی باید بسته باشد کسی وارد آن نشود

۱۲۵۵- به منظور تأمین بهداشت محیط منطقه صاحبان پروانه‌های اماکن عمومی مکلفند در صورتی که مسافر یا مستخدمی مشکوک به دارا بودن امراض واگیر و عفونی از قبیل و با ، طاعون، جذام، ایدز و امثال آن باشد، مراتب را با ذکر مشخصات بیمار به نزدیکترین مرکز بهداشتی منطقه آزاد و اماکن منطقه اطلاع دهند.

۱۳- صاحبان پروانه‌های اماکن مسافری و پانسیون‌ها باید دفتری طبق نمونه اداره اماکن عمومی منطقه آزاد برای ورود و خروج مسافران تهیه و نام و نشانی کامل آنان را در آن دفتر قید نموده و مشخصات و تاریخ ورود و خروج آنان را مطابق نمونه اعلامیه‌ای که از طرف اداره اماکن عمومی منطقه داده می‌شود تنظیم و اول وقت روز بعد به اداره مذکور تسلیم کنند.

۱۴- صاحبان پروانه‌های اماکن عمومی و پانسیون‌ها مکلفند تابلوی شماره اتاق‌ها را در محل مناسبی درمدخل امکنه خود نصب نمایند.

۱۵- صاحبان امتیاز هتل‌ها و مسافرخانه‌ها و پانسیون‌ها موظفند در صورت مراجعه اطفال و اشخاصی که به سن قانونی نرسیده و بدون سرپرست هستند و قصد اقامت در امکنه مزبور را دارند بلافاصله مراتب را به اماکن عمومی منطقه آزاد اعلام کنند.

۱۶- پروانه کسانی که مرتکب یکی از موارد زیر شده یا در انجام آن معاونت یا مشارکت داشته باشند اخذ و به مرجع صدور پروانه ارسال می‌شود تا نسبت به ابطال موقت یا دائم آن اقدام شود.

الف - تشکیل جلسات در محل امکنه عمومی برای مقاصد سوء و خلاف قانون علیه دولت و امنیت کشور.

ب - تهیه و فراهم کردن موجبات تسهیل خرید و فروش مواد افیونی و مواد مخدر و استعمال آن‌ها و سایر امور غیرمشموع.

ج - طرح ریزی و توطئه برای انجام مقاصد سوء و خلاف قانون مانند سرقت ، خرید و فروش و نگهداری اموال مسروقه.

۱۷- قبول و اسکان اشخاص شرور و بدسابقه در محل امکنه عمومی ممنوع می‌باشد.

۱۸- به منظور آسایش عمومی و رعایت حال دیگران ایجاد صداهای ناهنجار و ادای الفاظ رکیک و انجام اعمال زشت و حرکاتی که موجب سلب آسایش دیگران و یا ضرر به اموال عمومی شود ممنوع است و صاحبان پروانه‌های اماکن عمومی مکلفند متخلف را به مأموران انتظامی معرفی کنند.

ماده ۱۹ - درجه‌بندی و تعریف هریک از اماکن عمومی بوسیله سازمان هرمنطقه انجام و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۲۰ - برای اماکن عمومی منطقه حتی الامکان باید نام یا مضامین مناسب انتخاب و با زبان فارسی و در صورت لزوم با زبان خارجی در زیر آن روی تابلو نوشته شود.

ماده ۲۱ - نگهداری و انبار کردن مواد ناریه در اماکن عمومی ممنوع است.

ماده ۲۲ - در کلیه اماکن عمومی وسایل مقدماتی آتش نشانی طبق استاندارد آتش نشانی منطقه باید مهیا باشد تا به موقع مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

ماده ۲۳ - از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این آیین‌نامه، کلیه مقررات و ضوابط مغایر با آن ملغی است.

مقررات امنیتی و انتظامی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۳/۷/۹ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱ - در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می‌رود:

کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران .

شورای عالی: شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران .

منطقه: هریک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران .

سازمان: سازمان هرمنطقه آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

شورای تأمین: شورای تأمین ویژه منطقه آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

نیروی انتظامی: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران.

دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

فصل دوم - مقررات امنیتی

ماده ۲ - به منظور بررسی اتفاقات، جریان‌ها و رویدادهای عمده و اساسی امنیتی و گرفتن

تصمیم‌ها و اندیشیدن تدبیرهای هماهنگ برای پیش‌گیری و رویارویی با موارد مربوط، شورای

تأمین ویژه مناطق آزاد تجاری - صنعتی به مسئولیت مدیرعامل سازمان و رییس هیأت مدیره

منطقه آزاد زیر نظر شورای تأمین استان تشکیل می‌شود و عهده دار وظایف مذکور در ماده (۳)

این تصویبنامه خواهد بود.

ماده ۳- شرح وظایف شورای تأمین:

الف - جمع بندی و بررسی خبرها و گزارشها و تجزیه و تحلیل های مربوط به و قایع حساس امنیتی، سیاسی و اجتماعی منطقه آزاد برای بهره برداری سریع، به منظور ترسیم و وضع موجود و پیش بینی تحول های آینده.

ب - گزارش وضع امنیتی، سیاسی و اجتماعی منطقه به شورای تأمین استان.

ج - تبیین حدود وظایف و اختیارات هر یک از ارگانها و نهادها در رابطه با امنیت داخلی منطقه در چارچوب وظایف تعیین شده آنها.

د - پی گیری و ارزیابی نتایج به دست آمده از اجرای تصمیم های گرفته شده در شورای تأمین.

ه - ایجاد هماهنگی و ارتباط نزدیک با شورای تأمین شهرستان هم جوار.

تبصره - هر منطقه که از لحاظ جغرافیایی قسمتی از یک شهرستان را تشکیل می دهد، باید

با شورای تأمین شهرستان مورد نظر ارتباط نزدیک داشته باشد . موارد اختلاف برای

تصمیم گیری به شورای تأمین استان مربوط ارجاع خواهد شد.

ماده ۴- اعضای شورای تأمین:

الف - مدیر عامل سازمان و رییس هیأت مدیره منطقه، که ریاست شورای تأمین را به عهده دارد.

ب - نماینده استاندار(معاون سیاسی یا فرماندار مربوط)

ج - فرمانده منطقه ویژه انتظامی.

د - فرمانده نیروی نظامی مستقر در منطقه (در صورت استقرار در منطقه آزاد)

ه - مسؤول اداره اطلاعات منطقه.

۱ - ۴ - شورای تأمین تنها به منظور مشورت در امور امنیتی تشکیل می شود و تصمیم گیری

در امور مذکور به عهده مدیر عامل سازمان و رییس هیأت مدیره منطقه است.

۲ - ۴ - تشکیل شورای تأمین، به دعوت مدیر عامل سازمان و رییس هیأت مدیره منطقه ،

ماهی یکبار، الزامی است. جلسات فوق العاده، به پیشنهاد رییس شورای تأمین یا دونفر از اعضا

تشکیل می شود.

۳ - ۴ - چنانچه موضوع مورد بررسی در جلسه شورای تأمین به دستگاه اجرایی خاصی

ارتباط داشته باشد، دعوت از بالاترین مقام اجرایی آن دستگاه مستقر در منطقه الزامی است.

۴-۴ - دبیرخانه شورای تأمین در محل ستاد مستقر در منطقه زیر نظر مدیرعامل سازمان و رییس هیأت مدیره منطقه تشکیل می‌شود و شرح وظایف آن در اولین جلسه شورای تأمین تنظیم و تصویب خواهد شد. رییس دبیرخانه با حکم مدیرعامل سازمان و رییس هیأت مدیره منطقه تعیین می‌شود.

۵-۵ - استاندار جلسات شورای تأمین استان را که مربوط به منطقه آزاد می‌باشد با حضور مدیرعامل سازمان و رییس هیأت مدیره منطقه تشکیل می‌دهد.

جلسات فوق العاده شورای تأمین استان که مربوط به منطقه آزاد می‌باشد، به تشخیص استاندار یا پیشنهاد رییس شورای تأمین تشکیل می‌شود.

فصل سوم - مقررات انتظامی

۶-۵ - تأمین امنیت و آسایش عمومی و ایجاد نظم در قلمرو مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران به عهده نیروی انتظامی است.

تبصره - نیروی انتظامی برای انجام مأموریت فوق موظف به تشکیل منطقه ویژه انتظامی برای هر منطقه خواهد بود.

۱-۶ - منطقه ویژه انتظامی از نظر سلسله مراتب و تشکیلات سازمانی زیر نظر فرمانده نیروی انتظامی می‌باشد.

۲-۶ - فرمانده منطقه ویژه انتظامی بنا به پیشنهاد مدیرعامل سازمان و رییس هیأت مدیره منطقه و تصویب فرماندهی نیروی انتظامی منصوب می‌شود.

۳-۶ - فرمانده منطقه ویژه انتظامی در اجرای قوانین و مقررات با هماهنگی مدیرعامل سازمان منطقه انجام وظیفه می‌نماید.

۴-۶ - فرمانده منطقه ویژه انتظامی موظف به ایجاد ارتباط و هماهنگی لازم با فرماندهی ناحیه انتظامی محل می‌باشد.

۵-۶ - کلیه نیروهای منطقه ویژه انتظامی تابع مقررات استخدامی و انضباطی و کیفری نیروی انتظامی می‌باشند.

تبصره - پرسنل منطقه ویژه انتظامی از تسهیلات و مزایای ویژه‌ای برخوردار خواهند بود که به موجب آیین‌نامه‌ای که توسط دبیرخانه و نیروی انتظامی تهیه و تنظیم خواهد شد تعیین می‌شود.

- ماده ۷-** کلیه امکانات منطقه ویژه انتظامی از لحاظ تأسیساتی، تجهیزاتی و تدارکاتی، پشتیبانی و غیره توسط سازمان تأمین و نگهداری خواهد شد.
- تبصره ۵-** تهیه و تأمین تجهیزات خاص نظامی انتظامی به عهده نیروی انتظامی است.
- ۱ - ۷ - آموزش‌های عمومی و تخصصی در سطوح مختلف باتوجه به درجات و پست‌های پرسنل منطقه ویژه انتظامی که از سوی نیروی انتظامی تعیین می‌شود و نیز سایر آموزش‌های اضافی که مورد درخواست رییس منطقه می‌باشد، بعد از تأمین اعتبارات مورد نیاز از سوی منطقه، در حداقل زمان ممکن توسط نیروی انتظامی انجام خواهد شد.
- ۲ - ۷ - کلیه امکانات تجهیزات و وسایل، ساختمان‌ها و تأسیساتی که توسط سازمان تهیه و در اختیار منطقه ویژه انتظامی قرار داده می‌شود، اموال مناطق آزاد است و تنها باید در محدود ده جغرافیایی همان منطقه و برای اجرای هواریت‌های محول شده مورد استفاده قرار گیرد^(۱)
- ماده ۸-** شرح وظایف و تشکیلات منطقه ویژه انتظامی مناطق آزاد:
- ۱ - ۸ - انجام همه کارهایی که به موجب قوانین و مصوبات مربوط مناطق آزاد و دستور مدیرعامل به عهده منطقه ویژه انتظامی، محول می‌شود.
- ۲ - ۸ - اجرای مقررات مربوط به ورود و خروج اتباع بیگانه، راهنمایی و رانندگی، اماکن عمومی و مرزبانی در مناطق آزاد برابر آیین‌نامه‌های مربوط.
- ۳ - ۸ - سازمان و تشکیلات و ترکیب پرسنل منطقه ویژه انتظامی، براساس نیاز و خواسته منطقه، توسط نیروی انتظامی تأمین می‌شود.
- ۴ - ۸ - نیروی انتظامی پرسنل موجود حفاظتی - انتظامی مناطق آزاد را دوراکز آموزشی خود می‌پذیرد و پس از طی دوره‌های لازم در منطقه ویژه انتظامی همان منطقه به خدمت می‌گمارد.

آیین‌نامه مرزبانی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۳/۷/۹ وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

ماده ۱- فرمانده منطقه ویژه انتظامی هر منطقه آزاد، مرزبان کشور جمهوری اسلامی ایران

محسوب گردیده و با سمت مرزبان درجه ۱ یا درجه ۲ منصوب خواهد شد.

۱ - به موجب تصویب‌نامه حذف بند ۳ ماده ۷ مقررات امنیتی و انتظامی مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۳، بند ۳ ماده ۷ حذف شده است.

ماده ۲- تعیین مرزبان درجه ۱ یا مرزبان درجه ۲ بنابر اهمیت و حساسیت و وسعت منطقه مرزی و قراردادهای مشترک با در نظر گرفتن ضوابط سازمان مرکزی مرزبانی نیروی انتظامی خواهد بود.

ماده ۳- برای هر یک از مناطق ویژه انتظامی که در مرزهای دریایی واقع شده باشند یک یگان دریایی منظور و زیر نظر مرزبان خواهد بود.

الف - استعداد سازمانی و پرسنلی و نوع تجهیزات یگان دریایی متناسب با وسعت و حساسیت حوزه مرزی و مأموریت‌های محوله ویژه منطقه آزاد خواهد بود.

ب - فرم لباس پرسنل و رنگ و آرم تجهیزات دریایی همانند سایر پرسنل یگان های دریایی ناجا خواهد بود.

ج - کلیه امکانات از قبیل اماکن، شناورها و غیره که مورد نیاز باشد توسط سازمان هر منطقه متناسب با استانداردهای نیروی انتظامی تهیه خواهد شد.

ماده ۴- مرزبانان و پاسگاه‌های مرزی و یگان‌های دریایی از نظر امور فنی مرزی تابع سازمان مرکزی مرزبانی ناجا می‌باشند.

ماده ۵- در صورت ضرورت ایجاد امکانات تفریحی، سیاحتی، خدمات ویژه و مشابه در آب‌های داخلی و ساحلی متصل به مناطق آزاد بایستی قبلاً محدود و این مناطق با هماهنگی سازمان مناطق آزاد و سازمان بنادر و کشتیرانی^(۱) و نیروی انتظامی و سایر سازمان‌های ذی‌ربط تعیین و مراتب به سازمان مرکزی مرزبانی ناجا اعلام شود.

ماده ۶- سایر وظایف عمومی مرزبانان به شرح زیر می‌باشد:

۱ - دریافت استوارنامه از سازمان مرکزی مرزبانی .

۲ - ملاقات با مرزبان کشور مقابل (همتای خود) و اعلام رسمیت و شروع به کار خود با ارائه استوارنامه .

۳ - تحویل و تحول علائم مرزی و توجیه کامل به نحوه عبور خط مرز و ویژگی های موجود در مرز .

۴ - اجرای مفاد معاهدات و پروتکل‌های بین دو کشور و قوانین بین‌المللی.

۵ - اجرای قوانین و مقررات داخلی کشور و مناطق آزاد، مربوط به مرزبانی.

۱ - در حال حاضر سازمان بنادر و دریانوردی.

- ۶- اعمال سیاستهای دولت جمهوری اسلامی ایران در موزناهماهنگی سازمان مرکزی مرزبانی
- ۷- انجام اقدامات لازم در جهت مراقبت از حدود و ثغور کشور.
- ۸- استیفای حقوق دولت و مرزنشینان.
- ۹- انجام مکاتبات و شرکت در ملاقاتهای متناوب در خاک یکدیگر با دعوت قبلی مرزبانان به منظور رسیدگی و حل و فصل مسائل مرزی .
- ۱۰- سرپرستی اعضای شرکت کننده در ملاقاتهای مرزی اعم از اعضای ثابت و کارشناسان تخصصی (برحسب ضرورت و نوع حادثه با انتخاب مرزبان براساس معاهدات مرزی.
- ۱۱- دریافت و جمع آوری اخبار و اطلاعات و گزارشها و رویدادهای سیاسی ، مرزی نظامی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و تجزیه و تحلیل و انعکاس سریع آنها به سازمان مرکزی مرزبانی و مراجع ذی ربط ضمن اقدام لازم در هر مورد.
- همکاری در حل و فصل دعاوی حقوقی و اختلافات ایلی و عشیرتی بین اتباع دو کشور که در منطقه مرزی سکونت داشته یا منشأ وقوع آن در عمق نوار مرزی می باشد.
- ۱۳- بررسی مشکلات، نارساییها و مسائل مرزنشینان و اقدام در جهت رفع آنها و انعکاس به سازمان مرکزی مرزبانی در صورت باقی ماندن مشکلات .
- ۱۴- همکاری و هماهنگی لازم با سازمانهای دولتی و نظامی و سایر ارگانها و نهادها در جهت تسهیل اجرای وظایف قانونی آنها که در ارتباط با مرز می باشند.
- ۱۵- اقدام در مورد استرداد مجرمین و متهمین فراری دو کشور برابر قراردادهای فی مابین به شرط اینکه محل وقوع جرم در عمق نوار مرزی باشد در صورتی که با کشور مقابل قراردادی وجود نداشته باشد، ضمن توقیف احتیاطی متهم یا مجرم فراری از سازمان مرکزی مرزبانی کسب تکلیف خواهد نمود.
- ۱۶- اقدام در مورد صدور پروانههای گذرمرزی با عناوین (برگ راهداری - پاساو - ان- پروانه گذر - گذرنامه مرزی - برگ عبور - گواهی ع بور) که در هر یک از معاهدات مشترک مرزی و تصویبنامه هیأت وزیران (مرزهای جنوبی کشور) پیش بینی گردیده ضمن ایجاد تسهیلات لازم و هماهنگی با مرزبان کشور مقابل جهت تردد اتباع دو کشور از نقاط مرزی تعیین شده است.
- ۱۷- اقدام در مورد صدور گواهینامههای ویژه جهت تردد کارشناسان و کارکنان فنی برابر معاهدات دوجانبه بین المللی و ایجاد هماهنگی با مرزبان مقابل و فراهم نمودن تسهیلات لازم

جهت کارشناسان دوطرف .

۱۸- جلوگیری از هرگونه اقدام فیزیکی درنوار مرز و حاشیه آن قبل از اخذ مجوز از

سازمان مرزبانی مرکزی .

۱۹- انجام بازدیدهای مشترک متناوب از کلیه علائم مرزی به منظور حصول اطمینان از

پایداربودن آنها درمحل اولیه و خارج نشدن ازحال استاندارد.

۲۰- تهیه و تنظیم آمارهای نوبه‌ای مرزی و تجزیه و تحلیل آنها و انعکاس به موقع به

سازمان مرکزی مرزبانی وسازمان مناطق آزاد.

۲۱- گزارش فوری کلیه رویدادهای مهم مرزی به سازمان مرکزی مرزبانی و سازمان

مناطق آزاد و حضور درمحل و انجام اقدامات اولیه درمحل.

۲۲- اجرای دستورهای سازمان مرکزی مرزبانی درکلیه امورمرزی.

۲۳- نظارت فنی مرزبانی برنحوه اجرای کلیه کارهای عمرانی و طرح‌های مرزی درمرز و

اطمینان از عدم تضییع حقوق و منافع دولت و مرزنشینان و جلوگیری از ادامه کار درصورت

مغایرت با منافع کشور و اعلام به سازمان مرکزی مرزبانی.

۲۴- نظارت فنی مرزبانی بر فعالیت‌های فیزیکی و طرح‌های اجرایی حاشیه مرز درکشور

مقابل و اطمینان از عدم تضییع حقوق و منافع دولت و مرزنشینان و اعتراض یا جلوگیری از

ادامه کار (برحسب وضعیت) درصورت مغایرت با معاهدات دوجانبه و قوانین بین‌المللی .

۲۵- برآورد نیازمندی‌های فنی با ارائه راهکارهای مناسب جهت بالابردن توان رزمی

یگان‌های مرزی و بهینه کردن کنترل مرز و اعلام به سازمان مرکزی مرزبانی .

۲۶- اجرای قوانین جاری کشور درآب‌های داخلی .

۲۷- اجرای قوانین بین‌المللی یا داخلی (حسب مورد) دردریای سرزمینی (آبهای ساحلی).

۲۸- اعمال نظارت به منظور پیشگیری از نقض قوانین و مقررات کشورازجمله مصوبات

مربوط به مناطق آزاد مقررات امنیتی، گمرکی، مالی، مهاجرتی، بهداشتی، زیست محیطی و اقدام

لازم درمورد تعقیب و مجازات متخلفین(یا هماهنگی سازمان‌های مرتبط) درآبهای منطقه

۲۹- نظارت به منظور عدم انجام فعالیت‌های غیرقانونی و هرگونه بهره برداری مغایر

باحقوق دولت جمهوری اسلامی ایران و اقدام درموارد تخلفات (باهماهنگی سازمان‌ها ی

مربوط) در منطقه انحصاری اقتصادی و فلات قاره.

۳۰- نظارت به منظور عبور بی‌ضرر شناورها از آبراه‌ها ی بین‌المللی و آقع در آبهای

دریایی متعلق به ایران.

۳۱- جلوگیری از هرگونه بهره‌برداری غیرمجاز در منطقه اختصاصی ماهیگیری دوریای خزر.

۳۲- اعمال فرماندهی بر پاسگاه‌های مرزی به منظور حسن انجام وظایف محوله.

ضوابط مربوط به نقل و انتقال حق بیمه و کسور بازنشستگی بیمه‌شدگان

در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۲ و وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

ماده ۱- اشخاصی که قبل از اشتغال در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مشمول قانون تأمین اجتماعی بوده و حق بیمه مربوط را پرداخته باشند پس از اشتغال در واحدهای واقع در مناطق آزاد می‌توانند درخواست انتقال حق بیمه سهم خود را پس از کسر حق درمان متعلقه به صندوقی که نزد آن بیمه شده اند بنمایند.

ماده ۲- اشخاصی که در مناطق آزاد به کار اشتغال داشته و مشمول مقررات بیمه آن مناطق باشند در صورت اشتغال در کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی در سایر نقاط کشور ، می‌توانند تقاضای انتقال سوابق بیمه خود را به سازمان تأمین اجتماعی^(۱) تسلیم دارند و سازمان مذکور نیز مکلف به انتقال حق بیمه آنان با رعایت مقررات مربوط می‌باشد.

ماده ۳- سازمان‌های مناطق آزاد و سازمان تأمین اجتماعی^(۲) ضمن ایجاد تسهیلات لازم به منظور نقل و انتقال سوابق مشمولین خود از صندوق سازمان‌های مناطق آزاد به سازمان تأمین اجتماعی^(۳) و به عکس، مقررات قانون نقل و انتقال حق بیمه و بازنشستگی - مصوب ۱۳۶۵^(۴) - و اصلاحات آن را رعایت می‌کنند.

ماده ۴- مستخدمان مستعفی، اخراجی و باخرید خدمت و زارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسساتی که مشمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است در صورت اشتغال در مناطق آزاد به شرطی که وجوه حق بیمه و کسور بازنشستگی مربوط را دریافت نکرده باشند از حیث نقل و انتقال وجوه مذکور تابع ضوابط این آیین نامه خواهند بود.

۱ و ۲ و ۳- در حال حاضر صندوق تأمین اجتماعی.

۴- به قانون نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی مصوب ۱۳۶۵/۳/۲۷ در سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران رجوع شود.

ماده ۵ - نقل و انتقال حق بیمه اشخاصی که در یکی از مناطق آزاد اشتغال دارند در صورت اشتغال در دیگر مناطق آزاد به صندوق مربوط بلامانع است. نحوه انتقال کسور و حق بیمه حسب ضوابط صندوق مبدأ خواهد بود.

تبصره ۵ - هرگاه بیمه شده در هر دو منطقه آزاد و نزد یک صندوق بیمه شده باشد تنها سوابق وی به صندوق محل اشتغال جدید منتقل خواهد شد در غیر این صورت سوابق خدمت و حق بیمه پرداخت شده کلاً به صندوق جدید منتقل می‌شود.

ماده ۶ - سوابق اشتغال شاغلین در مناطق آزاد در صورت انتقال به سازمان تأمین اجتماعی در صورتی پذیرفته می‌شود که صندوق حمایتی مشمول در قبال اخذ حق بیمه، متعهد ارائه کلیه حمایت‌های موضوع قانون تأمین اجتماعی باشد در غیر این صورت بیمه شده باید مابه التفاوت نرخ حق بیمه مربوط تاحق بیمه مقرر در قانون تأمین اجتماعی را از حیث برخورداری از مزایای قانونی پرداخت کند.

ماده ۷ - در صورت انتقال مشمولین تأمین اجتماعی به مناطق آزاد و به عکس تنها حق بیمه و یا کسور بازنشستگی مربوط به آن قسمت از سنوات اشتغال که حق بیمه و کسور بازنشستگی مربوط به آن پرداخت گردیده جزو سوابق خدمت آنان محسوب خواهد شد.

ضوابط ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد

تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)

مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱ - در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارت‌های مشروح مربوط به کار می‌رود:

۱-۱ - کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲ - منطقه: هر یک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی.

۱-۳ - سازمان: سازمان هر یک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی است که به موجب قانون

۱ - به موجب ماده ۱۵ آیین‌نامه اجرایی قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی ج.ا.ا. مصوب ۱۳۸۵/۳/۱ ضوابط ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی ج.ا.ا. در مورد مناطق ویژه اقتصادی نیز مجری می‌باشد.

تأسیس شده‌اند.

۱-۴ - قانون: قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ مجلس شورای اسلامی.^(۱)

۱-۵ - شورای عالی: شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۶ - واحد ثبتی: مرجع ثبت شرکت‌ها و مالکیت های صنعتی و معنوی هریک از

سازمان‌های مناطق آزاد تجاری-صنعتی.

۱-۷ - شعبه شرکت یا مؤسسه: شعبه یک شرکت یا مؤسسه، شخص حقوقی است که در منطقه توسط شرکت یا مؤسسه اصلی که در خارج از منطقه ایجاد شده تشکیل شده است و اکثریت سهام آن متعلق به شرکت یا مؤسسه مذکور می‌باشد و این شخص حقوقی تازه تأسیس، شرکت یا مؤسسه فرعی آن محسوب می‌شود.

۱-۸ (اصلاحی ۱۳۷۵/۴/۱۸) - نماینده شرکت یا مؤسسه: نماینده یک شرکت یا مؤسسه، شخص حقوقی یا حقیقی است که آن شرکت یا مؤسسه به آن اختیارات لازم را داده است و تعهدات آن در سمت نمایندگی شرکت یا مؤسسه، تعهدات شرکت یا مؤسسه اختیاردهنده محسوب می‌شود.

فصل دوم - ایجاد و وظایف واحد ثبتی

۲-۵۵ - سازمان هر منطقه به منظور انجام امور ثبتی شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در آن منطقه، واحدی را به نام واحد ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی تأسیس می‌کند.

۳-۵۵ - وظایف واحد ثبتی عبارتند از:

۳-۱ - ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری ایرانی و خارجی.

۳-۲ - ثبت علائم و اسامی تجاری و صنعتی.

۳-۳ - ثبت اختراعات و اشکال و ترسیمات صنعتی.

۳-۴ - ثبت دفاتر تجاری بازرگانان.

۳-۵ - پلمپ دفاتر تجاری و غیرتجاری واقع در حوزه هر منطقه.

۳-۶ - ثبت بانک‌ها و مؤسسات اعتباری با رعایت آیین‌نامه اجرایی عملیات پولی و بانکی

۱ - این قانون در همین مجموعه درج شده است.

در مناطق آزاد.

۳-۷ - ثبت شرکت‌های بیمه طبق مقررات حاکم در مناطق آزاد.

فصل سوم- تشریفات قانونی ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی

ماده ۴ - هر شرکت یا مؤسسه‌ای که در منطقه ثبت شود و مرکز اصلی آن نیز در همان

منطقه باشد شرکت ایرانی و ثبت شده در منطقه محسوب می‌شود.

تبصره ۱ - از تاریخ اجرای این تصویب‌نامه هر شرکت یا مؤسسه خارجی برای اینکه بتواند

به وسیله شعبه یا نمایندگی در منطقه به فعالیت‌های اقتصادی مبادرت نماید باید در کشور

متبوع خود مطابق قوانین و مقررات جاری آن کشور - به تصدیق نمایندگی جمهوری اسلامی

ایران در آن کشور- شرکت قانونی محسوب شود و در واحد ثبتی منطقه نیز به ثبت رسیده

باشد.

تبصره ۲ - هر شرکت یا مؤسسه خارجی که در تاریخ اجرای این تصویب‌نامه در منطقه به

وسیله شعبه یا نمایندگی به فعالیت‌های اقتصادی اشتغال داشته باشد باید در ظرف سه ماه از

تاریخ اجرای این تصویب‌نامه تقاضای ثبت نماید. در غیر این صورت شرکت مذکور اعتبار

قانونی نداشته و مؤسسين آن در قبال اشخاص ثالث متضامناً مسؤول جبران خسارت وارد شده

خواهند بود.

ماده ۵ - انواع شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری مذکور در قانون تجارت و سایر قوانین

ایران می‌توانند در واحد ثبتی منطقه به ثبت برسند مشروط برآنکه موضوع فعالیت آن‌ها قانونی

باشد. در هر حال تأسیس و فعالیت شرکت‌ها تحت قوانین موضوعه امکانپذیر است.

ماده ۶ (اصلاحی ۱۸/۴/۱۳۷۵) - تمامی اشخاص حقوقی که در منطقه فعالیت اقتصادی

دارند، موظفند ظرف سه ماه از تاریخ اعلام واحد ثبتی وضعیت خود را با مفاد این تصویب‌نامه

و دستورالعمل‌های اجرایی آن تطبیق دهند. در غیر این صورت مرجع صالح به تقاضای سازمان

از ادامه فعالیت اشخاص مذکور جلوگیری خواهد نمود.

دستورالعمل اجرایی این ماده توسط سازمان هر منطقه تهیه و به اجرا گذاشته می‌شود.

تبصره (الحاقی ۱۸/۴/۱۳۷۵) - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور کلیه سوابق و مدارک

مربوط به اشخاص حقوقی که قبل از تاریخ ایجاد واحد ثبتی منطقه در سایر نقاط کشور به

ثبت رسیده‌اند و به موجب اساسنامه مربوط مرکز اصلی (اقامتگاه) آنها، منطقه است و از

سازمان مجوز فعالیت دریافت کرده اند بنا به تقاضای واحد ثبتی نوای آن واحد ارسال می کند، همچنین سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به منظور پیشگیری از تعیین نامهای مشابه برای شرکت های در حال ثبت با واحدهای ثبتی مناطق همکاری خواهند نمود.

ماده ۷ - ثبت شرکت و مؤسسه در منطقه با ارائه مدارک و اسناد زیر به واحد ثبتی منطقه بعمل خواهد آمد:

- ۱ - اظهارنامه ثبت.
  - ۲ - اساسنامه شرکت.
  - ۳ - صورتجلسه مجمع عمومی مؤسسين.
  - ۴ - صورتجلسه اولین جلسه هیأت مدیره.
  - ۵ - گواهی بانکی از یکی از بانکهای منطقه مبنی بر تودیع حداقل ۳۵٪ سرمایه نقدی.
  - ۶ - مجوز فعالیت در منطقه که توسط سازمان صادر شده باشد.
- تبصره ۱-** در مورد اشخاص حقوقی خارجی تهیه و ارائه اصل اختیارنامه نمایندگی و مجوز تأسیس شعبه اشخاص مذکور در ایران که شرایط تنظیم و صدور آنها مطابق قوانین و مقررات کشور متبوع اشخاص حقوقی خارجی (به تصدیق نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در آن کشور) رعایت شده باشد ضرورت دارد، همچنین لازم است برای ثبت شعبه یا نمایندگی در ایران اشخاص حقوقی خارجی اظهارنامه ثبت شرکت و رو نوشت مصدق سند ثبت شرکت در کشور متبوع را به زبان فارسی نیز ضمیمه نمایند.
- تبصره ۲ -** کلیه اسناد و مدارک موضوع ماده (۸) این تصویبنامه توسط اشخاص حقوقی خارجی باید به صورت رسمی به زبان فارسی نیز تسلیم شود.
- تبصره ۳-** در کلیه موارد پس از دریافت رسید حق الثبت ، اقدامات مربوط به ثبت و صدور گواهی مربوط صورت خواهد گرفت.
- ماده ۸-** اظهارنامه ثبت شعب و نمایندگی های اشخاص حقوقی خارجی علاوه بر قید تاریخ و امضا باید حاوی نکات زیر باشد:
- ۱ - نام کامل شرکت یا مؤسسه به زبان فارسی با علائم اختصاری و مشخصات آن.
  - ۲ - نوع شرکت یا مؤسسه و موضوع فعالیت آن.
  - ۳ - مرکز اصلی و اقامتگاه شرکت یا مؤسسه در خارج از ایران.
  - ۴ - تابعیت شرکت یا مؤسسه.

- ۵ - میزان سرمایه شرکت یا مؤسسه.
- ۶ - آخرین بیلان مالی شرکت یا مؤسسه.
- ۷ - مرجع ثبت، شماره محل (شهر و کشور) و تاریخ ثبت شرکت یا مؤسسه در خارج از ایران.
- ۸ - فعالیت موردنظر شرکت یا مؤسسه جهت اشتغال در منطقه.
- ۹ - سایر شعب و نمایندگی‌های شرکت یا مؤسسه در ایران و اسامی مدیران هر کدام (در صورت تأسیس).
- ۱۰ - اقامتگاه شرکت یا مؤسسه جهت اشتغال در ایران و منطقه و تعیین افراد صلاحیتدار دریافت‌کننده ابلاغ‌ها و اخطاری‌ها.
- ۱۱ - قبولی مدیر یا مدیران شعب و نمایندگی‌ها ذیل مجوز تأسیس یا اختیارنامه نمایندگی موضوع تبصره (۱) ماده (۷) این تصویبنامه.
- ۱۲ - نام و نام خانوادگی، اقامتگاه مدیران یا اداره‌کنندگان شرکت یا مؤسسه
- تبصره ۵ - نام و نام خانوادگی، اقامتگاه و تابعیت و کیل، همچنین نسخه اصلی یا رونوشت مصدق و کالتنامه در صورتی که اظهارنامه و تقاضای ثبت به وسیله و کیل داده شده باشد تسلیم شود.
- ماده ۹ - اشخاص حقوقی پس از ثبت دارای شخصیت حقوقی خواهند بود و براساس قوانین و مقررات حاکم در منطقه، فعالیت می‌نمایند. واحد ثبتی سازمان موظف است سندی مشعر بر ثبت اشخاص حقوقی یا شعبه یا نمایندگی آن‌ها که ممهور به مهر واحد ثبتی است به تقاضاکننده ثبت بدهد.
- ماده ۱۰ - اشخاص حقوقی مکلفند به منظور ثبت هرگونه تغییرات در اساسنامه و ترکیب هیأت مدیره، بازرسان، صاحبان امضای مجاز، کاهش یا افزایش سرمایه و انحلال شرکت یا مؤسسه ظرف یک هفته مراتب را به صورت کتبی به واحد ثبتی منطقه اطلاع دهند. عدم اطلاع به موقع رافع مسئولیت مدیران اشخاص حقوقی مذکور نخواهد بود.
- ماده ۱۱ - هر ذی‌نفعی می‌تواند از مندرجات پرونده‌های ثبتی مربوط اطلاع یافته تقاضای دریافت رونوشت مصدق نماید.
- ماده ۱۲ - واحد ثبتی موظف است مراتب تأسیس شرکت یا مؤسسه و ت‌غییرات آن را حداکثر ظرف ۱۰ روز از تاریخ ثبت به منظور درج در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

و روزنامه محلی به هزینه متقاضی به آن روزنامه اعلام نماید.

ماده ۱۳ - تقاضای ثبت علائم و اسامی تجاری-صنعتی و ثبت اختراعات و اشکال و

ترسیمات صنعتی در منطقه به موجب اظهارنامه صورت می گیرد و شرایط ثبت آن در و احد
ثبتی طبق دستورالعمل اجرایی مصوب سازمان هر منطقه خواهد بود.

ماده ۱۴ - کلیه اشخاص حقیقی ایرانی که طبق قانون تجارت به امور بازرگانی در منطقه

مبادرت دارند موظفند نام خود یا مدیران خود را مطابق مقررات این تصویبنامه حداکثر ظرف
سه ماه از تاریخ اعلام واحد ثبتی در دفتر ثبت تجاری واحد ثبتی به ثبت برسانند.

ماده ۱۵ - ثبت اسامی اشخاص حقیقی ایرانی و خارجی در دفاتر ثبت با تنظیم و تسلیم

سه نسخه اظهارنامه که حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ اعلام واحد ثبتی انجام می گیرد و حاوی
نکات زیر می باشد به عمل می آید:

۱ - نام و نام خانوادگی بازرگان.

۲ - تاریخ و محل تولد، شماره شناسنامه و محل صدور شناسنامه بازرگان و تصویر اوراق

شناسنامه برای اشخاص حقیقی ایرانی و گذرنامه برای اشخاص حقیقی خارجی.

۳ - تابعیت اصلی و فعلی افراد مزبور در صورت تحصیل تابعیت دیگر و تاریخ و

چگونگی اخذ تابعیت مزبور.

۴ - تاریخ ورود به منطقه و شماره و محل صدور پروانه اقامت و محل اقامت اتباع خارجی

۵ - اقامتگاه قانونی اشخاص حقیقی.

۶ - شماره ثبت منگنه و پلمپ دفاتر تجاری که به موجب بند (۵) ماده (۳) این تصویبنامه

به عمل آمده است.

۷ - رشته فعالیت تجاری داخلی یا خارجی یا هر دو در هر مورد.

۸ - سایر مشخصات تجاری بازرگانان از جمله شماره ثبت، علائم تجاری، کتاب رمز

تجارتی و غیره.

ماده ۱۶ - واحد ثبتی مکلف است پس از ثبت مفاد اظهارنامه در دفتر ثبت تجاری ظرف

حداکثر ده روز از تاریخ تسلیم، یک نسخه امضا شده از اظهارنامه ثبت را ممهور به مهر واحد
به اظهار کننده تسلیم نماید و نسخه دیگر را به واحد ذی ربط در سازمان ارسال کند.

ماده ۱۷ - اظهارکننده موظف است ظرف مدت یک هفته هرگونه تغییراتی را در مفاد

اظهارنامه، طی اظهارنامه جدیدی که در سه نسخه تنظیم می شود تهیه و به واحد ثبتی سازمان

تسلیم کند تا در دفتر ثبت تجارتي واحد ثبتي قيد گردد.

ماده ۱۸ - اشخاص حقيقي و حقوقی که طبق مقررات این تصویب‌نامه اسم خود را ثبت می‌نمایند مکلفند در سر برگ اوراق تجارتي و برگ‌های فروش و سفارش و هر نوع اسناد و مدارک تجارتي که به کار می‌برند ضمن درج عنوان تجارتي شماره ثبت خود را نیز قيد نمایند.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۱۹ - پلمپ دفاتر تجارتي اشخاص حقيقي و حقوقی طبق دستورالعملي که توسط سازمان هر منطقه تعيين می‌شود صورت گرفته و پس از امضای نماینده واحد ثبتي به مهر واحد مذکور ممهور خواهد شد.

ماده ۲۰ (اصلاحي ۱۳۷۸/۱۲/۱۸) - هزینه‌های مربوط به ثبت شرکت، مؤسسه و تغييرات آن همچنين ثبت علائم و اسامی تجاری و صنعتی و اختراعات و اشکال و ترسیمات صنعتی و نیز ثبت دفاتر تجارتي و پلمپ دفاتر تجارتي و غیرتجارتي به موجب دستورالعملي که با رعایت قوانین مربوطه توسط سازمان هر منطقه تهیه می‌شود، دریافت می‌گردد.

ماده ۲۱ - از ادامه فعالیت متخلفین از اجرای مفاد این تصویب‌نامه، بنا به تقاضای سازمان، توسط نیروی انتظامی منطقه جلوگیری بعمل خواهد آمد. در هر صورت این گونه اقدامات رافع مسؤولیت مدیران شرکت یا مؤسسه و اشخاص حقيقي متخلف در قبال اشخاص ثالث نخواهد بود.

ماده ۲۲ - دستورالعمل‌های اجرایی این تصویب‌نامه و فرهای چاپی مربوط توسط سازمان هر منطقه حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ تصویب‌نامه تصویب‌نامه تهیه و به اجرا گذاشته خواهد شد

از آیین‌نامه اجرایی بهینه‌سازی مصرف آب کشاورزی

مصوب ۱۳۷۵/۶/۱۱ هیأت وزیران

ماده ۱۷ - از تاریخ تصویب این آیین‌نامه در مورد اراضی زیر پوشش بهره برداری از چاه‌های عمیق و نیمه عمیق که روی آنها کنتور حجمی نصب شده است، حجم آب ثبت شده توسط کنتورهای نصب شده ملاک محاسبه حق‌النظاره‌ها خواهد بود. از زارعینی که حجم آب مصرف آنها برابر کنتور مطابق الگوی مصرف بهینه آب مندرج در پروانه‌های صادر شده باشد، فقط حق‌النظاره مندرج در آیین‌نامه اجرایی قانون توزیع عادلانه آب - مصوب ۱۳۶۱ - اخذ

خواهد شد. در مورد زارعینی که مصارف آنها بیش از الگوی مصرف مندرج در پروانه های صادر شده باشد، علاوه بر حق النظاره ها مبالغی به شرح زیر برای هزینه های جبرانی اخذ خواهد شد.

الف -....

ب - در مناطق آزاد تا ده درصد (۱۰٪) الگوی مصرف بهینه نسبت به مازاد بر حج م تعیین شده در الگوی مصرف بهینه آب یک درصد (۱٪) و برداشت (۱۰٪) تا حداکثر بیست و پنج درصد (۲۵٪) الگوی مصرف بهینه آب نسبت به مازاد چهار درصد (۴٪) ارزش تولیدات اراضی تحت پوشش،

آیین نامه معاملاتی سازمان های مناطق آزاد قشم، چابهار و کیش

مصوب ۱۳۷۶/۱۰/۲۴ وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- کلیه معاملات سازمان های مناطق آزاد که در این آیین نامه به اختصار «سازمان» نامیده می شوند، اعم از خرید و فروش، اجاره، استجاره، پیمانکاری و اجرت کار طبق مفاد این آیین نامه انجام می شود.

تبصره ۵ - موارد مشمول مقررات آیین نامه استخدامی و پرداخت های پرسنلی همچنین خرید کالا به منظور فروش (فعالیت های تجاری و بازرگانی) از مشمول مقررات این آیین نامه مستثنی خواهند بود.

ماده ۲- مفاهیم و واژه های بکار رفته در این آیین نامه به ترتیب طبق تعاریف ذکر شده در قانون، اساسنامه ها، آیین نامه ها و مقررات مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران و مقررات عمومی کشور می باشند.

فصل دوم - نصاب معاملات

ماده ۳- معاملات سازمان از نظر مبلغ و نحوه انجام آن به سه دسته کوچک، متوسط و عمده تقسیم می شوند:

الف - معاملات کوچک: معاملاتی است که مبلغ آن ها از پنج میلیون ریال تجاوز نکند.

ب - معاملات متوسط: معاملاتی است که مبلغ آن ها از پنج میلیون ریال بیشتر باشد و از

یکصد میلیون ریال تجاوز نکند.

ج - معاملات عمده: معاملاتی است که مبلغ آن‌ها از یکصد میلیون ریال بیشتر باشد.
 ماده ۴- مبنای نصاب در خرید برای معاملات کوچک و متوسط مبلغ معامله و در معاملات عمده مبلغ بر آورد طبق نظر بالاترین مسؤول واحد خرید است و مبنای نصاب در فروش، مبلغ ارزیابی کارشناس منتخب کمیسیون معاملات است.
 تبصره ۵ - تقسیم و تجزیه مبلغ خرید کالا توسط مأمور خرید و انجام آن به دفعات به منظور استفاده از حد نصاب کمتر ممنوع است.

فصل سوم - روش انجام معاملات

ماده ۵- در معاملات کوچک مأمور خرید باید حداقل به سه نفر فروشنده یا خریدار یا انجام دهنده کار مراجعه نموده و پس از تحقیق کامل در مورد بهای کالا یا اجرت انجام کار ، معامله را با رعایت صرفه و صلاح سازمان انجام دهد و مراتب را طی گزارش کتبی مبتنی بر نام و نشانی کامل پیشنهاد دهندگان قیمت و قیمت‌های پیشنهادی و با ذکر نام و نام خانوادگی خود تأیید و امضا نماید.

ماده ۶- در معاملات متوسط مأمور خرید باید از فروشنندگان کالا یا انجام دهندگان کار مورد احتیاج که عده آن‌ها کمتر از سه نفر نباشد از هر کدام رو ی برگ جداگانه استعلام بهای کتبی به عمل آو رد به این ترتیب که مأمور خرید نوع کالا یا کار مورد معامله و مقدار و مشخصات آن را بطور کامل در برگ استعلام بها تعیین و فروشنده کالا یا انجام دهنده کار بهای پیشنهادی را با قید مدت اعتبار بهای اعلام شده در آن تصریح و با ذکر کامل نشانی خود و تاریخ امضا نماید ، مأمور خرید باید ذیل برگ های استعلام بها اعلام نماید که استعلام به و سیله او به عمل آمده با قید تاریخ و نام و نام خانوادگی و سمت خود امضا کند و پس از امضا به بالاترین مسؤول واحد خرید ارایه نماید ، مقام مذکور پس از بررسی انجام معامله با کمترین بهای اعلام شده و رعایت صرفه و صلاح سازمان طرف معامله را تعیین می نماید.

تبصره ۵ - در مواردی که فروشنده طی انجام دهنده کار در محل کمتر از سه نفر باشد ، مأمور خرید باید ضمن اخذ استعلام بها از اشخاص موجود در محل ، مراتب را به صورت کتبی به مسؤول خود گزارش دهد و در صورت تأیید موضوع توسط مدیرعامل یا فرد تعیین شده

توسط وی نسبت به انجام معامله با رعایت صرفه و صلاح سازمان اقدام نماید.

ماده ۷- معاملات عمده سازمان باید تا مبلغ دو میلیارد ریال بنا به تشخیص مدیرعامل و از مبلغ دو میلیارد ریال به بالا با تشخیص مدیرعامل و تصویب هیأت مدیره و در هر دو صورت از طریق مناقصه یا مزایده عمومی، مناقصه یا مزایده محدود و یا ترک تشریفات مناقصه یا مزایده و ارجاع آن به کمیسیون موضوع ماده (۲۶) این آیین نامه انجام گردد.

الف - مناقصه عمومی:

مناقصه عمومی مستلزم انتشار آگهی در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار بوده و برحسب اهمیت با تشخیص کمیسیون معاملات باید در یک یا چند نوبت منتشر شود.

ماده ۸- در آگهی مناقصه باید نکات زیر تصریح گردد:

- ۱- نوع و میزان و محل تحویل کالا یا خدمات.
- ۲- مدت قبول پیشنهادها از تاریخ انتشار آگهی یا تاریخ دعوتنامه که در مورد معاملات داخلی حداقل ده روز و حداکثر یک ماه و در مورد معاملات بین المللی حداقل بیست روز و حداکثر دو ماه می باشد.
- ۳- محل اخذ برگ شرایط و مشخصات معامله و محل تسلیم پیشنهادها.
- ۴- ذکر اینکه معامله طبق شرایط مندرج در برگ شرایط و مشخصات معامله صورت خواهد گرفت.

ماده ۹- در برگ شرایط و مشخصات معامله درج موارد زیر الزامی است:

- ۱- ذکر اینکه به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد سپرده، همچنین پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- ۲- ذکر اینکه سازمان در رد یا قبول هر یک از پیشنهادها یا تمام آنها مختار است.
- ۳- قید مبلغ سپرده شرکت در مناقصه که در صورت استنکاف پیشنهاد دهنده از انجام معامله به نفع سازمان ضبط خواهد شد. میزان مبلغ سپرده مذکور توسط کمیسیون معاملات تعیین می شود که باید به صورت وجه نقد یا ضمانتنامه بانکی بدون قید و شرط باشد.
- ۴- تصریح نسبت به مبلغ سپرده حسن انجام معامله که میزان و نوع آن توسط کمیسیون معاملات تعیین و به تأیید مدیرعامل خواهد رسید.
- ۵- قید میزان سپرده حسن انجام کار که معادل ده درصد مبلغ معامله بوده و باید از کلیه

پرداخت‌ها کسر گردد.

۶- قید اینکه سازمان مجاز خواهد بود تا بیست و پنج درصد از میزان کالا یا خدمات

موضوع معامله را بدون تغییر سایر شرایط کسر یا اضافه نماید.

۷- قید میزان پیش پرداخت در خرید کالا یا خدمات که نباید از بیست و پنج درصد مبلغ

کل معامله تجاوز نماید و در قبال ضمانتنامه بانکی پرداخت گردد. میزان پیش پرداخت و نوع

تضمین که باید از طرف معامله اخذ شود با تصویب هیأت مدیره قابل تغییر است.

۸- در مواردی که احتیاج به نمونه کالا باشد، لازم است موضوع ارایه قبلی نمونه که باید

مورد تأیید قرار گیرد در برگ شرایط و مشخصات معامله تصریح گردد.

۹- ذکر نکات دیگر از قبیل حداکثر مدت بررسی پیشنهادها و ابلاغ نتیجه به برنده که نباید

در معاملات داخلی از یک ماه و در معاملات خارجی از دو ماه بیشتر باشد و همچنین روش و

نحوه پرداخت بهای کالا یا خدمت، ترتیب پرداخت مالیات و بیمه و عوارض مربوط به معامله

و هزینه‌های ثبتی و آگهی، لزوم مهر و امضای کلیه مدارک توسط مقام یا مقامات مسؤول

پیشنهاد دهنده و هر نکته دیگری که به نظر سازمان درج آن در برگ شرایط و مشخصات

ضروری باشد.

۱۰- ذکر مدت ضمانت فروشنده نسبت به کالا یا خدمت در مورد کالاهای فنی و یا

تعمیراتی که باید در نظر گرفته شود.

۱۱- ذکر مشخصات کالا یا خدمت مورد نیاز با قید نحوه تحویل آن و میزان خسارت در

مواردی که طرف معامله در تحویل کلاً یا بعضاً تأخیر داشته و یا اصولاً از تحویل خودداری

نماید.

۱۲- ذکر اینکه بهای پیشنهادی با مبلغ مشخص و در پاکت لاک و مهر شده تحویل

شود.

۱۰۵۵- مسؤول بازرگانی سازمان در صورت درخواست کمیسیون معاملات باید نرخ یا

نرخ‌های عادلانه کالا یا خدمات موضوع معامله را به وسایل مطمئن استعلام نموده و در روز

تشکیل جلسه کمیسیون معاملات با توجه به نرخ‌های عادلانه مذکور نسبت به پیشنهادهای

رسیده اظهار نظر کند و تصمیم مقتضی را اتخاذ نماید.

۱۱۵۵- کمیسیون معاملات باید در روز و ساعت مقرر در آگهی مناقصه یا مزایده یا

دعوتنامه، پیشنهادهای رسیده را مفتوح کند و مورد بررسی قرار دهد و ضمن تعیین برندگان

اول تا سوم، مشخصات عمده پیشنهادها را در صورت جلسه قید نماید. چنانچه تعداد پیشنهادها از سه مورد کمتر باشد باید پیشنهادهای رسیده طی نامه به پیشنهاددهندگان مسترد شده و مناقصه یا مزایده تجدید گردد.

در صورت عدم تمایل فروشنده به استرداد سپرده در تجدید مناقصه و در شرایط مساوی اولویت با ایشان خواهد بود. در مرحله بعدی هر چند تعداد پیشنهادها کمتر از سه فقره باشد تصمیم لازم اتخاذ می‌گردد.

تبصره - اگر در نتیجه انتشار آگهی، پیشنهادی نرسد یا قیمت های پیشنهادی به نظر کمیسیون معاملات از حدود اعتدال خارج باشد، کمیسیون می‌تواند ضمن تنظیم صورتجلسه مجوز انجام معامله را به طریق دیگر پس از تأیید مدیرعامل صادر نماید.

ماده ۱۲- کمیسیون معاملات موظف است چنانچه پیشنهادی فاقد یکی از شرایط مندرج در آگهی یا برگ شرایط و مشخصات یا مغایر با مفاد این آیین نامه باشد به آن ترتیب اثر ندهد مگر آنکه شرط مزبور به تشخیص کمیسیون تأثیر اساسی و مهمی در انجام معامله نداشته باشد

ماده ۱۳- پس از اعلام نتیجه و تعیین برنده مناقصه یا مزایده چنانچه به عللی برنده حاضر به انجام معامله نشود یا ظرف مدت مقرر کالا یا خدمات مورد معامله تحویل نگریلده هر طریق دیگر برنده مزایده از انجام تعهد خودداری کند سپرده به نفع سازمان ضبط خواهد شد و معامله با برنده دوم مناقصه یا مزایده انجام می‌شود. خرید کالا یا خدمات از نفر دوم در صورتی میسر است که تفاوت بهای پیشنهادی نفر دوم با نفر اول زیادتر از مبلغ سپرده برنده نباشد و همین ترتیب در رابطه با نفر سوم در صورت استنکاف نفر دوازدهم انجام معامله قلیباجراست.

ماده ۱۴- پیشنهادهای نفرات چهارم به بعد پس از خاتمه جلسه کمیسیون معاملات مسترد خواهد شد ولی سپرده نفرات دوم و سوم نباید قبل از انعقاد قرارداد با برنده لاولو حصول اطمینان از تحویل و تحول بهای مورد معامله و اجناس یا شروع انجام خدمات مسترد گردد.

ب - مناقصه محدود:

ماده ۱۵- دعوتنامه شرکت در مناقصه محدود حداقل برای پنج مورد از اشخاصی ارسال می‌شود که صلاحیت آنها در رشته موضوع معامله قبلاً توسط سازمان برنامه و بودجه^(۱) تشخیص داده شده و نام آنها در فهرست واجدین صلاحیت درج شده باشد.

۱ - در حال حاضر معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور.

ماده ۱۶- مقررات مربوط به مناقصه عمومی در صورتی که با مقررات مناقصه محدود مغایر نباشد، در مناقصه محدود نیز لازم‌الرعايه است.

فصل چهارم - کمیسیون معاملات

ماده ۱۷- به منظور تصمیم‌گیری در خصوص معاملات عمده کمیسیونی به عنوان «کمیسیون معاملات» مرکب از نماینده مدیرعامل، معاون اداری و مالی سازمان یا کسی که این وظیفه را برعهده دارد و یک نفر از مسئولین سازمان به انتخاب مدیرعامل تشکیل می‌شود. اعضای کمیسیون معاملات باید ترجیحاً واجد صلاحیت و اطلاعات کافی در رشقه‌های مالی، بازرگانی و فنی باشند.

ماده ۱۸- رییس کمیسیون معاملات از بین سه نفعرضو کمیسیون و با حکم مدیرعامل انتخاب می‌شود و دارای مسؤولیت‌های زیراست:

۱- دعوت و تشکیل و اداره جلسات کمیسیون معاملات.

۲- ابلاغ مصوبات کمیسیون معاملات به مسؤولین ذی‌ربط در سازمان.

۳- نگهداری و ضبط اسناد و صورتحلسه کمیسیون معاملات.

ماده ۱۹- کمیسیون معاملات می‌تواند از هریک از مسؤولان ذی‌ربط تقاضا نماید شخصاً یا نماینده وی در جلسات مربوط شرکت نموده و اظهارنظر نمایند. همچنین هر یک از واحدها یا نمایندگان مجاز آن‌ها می‌توانند درمورد معاملات مربوط به حوزه مسؤولیت خود در کمیسیون حضور یافته و توضیحات لازم را ارایه نمایند.

واحدهایی که با تصمیم کمیسیون معاملات موافقت نداشته باشند می‌توانند به صورت کتبی دلایل عدم موافقت خود را به کمیسیون معاملات اعلام کنند و چنانچه کمیسیون معاملات متقاعد نشود باید موضوع را برای اخذ تصمیم نهایی به مدیرعامل گزارش دهند.

تصمیمات یا مصوبات کمیسیون معاملات در مواردی که مبلغ پیشنهادی برنده بیش از بیست و پنج درصد (۲۵٪) نسبت به مبلغ برآورد شده معامله کاهش یا افزایش دارد و نیز برای معاملات تا سقف دو میلیارد ریال پس از تأیید مدیرعامل سازمان و برای معاملات بیش از مبلغ مذکور پس از تأیید مدیرعامل و تصویب هیأت مدیره سازمان قابل اجراست.

ماده ۲۰- تصمیمات کمیسیون معاملات با اکثریت آرا معتبر و قابل اجراست. عضوی که

در اقلیت قرار می‌گیرد باید نظر خود را مستدلاً در صورتجلسه کمیسیون درج نموده و امضا نماید و چنانچه لازم بداند می‌تواند از رییس کمیسیون تقاضا نماید که موضوع به مدیر عامل گزارش شود.

فصل پنجم - مزایده

۵۵۱- قبل از انجام مزایده، مورد معامله باید توسط کارشناس منتخب کمیسیون معاملات ارزیابی گردد. مبلغ ارزیابی شده مبنای نصاب در فروش خواهد بود.

۵۵۲- در مورد معاملات کوچک مأمور فروش مکلف است به داوطلبان معامله مراجعه و پس از تحقیق کامل از بها با رعایت صرفه سازمان معامله را انجام دهد و سند مربوط را با قید اینکه معامله با بیشترین بهای ممکن انجام شده است و با ذکر نام و نام خانوادگی و سمت و تاریخ امضا کند.

۵۵۳- در مورد معاملات متوسط حراج و یا به تشخیص کمیسیون معاملات، مزایده به شرح زیر انجام خواهد شد:

الف - اطلاعات کلی در مورد نوع و مشخصات و مقدار مورد معامله و روز و ساعت و محل حراج و سایر شرایطی که لازم باشد باید با آگهی در روزنامه یا به وسایل و طرق انتشاراتی دیگر یا از طریق صدا و سیما یا الصاق آگهی در معابر به اطلاع عموم برسد.

ب - مورد معامله باید قبلاً به وسیله کارشناس منتخب کمیسیون معاملات ارزیابی شود و حراج از بهای تعیین شده شروع گردد و به خریداری که بالاترین بها را پیشنهاد کند و اگذار شود و اگر حداقل به قیمت ارزیابی شده داوطلب پیدا نشود، مجدداً باید ارزیابی شود.

۵۵۴- در مورد معاملات عمده انتشار آگهی مزایده به شرح زیر به عمل می‌آید:

الف - در آگهی مزایده شرایطی که طبق این آیین نامه برای آگهی مناقصه پیش بینی شده، در صورتی که با عمل مزایده منطبق باشد باید رعایت شود.

ب - مقرراتی که در این آیین نامه در مورد مناقصه معین شده در صورتی که با عمل مزایده منطبق باشد باید اجرا شود.

فصل ششم - ترک تشریفات مناقصه یا مزایده

۵۵۵- در موارد زیر سازمان می‌تواند معاملات را بدون رعایت تشریفات مناقصه یا

مزایده یا استعلام بهای کتبی با حراج انجام دهد:

- ۱- خرید اموال و خدمات حقوقی که به تشخیص مدیرعامل سازمان منحصر به فرد باشد.
  - ۲- خرید و استجاره اموال غیر منقول که طبق نظر کارشناس منتخب مدیرعامل سازمان و تصویب کمیسیون معاملات انجام خواهد شد.
  - ۳- خرید خدمات هنری و صنایع مستظرفه و خدمات کارشناسان که پس از گزارش واحد تقاضاکننده با تأیید کمیسیون معاملات و تصویب مدیرعامل سازمان انجام خواهد شد.
  - ۴- خرید کالاهای انحصاری دولتی و کالاهایی که دارای فرو شنده انحصاری است و برای آن‌ها از طرف مراجع ذی‌ربط نرخ‌های معینی تعیین و اعلام شده است.
  - ۵- خرید کالاهای ساخت کارخانه‌های داخلی و کرایه حمل و نقل بار از طریق زمینی که از طرف دستگاه‌های دولتی ذی‌ربط برای آن‌ها نرخ تعیین شده باشد.
  - ۶- کرایه حمل و نقل هوایی، دریایی، هزینه مسافرت و نظایر آن در صورت وجود نرخ ثابت و مقطوع.
  - ۷- معاملاتی که طرف معامله وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی یا شهرداری‌ها و مؤسسات وابسته به آن‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و شرکت‌های تابع سازمان باشند. در مورد معاملات موضوع این بند فروشنده باید مورد معامله را در اختیار داشته و تولیدکننده یا انجام دهنده آن باشد یا اینکه وظیفه تهیه و فروش مورد معامله را بر عهده داشته باشد.
  - ۸- در مورد تعمیر ماشین‌آلات ثابت و متحرک به تشخیص و مسئولیت مدیرعامل سازمان
  - ۹- در مورد خرید قطعات یدکی برای تعویض یا تکمیل لوازم و تجهیزات ماشین آلات ثابت و متحرک موجود، همچنین ادوات و ابزار و وسایل اندازه گیری دقیق و لوازم آزمایشگاه‌های علمی و فنی و نظایر آن با تعیین بهای مورد معامله حداقل به و سیله یک نفر خبره و متعهد رشته مربوط به انتخاب مدیرعامل سازمان.
  - ۱۰- در رابطه با چاپ و صحافی.
- ۲۶۵۵- در مواردی که انجام مناقصه یا مزایده به تشخیص مدیرعامل میسر یا به مصلحت نباشد، با پیشنهاد مدیرعامل و با رعایت صرفه و صلاح سازمان، نحوه انجام این گونه معاملات را هیأتی سه نفره متشکل از مدیرعامل و یکی از اعضای هیأت مدیره هر سازمان و یک نفر منتخب شورای عالی (دبیرخانه) تعیین و اعلام خواهند نمود. جلسات هیأت با حضور تمام اعضا رسمیت دارد و ملاک تصمیم اتفاق نظر اعضا می‌باشد.

فصل هفتم - شرایط انعقاد قرار داد

ماده ۲۷- معاملات عمده در رابطه با پیمانکاری بطور اعم و در رابطه با سایر موارد به تشخیص کمیسیون معاملات باید از طریق انعقاد قرارداد صورت گیرد.

ماده ۲۸- در متن قراردادهای منعقد شده مربوط به معاملات عمده درج نکات ذیل

ضروری است:

- ۱- نوع و مقدار و میزان کالا یا خدمات مبتنی بر مشخصات کامل.
- ۲- مدت قرارداد و پیش بینی جریمه تأخیر در انجام تعهدات طرف قرارداد.
- ۳- در مواردی که احتیاج به نمونه جنس باشد لزوم تحویل موضوع قرارداد طبق نمونه مهر و امضا شده توسط طرف قرارداد و کمیسیون معاملات در قرارداد تصریح گردد.
- ۴- در قرارداد باید تصریح شود که طرف قرارداد، از مشخصات کالا یا کار مورد معامله و مقتضیات و شرایط محل تحویل کالا یا انجام خدمات اطلاع کافی داشته و نمی تواند تحت عنوان عدم اطلاع از انجام تعهدات خود متعذر شود.
- ۵- در قرارداد باید تصریح گردد که سازمان مخیر است تا بیست و پنج درصد از میزان کالا یا خدمات موضوع معامله را بدون تغییر سایر شرایط کسر یا اضافه نماید.
- ۶- در قرارداد باید بطور صریح مبلغ کل مورد معامله و ترتیب پرداخت آن قید گردد و چنانچه مبلغ کل قرارداد متکی به اجزای اساسی از قبیل هزینه کار یا قیمت مصالح و غیره باشد، نسبت هر یک از اجزا و مبلغ تخمینی آن قید گردد و در مواردی که معامله براساس واحد بها صورت می گیرد واحد بها تصریح شود و در رابطه با قراردادهای پیمانکار مدیریتی و یا قراردادهای امانی باید درصد حق الزحمه و حداکثر هزینه موضوع قرارداد ذکر گردد.
- ۷- با توجه به مقتضیات کار و چنانچه در آگهی یا برگ شرایط و مشخصات معامله لزوم تأدیه پیش پرداخت قید شده باشد باید میزان پیش پرداخت و نحوه استهلاک و تصفیه آن در قرارداد درج گردد.
- ۸- نوع و مبلغ سپرده حسن انجام معامله و نحوه آزادسازی سپرده یاد شده.
- ۹- میزان سپرده حسن انجام کار و نحوه آزادسازی سپرده مذکور.
- ۱۰- قید این مطلب که پرداخت مالیات، بیمه و هرگونه عوارض طبق قوانین و مقررات مربوط بر عهده طرف ذی ربط خواهد بود.

- ۱۱- حق ارجاع به حکمیت در هیچ یک از قراردادها مجاز نیست مگر آنکه موضوع به تصویب هیأت مدیره سازمان رسیده باشد.
- ۱۲- تعیین مدت یا فاصله زمانی برای دوره تضمین حسن انجام کار در معاملاتی که این امر ضرورت دارد مانند کارهای ساختمانی و تأسیساتی.
- ۱۳- افراد طرف معامله به عدم شمول ممنوعیتهای مقرر در اصل یکصد و چهل و یکم^(۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و لایحه قانونی راجع به منع مداخله و زرا و نمایندگان مجلسین و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری - مصوب ۱۳۳۷.^(۲)
- ۱۴- سایر شرایط و مشخصاتی که در آگهی مناقصه یا شرایط مناقصه یا معامله مطرح بوده است با توجه به اینکه متضمن هیچ نوع امتیاز، اضافه بر شرایط اولیه اعلام شده نباشد.
- ۱۵- حدود اختیارات دستگاه نظارت در صورتی که ماهیت کار، نظارت بر اجرا یا تحویل را ایجاب کند.
- ۱۶- تصریح به اینکه طرفین قرارداد از مقررات حاکم بر این قرارداد اطلاع کامل داشته و مکلف به اجرای آن می‌باشند و مسئولیت‌های ناشی از آن مقررات را می‌پذیرند.

فصل هشتم - ترتیب تحویل کالا یا خدمت

ماده ۲۹- تحویل مورد معامله به شرح زیر باید انجام شود:

- الف - در مورد معاملات کوچک، به وسیله و مسئولیت انباردار یا تحویل گیرنده کار و نماینده قسمت تقاضاکننده.
- ب - در مورد معاملات متوسط، به وسیله و مسئولیت انباردار یا تحویل گیرنده کار و نماینده قسمت تقاضاکننده.

۱ - اصل یکصد و چهل و یکم ق.ا.ج.ا.۱.ا. مصوب ۱۳۵۸/۹/۱۲ با اصلاحات بعدی:

- رییس جمهور، معاونان رییس جمهور، وزیران و کارمندان دولت نمی‌توانند بیش از یک شغل دولتی داشته باشند و داشتن هر نوع شغل دیگر در مؤسساتی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن متعلق به دولت یا مؤسسات عمومی است و نمایندگی مجلس شورای اسلامی و وکالت دادگستری و مشاوره حقوقی و نیز ریاست و مدیریت عامل یا عضویت در هیأت مدیره انواع مختلف شرکت‌های خصوصی، جز شرکت‌های تعاونی ادارات و مؤسسات برای آنان ممنوع است.
- سمت‌های آموزشی در دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی از این حکم مستثنی است.
- ۲ - لایحه قانونی راجع به منع مداخله و زرا و نمایندگان مجلسین و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲ در مجموعه جرایم و مجازات‌ها (جلد دوم) از انتشارات این معاونت درج شده است.

ج - در مورد معاملات عمده، به وسیله و مسؤولیت انباردار یا تحویل گیرنده کار و نماینده قسمت تقاضاکننده و نماینده دیگری که از طرف سازمان تعیین خواهد شد. ماده ۳۰- برای کالاهای تحویل شده در تمام موارد باید قبض انبار که دارای شماره مسلسل باشد صادر گردد و به امضای انباردار برسد و در دفتر انبار ثبت و شماره ثبت دفترانبارروی قبض قید گردد.

تبصره ۵ - در مواردی که کالا به انبار تحویل نمی گردد، حسب مورد باید به وسیله تحویل گیرنده تکالیف مربوط به انباردار انجام شود و رسید یا صورتمجلس مربوط مبنای صدور قبض و حواله انبار خواهد شد.

ماده ۳۱- در صورتی که در شرایط معامله یا شرایط عمومی پیمان برای تحویل مورد معامله علاوه بر آنچه که در مواد (۲۸) و (۲۹) این آیین نامه تعیین شده، تکالیف دیگری نیز پیش بینی شده باشد، باید اجرا شود.

ماده ۳۲- در مواردی که بین مسؤلان تحویل مورد معامله مذکور در بندهای (ب) و (ج) ماده (۲۹) این آیین نامه از لحاظ مشخصات و سایر مسائل مربوط به کار یا کالاهایی که باید تحویل گرفته شود اختلاف نظر باشد، هر یک از مسؤلان یادشده نظر خود را در صورتمجلس قید خواهند کرد و موضوع جهت اتخاذ تصمیم نهایی در مورد تحویل یا عدم تحویل به کمیسیون معاملات ارایه می شود و کمیسیون مکلف است در اسرع وقت نسبت به موضوع اعلام نظر نماید.

فصل نهم - سایر مقررات

ماده ۳۳(اصلاحی ۱۳۷۸/۱۲/۱۸)- الف - خریدهها و معاملات خارجی تا سقف یک میلیون دلار پس از اخذ حداقل سه فقره استعلام بها از فروشنندگان یا خریداران خارجی با درج کامل شرایط معامله، مشخصات کالا یا خدمت و نحوه حمل، همچنین مدارک مربوط - شامل تلکس، دورنگار (فاکس) و نامه - توسط مدیر بازرگانی سازمان بررسی و جدول مقایسه قیمت توسط نامبرده تهیه و جهت اتخاذ تصمیم به کمیسیون معاملات ارسال می شود و پس از تصویب کمیسیون مذکور و تأیید مدیرعامل انجام می گردد.

ب - خریدهها و معاملات خارجی بیشتر از مبلغ یک میلیون دلار از طریق مناقصه بین المللی، با رعایت بند (ج) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور و احکام

مشابهی که در سنوات آتی وضع می‌شود. پس از تصویب کمیسیون معاملات و تأیید مدیرعامل و هیأت مدیره انجام می‌شود.

ماده ۳۴- فروش اموال و خدمات از طرف سازمان منوط به تأیید کمیسیون معاملات و تصویب هیأت مدیره سازمان است.

ماده ۳۵- هیأت مدیره سازمان می‌تواند با رعایت مفاد این آیین‌نامه، نمونه پیمان، شرایط پیمان، دعوتنامه و شرایط شرکت در مناقصه و مزایده، جداول مشخصات و مقادیر و اقلام و دیگر اسناد مورد نیاز در معاملات سازمان را تهیه و به مرحله عمل بگذارد.

ماده ۳۶(اصلاحی ۱۳۷۸/۱۲/۱۸)- سایر مسائل مربوط به معاملات با رعایت قوانین و مقررات مربوط در جهت صرفه و صلاح سازمان صورت می‌گیرد.

این متن جایگزین تصویبنامه شماره ۴۵۷۸۵/ت ۱۵۴۸۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۰^(۱) می‌شود.

آیین‌نامه اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۸/۹/۹ هیأت وزیران با اصلاحات و الحاقات بعدی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- در این آیین‌نامه اسامی ذیل به جای عبارات مربوط بکار خواهد رفت:

قانون: قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران و اصلاحیه‌های آن.

آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۸) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

شورای عالی: شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

سازمان: سازمان هریک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

منطقه: هر یک از مناطق آزاد طبق قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی

۱ - منظور آیین‌نامه معاملاتی سازمان‌های مناطق آزاد قشم، چابهار و کیش مصوب ۱۳۷۴/۵/۲۳ می‌باشد که با تصویب آیین‌نامه فوق‌نسخ شده است.

جمهوری اسلامی ایران و اصلاحیه‌های آن.

بانک: بانکهایی که دارای اجازه فعالیت در منطقه می‌باشند.

شعبه: واحدی از یک بانک یا مؤسسه اعتباری فعال در منطقه یا خارج از آن است که طبق اساسنامه بانک یا مؤسسه اصلی و در چارچوب قوانین و مقررات منطقه به عملیات مجاز بانکی مبادرت می‌ورزد.

مؤسسه: مؤسسات اعتباری که دارای اجازه فعالیت در منطقه می‌باشند.

واحدهای بانکی: بانک‌ها و مؤسسات و شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری ایرانی یا

خارجی که در منطقه مجاز به فعالیت می‌باشند.

بانکداری برون مرزی: انجام انواع عملیات بانکی منحصرأ با پول‌های خارجی.

دفتر نمایندگی: دفتر نمایندگی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری که در منطقه تأسیس می‌شود.

فصل دوم - شرایط تأسیس بانک و مؤسسه

ماده ۲- تأسیس بانک و مؤسسه و اشتغال به عملیات بانکی و استفاده از نام بانک یا مؤسسه

در منطقه تنها با رعایت مفاد قانون و این آیین نامه‌سوتوالعمل‌های مربوط مجاز است

تبصره - واحدهای بانکی که مجوز فعالیت بانکداری برون مرزی را دریافت می‌کنند

مکلفند واژه «برون مرزی» را همراه نام خود بکار برند.

ماده ۳- بانک‌ها و مؤسساتی که با سرمایه ایرانی یا خارجی و یا با مشارکت ایرانی و

خارجی در منطقه به ثبت برسند و مرکز اصلی آنها نیز در همان منطقه باشد بانک یا مؤسسه

ایرانی ثبت شده در منطقه محسوب می‌شوند.

ماده ۴- تأسیس بانک و مؤسسه و افتتاح شعب بانک‌ها و مؤسسات اعم از ایرانی یا

خارجی در مناطق موكول به پیشنهاد سازمان و صدور مجوز توسط بانک مرکزی است .

تبصره ۱- اساسنامه بانک‌ها و مؤسسات و هرگونه تغییرات بعدی در اساسنامه آنها باید

پس از پیشنهاد سازمان به تأیید شورای پول و اعتبار برسد.

تبصره ۲- تأسیس بانک و مؤسسه به صورت شرکت سهامی عام یا خاص با سهام با نام

طبق مفاد قانون و این آیین نامه و مقررات مندرج در لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت

مصوب ۱۳۴۷ امکانپذیر است .

تبصره ۳ (الحاقی ۱۳۸۸/۲/۲۳) - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایر ان موظف است

ترتیبی اتخاذ نماید که در مدت یک ماه از زمان دریافت پیشنهاد سازمان برای تأسیس بانک و مؤسسه، مجوز تأسیس بانک صادر گردد و یا در صورتی که امکان تأسیس بر اساس قوانین و مقررات مربوط وجود نداشته باشد، مراتب را به سازمان اعلام نماید. مدت زمانی که از تاریخ اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صرف تأمین و واریز سرمایه اولیه توسط متقاضی تأسیس می‌گردد، در محاسبه مهلت یادشده لحاظ نخواهد شد.

ماده ۵- ثبت بانک یا مؤسسه و یا شعبه بانک خارجی در منطقه منوط به صدور مجوز موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه می‌باشد. مرجع ثبت در منطقه مکلف است قبل از ثبت واحدهای بانکی مزبور مجوز مربوطه را مطالبه کند.

تبصره ۵ - تأسیس دفتر نمایندگی بانک‌ها و مؤسسات ایرانی یا خارجی منوط به تأیید سازمان و ثبت در منطقه است. این دفاتر مجاز به انجام هیچگونه معاملات و عملیات بانکی نمی‌باشند.

ماده ۶- شعب بانک‌هایی که پیش از تصویب این آیین‌نامه در منطقه ایجاد شده‌اند، نیازی به اخذ مجوز جدید ندارند لیکن فعالیت آنان باید مطابق با مفاد این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مربوط انجام شود.

ماده ۷- حداقل سرمایه واحدهای بانکی در منطقه به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - بانک: حداقل سی و پنج میلیارد (۳۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

ب - مؤسسه: حداقل پانزده میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

ج - شعبه بانک یا مؤسسه خارج ی: حداقل ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

د - واحدهای بانکی برون مرزی:

۱- بانک: حداقل ۱۰ میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار که صد درصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

۲- مؤسسه: حداقل پنج میلیون (۵/۰۰۰/۰۰۰) دلار که صد درصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

۳- شعبه بانک یا مؤسسه خارجی: حداقل ۳ میلیون (۳/۰۰۰/۰۰۰) دلار که صد درصد آن

باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

- تبصره ۱-** صدور مجوز تأسیس واحدهای بانکی موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) با سرمایه خارجی موکول به رایحه اعلامیه فروش ارز به یکی از واحدهای بانکی در مناطق به میزان سرمایه متعلق به اتباع خارجی، خواهد بود.
- تبصره ۲-** وجوه سپرده شده نزد بانک مرکزی پس از ثبت واحدهای بانکی و رایحه مدارک ثبت شده شرکت، مورد استفاده واحدهای مذکور قرار می‌گیرد.
- تبصره ۳-** (اصلاحی ۱۳۸۸/۲/۲۳) - تغییر حداقل سرمایه واحدهای بانکی با پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید.
- ماده ۸-** بانک‌ها و مؤسسات فعال در منطقه می‌توانند با موافقت سازمان و تأیید بانک مرکزی به تأسیس شعبه اقدام نمایند.

فصل سوم - نظام ارزی مناطق آزاد

- ماده ۹-** خرید و فروش کلیه ارزها در مقابل ریال یا سایر ارزها و کلیه معاملات و نقل و انتقالات ارزی در مناطق توسط اشخاص حقیقی و حقوقی آزاد است.
- ماده ۱۰-** نقل و انتقال کلیه ارزها از خارج از کشور به مناطق و از مناطق به خارج از کشور توسط اشخاص حقیقی و حقوقی آزاد است.
- تبصره ۵-** نقل و انتقال ارز از سایر نقاط کشور توسط اشخاص حقیقی و حقوقی به مناطق و بالعکس، تابع قوانین و مقررات ارزی کشور خواهد بود.
- ماده ۱۱-** نرخ خرید و فروش ارزها در مناطق و تبدیل آنها به ریال براساس عرضه و تقاضا در بازار آزاد تعیین می‌شود.

فصل چهارم - شرایط فعالیت

- ماده ۱۲-** بانک‌ها و مؤسسات و شعب پس از گرفتن مجوز تأسیس موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه و ثبت در واحد ثبت منطقه، با رعایت مفاد این آیین‌نامه و رایحه مدارک مشروح ذیل به سازمان، می‌توانند فعالیت خود را شروع کنند:
- آگهی ثبت در روزنامه رسمی
  - یک نسخه اساسنامه ثبت شده

- اعلام نشانی محل قانونی

ماده ۱۳- ضوابط فعالیت واحدهای بانکی در منطقه به ترتیب ذیل خواهد بود:

الف - کلیه واحدهای بانکی در مناطق، تابع مقررات این آیین نامه و دستورالعمل مل‌های مربوط می‌باشند.

ب - معاملات کلیه واحدهای بانکی در مناطق به ریال ایران مشمول مقررات بانکداری اسلامی خواهد بود. این واحدها در معاملات خود به ارز مجاز به رعایت رویه های بانکی بین‌المللی هستند.

ماده ۱۴- در مقررات پولی و اعتباری که توسط بانک مرکزی جهت واحدهای بانکی در مناطق وضع می‌گردد هدف تسهیل و تشویق سرمایه‌گذاری در این مناطق و نیز حفظ موقعیت رقابتی بین‌المللی مناطق رعایت خواهد شد.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۳۸۸/۲/۲۳) - بانک‌های تجاری کشور مکلفند تمهیداتی اتخاذ نمایند تا حداقل یکی از شعب خود در مناطق آزاد را در حد شعبه مستقل و با درجه بالا ارتقا داده و حداکثر اختیارات ممکن را به آنها برای ارائه بیشترین خدمات به سرمایه گذاران داخلی و خارجی اعطا نمایند.

سازمان مکلف است گزارش اجرای این ماده را هر شش ماه یک بار به دولت ارائه نماید.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۸۸/۲/۲۳) - سازمان در قراردادهای مربوط به واگذاری زمین به

عنوان شرط ضمن عقد تصریح می‌نماید که در صورت اعلام بانک تسهیلات دهنده مبنی بر عدم ایفای تعهدات خریدار (تسهیلات گیرنده)، سازمان نسبت به فسخ قرارداد و انتقال ملک به بانک به منظور استیفای حقوق بانک اقدام خواهد نمود.^(۱)

توتیبات اجرای این تبصره مطابق تفاهم‌نامه‌ای خواهد بود که حسب مورد بین سازمان و

بانک ذی‌ربط تنظیم می‌گردد.

ماده ۱۵- واحدهای بانکی برون مرزی مجاز به انجام عملیات بانکی به ریال ایران بگشایند.

ماده ۱۶- واحدهای بانکی برای انجام معاملات ارزی باید مجوز بانک مرکزی را دریافت

۱ - از آیین‌نامه نحوه واگذاری دارایی‌های غیر ضرور و اماکن رفاهی بانک‌ها مصوب ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ هیأت وزیران: تبصره ۳ ماده ۳- خرید هرگونه ملک مسکونی به استثنای مناطق محروم و آزاد از تاریخ ابلاغ این آیین نامه توسط بانک‌ها ممنوع می‌باشد.

نمایند. واحدهای مزبور می‌توانند در تقاضای خود جهت تأسیس واحد مورد نظر مجوز انجام عملیات ارزی را نیز درخواست نمایند.

۱۷۵۵- واحدهای بانکی که دارای مجوز انجام عملیات ارزی هستند برحسب نوع مجوز دریافتی می‌توانند با رعایت مفاد این آیین نامه و دستورالعمل‌های آن به ارائه خدمت و عملیات ذیل مبادرت کنند:

- ۱- برقراری روابط کارگزاری با سایر بانک‌ها
  - ۲- انجام انواع نقل و انتقالات پولی برای خود یا مشتریان
  - ۳- انجام کلیه معاملات خرید و فروش ارزها به صورت نقدی به حساب خود یا مشتریان
  - ۴- نگاهداری حساب‌های جاری و پس انداز
  - ۵- نگاهداری انواع سپرده‌های مدت دار با سررسیدهای مختلف
  - ۶- دریافت انواع تسهیلات اعتباری
  - ۷- انتشار، خرید، فروش، پذیره نویسی و نگاهداری اوراق مشارکت و اوراق قرضه
  - ۸- اعطای انواع تسهیلات اعتباری
  - ۹- خرید و تضمین انواع اوراق تجاری
  - ۱۰- انجام کلیه امور مربوط به اعتبارات اسنادی، بروات و سفته‌ها و ضمانتنامه
  - ۱۱- مدیریت دارایی‌ها و انجام خدمت سرمایه‌گذاری به حساب مشتریان
  - ۱۲- انجام کلیه خدمات امانی و سایر امور مدیریتی
  - ۱۳- سایر عملیات بانکی مجاز
- تبصره ۵- مؤسسات مجاز به نگهداری حساب‌های جاری به ارزش برای مشتریان خود نمی‌باشند.
- ۱۸۵۵- در عملیات بانکداری بین‌المللی کارمزد عملیات بانکی، سود تسهیلات اعتباری دریافتی سپرده‌های مختلف و سود تسهیلات اعطایی براساس شرایط بازار آزاد تعیین می‌شود.
- ۱۹۵۵- واحدهای بانکی به جز واحدهای بانکی برون مرزی می‌توانند طبق ضوابط قانون عملیات بانکی بدون ربا و سایر قوانین و مقررات جاری منابع مالی مورد نیاز خود را به ریال، به طرق ذیل تأمین نمایند:

- ۱- قبول سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری و پس انداز
- ۲- قبول سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت دار
- ۳- انتشار اوراق مشارکت

۴- دریافت تسهیلات اعتباری از اشخاص حقیقی و حقوقی

تبصره ۵ - مؤسسات اعتباری مجاز به دریافت سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری به ریال از مشتریان نمی‌باشند.

۵۵۵۰- واحدهای بانکی به جز واحدهای بانکی برون مرزی می‌توانند در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا تسهیلات اعتباری به ریال اعطانمایند.

۵۵۵۱- واحدهای بانکی به جز واحدهای بانکی برون مرزی در منطقه می‌توانند طبق مفاد اساسنامه خود به سایر عملیات بانکی مجاز به ریال مبادرت نمایند.

۵۵۵۲- بانک‌ها و مؤسسات در مناطق مجاز به افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌های خود نمی‌باشند.

۵۵۵۳- بانک‌ها و مؤسسات و شعب بانک‌ها و مؤسسات خارجی در مناطق همواره باید بخشی از سپرده‌های تودیع شده نزد خود را به میزان و نوع ارزی که بانک مرکزی تعیین می‌کند به عنوان سپرده قانونی نزد بانک مرکزی تودیع کنند. میزان و نوع ارز سپرده‌های قانونی می‌تواند برحسب نوع سپرده و حدود فعالیت بانک‌ها و مؤسسات متفاوت باشد.

تبصره ۵ - بانک مرکزی نسبت به سپرده‌های قانونی دریافتی به ارز سود ارزی مناسب به تشخیص خود پرداخت می‌نماید.

۵۵۵۴- بانک‌ها و مؤسسات و شعب بانک‌ها و مؤسسات خارجی در مناطق باید بخشی از سود ویژه سالیانه خود را به صورت اندوخته قانونی نگهداری کنند. میزان این اندوخته حداقل پانزده درصد (۱۵٪) سود ویژه خواهد بود. ایجاد این اندوخته پس از آن که مبلغ به میزان سرمایه بالغ شد، اختیاری است.

۵۵۵۵- دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی واحدهای بانکی در مناطق بایبرمبنای نرخ‌های بازار آزاد در پایان هر دوره مالی تسعیر شوهابه التفاوت حاصل از تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های با سررسید یک سال و کمتر از یک سال در زمان تسعیر بایستی به حساب سووژون منظور شود

۵۵۵۶- واحدهای بانکی در مناطق مجاز به قبول سهام خود به عنوان وثیقه تسهیلات اعطایی نمی‌باشند.

۵۵۵۷- بانک‌ها و مؤسسات در مناطق مجاز به انجام عملیات ذیل نمی‌باشند:

الف - خرید و فروش کالا به حساب خود به منظور تجارت مگر در جهت اجرای قانون عملیات بانکی بدون ربا و در جهت رفع احتیاجات خود.

ب - معاملات غیر منقول جز برای بانکها و مؤسساتی که هدف اصلی آنها انجام معاملات غیر منقول است بیش از سقف مصوب بانک مرکزی .

پ - خرید سهام و مشارکت در سرمایه یک یا چند شرکت یا خرید سایر اوراق بهادار به حساب خود به میزانی بیش از سقف مصوب بانک مرکزی .

ت - اعطای تسهیلات اعتباری به مدعی عامل و اعضای هیأت مدیره و شرکت های که اشخاص مذکور در آن ذی نفع هستند بیش از سقف مصوب بانک مرکزی.

ث - اعطای تسهیلات اعتباری به اعضای هیأت مدیره و مدیران سازمان و اعضای ارکان و مدیران و بازرسان بانک مرکزی، مگر با رعایت مقررات خاص که به همین منظور به تصویب بانک مرکزی می رسد.

۲۸ ماده - در صورتی که سرمایه بانک یا مؤسسه بر اثر زیانهای وارد شده از حداقل مقرر در ماده (۸) این آیین نامه کمتر شود، باید حداکثر ظرف شش ماه سرمایه خود را تکمیل کند.

فصل پنجم - مقررات مربوط به نظارت بر واحدهای بانکی منطقه

۲۹ ماده - کلیه بانکها و مؤسسات و شعب بانکها و مؤسسات خارجی در مناطق تحت نظارت بانک مرکزی خواهند بود و باید ضمن مراعات ضوابط و مقررات ذیل و در جهت رفع احتیاجات خود کلیه اطلاعات مورد نیاز بانک مرکزی را ارایه نمایند:

- ۱- سیاست های پولی و اعتباری که از طرف بانک مرکزی تعیین می گردد رعایت نمایند.
- ۲- سپرده های قانونی خود را برای مقاطعی که بانک مرکزی تعیین خواهد کرد در قالب فرم های تعیین شده نزد بانک مرکزی تودیع کنند.
- ۳- سرفصل حسابها و صورت های مالی خود را به ترتیبی که مورد تأیید بانک مرکزی باشد تنظیم و نگهداری کنند.
- ۴- استانداردها و ضوابط بانک مرکزی از جمله در مورد کفایت سرمایه را رعایت کنند.
- ۵- آمار و اطلاعات مورد نظر را مطابق فرم ها و برای مقاطع تعیین شده به شرح زیر برای بانک مرکزی ارسال کنند:

- خلاصه دفتر کل و صورت محاسبه سپرده های قانونی .

- صورت های مالی از جمله ترازنامه و حساب سود و زیان که به گواهی حسابرسان مستقل

مورد تأیید بانک مرکزی رسیده است .

۶- سایر اطلاعات مورد نیاز بانک مرکزی را در هر زمان که بانک مرکزی تعیین می کند، ارایه یا در اختیار آن بانک قرار دهند. این اطلاعات محرمانه تلقی شده و به صورت موردی یا فردی انتشار نخواهد یافت.

۷- با بازرسان اعزامی بانک که با حکم کتبی در محل حضور می یابند همکاری کنند و اطلاعات لازم را در اختیار آنان بگذارند.

ماده ۳۰- در صورتی که بنا به تشخیص بانک مرکزی ادامه فعالیت واحد بانکی در منطقه با مخاطره همراه باشد بانک مرکزی می تواند نسبت به استقرار ناظر در واحد بانکی اقدام نماید.

فصل ششم - مقررات متفرقه

ماده ۳۱- اعضای هیأت مدیره و مدیر عامل و قایم مقام و یا اعضاء هیأت عامل بانک‌ها و مؤسسات و همچنین رؤسای شعب بانک‌ها و مؤسسات ایرانی و خارجی در مناطق از نظر تخصصی و حرفه‌ای باید مورد تأیید بانک مرکزی قرار گیرد.

ماده ۳۲- واحدهای بانکی در منطقه بابت خساراتی که در اثر عملیات آنها متوجه مشتریان می شود مسؤول و متعهد جبران خسارات وارده شده می باشند.

مدیر عامل و اعضای هیأت مدیره هر بانک یا مؤسسه در منطقه نیز در مقابل صاحبان سهام و مشتریان مسؤول خساراتی می باشند که در نتیجه تخلف هر یک از آنان از این مقررات یا اساسنامه خود به صاحبان سهام یا مشتریان وارد می شود.

ماده ۳۳- به منظور تسهیل در مبادله چک‌ها و اسناد بانکی، اتاق پایاپای اسناد بانکی توسط واحدهای بانکی با تأیید بانک مرکزی در منطقه تأسیس می شود که هزینه عملیاتی آن از طرف واحدهای یادشده تأمین می شود.

ماده ۳۴- نحوه نگهداری اوراق و اسناد و دفاتر، نحوه رسیدگی به تخلفات، ترتیب انحلال و ورشکستگی واحدهای بانکی و سایر مواردی که در این آیین نامه پیش بینی نشده است طبق قانون پولی و بانکی مصوب سال ۱۳۵۱ می باشد.

ماده ۳۵ (اصلاحی ۱۳۸۸/۲/۲۳) - دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های مربوط به امور پولی و بانکی مناطق آزاد توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با هماهنگی دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی تهیه و ابلاغ خواهد شد.

این متن جایگزین تصویب‌نامه^(۱) شماره ۵۱۸۶۶ ت ۱۷۹۹۲ هـ مورخ ۱۳۷۶/۲/۳۱ می شود.

۱ - منظور آیین‌نامه اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب

مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد

تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۹/۶/۲ هیأت وزیران با اصلاحات و الحاقات بعدی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- در این آیین نامه واژه‌های زیر به جای عبارت‌های مشروح مربوط به کار می‌رود:

الف - مناطق آزاد: مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

ب - سایر نقاط کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران به استثنای مناطق آزاد.

پ - منطقه: هر یک از مناطق آزاد.

ت - سازمان: سازمان هر یک از مناطق آزاد.

ث - مؤسسات موضوع این آیین نامه: کلیه مؤسسات مذکور در ماده (۲) این آیین نامه .

ج - مؤسسات بیمه: مؤسسات بیمه‌ای که طبق مقررات این آیین نامه مجاز به فعالیت در

منطقه می‌باشند.

چ - مؤسسات بیمه متقابل: مؤسسات بیمه‌ای که خدمات خود را به صورت بیمه متقابل

تنها به اعضا ارایه می‌نمایند.

ح - مؤسسه کارگزاری بیمه: شخص حقوقی که در مقابل دریافت کارمزد ، واسطه انجام

معاملات بیمه و یا بیمه اتکایی بین طرف‌ها بوده و شغل او تنها ارایه خدمات بیمه‌ای باشد.

خ - شعبه: واحد تابعه یکی از مؤسسات بیمه ایرانی که در چارچوب موضوع و وظایف

مؤسسه اصلی تحت نام و مسؤولیت آن در منطقه فعالیت می‌کند.

د - نمایندگی بیمه: شخص حقیقی یا حقوقی که بر اساس قرارداد نمایندگی با یکی از

مؤسسات بیمه ایرانی و مقررات این آیین نامه، انجام بخشی از موضوع و وظایف مؤسسه طرف

قرارداد در امر بیمه را در منطقه به عهده گرفته است.

ذ (الحاقی مصوب ۱۳۸۲/۶/۵) - دفتر ارتباطی: دفتر مؤسسات بیمه ثبت شده در مناطق

آزاد که به منظور تسهیل ارتباط با بیمه مرکزی ایران و دیگر سازمان‌های ذی ربط در سایر نقاط

کشور ایجاد می‌شود.

فصل دوم - تأسیس

ماده ۲- عملیات بیمه و بیمه اتکایی در مناطق آزاد به وسیله مؤسساتی که بنا به پیشنهاد سازمان، طبق مقررات این آیین‌نامه از بیمه مرکزی ایران مجوز دریافت داشته و به یکی از صورتهای زیر به ثبت برسند انجام خواهد شد:

۱ - شرکت سهامی یا تعاونی بیمه ایرانی با مشارکت سهامداران حقیقی و حقوقی ایرانی و یا خارجی که کلیه سهام آن با نام باشد.

۲ - مؤسسه نمایندگی و یا کارگزاری بیمه.

تبصره ۱- تأسیس شعبه توسط مؤسسات بیمه با رعایت مقررات این آیین‌نامه و ثبت در منطقه بلامانع است.

تبصره ۲- اعطای نمایندگی بیمه به اشخاص حقیقی با رعایت ضوابطی که به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد امکان پذیر است.^(۱)

تبصره ۳ (اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۶/۵) - مؤسسات بیمه ایرانی مشمول مقررات قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری^(۲) (اعم از دولتی و غیردولتی) مجاز به فعالیت در مناطق آزاد به یکی از اشکال زیر می‌باشند:

الف - تأسیس شعبه و ایجاد نمایندگی با رعایت قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری.

ب - تأسیس مؤسسه بیمه با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی در چارچوب مقررات این آیین‌نامه.^(۳)

تبصره ۴ (الحاقی مصوب ۱۳۸۲/۶/۵) - ضوابط ایجاد و محدوده فعالیت دفاتر ارتباطی مؤسسات بیمه از سوی بیمه مرکزی ایران تعیین و اعلام خواهد شد.

ماده ۳- مؤسساتی که در اجرای این آیین‌نامه اجازه فعالیت در منطقه دریافت می‌نمایند، مجاز به عرضه بیمه برای اشخاص مقیم، موضوعات و موارد بیمه موجود در سایر نقاط کشور

۱ - به آیین‌نامه ضوابط اعطای پروانه نمایندگی بیمه به اشخاص حقیقی در مناطق آزاد مصوب ۱۳۸۲/۴/۳ شورای عالی بیمه مندرج در این مجموعه رجوع شود.

۲ - به قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری با اصلاحات بعدی مصوب ۱۳۵۰/۳/۳۰ مندرج در مجموعه قوانین و مقررات بیمه از انتشارات این معاونت مراجعه فرمایید.

۳ - تبصره قبلی به شرح زیر می‌باشد:

تبصره ۳- فعالیت شعبها و نمایندگی‌های مؤسسات بیمه سایر نقاط کشور در هر یک از مناطق آزاد با رعایت مقررات قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری در چارچوب این آیین‌نامه و سایر ضوابط حاکم بر مؤسسات مزبور بلامانع است

و بیمه حمل و نقل کالای وارداتی به سایر نقاط کشور که قرارداد خرید آن در ایران منعقد یا اعتبار اسنادی آن در ایران باز شده است نمی‌باشند.

عملیات بیمه اتکایی از شمول حکم این ماده مستثناست.

تبصره ۱ - مؤسساتی که تنها اجازه فعالیت بیمه‌ای مستقیم در منطقه را دارند نمی‌توانند از مؤسسات بیمه سایر نقاط کشور بیمه اتکایی قبول نمایند.

تبصره ۲ - مؤسسات بیمه می‌توانند نسبت به بیمه ملوال و مسئولیت (غیر بیمه اشخاص) در چارچوب این آیین‌نامه و رعایت قوانین و مقررات مربوط در مناطق ویژه اقتصادی فعالیت کنند

تبصره ۳ - صدور بیمه‌نامه توسط مؤسسات بیمه ای مناطق آزاد برای آن دسته از موضوعات و موارد بیمه‌ای که از طرف مؤسسات بیمه‌ای ایرانی فعال در سایر نقاط کشور عرضه نمی‌شود از شمول این ماده مستثناست و فهرست این قبیل موضوعات و موارد بیمه مجاز در سرزمین اصلی، برای مؤسسات بیمه، توسط بیمه مرکزی ایران حداکثر ظرف ۳ ماه از تاریخ تصویب این مقررات، تهیه و به سازمان‌ها اعلام می‌شود.^(۱)

۱ - مصوبه رییس بیمه مرکزی ایران در خصوص فهرست موضوعات و موارد بیمه مجاز در سرزمین اصلی برای مؤسسات بیمه:

جناب آقای نصیری

مشاور محترم رییس جمهور و دبیر شورای عالی مناطق آزاد
احتراماً، در اجرای تبصره ۳ ماده ۳ مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۶/۸ هیأت وزیران، فهرست موضوعات و موارد بیمه مجاز در سرزمین اصلی، برای مؤسسات بیمه، جهت استحضار به شرح زیر اعلام می‌گردد:

- ۱- درمان انفرادی
- ۲- مسئولیت حرفه‌ای مدیران ارشد
- ۳- آلودگی محیط زیست
- ۴- بیمه کامپیوتر (رایانه)
- ۵- از کارافتادگی دست هنرمندان (نقاشان، خطاطان، نوازندگان،...) و صنعت کاران
- ۶- سرقت آثار هنری
- ۷- بیمه بیکاری
- ۸- مرگ و میر طیور و آبزیان
- ۹- مرگ و میر زنبور عسل و کرم ابریشم
- ۱۰- بیمه محصولات کشاورزی
- ۱۱- بیمه اعتبار انفرادی

- ماده ۴ -** حداقل سرمایه برای مؤسسات بیمه‌نمایندگی و کارگزاری بیمه به قرار زیر است
- ۱- مؤسسات بیمه مستقیم با سرمایه حداقل پانزده میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.
- ۲ - مؤسسات بیمه متقابل با سرمایه حداقل دو بیست میلیون (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.
- ۳ - مؤسسات بیمه اتکایی با سرمایه حداقل هشتاد و پنج میلیارد (۸۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.
- ۴ - مؤسسات نمایندگی و یا کارگزاری بیمه با سرمایه حداقل سیصد میلیون (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.
- تبصره ۱ -** هرگونه تعدیل در ارقام مندرج در این ماده هر ۲ سال یکبار موکول به پیشنهاد مشترک دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و بیمه مرکزی ایران و تصویب هیأت وزیران است.
- تبصره ۲ -** سهامداران خارجی مؤسسات موضوع این آیین‌نامه سهم‌الشرکه ریالی خود را باید به ارزش‌های مورد قبول بانک مرکزی ایران پرداخته و یا گواهی تبدیل ارز را ارائه نمایند.
- تبصره ۳ -** وجوه سرمایه موضوع این ماده باید نزد یکی از بانک‌های مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که ترجیحاً در مناطق آزاد دارای شعبه باشد واریز شود.

فصل سوم - مجوز ثبت و پروانه فعالیت

- ماده ۵ (اصلاحی مصوب ۱۳۸۲/۶/۵) -** ثبت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه در منطقه ، موکول به ارائه مجوز ثبت که توسط بیمه مرکزی ایران صادر می‌شود و ثبت هرگونه تغییرات بعدی در اساسنامه مدیران، میزان سرمایه و سهام مؤسساتی که به ثبت رسیده باشند موکول به ارائه موافقت بیمه مرکزی ایران است.

ماده ۶ - برای تحصیل مجوز ثبت، مدارک و اطلاعات زیر باید به بیمه مرکزی ایران

تسلیم شود:

الف - اساسنامه مؤسسه.

ب - میزان سرمایه مؤسسه، رسید یا گواهی‌نامه تعهد پرداخت آن.

پ - سهام نقدی و غیر نقدی و نحوه پرداخت آنها.

ت - صورت اسامی سهامداران بازرسان و مدیران و تابعیت و تعداد سهام هر یک از آنها
ث - اسناد و مدارک و اطلاعات دیگری که معرف صلاحیت مالی و فنی مؤسسه و حسن
شهرت مدیران آن باشد.

تبصره ۵ - مجوز ثبت صادرشده برای مدت ۶ ماه اعتبار دارد. در صورت عدم ثبت مؤسسه
ظرف مهلت مذکور باید مجدداً مجوز ثبت تحصیل شود.

ماده ۷ - بیمه مرکزی ایران موظف است حداکثر ظرف ۳۰ روز از تاریخ تسلیم آخرین
مدارک و اطلاعات خواسته شده با رعایت ماده (۲۸) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری
- صرعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲^(۱) و مقررات این آیین نامه نظر خود را اعم از
قبول یا رد تقاضا به طور کتبی به سازمان اعلام نماید.

تبصره ۵ - در صورتی که متقاضی به نظر اعلام شده اعتراض داشته باشد می تواند ظرف
۳۰ روز اعتراض خود را به مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران تسلیم کند.

تصمیم مجمع مزبور قطعی و لازم الاجراست.

ماده ۸ - بیمه مرکزی ایران با دریافت گواهی ثبت مؤسسه در منطقه، پروانه فعالیت برای
بیمه اتکایی، یک یا چند رشته بیمه مستقیم و یا هر دو صادر خواهد کرد.

فصل چهارم - لغو پروانه و محدود نمودن فعالیت

ماده ۹ - پروانه فعالیت صادرشده توسط بیمه مرکزی ایران برای تمام رشقه‌ها یا رشقه‌های

معین در موارد زیر لغو خواهد شد:

الف - در صورت تقاضای دارنده پروانه.

ب - در صورتی که مؤسسه تا یکسال پس از صدور پروانه عملیات خود را در منطقه

شروع نکرده باشد.

پ - در صورت ورشکستگی مؤسسه.

ت - در صورتی که به تشخیص بیمه مرکزی ایران و تأیید شورای عالی بیمه، وضع مالی

مؤسسه طوری باشد که نتواند به تعهدات خود عمل نماید یا ادامه فعالیت مؤسسه به زیان بیمه

شدگان و بیمه‌گذاران و صاحبان حقوق آنها باشد.

۱ - قانون مذکور مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ در این مجموعه درج شده است.

ث - سایر موارد پیش‌بینی شده در این آیین‌نامه.

ماده ۱۰ - در مواردی که مؤسسات موضوع این آیین‌نامه برخلاف اساسنامه خود یا مقررات این آیین‌نامه یا حسب اعلام سازمان بر خلاف سایر مقررات حاکم بر این مؤسسات در منطقه رفتار نمایند، به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه از فعالیت یا رشقه‌های معین یا بیمه‌های اتکایی به طور موقت یا دایم ممنوع خواهند شد.

ماده ۱۱ - صدور و لغو پروانه فعالیت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه یا ممنوعیت آن‌ها از فعالیت به طور موقت و اطلاعاتی که از لحاظ حفظ منافع بیمه‌گذاران و صاحبان قوچ آن‌ها لازم باشد، به هزینه خود مؤسسه توسط بیمه مرکزی ایران در رو زنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران و منطقه در دو نوبت به فاصله یک ماه آگهی خواهد شد.

ماده ۱۲ - در صورتی که پروانه فعالیت مؤسسه بیمه‌ای برای یک یا چند رشته بیمه اتکایی بطور دایم لغو شود بنا به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه، ترتیبی اتخاذ خواهد شد که متضمن منافع بیمه‌گذاران بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آن‌ها باشد.

از جمله این ترتیبات، انتقال پرتفوی مؤسسه با کلیه سوابق و اسناد مربوط به حقوق و تعهدات آن به مؤسسه دیگری که مجاز به فعالیت در منطقه باشد خواهد بود.

فصل پنجم - نحوه فعالیت

ماده ۱۳ - مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه موظفند حساب اندوخته‌های قانونی و ذخایر فنی خود را نگهدارند و نحوه بکار افتادن آن‌ها را به صورت مشخص منعکس نمایند.

انواع اندوخته‌های قانونی و ذخایر فنی برای هر یک از رشقه‌های بیمه و میزان و طرز محاسبه، همچنین ترتیب بکار انداختن این اندوخته‌ها و ذخایر و نیز سرمایه مؤسسه و نحوه ارزیابی اموال منقول و غیر منقول که نماینده منابع مالی مؤسسات مذکور است به موجب دستورالعمل‌هایی است که ب تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد.

ماده ۱۴ - مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه موظفند ده درصد (۱۰٪) از کلیه معاملات بیمه‌ای مستقیم خود را نزد بیمه مرکزی ایران بیمه اتکایی نمایند.

بیمه مرکزی ایران در قبول یا رد اتکایی مزبور مجاز می‌باشد.

تبصره - نرخ کارمزد و سایر شرایط به موجب دستورالعملی است که به تصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.

ماده ۱۵ - اموال مؤسسات بیمه موضوع این آیین نامه همچنین اندوخته‌ها و ذخایر مذکور در ماده (۱۳) تضمین حقوق و مطالبات بیمه گذاران و بیمه شدگان و صاحبان حقوق آنان است و در صورت انحلال یا ورشکستگی مؤسسه، بیمه گذاران و بیمه شدگان و صاحبان حقوق آنان نسبت به سایر بستانکاران حق تقدم دارند.

تبصره ۱ - در میان رشقه‌های مختلف بیمه حق تقدم با بیمه عمر است.

تبصره ۲ - مؤسسات مذکور در این ماده نمی توانند بدون موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران اموال خود را صلح حقوق نمایند و یا به رهن و اگذار کنند و یا موضوع هر نوع معامله با حق استرداد قرار دهند.

تبصره ۳ - دفاتر اسناد رسمی موظفند هنگام انجام معاملات موضوع تبصره (۲) این ماده، مطابق بخش اخیر ماده (۶۰) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری^(۱) موافقتنامه بیمه

۱ - از قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری مصوب ۱۳۵۰/۳/۳۰:

ماده ۶۰ - اموال مؤسسات بیمه همچنین ودایع مذکور در مواد (۳۶ و ۴۶)^(۱*) تضمین حقوق و مطالبات بیمه گذاران، بیمه شدگان و صاحبان حقوق آنان است و در صورت انحلال یا ورشکستگی مؤسسه بیمه، بیمه گذاران و بیمه شدگان و صاحبان حقوق آنان نسبت به سایر بستانکاران حق تقدم دارند. در میان رشقه‌های مختلف بیمه حق تقدم با بیمه عمر است. مؤسسات بیمه نمی توانند بدون موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران اموال خود را صلح حقوق نمایند و یا به رهن و اگذار کنند و یا موضوع هر نوع معامله با حق استرداد قرار دهند. دفاتر اسناد رسمی موظفند هنگام انجام این قبیل معاملات موافقتنامه بیمه مرکزی ایران را مطالبه و مفاد آن را در سند منعکس کنند.

* ماده ۳۶ - مؤسسات بیمه ایرانی با سرمایه حداقل یکصد میلیون ریال تشکیل می شود که باید ۵۰٪ آن نقداً پرداخت شده باشد، میزان ودیعه‌ای که عندالاقضا برای هر یک از رشت ه‌ها ی بیمه در نظر گرفته خواهد شد در آیین‌نامه‌ای که از طرف بیمه مرکزی ایران تهیه و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد تعیین خواهد شد. لازم به یادآوری است حداقل سرمایه مندرج در ماده ۳۶ فوق به شرح ذیل در تاریخ ۱۳۸۵/۹/۱۲ تغییر یافته است: حداقل سرمایه مؤسسات بیمه موضوع ماده (۳۶) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری - مصوب ۱۳۵۰- برای مؤسسات بیمه غیردولتی به شرح زیر تعیین می‌شود:

- ۱ - شرکت بیمه زندگی (۱۶۰) میلیارد ریال
- ۲ - شرکت بیمه غیرزندگی (۱۶۰) میلیارد ریال
- ۳ - شرکت بیمه مختلط (زندگی و غیر زندگی) (۲۸۰) میلیارد ریال
- ۴ - شرکت بیمه اتکایی (۴۰۰) میلیارد ریال

شرکت‌های بیمه غیردولتی موظفند ظرف دو سال حداقل سرمایه خود را با این تصویبنامه منطبق نمایند.

ماده ۴۶ - مؤسسات بیمه خارجی باید طبق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد مبلغی برای هر یک از دو رشته بیمه‌های زندگی و سایر انواع بیمه نزد بیمه مرکزی ایران تودیع نمایند. مبلغ این ودیعه در هر یک از دو مورد مذکور از پانصد هزار دلار یا معادل آن از ارزهای مورد قبول بانک مرکزی ایران

مرکزی ایران را مطالبه و مفاد آن را در سند منعکس نمایند.

ماده ۱۶ - مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه موظفند ترازنامه و صورت سود و زیان

خود را در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران و منطقه درج نمایند.

ماده ۱۷ - مؤسسات موضوع این آیین‌نامه موظفند هر گونه تغییر در سهامداران عمده ،

مدیران و بازرسان (حسابرسان) مؤسسه را ظرف دو هفته به اطلاع بیمه مرکزی ایران برسانند.

ماده ۱۸ - اشخاصی که در ایران یا در خارج از کشور به یکی از جرایم قتل ، سرقت ،

خیانت در امانت، کلاهبرداری، صدور چک بی‌محل و اختلاس یا معاونت در جرایم مذکور

محکوم شده باشند، همچنین ورشکستگان به تقصیر و تقلب نمی‌توانند جزو مؤسسان یا مدیران

مؤسسات موضوع این آیین‌نامه باشند.

ماده ۱۹ - مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه از نظر ادغام و انتقال عملیات، انحلال و

ورشکستگی، تابع مقررات این آیین‌نامه و مواد (۵۱) الی (۵۹)^(۱) قانون تأسیس بیمه مرکزی

کمتر نخواهد بود.

هریک از مؤسسات بیمه خارجی باید درآمدهای خود را سال به سال به ودیعه مزبور اضافه کند تا در هر مورد مبلغ

ودیعه حداقل به دو برابر مبلغ مصوب شورای عالی بیمه برسد. افزایش ودیعه مزبور بر مبالغ فوق اختیاری است.

۱ - از قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری^(*) مصوب ۱۳۵۰/۳/۳۰:

ماده ۵۱ - در صورتی که ورشکستگی یک مؤسسه بیمه اعلام بشود دادگاه مکلف است قبل از اتخاذ هرگونه تصمیم ،

نظر بیمه مرکزی ایران را جلب نماید. بیمه مرکزی ایران از تاریخ وصول استعلام دادگاه باید ظرف ۱۵ روز نظریه خود

را کتباً به دادگاه اعلام دارد. دادگاه با توجه به نظریه بیمه مرکزی ایران تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد کرد.

ماده ۵۲ - ابطال پروانه یک مؤسسه بیمه برای کلیه عملیات بیمه‌ای از موارد انحلال مؤسسه است و در این صورت مفاد

ماده (۴۴) این قانون اجرا خواهد شد.

ماده ۵۳ - تصفیه مؤسسه بیمه ورشکسته طبق قانون تجارت به عمل می‌آید . در نقاطی که اداره تصفیه امور

ورشکستگی وجود ندارد و دادگاه بیمه مرکزی ایران را به عنوان قائم مقام اداره تصفیه تعیین می‌نماید و در حوزه

دادگاه‌های شهرستانی که اداره تصفیه در آنجا تأسیس گردیده است اداره تصفیه با معاونت بیمه مرکزی ایران امر تصفیه

را انجام خواهد داد.

قسمت سوم- انتقال عملیات و ادغام:

ماده ۵۴ - مؤسسات بیمه می‌توانند با موافقت بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه تمام یا قسمتی از

پرتفوی (Portefeuille) خود را با کلیه حقوق و تعهدات ناشی از آن به یک یا چند مؤسسه بیمه مجاز دیگر و اگذار

کنند.

ماده ۵۵ - تقاضای انتقال پرتفوی (Portefeuille) یک مؤسسه بیمه به مؤسسات دیگر بیمه دوبار به فاصله ده روز

در روزنامه رسمی کشور و در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران و عداللزوم در یکی از روزنامه‌های محلی به

ایران و بیمه‌گری می‌باشند.

فصل ششم - نظارت

ماده ۲۰ - بیمه مرکزی ایران طبق مقررات این آیین‌نامه بر فعالیت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه در منطقه نظارت خواهد کرد.

ماده ۲۱ - مؤسسات موضوع این آیین‌نامه حسب مورد موظفند:

الف - حساب‌ها و صورت‌های مالی خود را طبق نمونه‌ای که به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران به تأیید شورای عالی بیمه می‌رسد تنظیم و نگهداری نمایند.

ب - یک نسخه از صورت‌های مالی خود را که مورد رسیدگی و اظهار نظر حسابرسان تأیید شده توسط سازمان حسابرسی یا حسابرسان معتبر بین‌المللی قرار گرفته است حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان دوره مالی به بیمه مرکزی ایران تسلیم کنند.

پ - صورت وضعیت عملیات بیمه‌ای سالانه خود را طبق نمونه‌ای که بیمه مرکزی ایران تهیه می‌کند، تنظیم و ظرف ۳ ماه از پایان دوره مربوط به بیمه مرکزی ایران تسلیم نمایند.

ت - سایر اطلاعات و آمار دوره‌ای یا موردی را که بیمه مرکزی ایران به منظور نظارت بر

هزینه متقاضی از طرف بیمه مرکزی ایران آگهی خواهد شد.

ماده ۵۶ - پس از انقضای سه ماه از تاریخ آخرین آگهی بیمه مرکزی ایران در صورت حصول اطمینان از اینکه در این انتقال هیچ‌یک از حقوق بیمه‌شدگان و بیمه‌گذاران و صاحبان حقوق آن‌ها تضییع نخواهد شد موافقت خود را با انتقال پرتفوی کتباً به مؤسسه بیمه متقاضی اعلام خواهد داشت.

ماده ۵۷ - در صورت موافقت بیمه مرکزی ایران با انتقال پرتفوی این انتقال برای کلیه بیمه‌شدگان و بیمه‌گذاران و صاحبان حقوق آن‌ها از تاریخ انتقال معتبر خواهد بود.

ماده ۵۸ - یک یا چند مؤسسه بیمه می‌توانند با رعایت مواد (۵۵، ۵۶ و ۵۷) با موافقت بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه در یک مؤسسه بیمه دیگر ادغام شوند.

ماده ۵۹ - بیمه مرکزی ایران به منظور حفظ حقوق بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آن‌ها یا به ملاحظات اقتصادی و حمایت امر بیمه می‌توانند با تأیید شورای عالی بیمه و تصویب مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران مؤسسات بیمه‌ای را که وضع مالی یا اداری آن‌ها رضایت‌بخش نیست مکلف نماید که در یکی از مؤسسات بیمه دیگری که موافق باشند ادغام شوند و در صورتی که ادغام صورت نگیرد پروانه مؤسسه‌ای که وضع مالی یا اداری آن رضایت‌بخش نیست طبق مقررات این قانون لغو خواهد شد. تصمیم بیمه مرکزی ایران علاوه بر ابلاغ کتبی به مؤسسات موردنظر در روزنامه رسمی کشور و در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران و عنداللزوم در یکی از روزنامه‌های محلی به اطلاع عموم خواهد رسید.

*۱ - برای ملاحظه قوانین و مقررات کامل مربوط به بیمه، به مجموعه بیمه از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

حسن اجرای این آیین‌نامه لازم تشخیص دهد در اختیار این سازمان قرار دهند.
 ث - با بازرسان اعزامی که با حکم کتبی یکی از اعضای هیأت عامل بیمه مرکزی ایران و با اطلاع دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد در محل حضور پیدا می‌کنند همکاری نمایند و اطلاعات لازم را در اختیار آنان قرار دهند.

تبصره ۵ - مؤسسات بیمه‌ای که بیمه‌نامه‌های بلند مدت زندگی عرضه می‌نمایند، علاوه بر رعایت ترتیبات فوق موظفند ترتیبی اتخاذ کنند تا حساب‌ها و ذخایر فنی مربوط مورد رسیدگی و تأیید محاسب فنی مورد قبول بیمه مرکزی ایران قرار گیرد.

ماده ۲۲ - حساب‌رسان مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه علاوه بر وظایف قانونی و حرفه‌ای مکلفند در گزارش نهایی خود نسبت به حسن اجرای مقررات این آیین‌نامه نیز اظهار نظر نمایند.

ماده ۲۳ - بیمه مرکزی ایران در صورت مشاهده هرگونه تخلف مؤسسات موضوع این آیین‌نامه از مقررات مربوط، مراتب را به طور کتبی به مؤسسه و سازمان اعلام و مهلت مناسبی را برای رفع ایراد تعیین و ابلاغ می‌نماید.

در صورت عدم رفع به موقع تخلف یا تکرار تخلف، بیمه مرکزی ایران حسب مورد و با اخطار کتبی مطابق ماده (۱۰) این آیین‌نامه عمل خواهد کرد.

ماده ۲۴ - ارزش خالص دارایی‌ها (حقوق صاحبان سهام) در مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه هیچگاه نباید از بزرگترین رقم حاصل از بندهای زیر کمتر باشد:
 الف - نود درصد (۹۰٪) حداقل سرمایه پرداخت شده طبق مقررات این آیین‌نامه.
 ب - ده درصد (۱۰٪) حق بیمه‌های صادر شده ناخالص آخرین سال مالی ضربدر نسبت نگهداری خسارت دوره.

ج - چهارده و سه دهم (۱۴/۳٪) درصد میانگین سالانه کل خسارات ایجاد شده در سه دوره مالی قبل ضربدر نسبت نگهداری خسارت دوره.

تبصره ۵ - نسبت نگهداری خسارت دوره عبارت است از:

(کل خسارت ایجاد شده دوره مربوط / کل خسارت‌های ایجاد شده پس از کسر خسارت سهم بیمه‌گران اتکایی)

ماده ۲۵ - در صورت عدم حصول نصابهای مندرج در ماده (۲۴) این آیین‌نامه، مؤسسه بیمه موظف است طرح خود در خصوص نیل به نصاب‌های مذکور را ظرف ۳ ماه از پایان

مهلت مقرر برای ارائه صورت‌های مالی، به تأیید بیمه مرکزی ایران برساند در غیر این صورت بیمه مرکزی ایران طبق مقررات این آیین‌نامه نسبت به محدود کردن فعالیت یا لغو پروانه مؤسسه بیمه حسب مورد اقدام خواهد کرد.

در هر حال زمان اجرای طرح ارائه شده نباید بیشتر از یکسال باشد.

۵۵۵۶ - مؤسسات موضوع این آیین‌نامه مکلفند کلیه دارایی‌های معرف بدهی‌ها و ذخایر عملیات بیمه‌ای، همچنین سرمایه و اندوخته‌های خود را تنها در مناطق آزاد یا سایر نقاط کشور نگهداری و سرمایه‌گذاری نمایند.

تبصره ۵ - نگهداری بخشی از دارایی‌های موضوع این ماده در خارج از کشور با تأیید سازمان و موافقت بیمه مرکزی ایران مجاز است.

فصل هفتم - سایر مقررات

۵۵۵۷ - مؤسسات بیمه و نمایندگان و کارگزاران رسمی بیمه طسوهیران خساراتی می‌باشند که در اجرای وظایفشان به سبب تقصیر و یا مسامحه‌ها یا کارکنانشان به دیگران وارد آید هر مؤسسه بیمه در رشته یا رشته‌های معینی که پروانه بیمه ندارد رأساً یا به وسیله نمایندگان خود قبول بیمه نماید، مکلف به جبران خسارت زیان دیده خواهد بود.

۵۵۵۸ - از عملیات اشخاصی که بدفنی تحصیل پروانه مبادرت به عملیات بیمه و یا بیمه اتکایی موضوع این آیین‌نامه نمایند به درخواست بیمه مرکزی ایران توسط سازمان جلوگیری به عمل آمده و به علاوه در صورت لزوم، بیمه مرکزی ایران اشخاص مزبور را براساس مقررات ماده (۲۱) ضوابط ثبت شرکتها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد^(۱) و سایر قوانین و مقررات مربوط از طریق مراجع ذیصلاح تحت پیگرد قرار خواهد داد

۵۵۵۹ - رئیس شورای عالی بیمه در کلیه مواردی که اعضای شورای عالی بیمه را به منظور اتخاذ تصمیم نسبت به موضوعات مربوط به تأسیس یا فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد دعوت می‌نماید، از دبیر شورای عالی مناطق آزاد یا نماینده وی نیز برای شرکت در جلسه دعوت می‌کند.

۱ - تصویب‌نامه مذکور در این مجموعه درج شده است.

در این جلسات دبیر شورای عالی مناطق آزاد یا نماینده وی نیز حق رأی خواهد داشت.
ماده ۳۰ - فعالیت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه تنها تابع مقررات این آیین‌نامه است و در موارد پیش بینی نشده از حیث اداره امور مؤسسه، تابع قانون تجارت و قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت^(۱) خواهد بود.
ماده ۳۱ - از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، کلیه مقررات مغایر با آن در منطقه لغو می‌شود.

دستورالعمل اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۹/۶/۱۳ شورای پول و اعتبار

بر اساس قانون پولی و بانکی کشور مصوب سال ۱۳۵۱، قانون عملیات بانکی بدون ربا مصوب سال ۱۳۶۲^(۲) و در اجرای آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده ۱۸ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران که در تاریخ ۱۳۷۸/۹/۹ به تصویب هیأت وزیران رسیده است، دستورالعمل اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۱۳۷۹/۶/۱۳ شورای پول و اعتبار شامل ۱۰۵ ماده و ۴۱ تبصره به شرح ذیل مورد تصویب قرار گرفت:

بخش اول - تعاریف

ماده ۱ - معانی عبارت‌های مذکور در این دستورالعمل به شرح زیر می‌باشد.
 ایران: جمهوری اسلامی ایران.
 قانون: قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.^(۳)
 آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۸ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.^(۴)

- ۱ - برای ملاحظه قوانین مزبور به «مجموعه تجارت» از انتشارات این معاونت مراجعه شود.
- ۲ - برای اطلاع از قوانین مزبور به «مجموعه پولی و بانکی» از انتشارات این معاونت مراجعه شود.
- ۳ - به قانون چگونگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ مندرج در همین مجموعه مراجعه فرمایید.
- ۴ - به آیین‌نامه اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد مصوب ۱۳۷۸/۹/۹ مندرج در همین مجموعه مراجعه فرمایید.

دستورالعمل: دستورالعمل اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

شورای عالی: شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

سازمان: سازمان هریک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

منطقه: هریک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.

مؤسسه: مؤسسه اعتباری که دارای اجازه فعالیت در منطقه می باشد.

بانک: بانکی که دارای اجازه فعالیت در منطقه می باشد.

شعبه: واحدی از یک بانک یا مؤسسه اعتباری فعال در منطقه یا خارج از آن است که طبق اساسنامه بانک یا مؤسسه اصلی و در چارچوب قوانین و مقررات منطقه به عملیات مجاز بانکی مبادرت می ورزد.

واحدهای بانکی: بانکها و مؤسسات و شعب بانکها و مؤسسات ایرانی و خارجی که

دارای اجازه فعالیت در منطقه هستند.

بانکداری برون مرزی: انجام انواع عملیات بانکی منحصرأ با پول خارجی.

صرافی: اشتغال به خرید و فروش و انتقال انواع پول و مسکوکات طلا و نقره.

دفتر نمایندگی: دفتر نمایندگی بانکها و مؤسسات اعتباری که در منطقه تأسیس می شود.

موافقت اصولی: موافقت اولیه بانک مرکزی با تأسیس بانک یا مؤسسه و یا افتتاح شعب

بانکها و مؤسسات خارجی پس از تأیید شرایط احراز متقاضیان و تودیع ۵۰ درصد سرمایه نزد بانک مرکزی به منظور تشکیل پرونده ثبتی و تکمیل سرمایه.

مجوز تأسیس: موافقت نهایی بانک مرکزی با تأسیس بانک یا مؤسسه یا افتتاح شعب

بانکها و مؤسسات خارجی پس از تودیع ۱۰۰ درصد سرمایه نزد بانک مرکزی و طی مراحل

پیش بینی شده در آیین نامه و دستورالعمل به منظور ثبت واحد بانکی در منطقه.

بخش دوم - شرایط تأسیس

ماده ۲- بانکها و مؤسسات می توانند با سرمایه ایرانی یا خارجی و یا با مشارکت ایرانی

و خارجی در منطقه به ثبت برسند.

ماده ۳- بانکها و مؤسساتی که در منطقه به ثبت می رسند و مرکز اصلی آنها نیز همان

منطقه باشد بانک یا مؤسسه ایرانی محسوب می‌شوند.

ماده ۴- تأسیس بانک، مؤسسه و افتتاح شعب بانک‌ها و مؤسسات ایرانی یا خارجی در منطقه موکول به پیشنهاد سازمان، صدور مجوز تأسیس از طرف بانک مرکزی و ثبت در منطقه است. مرجع ثبت شرکت‌ها در منطقه مکلف است قبل از ثبت واحدهای بانکی مجوز تأسیس را مطالبه کند.

تبصره ۵- اساسنامه بانک‌ها و مؤسسات و هرگونه تغییرات بعدی در اساسنامه آن‌ها باید پس از پیشنهاد سازمان به تأیید شورای پول و اعتبار برسد.

ماده ۵- تأسیس دفاتر نمایندگی بانک‌ها و مؤسسات ایرانی یا خارجی موکول به موافقت سازمان، اخذ تأییدیه بانک مرکزی در مورد مسئول دفتر نمایندگی و ثبت در منطقه است.

تبصره ۶- دفتر نمایندگی قبل از شروع فعالیت ملزم به ارسال یک نسخه از آگهی ثبت دفتر نمایندگی در روزنامه رسمی و ارائه آدرس دقیق محل فعالیت خود به بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۶- شعب بانک‌های ایرانی که پیش از تصویب آیین‌نامه با اجازه بانک مرکزی در منطقه ایجاد شده‌اند نیازی به اخذ مجوز تأسیس مجدد ندارند.

ماده ۷- سرمایه بانک‌ها و مؤسسات می‌تواند تا ۱۰۰ درصد مطلق به اتباع خارجی یا ایرانی و یا ترکیبی از این دو باشد از نظر دستورالعمل اتباع حقیقی خارجی‌افراد تابع دولت‌های مورد شناسایی دولت ایران و اتباع حقوقی خارجی‌شرکت‌ها و بانک‌های ثبت شده در کشورهای مورد شناسایی دولت ایران هستند که حداقل سه سال سابقه فعلی داشته باشند.

تبصره ۵- در موارد استثناء و در رابطه با اتباع حقوقی خارجی به تشخیص بانک مرکزی عمل خواهد شد.

ماده ۸- واحدهای بانکی در منطقه می‌توانند برحسب مجوز دریافتی به بانکداری برو ن مرزی اشتغال ورزند. واحدهای بانکی برون مرزی از انجام عملیات و معاملات به ریال ایران ممنوع هستند و باید معاملات و عملیات خود را منحصراً با پول‌های خارجی انجام دهند.

تبصره ۵- واحدهای بانکی که مجوز فعالیت بانکداری برو ن مرزی را دریافت می‌کنند مکلفند عبارت «برون مرزی» را همراه نام خود بکار برند.

ماده ۹- تأسیس بانک یا مؤسسه در منطقه به صورت شرکت سهامی عام یا خاص با

سهام با نام طبق مقررات مندرج در لایحه^(۱) اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب سال ۱۳۴۷ مجاز است.

۱۰-۵-۱- حدافل سرمایه واحدهای بانکی در منطقه به شرح زیر تعیین می گردد:^(۲)

۱۰-۱- واحدهای بانکی غیربرون مرزی:

۱۰-۱-۱- بانک: حدافل سی و پنج میلیارد (۳۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که صددرصد آن

باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

۱۰-۱-۲- مؤسسه: حدافل پانزده میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که صددرصد آن باید

به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

۱۰-۱-۳- شعبه بانک یا مؤسسه خارجی: حدافل ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که

صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

۱۰-۲- واحدهای بانکی برون مرزی:

۱۰-۲-۱- بانک: حدافل ۱۰ میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار که صددرصد آن باید به

صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

۱۰-۲-۲- مؤسسه: حدافل پنج میلیون (۵/۰۰۰/۰۰۰) دلار که صددرصد آن باید به

صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

۱۰-۲-۳- شعبه بانک یا مؤسسه خارجی : حدافل ۳ میلیون (۳/۰۰۰/۰۰۰) دلار که

صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

تبصره ۱- صدور موافقت اصولی موکول به تأمین و تودیع ۵۰ درصد سرمایه واحد بانکی

مربوط، و صدور مجوز تأسیس موکول به تأمین و تودیع ۱۰۰ درصد سرمایه و احد بانکی

مربوط نزد بانک مرکزی طبق مفاد این ماده است.

تبصره ۲- صدور مجوز تأسیس واحدهای بانکی با سرمایه خارجی موکول به ارائه

اعلامیه فروش ارز به یکی از بانکها به میزان سرمایه متعلق به اتباع خارجی و در مورد

واحدهای بانکی برون مرزی تودیع ارز نزد بانک مرکزی خواهد بود.

۱ - به مجموعه قانون تجارت از انتشارات این معاونت رجوع شود.

۲ - به موجب تصویبنامه مصوب ۱۳۸۷/۶/۲۰ هیأت وزیران سرمایه لازم برای تأسیس بانک خصوصی در مناطق آزاد تجاری^۱ صنعتی به میزان هزار میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تعیین شده است.

تبصره ۳- شعب بانک‌ها و مؤسسات داخلی در منطقه الزامی به تودیع سپرده سهامدارند
تبصره ۴- بانک مرکزی به تشخیص خود می‌تواند حداقل سرمایه نقدی واحدهای بانکی
را تغییر دهد.

ماده ۱۱- استفاده از وجوه تودیع شده نزد بانک مرکزی منوط به ارائه مدارک ثبت
شرکت شامل اساسنامه و اظهارنامه ثبت شده، آگهی ثبت در روزنامه رسمی و اعلام ا سامی
مدیران و صاحبان امضاء مجاز می‌باشد.

ماده ۱۲- متقاضیان تأسیس بانک و مؤسسه باید به همراه تقاضای خود مدارک و
اطلاعات ذیل را به سازمان ارائه نمایند:

۱۲-۱- تعیین نوع شرکت سهامی موردنظر به صورت خاص یا عام.

۱۲-۲- تعیین نوع فعالیت.

۱۲-۳- میزان سرمایه موردنظر با تعیین درصد پرداخت شده و تعهد شده.

۱۲-۴- اساسنامه پیشنهادی.

۱۲-۵- ارائه برنامه عملیاتی بانک یا مؤسسه در منطقه.

۱۲-۶- نام و مشخصات و سابقه فعالیت مؤسسين با ذکر میزان تعهد سهام توسط هر یک از آنها

۱۲-۷- نام و مشخصات، میزان تحصیلات، سابقه فعالیت و سمت‌های قبلی اعضای هیأت

مدیره، اعضای هیأت عامل و مدیرعامل و قائم مقام پیشنهادی برای بانک یا مؤسسه.

۱۲-۸- ارائه یک نسخه از اساسنامه، گواهی ثبت و صورت‌های مالی حسابرسی شده و

گزارش مدیران برای ۳ سال گذشته (با لحاظ نمودن تبصره ذیل ماده ۷) در مورد مؤسسی که

شخص حقوقی بوده و بیش از ۵ درصد سرمایه را تعهد می‌نماید و در صورتی که این مؤسس

یا مؤسسین، مالک بیش از ۵۰ درصد سهام شرکت‌های دیگر باشند صورت‌های مالی حسابرسی

شده تلفیقی با ذکر نام و مشخصات و نوع فعالیت شرکت‌های تابعه برای سه سال گذشته.

۱۲-۹- ارائه گواهی‌های مذکور در ذیل برای اعضای هیأت مدیره، هیأت عامل و

مدیرعامل و قائم مقام وی:

۱۲-۹-۱- اظهارنظر در مورد صلاحیت مالی توسط یک بانک معتبر.

۱۲-۹-۲- گواهی حسن شهرت به تأیید سه شخص حقوقی یا حقیقی.

۱۲-۹-۳- گواهی عدم سوء سابقه از پلیس محل اقامت.

۱۲-۹-۴- تعهدنامه از هریک از اشخاص مذکور در بند ۱۲-۹ فوق مبنی بر اینکه شخص

مربوطه در هیچ نقطه از دنیا سابقه ورشکستگی نداشته و در هیچ شرکتی که متوقف یا ورشکست شده سمتی نداشته و محکومیت کیفری در موارد تخلفات مالی از هیچ نوع و در هیچ کشوری ندارد. چنانچه بدلیل وجود مواردی، ارائه تعهدنامه کامل به شرح فوق مقدور نباشد، اطلاعات لازم برای ارزیابی به بانک مرکزی ارائه خواهد شد.

۱۰-۱۲- نام و نشانی حسابرس منتخب برای حسابرسی صورت‌های مالی.

۱۱-۱۲- تعهد مؤسسين منبى بر درج مفاد متن زیر در اساسنامه بانک یا مؤسسه: تأمین

سرمایه بانک یا مؤسسه به مقادیر مذکور در ماده ۱۰ دستورالعمل اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی ج.ا.ا. در صورت تقلیل حقوق صاحبان سهام بر اثر زیان‌های وارده.

۱۲-۱۲- در صورتی که مؤسسين، بانک‌ها و یا مؤسسات خارجی باشند ارائه مجوز از

طرف مراجع ذی‌ربط کشور متبوع منبى بر تأسيس بانک یا مؤسسه در منطقه.

۱۳-۱۲- در صورتی که مؤسسين، بانک‌ها و یا مؤسسات خارجی باشند ذکر نام مرجع

نظارت کننده بر آنها در کشور متبوع.

۱۴-۱۲- تعهدنامه منبى بر انجام معاملات بانکی در منطقه طبق مجوز دریافتی و اساسنامه

و رعایت مقررات قانون، آیین‌نامه و دستورالعمل.

۱۳-۱۳- حداقل ۳ نفر از اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل و قائم مقام وی باید تجربه

کافی در بانکداری داشته و حداقل ۵ سال از تجربه آنان در سمت‌های مدیریتی بانکی (ریاست شعبه درجه یک یا مشاغل هم‌تراز ستادی) بوده باشد.

۱۴-۱۴- بانک‌ها و مؤسسات خارجی متقاضی افتتاح شعبه مکلفند به ضمیمه تقاضای

خود مدارک و اطلاعات ذیل را به سازمان ارائه نمایند:

۱-۱۴- تعیین نوع فعالیت.

۲-۱۴- میزان سرمایه شعبه.

۳-۱۴- ارائه برنامه عملیاتی برای افتتاح شعبه.

۴-۱۴- اساسنامه و گواهی ثبت، صورت‌های مالی حسابرسی شده و گزارش مدیریت

برای ۳ سال گذشته.

۵-۱۴- ارائه مشخصات سهامدارانی که بیش از ۱۰ درصد سهام بانک و مؤسسه متعلق به

آنان است.

- ۱۴-۶- ارائه اطلاعات در مورد کلیه شرکت‌ها و بانک‌هایی که متقاضی دارای بیش از ۱۰ درصد سهام آنان بوده و یا دارای عضو هیأت مدیره در آن‌ها باشد.
- ۱۴-۷- نام و مشخصات و میزان تحصیلات رییس پیشنهادی برای شعبه و معاونین و یادکر سابقه فعالیت و سمت‌های قبلی آنان در ۵ سال گذشته.
- ۱۴-۸- تأییدیه مدیرعامل بانک یا مؤسسه در مورد صلاحیت مالی، حسن شهرت و عدم سابقه محکومیت کیفری در مورد رییس شعبه.
- ۱۴-۹- موافقت هیأت مدیره بانک یا مؤسسه متقاضی با تأسیس شعبه در منطقه همراه با مجوز مراجع ذی‌ربط.
- ۱۴-۱۰- ذکر نام مرجع نظارت‌کننده بر بانک یا مؤسسه متقاضی.
- ۱۴-۱۱- تعهدنامه برای جبران خسارت ناشی از عملیات شعبه.
- ۱۴-۱۲- تعهدنامه در مورد تأمین حداقل سرمایه شعبه، در صورتی که سرمایه‌برآثر زیان‌های وارده به کمتر از حداقل مقرر در ماده ۱۰ کاهش یابد.
- ۱۴-۱۳- تعهدنامه در مورد اجرای عملیات بانکی در منطقه طبق مجوز دریافتی و اساسنامه و رعایت مقررات قانون، آیین‌نامه و دستورالعمل.
- ۱۴-۱۴- نام و نشانی حسابرس منتخب برای حسابرسی صورت‌های مالی شعبه.
- ۱۵- سازمان مکلف است پس از رسیدگی به تقاضای تأسیس بانک، مؤسسه یا شعبه بانک و مؤسسه خارجی، نظر خود را به همراه کلیه مدارک و اطلاعات دریافتی از متقاضی به بانک مرکزی ارسال دارد.
- تبصره ۵- سازمان مکلف است دلایل رد یا قبول تقاضای مربوطه را جهت اطلاع به بانک مرکزی اعلام نماید.
- ۱۶- ماده ۱۶- در صورت تأیید اساسنامه پیشنهادی، برنامه عملیاتی و مشخصات هیأت مؤسس، هیأت مدیره، هیأت عامل و مدیرعامل و قائم مقام و احراز سایر شرایط و همچنین تأیید تقاضای افتتاح شعبه توسط بانک یا مؤسسه خارجی، بانک مرکزی ابتدا موافقت اصولی خود را با تقاضای تأسیس بانک یا مؤسسه و افتتاح شعبه بانک‌های خارجی اعلام می‌نماید.
- ۱۷- ماده ۱۷- در صورتی که تقاضای تأسیس بانک یا مؤسسه به صورت شرکت سهامی عامل باشد، طرح پذیره‌نویسی سهام قبل از انتشار باید به تأیید بانک مرکزی برسد.

تبصره ۵ - حداقل شرایط تنظیم اظهارنامه و پذیره نویسی، طبق مقررات قانون تجارت^(۱) و اصلاحیه مورخ سال ۱۳۴۷ آن خواهد بود.

ماده ۱۸ - مجوز تأسیس واحدهای بانکی به منظور ثبت در منطقه ، پس از تودیع سددردصد سرمایه و انجام سایر ترتیبات موضوع آیین نامه و دستورالعمل، توسط بانک مرکزی صادر می شود.

تبصره ۵ - بانک مرکزی پس از ثبت واحد بانکی در منطقه و دریافت مدارک ثبتی از قبیل اساسنامه ثبت شده و آگهی ثبت در روزنامه رسمی از متقاضیان و انطباق مفاد آن با مدارک و اطلاعات ارائه شده قبلی به بانک مرکزی، تأییدیه ای مبنی بر بلا مانع بودن فعالیت واحد بانکی صادر می نماید.

ماده ۱۹ - موافقت اصولی و مجوز تأسیس صادره از طرف بانک مرکزی قابل انتقال به غیر نفی باشد.

ماده ۲۰ - مدت اعتبار موافقت اصولی و مجوز تأسیس صادره از طرف بانک مرکزی حداکثر ۶ ماه از تاریخ صدور است مگر آنکه به دلایل خاص، مدت دیگری در مجوز قید شده باشد.

ماده ۲۱ - انتقال بیش از ۱۰ درصد سهام بانک یا مؤسسه دفعتاً واحده و یا به تدریج به اشخاص دیگر و همچنین تغییر در ترکیب اعضای هیأت مدیره، هیأت عامل، مدیرعامل و قائم مقام بانک یا مؤسسه موکول به موافقت و تأیید قبلی بانک مرکزی است.

ماده ۲۲ - افتتاح شعبه توسط بانک یا مؤسسه، در منطقه و سایر مناطق آزاد ایران یا کشورهای دیگر منوط به پیشنهاد سازمان و تأیید بانک مرکزی است. متقاضیان باید به همراه تقاضای خود، گزارش توجیهی افتتاح شعبه در نقاط مورد نظر را ضمیمه نمایند.

ماده ۲۳ - افتتاح شعب بانکها یا مؤسسات اعتباری کشور در منطقه منوط به پیشنهاد سازمان و تأیید بانک مرکزی است.

تبصره ۱ - بانکها یا مؤسسات اعتباری فعال در ایران که متقاضی افتتاح شعبه در منطقه هستند، باید برنامه های عملیاتی خود را در مورد افتتاح شعبه به سازمان ارائه نمایند.

تبصره ۲ - صلاحیت رییس شعبه پیشنهادی باید به تأیید بانک مرکزی برسد. بانکها و

۱ - به مجموعه قانون تجارت از انتشارات این معاونت رجوع شود.

- مؤسسات اعتباری فعال در کشور که متقاضی افتتاح شعبه در منطقه هستند باید به همراه تقاضای خود، مدارک و اطلاعات زیر را به بانک مرکزی ارائه نمایند:
- نام و مشخصات، میزان تحصیلات رییس شعبه پیشنهادی، سابقه فعالیت حرفه ای و سمت‌های قبلی وی طی ۵ سال گذشته.
- تأییدیه مدیرعامل بانک یا مؤسسه در مورد صلاحیت مالی، حسن شهرت و عدم سابقه محکومیت کیفری.
- ۲۴-۵۵- تأسیس صرافی در منطقه منوط به پیشنهاد سازمان و صیله‌حوز بانک مرکزی است تبصره ۵ - سازمان مدارک موضوع ماده ۲۷ دستورالعمل را بررسی و به همراه نظرات خود به بانک مرکزی ارائه می‌نماید.
- ۲۵-۵۵- تأسیس صرافی منحصراً به صورت شرکت تضامنی مجاز است. صرافی‌هایی که قبل از تصویب دستورالعمل در مناطق تأسیس شده‌اند مکلفند ظرف مدت ۶ ماه شرایط خود را با مفاد آن تطبیق دهند.
- ۲۶-۵۵- حداقل سرمایه پرداخت شده صرافی‌ها معادل پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال می‌باشد.
- ۲۷-۵۵- متقاضیان تأسیس صرافی باید به همراه تقاضای خود مدارک و اطلاعات ذیل را به سازمان ارائه نمایند:
- ۱-۲۷- میزان سرمایه.
- ۲-۲۷- اساسنامه پیشنهادی.
- ۳-۲۷- نام و مشخصات و سابقه فعالیت مؤسسين با ذکر میزانشهرت شرکت هر یک از آنان
- ۴-۲۷- نام و مشخصات، میزان تحصیلات، سابقه فعالیت و سمت های قبلی مدیران و مدیرعامل.
- ۵-۲۷- اسم و آدرس بازرسی قانونی موردنظر.
- ۶-۲۷- ارائه گواهی‌های مذکور در ذیل برای مدیران و مدیرعامل.
- ۱-۲۷-۶- گواهی مربوط به صلاحیت مالی از یک بانک معتبر.
- ۲-۲۷-۶- گواهی حسن شهرت، حداقل به تأیید سه شخص حقیقی یا حقوقی معتبر.
- ۳-۲۷-۶- گواهی عدم سوء سابقه از پلیس محل اقامت.
- ۴-۲۷-۶- تعهدنامه هریک از مدیران و مدیرعامل مبنی بر اینکه در هیچ زمانی تحت تعقیب

قضایی در موارد تخلفات مالی قرار نگرفته و یا محکومیت کیفری از هیچ نوع و در هیچ کشوری ندارد.

۵-۶-۲۷- تعهدنامه مبنی بر انجام عملیات صرافی طبق مقررات دستورالعمل.

۵۵۵-۲۸- بانک مرکزی در صورت تأیید تقاضا و پس از دریافت گواهی تودیع سرمایه ، نسبت به صدور مجوز تأسیس صرافی جهت ارائه به ثبت منطقه، اقدام می نماید.

۵۵۵-۲۹- پس از ثبت واحد صرافی در منطقه و ارائه آدرس دقیق محل فعالیت به بانک مرکزی، واحد صرافی می تواند فعالیت خود را شروع نماید.

۵۵۵-۳۰- مجوز صادره برای صرافی، قابل انتقال به غیر نمی باشد.

۵۵۵-۳۱- واحدهای صرافی باید مجوز تأسیس صرافی را در معرض دید عموم قرار دهند

بخش سوم - نظام ارزی مناطق آزاد

۵۵۵-۳۲- کلیه معاملات و نقل و انتقالات ارزی در مناطق منحصراً تحت شمول آیین نامه و دستورالعمل خواهد بود.

۵۵۵-۳۳- خرید و فروش کلیه ارزها در مقابل ریال یا سایر ارزها و کلیه معاملات و نقل و انتقالات ارزی در مناطق توسط اشخاص حقیقی و حقوقی آزاد است.

تبصره ۵ - بانک مرکزی مکلف است فهرست ارزهای معتبر را در مقاطع زمانی معین تهیه و در اختیار واحدهای بانکی دارای مجوز انجام عملیات ارزی قرار دهد تا واحدهای مذکور منحصراً به خرید و فروش ارزهای معتبر اقدام نمایند.

۵۵۵-۳۴- نقل و انتقال کلیه ارزها از خارج از کشور به مناطق و از هر منطقه به سایر مناطق و خارج از کشور آزاد است.

تبصره ۵ - نقل و انتقال ارز به هر شکلی از مناطق به سایر نقاط کشور و بالعکس تابع ضوابط و مقررات ارزی کشور خواهد بود.

۵۵۵-۳۵- نرخ خرید و فروش ارزها و همچنین تبدیل آنها به ریال در مناطق براساس عرضه و تقاضا در بازار آزاد تعیین می گردد.

بخش چهارم - شرایط و نحوه فعالیت

۵۵۵-۳۶- بانکها و مؤسسات و شعب بانکها و مؤسسات خارجی می توانند با ارائه

مدارک مشروح زیر به سازمان فعالیت خود را شروع نمایند:

۳۶-۱- تأییدیه بانک مرکزی موضوع تبصره ذیل ماده ۱۸.

۳۶-۲- یک نسخه از اساسنامه مورد تأیید ثبت.

۳۶-۳- یک نسخه از آگهی ثبت در روزنامه رسمی کشور.

۳۶-۴- یک نسخه از اجاره‌نامه و یا سند مالکیت محل استقرار.

۵۵۵-۳۷- شعب موجود بانک‌ها و مؤسسات اعتباری ایرانی در منطقه موظفند از تاریخ ابلاغ دستورالعمل ظرف مدت ۶ ماه فعالیت خود را با آیین‌نامه و دستورالعمل منطبق و تأیید بانک مرکزی را دریافت نمایند.

۵۵۵-۳۸- معاملات کلیه واحدهای بانکی در منطقه به ریال ایران مشمول مقررات قانون عملیات بانکی بدون ربا خواهد بود. این واحدها در معاملات ارزی خود مجاز به رعایت روی‌های بین‌المللی بانکی هستند.

۵۵۵-۳۹- مؤسسات، مجاز به افتتاح حساب‌های قرض‌الحسنه جاری و یا حساب‌های دیگر، به ریال و ارز، که برداشت از آن‌ها با چک امکان‌پذیر است نمی‌باشند.

۵۵۵-۴۰- واحدهای بانکی به جز واحدهای بانکی برون مرزی برای انجام عملیات ارزی باید از بانک مرکزی مجوز جداگانه دریافت نمایند.

۵۵۵-۴۱- واحدهای بانکی برون مرزی در منطقه مجاز به انجام عملیات بانکی به ریال نمی‌باشند.

۵۵۵-۴۲- واحدهای بانکی به استثنای مواردی که در مواد ۳۹ و ۴۱ مجاز شناخته نشده‌اند، می‌توانند طبق ضوابط قانون عملیات بانکی بدون ربا منابع مالی مورد نیاز خود را به طرق ذیل تأمین نمایند:

۴۲-۱- قبول سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری.

۴۲-۲- قبول سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز و سپرده‌های مشابه غیردرداری.

۴۲-۳- قبول سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار.

۴۲-۴- انتشار اوراق مشارکت.

۴۲-۵- دریافت تسهیلات اعتباری از اشخاص حقیقی و حقوقی.

۴۲-۶- استفاده از سایر ابزارهای تأمین منابع.

تبصره ۵- ضوابط مربوط به بندهای ۴۲-۴، ۴۲-۵ و ۴۲-۶ در صورت تأمین منابع به ریال

باید به تأیید بانک مرکزی برسد.

ماده ۴۳- واحدهای بانکی می توانند براساس ضوابط قانون عملیات بانکی بدون ربا و طبق اساسنامه خود به اعطای تسهیلات اعتباری در هریک از بخش های اقتصادی کشاورزی، صنعت و معدن مسکن و ساختمان، خدمات و بازرگانی و صادرات مبادرت نمایند.

ماده ۴۴- واحدهای بانکی می توانند سود علی الحساب سپرده های سرمایه گذاری را به تشخیص خود تعیین و براساس قراردادهای منعقد شده با سپرده گذاران، در فواصل زمانی م عین پرداخت نمایند.

ماده ۴۵- واحدهای بانکی در منطقه مکلفند ترتیبی اتخاذ نمایند که اموال و ثبته تسهیلات اعطایی در طول مدت اجرای قرارداد مربوط، همه ساله حداقل به میزان مانده این تسهیلات به نفع واحد بانکی طبق ضوابط و مقررات منطقه بیمه شوند.

ماده ۴۶- واحدهای بانکی برون مرزی و واحدهایی که مجوز عملیات ارزی را از بانک مرکزی دریافت کرده اند می توانند براساس رویه های بین المللی بانکی به ارائه خدمات و انجام معاملات به ارز به شرح ذیل مبادرت نمایند:

۴۶-۱- برقراری روابط کارگزاری با سایر بانکها.

۴۶-۲- انجام انواع نقل و انتقالات پولی برای خود با مشتریان.

۴۶-۳- انجام کلیه معاملات مربوط به خرید و فروش ارز به صورت نقدی به حساب خود یا مشتریان.

۴۶-۴- نگاهداری حساب های جاری (به استثناء مؤسسات).

۴۶-۵- نگاهداری حساب های پس انداز.

۴۶-۶- نگاهداری انواع سپرده های مدت دار با سررسیدهای مختلف.

۴۶-۷- دریافت انواع وام و اعتبار.

۴۶-۸- انتشار، خرید، فروش، پذیره نویسی و نگاهداری اوراق مشارکت و اوراق قرضه . خرید یا پذیره نویسی این اوراق و شرایط انتشار آنها به تأیید بانک مرکزی خواهد رسید.

۴۶-۹- اعطای انواع وام و اعتبار.

۴۶-۱۰- خرید، تنزیل و تضمین انواع اوراق تجاری.

۴۶-۱۱- انجام کلیه امور مربوط به اعتبارات اسنادی، بروات و سفقها و ضمانتنامه ها.

۴۶-۱۲- مدیریت داراییها و انجام خدمات سرماگذاری در اواق بهادار به حساب مشتریان

۱۳-۴۶- انجام کلیه خدمات امانی و سایر امور مدیریتی.

۱۴-۴۶- انجام سایر عملیات و خدمات بانکی مجاز به ارز.

تبصره - واحدهای بانکی برون مرزی می‌توانند به هریک از انواع عملیات بانکی طبق

اساسنامه خود اشتغال ورزند.

۴۷-۵۵- معاملات ارزی واحدهای بانکی در منطقه تابع مقررات ارزی سایر نقاط کشور

نبوده و کارمزد عملیات بانکی، نرخ‌های خرید و فروش ارز، سود تسهیلات اعتباری دریافتی و سپرده‌های مختلف و همچنین سود تسهیلات اعطایی، براساس شرایط عرضه و تقاضا در بازار و به طور آزادانه تعیین می‌شود.

۴۸-۵۵- واحدهای بانکی در منطقه همواره در اعطای تسهیلات ارزی بایستی فائق و یا

تضمین‌های مطمئن دیگری به تشخیص خود به ارز و یا با قابلیت تبدیل به اوزیافت نمایند

تبصره - در صورتی که وثائق دریافتی در سایر نقاط کشور باشد، قابلیت تبدیل و انتق ال

وجه آن به منطقه تابع مقررات ارزی کشور خواهد بود.

۴۹-۵۵- صدور ضمانت‌نامه به استثناء ضمانت‌نامه‌ها ی شرکت در مناقصه و مزایده

منوط به دریافت سپرده، حداقل معادل ۱۰ درصد، خواهد بود.

تبصره - حداقل فوق در مورد ضمانت‌نامه‌ها ی مربوط به صادرات خدماتی فنی و

مهندسی به شرح ذیل تعیین می‌گردد:

- تا ۱۰ میلیون دلار از مبلغ ضمانت‌نامه، معادل ۳ درصد.

- مازاد ۱۰ میلیون دلار تا ۵۰ میلیون دلار از مبلغ ضمانت‌نامه، معادل ۵ درصد.

- مازاد بیش از ۵۰ میلیون دلار از مبلغ ضمانت‌نامه، معادل ۳ درصد.

۵۰-۵۵- واحدهای بانکی در منطقه مجاز به قبول سهام خود به عنوان وثیقه تسهیلات

اعطایی نمی‌باشند.

۵۱-۵۵- واحدهای بانکی مکلفند برنامه‌های سالانه خود در مورد مدیریت ریسک

عملیات ارزی از جمله ریسک وضعیت باز را به تأیید بانک مرکزی برسانند.

۵۲-۵۵- مانده تسهیلات اعطایی قطعی هر واحد بانکی به هر مشتری (شخص حقیقی و

یا حقوقی) اعم از اینکه تسهیلات رأساً به آنها و یا همسر و فرزندان تحت تکفل آنها اعطا

شده باشد و یا اینکه تسهیلات به مؤسسات و شرکت‌هایی اعطا شده باشد که این مشتریان

جمعاً بیش از ۲۰٪ سهام آنها را داشته باشند، جمعاً نمی‌تواند از ۱۵٪ مبلغ حساب سرمایه

تجاوز نماید.

تبصره ۱- جمع تعهدات ناشی از اعتبارات اسنادی، ضمانت نامه‌ها، پذیره‌نویسی‌ها و ... و مانده تسهیلات موضوع این ماده نمی‌تواند از ۲۵٪ مبلغ حساب سرمایه تجاوز نماید.

تبصره ۲- حساب سرمایه بانک یا مؤسسه شامل سرمایه پرداخت شده، اندوخته‌ها و مانده سود و زیان انباشته می‌باشد.

ماده ۵۳- در صورتی که منابع تسهیلات اعطایی شعب بانک‌ها و مؤسسات ایرانی و خارجی، توسط بانک به مؤسسه مادر تأمین شود این نوع از تسهیلات مشمول محدودیت مذکور در ماده ۵۲ نخواهد بود.

ماده ۵۴- در صورتی که تسهیلات اعتباری به وثیقه سپرده‌های متقاضی اعطاء شود تا مبلغ پوشش داده شده در سقف اعتباری مذکور در ماده ۵۲ منظور نخواهد شد.

ماده ۵۵- بانک‌ها و مؤسسات در منطقه مکلفند ضوابط مربوط به نسبت کفایت سرمایه را که از طرف بانک مرکزی و با توجه به معیارهای متدالی بین‌المللی اعلام می‌گردد، رعایت نمایند
تبصره - شعب بانک‌ها و مؤسسات خارجی در منطقه موظف به رعایت نسبتی بین سرمایه و کل دارایی‌ها می‌باشند که از جانب بانک مرکزی برای آنان تعیین می‌گردد. همچنین در بررسی وضعیت مالی شعب یادشده، اطلاع از وضعیت مالی بانک مادر به ویژه نسبت کفایت سرمایه آن‌ها مورد دقت نظر قرار خواهد گرفت.

ماده ۵۶- واحدهای بانکی در منطقه موظفند به طور هفتگی و حداکثر تا پایان وقت اداری آخرین روز هفته بعد، سپرده قانونی خود را براساس فرم‌هایی که بانک مرکزی در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد محاسبه و نزد بانک مرکزی تودیع نمایند.

تبصره ۱- سپرده دریافتی از بانک‌ها و مؤسسات و همچنین در مورد شعب بانک‌ها و مؤسسات ایرانی و خارجی در منطقه، سپرده دریافتی از بانک یا مؤسسه مادر و یا هر نوع بدهی به آن‌ها مشمول پرداخت سپرده قانونی نمی‌باشد.

تبصره ۲- متوسط مانده حساب‌های سپرده در پایان آخرین روز کاری هفته مبنای محاسبه سپرده قانونی قرار می‌گیرد.

تبصره ۳- با تأیید بانک مرکزی، سپرده قانونی نسبت به سپرده‌های ارزی می‌تواند به نوع ارز سپرده‌های دریافتی، نزد بانک مرکزی تودیع شود.

ماده ۵۷- بانک مرکزی نسبت به سپرده قانونی ریالی، سود ریالی براساس نرخ‌های

مصوب و نسبت به سپرده قانونی ارزی، سود ارزی به تشخیص خود، متناسب با بازارهای بین‌المللی تعیین و پرداخت می‌نماید. سود مذکور براساس مدت و مانده سپرده‌ها در پایان هر ۶ ماه محاسبه و پرداخت می‌گردد.

ماده ۵۸- واحدهای بانکی در منطقه مجاز به خرید و فروش کالا به حساب خود و به منظور تجارت نمی‌باشند.

تبصره ۵- خرید و فروش کالا به منظور تجارت و همچنین انجام معاملات غیرمنقول توسط بانک‌هایی که هدف آن‌ها انجام معاملات غیرمنقول نیست در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا مجاز بوده و مشمول محدودیت مذکور در این ماده نمی‌باشد.

ماده ۵۹- کلیه اسناد عملیات واحدهای بانکی در منطقه به ریال تنظیم و در دفاتر حسابداری ثبت می‌گردند. در مورد معاملات ارزی واحدهای بانکی، مبلغ ارزی نیز در اسناد مربوطه درج می‌گردد.

ماده ۶۰- مانده مستهلک نشده اموال غیرمنقول و واحدهای بانکی در پایان هر سال نمی‌تواند از ۳۰ درصد مبلغ حساب سرمایه آن‌ها تجاوز نماید.

تبصره ۵- واحدهای بانکی در صورت خرید واحدهای مسکونی سازمانی برای سکونت کارکنان خود و عدم تکافوی حد مذکور در این ماده، بایستی مجوز لازم را از بانک مرکزی اخذ نمایند.

ماده ۶۱- اموالی که در جهت وصول مطالبات واحدهای بانکی به تملک بانک در می‌آید بایستی حداکثر ظرف مدت یک سال به فروش رسد. در موارد استثناء با تأیید بانک مرکزی، مهلت مذکور قابل تمدید است.

ماده ۶۲- مانده مجموع دارایی‌های ناشی از خرید سهام و مشارکت در سرمایه شرکت‌ها و سایر اوراق بهادار هیچگاه نباید از ۳۰ درصد مبلغ حساب سرمایه واحدهای بانکی تجاوز نماید

ماده ۶۳- بانک‌ها و مؤسسات در منطقه نمی‌توانند بیش از یک درصد مبلغ حساب سرمایه به هریک از اعضاء هیأت مدیره یا هیأت عامل، مدیرعامل، قائم مقام بانک و مؤسسه و همسر و فرزندان تحت تکفل آنان تسهیلات اعتباری اعطاء نمایند. به هر حال مجموع تسهیلات اعطایی به اشخاص مذکور نباید از ۵ (پنج) درصد مبلغ حساب سرمایه تجاوز نماید.

ماده ۶۴- بانک‌ها و مؤسسات در منطقه می‌توانند طبق شرایط تعیین شده در زیر به شرکت‌هایی که اعضاء هیأت مدیره و مدیرعامل بانک یا مؤسسه در آن‌ها سهام بوده و یا عضو

هیأت مدیره آن‌ها باشند تسهیلات اعتباری اعضاء نمایند.

۶۴-۱- اعطای تسهیلات به هر شخص حقوقی که یکی از س حامداران مؤثر بانک یا مؤسسه یا یکی از اعضاء ارکان آن (هیأت مدیره، مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل) یا همسر و فرزندان تحت تکفل آنان بیش از پنج درصد سهام آنان را دارا باشند و یا چند نفر از اشخاص فوق‌الذکر جمعاً بیش از ده درصد سهام آن را دارا باشند، نباید از ده درصد مانده حساب سرمایه بانک یا مؤسسه تجاوز نماید.

۶۴-۲- اعطای تسهیلات توسط بانک یا مؤسسه به هر شخص حقوقی که مدیرعامل (یا قائم مقام) و یا هر یک از اعضاء هیأت مدیره آن‌ها در همان بانک یا مؤسسه دارای سمت موظف یا غیر موظف به عنوان عضو هیأت مدیره و یا مدیرعامل (یا قائم مقام) باشند، نیز تابع شرایط مذکور در بند ۶۴-۱ می‌باشد.

تبصره ۱- محدودیت‌های مذکور در این ماده در مورد شرکت‌هایی که سهام آن‌ها در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده، اعمال نمی‌گردد و اعطای تسهیلات به این‌گونه شرکت‌ها، محدود به سقف فردی اعطای تسهیلات (حداکثر ۱۵ درصد مانده حساب سرمایه بانک یا مؤسسه) می‌باشد.

تبصره ۲- شرایط اعطای تسهیلات مذکور در این ماده می‌بایست مشابه شرایط سایر تسهیلات اعطایی بانک و مؤسسه باشد.

ماده ۶۵- دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی واحدهای بانکی در منطقه باید بر مبنای نرخ ارز مربوط و براساس نرخ اعلام شده فروش نقدی ارز در شعبه مرکزی بانک ملی ایران در منطقه، در پایان هر دوره مالی تسعیر شود. در مورد دارایی‌ها و بدهی‌های با سررسید کمتر از یک سال، مابه‌التفاوت حاصل از تسعیر به حساب سود و زیان منتقل خواهد شد. در مورد دارایی‌ها و بدهی‌های بلند مدت ارزی، در پایان هر سال مالی مابه‌التفاوت حاصل از تسعیر محاسبه می‌گردد. چنانچه نتیجه این محاسبه حاکی از آن باشد که در اثر تغییرات نرخ برابری ارزها، دارایی‌ها بیشتر و یا بدهی‌ها کمتر از واقع نشان داده شده است، برای زیان حاصل، ذخیره‌ای برابر زیانی که در اثر تسعیر ارقام مزبور ایجاد می‌شده در حساب‌های واحدهای بانکی منظور خواهد گردید. در سال مالی بعد چنانچه تغییرات نرخ برابری ارزها به نحوی باشد که نیازی به نگاهداری تمام یا قسمتی از ذخیره ایجاد شده نباشد ذخیره مذکور به میزانی که مورد نیاز نیست به حساب سود و زیان برگشت داده خواهد شد.

- ماده ۶۶-** واحدهای بانکی در منطقه مکلفند هر سال حداقل ۱۵ درصد از سود ویژه خود را به حساب اندوخته قانونی منتقل نمایند. پس از آنکه میزان اندوخته قانونی معادل سرمایه شود ایجاد این اندوخته اختیاری است.
- ماده ۶۷-** استهلاك دارایی‌های ثابت به نرخ‌های ذیل و به روش مستقیم در هر سال محاسبه و به حساب سود و زیان منتقل خواهد شد.
- ساختمان به نرخ ۱۰ درصد
  - تأسیسات به نرخ ۲۰ درصد
  - وسایط نقلیه به نرخ ۲۰ درصد
  - اثاث و لوازم اداری به نرخ ۲۰ درصد
  - دستگاه‌های الکترونیکی به نرخ ۳۳/۳۳ درصد
  - دستگاه‌های خودکار پرداخت و دستگاه‌های مخابراتی به نرخ ۲۰ درصد
  - هزینه‌های تأسیس و هزینه‌های نرم‌افزاری حداکثر ۳ سال
- ماده ۶۸-** هزینه‌های تأسیس باید قبل از تقسیم هرگونه سود مستهلک شوند.
- ماده ۶۹-** واحدهای بانکی در منطقه موظفند همه ساله برای پوشش زیان‌های ناشی از عدم وصول مطالبات به ترتیب ذیل ذخایر کافی در حساب‌ها ایجاد نمایند.
- ۱-۶۹- ایجاد ذخیره لازم در مورد هر یک از تسهیلات اعطایی در مورد کفایت این ذخایر، بانک مرکزی نظر حسابرس مستقل را مورد توجه قرار خواهد داد.
- ۲-۶۹- ایجاد ذخیره حداقل معادل ۲ درصد جمع کل مانده تسهیلات اعطایی پس از کسر تسهیلات مذکور در بند ۱-۶۹.
- ماده ۷۰-** در صورتی که در اثر زیان‌های وارده سرمایه واحدهای بانکی و صرافی‌ها از حدهای مقرر در مواد ۱۰ و ۲۶ دستورالعمل کمتر شود واحدهای بانکی و صرافی‌ها مکلفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه سرمایه خود را تکمیل نمایند.
- ماده ۷۱-** دفاتر نمایندگی منحصراً به عنوان دفتر رابط و پیگیر روابط بانکی بانک متبوع خود در منطقه اقدام می‌کنند و از انجام هرگونه معامله بانکی و ارائه خدمات بانکی از هر نوع ممنوع هستند.
- ماده ۷۲-** واحدهای صرافی منحصراً به امور خرید و فروش و نقل و انتقال انواع پول‌ها به صورت نقدی و حواله و مسکوکات طلا و نقره اشتغال می‌ورزند و کلیه عملیات خود را در

دفاتر روزنامه و کل به ثبت می‌رسانند.

ماده ۲۳- واحدهای صرافی از اعطای هر نوع تسهیلات اعتباری و نگاهداری حساب

جهت مشتریان خود ممنوع هستند.

تبصره - واحدهای صرافی می‌بایست در مقابل کلیه معاملات و خدماتی که برای مشتریان

انجام می‌دهند رسید رسمی با ذکر جزییات ارائه دهند. نرخ ارزها به ریال و نرخ ارزها در

مقابل یکدیگر باید در محل صرافی برای اطلاع عموم آگهی شود.

بخش پنجم - مقررات مربوط به نظارت بر واحدهای بانکی، دفاتر

نمایندگی و صرافی‌ها در منطقه

ماده ۲۴- واحدهای بانکی و دفاتر نمایندگی در منطقه موظفند کلیه مقررات و ضوابط

مذکور در قانون، آیین‌نامه، دستورالعمل و دستورات بانک مرکزی که در چارچوب قوانین و

مقررات صادر می‌شود را مراعات نمایند.

تبصره - رعایت کلیه مقررات و ضوابط مرتبط با فعالیت صرافی‌ها در این دستورالعمل

برای صرافی‌های منطقه الزامی می‌باشد.

ماده ۲۵- واحدهای بانکی باید در تابلوی خود عبارت «با مجوز رسمی بانک مرکزی

جمهوری اسلامی ایران» را ذکر نموده و در سربرگ فرم‌های چاپی بانک، شماره و تاریخ

مجوز صادره مزبور را درج نمایند.

ماده ۲۶- واحدهای بانکی باید ترتیباتی اتخاذ نمایند تا حساب‌برسان آنان در رسیدگی‌های

خود علاوه بر رعایت اصول و ضوابط حرفه‌ای حسابرسی طبق استانداردهای لازم الرعايه،

نسبت به رعایت ضوابط و مقررات ناظر بر فعالیت واحدهای بانکی در منطقه نیز به طور

صریح اظهارنظر نمایند.

ماده ۲۷- کلیه واحدهای بانکی و صرافی‌ها موظفند همواره اسناد و مدارک فعالیت خود

و دفاتر حسابداری را در اقامت‌گاه قانونی برای بازرسی توسط بازرسین بانک مرکزی در

دسترس نگاهدارند.

ماده ۲۸- واحدهای بانکی در منطقه باید سرفصل حساب‌ها، دفاتر و صورت‌های مالی

خود را طبق عناوین و فرم‌های تعیین شده از طرف بانک مرکزی تنظیم و نگهداری نمایند.

ماده ۲۹- واحدهای بانکی غیربرون مرزی موظفند آمار و اطلاعات مشروح زیر را در

فواصل زمانی تعیین شده به بانک مرکزی ارسال نمایند.

تبصره ۵ - بانک مرکزی عنداللزوم فرم‌های مربوط را به واحدهای بانکی غیرپرو ن مرزی ارسال می‌نماید.

۷۹-۱- آمار و اطلاعات هفتگی:

۷۹-۱-۱- صورت محاسبه سپرده قانونی.

۷۹-۱-۲- صورت دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی برحسب بخش‌های اقتصادی.

۷۹-۲- آمار و اطلاعات ارسالی به طور ماهانه که بایستی تا دهم ماه بعد ارائه شود:

۷۹-۲-۱- خلاصه دفتر کل.

۷۹-۲-۲- صورت دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی طبقه‌بندی شده برحسب نوع ارز.

۷۹-۳- اطلاعات ارسالی در پایان هر ۳ ماه که بایستی تا پانزده روز بعد از پایان هر ۳ ماه

ارائه شود:

۷۹-۳-۱- صورت محاسبه کفایت سرمایه.

۷۹-۳-۲- صورت طبقه‌بندی شده وام‌ها و تسهیلات مصوب و استفاده شده اعطایی بر

حسب مدت، نوع وثایق و نرخ سود.

۷۹-۳-۳- صورت مانده ضمانت‌نامه‌ها و اعتبارات اسنادی بر اساس طبقه‌بندی موردنظر

بانک مرکزی.

۷۹-۳-۴- مانده وام‌ها و تسهیلات ارزی دریافتی به تفکیک گروه‌های اشخاص حقیقی ،

حقوقی و بانک‌ها، بر حسب کشورها.

۷۹-۴- اطلاعات ارسالی در پایان هر ۶ ماه از هر سال مالی که بایستی حداکثر تا ۳۰ روز

بعد از پایان ۶ ماه ارائه شود:

۷۹-۴-۱- ترازنامه.

۷۹-۴-۲- صورت حساب سود و زیان.

۷۹-۴-۳- صورت گردش وجوه نقد.

۷۹-۴-۴- مشخصات رؤسا و مدیران ارشد و احدها (از رییس شعبه به بالا) و معامله

گران ارزی .

تبصره ۶ - مشخصات اشخاص مذکور، در پایان ۶ ماهه اول فعالیت و احد بانکی به

طورکامل و در دوره‌های بعدی فقط صورت تغییرات ارسال می‌گردد.

- ۷۹-۴-۵- تسهیلات اعطایی به اشخاص موضوع مواد ۶۳ و ۶۴ دستورالعمل.
- ۷۹-۵-۷- آمار و اطلاعات سالانه که بایستی حداکثر ۹ ماه پس از پایان سال مالی ارسال شود
- ۷۹-۵-۱- صورت‌های مالی حسابرسی شده (شامل صورت‌های مالی بانک و مؤسسات مادر شعب خارجی).
- ۷۹-۵-۲- یک نسخه از گزارش بازرس قانونی.
- ۷۹-۵-۳- گزارش هیأت مدیره به مجامع عمومی سالانه در مورد بانک‌ها و مؤسسات.
- ۷۹-۵-۴- یک نسخه از مصوبه مجمع عمومی در مورد بانک‌ها و مؤسسات.
- ۸۰- ماده ۸۰- واحدهای بانکی برون‌مرزی موظفند آمار و اطلاعات مشروحه زیر را در فواصل زمانی تعیین شده به بانک مرکزی ارسال نمایند.
- تبصره - بانک مرکزی عنداللزوم فرم‌های مربوط را به واحدهای بانکی برون‌مرزی ارسال می‌نماید.
- ۸۰-۱- آمار و اطلاعات هفتگی:
- ۸۰-۱-۱- صورت محاسبه سپرده قانونی.
- ۸۰-۱-۲- صورت دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی برحسب بخش‌های اقتصادی.
- ۸۰-۲- آمار و اطلاعات ارسالی به طور ماهانه که بایستی تا دهم ماه بعد ارائه شود:
- ۸۰-۲-۱- خلاصه دفترکل.
- ۸۰-۲-۲- صورت دارایی‌ها و بدهی‌ها برحسب کشور و مشتری، به تفکیک گروه‌ها و اشخاص حقیقی، حقوقی و بانک‌ها
- ۸۰-۳- اطلاعات ارسالی در پایان هر ۳ ماه که بایستی تا پانزده روز بعد از پایان هر ۳ ماه ارائه شود:
- ۸۰-۳-۱- صورت محاسبه کفایت سرمایه.
- ۸۰-۳-۲- صورت طبقه‌بندی شده وام‌ها و تسهیلات مصوب و استفاده شده اعطایی برحسب مدت، (کوتاه‌مدت، میان مدت و بلند مدت) نوع وثایق و نرخ سود.
- ۸۰-۳-۳- صورت مانده ضمانت‌نامه‌ها و اعتبارات اسنادی براساس طبقه بندی موردنظر بانک مرکزی.
- ۸۰-۳-۴- مانده وام‌ها و تسهیلات و سپرده‌ها ی ارزی دریافتی به تفکیک گروه‌ها و اشخاص حقیقی، حقوقی و بانک‌ها، برحسب کشورها.

- ۸۰-۴- اطلاعات ارسالی در پایان هر ۶ ماه از هر سال مالی که بایستی حداکثر تا ۳۰ روز بعد از پایان ۶ ماه ارائه شود:
- ۸۰-۴-۱- ترازنامه.
- ۸۰-۴-۲- صورت حساب سود و زیان.
- ۸۰-۴-۳- صورت گردش وجوه نقد.
- ۸۰-۴-۴- مشخصات رؤسا و مدیران ارشد و احدها (از رییس شعبه به بالا) و معامله گران ارزی.
- تبصره ۵- مشخصات اشخاص مذکور، در پایان ۶ ماهه اول فعالیت واحد بانکی به طور کامل و در دوره‌های بعدی فقط صورت تغییرات ارسال می‌گردد.
- ۸۰-۴-۵- تسهیلات اعطایی به اشخاص موضوع مواد ۶۳ و ۶۴ دستورالعمل.
- ۸۰-۵- آمار و اطلاعات سالانه که بایستی حداکثر تا ۴ ماه پس از پایان سال مالی ارسال شود:
- ۸۰-۵-۱- صورت‌های مالی حسابرسی شده (شامل صورت‌های مالی بانک و مؤسسات مادر شعب خارجی).
- ۸۰-۵-۲- یک نسخه از گزارش بازرس قانونی.
- ۸۰-۵-۳- گزارش هیأت مدیره به مجامع عمومی سالانه در مورد بانکها و مؤسسات.
- ۸۰-۵-۴- یک نسخه از مصوبه مجمع عمومی در مورد بانکها و مؤسسات.
- ماده ۸۱- واحدهای بانکی یک نسخه از صورت‌های مالی حسابرسی شده را به سازمان ارائه خواهند کرد.
- ماده ۸۲- بانک مرکزی سایر اطلاعات مورد نیاز خود را بر حسب مورد از واحدهای بانکی منطقه دریافت خواهد نمود.
- ماده ۸۳- آمار و اطلاعاتی که به ترتیب مذکور در مواد فوق توسط واحدهای بانکی منطقه تهیه و ارائه می‌شود، به جز صورت‌های مالی، در بانک مرکزی محرمانه تلقی می‌شود و فقط به صورت آمار جمعی واحدهای بانکی با طبقه‌بندی مورد نظر بانک مرکزی قابل انتشار خواهد بود.
- ماده ۸۴- هیأت مدیره و مدیرعامل بانکها و مؤسسات و نیز رؤسای شعب نسبت به صحت آمار و اطلاعات ارائه شده به بانک مرکزی و مطابقت آنها با دفاتر خود مسؤول می‌باشند.

ماده ۸۵- بانک مرکزی هر زمان که لازم تشخیص دهد، بازرسان خود را جهت رسیدگی به حساب‌ها و نحوه فعالیت واحدهای بانکی، دفاتر نمایندگی و صرافی‌ها به منطقه اعزام خواهد نمود. مدیران و متصدیان امور در واحدهای بانکی، دفاتر نمایندگی و صرافی‌ها باید کلیه اسناد، مدارک و دفاتر خود را جهت انجام این گونه رسیدگی‌ها ارائه نموده و امکان رسیدگی لازم و کافی را برای بازرسان اعزامی از طرف بانک مرکزی فراهم نمایند.

ماده ۸۶- چنانچه در رسیدگی‌های بانک مرکزی موارد اشکال یا تخلف از ضوابط دیده شود موارد به تشخیص بانک مرکزی به اوجد بانکی، دفتر نمایندگی و صرافی مربوط اعلامی شود.

ماده ۸۷- واحد بانکی، دفتر نمایندگی و صرافی مربوط پس از دریافت نتیجه رسیدگی‌های بانک مرکزی، در صورت وجود موارد اشکال یا تخلف، باید حداکثر ظرف مهلتی که حسب مورد توسط بانک مرکزی تعیین می‌گردد توضیحات و توجیحات خود را به همراه اسناد و مدارک لازم به بانک مرکزی ارسال نماید. در غیراین صورت موظف است قبل از پایان مهلت تعیین شده، نسبت به رفع اشکال یا تخلف اعلام شده اقدام و نتیجه اقدامات انجام شده در این زمینه را به بانک مرکزی اعلام نماید.

ماده ۸۸- تشخیص وقوع تخلف و لزوم اعمال مجازات طبق مقررات مربوط، با بانک مرکزی است.

ماده ۸۹- صرافی‌ها مکلفند آمار ماهانه جمع کل معاملات خرید و فروش ارز براساس نوع ارز و مسکوکات طلا و نقره را طبق فرم‌هایی که از طرف بانک مرکزی ارائه می‌گردد حداکثر تا دهم ماه بعد به بانک مرکزی ارسال دارند.

ماده ۹۰- صرافی‌ها مکلفند ترازنامه و صورت حساب سود و زیان خود را در پایان هر ۶ ماه از سال مالی خود حداکثر تا ۲۰ روز بعد از پایان ۶ ماه به سازمان ارسال دارند.

ماده ۹۱- صرافی‌ها موظفند صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده خود را که شامل ترازنامه، صورت حساب سود و زیان و گردش و جوه نقد است حداکثر تا ۴ ماه بعد از پایان سال مالی خود به بانک مرکزی و سازمان ارسال دارند.

ماده ۹۲- بانک مرکزی سایر اطلاعات مورد نیاز خود را حسب مورد از صرافی‌های منطقه دریافت خواهد نمود.

بخش ششم - مقررات عمومی

ماده ۹۳- استفاده از نام بانک، مؤسسه، شعبه بانک و مؤسسه و دفتر نمایندگی در منطقه

- تنها با رعایت مفاد ماده ۱۸ قانون و آیین‌نامه اجرایی آن و دستورالعمل مجاز می‌باشد.
- تبصره ۱- کلیه واحدهای بانکی و دفاتر نمایندگی در منطقه مشمول مقررات قانون ، آیین‌نامه، دستورالعمل و دستورات بانک مرکزی که براساس مقررات مربوط صادر می‌شود ، می‌باشند.
- تبصره ۲- استفاده از نام صرافی در منطقه تنها با رعایت مفاد دستورالعمل مجاز بوده و کلیه صرافی‌ها مکلفند مفاد دستورالعمل و دستورات بانک مرکزی که براساس قوانین و مقررات مربوطه صادر می‌شود را رعایت نمایند.
- ماده ۹۴- کلیه بانک‌ها و مؤسسات در مناطق بایستی قبل از تعیین هر یک از اعضای هیأت مدیره، هیأت عامل یا مدیرعامل و قائم مقام، تأییدیه بانک مرکزی را نسبت به اشخاص مذکور از نظر تخصصی و حرفه‌ای اخذ نمایند.
- تبصره ۵- رؤسای شعب بانک‌ها و مؤسسات و رؤسای دفاتر نمایندگی در منطقه نیز بایستی از نظر تخصصی و حرفه‌ای به تأیید بانک مرکزی برسند.
- ماده ۹۵- محکومین به سرقت، ارتشاء، اختلاس، خیانت در امانت، کلاهبرداری، جعل و تزویر، صدور چک بی‌محل و ورشکستگی به تقصیر یا تقلب -اعم از اینکه حکم از دادگاه‌های داخلی یا خارج کشور صادر شده یا محکوم، مجرم اصلی یا شریک یا معاون جرم بوده باشد- از تصدی اداره امور واحدهای بانکی به هر عنوان، ممنوع می‌باشند.
- ماده ۹۶- مدیران و اعضاء هیأت عامل یا مدیرعامل و قائم مقام بانک‌ها و مؤسسات و همچنین رؤسای شعب بانک‌ها و مؤسسات نمی‌توانند بدون اجازه بانک مرکزی در بانک یا مؤسسه دیگر در مناطق، سهم یا سمتی داشته باشند.
- ماده ۹۷- ساعت کار واحدهای بانکی از طرف سازمان تعیین می‌گردد.
- ماده ۹۸- به منظور تسهیل در مبادله چک‌ها و اسناد بانکی، با تأیید بانک مرکزی اتاق پایاپای اسناد بانکی توسط واحدهای بانکی در منطقه تأسیس می‌شود که هزینه آن از طرف واحدهای یاد شده تأمین خواهد شد.
- ماده ۹۹- واحدهای بانکی در هر یک از مناطق می‌توانند کانون بانک‌های منطقه تأسیس نموده و به عضویت آن در آیند. این کانون با شخصیت حقوقی و استقلال مالی و به موجب اساسنامه‌ای که به تأیید بانک مرکزی خواهد رسید، اداره خواهد شد.
- ماده ۱۰۰- بانک‌ها و مؤسسات منطقه باید حداکثر تا ۴ ماه پس از پایان سال مالی ،

صورت‌های مالی خود را به گواهی حساب‌برسان و به تصویب مجمع عمومی برسانند و حداکثر تا ۶ ماه پس از پایان سال مالی حداقل در یک روزنامه محلی (در صورت وجود) و یک روزنامه کثیرالانتشار کشور منتشر نمایند.

ماده ۱۰۱- کلیه واحدهای بانکی و صرافی‌ها بایستی حداقل ۱۰ روز قبل از تشکیل مجامع عمومی خود تاریخ و موضوع دستور جلسه آن را به بانک مرکزی اعلام و پس از تشکیل مجمع عمومی نیز تصمیمات متخذه را جهت بانک مرکزی ارسال نمایند.

ماده ۱۰۲- تخلف از مقررات قانون، آیین‌نامه، دستورالعمل و دستورات بانک مرکزی که به موجب قوانین پولی و بانکی یا آیین‌نامه‌های متکی بر آنها صادر می‌شود موجب اعمال مجازات‌های مطروحه در ماده ۴۴ قانون پولی و بانکی کشور^(۱) خواهد شد.

تبصره ۵- مرجع رسیدگی به تخلفات موضوع این ماده و صدور حکم به مجازات‌های انتظامی، هیأت انتظامی بانک‌ها موضوع ماده ۴۴ قانون پولی و بانکی کشور^(۲) می‌باشد. احکام هیأت انتظامی ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ، قابل تجدیدنظر در شورای پول و اعتبار خواهد بود و رأی شورا قطعی است.

ماده ۱۰۳- در موارد زیر ممکن است اداره امور بانک یا مؤسسه در منطقه به بانک

۱ و ۲ - ماده ۴۴ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸- تخلف از سایر مقررات این قانون و آیین‌نامه‌های آن و دستورات بانک مرکزی ایران که به موجب این قانون یا آیین‌نامه‌های آن صادر می‌شود موجب مجازات‌های انتظامی زیر خواهد بود:

- ۱ - تذکر کتبی به مدیران یا متصدیان متخلف.
  - ۲ - پرداخت مبلغی روزانه تا حداکثر دویست هزار ریال برای ایام تخلف.
  - ۳ - ممنوع ساختن بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی از انجام بعضی امور بانکی به طور موقت یا دائم.
- مرجع رسیدگی به تخلفات موضوع این ماده و صدور حکم به مجازات‌های انتظامی هیأت انتظامی بانک‌ها خواهد بود که مرکب است از نماینده دادستان کل یک نفر نماینده کانون بانک‌ها و یک نفر از اعضای شورای پول و اعتبار به انتخاب شورا. دبیر کل بانک سمت دادستان هیأت را خواهد داشت.
- احکام هیأت انتظامی ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظر در شورای پول و اعتبار خواهد بود و رأی شورا قطعی است.

تبصره ۱- وجوه موضوع ماده ۴۳ و بند ۲ این ماده وسیله بانک مرکزی ایران از بانک یا مؤسسه مربوط وصول و به حساب درآمد عمومی منظور خواهد شد.

تبصره ۲- ترتیب رسیدگی و تشخیص تخلفات و تعیین هر یک از مجازات‌های انتظامی برای تخلفات و ترتیب درخواست تجدیدنظر و طرز رسیدگی مجدد و اجرای تصمیمات هیأت رسیدگی و شورای پول و اعتبار مطابق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید.

مرکزی واگذار گردد یا ترتیب دیگری برای اداره بانک داده شود:

۱-۱۰۳- در صورتی که مقامات صلاحیت‌دار بانک یا مؤسسه تقاضا نمایند.

۲-۱۰۳- در صورتی که بانک یا مؤسسه‌ای برخلاف قانون، آیین نامه و دستورالعمل

فعالیت خود را برای مدتی متجاوز از یک هفته قطع کند.

۳-۱۰۳- در صورتی که بانک یا مؤسسه‌ای برخلاف قانون، آیین نامه، دستورالعمل و

مقررات بانک مرکزی و یا برخلاف اساسنامه مصوب خود عمل نماید.

۴-۱۰۳- در صورتی که قدرت پرداخت بانک یا مؤسسه‌ای به خطر افتد یا سلب شود.

تبصره ۵- واگذاری اداره بانک یا مؤسسه به بانک مرکزی و یا اداره آن‌ها به ترتیب دیگر

مطابق مفاد مواد ۳۹ و ۴۰ قانون پولی و بانکی^(۱) انجام خواهد گرفت.

ماده ۱۰۴- واحدهای بانکی باید از تاریخ شروع فعالیت همواره از طرف حسابرسان،

مستقل و مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورد رسیدگی و حسابرسی قرار

گیرند. بدین منظور بانک مرکزی صورت اسامی حسابرسان مورد تأیید خود را به واحدهای

بانکی اعلام می‌نماید تا هریک از آن‌ها حسابرس خود را انتخاب نمایند. در صورتی که

واحدهای بانکی در نظر داشته باشند حسابرس خارج از صورت حسابرسان اعلام شده از

طرف بانک مرکزی انتخاب نمایند باید حسابرس مورد نظر خود را با ذکر نام و مشخصات وی

۱- از قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸:

ماده ۳۹- در موارد زیر ممکن است بنا به پیشنهاد رییس کل بانک مرکزی ایران و تأیید شورای پول و اعتبار و

تصویب هیأتی مرکب از نخست وزیر و وزیر دارایی و وزیر اقتصاد و وزیر دادگستری اداره امور بانک به عهده بانک

مرکزی ایران واگذار شود یا ترتیب دیگری برای اداره بانک داده شود یا اجازه تأسیس بانک لغو شود.

الف- در صورتی که مقامات صلاحیت‌دار بانک تقاضا نمایند.

ب- در صورتی که بانک در مدت یک سال از تاریخ ابلاغ اجازه تأسیس عملیات خود را شروع نکند.

ج- در صورتی که بانکی بدون عذر موجه فعالیت خود را برای مدتی متجاوز از یک هفته قطع کند.

د- در صورتی که بانکی برخلاف این قانون و آیین‌نامه‌ای متکی بر آن و دستورات بانک مرکزی ایران که به موجب

این قانون یا آیین‌نامه‌های متکی بر آن صادر می‌شود و یا برخلاف اساسنامه مصوب خود عمل نماید.

ه- در صورتی که قدرت پرداخت بانکی به خطر افتد یا سلب شود.

تبصره - بانکی که اجازه تأسیس آن لغو می‌شود از تاریخ الغاء اجازه تأسیس طبق دستور بانک مرکزی ایران عمل

خواهد کرد.

ماده ۴۰- طرز اداره بانک در موارد مذکور در ماده ۳۹ و نحوه الغاء اجازه تأسیس به موجب آیین‌نامه‌ای می‌باشد که به

تصویب کمیسیون‌های دارایی مجلسین خواهد رسید.

به بانک مرکزی پیشنهاد نمایند. بانک مرکزی حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ دریافت پیشنهاد واحدهای بانکی، نظر خود را مبنی بر تأیید یا عدم تأیید حسابرس پیشنهادی اعلام می نماید.

ماده ۱۰۵- نحوه نگهداری اوراق و اسناد و دفاتر، نحوه رسیدگی به تخلفات، ترتیب انحلال و ورشکستگی و لغو اجازه تأسیس واحدهای بانکی و سایر مواردی که در دستورالعمل پیش بینی نشده است طبق قانون پولی و بانکی^(۱) مصوب سال ۱۳۵۱ خواهد بود.

ضوابط اعطای پروانه نمایندگی بیمه به اشخاص حقیقی در مناطق آزاد

مصوب ۱۳۸۲/۴/۳ شورای عالی بیمه با اصلاحات بعدی

ماده ۱- اشخاص حقیقی متقاضی نمایندگی مؤسسات بیمه مناطق آزاد باید واجد شرایط

ذیل باشند:

الف - دارا بودن حداقل مدرک دیپلم و تجربه کافی در زمینه فعالیت های بیمه ای به تشخیص مؤسسه بیمه.

ب - انجام خدمت وظیفه عمومی و یا داشتن معافیت دائم برای اتباع ذکور ایرانی.

پ - عدم اعتیاد به مواد مخدر و سابقه محکومیت مؤثر کیفری به گواهی مراجع ذی ربط.

ت - عدم شهرت به نادرستی و نداشتن سوابق سوء حرفه ای.

ث - عدم اشتغال به کار در سایر مشاغل در مناطق آزاد و یا سایر مناطق کشور.

تبصره - تدریس در دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی مستثنی می باشد.

ج (اصلاحی ۱۳۸۷/۱۱/۲) - مؤسسه بیمه می تواند برای پذیرش نماینده، هر نوع شرایط

رقابتی برای انتخاب نمایندگان برتر، از جمله برگزاری آزمون را تعیین و اعمال نماید.

ماده ۲- نحوه فعالیت نماینده در مناطق آزاد تابع قرارداد فی مابین وی و مؤسسه بیمه و با

رعایت مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و سایر

قوانین و مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۳ - قرارداد نمایندگی باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

الف - مشخصات و نشانی طرفین قرارداد

ب - حدود اختیارات و وظایف متقابل نماینده و مؤسسه بیمه

۱ - به مجموعه پولی و بانکی از انتشارات این معاونت رجوع شود.

پ - نرخ کارمزد به تفکیک رشته‌های مختلف بیمه‌ای

ت - مدت قرارداد

ث - میزان و نوع تضمین دریافتی از نماینده به منظور تأمین و تضمین حقوق و مطالبات

بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان، مؤسسه بیمه و یا ذی‌نفع بیمه‌نامه

ج - ممنوعیت انعقاد قرارداد نمایندگی با سایر مؤسسات بیمه در مدت اعتبار قرارداد

چ - موارد محدود نمودن فعالیت، تعلیق یا فسخ قرارداد

ح - در قرارداد نمایندگی بایستی موارد ذیل مورد تأکید قرار گیرد:

نماینده مسؤول جبران خسارات مستقیم و یا غیر مستقیم ناشی از عمد، تقصیر، غفلت و یا

قصور خود، کارکنان و بازاریاب‌های تابع در رابطه با عملیات بیمه ای موضوع قرارداد

نمایندگی می‌باشد. در هر حال مفاد این ماده نافی مسؤولیت مؤسسه بیمه در برابر بیمه‌گذاران

نخواهد بود.

نماینده بیمه باید از رقابت مکارانه و ناسالم با مؤسسات بیمه، دلالت رسمی و سایر

نمایندگان بیمه و نیز انجام تبلیغات سوء علیه مؤسسات بیمه خودداری نماید.

پرداخت حق بیمه به نماینده در حکم پرداخت به مؤسسه بیمه بوده و امضای نماینده ذیل

اسناد بیمه‌ای به منزله امضای مؤسسه بیمه می‌باشد.

مرجع رسیدگی به اختلاف مؤسسه بیمه و نماینده، بیمه مرکزی ایران می‌باشد.

در صورتی که شورای عالی بیمه مقررات جدیدی وضع نماید، مقررات مذکور از تاریخ

تصویب بر شرایط قرارداد حاکم خواهد بود.

ماده ۴ - مؤسسه بیمه مکلف است حداکثر یک ماه پس از انعقاد قرارداد نمایندگی بیمه،

یک نسخه رونوشت آن را به بیمه مرکزی ایران ارسال نماید.

ماده ۵ - مؤسسه بیمه موظف است برای نمایندگان خود پروانه نمایندگی صادر نماید.

مدت اعتبار پروانه سه سال بوده و تمدید آن بلامانع است.

در هر صورت مدت اعتبار پروانه نمایندگی نمی‌تواند بیشتر از مدت اعتبار قرارداد

نمایندگی باشد.

ماده ۶ - در صورت عدم رعایت ضوابط تعیین شده در نایصوبه از سوی مؤسسه بیمه و

همچنین عدم رعایت مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد از طرف نماینده بنا به

اعلام بیمه مرکزی ایران، مؤسسه بیمه موظف است نسبت به تعلیق یا فسخ قرارداد نماینده اقدام

نماید

آیین نامه اجرایی قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۸۵/۳/۱ وزیران عضو شورای عالی مناطق آزاد

تجاری - صنعتی با اصلاحات بعدی

ماده ۱- در این آیین نامه، واژه‌ها و عبارات‌های زیر به جای عبارات‌های مشروح مربوط به

کار می‌روند:

الف - کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران

ب - گمرک: گمرک جمهوری اسلامی ایران

پ - شورای عالی: شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی

ت - دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی

ث - قانون: قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی^(۱)

ج - منطقه: منطقه ویژه اقتصادی

چ - سازمان منطقه: شخص حقوقی دولتی و یا غیردولتی که بنا به پیشنهاد دبیرخانه توسط

شورای عالی تعیین می‌شود و مسؤولیت اداره منطقه را عهده‌دار می‌باشد.

ماده ۲- طرح‌های جامع و کالبدی مناطق توسط سازمان منطقه تهیه می‌شود و با پیشنهاد

دبیرخانه به تصویب شورای عالی خواهد رسید.

ماده ۳- گزارش توجیهی و پیش‌نویس لایحه ایجاد مناطق ویژه اقتصادی جدید توسط

دبیرخانه تهیه و پس از تأیید شورای عالی به هیأت وزیران ارائه می‌شود.

ماده ۴- مدیر منطقه توسط سازمان منطقه منصوب می‌شود.

ماده ۵- تعیین سازمان منطقه موکول به تملک و تصرف اراضی مورد نظر قبل از صدور

مجوز هیأت وزیران می‌باشد.

ماده ۶- سازمان منطقه می‌تواند علاوه بر خدماتی که دستگاه‌های اجرایی ارائه می‌کنند،

بهای خدمات عمومی، زیربنایی و مهندسی و تسهیلات مواصلاتی، انبارداری، تخلیه، بارگیری،

بهداشتی، فرهنگی، ارتباطات، آموزشی و رفاهی را که رأساً در منطقه ارائه می‌کند، از اشخاص

۱ - قانون مذکور مصوب ۱۳۸۴/۳/۱۱ در این مجموعه درج شده است.

- حقیقی و حقوقی دریافت کند. تعرفه وجوه مذکور که باید متناسب با خدمات مربوط و با هدف حفظ موقعیت رقابتی هر منطقه باشد، توسط سازمان منطقه تنظیم و جهت تأیید به شورای عالی ارائه می‌شود. شورا ظرف یک ماه نسبت به بررسی و تأیید یا اصلاح تعرفه های مزبور اقدام کند، در غیر این صورت تعرفه‌های پیشنهادی تأیید شده تلقی خواهد شد.^(۱)
- تبصره ۱-** رعایت ضوابط نظام مهندسی و همچنین استفاده از خدمات مهندسان مشاور و پیمانکاران واجد صلاحیت فنی در مورد خدمات مهندسی لازم‌الرعایه است.
- تبصره ۲-** سازمان‌های مناطق مکلفند تمهیدها و فرصت‌های لازم را جهت ارائه خدمات یادشده توسط بخش غیردولتی فراهم کنند. در این صورت نرخ تعرفه خدمات مذکور توسط سازمان‌های مسؤول منطقه تعیین و اعمال می‌شود.
- ماده ۷-** سازمان مسؤول منطقه موظف است هنگام صدور مجوز فعالیت، سیاست‌ها و مقررات دولتی را رعایت و اعمال کند.
- تبصره ۵-** در صورت عدم انطباق مجوزهای صادر شده توسط سازمان با سیاست‌ها و مقررات دولتی، مسؤولیت جبران خسارت‌های احتمالی به اشخاص حقیقی و حقوقی برعهده سازمان خواهد بود.
- ماده ۸-** مبادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور و یا با سایر مناطق ویژه اقتصادی و مناطق آزاد تجاری - صنعتی مجاز و مستلزم ارائه اظهار نامه گمرکی بدون هیچگونه تشریفات دیگر می‌باشد.
- تبصره ۵-** تضمین سازمان منطقه برای یکبار و یا سالیانه نیز مورد قبول گمرک ایران خواهد بود
- ماده ۹-** کالاهایی که از سایر نقاط کشور به منظور تعمیر یا تکمیل به منطقه وارد و پس از تکمیل یا تعمیر به کشور اعاده می‌شوند، به میزان ارزش قطعات و مواد تعویض یا اضافه شده که منشاء خارجی داشته باشند، مشمول حقوق ورودی براساس مقررات صادرات و واردات می‌باشند.
- ماده ۱۰-** اعاده عین کالای وارد شده از خارج به خارج از کشور یا اعاده کالای وارد شده از سایر نقاط کشور به داخل کشور در صورت ارائه اطلاعات مربوط به ورود کالاهای

۱ - به تصویب‌نامه تعیین نرخ هزینه‌های دریافتی در قبال خدمات ارائه شده در مناطق ویژه اقتصادی مصوب هیأت‌وزیران در سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران رجوع شود. ۱۳۸۸/۶/۴

مذکور بدون هرگونه تشریفات با مجوز سازمان منطقه بلامانع است.

ماده ۱۱- مواد اولیه و قطعات خارجی وارد شده به مناطق که جهت پردازش، تبدیل، تکمیل یا تعمیر به داخل کشور وارد می‌شوند، تابع مقررات ورود موقت بوده و پس از پردازش، تبدیل یا تکمیل یا تعمیر جهت استفاده در منطقه با حداقل تشریفات گمرکی به مناطق مرجوع و تسویه می‌شوند.

ماده ۱۲- مؤسسات حمل و نقل و صاحبان یا دارندگان وسایل نقلیه مکلفند هنگام ورود وسیله نقلیه به منطقه، یک نسخه تصویر یا رونوشت از بارنامه هر قلم از محصولات خود را به ضمیمه فهرست کل بار به سازمان منطقه و گمرک مستقر در منطقه به منظور اعمال نظارت‌های قانونی تسلیم کنند.

ماده ۱۳ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - تعیین ارزش افزوده موضوع ماده (۱۱) قانون^(۱) بر عهده کم‌سیونی مرکب از نمایندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک ایران، دبیرخانه و منطقه مربوطه است که در محل‌خانه تشکیل می‌شود.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۳۸۶/۸/۱۳) - مجموع ارزش افزوده و ارزش مواد اولیه و قطعات داخلی به کار رفته در کالای تولیدی که توسط کمیسیون فوق‌الذکر تعیین می‌شود کالای داخلی محسوب و در هنگام ورود به سایر نقاط کشور از پرداخت کلیه حقوق ورودی معاف باشد. مواد اولیه و قطعات خارجی به کار رفته در کالاهای تولیدی یا پردازش شده مشروط به پرداخت حقوق ورودی، مجاز و در حکم مواد اولیه و قطعات داخلی می‌باشد.

تبصره ۲- ورود کالای مازاد بر ارزش افزوده تولید شده در منطقه به داخل کشور مجاز و حقوق ورودی صرفاً به مواد اولیه و قطعات خارجی بکار رفته در آنجا تعلق خواهد گرفت.

ماده ۱۴- مهلت توقف کالاهای وارد شده به منطقه توسط سازمان منطقه تعیین می‌شود. سازمان می‌تواند در ظهر قبض انبار منطقه مهلت را به‌عنوان شرط ضمن عقد قید کند و به امضای صاحب کالا برساند و در این ضوابط ذکر کند که چنانچه صاحب کالا در مهلت تعیین شده کالای خود را خارج نسازد و یا تعیین تکلیف نکند، پس از گذشت یک ماه از اخطار کتبی به اقامتگاه قانونی صاحب کالا، سازمان مجاز است رأساً نسبت به اجرای ضوابط مورد عمل خود اقدام کند.

۱ - قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی ج.ا.ا. مصوب ۱۳۸۴/۳/۱۱ در این مجموعه درج شده است.

تبصره - صاحب کالا شخص حقیقی و یا حقوقی و یا قائم مقام قانونی او و یا متصدی حمل است که مانیفست کالا یا قبض انبار تفکیکی و یا ظهرنویس شده به نام او صادر شده است.

ماده ۱۵- ثبت شرکت‌ها و یا شعب نمایندگی شرکت‌هایی که قصد فعالیت در منطقه ویژه اقتصادی را دارند صرفنظر از میزان مشارکت سهام داخلی و یا خارجی آنها و نیز ثبت مالکیت‌های مادی و معنوی در منطقه براساس درخواست سازمان منطقه برعهده اداره ثبت اسناد و املاک مربوط و طبق ضوابط ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران موضوع تصویبنامه^(۱) شماره ۲۱۴۵۳/ت/۱۵۰۱۱ک مورخ ۱۳۷۴/۲/۳۰ و اصلاحات بعدی آن می‌باشد.

تبصره - در مناطق ویژه اقتصادی کلیه وظایف و اختیارات موضوع بندهای (۳) و (۶) ماده (۱) و مواد (۲) و (۳) تصویبنامه مزبور به اداره ثبت اسناد و املاک مربوط محول می‌شود.

ماده ۱۶- تفکیک املاک و مستغلات منطقه و صدور اسناد مالکیت در منطقه صرفاً با درخواست سازمان منطقه توسط اداره ثبت اسناد و املاک مربوط انجام می‌شود. انتقال املاک و مستغلات در منطقه بین اشخاص حقیقی و حقوقی در هر مرحله با اطلاع سازمان و رعایت مقررات مربوط امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره - صدور اسناد مالکیت تفکیکی موکول به ارائه پایان کار صادر شده توسط سازمان منطقه می‌باشد.

ماده ۱۷- امور مربوط به اشتغال نیروی انسانی و روابط کار و تأمین اجتماع ی، قرارداد کار، شرایط کار و مراجع حل اختلاف آنها براساس مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی، موضوع تصویبنامه^(۲) شماره ۳۳۴۳۳/ت/۲۵ک مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۶ و اصلاحات بعدی آن می‌باشد.

تبصره - عبارت «مناطق آزاد تجاری - صنعتی» در تصویبنامه مذکور برای اجرا در مناطق ویژه اقتصادی با عبارت «مناطق ویژه اقتصادی» جایگزین می‌شود.

ماده ۱۸(اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - سازمان‌های مناطق موظفند آمار صادرات و واردات

ماهانه خود را به وزارت صنعت، معدن و تجارت، گمرک، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دبیرخانه ارسال کنند.

ماده ۱۹- دبیرخانه موظف است در جهت تحقق اهداف و مأموریت‌ها بر عملکرد مناطق نظارت کامل نموده و گزارش آن را هر شش ماه یکبار به شورای عالی ارائه کند. مناطق نسبت به عملکرد خود در قبال شورای عالی پاسخگو می‌باشند.

تبصره ۵- در اجرای این وظیفه قانونی، دبیرخانه مکلف به بررسی کلیه اسناد و مدارک سازمان بدون هیچ‌گونه استثناء اعم از دفاتر، پرونده‌ها، قراردادها و مکاتبات می‌باشد و سازمان نیز موظف به همکاری با دبیرخانه است.

ماده ۲۰- مواردی که در قانون^(۱) و این آیین‌نامه تعیین تکلیف نشده باشد، بر طبق مقررات صادرات و واردات و امور گمرکی عمل خواهد شد.

از آیین‌نامه اجرایی قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات

مصوب ۱۳۸۶/۷/۱ هیأت وزیران

ماده ۱۶- کلیه محصولات دخانی باید در بسته‌بندی و با شماره سریال و برچسب ویژه شرکت دخانیات ایران عرضه یا بفروش برسد. درج عبارت «مخصوص فروش در ایران» بر روی کلیه بسته‌بندی‌های فرآورده‌های دخانی وارداتی الزامی است.

تبصره ۱- فروش محصولات دخانی به صورت فله‌ای، باز و یا نخعی ممنوع است.

تبصره ۲- فروشگاه‌های واقع در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی نیز ملزم به رعایت این ماده

هستند.

از دستورالعمل نحوه تشکیل و راه‌اندازی دادگاه‌های سیار

مصوب ۱۳۸۷/۵/۲۲ رییس قوه قضاییه

ماده ۱- دادگاه سیار در مرکز بخش، در محل ساختمان مرکزی شورای حل اختلاف و یا محل مناسب دیگر تشکیل خواهد شد.

ماده ۲- صلاحیت دادگاه سیار مطابق ماده (۲) قانون تشکیل دادگاه‌های سیار مصوب

۱ - قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی ج.ا.ا. مصوب ۱۳۸۴/۳/۱۱ در این مجموعه درج شده است.

۱۰/۶/۱۳۶۶^(۱) مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

ماده ۳- با عنایت به سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی^(۲) و بر اساس کمیت و کیفیت پرونده‌ها در مناطق آزاد تجاری، شهرک‌های صنعتی و مناطقی که فاصله آنها تا محل استقرار دادگاه زیاد است با پیشنهاد رئیس کل دادگستری استان و تصویب رئیس قوه قضاییه دادگاه سیار تشکیل می‌گردد.

ماده ۴- نیروی انتظامی محل موظف به اجرای دستورات قضایی دادگاه سیار در مورد احضار، جلب، تحقیقات مقدماتی، ابلاغ و اجرای احکام و همچنین حفاظت از محل استقرار و تضمین امنیت قضات و کارکنان می‌باشد

ماده ۵- مدت فعالیت، روزهای استقرار و محدوده صلاحیت بر اساس کمیت و کیفیت

پرونده‌ها توسط رئیس کل دادگستری استان تعیین و به نحو مقتضی اطلاع رسانی خواهد شد

ماده ۶- پرونده‌های مربوط به دادگاه سیار در ساختمان محل استقرار، نگهداری پس از پایان

رسیدگی و اجرای حکم و همچنین پایبالت به دادگستری شهرستان مربوط ارسال می‌گردد.

ماده ۷- دفتر تشکیلات و برنامه‌ریزی قوه قضاییه با هماهنگی رؤسای کل دادگستری استان‌ها

نسبت به تدوین ضوابط و شرایط ایجاد دادگاه سیار حداکثر دو ماه اقدام خواهند نمود.

ماده ۸- آمار پرونده‌های مربوط به دادگاه سیار به صورت مستقل در سر جمع پرونده‌های

دادگستری شهرستان مربوط محاسبه می‌گردد.

ماده ۹- حق‌الزحمه روزانه و نیز حق‌المهریت قضات و کارمندان شاغل دواگاه سیار با عنایت

به ماده ۱۴ قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۵۲/۶/۲۴ و اصلاحات بعدی آن پرداخته می‌گردد.

ماده ۱۰- بودجه سالانه و اعتبارات مورد نیاز دادگاه‌های سیار توسط دفتر بودجه و

تخصیص اعتبار قوه قضاییه پس از هماهنگی با دفتر تشکیلات و برنامه ریزی در اعتبارات

۱ - الف ° تاریخ صحیح تصویب قانون ۱۳۶۶/۶/۱ می‌باشد.

ب ° برای ملاحظه متن قانون مذکور به مجموعه آیین دادرسی کیفری (جلد دوم) از انتشارات این معاونت رجوع شود.

۲ - اصل ۴۴ ق.ا.ج.ا. مصوب ۱۳۵۸/۹/۱۲ با اصلاحات بعدی: نظام اقتصادی جمهور اسلامی ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صحیح استوار است. بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تأمین نیرو، سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه آهن و مانند اینها است که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است. بخش خصوصی شامل آن قسمت از کشاورزی، دامداری، صنعت، تجارت و خدمات می‌شود که مکمل فعالیتهای اقتصادی دولتی و تعاونی است. مالکیت در این سه بخش تا جایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است. تفصیل ضوابط و قلمرو و شرایط هر سه بخش را قانون معین می‌کند.

سالانه دادگستری استان منظور می‌گردد

ماده ۱۱- با توجه به ماده ۶ قانون تشکیل دادگاه های سیار^(۱)، فرمانداران و بخشداران موظف‌اند در تهیه محل استقرار دادگاه و اقامت قضات و کارمندان دادگاه سیار اقدامات لازم را به عمل آورند و روسای کل دادگستریهای استان قبل از شروع به کار دادگاههای سیار مقدمات راه اندازی آن را مهیا کنند وزارت دادگستری قبل‌آه ماهنگی لازم را با وزارت کثیر انجام خواهد داد

آیین نامه نحوه تعیین و میزان پرداخت حقوق و مزایای مدیران عامل و اعضای

هیأت مدیره سازمان‌های مناطق آزاد^(۲)

مصوب ۱۳۸۸/۱۱/۴ وزیران عضو شورای هماهنگی

مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

ماده ۱- نظام پرداخت حقوق و مزایای مدیران هل و اعضای هیأت مدیره سازمانهای مناطق

آزاد بر اساس امتیاز و شغل، فوق‌العاده مدیریت و حق شاغل و سایر ویژگی‌های مندرج در این آیین‌نامه خواهد بود امتیاز حاصل از نتایج ارزشیابی عوامل مذکور ضرب در ضریب ریالی، مبنای تعیین حقوق و مزایای مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره سازمان‌های یاد شده خواهد بود

۱ - ماده (۶) قانون تشکیل دادگاه‌های سیار مصوب ۱۳۶۶/۶/۱: قاضی دادگاه سیار به هر وسیله مطمئنی که ممکن باشد اشخاص را دعوت و احضار خواهد نمود به طوری‌که برای قاضی علم حاصل شود که احضار شونده از دعوت دادگاه مطلع شده است.

۲ - نظریه شماره ۲۵۹۴۶ هـ / ب مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۵ رییس مجلس شورای اسلامی: با عنایت به مواد (۵ و ۱۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری، مصوب ۱۳۸۶ ناظر بر مصادیق دستگاه‌های اجرایی و شمول قانون مذکور بر مناطق آزاد تجاری و صنعتی، هم چنین نظر به ماده (۱۲۷) همین قانون مبنی بر لغو کلیه قوانین و مقررات عام و خاص مغایر با قانون از جمله لغو بخش‌هایی از بند «الف» ماده (۴) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۷۲ مشعر به تصویب آیین‌نامه به منظور تعیین حقوق و مزایای مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره سازمان‌های مناطق آزاد توسط مرجعی غیر از هیأت محترم وزیران و توجهاً به جزء «الف» بند (۷) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور مبنی بر لغو کلیه مجوزها و مقررات پرداختی خارج از فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری و نظر به مواد (۷۲ و ۸۰) قانون مدیریت خدمات کشوری که تصویب آیین‌نامه‌های اجرایی فصل دهم قانون از جمله آیین‌نامه‌های ناظر بر حقوق و مزایای مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره شرکت‌های دولتی را منوط به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب آن در هیأت محترم وزیران می‌داند، علیهذا با قطع نظر از مفاد و محتوای آیین‌نامه، اقدام وزیران محترم عضو شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی به تصویب آیین‌نامه در خصوص موضوع، مغایر با قوانین مذکور می‌باشد.

تبصره ۱- ضریب ریالی مذکور در این ماده برای سال ۱۳۸۸، ششصد ریال تعیین می‌گردد و برای سال‌های بعد بر اساس پیشنهاد رییس مرکز یاد شده و تصویب وزیران شورای هماهنگی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی خواهد بود.

تبصره ۲- امتیاز شغل و فوق‌العاده مدیریت مدیران عامل (۱۶۰۰۰) و اعضای هیأت مدیره (۱۴۰۰۰) تعیین می‌گردد.

تبصره ۳- امتیاز حق شاغل مطابق جدول زیر محاسبه می‌شود.

جدول شماره (۱)

رتبه	تحصیلات	امتیاز	امتیاز دوره‌های آموزشی مرتبط	امتیاز مهارت‌ها و توانایی‌ها	امتیاز سنوات خدمت در هر سال	امتیاز تجربه مربوط و مشابه در هر سال
۱	لیسانس	۱۷۰۰	به ازای هر دوره آموزشی نیم امتیاز (حداکثر تا ۵۰۰ امتیاز)	۴۰۰	۲۵	۱۴
۲	فوق لیسانس	۲۰۰۰		۶۰۰	۳۰	۱۶
۳	دکترای تخصصی	۲۳۰۰		۸۰۰	۳۵	۱۸

ماده ۲- علاوه بر پرداخت موضوع ماده (۱)، فوق‌العاده‌هایی به شرح زیر به مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره قابل پرداخت می‌باشد:

۱- فوق‌العاده بدی آب و هوا تا بیست و پنج درصد امتیاز حقوق ثابت.

۲- فوق‌العاده ایثارگری متناسب با درصد جانبازی و مدت خدمت داوطلبانه در جبهه و مدت اسارت تا (۱۵۰۰) امتیاز مطابق جدول شماره (۲).

جدول شماره (۲)

رتبه	درصد جانبازی	مدت اسارت	مدت خدمت داوطلبانه در جبهه	امتیاز
۱	۵ درصد	۳ ماه تا ۶ ماه	۳ ماه تا ۶ ماه	۴۰۰
۲	تا ۱۰ درصد	تا ۱۲ ماه	تا ۱۲ ماه	۵۰۰

۶۰۰	تا ۱۸ ماه	تا ۱۸ ماه	تا ۱۵ درصد	۳
۷۰۰	تا ۲۴ ماه	تا ۲۲ ماه	تا ۲۰ درصد	۴
۸۰۰	تا ۳۰ ماه	تا ۳۰ ماه	تا ۲۵ درصد	۵
۹۰۰	تا ۳۶ ماه	تا ۳۶ ماه	تا ۳۰ درصد	۶
۱۰۰۰	تا ۴۲ ماه	تا ۴۲ ماه	تا ۳۵ درصد	۷
۱۱۰۰	تا ۴۸ ماه	تا ۴۸ ماه	تا ۴۰ درصد	۸
۱۲۰۰	تا ۵۴ ماه	تا ۵۲ ماه	تا ۴۵ درصد	۹
۱۳۰۰	تا ۶۰ ماه	تا ۶۰ ماه	تا ۵۰ درصد	۱۰
۱۴۰۰	تا ۷۸ ماه	تا ۷۸ ماه	تا ۶۰ درصد	۱۱
۱۵۰۰	۷۸ ماه و بالاتر	۷۸ ماه و بالاتر	۶۰ درصد و بالاتر	۱۲

۳- فوق‌العاده دارندگان نشان‌های دولتی تا (۸۰۰) امتیاز به شرح زیر:

الف - دارندگان نشان عالی ۸۰۰ امتیاز

ب - دارندگان نشان تخصصی و عمومی درجه یک ۶۵۰ امتیاز

ج - دارندگان نشان تخصصی و عمومی درجه دو ۵۰۰ امتیاز

د - دارندگان نشان تخصصی و عمومی درجه سه ۴۰۰ امتیاز

تبصره ۵ - در صورتی که فرد بیش از یک نشان دولتی داشته باشد، جمع امتیاز نشان های

دولتی تا سقف ۸۰۰ امتیاز بلامانع است.

۴- کمک هزینه عائله مندی و اولاد، حق خوار و بار و مسکن برابر مصوبات قانونی کار

(بهره‌مندی فرزندان از نظر سنی تابع قوانین مربوط خواهد بود.)

۵- فوق‌العاده شغل متناسب با نوع وظایف و مسؤولیت‌ها تا ۲۰۰۰ امتیاز

۶- فوق‌العاده کارایی و عملکرد تا چهل درصد امتیازات حقوق ثابت در مقاطع سه ماهه

۷- هزینه سفر و مأموریت روزانه داخل و خارج کشور بر اساس مقررات (پرتداخت فوق‌العاده‌ها،

مأموریت و هزینه سفر موكول به تأیید رییس مرکز یا مقام مجاز از طرف ولایت‌های

۸- فوق‌العاده اضافه کار تا سقف یکصد و بیست ساعت در ماه بر مبنای حقوق ثابت و

فوق‌العاده‌ها (حقوق و فوق‌العاده‌ها ۱، ۴ × ساعت اضافه کار) / ۱۹۲)

۹- فوق‌العاده ویژه تا پنجاه درصد امتیازات حقوق ثابت

ماده ۳- محاسبه و تعیین میزان قابل تخصیص امتیازهای موضوع جدول شماره (۱) و

فوق‌العاده‌های موضوع ماده (۲) برای تخصیص به هر یک از مدیران عامل و اعضای موظف

هیأت‌های مدیره با توجه به دارا بودن تخصص‌های خاص منطبق بر اهداف مناطق، وضعیت

منطقه، میزان درآمدها و گردش مالی، عملکرد منطقه در جذب سرمایه‌گذاری و غیره بر عهده

کارگروهی است که اعضای آن توسط رییس مرکز تعیین می‌گردد.

ماده ۴- حقوق و مزایای اشخاصی که به هر یک از عناوین مأموریت، انتقال و یا قرارداد

به یکی از سمت‌های مدیر عامل یا عضو موظف هیأت مدیره انتخاب شده‌اند در مدت اشتغال

در منطقه حداکثر معادل امتیازات منطقه در این آیین‌نامه خواهد بود.

ماده ۵- حداکثر تا معادل یک ماه حقوق ثابت و فوق‌العاده‌های متعلقه به شاغلان موضوع

این آیین‌نامه در صورت ارتقای عملکرد مؤثر سازمان منطقه به تشخیص رییس مرکز امور

مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به عنوان پاداش پایان سال مالی پرداخت خواهد شد.

ماده ۶- حق‌الزحمه ماهانه اعضای غیر موظف هیأت مدیره براساس (۵۵۰۰) امتیاز ضرب

در ضریب ریالی ماده (۱) تعیین می‌گردد.

تبصره ۱- در صورت عضویت یک فرد در بیش از یک هیأت مدیره، پرداخت حق‌الزحمه

عضویت غیر موظف صرفاً برای یک سمت و از یک منطقه مجاز است.

از آیین‌نامه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان

مصوب ۱۳۹۰/۲/۲۰ هیأت وزیران

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

.....

د - شورا: شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و کارگروه‌های تخصصی
ماده ۵ - به منظور پیشبرد اهداف و انجام وظایف شورا، هشت کارگروه تخصصی
 مشورتی به شرح زیر در همه استان‌های کشور تشکیل می‌شود:
 الف - کارگروه تخصصی امور اقتصادی

.....

ماده ۶ - اعضای کارگروه تخصصی امور اقتصادی به شرح زیر تعیین می‌شوند:
 الف - معاون برنامه‌ریزی استانداری (رییس)
 ب - مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری (دبیر)
 ج - رییس واحد استانی وزارت جهاد کشاورزی
 د - رییس واحد استانی وزارت امور اقتصادی و دارایی
 هـ - (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - رییس واحد استانی وزارت صنعت، معدن و تجارت
 و (اصلاحی ۱۳۹۰/۳/۳۱) - رییس واحد استانی وزارت راه و شهرسازی
 ز - رییس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان
 ح (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - رییس واحد استانی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
 ط - مدیرکل منابع طبیعی استان (بدون حق رأی)
 ک - نماینده وزیر نیرو در استان به انتخاب وزیر
 ل - مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان (بدون حق رأی)
 م - مدیرکل گمرک استان (بدون حق رأی)
 ن - سرپرست یکی از بانک‌های استان به انتخاب و معرفی شورای هماهنگی بانک‌ها (در
 استان تهران به پیشنهاد استاندار و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی)
 س - دو نفر از کارآفرینان برتر استان یا افراد صاحب نظر به پیشنهاد رییس اتاق بازرگانی
 و صنایع و معادن و رییس اتاق تعاون استان و بنیاد رییس کارگروه
ماده ۷ - وظایف کارگروه تخصصی امور اقتصادی، بررسی و ارایه پیشنهاد در موارد زیر
 تعیین می‌شود:

.....

ط - استفاده از ظرفیت‌های قانونی و اجرایی مناطق آزاد تجاری، ویژه اقتصادی و

بازارچه‌های مرزی در راستای سیاست‌های توسعه استان

ضوابط ثبت و اعطای تابعیت جمهوری اسلامی ایران به شناورها در مناطق

آزاد تجاری - صنعتی

مصوب ۱۳۸۸/۱۱/۴ وزیران عضو شورای هماهنگی مناطق

آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- اصطلاحات زیر در این آیین‌نامه در معانی مشروح مربوط بکار می‌رود:

۱- قانون: قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران -

مصوب ۱۳۷۲- و اصلاحات بعدی آن.

۲- سازمان سازمان بنادر و دریانوردی بعنوان مرجع ثبت شناورها در جمهوری اسلامی ایران

۳- مرکز: مراکز ثبت شناور که تحت مدیریت سازمان نسبت به ثبت شناورها در منطقه

آزاد اقدام می‌نمایند.

۴- منطقه آزاد: هر یک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی کشور که موجب تبصره ماده (۱)

قانون ایجاد و در یکی از بنادر، سواحل و جزایر جمهوری اسلامی ایران تأسیس گردیده یا خواهند گردید.

۵- شناور: وسیله‌ای که برای حمل بار، مسافر یا هردو یا ارائه خدمات دریایی، تحقیقاتی،

آموزشی، تفریحی و صیادی در دریا استفاده می‌شود.

ماده ۲- شناورها صرف نظر از نوع ساخت، فعالیت، ظرفیت‌های ناخالص و همچنین

شناورهای در حال ساخت به استثنای شناورهایی که برای مقاصد نظامی بکار گرفته می‌شوند،

می‌توانند در منطقه آزاد به ثبت برسند و از حقوق و مزایای شناورهای ثبت شده در سرزمین

اصلی برخوردار خواهند بود.

ماده ۳- متقاضیان ثبت شناور و کسب تابعیت جمهوری اسلامی ایران در منطقه آزاد باید

دارای یکی از شرایط زیر باشند:

۱- اشخاص حقیقی دارای تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲- اشخاص حقیقی که اقامتگاه دائم آنها جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

۳- اشخاص حقوقی که در سرزمین اصلی جمهوری اسلامی ایران به ثبت رسیده‌اند و در

مناطق آزاد دارای شعبه یا نمایندگی می‌باشند.

۴- اشخاص حقوقی که در یکی از مناطق آزاد با ضوابط مربوط ثبت گردیده اند، بدون در نظر گرفتن میزان مالکیت سهام شرکت یا سهم مالکیت نسبت به شناور برای مالکان اعم از ایرانی و خارجی با توجه به شرایط مقرر در این آیین‌نامه.

ماده ۴- ثبت شناور در منطقه آزاد منوط به احراز صلاحیت فنی و ایمنی آن براساس گواهینامه‌های صادر شده توسط سازمان با یکی از مؤسسات رتبه‌ی مورد تأیید سازمانی باشد.

ماده ۵- شناورهای ثبت شده در منطقه آزاد باید قوانین و مقررات و استانداردهای ملی و همچنین مقررات بین‌المللی که جمهوری اسلامی ایران به آنها ملحق گردیده یا مطابق با عرف و اصول بین‌المللی می‌باشد را رعایت نمایند.

فصل دوم- ثبت شناور و اعطای تابعیت جمهوری اسلامی ایران

ماده ۶- ثبت شناورها در منطقه آزاد توسط مرکز ثبت شناور تحت مدیریت سازمان که در منطقه آزاد موضوع این آیین‌نامه ایجاد می‌گردند، انجام می‌شود. دفتری به نام دفتر ثبت شناور در این مرکز تنظیم و نگهداری می‌شود. و تمام مشخصات ثبتی شناور، مالک یا مالکان، و اجاره‌کنندگان کامل شناور حسب مورد باید در دفتر ثبت شناور درج و این اطلاعات در مرکز ثبت شناور نگهداری شود.

ماده ۷- نمایندگان کنسولی جمهوری اسلامی ایران می‌توانند با کسب اجازه از سازمان و به استناد گواهینامه‌های فنی و ایمنی قانونی شناور که توسط سازمان یا یکی از مؤسسات رده‌بندی مورد تأیید سازمان صادر گردیده است. گواهینامه ثبت موقت برای شناورهایی که در مناطق آزاد موضوع این آیین‌نامه به ثبت خواهد رسید، صادر کنند. مدت اعتبار این گواهینامه‌ها متناسب با مدت سفر شناور به یکی از بنادر سرزمین اصلی ایران یا منطقه آزاد مربوط به منظور ثبت دائم بوده و نباید بیشتر از شش ماه باشد.

ماده ۸- هر شناور برای ثبت یا تجدید ثبت توسط بازرسی مجاز سازمان بازرسی و گزارش بازرسی به همراه مدارک مربوط به سازمان ارائه شود.

ماده ۹- اظهارنامه ثبت شناور باید توسط مالک یا مالکان شناور یا نماینده قانونی آنان تکمیل و به همراه دیگر مدارک لازم به سازمان ارائه شود. مسؤولیت صحت مندرجات فرم مذکور به عهده مالک بوده و بازرسی مجاز سازمان اطلاعات ارائه شده را در بازرسی از شناور کنترل نموده و در صورت مشاهده موارد عدم انطباق، مراتب به مالک اعلام خواهد شد تا نسبت به رفع نقص اقدام نماید.

ماده ۱۰- گواهینامه اندازه‌گیری ظرفیت شناور که توسط سازمان ی‌ا یکی از م وؤسسات رده‌بندی مورد تأیید سازمان و مطابق با مقررات کنوانسیون بین‌المللی اندازه گیری ظرفیت شناورها صادر گردیده است. قبل از انجام مراحل ثبت ارائه شود.

ماده ۱۱- مدارک لازم برای ثبت شناور در منطقه آزاد به شرح زیر می‌باشد:

۱- اصل و تصویر مدارک شناسایی مالک حقیقی (شناسنامه و کارت ملی)

۲- یک نسخه اساسنامه شرکت و گواهی ثبت شرکت در سرزمین اصلی یا منطقه آزاد مربوط در مورد اشخاص حقوقی برحسب مورد و روزنامه رسمی که آخرین تغییرات شرکت در آن درج شده است.

۳- اصل سند خرید شناور در صورتی که معامله در خارج کشور انجام شده است. سند خرید باید به تأیید نزدیکترین نمایندگی جمهوری اسلامی ایران به محل خرید رسیده و ترجمه رسمی آن نیز ارائه شود.

۴- تصویر گواهینامه فنی و ایمنی قانونی شناور.

۵- اصل فرم‌های اظهارنامه و تعیین نام شناور.

۶- گزارش بازرسی و گواهی صادر شده توسط بازرس مجاز سازمان.

۷- اصل مدارک ابطال ثبت شناور و ارایه تأییدیه نزدیکترین نمایندگی رسمی جمهوری اسلامی ایران به کشور صاحب پرچم اولیه و ترجمه رسمی آن در رابطه با شناورهایی که قبلاً در کشور دیگری به ثبت رسیده‌اند.

۸- اصل گواهی ساخت شناور، در صورتی که شناور در خارج از کشور ساخته شده باشد، گواهینامه مذکور باید به تأیید نزدیکترین نمایندگی رسمی جمهوری اسلامی ایران رسیده و ترجمه رسمی آن نیز ارائه شود.

۹- گواهی کتبی سازمان منطقه آزاد مربوط مبنی بر بلامانع بودن ثبت شناور در منطقه

حسب مورد.

ماده ۱۲- شناوری که مطابق با این آیین‌نامه در منطقه آزاد به ثبت می‌رسد، مجاز به

برافراشتن پرچم جمهوری اسلامی ایران بوده و علاوه بر حقوق متعلق به شناورهای ایرانی از امتیازات و تسهیلات قانونی منطقه آزاد نیز بهره‌مند خواهد بود.

ماده ۱۳- هرگونه تغییر اساسی یا تعمیراتی نسبت به شناور ثبت شده در منطقه آزاد که با

مشخصات و مختصات مندرج در گواهینامه‌های فنی و ایمنی قانونی آن شناور مطابق نباشد،

باید علاوه بر مؤسسه رده بندی مربوط به اطلاع مرکز ثبت نیز رسیده و بازرس سازمان نیز باید علاوه بر بازرسی های مؤسسه رده بندی مربوط نسبت به تغییرات یا تعمیرات مطابق با استانداردهای ملی و بین المللی نظارت داشته و مراتب را تأیید نماید و گواهینامه های مربوط در صورت لزوم و تأیید تغییرات اصلاح شود.

ماده ۱۴- معاملات، نقل و انتقال، احکام صادر شده قضایی و تغییرات اساسی شناور باید در دفتر ثبت شناور درج شود.

فصل سوم- ثبت شناورهای اجاره کامل (Bareboat Charter)

- ماده ۱۵-** ثبت شناورهای اجاره کامل در منطقه آزاد مشروط به آن که حداقل مدت اجاره دو سال کامل و حداکثر سن شناور ده سال باشد، مجاز است.
- ماده ۱۶-** مدارک لازم برای ثبت شناور به صورت اجاره منطقه آزاد به شرح زیر می باشد:
- ۱- قرارداد اجاره شناور و رضایت کتبی مالک یا مالکان یا نماینده قانونی آنان مبنی بر اجاره ثبت شناور به صورت اجاره کامل که به تأیید نزدیکترین نمایندگی جمهوری اسلامی ایران به کشور محل قرارداد رسیده باشد به انضمام ترجمه رسمی آنها.
  - ۲- اصل و تصویر مدارک شناسایی اجاره کننده شناور (شناسنامه و کارت ملی)
  - ۳- یک نسخه از اساسنامه شرکت و گواهی ثبت شرکت ها در منطقه آزاد مربوط مبنی بر اینکه مرکز اصلی فعالیت شرکت در منطقه آزاد مربوط می باشد. (برای اجاره کننده دارای شخصیت حقوقی)
  - ۴- تصویر گواهینامه های فنی و ایمنی معتبر شناور موضوع ماده (۴)
  - ۵- گزارش بازرسی و گواهی صادر شده توسط بازرس مجاز سازمان یا مؤسسه رده بندی مورد تأیید سازمان.
  - ۶- گواهی تعلیق ثبت شناور در کشور اصلی ثبت.
- ماده ۱۷-** در مدت ثبت شناور به صورت اجاره کامل در منطقه آزاد، مس و وولیت انجام اقدامات اداری، موارد فنی و ایمنی و امور اجتماعی شناور به عهده کشور جمهوری اسلامی ایران می باشد و امور مربوط به مالکیت رهن و سایر معاملات و نقل و انتقال شناور به عهده کشور صاحب پرچم اصلی خواهد بود و لازم است کشور صاحب پرچم اصلی و مستأجر شناور، سازمان با مرکز ثبت شناور را در خصوص امور مذکور مطلع کند.
- ماده ۱۸-** شناور ثبت شده به صورت اجاره کامل در منطقه آزاد مجاز به برافراشتن پرچم

جمهوری اسلامی ایران بوده و مشمول ماده (۱۲) خواهد بود.

فصل چهارم - ثبت شناورهای ایرانی ثبت شده در منطقه آزاد به صورت

اجاره کامل در خارج از کشور

ماده ۱۹- شناورهای ثبت شده در منطقه آزاد می‌توانند مطابق با مفاد این آیین‌نامه برای مدت معین در کشوری دیگر به صورت اجاره کامل ثبت شوند.

ماده ۲۰- کشور ثبت‌کننده شناور به صورت اجاره کامل مطابق با قوانین ملی خود مجاز به ثبت شناور به صورت اجاره کامل بوده و توافق لازم بین پرچم دوم و پرچم (هیلان) صورت پذیرد

ماده ۲۱- شناور در مدت ثبت به صورت اجاره کامل باید مفاد کنوانسیون‌هایی را که جمهوری اسلامی ایران به آنها ملحق گردیده است، علاوه بر مقررات پرچم دوم رعایت نماید.

ماده ۲۲- در مدت ثبت شناور به صورت اجاره کامل، ثبت شناور موردنظر در منطقه آزاد به حالت تعلیق در خواهد آمد.

ماده ۲۳- در مدت ثبت شناور به صورت اجاره کامل در کشور ثالث، امور مربوط به مالکیت، رهن و سایر معاملات و نقل و انتقال شناور به عهده کشور صاحب پرچم اصلی خواهد بود

ماده ۲۴- مدارک لازم برای تعلیق ثبت شناور به صورت اجاره کامل در خارج از کشور به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- مدارک شناسایی اجاره‌کننده.
- ۲- اصل و تصویر قرارداد اجاره کامل که متضمن مدت بیش از دو سال باشد. در صورتی که قرارداد در خارج از کشور تنظیم و امضاء شده است، باید به تأیید نزدیکترین نمایندگی جمهوری اسلامی ایران رسیده و ترجمه رسمی آن نیز ارائه شود.
- ۳- اصل گواهی ثبت شناور در منطقه آزاد.
- ۴- تأییدیه مقام مجاز کشور ثبت دوم مبنی بر پذیرش ثبت اجاره کامل.
- ۵- تقاضای کتبی مالک یا مالکان یا نماینده قانونی آنان مبنی بر تعلیق ثبت اصلی و ثبت به صورت اجاره کامل در کشور ثالث.
- ماده ۲۵-** تمدید گواهینامه ثبت اجاره کامل پس از دریافت تقاضای مالک و در صورت تأیید مرکز ثبت امکان‌پذیر خواهد بود.
- ماده ۲۶-** درخواست‌ها و اقدامات لازم مطابق با این آیین‌نامه باید توسط نماینده قانونی ایرانی اجاره‌کننده انجام شود.

فصل پنجم - نقل و انتقال و معاملات شناور

ماده ۲۷- ثبت انتقال و معاملات و اقاله راجع به عین شناورهای مشمول این آیین نامه در داخل کشور الزامی است و فقط به وسیله دفاتر اسناد رسمی که از طرف سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در منطقه آزاد مربوط اجازه مخصوص داشته باشند، انجام می شود و در دفتر ثبت شناورها و گواهینامه ثبت و تابعیت شناور درج خواهد شد.

ماده ۲۸- در صورتی که معاملات مذکور در ماده (۲۹) در خارج از کشور انجام شود، انجام معامله طبق مقررات کشور محل وقوع آن باید توسط نزدیکترین نماینده رسمی جمهوری اسلامی ایران به محل معامله گواهی شده و مراتب ظرف پانزده روز پس از انجام معامله به مرکز ثبت اعلام شود.

ماده ۲۹- فروش یا هر گونه معامله نسبت به تمام یا قسمتی از شناور ثبت شده در منطقه آزاد اعم از اینکه این انتقال ارادی یا قهری باشد، تغییری در تابعیت شناور ایجاد نمی کند، مشروط به اینکه مالک جدید مشمول ماده (۳) باشد.

ماده ۳۰- هرگونه قرار علی آرای لازم الاجرای صادرشده از مراجع ذیصلاح قضایی و ثبتی که در حقوق عینی شناور تغییر دهد (به استثنای حقوق ممتاز) باید در دفتر ثبت شناور و گواهینامه ثبت و تابعیت آن درج شود.

ماده ۳۱- مالک شناور ایرانی که شناور خود را در ایران یا خارج از کشور به رهن گذاشته است، نمی تواند قبل از فک رهن یا بدون اجازه مرتهن یا بدون تأمین حق مرتهن، شناور خود را بفروشد.

ماده ۳۲- در صورت فروش شناور یا انتقال مالکیت شناور، مرجع ثبت شناور در منطقه باید انجام معامله با یک نوبت در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه های کثیرالانتشار منطقه آزاد مربوط آگهی نماید. هزینه آگهی توسط مرجع ثبت شناور در منطقه آزاد و در هنگام انجام معامله و معرفی به دفتر اسناد رسمی دریافت می شود.

فصل ششم - گواهینامه ثبت و تابعیت

ماده ۳۳- گواهینامه ثبت و تابعیت شناور در منطقه آزاد گواهینامه ای است که توسط سازمان در سه نسخه تنظیم و صادر می شود.

- ماده ۳۴-** مدت اعتبار گواهینامه ثبت و تابعیت حداکثر پنج سال خواهد بود و در پایان هر سال باید تمدید و در انقضای مدت اعتبار در صورت درخواست تجدید شود.
- ماده ۳۵-** گواهینامه ثبت و تابعیت همواره باید بر روی شناور نگهداری شود.
- ماده ۳۶-** در صورت مفقود شدن یا بهر دلیل قابل استفاده نبودن گواهینامه ثبت و تابعیت شناور، مالک یا نماینده وی با اجاره کننده شناور به صورت اجاره کامل برحسب مورد باید فوراً مراتب را به مرکز اعلام و ضمن ادای توضیحات در این خصوص و ضمیمه نمودن مدارک مؤید این موضوع، تقاضای صدور المثنای گواهینامه ثبت و تابعیت شناور را نماید. سازمان پس از بررسی و تأیید موضوع نسبت به صدور المثنای گواهینامه ثبت و تابعیت شناور اقدام و مراتب را در دفتر ثبت شناور منطقه آزاد درج می‌نماید.
- ماده ۳۷-** در صورت مفقود شدن گواهینامه ثبت و تابعیت شناوری که در خارج از قلمرو ایران قرار دارد، با درخواست مالک شناور یا نماینده قانونی او، نماینده کنسولی ایران در محل پس از کسب اجازه از سازمان گواهینامه ثبت موقت برای شناور صادقی نماید مهلت اعتبار این گواهینامه حداکثر تا زمان ورود به نخستین بندر ایرانشش ماه هر یک زودتر به وقوع بپیوندد، خواهد بود.
- ماده ۳۸-** گواهینامه ثبت اجاره کامل شناور با اعتبار دو سال در سه نسخه و قابل تمدید در طول دوره اجاره کامل مشروط به ارائه مدارک لازم صادر خواهد شد.

فصل هفتم- ابطال ثبت و سلب تابعیت شناور

- ماده ۳۹-** در موارد زیر ثبت شناور باطل و تابعیت آن سلب می‌شود:
- ۱- در صورتی که شرایط تحصیل تابعیت ایران مطابق با این آیین‌نامه از بین رفته باشد.
  - ۲- در صورتی که شناور مفقود شده یا در نتیجه عملیات خصمانه یا دزدی دریایی تصرف شده باشد.
  - ۳- در صورتی که شناور متلاشی، غیرقابل استفاده یا به تشخیص سازمان، صلاحیت فنی و ایمنی آن برای تردد ایمن از بین رفته باشد.
- ماده ۴۰-** در صورت تحقق ماده (۳۹) مراتب باید ظرف سی روز به مرکز ثبت شناور اطلاع داده شود و گواهینامه ثبت و تابعیت شناور نیز به مرکز ثبت شناور مربوط تسلیم شود.
- ماده ۴۱-** مدارک لازم برای ابطال ثبت و سلب تابعیت شناور به شرح زیر می‌باشد:
- ۱- اصل مدرک فروش شناور در صورتی که به اتباع بیگانه فروخته شود. در صورتی که

معامله در خارج از کشور انجام شود، مراتب باید به تأیید نزدیکترین نماینده رسمی جمهوری اسلامی ایران به محل وقوع معامله رسیده و اصل و ترجمه رسمی آن نیز ارائه می‌شود.

۲- تقاضای مالک یا نماینده قانونی مالک مبنی بر ابطال ثبت شناور در سایر موارد.

ماده ۴۲- گواهی ابطال ثبت شناور توسط مرجع ثبت در منطقه آزاد مربوط به عمل خواهد آمد، مشروط بر اینکه شناور در رهن نبوده یا اشخاص ثالث ادعایی نسبت به عین یا منافع شناور نداشته باشند یا سوابق شناور موردنظر نیز موارد فوق را تأیید ننمایند، در غیر این صورت ابطال ثبت با تقاضای سازمان از دادگاه ذیصلاح به عمل خواهد آمد.

ماده ۴۳- پس از دریافت تقاضای ابطال ثبت و بررسی مدارک مربوط توسط سازمان یا مرکز ثبت شناور مربوط و احراز شرایط گواهی ابطال ثبت و سلب تابعیت توسط سازمان یا مرکز مربوط گواهینامه ابطال ثبت و سلب تابعیت تنظیم و به متقاضی تحویل می‌شود.

ماده ۴۴- تجدید ثبت شناور ابطال شده، مستلزم طی تشریفات قانونی مندرج در این آیین‌نامه خواهد بود.

فصل هشتم - هزینه ثبت

ماده ۴۵- هزینه ثبت اولیه و تجدید ثبت شناور و سایر خدماتی که برای صدور گواهینامه ثبت و تابعیت شناور باید به سازمان پرداخت شود، به شرح ذیل است:

خدمات	هزینه (ریال)
ثبت، تجدید ثبت، تغییر پرچم	۱۰/۰۰۰/۰۰۰
ثبت نقل و انتقال و معاملات	۳۰/۰۰۰/۰۰۰
صدور گواهینامه المثنی	۱۰/۰۰۰/۰۰۰
انجام بازرسی جهت تأیید فرم اظهارنامه ثبت	۶/۰۰۰/۰۰۰
تغییر پارامترهای گواهینامه ثبت	۵/۰۰۰/۰۰۰
ثبت شناور به صورت اجاره کامل	۱۰/۰۰۰/۰۰۰
تمدید ثبت به صورت اجاره کامل	۳/۰۰۰/۰۰۰
ابطال ثبت	۵/۰۰۰/۰۰۰

تصویب‌نامه‌ها

از تصویبنامه اجازه اقدام نسبت به انجام بیمه خطرات جنگ

توسط شرکت سهامی بیمه ایران

مصوب ۱۳۶۴/۷/۲۴ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

۱- شرکت سهامی بیمه ایران می تواند با توجه به تضمین مقرر در بند (۳) این مصوبه نسبت به انجام بیمه خطرات جنگ موارد زیر اقدام کند:

الف - ...

هـ (الحاقی ۱۳۷۹/۱۰/۲۶) - کالاهای وارداتی به مناطق و یژه حراست شده گمرکی موضوع تبصره ۲۰ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۸.^(۱)

۲- سازمانی که موارد بیمه را برای انجام بیمه به شرکت سهامی بیمه ایران معرفی می کند در مقابل شرکت مزبور مسؤول پرداخت حق بیمه است.

۳ (اصلاحی ۱۳۶۹/۶/۴) - در صورتی که خسارات وارده به موارد بیمه شده مذکور در بند (۱) این تصویبنامه با احتساب ذخایر مربوط، در هر سال از ۹۵٪ حق بیمه ها ی دریافتی همان سال تجاوز کند شرکت سهامی بیمه ایران مجاز خواهد بود مازاد آنرا از محل سپرده موضوع بند (۴) تصویبنامه به صورت علی الحساب برداشت نماید تا پس از منظور شدن مبلغ مزبور در قانون بودجه و پرداخت آن به شرکت سهامی بیمه ایران مبالغ برداشت شده، مسترد گردد. شرکت سهامی بیمه ایران مجاز است ضمانتنامه های لازم در مورد انجام بیمه م وارد

---

۱ - به بند تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم توسعه مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۰ و مصوبه تعیین نام مناطق موضوع بند تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم توسعه مصوب ۱۳۷۴/۵/۲۳ شورای عالی مناطق آزاد مندرج در این مجموعه مراجعه شود.

مذکور در بند (۱) را از محل سپرده موضوع بند (۴) تصویبنامه، صادر نماید.
 ۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در صورت اعلام نیاز شرکت سهامی بیمه ایران سپرده موضوع تصویبنامه مورخ ۱۳۶۱/۹/۱۷ هیأت وزیران^(۱) را تا مبلغ سیصد میلیون دلار افزایش خواهد داد.

۷ (الحاقی ۱۳۶۹/۶/۴)- شرکت سهامی بیمه ایران مجاز است نرخ بیمه خطر جنگ موضوع این تصویبنامه را مشروط بر آنکه از (۳۰٪) نرخ بیمه مورد عمل در بازار بین المللی بیشتر و از نرخ بیمه معمول در زمان صلح نیز کمتر نباشد، تعیین نماید. در صورت موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی تعیین نرخ بیمه موضوع این تصویبنامه حداکثر تا (۵۰٪) نرخ مورد عمل در بازار بین المللی امکانپذیر است. شرکت سهامی بیمه ایران اجباری در واگذاری موارد بیمه شده موضوع این تصویبنامه به بیمه اتکایی نخواهد داشت.

ورود به کشور یا خروج از آن از طریق فرودگاه و بنادر جزیره کیش

مصوب ۱۳۷۰/۴/۹ هیأت وزیران

ورود به کشور یا خروج از آن از طریق فرودگاه و بنادر جزیره کیش مجاز می باشد.

ورود به کشور و خروج از آن از طریق بندر چابهار

مصوب ۱۳۷۱/۵/۱۱ هیأت وزیران

ورود به کشور و خروج از آن از طریق بندر چابهار، مجاز می باشد.

شناسایی فرودگاه و بندر بهمن در منطقه آزاد قشم به عنوان مرز هوایی و دریایی

مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۱۴ هیأت وزیران

فرودگاه و بندر بهمن واقع در منطقه آزاد قشم، به عنوان مرز هوایی و دریایی شناخته شده و ورود به کشور و خروج از آن از طریق مرزهای یاد شده با گذرنامه معتبر مجاز است.

۱ - منظور تصویبنامه بیمه خطر جنگ کشتی های تحت اجاره شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۱/۹/۱۷ هیأت وزیران است که با تصویب تصویبنامه بیمه خطرات جنگ مصوب ۱۳۶۴/۷/۲۴ فوق الذکر که جایگزین آن شده، نسخ شده است.

تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس

مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت وزیران با اصلاحات و الحاقات بعدی

محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس به شرح نقشه پیوست تعیین و «آستان قدس رضوی» به عنوان سازمان مسؤل منطقه یادشده تعیین می‌شود.

عبارت الحاقی ۱۳۷۵/۹/۲۴:

«حدود اختیارات سازمان مسؤل یاد شده برطبق تصویب‌نامه شماره ۱۵۰۰۳/ت/۴۲۸۹۰ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی^(۱) آن و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشوی باشد.»

۱ - منظور آیین‌نامه اجرایی بند «د» تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم توسعه... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴^(*) است که متن آن با اصلاحات بعدی به شرح زیر است:

ماده ۱ (اصلاحی ۱۳۷۴/۹/۱۳) - در این آیین‌نامه و اژه‌های زیر به جای عبارت‌های مشروح مربوط به کار می‌روند:

شورای عالی: شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

منطقه: منطقه ویژه حراست شده بندری و غیر بندری که به موجب بند «د» تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ایجاد می‌شود یا طبق تبصره ۲۰ قانون برنامه اول ایجاد شده است. سازمان مسؤل منطقه: شخص حقوقی است که به موجب این آیین‌نامه تعیین و مسؤل لیت اداره و مدیریت منطقه را عهده دار می‌شود.

ماده ۲ - فعالیت‌های مجاز در مناطق به شرح زیر است:

۱ - نگهداری امانی کالا

۲ - تسریع و تسهیل در دستیابی به کالا، برای نزدیک کردن صحنه فعالیت صاحبان کالا اعم از مواد اولیه ، ماشین‌آلات و سایر کالاهای ساخته شده با مصرف کنندگان داخلی به منظور پشتیبانی از تولید داخلی کشور.

۳ - پردازش کالا یا ایجاد تغییرات در آن برای تحصیل ارزش افزوده با استفاده از امکانات بالقوه.

۴ - فراهم نمودن تسهیلات لازم جهت دستیابی خریداران عمده داخلی و خارجی به کالاهای مورد نیاز خود در این مناطق، نزدیک کردن بازارهای تجاری منطقه‌ای و بسط و توسعه تجارت خارجی کشور.

۵ - ایجاد عرصه فعالیت‌های تجاری منطقه‌ای با توجه به بازارهای کشورهای آسیای میانه، قفقاز و ماورای قفقاز ، ارتباط با کشورهای آسیایی و اروپایی و سایر نقاط و بهره‌برداری مفید از این بازارها با استفاده از تمامی تسهیلات ترانزیت داخلی و خارجی، صادرات و صادرات مجدد.

۶ (اصلاحی ۱۳۷۴/۹/۱۳) - جذب سرمایه و امکانات داخلی و خارجی برای موارد فوق‌الذکر به منظور نیل به اهداف مورد نظر با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ماده ۳ (اصلاحی ۱۳۷۴/۵/۹) - ورود کالا از خارج از کشور یا مناطق آزاد تجاری - صنعتی کشور به منطقه با کمترین تشریفات گمرکی انجام شده و ترانزیت داخلی کالاهای وارد شده به منطقه براساس مقررات مربوط انجام خواهد شد.

تبصره (الحاقی ۱۳۷۶/۱۰/۲۴) - ورود کالای موضوع این ماده به مناطق واقع در مبادی ورودی کشور، بدون هرگونه

تشریفات گمرکی انجام خواهد شد.

ماده ۴ - ترخیص کالا از منطقه به داخل کشور مستلزم رعایت مقررات صادرات و واردات است.

ماده ۵ - کالاهایی که از خارج از کشور یا کالاهای وارداتی که از مناطق آزاد تجاری - صنعتی کشور یا مناطق دیگر موضوع این آیین نامه به منطقه وارد می شوند می توانند بدون هرگونه تشریفات از کشور خارج شوند.^(*)

ماده ۶ (اصلاحی ۱۳۷۶/۴/۳۰) - مدیریت منطقه می تواند پس از طبقه بندی و ارزش گذاری منطقه، حق استفاده از قسمتهایی از آن را به اشخاص حقیقی یا حقوقی و اجد شرایط و اگذار نماید. نظارت بر نحوه بهره برداری این مناطق بامدیریت منطقه است.

ماده ۷ - مهلت توقف کالای وارد شده به منطقه باتشخیص مدیریت منطقه است.

ماده ۸ - صاحبان کالاهای وارد شده به منطقه می توانند تمام یا قسمتی از کالای خود را به منظور ورود قطعی یا ورود موقت به داخل کشور، به گمرک اظهار و با انجام مقررات مربوط ترخیص نمایند.

ماده ۹ (اصلاحی ۱۳۷۴/۵/۹) - در صورتی که پردازش کالاهای وارد شده به منطقه به میزانی باشد که موجب تغییر تعرفه گمرکی کالاهای مذکور شود، میزان سود بازرگانی مربوط به کالاهای فوق برای ورود به سایر نقاط کشور تنها معادل سود بازرگانی مواد اولیه و قطعات وارداتی بکار رفته در آن محاسبه و دریافت خواهد شد.

تبصره (الحاقی ۱۳۷۶/۱۰/۲۴) (اصلاحی ۱۳۷۷/۲/۷) - کالاهای تولید شده در منطقه میزبان قابل ورود به داخل کشور (در صورت صدور به خارج از کشور مستلزم تودیع پیمان ارزی برای مولیها و قطعات داخلی به کار رفته در آن) می باشد.

ماده ۱۰ - هزینه های تخلیه، بارگیری و انبارداری کالا در مناطق که توسط مدیریت دو لتی اداره می شود براساس تعرفه هایی که توسط مدیریت منطقه تهیه و به تصویب اکثریت وزرای عضو شورای عالی می رسد، تعیین می شود.

ماده ۱۱ - واردکنندگان کالا به مناطق می توانند تمام یا قسمتی از کالای خود را در مقابل قبض انبار تفکیکی قابل معامله که توسط مدیریت منطقه صادر خواهد شد به دیگران و اگذار نمایند در این صورت دارنده قبض انبار تفکیکی صاحب کالا محسوب خواهد شد.

تبصره - مدیریت هر منطقه مجاز است حسب درخواست متقاضی نسبت به هگوهی مبدأ برای کالاهایی که از منطقه خارج می شوند با تولید گمرک ایران اقدام نمایانکهای کشور مکلف به پذیرش گواهی موضوع این تبصره هستند

ماده ۱۲ - خرده فروشی کالا در منطقه ممنوع است، سقف خرده فروشی توسط دبیرخانه مشخص می شود.

تبصره (الحاقی ۱۳۷۴/۱۲/۲۶) - خرده فروشی کالا موضوع ماده فوق الزکر برای آن دسته از مسافران خارجی که قصد انتقال کالای مذکور به خارج از کشور را داشته باشند، با نظارت گمرک ایران بلامانع است.

ماده ۱۳ (اصلاحی ۱۳۷۶/۱۰/۲۴) - کلیه کالاهایی که برای تولید یا ارایه خدمات مورد نیاز منطقه از خارج به منطقه وارد می شوند، از شمول مقررات عمومی صادرات و واردات مستثنی می باشند. واردات کالاهای یاد شده به سایر نقاط کشور تابع مقررات عمومی صادرات و واردات خواهد بود.

ماده ۱۴ - ایجاد منطقه و تعیین محدوده آن با توجه به نیازها و اولویتها و پیشنهادهای رسیده براساس گزارش توجیهی دبیرخانه درامکن گمرکی با هماهنگی گمرک و درامکن بندری با هماهنگی گمرک و سازمان بنادر و کشتیرانی با تصویب اکثریت وزرای عضو شورای عالی انجام خواهد شد.

تبصره - سازمان مسؤل منطقه با پیشنهاد دبیرخانه و تصویب اکثریت وزرای عضو شورای عالی تعیین و مدیر منطقه توسط رییس سازمان مسؤل منطقه منصوب می گردد.

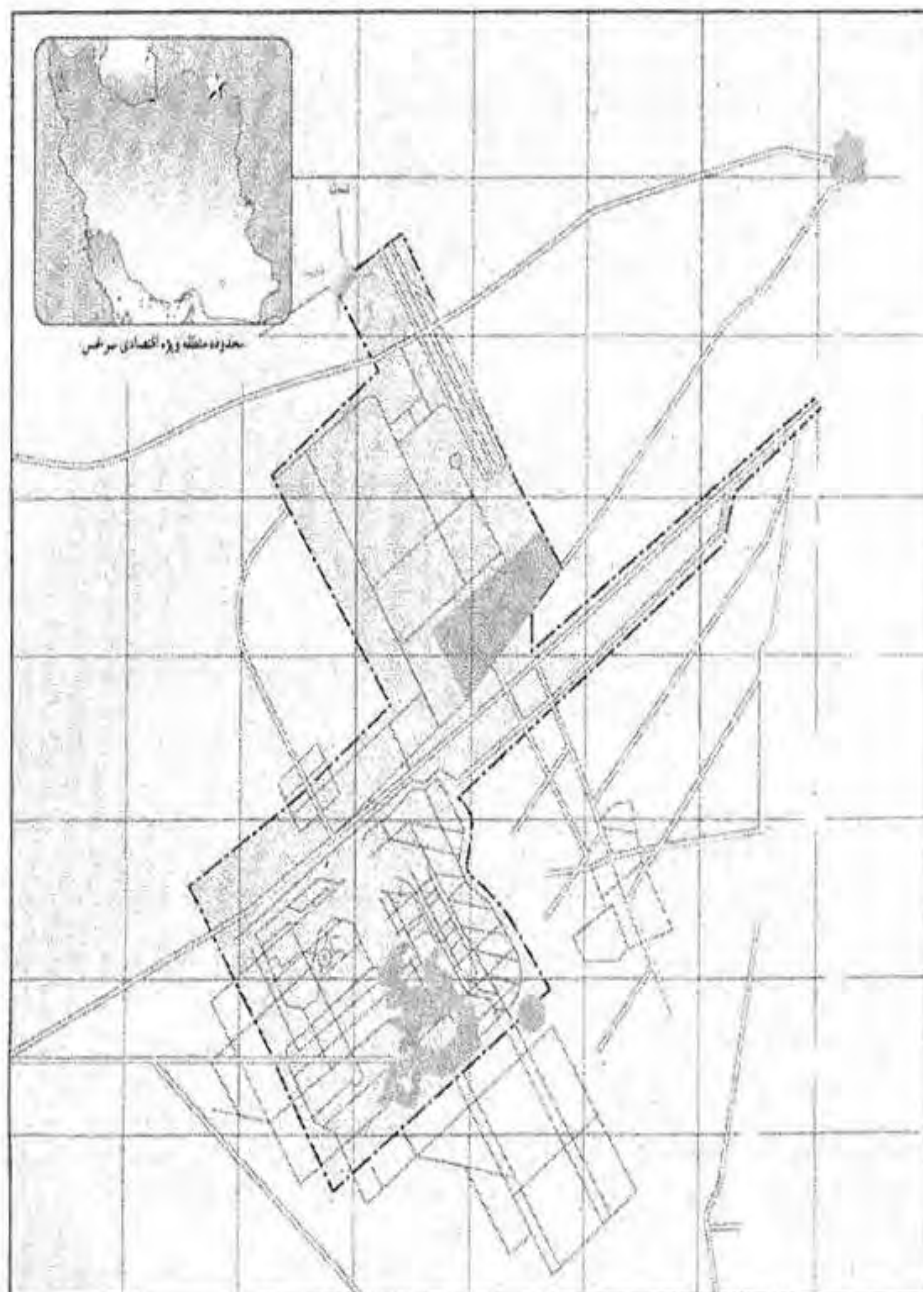
ماده ۱۵ (الحاقی ۱۳۷۵/۴/۱۸) - برنامه‌ها و فعالیت‌های توسعه و طرح کالبدی زمین منطقه ، همچنین اصلاحات بعدی آن‌ها باید به تصویب شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی برسد.

ماده ۱۶ - دبیرخانه مسؤلیت نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه را داشته و موظف است هر سه ماه یکبار گزارش عملکرد آیین‌نامه رابه شورای عالی ارایه کند.

* ۱- زمان اجرای قانون برنامه پنجساله دوم به پایان رسیده و در حال حاضر برنامه پنجساله چهارم توسعه ملاک عمل می‌باشد.

* ۲- به موجب مصوبه شماره ۴۵۲۵۷/ت ۱۵۰۰۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۵/۲۸ تبصره ماده ۵ حذف شده است.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس

تعیین بخشی از ساحل شمال شرقی جزیره قشم به عنوان قسمتی از محدوده ۳۰۰ کیلومتری منطقه آزاد قشم^(۱)

مصوب ۱۳۷۵/۴/۱۸ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی
با اصلاحات و الحاقات بعدی

- ۱- بخشی از ساحل شمال شرقی جزیره قشم به وسعت تقریبی ۱۳۰ کیلومتر مربع به عنوان قسمتی از محدوده ۳۰۰ کیلومتری منطقه آزاد قشم (طبق نقشه پیوست^(۲)) تعیین می‌شود. سازمان منطقه آزاد قشم بقیه اراضی مورد نیاز برای اجرای برنامه‌ها و طرح‌های آتی خود را با رعایت به هم پیوستگی محدوده مذکور و قرار گرفتن در ضلع شمال شرقی جزیره، به تدریج برای تصویب به شورای عالی مناطق آزاد پیشنهاد می‌نماید.
  - ۲- تمامی اراضی خارج از منطقه آزاد (به استثنای نقاط نظامی، امنیتی که به ترتیب مقرر در تبصره این بند مشخص می‌شود) به عنوان منطقه ویژه اقتصادی، تعیین و سازمان منطقه آزاد قشم به عنوان سازمان مسئول منطقه ویژه اقتصادی مزبور تعیین می‌شود.
- (الحاقی ۱۳۷۵/۹/۲۴) «حدود اختیارات سازمان مسئول یاد شده بر طبق تصویب‌نامه شماره ۱۵۰۰۳/ت/۴۲۸۹۰ ک مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی^(۳) آن و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشد.»
- تبصره ۵ - نقاط نظامی و امنیتی با پیشنهاد ستاد فرماندهی کل قوالبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد به تصویب شورای عالی امنیت ملی خواهد رسید

تعیین منطقه ویژه اقتصادی سیرجان

مصوب ۱۳۷۵/۱۰/۳ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

منطقه ویژه اقتصادی سیرجان به شرح نقشه پیوست تعیین و سازمان عمران کرمان به عنوان

- ۱ - به تصویب‌نامه تعیین بخشی از ساحل شمال شرقی قشم به عنوان منطقه آزاد مصوب ۱۳۷۶/۴/۳۰ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد مندرج در این مجموعه رجوع شود.
- ۲ - به دومین نقشه پیوست قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری^۵ صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ مندرج در این مجموعه رجوع شود.
- ۳ - به آیین‌نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پجساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویب‌نامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت‌وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

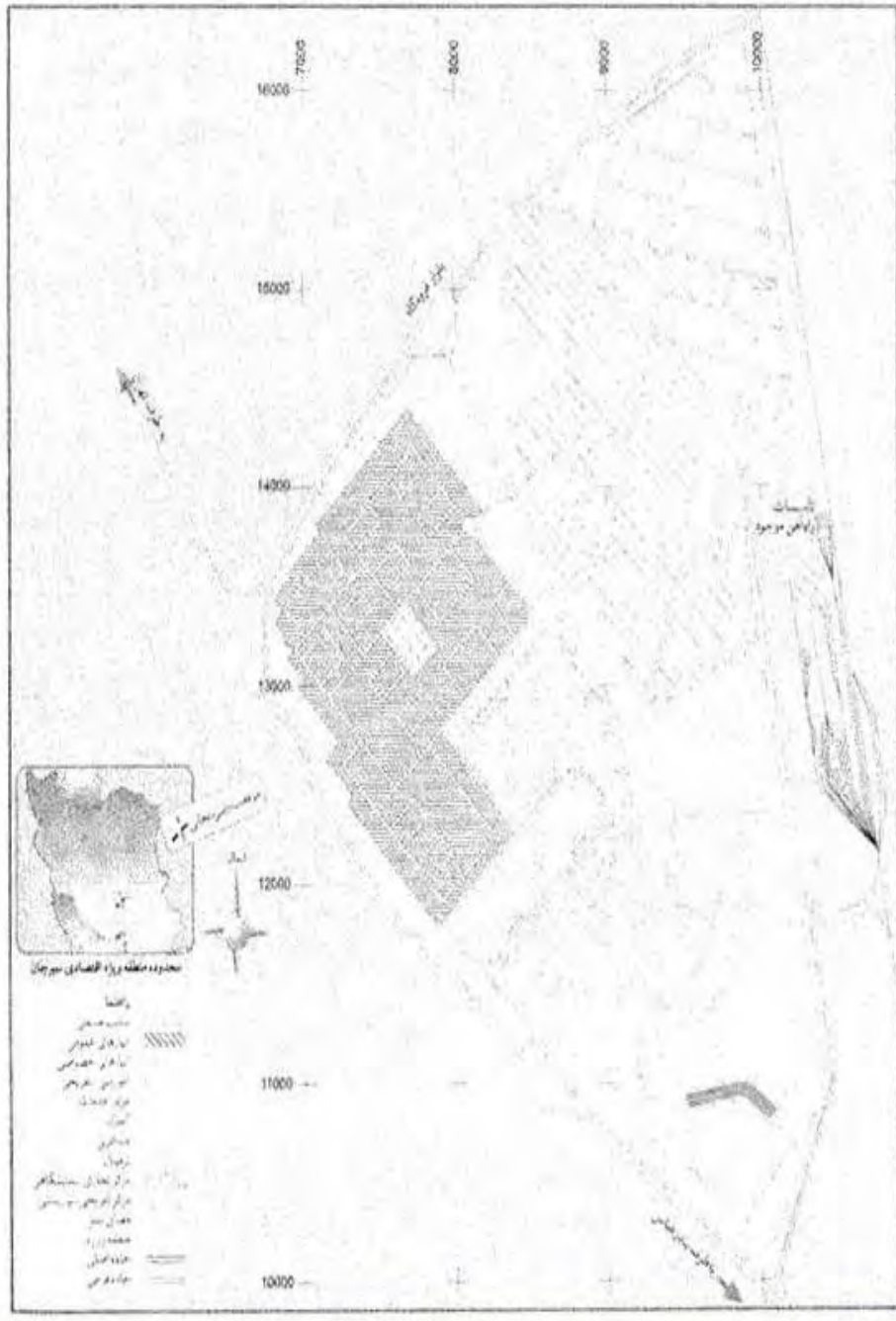
سازمان مسؤل منطقه تعیین می شود.

حدود اختیارات سازمان مسؤل یاد شده بر طبق تصویبنامه شماره ۴۲۸۹/ت ۱۵۰۰۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی^(۱) آن و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشوی باشد.

---

۱ - به آیین نامه اجرایی بند د تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم مندرج در زیرنویس تصویبنامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت وزیران در همین مجموعه مراجعه شود.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی سیرجان

تعیین منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان

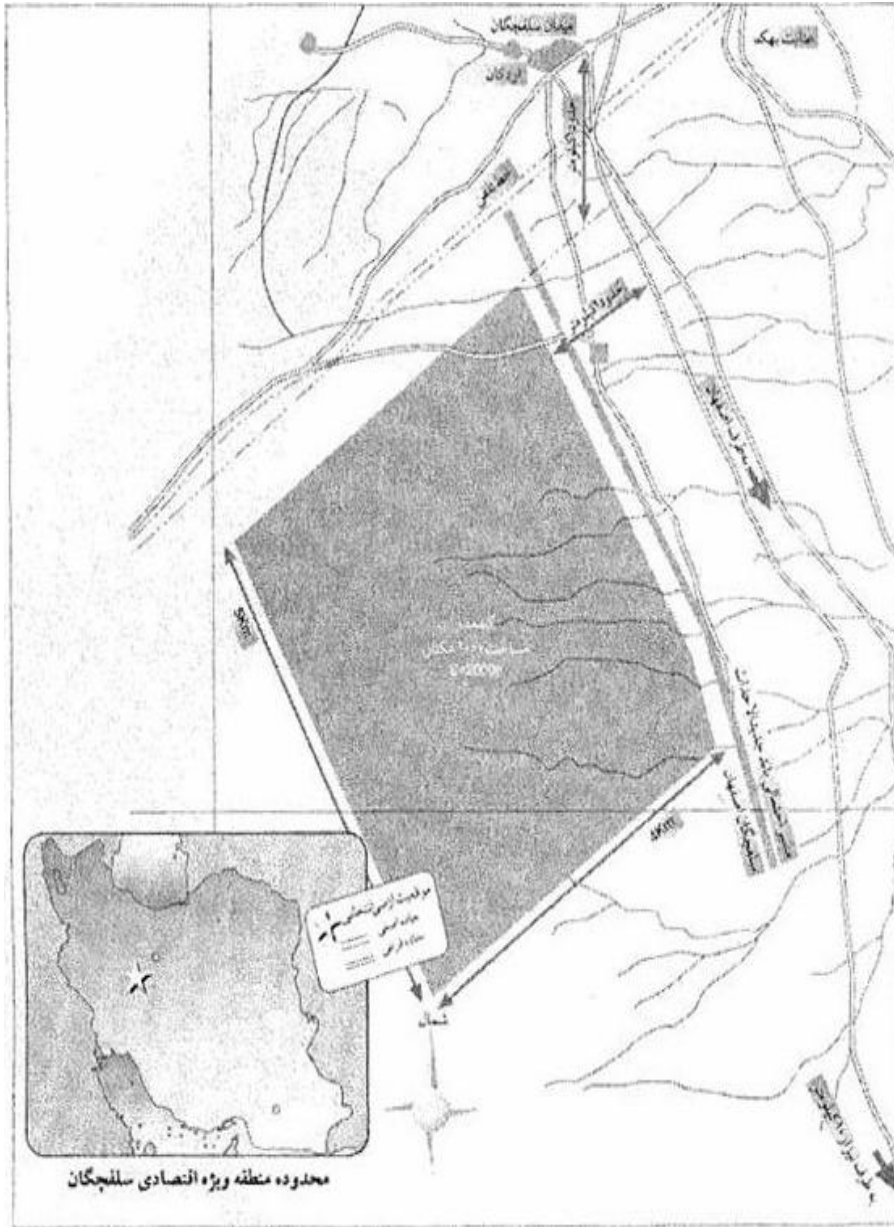
مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۳ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی (اصلاحی ۱۳۸۸/۱۱/۲۸) منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان شامل پلاک های ثبتی (۱۲۶)، (۱۲۷) و (۶۸) اصلی، موسوم به زواریان و سرفچگان واقع در بخش (۹) قم، در محدوده‌ای به وسعت تقریبی دو هزار (۲۰۰۰) هکتار به شرح نقشه پیوست تعیین و سازمان «عمران و توسعه قم» وابسته به استانداری قم به عنوان سازمان مسؤل منطقه مزبور تعیین گردید. حدود اختیارات سازمان مسؤل یاد شده بر طبق تصویبنامه شماره ۴۲۸۹۰/ت/۱۵۰۰۳ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشد.^(۱)

---

۱ - به آیین‌نامه اجرایی بند د تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم مندرج در زیرنویس تصویبنامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت‌وزیران و قانون ایجاد مناطق آزاد تجاری - صنعتی آبادان و خرمشهر ، جلفا و بندر انزلی مصوب ۱۳۸۲/۶/۲ در همین مجموعه مراجعه شود.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان

ایجاد منطقه ویژه اقتصادی ارگ جدید

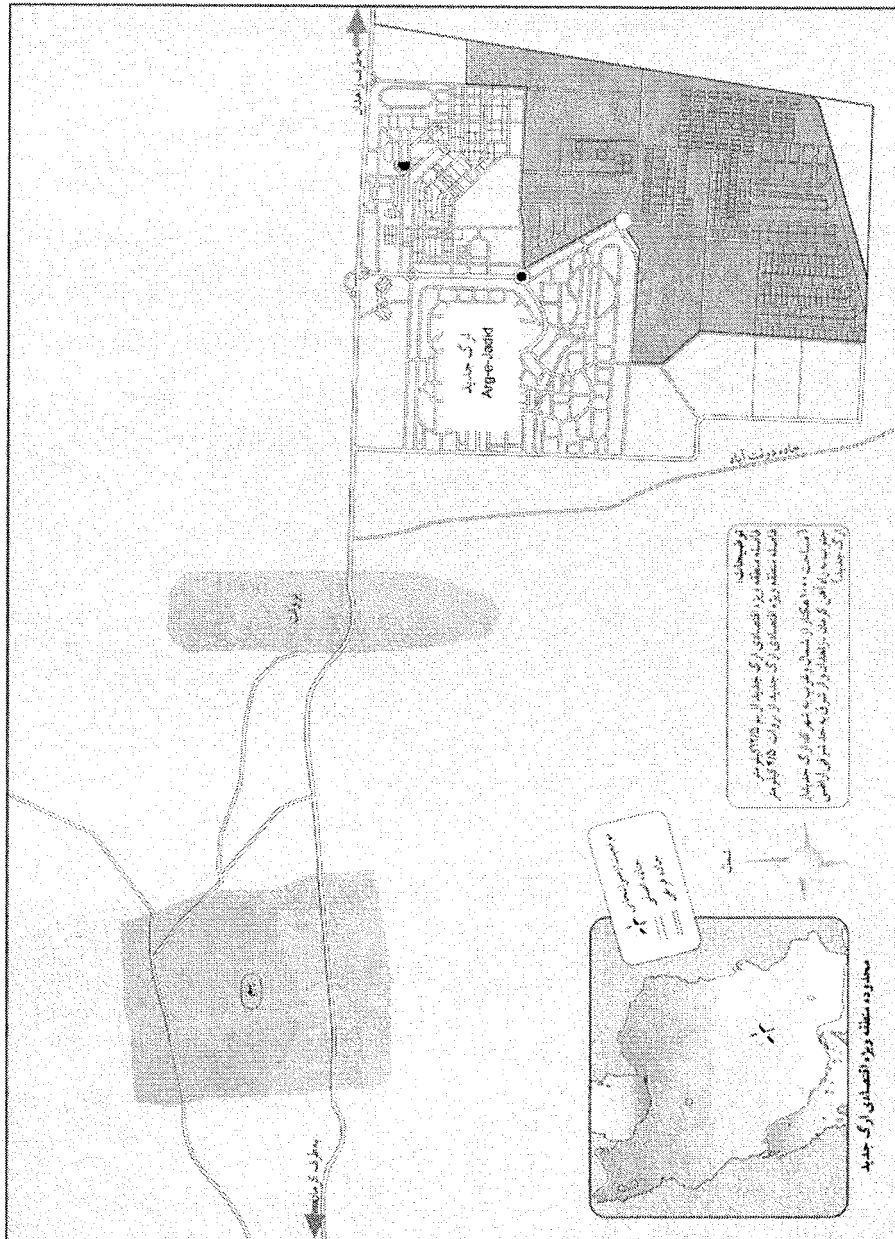
مصوب ۱۳۷۶/۳/۲۷ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

منطقه ویژه اقتصادی ارگ جدید تنها برای فعالیت های صنعتی و تولیدی به وسعت یک هزار (۱۰۰۰) هکتار که از شمال و غرب به امکانات شهری ارگ جدید، از جنوب به راه آهن کرمان - زاهدان و از شرق به اراضی باغ شهر ابل محدود است، به شرح نقشه پیوست، ایجاد و شرکت عمران ارگ به عنوان سازمان مسؤول منطقه مزبور تعیین می شود.

حدود اختیارات سازمان مسؤول یادشده برطبق تصویبنامه شماره ۴۲۸۹۰/ت/۱۵۰۰۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن^(۱) و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می باشد.

۱ - به آیین نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پجساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویبنامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی ارگ جدید

ایجاد منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی بندر امام خمینی

مصوب ۱۳۷۶/۳/۲۷ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

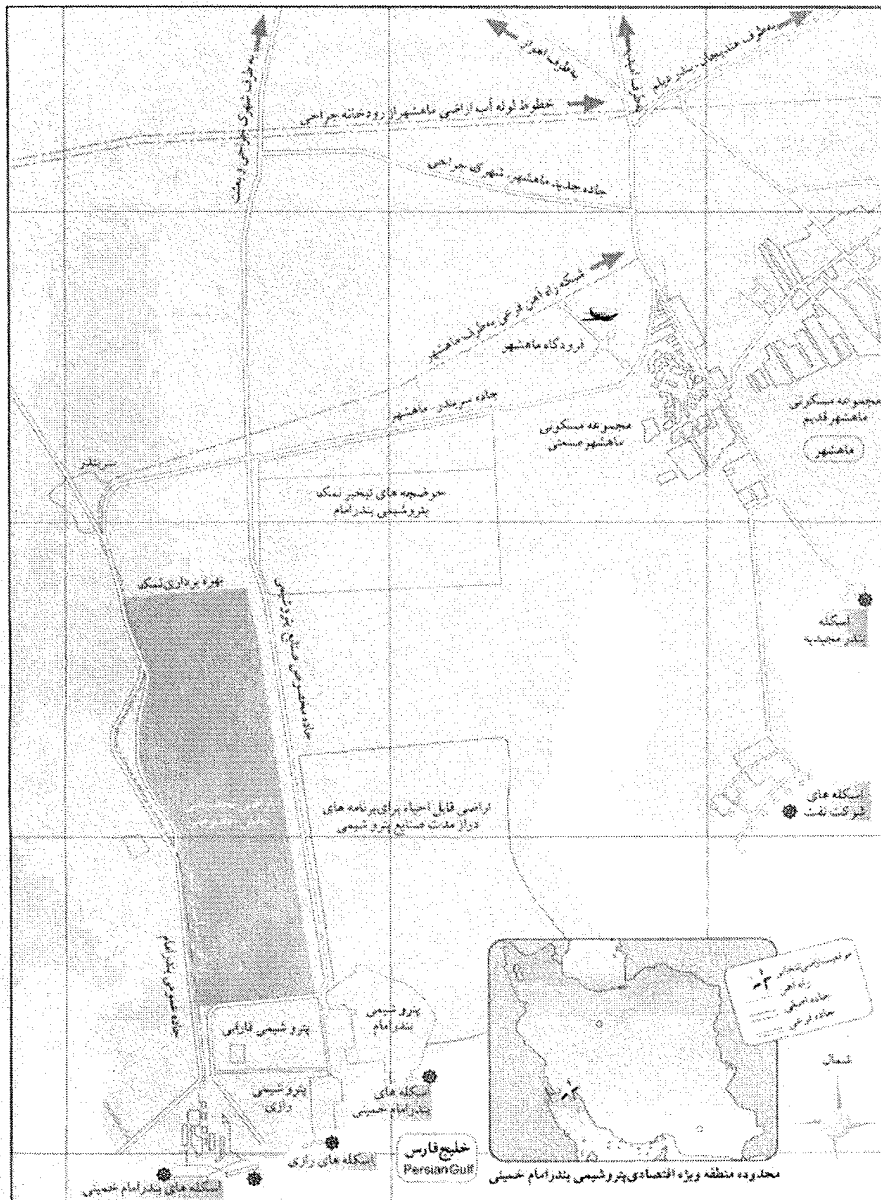
منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی بندر امام خمینی به منظور فعالیت‌های پتروشیمیایی در منطقه‌ای به شرح نقشه پیوست، که از شمال به جاده اهواز-ماهشهر - سربندر، از شرق به محور بزرگراه در دست احداث پتروشیمی، از غرب به محور اصلی سربندر - بندر امام خمینی و از جنوب به کارخانجات پتروشیمی و جاده بزرگراه در دست احداث محدود است، ایجاد و شرکت ملی صنایع پتروشیمی به عنوان سازمان مسؤل منطقه یادشده تعیین می‌شود.^(۱)

حدود اختیارات سازمان مسؤل یادشده بر طبق تصویبنامه شماره ۴۲۸۹۰/ت/۱۵۰۰۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن^(۲) و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشد.

۱- تصویبنامه در خصوص محدوده منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی مصوب ۱۳۸۵/۱۲/۱۵:

- ۱- محدوده منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی از شمال به جاده اهواز - ماهشهر - سربندر، از شرق به منتهی‌الیه حریم شرقی بلوار اختصاصی پتروشیمی و تأسیسات احداثی در حاشیه شرقی این بلوار و نیز خورهای شمال و شرق مجتمع پتروشیمی بندر امام، از غرب به محور اصلی سربندر - بندر امام - اسکله سیلو و از جنوب به خور موسی تا شرق تأسیسات اداره کل بنادر و کشتیرانی بندر امام افزایش می‌گیرد.
- ۲- مساحت منطقه الحاقی که در مجموع مساحت منطقه را به حدود ۲۶۰۰ هکتار افزایش خواهد داد، توسط شرکت ملی صنایع پتروشیمی و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی به طور دقیق تعیین می‌شود.
- ۳- کاهش احتمالی درآمدهای شهرداری‌های ماهشهر و بندر امام خمینی ناشی از این تصویبنامه توسط شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی بطور سالیانه تأمین و به شهرداریهای یادشده پرداخت خواهد شد.
- ۴- به آیین‌نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پجساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویبنامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت‌وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی بندر امام خمینی

تعیین بخشی از ساحل شمال شرقی قشم به عنوان منطقه آزاد^(۱)

مصوب ۱۳۷۶/۴/۳۰ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

بخشی از ساحل شمال شرقی جزیره قشم به وسعت تقریبی یکصد و شصت (۱۶۰) کیلومتر مربع (طبق نقشه پیوست^(۲)) - علاوه بر محدود موضوع تصویبنامه شماره ۴۵۳۹۹/ت/۱۶۸۷۶/ک مورخ ۱۳۷۵/۵/۱۶ - با رعایت به هم پیوستگی محدوده مذکور، به عنوان منطقه آزاد تعیین می شود.^(۳)

وصول دو درصد (۲٪) هزینه اقامت مسافر در هتل های

مناطق آزاد تجاری - صنعتی

مصوب ۱۳۷۶/۸/۲۵ هیأت وزیران

وصول دو درصد (۲٪) هزینه اقامت هر شب یک مسافر موضوع ماده (۵۵) قانون و وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین^(۴) - مصوب ۱۳۷۳ - در مناطق آزاد تجاری - صنعتی نیز جاری است.

تعیین منطقه ویژه اقتصادی بوشهر

مصوب ۱۳۷۶/۹/۳۰ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

منطقه ویژه اقتصادی بوشهر در چهار محدوده جغرافیایی با سازمان مسؤل جداگانه به

شرح زیر تعیین می شود:

- ۱ - به تصویبنامه تعیین بخشی از ساحل شمال شرقی جزیره قشم به عنوان قسمتی از محدوده ۳۰۰ کیلومتری منطقه آزاد قشم مصوب ۱۳۷۵/۴/۱۸ در این مجموعه رجوع شود.
- ۲ - به دومین نقشه پیوست قانون چگونگی مناطق آزاد تجاری^۵ صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ مندرج در این مجموعه رجوع شود.
- ۳ - به موجب تصویبنامه ۱۳۷۸/۱۱/۲۴ هیأت وزیران محدوده آبی منطقه آزاد قشم منحصرأ در خصوص فعالیت های مربوط به سوخت رسانی کشتی ها تعیین شده است.
- ۴ - ماده ۵۵ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳: به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اجازه داده می شود وجوه ذیل را اخذ و به حساب خزانه داری کل واریز نماید:
الف - ۱ - دو درصد (۲٪) هزینه اقامت هر شب یک مسافر در هتل های یک الی پنج ستاره و پلاژهای عمومی و مجتمع های ساحلی.

...

- الف - منطقه اول، منطقه ویژه اقتصادی بندر بوشهر به وسعت تقریبی چهل و یک (۴۱) هکتار در محوطه بندری که از شمال و شرق به دریا، از جنوب به اداره کل شیلات و از غرب به جاده کمربندی محدود است (طبق نقشه شماره یک پیوست) ایجاد و سازمان بنادر و کشتیرانی^(۱) به عنوان سازمان مسؤل منطقه یادشده تعیین می‌شود.^(۲)
- ب - منطقه دوم، در سه محوطه به شرح زیر (طبق نقشه شماره دو پیوست) ایجاد و شرکت عمران و توسعه بوشهر به عنوان سازمان مسؤل منطقه یادشده تعیین می‌شود:
- ۱ - زمینی به وسعت تقریبی یکصد و پنجاه و چهار (۱۵۴) هکتار که از شمال به بزرگراه بوشهر- برازجان، از جنوب به شهرک صنعتی، از شرق به جاده تصفیه‌خانه و از غرب به جاده ساحلی محدود است.
- ۲ - زمینی به وسعت تقریبی یکهزار و هشتصد و هشتاد (۱۸۸۰) هکتار در هشت (۸) کیلومتری جاده بوشهر به شیراز که از شمال به بزرگراه بوشهر- برازجان، از جنوب و غرب به باقیمانده پلاک (۳۷۶۸/۲۳۱-۲۳۳) و از شرق به جاده ساحلی و شهرک صنعتی محدود است.
- ۳ - زمینی مربوط به نمایشگاه دائمی و مرکز تجارت ایران و قطر که از شمال به خیابان چهارباندی، از جنوب به خیابان در دست احداث عاشوری، از شرق به فضای ورزشی پلاک (۶۴۶) و از غرب به جاده ساحلی محدود است.
- حدود اختیارات سازمان مسؤل یادشده بر طبق تصویبات شماره ۴۲۸۹۰/ت/۱۵۰۰۳ک

۱ - در حال حاضر سازمان بنادر و دریانوردی.

- ۲ - الف - به موجب تصویبات شماره ۱۴۷۲۲۱/ت/۳۸۵۰۱ک مصوب ۱۳۸۶/۴/۵ وزیران عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی حوضچه و اراضی هفده هکتاری پایانه کانتینری واقع در جنوب غربی و اراضی هفتاد هکتاری جزیره نگین واقع در شمال شرقی بندر بوشهر به محدوده منطقه ویژه اقتصادی بندر بوشهر (موضوع بند الف تصویبات شماره ۷۶۷۱۵/ت/۱۹۲۲۵ک مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۹) به شرح نقشه پیوست^(*) که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت است الحاق شده است.
- ب - به موجب تصویبات مصوب ۱۳۸۹/۱۱/۲۷ هیأت وزیران به مرکز امور مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی اجازه داده شده با همکاری استانداری و رعایت قوانین و مقررات نسبت به بررسی الحاق محوطه بندرگناوه به محدوده منطقه ویژه اقتصادی شمال استان بوشهر اقدام و نتیجه را به هیأت وزیران ارائه نماید.
- * - نقشه مذکور با عنوان «محدوده الحاقی به منطقه ویژه اقتصادی بندر بوشهر» در همین مجموعه درج شده است.

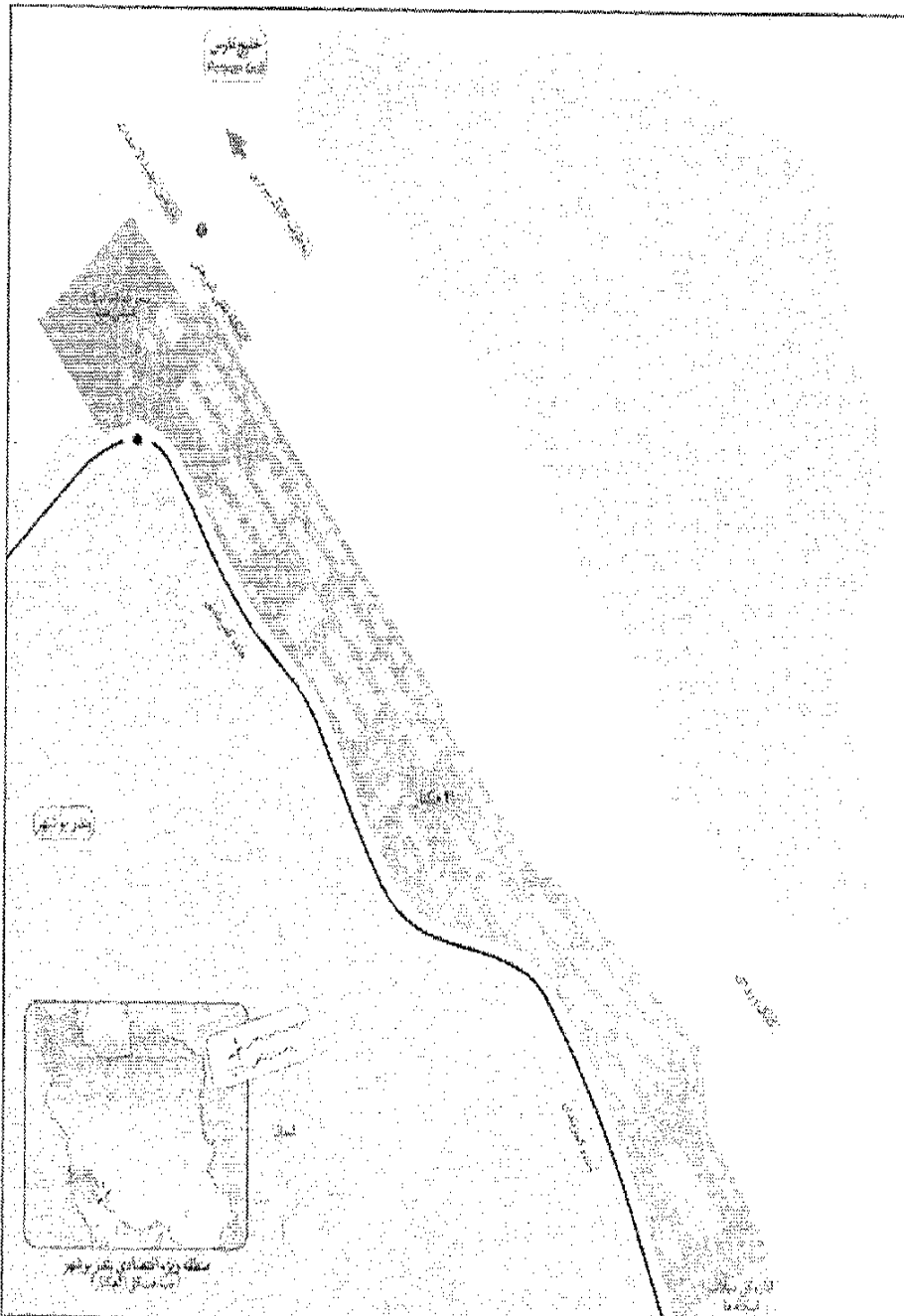
مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن^(۱) و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشد. مناطق فوق‌الذکر به میزانی که حصارکشی شده و حراست آن مورد تأیید گمرک جمهوری اسلامی ایران قرار گیرد عملیاتی خواهد شد.

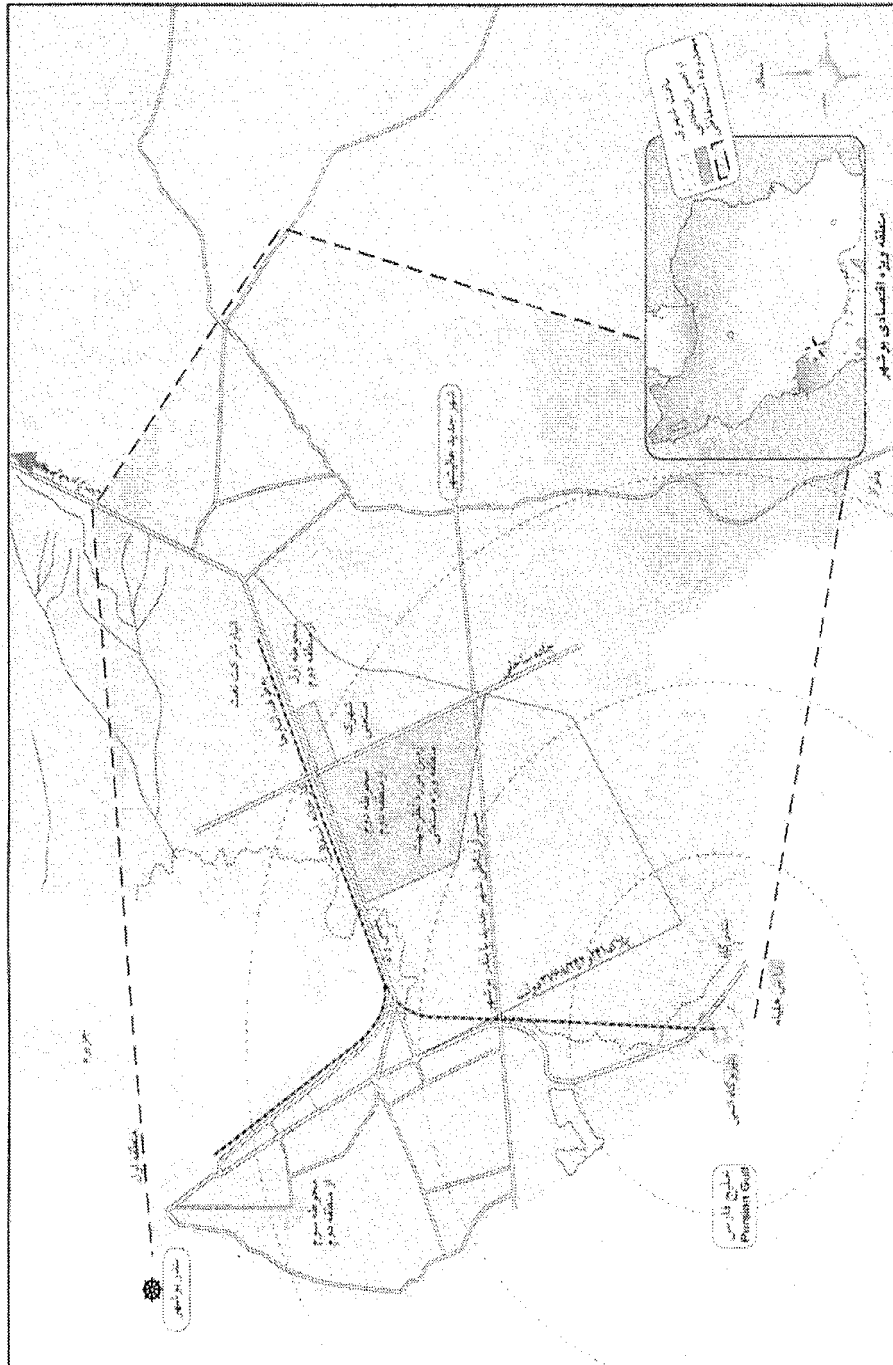
۱ - به آیین‌نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پجساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویب‌نامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت‌وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

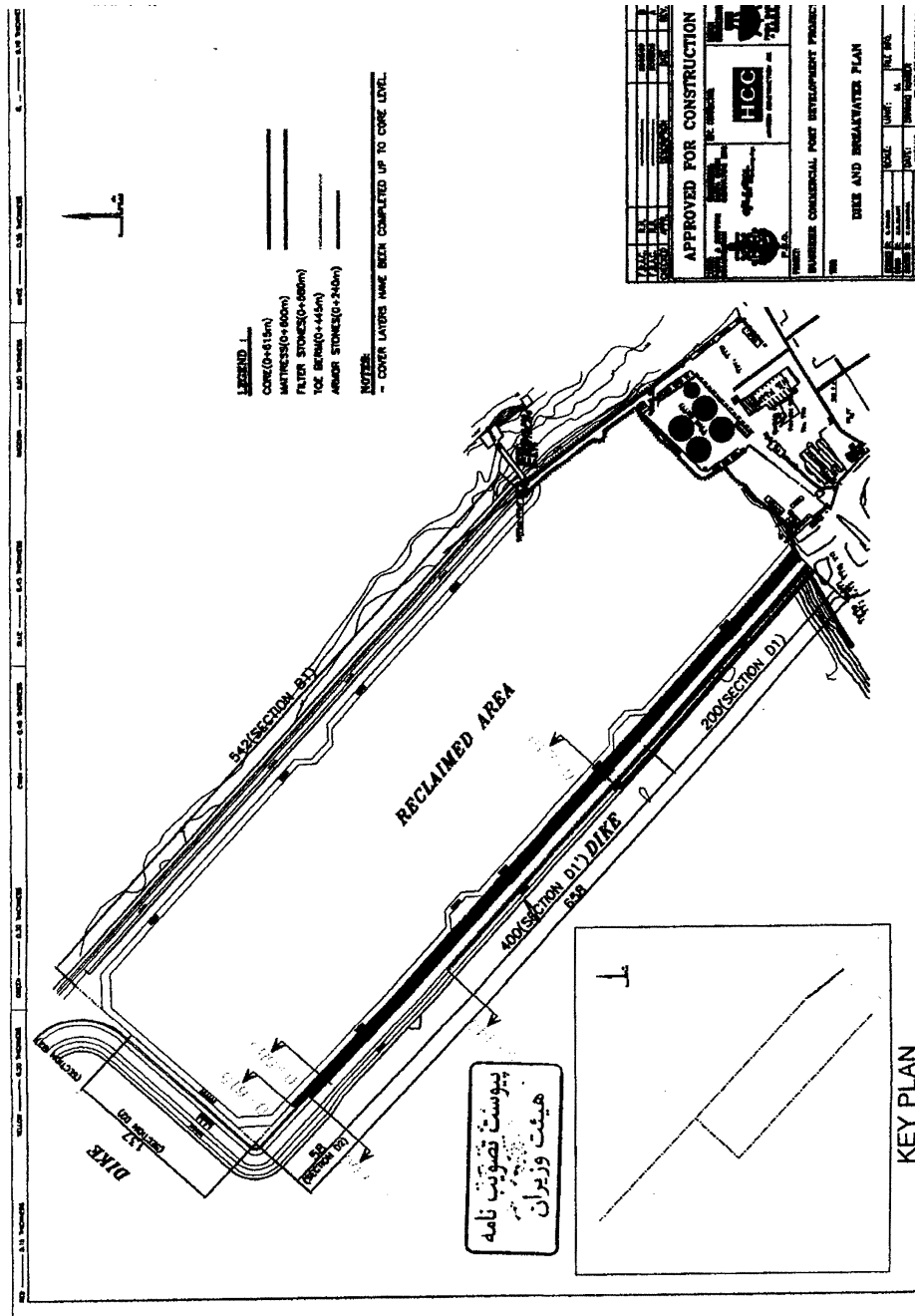
نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی بندر بوشهر

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی بوشهر

نقشه الحاقی به محدوده منطقه ویژه اقتصادی بندر بوشهر

نقشه الحاقی به محدوده منطقه ویژه اقتصادی بندر بوشهر

ایجاد منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس^(۱)

مصوب ۱۳۷۶/۱۰/۴ و وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی

(اصلاحی ۱۳۸۳/۱۲/۱۶ و ۱۳۸۷/۱۲/۱۲) منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج

فارس، برای فعالیت‌های تولیدی، صنعتی و معدنی به وسعت تقریبی یک هزار و دو یست

(۱۲۰۰) هکتار در دو قسمت که به وسیله مسیر زیرگذر جاده بندرعباس- شهید رجایی به هم

متصل می‌شوند، طبق حدود مشروح زیر و نقشه پیوست، ایجاد و سازمان توسعه و نوسازی

معادن و صنایع معدنی ایران به عنوان سازمان^(۲) مسؤول منطقه مزبور تعیین می‌شود:

قسمت اول از شمال به راه آهن و پالایشگاه بندرعباس، از جنوب به جاده بندرعباس -

بندر شهید رجایی، از شرق به راه آهن و جاده انشعابی از جاده بندرعباس- بندر شهید رجایی

و از غرب به پالایشگاه بندرعباس و جاده و روستای جمال‌احمد.

قسمت دوم از شمال به جاده بندرعباس - بندر شهید رجایی، از جنوب به اسکله فولاد

هرمزگان، از شرق به نیروگاه توانیر و از غرب به روستای خون سرخ و اداره بندر.

منطقه یادشده به میزانی که حصارکشی شده و مورد تأیید گمرک جمهوری اسلامی ایران

قرار گیرد، عملیاتی خواهد شد.

حدود اختیارات سازمان^(۳) مسؤول منطقه یادشده بر طبق تصویب‌نامه شماره

۱۵۰۰۳/ت/۴۲۸۹۰ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن^(۴) و با رعایت قوانین و مقررات

جاری کشور می‌باشد.

۱، ۲ و ۳- به موجب تصویب‌نامه مصوب ۱۳۸۳/۱۲/۱۶ هیأت‌وزیران منطقه ویژه اقتصادی معادن و فلزات به منطقه

ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس تغییرنام یافته و مسؤولیت اداره آن به سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع

معادن ایران محول گردیده است. ضمناً به موجب نامه اصلاحی مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۲ واژه اقتصادی که قبل از عبارت

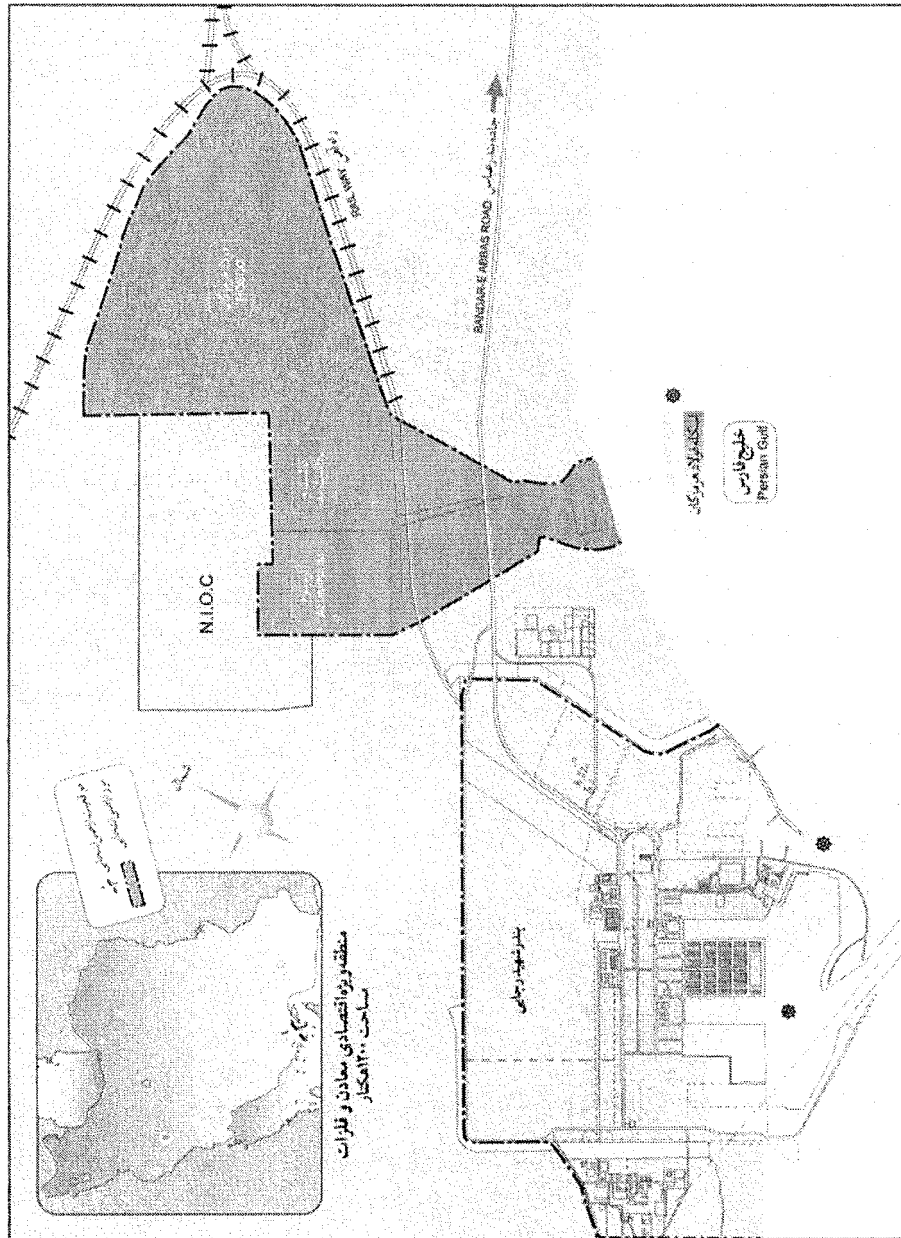
صنایع معدنی و فلزی تحریر نشده بود نیز اصلاح گردید.

۴- به آیین‌نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پجساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی

مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویب‌نامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶

هیأت‌وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس

ایجاد منطقه ویژه اقتصادی بندر امیرآباد بهشهر

مصوب ۱۳۷۶/۱۰/۲۴ وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

منطقه ویژه اقتصادی بندر امیرآباد بهشهر در زمینی به وسعت تقریبی شصت (۶۰) هکتار ، که از شمال به دریا، از شرق به بندر شیلاتی، از غرب به اراضی بخش خصوصی و از جنوب به جاده ارتباطی محدود است، به شرح نقشه پیوست ایجاد و سازمان برادر و کشتیرانی^(۱) به عنوان سازمان مسؤول منطقه مزبور تعیین می‌شود^(۲).

حدود اختیارات سازمان مسؤول یادشده برطبق تصویب‌نامه شماره ۴۲۸۹۰/ت/۱۵۰۰۳ک

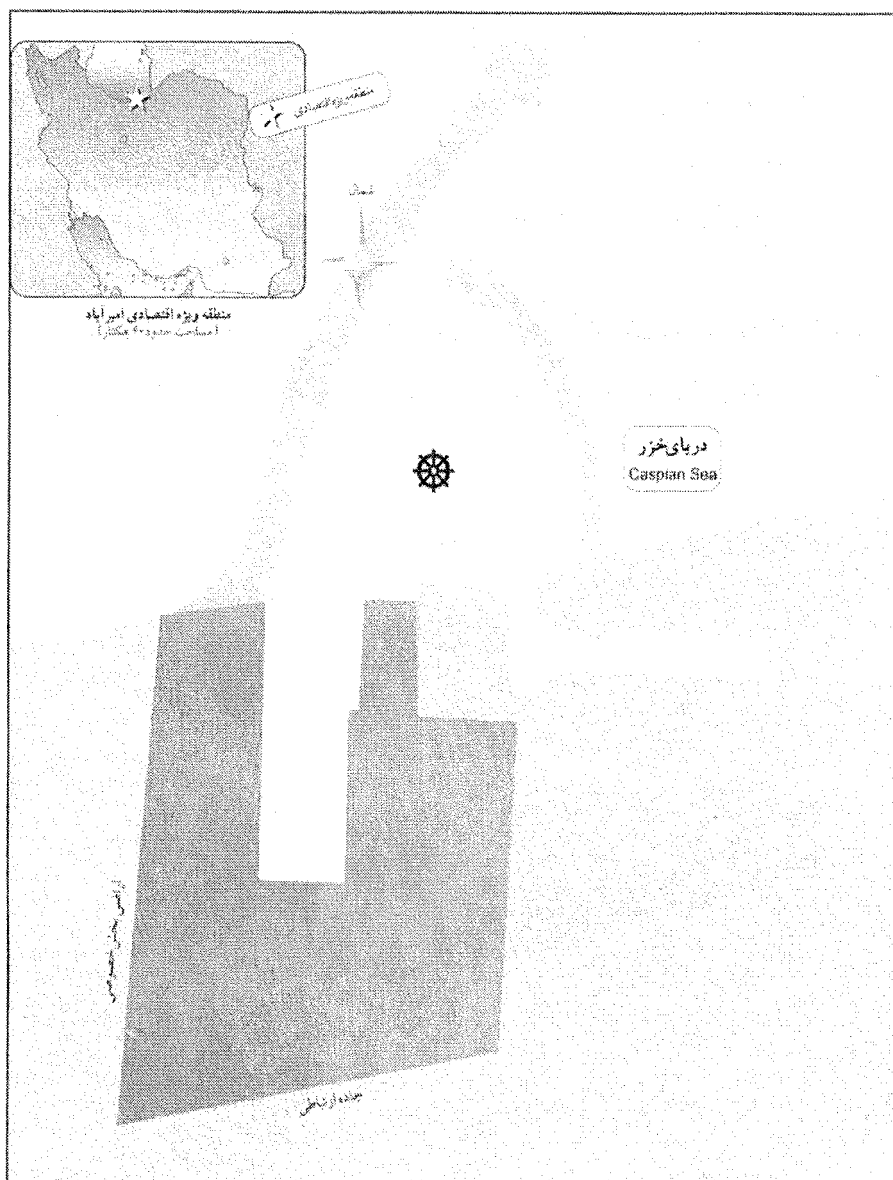
مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن^(۳) و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشد.

۱ - در حال حاضر سازمان بنادر و دریانوردی.

۲ - به موجب تصویب‌نامه شماره ۱۴۷۲۲۰/ت/۳۸۵۰۱ک مصوب ۱۳۸۶/۴/۵ وزیران عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی حوضچه و اراضی پشتیبانی بندر به مساحت تقریبی هکتار (به شرح نقشه پیوست^(*)) که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت است) به محدوده منطقه ویژه اقتصادی بندر امیرآباد بهشهر (موضوع تصویب‌نامه شماره ۷۶۶۰۶/ت/۱۹۲۲۰ک مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۹ الحاق شده است.
* - نقشه مذکور با عنوان «محدوده الحاقی به منطقه ویژه اقتصادی بندر امیرآباد بهشهر» در همین مجموعه درج شده است.

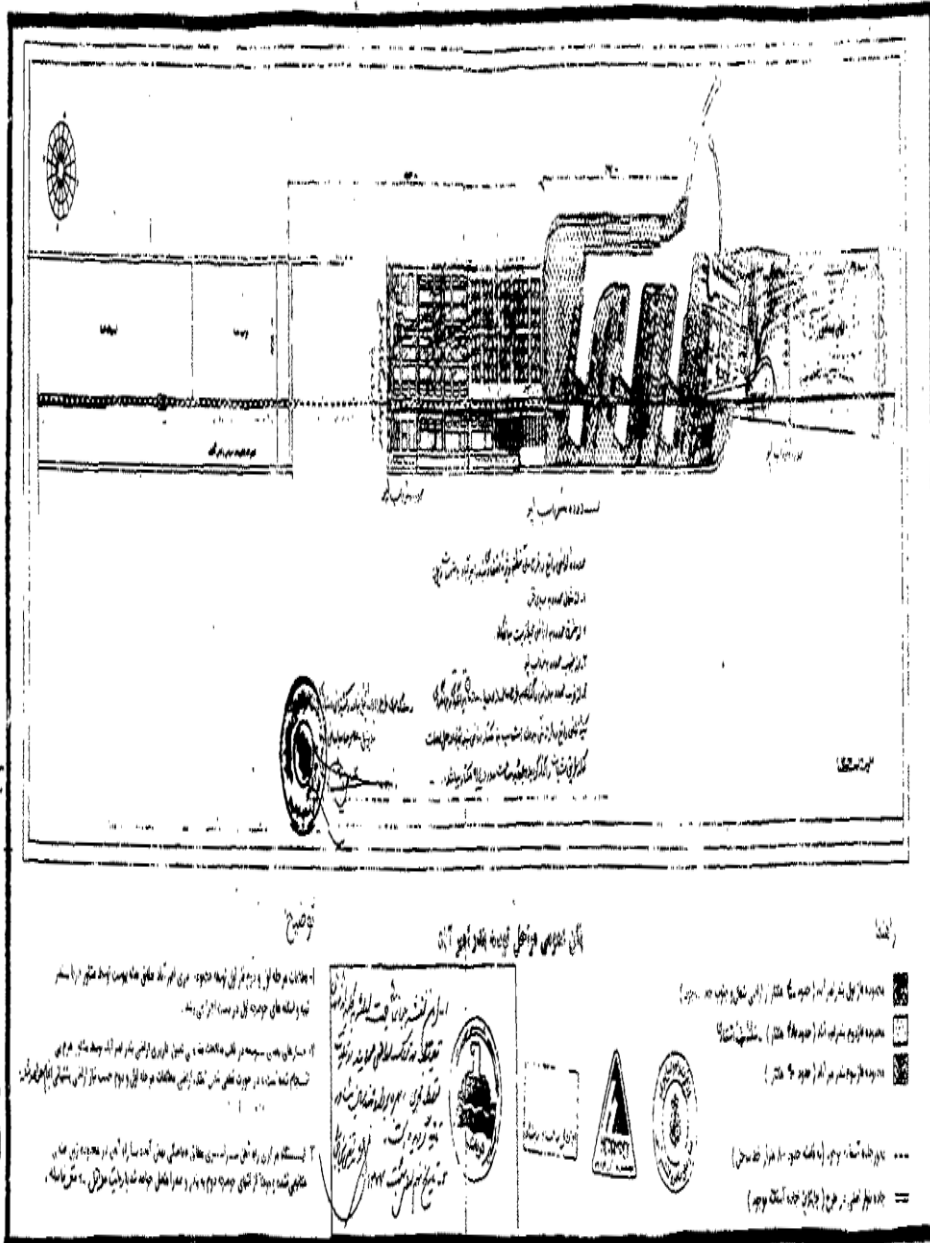
۳ - به آیین‌نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پجساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویب‌نامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت‌وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی بندر امیرآباد بهشهر

محدوده الحاقی به منطقه ویژه اقتصادی بندر امیرآباد بهشهر

ایجاد منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی

مصوب ۱۳۷۶/۱۱/۶ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی

منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی در محوطه بندر شهید رجایی به مساحت تقریبی بیست (۲۰) کیلومتر مربع که از شمال به جاده کشتی سازی، از شرق به اول شهرک شهید رجایی (خانه‌های سازمانی اداره کل بندر و کشتیرانی هرمزگان)، از غرب به انتهای انبارهای ایتاکو (ابتدای کمپ کارگری) و از جنوب به دریا محدود است، به شرح نقشه پیوست ایجاد و سازمان بنادر و کشتیرانی^(۱) به عنوان سازمان مسؤل منطقه یادشده تعیین می‌شود. حدود اختیارات سازمان مسؤل یادشده بر طبق تصویبنامه شماره ۴۲۸۹۰/ت/۱۵۰۰۳ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن^(۲) و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشد.

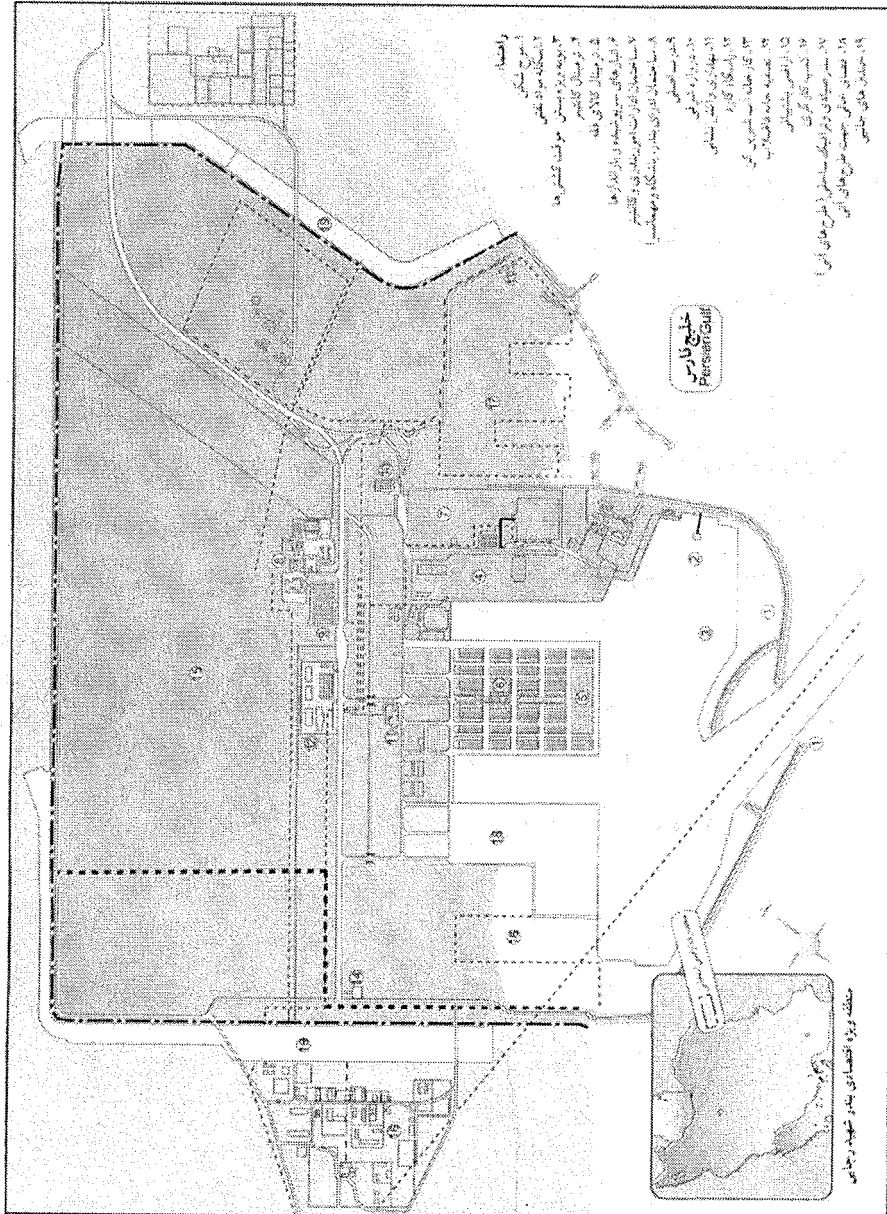
(اصلاحی ۱۳۸۶/۴/۵) محدوده‌ای به وسعت یکصد هکتار واقع در فاز سوم و دو هکتار از اراضی ترافیک ساحلی منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی (محدوده خط چین شده در نقشه‌های پیوست^(۳) که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت است) جهت تسهیل در امور حمل و نقل کالا و ارائه خدمات بندری با حفظ حقوق مال‌کانه سازمان بنادر و کشتیرانی^(۴) و بدون اخذ اجاره بها به سازمان منطقه آزاد قشم واگذار می‌شود. سازمان مذکور در بهره برداری از اراضی واگذار شده، مکلف به رعایت ضوابط منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی می‌باشد.

۱ و ۴ - در حال حاضر سازمان بنادر و دریانوردی.

۲ - به آیین‌نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پجساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویبنامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت‌وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

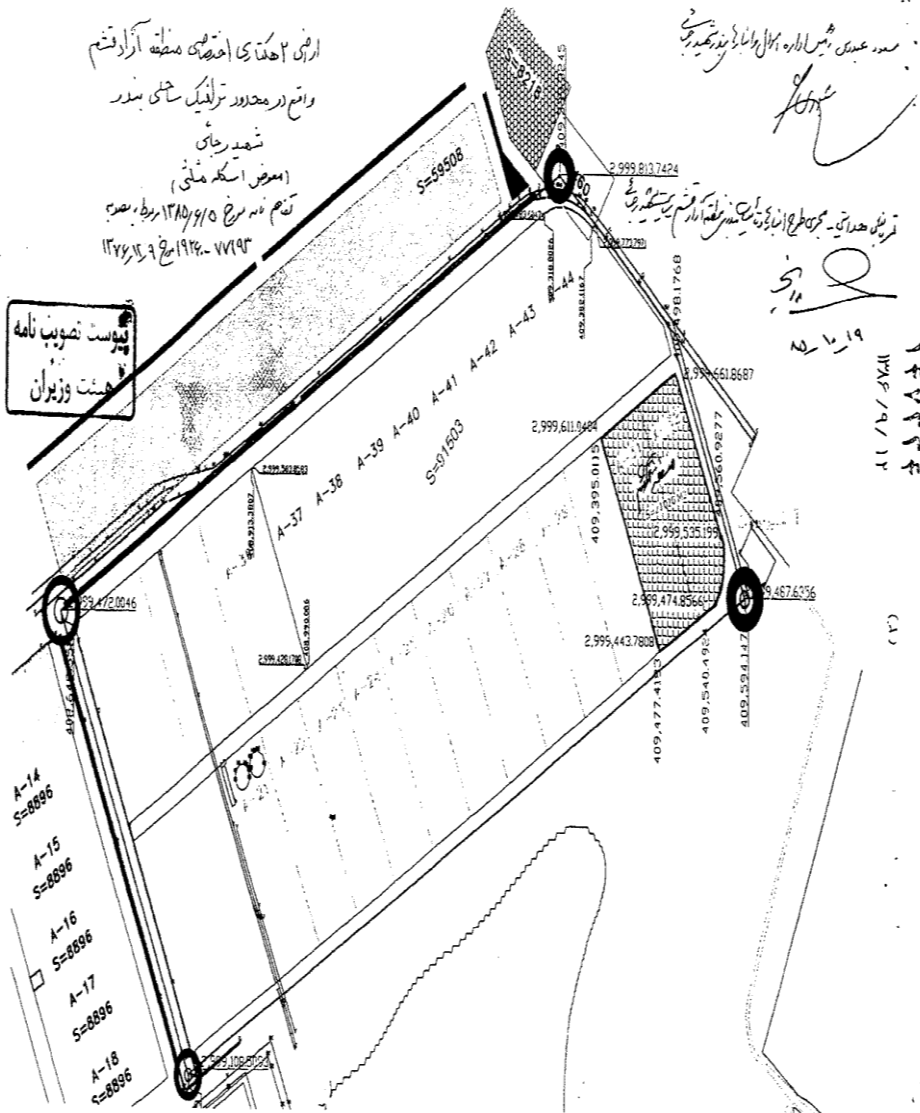
۳ - نقشه‌های مذکور تحت عنوان «نقشه‌های مربوط به اختصاص محدوده یکصد هکتاری واقع در فاز سوم و دو هکتار از اراضی ترافیک ساحلی منطقه ویژه اقتصادی بندر شهیدرجایی به سازمان منطقه آزاد قشم» در این مجموعه درج شده است.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی

نقشه مربوط به اختصاص اراضی ترافیک ساحلی منطقه ویژه اقتصادی بندر شهید رجایی به سازمان منطقه آزاد قشم

اجازه ورود مواد اولیه و قطعات مرفصله از مناطق آزاد به داخل کشور توسط واحدهای تولیدی کشور

مصوب ۱۳۷۷/۲/۷ وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی
 ورود مواد اولیه و قطعات مرفصله، رأساً توسط واحدهای تولیدی کشور به صورت بدو ن انتقال ارز، از مناطق آزاد به داخل کشور در چارچوب سقف واردات سالانه هریک از مناطق آزاد مجاز می باشد.

اجازه انتقال صددرد صد محصولات واحدهای تولیدی مستقر در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی به داخل کشور

مصوب ۱۳۷۷/۷/۱۸ وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی
 واحدهای تولیدی مستقر در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی که بنابه سفارش، اقدام به تولید یا بازسازی با مشخصات فنی خاص نموده و این نوع محصولات به صورت سری وانبوه قابل ساخت و عرضه به بازار مصرف نفی باشد، می توانند نسبت به انتقال صددرد صد تولید انجام شده به داخل کشور اقدام نمایند، مشروط بر آنکه کالاهای تولیدی آنان به تشخیص کمیسیون تعیین ارزش افزوده - موضوع تصویبنامه شماره ۵۲۱۷۳/ت/۱۶۰۰۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۴^(۱) - حداقل معادل هفتاد درصد ، ارزش افزوده داشته باشد ، نوع و مشخصات تولیداتی که مطابق روش فوق اجازه ورود می یابند توسط کمیسیون مذکور تعیین خواهد شد.

حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه و قطعات خارجی بکاررفته در تولیدات یادشده برابر مقررات مربوط وصول خواهد شد.^(۲)

۱ - تصویبنامه مصوب ۱۳۷۷/۱۱/۴ (مندرج درهمین مجموعه) جایگزین مصوبه ۱۳۷۴/۱۰/۴ شده و آن را نسخ نموده است.

۲ - به بند ب ماده ۱۱۲ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

اجازه واردات درصدی از کالاهای تولید شده در مناطق آزاد

تجاری - صنعتی و مناطق ویژه حراست شده^(۱)

مصوب ۱۳۷۷/۱۱/۱۴ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

۱(اصلاحی ۱۳۹۱/۲/۲۰) - واردات کالاهای تولید^(۲) یا پردازش شده در مناطق آزاد

تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی به داخل کشور، معادل درصد مجاز قابل ورود کالا که توسط کمیسیون تعیین ارزش افزوده براساس مجموع ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی به کار رفته به قیمت کل کالای تولیدی تعیین می‌شود، بدون هرگونه محدودیتی مجاز است و علاوه بر عدم نیاز به ثبت سفارش و گشایش اعتبار، مشمول شرط غیرمجاز و مجاز مشروط نیز نمی‌باشد.^(۳)

۲(اصلاحی ۱۳۸۰/۷/۱۱ و ۱۳۹۰/۴/۸) - نسبت مذکور در بند (۱) این تصویب‌نامه، توسط

کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارتخانه‌های تولیدی ذی ربط، وزارت صنعت، معدن و تجارت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک ایران، شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی (دبیرخانه) و سازمان منطقه مربوط که در محل دبیرخانه شورای یاد شده تشکیل می‌شود، تعیین می‌گردد.

۳(اصلاحی ۱۳۸۰/۷/۱۱) - به منظور ثبت گمرکی و واردات و صادرات مناطق آزاد،

سازمان‌های مناطق آزاد موظفند اطلاعات مورد نیاز گمرک را براساس جدولی که به همین منظور توسط گمرک ایران تهیه می‌شود، به گمرک اعلام نمایند.

۴(الحاقی ۱۳۹۱/۲/۲۰) - حقوق ورودی قطعات و مواد خارجی (وارد شده از خارج

۱ - تعیین نام مناطق موضوع بند «د» تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم مصوب ۱۳۷۴/۵/۲۳ شورای عالی مناطق آزاد : با عنایت به دلایل و توضیحات دبیر شورای عالی، عنوان پیشنهادی «منطقه ویژه اقتصادی» به منظور اطلاق به مناطق موضوع بند «د» تبصره ۲۵ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تعیین و به تصویب رسید.

۲ - از آیین‌نامه اجرایی بند ج تبصره ۱۴ قانون بودجه کل کشور مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ هیأت وزیران:

تبصره ۱ ماده ۵ - تولید محصولات دخانی مناطق آزاد تجاری و صنعتی که وارد کشور می‌شود واردات محسوب می‌گردد.

۳ - به بند ب م ۱۱۲ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

- کشور به منطقه) به کار رفته در کالاهای تولید یا پردازش شده در مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی هنگام ورود به سرزمین اصلی پس از کسر معافیت حاصل از ارزش افزوده (تعیین شده توسط کمیسیون تعیین ارزش افزوده) محاسبه و اعمال می‌گردد.

ایجاد منطقه ویژه اقتصادی لرستان^(۱)

مصوب ۱۳۷۷/۱۲/۵ و شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی

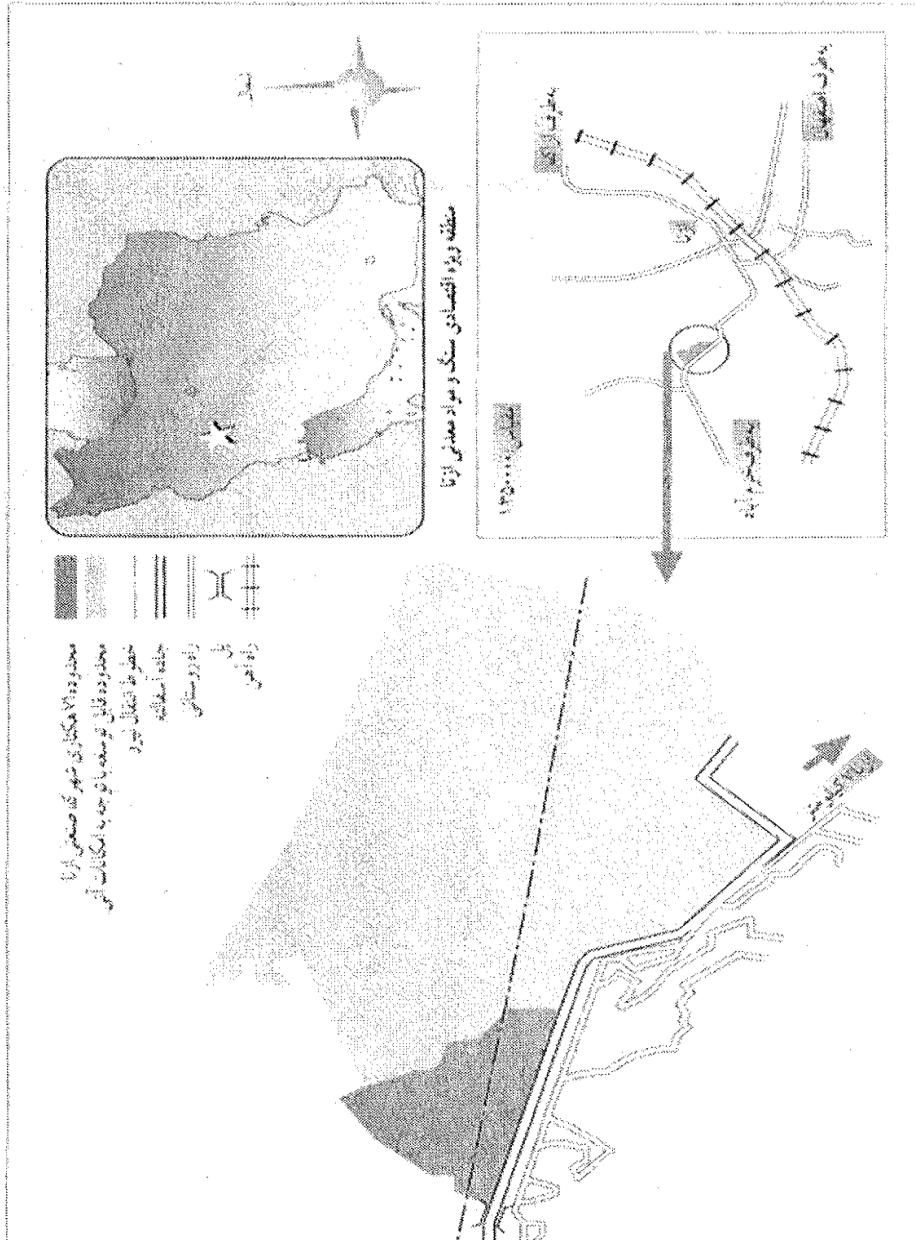
(اصلاحی ۱۳۸۶/۴/۵) منطقه ویژه اقتصادی لرستان^(۲) صرفاً به منظور فعالیت‌های صنعتی و تولیدی در محدوده شهرک صنعتی ازنا به مساحت ۷۱ هکتار به شرح نقشه پیوست که از شمال به منابع ملی پلاک زرنان، از شرق به اراضی پلاک گرجی، از جنوب به منطقه حفاظت شده سفیدکوه و از غرب به اراضی کشاورزی روستای زرنان محدود است، ایجاد و شرکت شهرک صنعتی لرستان به عنوان سازمان مسؤل منطقه یادشده تعیین می‌شود.^(۳)

حدود اختیارات سازمان مسؤل یاد شده مطابق تصویبنامه شماره ۴۲۸۹۰/ت ۱۵۰۰۳ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن^(۴) و با رعایت قوانین مقررات جاری کشور می‌باشد.

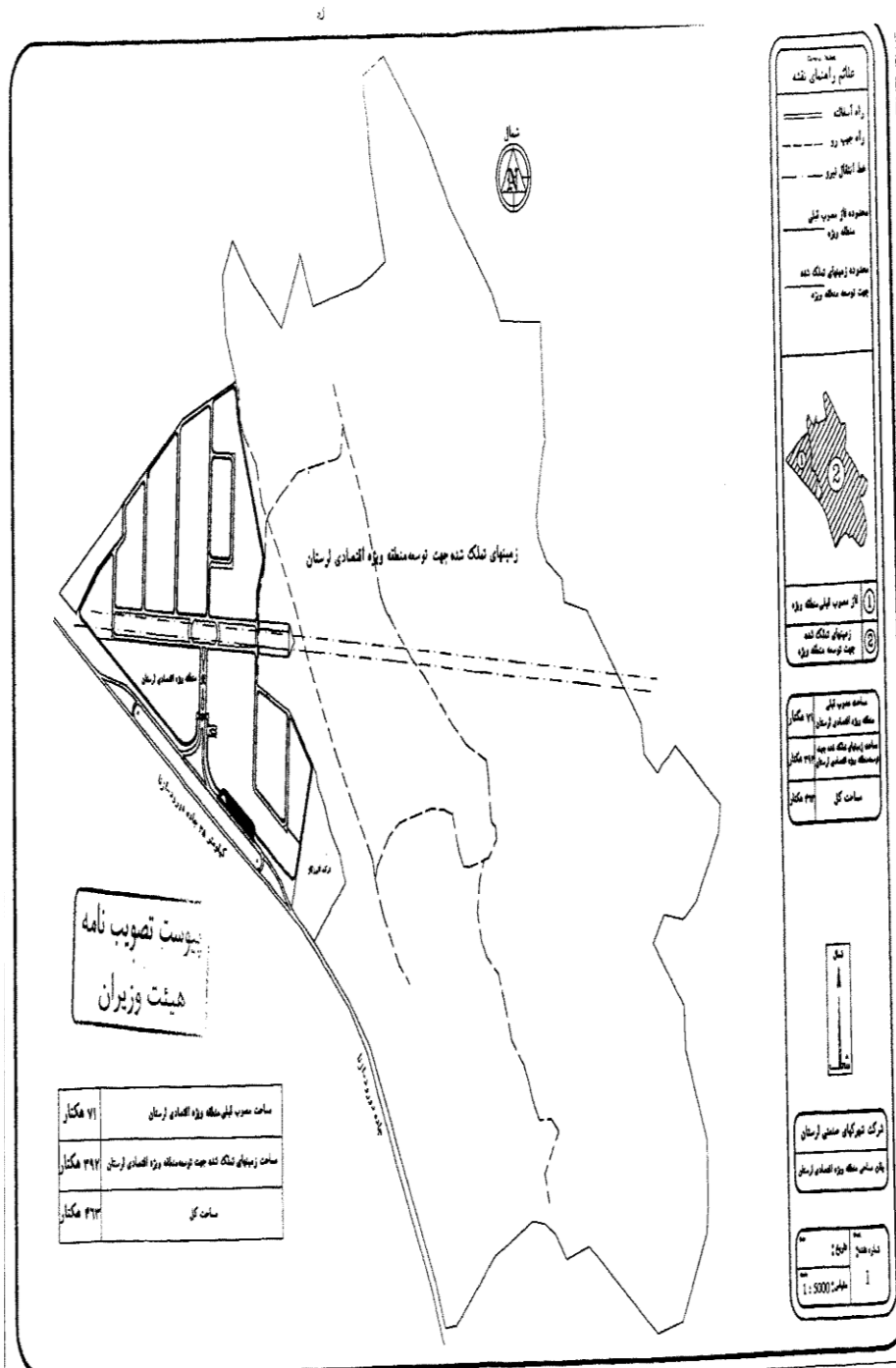
- ۱ و ۲-** به موجب تصویبنامه شماره ۱۴۷۲۲۳/ت/۳۸۵۰۱ ک مصوب ۱۳۸۶/۴/۵ وزیران عضو شورای مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی عنوان «منطقه ویژه اقتصادی سنگ و مواد معدنی در شهرستان دورود» به «منطقه ویژه اقتصادی لرستان» تغییر یافته است.
- ۳-** به موجب تصویبنامه شماره ۱۴۷۲۲۳/ت/۳۸۵۰۱ ک وزیران عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی که در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۴/۵ برگزار شد مساحت محدوده منطقه ویژه اقتصادی یاد شده از هفتاد و یک به چهار صد و شصت و سه هکتار شامل اراضی پلاک ثبتی ۳۲ و اراضی ملی مستثنیات پلاک ثبتی ۳۲ به شرح نقشه پیوست^(*) که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت است) افزایش یافته است.
- *- نقشه مذکور تحت عنوان نقشه الحاقی به منطقه ویژه اقتصادی لرستان در این مجموعه درج شده است.
- ۴-** به آیین‌نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پچساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویبنامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت‌وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی لرستان

نقشه الحاقی به منطقه ویژه اقتصادی لریستان

ایجاد منطقه ویژه اقتصادی یزد^(۱)

مصوب ۱۳۷۸/۱۱/۲۵ وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی

(اصلاحی ۱۳۸۶/۱/۲۹) منطقه ویژه اقتصادی یزد در مساحتی به میزان پانصد و هفتاد

(۵۷۰) هکتار به شرح نقشه پیوست که از شمال به زمین انبارهای عمومی و کارخانه صنایع

لاستیک یزد، از شرق به زمین شهرک صنعتی، از جنوب به خط لوله انتقال نفت به یزد و

از غرب به باقیمانده پلاک یک فرعی (۶۶۴۶) از بخش (۹) یزد محدود است، ایجاد و شرکت

شهرک‌های صنعتی یزد به عنوان سازمان مسؤل منطقه یاد شده تعیین می‌شود.^(۲)

منطقه یاد شده به میزانی که حصارکشی شده و مورد تأیید گمرک ایران قرار گیرد، عملیاتی

می‌شود. حدود اختیارات سازمان مسؤل منطقه یاد شده بر طبق تصویب شماره

۱۵۰۰۳/۴۲۸۹۰ ت مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن^(۳) و بارعایت قوانین مقررات

کشور است.

۱ و ۲- به موجب تصویب‌نامه ۱۳۸۶/۱/۲۹ هیأت‌وزیران عنوان «منطقه ویژه اقتصادی نساجی یزد» به «منطقه ویژه

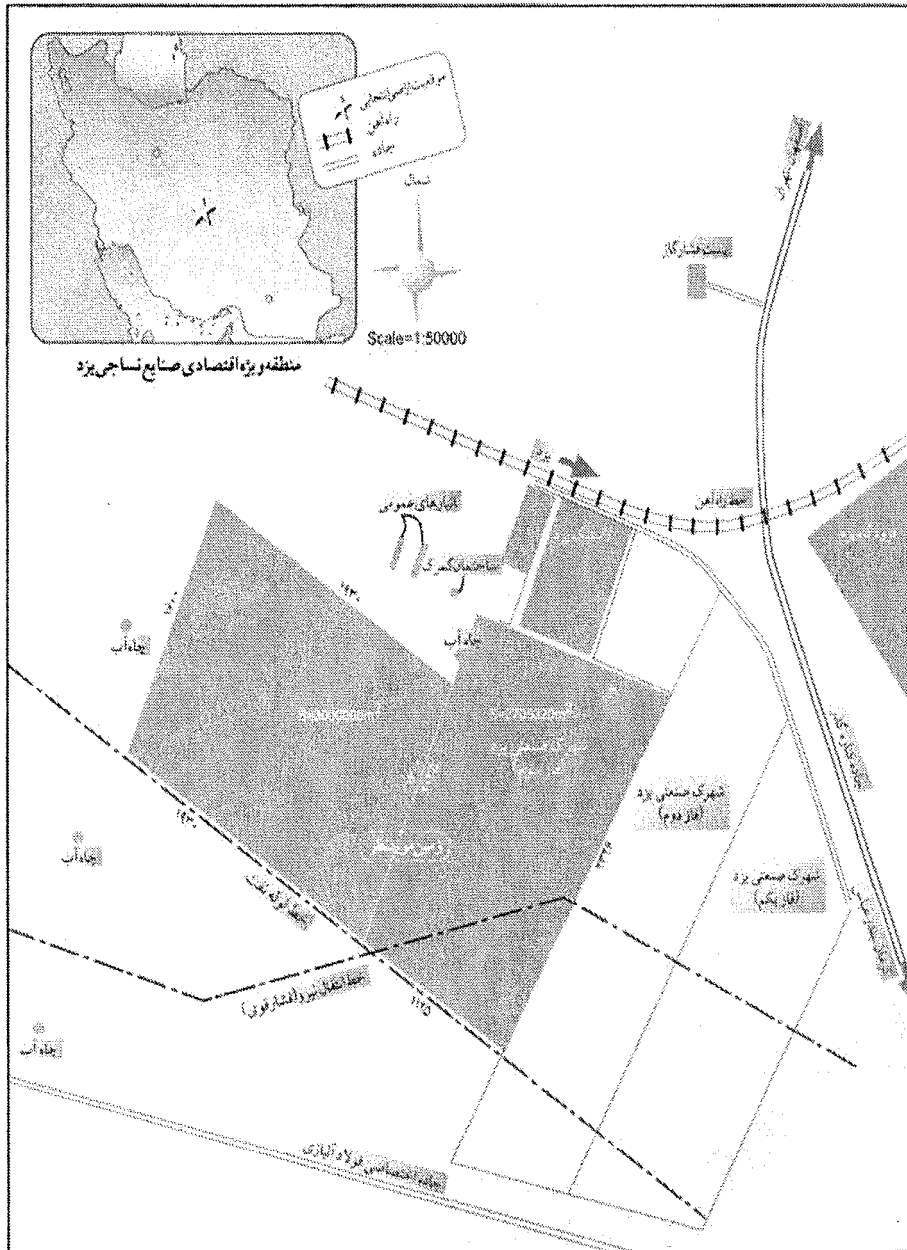
اقتصادی یزد» تغییر یافته است.

۳- به آیین‌نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پجساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی

مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویب‌نامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶

هیأت‌وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی یزد

تعیین قلمرو آبی منطقه آزادقشم در خصوص فعالیت‌های**مربوط به سوخت رسانی کشتی‌ها****مصوب ۱۳۷۸/۱۱/۲۴ هیأت وزیران**

قلمرو محدوده آبی منطقه آزادقشم با مختصات به شرح زیر و نقشه پیوست ، منحصراً در خصوص فعالیت‌های مربوط به سوخت رسانی کشتی‌ها تعیین می‌گردد.
مختصات قلمرو محدوده آبی منطقه آزاد قشم:

A)26 DEG34 N

55 DEG55 E

B)26 DEG36 N

55 DEG43 E

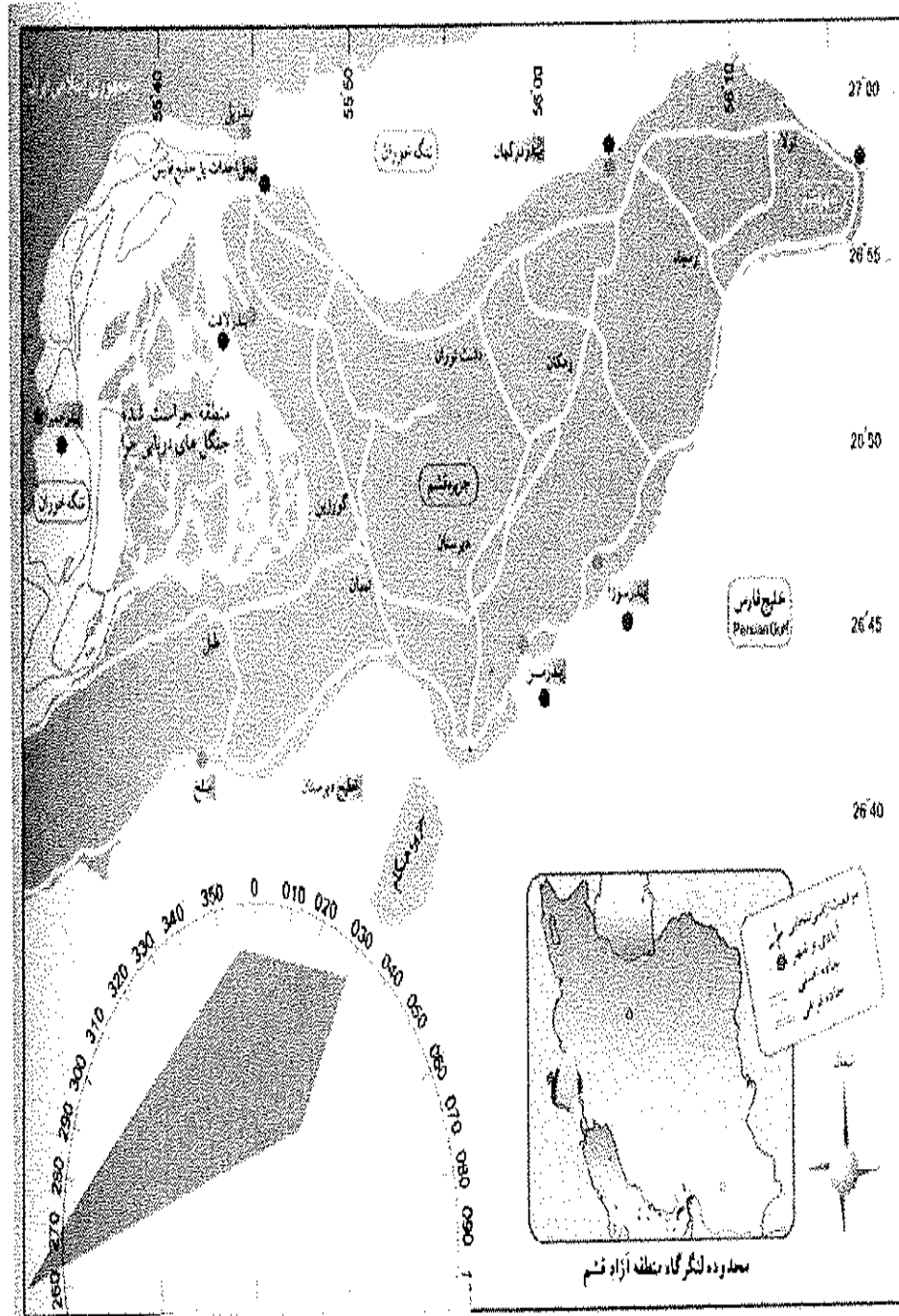
C)26 DEG27 N

55 DEG36 E

D)26 DEG32 N

55 DEG54 E

نقشه محدوده آبی منطقه آزاد قشم

ایجاد منطقه ویژه اقتصادی شیراز^(۱)

مصوب ۱۳۷۸/۱۲/۲۵ وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی

(اصلاحی ۱۳۸۶/۱/۳۱) منطقه ویژه اقتصادی شیراز^(۲) در مساحتی به وسعت سیصد (۳۰۰)

هکتار در نزدیکی شیراز به شرح نقشه پیوست که از شمال به مستثنیات پلاک ۲۱۹۰، از شرق به جاده اصلی نیروگاه و زهکش آب، از جنوب به اراضی پلاک ۲۱۸۷ (سنجانک) و اراضی پلاک ۲۱۸۸ (اسلاملو) و از غرب به اراضی هفتصد (۷۰۰) هکتاری مربوط به طرح توسعه منطقه ویژه اقتصادی منتهی به پلاک ۲۲۰۰ (محمودآباد) محدوداست، ایجاد و شرکت توسعه صنایع و صادرات فارس به عنوان سازمان مسؤل منطقه یادشده، تعیین می‌شود.^(۳)

۱ و ۲- به موجب تصویب‌نامه ۱۳۸۶/۱/۳۱ هیأت‌وزیران عنوان «منطقه ویژه اقتصادی برق و الکترونیک شیراز» به منطقه ویژه اقتصادی شیراز» تغییر یافته است.

۳- الف- این تصویب‌نامه به موجب تصویب‌نامه شماره ۱۸۷۰۶/ت/۳۷۱۹۲ک هیأت‌وزیران مصوب ۱۳۸۶/۱/۳۱ اصلاح شده و ضمناً متن ذیل نیز به موجب تصویب‌نامه شماره ۹۲۳۱۲/ت/۴۰۴۵۶ک مصوب ۱۳۸۷/۵/۲۰ به تصویب‌نامه اصلاحی مذکور الحاق گردیده: این تصویب‌نامه در صورتی قابل اجرا است که سازمان مسؤل منطقه مطا بق ماده (۱۹) قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ وضعیت خود را در مهلت مقرر در آن ماده با قانون یاد شده تطبیق داده باشد.

ب- تصویب‌نامه شماره ۲۲۳۱۳۰/ت/۴۱۰۹۲هـ مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۲۳ (اصلاحی ۱۳۹۰/۱۱/۱۶) به شرح ذیل تصویب‌نامه‌های مصوب ۱۳۷۸/۱۲/۲۵ و ۱۳۸۶/۱/۳۱ را اصلاح نموده است:

۱- هفتصد هکتار به شرح نقشه پیوست که تأیید شده به مهر پیوست تصویب‌نامه هیأت‌وزیران است به عنوان اراضی طرح توسعه به اراضی فعلی منطقه ویژه اقتصادی شیراز موضوع تصویب‌نامه های شماره ۱۰۲۴۲/ت/۲۲۷۷۶ک مورخ ۱۳۷۹/۲/۱۷ و شماره ۱۸۷۰۶/ت/۳۷۱۹۲هـ مورخ ۱۳۸۶/۲/۱۱ الحاق می‌شود.

۲- شهرک دانشگاهی و شهرک سلامت در منطقه توسعه یافته استقرار یابد.

۳- بین قسمت فعلی و بخش توسعه یافته فضای سبز ایجاد شود.

ج- تصویب‌نامه شماره ۴۷۶۶۰/ت/۴۲۵۳۸هـ مصوب ۱۳۸۸/۲/۱۰ هیأت‌وزیران در خصوص تعیین محدوده منطقه

ویژه اقتصادی شیراز - محدوده منطقه ویژه اقتصادی شیراز شامل پلاک های موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۲۴۲/ت/۲۲۷۷۶ک مورخ ۱۳۷۹/۳/۱۷ به انضمام اراضی ۹۹۲ هکتاری چهل چشمه در پلاک ۴ بخش ۳ مشهور به کلسان در جنوب جاده اصلی شیراز-سپیدان و ۱۷۵۰ هکتار اراضی پلاک ۸ بخش ۳ مشه ور به گویم حدفاصل روستاهای گویم و قلات در ضلع شمالی محور شیراز-سپیدان که شمالاً به مراع ملی، جنوباً به اراضی زراعی، شرقاً به شهر صدرا و غرباً به جاده بیضا محدود است، بر اساس نقشه‌های پیوست^(*) که تأیید شده به مهر پیوست تصویب‌نامه هیأت‌وزیران است، تعیین می‌شود.

*- نقشه‌های مذکور با عنوان «نقشه‌های الحاقی به محدوده منطقه ویژه اقتصادی شیراز» در همین مجموعه درج

منطقه یادشده به میزانی که حصارکشی شده و مورد تأیید گمرک ایران قرار گیرد ، عملیاتی می‌شود. حدود اختیارات سازمان مسؤل منطقه یاد شده برطبق تصویبنامه شماره ۱۳۷۴/۳/۲۳^(۱) و اصلاحات بعدی آن و با رعایت قوانین و مقررات کشور است.

شده است.

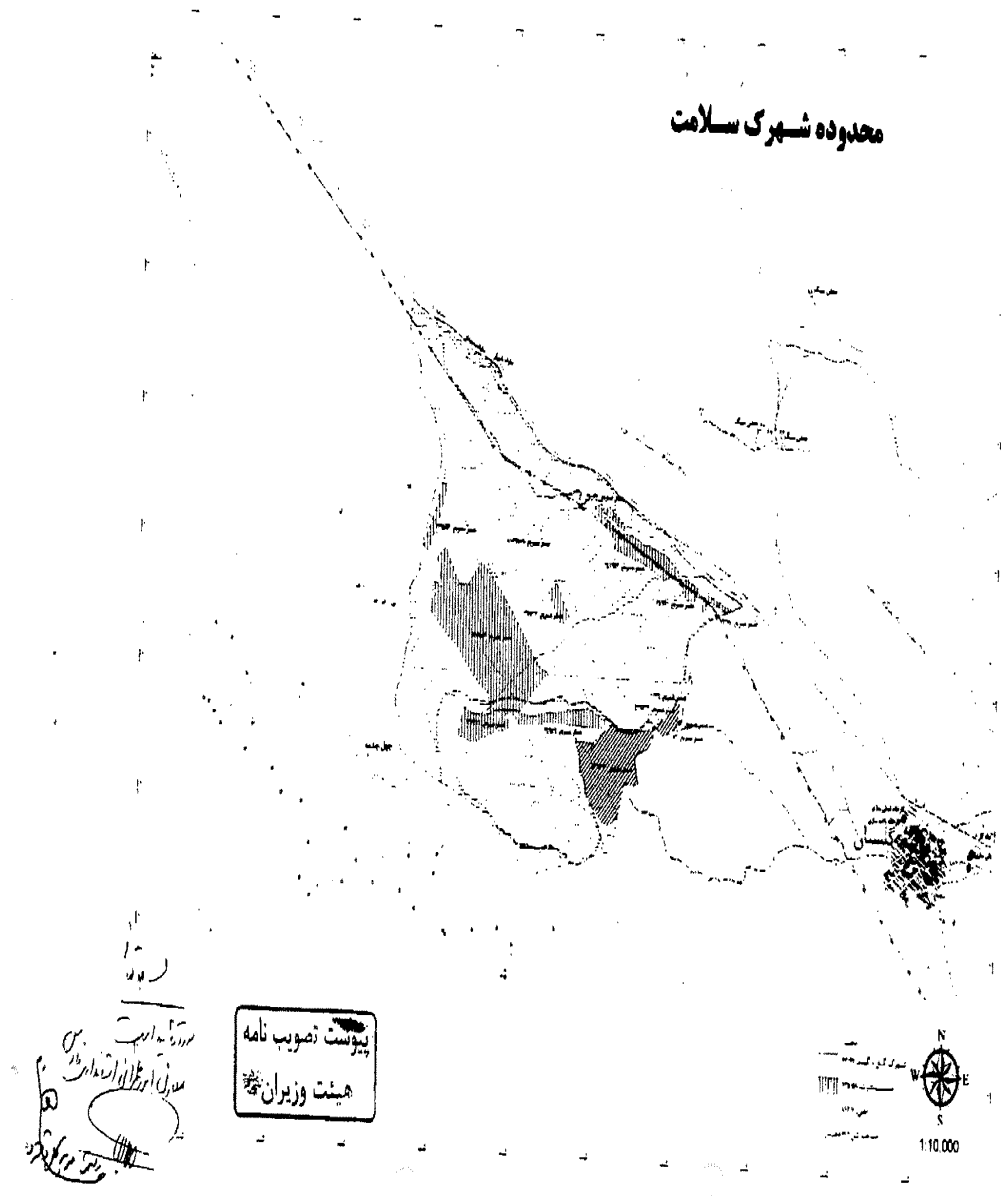
۱ - به آیین‌نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پجساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویبنامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت‌وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

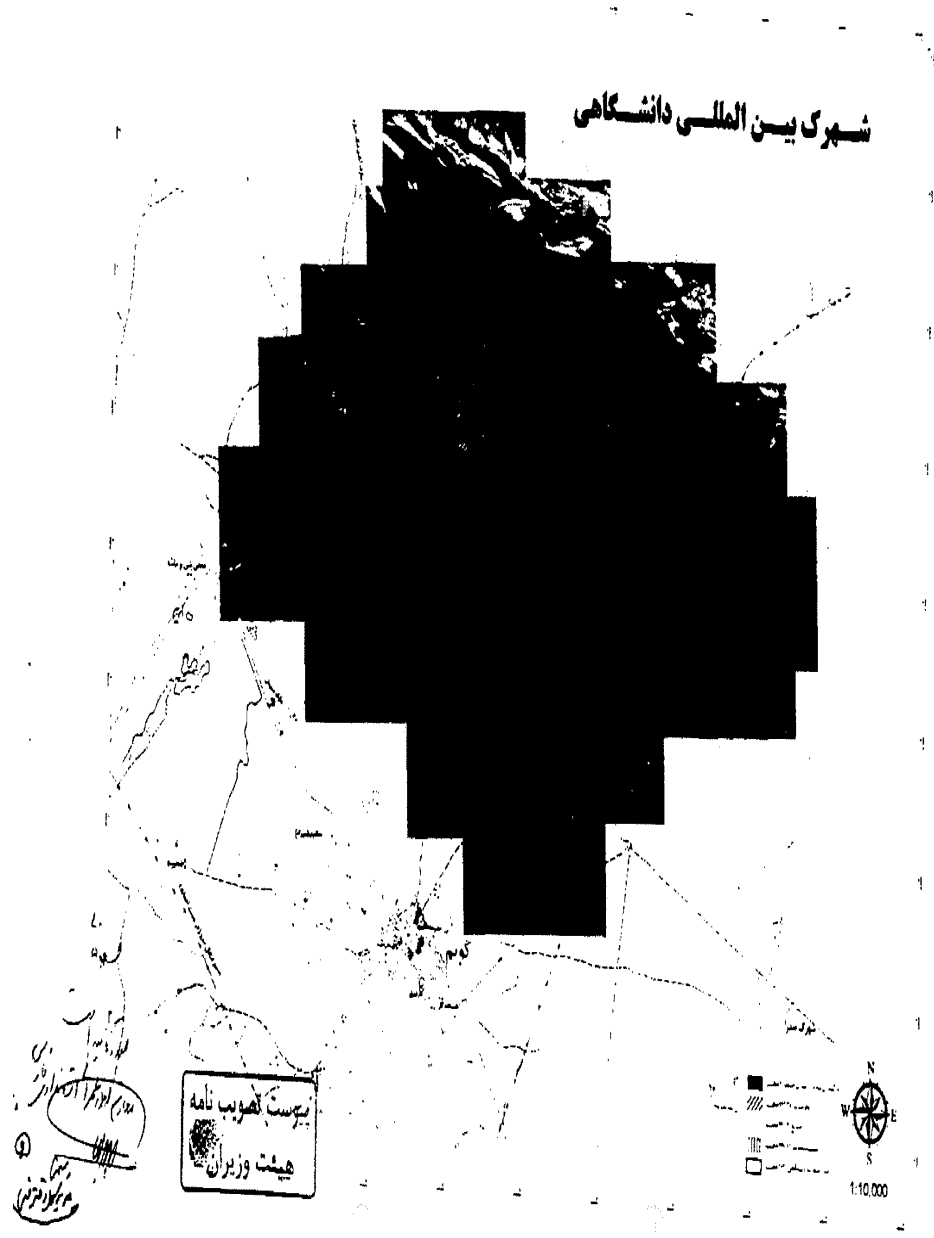
نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی شیراز

نقشه الحاقی به محدوده منطقه ویژه اقتصادی شیراز

نقشه الحاقی به محدوده منطقه ویژه اقتصادی شیراز

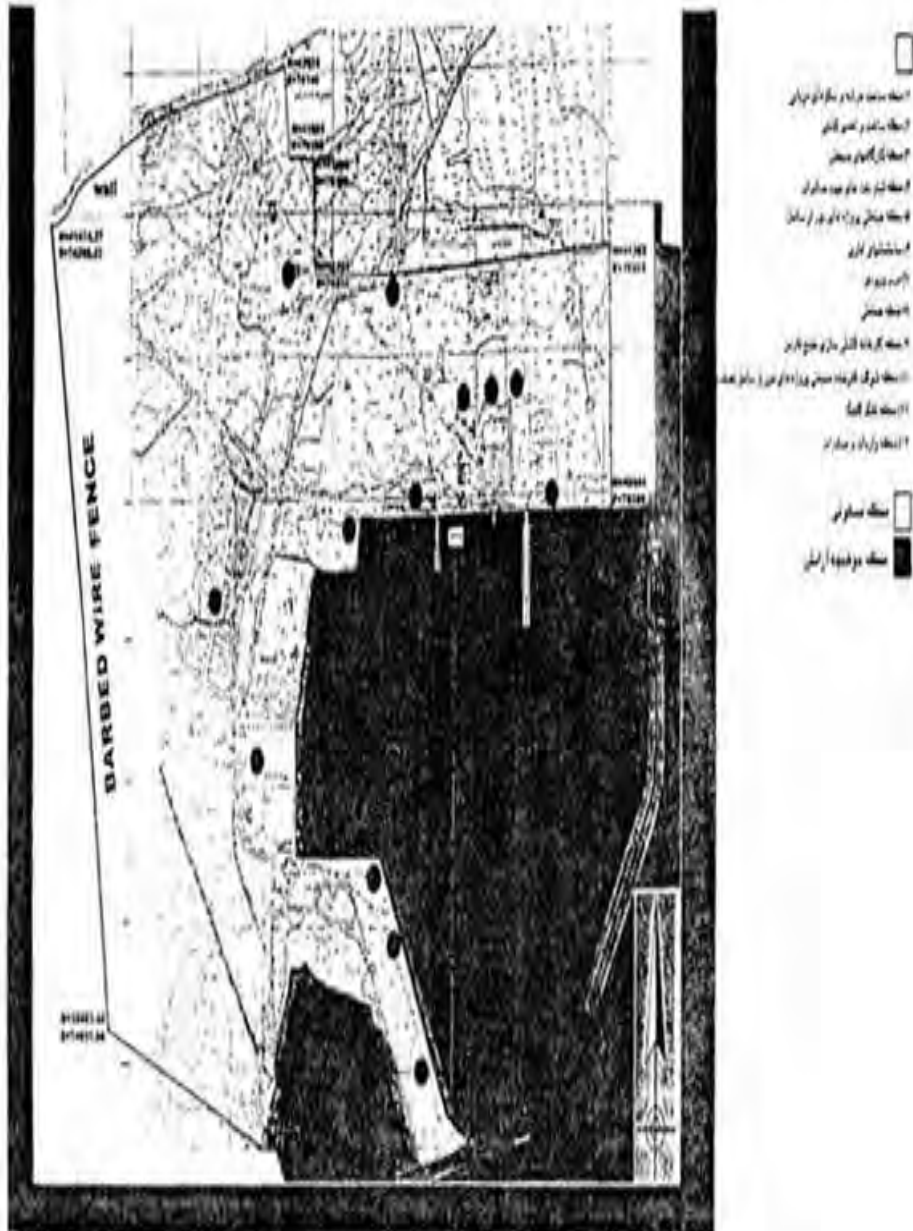
ایجاد منطقه ویژه اقتصادی کشتی سازی خلیج فارس

مصوب ۱۳۷۸/۱۲/۲۵ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی
با اصلاحات بعدی

- وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۵ با توجه به اختیار تفویضی هیأت وزیران، موضوع تصویب نامه شماره ۷۶۳۰۵/ت/۱۹۰۳۷-هـ مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۲۹ و در اجرای ماده (۱۴) آیین نامه اجرایی بند (د) تبصره ۲۵ قانون برنامه دو م توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمودند:
- ۱ (اصلاحی ۱۳۸۹/۷/۳) - منطقه ویژه اقتصادی کشتی سازی خلیج فارس به مساحت ۱۱۰۰ هکتار در محدوده شرکت مجتمع کشتی سازی و صنایع فراساحل ایران به شرح نقشه پیوست که از شمال به کوه های گلچین، از شرق به روستای بوستانو، از جنوب به آبهای خلیج فارس و از غرب به روستای گلچین محدود است. ایجاد و شرکت مجتمع کشتی سازی و صنایع فراساحل ایران به عنوان سازمان مسؤل منطقه یادشده تعیین می شود.
- ۲- منطقه یاد شده به میزانی که حصارکشی شده و مورد تأیید گمرک ایران قرار گیرد ، عملیاتی می شود.
- ۳- حدود اختیارات سازمان مسؤل منطقه مزبور بر طبق تصویب نامه شماره ۴۲۸۹۰/ت/۱۵۰۰۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی^(۱) آن و با رعایت قوانین و مقررات کشور می باشد.

۱ - به آیین نامه اجرایی بند (د) تبصره (۲۵) قانون برنامه پجساله دوم توسعه .... مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد مندرج در پاورقی تصویب نامه تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ هیأت وزیران در همین مجموعه رجوع شود.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی کشتی سازی خلیج فارس

تعیین منطقه ویژه اقتصادی پیام

مصوب ۱۳۷۸/۱۲/۲۵ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد با اصلاحات بعدی^(۱)

۱ (اصلاحی ۱۳۸۹/۱۰/۱۴) - منطقه ویژه اقتصادی پیام به مساحت ۳۶۰۰ هکتار در محدوده فرودگاه پیام به شرح نقشه پیوست که از شمال به شهرک کیان مهر و اراضی سلطان‌آباد و اراضی عرب‌آباد، از شرق به جاده مهرشهر و مردآباد، از جنوب به جاده اختصاصی مرکز ماهواره و جاده روستایی اسماعیل‌آباد و از غرب به روستای رامجین و روستای رونده و اراضی اسماعیل‌آباد پایین محدود است، ایجاد و شرکت خدمات هوایی پیام به عنوان سازمان مسؤل منطقه یاد شده تعیین می‌شود.

۲- منطقه یاد شده به میزانی که حصارکشی شده و مورد تأیید گمرک ایران قرار گیرد، عملیات می‌شود.

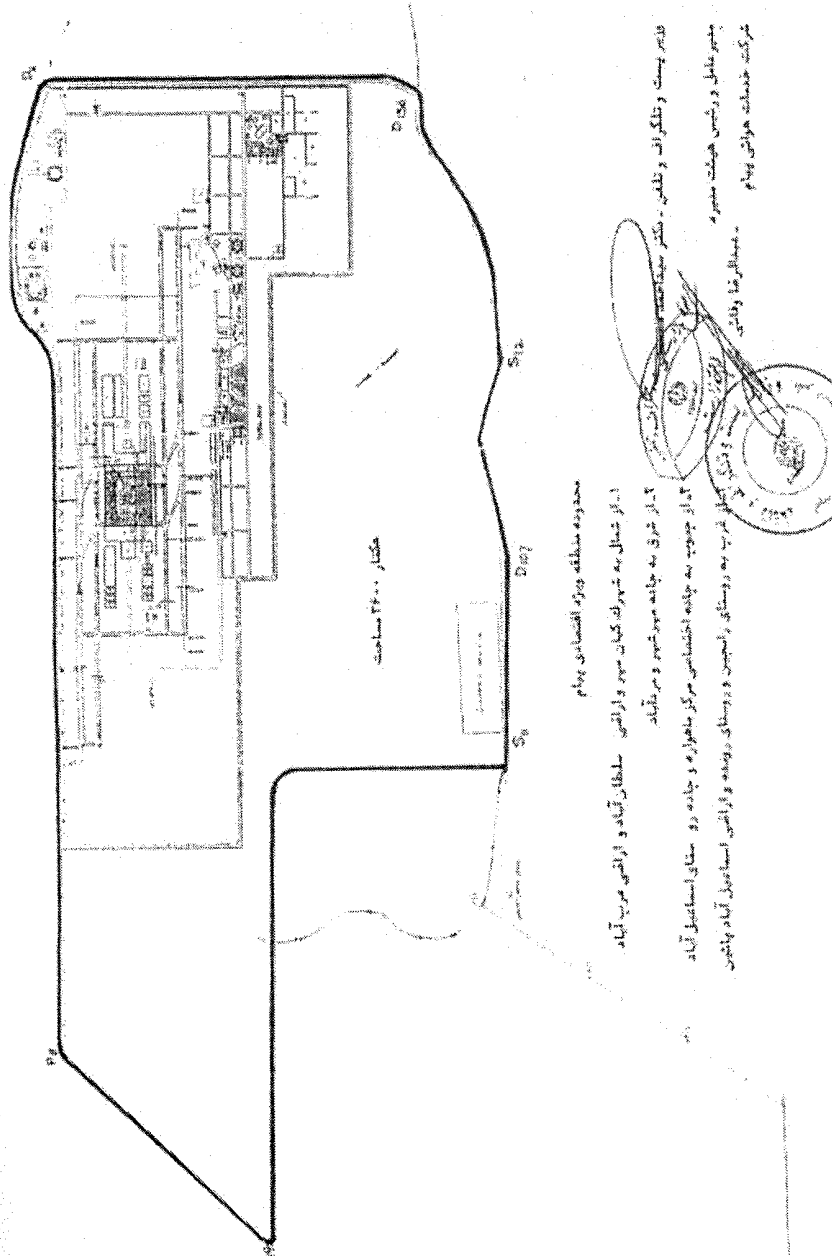
۳- حدود اختیارات سازمان مسؤل منطقه مزبور مطابق تصویبنامه شماره ۴۲۸۹۰/ت/۱۵۰۰۳ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن و با رعایت قوانین و مقررات کشور می‌باشد.

۴ (الحاقی ۱۳۸۹/۱۰/۱۴) - فعالیت‌های تولیدی و صنعتی این منطقه صرفاً پردازش صادرات و استقرار صنایع غیر آلاینده موسوم به سبز است.

۵ (الحاقی ۱۳۸۹/۱۰/۱۴) - ایجاد پایانه صادراتی و ارائه خدمات یکپارچه و همه جانبه به صادرکنندگان در اولویت برنامه‌های این منطقه خواهد بود.

۱ - به موجب بند ۲ تصویبنامه ۱۳۸۸/۴/۱۷ هیأت‌وزیران حوزه مشاورت رییس جمهور در امور مناطق آزاد و ویژه اقتصادی موظف شده است نسبت به اجرای تصمیم مربوط به تکمیل، مطالعه و تبدیل فعالیت منطقه ویژه پیام از حالت تخصصی به فعالیت‌های عمومی اقدام نماید.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی پیام

معافیت کالاهای تولید شده در داخل کشور که به مناطق آزاد

تجاری - صنعتی حمل می‌شوند از سپردن پیمان ارزی

مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۱۱ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

(اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) کالاهای تولید شده در داخل کشور که برای مصرف داخلی به مناطق آزاد تجاری - صنعتی حمل می‌شوند از سپردن پیمان ارزی معاف هستند. تشخیص میزان و نوع کالاهای مذکور به عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت و نظارت برعهده گمرک ایران خواهد بود. دستگاه‌های فوق مکلفند هر سه ماه یک بار گزارش مربوط به نحوه اجرای این مصوبه را به دولت ارایه نمایند.

معافیت از سپردن تعهد یا پیمان ارزی واردات مواد اولیه، قطعات

و لوازم ماشین‌آلات صنعتی برای انجام قراردادهای مناطق ویژه

اقتصادی پارس و پتروشیمی بندرامام

مصوب ۱۳۸۰/۳/۲۳ هیأت وزیران

مواد اولیه، قطعات و لوازم ماشین‌آلات صنعتی که در اجرای ماده (۱۲) قانون مقررات صادرات و واردات^(۱) و ماده (۲۴) آیین‌نامه اجرایی آن^(۲) توسط تولیدکنندگان داخلی برای

۱ - از قانون مقررات صادرات و واردات ۱۳۷۲/۷/۴:

ماده ۱۲- واردات قبل از صادرات مواد و کالاهای مورد مصرف در تولید، تکمیل، آماده‌سازی و بسته‌بندی کالاهای صادراتی بصورت ورود موقت با ارائه تعهد یا سفته معتبر به گمرک از پرداخت کلیه وجوه متعلقه به واردات، جز آنچه که جنبه هزینه یا کارمزد دارد، معاف است.

یادآور می‌شود این ماده به موجب ماده ۱۶۵ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ منسوخ شده است.

۲ - ماده ۲۴ (اصلاحی مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۱۲) آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۷۳/۱/۱۴: ورود موقت:

واردات قبل از صادرات مواد اولیه و کالاهای مورد نیاز در تولید، تکمیل، آماده‌سازی و بسته‌بندی کالاهای صادراتی موضوع ماده (۱۲) قانون، مستلزم رعایت موارد ذیل می‌باشد:

۱ - شرایط صدور مجوز واردات:

۱-۱- اجازه ورود موقت موضوع این ماده فقط به کارخانجات، شرکت‌ها و واحدهای تولیدی (اعم از صنفی یا صنعتی) که دارای پروانه معتبر می‌باشند، داده خواهد شد. واحدهای لیزرگانی و تعاونی‌ها در صورتی می‌توانند از این مقررات استفاده نمایند که با واحدهای تولیدی دارای پروانه معتبر قرارداد منعقد نموده باشند.

انجام قراردادهای آنان در مناطق ویژه اقتصادی پارس و پتروشیمی بندر امام به منظور تولید ،

۲-۱- حداکثر میزان واردات مواد اولیه و کالاهای مورد مصرف معادل ظرفیت اسمی سالانه واحدهای تولیدی سازنده یا تولیدکننده کالا می‌باشد.

۳-۱- صادرکنندگانی که نسبت به ورود موقت مواد اولیه، قطعات و سایر ملزومات تولیدی اقدام می‌نمایند، موظفند حداقل به میزان یکصد و بیست و پنج درصد (۱۲۵٪) ارزش کالای وارداتی موقت، کالای ساخته شده صادر نمایند. چنانچه پس از انجام وظیفه یاد شده، بخشی از کالاها و قطعات وارد شده برای تولید کالا و مصرف در داخل کشور در نظر گرفته شود، آن بخش به عنوان واردات قطعی محسوب گردیده و مشمول پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و سایر عوارض و مابه‌التفاوت به مأخذ زمان تبدیل اظهارنامه از حالت ورود موقت «به حالت قطعی» خواهد بود.

تبصره - گمرک ایران موظف است ضرایب مورد عمل خود و ضرایبی را که از طریق وزارتخانه تولیدی ذی ربط به دست می‌آورد، از طریق مجاری مربوط به اطلاع عموم برساند.

۴-۱- صادرکنندگانی که برای صدور کالاهای خود نیاز به ورود موقت لوازم بسته‌بندی نظیر کارتن، قوطی و گونی دارند ، از شمول این مقررات مستثنا می‌باشند.

۲- مهلت صدور کالاهای ساخته شده از مواد اولیه یا کالاهای تکمیل، آماده یا بسته‌بندی شده با کالاهای موضوع این ماده، یک سال پس از تاریخ ورود مواد می‌باشد. این مهلت در مورد کالاهایی که نیاز به زمان بیشتری دارند ، با تشخیص و موافقت گمرک ایران تا یک سال دیگر قابل تمدید است.

تبصره - گمرک ایران موظف است در پایان هر ماه فهرست مواد اولیه وارد شده حاوی شماره حکم ، شماره پروانه ، تاریخ پروانه، مشخصات متقاضی، آدرس، نام کالا، میزان کالا، ارزش دلاری بر مبنای (سیف)، ردیف تعرفه، ارزش ریالی نوع وثیقه و ضمانتنامه اخذ شده را تهیه و جهت بررسی و نظارت به وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارتخانه تولیدی ذی‌ربط ارسال نماید.

۳- برای ورود موقت کالاهای موضوع این ماده، گمرک با رعایت قانون امور گمرکی و آیین‌نامه اجرایی آن تعهد یا سفته به شرح زیر اخذ خواهد نمود:

۱-۳- در مورد کارخانجات، شرکت‌ها و واحدهای تولیدی دولتی، سفته یا تعهد کتبی به تشخیص گمرک ایران.

۲-۳ (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۲/۲۲) - در مورد کارخانجات، شرکتها و واحدهای تولیدی غیردولتی، نمونه و خوشنام با اخذ تعهد یا سفته و بقیه واحدهای غیردولتی با اخذ سفته یا ضمانتنامه بانکی تا یک برابر حقوق ورودی به تشخیص گمرک ایران.

۳-۳ (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۲/۲۲) - در مورد بازرگانان و اصناف، سفته یا ضمانتنامه بانکی تا یک برابر حقوق و رودی به تشخیص گمرک ایران.

تبصره ۱ - اخذ وثایق یاد شده مانع از اجرای مفاد قانون امور گمرکی در خصوص کالاهایی که با استغله از مزایای این ماده وارد، اما ظرف مهلت مقرر یا مهلت‌های تمدیدشده صادر نشده است، نخواهد شد.

تبصره ۲ - گمرک ایران موظف است حداکثر تسهیلات را برای صادرکنندگان نمونه و خوشنام ارایه نماید. دستورالعمل این بند توسط گمرک ایران تهیه و به اطلاع عموم خواهد رسید.

۴ - مرجوع نمودن عین مواد اولیه و کالاهای ورود موقت بلامانع است. تشخیص و انطباق مواد و کالاهای مرجوعی با مواد و کالاهای ورود موقت با گمرک ایران است.

تکمیل و سوارکردن یا آماده‌سازی به طور موقت به کشور وارد می‌گردند به هنگام صدور ر به این مناطق پس از انجام عملیات فوق صادرات تلقی و به تشخیص گمرک از سپردن تعهد یا پیمان ارزی معاف می‌باشند.

تکلیف گمرک جمهوری اسلامی ایران به کنترل کالاهایی که به منظور استفاده و مصرف در مناطق ویژه اقتصادی انرژی پارس و پتروشیمی بندر امام از طریق اعتبارات اسنادی بانک‌های ایرانی وارد می‌شوند در مبادی ورود به مناطق و صدور گواهی مبنی بر مطابقت کالا با سفارش

مصوب ۱۳۸۱/۷/۲۸ هیأت وزیران

گمرک جمهوری اسلامی ایران کالاهایی را که به منظور استفاده و مصرف در مناطق ویژه اقتصادی انرژی پارس و پتروشیمی بندر امام از طریق اعتبارات اسنادی بانک‌های ایرانی وارد می‌شوند، در مبادی ورودی به مناطق کنترل نموده و جهت رفع تعهدات بانک‌ها ی بازکننده اعتبار، گواهی لازم مبنی بر مطابقت کالا با سفارش را صادر می‌نماید. کالاهایی که تاکنون با گشایش اعتبار اسنادی توسط بانک‌های ایرانی به این مناطق وارد شده است نیز مشمول این تصویب‌نامه می‌شود.

تعیین نحوه تأمین مالی و راهکارهای اصلاحی برای بهبود عملکرد مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران
مصوب ۱۳۸۲/۲/۲۱ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

نحوه تأمین مالی و راهکارهای اصلاحی برای بهبود عملکرد مناطق یاد شده به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - نحوه تأمین منابع:

برای تأمین مالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی سرمایه‌گذاری‌ها به لحاظ ماهیتی به سه

دسته تقسیم می‌شوند:

- ۱- سرمایه‌گذاری‌های تجاری و تولیدی دارای بازده اقتصادی که با بهره‌گیری از م زایای قانونی توسط سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی صورت می‌پذیرند.
- ۲- پروژه‌های زیربنایی که با تعریف مجدد و تنظیم مقررات و ارایه تسهیلاتی از سوی

دولت حتی الامکان، به صورت پروژه‌های دارای بازده اقتصادی درآمده و از طریق بخش خصوصی (داخلی و خارجی) تأمین مالی می‌شوند.

۳- پروژه‌های زیربنایی و اعمال حاکمیتی که فقط توسط دولت و دستگاه‌های اجرایی باید اجرا شوند که به دو طریق خواهد بود:

الف (اصلاحی مصوب ۱۳۸۳/۴/۳) - پروژه‌های عمرانی و طرح‌های حاکمیتی که توسط دستگاه‌های اجرایی براساس بودجه سالانه تحت عنوان پروژه‌های عمرانی و طرح‌های حاکمیتی در مناطق آزاد طراحی می‌شوند در این خصوص مبنای اولیه، اجرای تکالیف تعیین شده برای دستگاه‌های اجرایی در پیوست شماره (۱) تصمیمات اتخاذ شده در کارگروه موضوع تصمیم‌نامه شماره ۲۰/۲۱۷/س/۱۲۵ مورخ ۱۳۸۰/۲/۲۶ هیأت وزیران پیش‌بینی اعتبارات مورد نیاز توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور^(۱) در سرجمع اعتبارات دستگاه‌های اجرایی خواهد نمود.

ب - طرح‌های زیربنایی و حاکمیتی که توسط هیأت مدیره مناطق آزاد تجاری - صنعتی طراحی و از محل عوارض وصولی کالاها یا کمک‌های دولت با شرایط زیر تأمین اعتبار می‌شود:

۱- حداکثر کالای وارد شده از مناطق به سرزمین اصلی به صورت مسافری در سال ۱۳۸۲ در حد سیصد و شصت میلیون (۳۶۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار خواهد بود. سقف مذکور برای سالهای ۱۳۸۳ به بعد در قالب بودجه سالانه سازمان‌های مناطق به تصویب شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی خواهد رسید.

این سقف به موازات تأمین منابع از سایر طرق کاهش خواهد یافت.

۲ (اصلاحی ۱۳۸۳/۴/۳) - واردات مسافری به مناطق آزاد صرفاً محدود به مسافران واقعی بوده که مطابق قوانین و مقررات کشور انجام خواهد شد. سایر روش‌های تأمین منابع مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری‌های یاد شده در قالب برنامه و بودجه‌های سالانه به شرح زیر (مستقلاً یا ترکیبی) می‌باشد:

۱- استفاده از تسهیلات بانکی (مشابه شرایط داخل کشور) برای طرح‌هایی که از توجیه فنی و اقتصادی لازم برخوردار باشند.

۱ - آیین‌نامه اجرایی قانون در تاریخ ۱۳۸۵/۳/۱ به تصویب رسیده و در این مجموعه درج شده است

- ۲- استفاده از تسهیلات خارجی از طریق فاینانس و در قالب بودجه سالانه و سایر روش‌های تأمین مالی نظیر BOT، BOOT، BLT، BRT و ...
- ۳- صدور مجوز انتشار اوراق مشارکت.
- ۴- اختصاص بخشی از منابع حساب ذخیره ارزی به صورت و ام به مناطق آزاد از طریق اصلاح قانون مربوط در مجلس شورای اسلامی.
- ۵- پیش‌بینی منابع مالی مورد نیاز سازمان‌های مناطق آزاد در قالب قوانین بودجه سالانه از سال ۱۳۸۳.
- وزارت امور اقتصادی و دارایی مسئولیت پیگیری تا تحقق روشهای تأمین مالی فوق را بر عهده خواهد داشت.

ب - راهکارهای اصلاحی برای بهبود عملکرد مناطق:

- ۱- دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و هیأت مدیره‌های مناطق، به عنوان نماینده دولت در منطقه مکلفند از تصدی مستقیم و غیرمستقیم امور تولیدی و تجاری اجتناب نموده و این‌گونه امور را به بخش خصوصی واگذار نمایند.
- ۲- دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و هیأت مدیره سازمان‌های مناطق آزاد با همکاری دستگاه‌های ستادی، نسبت به تنظیم و تدوین مقررات و ضوابط حمایت از سرمایه‌گذاری‌های تولیدی در مناطق در دو مرحله به شرح زیر اقدام نمایند:
- الف - در مرحله اول مقررات و ضوابط موجود جمع‌آوری و تنظیم مجدد شوند.
- ب - در مرحله دوم نواقص و کمبودهای مقرراتی و تدابیر لازم برای رفع موانع و تسهیل امور سرمایه‌گذاری را تنظیم نموده و برای تصمیم‌گیری به مراجع ذی‌ربط ارایه کنند.
- ۳- سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی موظفند اصلاحات لازم در ساختار تشکیلاتی خود را، متناسب با وظایف و مأموریت‌های محول شده با نظر دبیرخانه شورای یاد شده و همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور^(۱) تنظیم و به شورای مزبور ارایه نمایند.
- ۴- در خصوص حجم واردات کالاهای تولیدی در مناطق به داخل کشور که در حال حاضر در قالب ارزش افزوده عمل می‌شود، مناطق مجازند به ترتیب اولویت، به یکی از سه

۱ - در حال حاضر معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور.

حالت زیر عمل نمایند:

- الف - میزان ورود کالاها به سرزمین اصلی ضریبی از میزان صادرات آن کالا به خارج از کشور به شرح زیر باشد: (صدور کالا به سایر مناطق مشمول این بند نمی‌گردد)
- ۱- طی یک دوره سه ساله هر واحد تولیدی مجاز باشد به ازای یک واحد صادرات به خارج از کشور، سه واحد به سرزمین اصلی وارد کند.
- ۲- طی دوره سه ساله دوم به ازای هر واحد صادرات به خارج از کشور ، دو واحد واردات به سرزمین اصلی وارد شود.
- ۳- پس از طی دوره سه ساله دوم میزان واردات به ازای صادرات یک به یک شود و سپس به تدریج نسبت مذکور کاهش یابد.
- ب - ورود محصولات تولید شده در مناطق آزاد به داخل کشور به میزان ارزش افزوده مجاز است و مازاد بر آن مطابق قوانین تجاری کشور عمل می‌شود.
- تبصره (اصلاحی مصوب ۱۳۸۳/۴/۳) - تولیدات وارداتی به سرزمین اصلی موضوع قسمت‌های «الف» و «ب» بند (۴) از پرداخت سودبازرگانی معاف می‌باشند.^(۱)
- پ (اصلاحی مصوب ۱۳۸۳/۴/۳) - ورود محصولات تولید شده در مناطق آزاد به سرزمین اصلی، مشروط بر آن که کلیه حقوق ورودی، مواد اولیه و قطعات خارجی به کار رفته در کلای تولیدی وارده به سرزمین اصلی به خزانه دولت پرداخت شود، مجاز است. مواد اولیه و واسطه‌های مصرفی که از سرزمین اصلی پس از اخذ حقوق و ورودی به مناطق آزاد ارسال می‌شود، پس از تولید و صدور محصول نهایی از منطقه آزاد به سرزمین اصلی از پرداخت سودبازرگانی معاف می‌باشند.
- شمول این بند بر مناطق آزاد و ویژه به طور یکسان اعمال خواهد شد.
- ۵ - فراهم کردن شرایط لازم برای فعال شدن یک یا چند شعبه از بانک‌های معتبر جهانی در مناطق و یا ایجاد بانک‌های مستقل غیردولتی در منطقه با مشارکت اشخاص داخلی و خارجی و انتقال بخشی از نقل و انتقالات ارزی دستگاه‌های دولتی به شعب بانک‌های خارجی

۱ - تبصره قبلی به شرح زیر می‌باشد:

تبصره - تولیدات وارداتی به سرزمین اصلی موضوع قسمت‌های «الف» و «ب» بند (۴) از پرداخت هرگونه حقوق ورودی معاف می‌باشند.

تأسیس شده در منطقه.

به منظور ارتقای خدمات بانکی در مناطق آزاد کشور در جهت جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی و رفع مشکلات احتمالی و متناسب نمودن این خدمات با انتظارات سرمایه‌گذاران، کلیه بانک‌های کشور که در مناطق آزاد فعالیت دارند مکلفند:

الف - کلیه فعالیت‌های پولی و بانکی خود را انحصاراً بزرعایت موازین مقرر در آیین‌نامه پولی و بانکی مناطق آزاد تجاری - صنعتی^(۱) انجام دهند.

ب - شعب موجود در مناطق را در حد شعبه مستقل یا ممتاز ارتقاء دهند.

پ - کلیه شعب بانک‌های مستقر در مناطق آزاد تجاری در اجرای ماده (۱۴) آیین‌نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۲)، مکلفند قراردادهای منعقد شده و اگذاری اراضی بین سازمان و متقاضیان را در حکم سند رسمی پذیرفته و تسهیلات اعتباری مربوط را بزرعایت آیین‌نامه پولی و بانکی مناطق آزاد^(۳) به متقاضیان اعطاء نمایند.

۶ (اصلاحی مصوب ۱۳۸۳/۴/۳) - دستگاه‌های دولتی مکلفند در ازای خدمات خود، مناطق آزاد را نیز نظیر سایر نقاط کشور در پوشش خدمات اولویت‌دار خود قرار دهند به استثنای خدمات اولویت‌داری که به موجب قانون برای مناطق معینی وضع شده است.

۷-ارایه تسهیلات بیشتر ب شرکت‌ها و فعالیت‌های بخش خصوصی مناطق از طریق حساب ذخیره ارزی.

۸- ایجاد تسهیلات بیشتر برای مناطق آزاد تجاری-صنعتی جهت جایگزینی لودات تجاری از مناطق آزاد به سرزمین اصلی با اودات تجاری از کشورهای همجوار به سرزمین اصلی

۹- ایجاد شبکه اطلاع رسانی در محل استقرار گمرک سازمان مناطق و ارائه اطلاعات کالاهای وارد شده به مناطق به صورت هموسته به گمرک جمهوری اسلامی ایران.

۱۰- تعیین تکلیف حساب‌های مانده از سنوات قبل و تنظیم صورتهای مالی حسابرسی شده برای ارائه به شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی حداکثر تک‌پایان سال ۱۳۸۲.

۱ و ۳- به آیین‌نامه پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۸/۹/۹ در همین مجموعه مراجعه شود.

۲ - به آیین‌نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۲۳ در همین مجموعه مراجعه شود.

- ۱۱- کلیه شرکت‌های تحت پوشش مناطق آزاد مکلف هستند حداکثر ظرف شش ماه اساسنامه خود را به تصویب شورای عالی برسانند و فعالیت‌های خود را طبق اساسنامه تنظیم و اجرا نمایند.
- ۱۲- سازمان‌های مناطق آزاد کشور موظفند به منظور جلوگیری از قاچاق کالا از من اطق مذکور به داخل کشور، با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط اقدامات لازم را به عمل آورند. اعتبارات مورد نیاز از طریق پیش‌بینی در اعتبارات دستگاه‌های ذی‌ربط تأمین خواهد شد.
- ۱۳- به منظور نظارت بر حسن اجرای این تصویب‌نامه و سایر مصوبات شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی، دبیرخانه شورا مکلف است عملکرد مناطق آزاد و دستگاه‌های اجرایی موظف را به صورت مستمر به کارگروهی متشکل از نمایندگان دبیرخانه شورای عالی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور^(۱) ارائه نماید تا پس از بررسی، نتایج را به شورای عالی گزارش کنند.
- ۱۴- تا زمان اعمال اصلاحات پیش‌بینی شده و ایفای سایر تکالیف قانونی مناطق آزاد کنونی، ارایه هرگونه پیشنهاد جدیدی درخصوص تأسیس مناطق آزاد ممنوع است. پس از آن صرفاً پیشنهادهای برای ایجاد مناطق جهت بررسی در هیأت دولت پذیرفته خواهد شد که مناطق پیشنهادی از زیرساختها و امکانات لازم و کافی برخوردار باشند.
- ۱۵- به منظور تسهیل مبادلات تجاری در سطح مراکز مبادلات تجاری و به منظور ارتقای سطح صادرات و تبدیل شدن این مناطق به پایگاه‌های پردازش صادرات، کلیه دستگاه‌ها مستقر در مناطق آزاد مکلفند انحصاراً قوانین و مقررات مناطق را درخصوص صادرات از این مناطق مورد عمل قرار دهند.
- ۱۶- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور^(۲) موظف است برنامه توسعه مناطق آزاد و ویژه را در دو بخش آمایش سرزمین و همچنین برنامه چهارم توسعه کشور^(۳) به عنوان یک بخش مستقل در نظر گیرد.
- ۱۷- سازمان‌های مناطق آزاد تنها مرجع صدور مجوز فعالیت برای هر نوع فعالیت

۱ و ۲- در حال حاضر معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور.

۳- به مجموعه قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی... از انتشارات این معاونت مراجعه شود.

اقتصادی مجاز در محدوده منطقه آزاد بوده و هرگونه دخالت یا اقدام موازی توسط دستگاه‌های دیگر ممنوع می‌باشد.

۱۸ (اصلاحی مصوب ۱۳۸۳/۴/۳) - مدیریت سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی در مناطق به نمایندگی دولت بالاترین مقام اجرایی منطقه در زمین‌ها و اقتصادی و زیربنایی محسوب شده و کلیه دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی مکلفند ضمن اجرای ماده (۲۷)^(۱) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران، با ارتقای پست مسؤولان دستگاه‌ها و محلی در حد مدیرکلی، از هرگونه فعالیت ناهماهنگ با سازمان‌های مناطق آزاد خودداری نموده و در اجرای مأموریت‌های سازمان‌ها هرگونه هماهنگی و همکاری را مراعات کنند.

۱۹ - حمایت دستگاه‌های دولتی از فعالیت‌های تولیدی، خدماتی در مناطق به دلیل شرایط مناسب‌تر قانونی مناطق آزاد.

۲۰ (اصلاحی ۱۳۹۰/۳/۳۱) - به منظور حمایت دولت از جذب و جلب جریان ترانزیت کالا از کلیه مناطق آزاد تا مرزهای خروجی کشور، عوارض ترانزیت حمل و نقل داخل کشور این قبیل کالاها با هماهنگی و همکاری وزارت راه و شهرسازی بخشوده می‌شود.

۲۱ (اصلاحی مصوب ۱۳۸۳/۴/۳) - ثبت شناورها و هواپیماها در هر یک از مناطق آزاد با رعایت اصل هشتاد و یکم قانون اساسی^(۲) براساس ضوابط مصوب هیأت وزیران طبق ماده (۲۲) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد^(۳) مجاز می‌باشد.^(۴)

شناورها و هواپیماهای ثبت شده در مناطق آزاد به غیر از مواردی که قانون معین نموده است از پرداخت هرگونه وجهی تحت هر عنوان به دستگای اجرایی کشور مستثنی می‌باشند.

۲۲ - اتباع خارجی شاغل در مناطق آزاد تجاری - صنعتی از معافیت مقرر در ماده (۱۳)

۱ و ۳ - به قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مندرج در همین مجموعه مراجعه شود.

۲ - اصل هشتاد و یکم ق.ا.ج.ا.ا. مصوب ۱۳۶۸:

دادن امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات در امور تجاری و صنعتی و کشاورزی و معادن و خدمات به خارجیان مطلقاً ممنوع است.

۴ - به ضوابط ثبت و اعطای تابعیت جمهوری اسلامی ایران به شناوره ا در مناطق آزاد تجاری^۵ صنعتی مصوب ۱۳۸۸/۱/۴ مندرج در این مجموعه رجوع شود.

قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی^(۱) جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۲ - در مدت مقرر قانونی برخوردار می باشند و به هنگام خروج از مناطق ملزم به ارائه مفاسحساب مالیاتی نسبت به زمان اشتغال خود نمی باشند. سازمان‌ها مکلفند تاریخ شروع اشتغال افراد یاد شده را به مبادی ذی ربط اعلام نمایند. متقابلاً نیروی انتظامی مکلف است حسب اظهار رسمی سازمان های مناطق آزاد ، مجوز خروج اتباع خارجی را صادر نماید.

۲۳- آبهای ساحلی تا فاصله ۵۰۰ متر از قلمرو خاکی مناطق آزاد، جزء حریم مناطق آزاد محسوب می شوند.

۲۴ و ۲۵ -^(۲) به موجب بند ۸ تصویب‌نامه مصوب ۱۳۸۳/۴/۳ حذف گردیده است.

از تصویب‌نامه راجع به اتخاذ تصمیماتی در خصوص ورود کالا از مناطق آزاد تجاری - صنعتی به داخل کشور

مصوب ۱۳۸۲/۱۱/۱۹ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

۲ (اصلاحی ۱۳۹۰/۷/۳ و ۱۳۹۰/۷/۱۹) - سود بازرگانی کالاهایی که به صورت تجاری از طریق مناطق آزاد تجاری - صنعتی به سرزمین اصلی وارد می شود، حداکثر تا پانزده درصد ارزش سیف کالاهای مذکور کاهش می یابد. سازمان‌های مناطق آزاد موظفند معادل آن را مطابق آیین‌نامه^(۳) اخذ عوارض در مناطق آزاد به عنوان عوارض ورود آن کالاها از خارج به منطقه آزاد دریافت و بر طبق بودجه سالیانه خود هزینه نمایند. میزان واردات کالا به این صورت سالانه حداکثر سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار خواهد بود. این تصویب‌نامه از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است^(۴) (۵)

۱ - قانون مذکور در این مجموعه درج شده است.

۲ - بندهای ۲۴ و ۲۵ به شرح زیر بوده است:

۲۴ - به منظور توسعه یکپارچه جزیره قشم کلیه اراضی موجود در منطقه ویژه قشم تبدیل به منطقه آزاد گردیده و سازمان منطقه آزاد مسؤول اداره کردن کل جزیره می باشد.

۲۵ - به منظور توسعه سریع منطقه آزاد چابهار، بندر شهید بهشتی و بندر شهید کلاتری چابهار به منطقه آزاد ملحق می گردد.

۳ - آیین‌نامه مذکور مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۷ با اصلاحات بعدی در این مجموعه درج شده است.

۴ - تصویب‌نامه در خصوص کاهش سود بازرگانی کالاهایی که به صورت تجاری از طریق مناطق آزاد تجاری

- ۳- سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی مسئولیت فراهم کردن جاذب‌ها را برای تحقق امور فوق به عهده خواهند داشت.
- ۴- گمرک ایران از طریق استقرار در مبادی خرو جی و ارتباط همزمان ماشینی با گمرک مناطق آزاد تجاری - صنعتی، نظارت بر حسن اجرای این تصویب‌نامه را به عهده خواهد داشت.

صنعتی به سرزمین اصلی وارد می‌شوند مصوب ۱۳۹۰/۹/۲۰ هیأت وزیران:

- ۱- سود بازرگانی کالاهایی که به صورت تجاری از طریق مناطق آزاد تجاری - صنعتی به سرزمین اصلی وارد می‌شود، تا پانزده درصد ارزش سیف کالاهای مذکور کاهش می‌یابد.
- ۲- میزان واردات کالا که مشمول کاهش سود بازرگانی مذکور می‌باشد، حداکثر سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار در سال خواهد بود.
- ۳- این تصویب‌نامه از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است.
- ۵- در خصوص میزان معافیت سود بازرگانی در مناطق ویژه اقتصادی به تصویب‌نامه‌های ذیل توجه فرمایید:
- الف - از تصویب‌نامه در خصوص اعمال تخفیف و معافیت سود بازرگانی در بازارچه‌های مرزی و منطقه ویژه اقتصادی سرخس مصوب ۱۳۸۸/۸/۸:....
- ۲- مفاد تصویب‌نامه^(*) شماره ۷۰۴۶۶/ت/۳۰۳۶۶-هـ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۷ به استثنای بند (۲) آن به منطقه ویژه اقتصادی سرخس تسری می‌یابد.
- ب- تصویب‌نامه در خصوص میزان معافیت سود بازرگانی برای ورود کالا از طریق بندر آبادان، خرمشهر، چوئبده، بوشهر و جزیره هرمز مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۲۴:
- تصویب‌نامه^(*) شماره ۷۰۴۶۶/ت/۳۰۳۶۶-هـ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۷ و اصلاحات بعدی آن، موضوع تصویب‌نامه‌های شماره ۱۰۲۶۸/ت/۳۹۴۶۴-هـ مورخ ۱/۳۱/۱۳۸۷ و شماره ۲۰۷۳۲۹/ت/۳۹۲۴۶-هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۰ برای اجرا در سال ۱۳۸۸ تنفیذ می‌گردد.
- ۲- میزان تخفیف سود بازرگانی برای ورود کالا از طریق بندر خرمشهر (موضوع تصویب‌نامه شماره ۷۰۴۶۶/ت/۳۰۳۶۶-هـ مورخ ۲۷/۱۲/۱۳۸۷) در سال ۱۳۸۸ بیست و پنج درصد می‌باشد.
- * ۱- تصویب‌نامه شماره ۷۰۴۶۶/ت/۳۰۳۶۶-هـ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۷ هیأت وزیران:
- ۱- ورود کالا از طریق بندر آبادان، خرمشهر و چوئبده تا پایان سال ۱۳۸۳ مشمول بیست درصد (۲۰٪) معافیت سود بازرگانی می‌باشد.
- ۲- میزان تخفیف فوق برای ورود کالا از بندر بوشهر و جزیره هرمز پانزده درصد (۱۵٪) می‌باشد.
- ۳- پارچه و پوشاک موضوع فصول ۵۰ لغایت ۵۵ و فصول ۵۸ و ۶۰ جدول پیوست آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، انواع خودرو سواری، برنج و لوازم خانگی به ترتیب فهرست پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت می‌باشد، از شمول تسهیلات موضوع این تصویب‌نامه خارج می‌باشد.
- ۴- کالاهای ترانزیت اعم از داخلی و خارجی مشمول این تسهیلات نخواهند بود.
- * ۲- تصویب‌نامه شماره ۷۰۴۶۶/ت/۳۰۳۶۶-هـ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۲۷ برای اجرا در سال ۱۳۸۸ تنفیذ شده است.

تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی خوزستان و جزیره مینو و شلمچه به عنوان

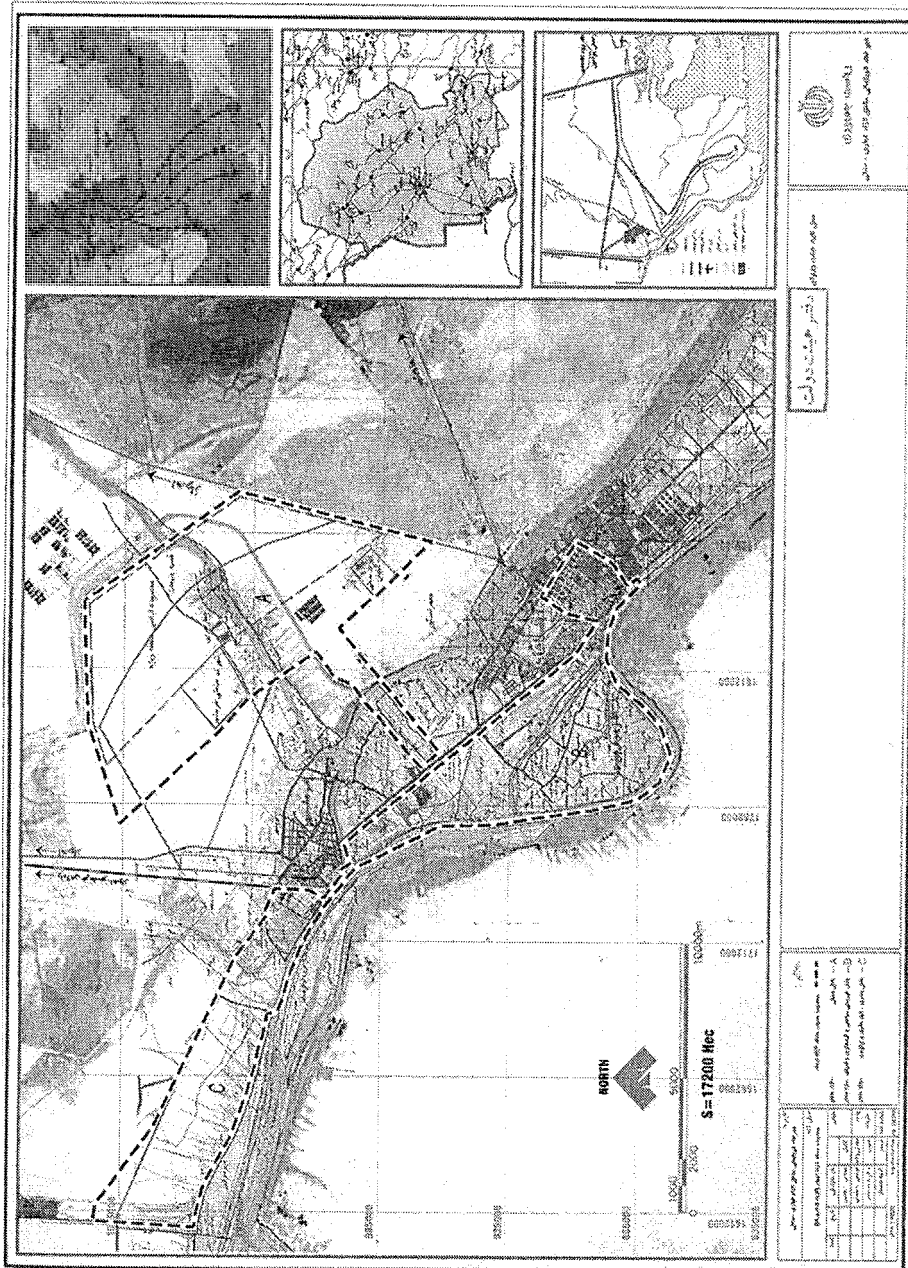
محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی اروند

مصوب ۱۳۸۴/۳/۸ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

- ۱ - محدوده فعلی منطقه ویژه اقتصادی خوزستان^(۱) و جزیره مینو و شلمچه به شرح نقشه پیوست که به مهر دفتر هیأت دولت تأیید می‌شود به عنوان محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی اروند (آبادان - خرمشهر) تعیین می‌شود.^(۲) (۳)
- ۲ - کلیه قوانین و مقررات حاکم بر آب‌ها و رودخانه‌ها در سرزمین و نظامات توسعه و بهره‌برداری از منابع آب رودخانه کلرون، بهمینشیر و اروند رود همچنان لازم‌الرعایه می‌باشد.
- ۳ (اصلاحی ۱۳۸۵/۱۱/۴) - درآمدهای شهرداری آبادان ناشی از اخذ عوارض با رعایت مقررات مربوط کماکان برقرار می‌باشد.

- ۱ - تصویب‌نامه تعیین منطقه ویژه اقتصادی خوزستان مصوب ۱۳۷۵/۹/۲۴ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد : منطقه ویژه اقتصادی خوزستان واقع در ضلع شمالی شهرستان‌های خرمشهر و آبادان (به استثنای کانال ژیان) با وسعت تقریبی (۲۰۰۰) هکتار به شرح نقشه پیوست تعیین و شرکت «توسعه فراگیر عمران خوزستان» به عنوان سازمان مسؤؤل منطقه مزبور تعیین می‌شود.
حدود اختیارات سازمان مسؤؤل یاد شده بر طبق تصویب‌نامه شماره ۱۵۰۰۳/ت/۴۲۸۹۰ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشد.
- ۲ - منطقه ویژه اقتصادی خرمشهر موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۸۳۸۲/ت/۱۸۲۵۱ مورخ ۱۳۷۶/۴/۳۰ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد به شرح ذیل در منطقه آزاد اروند ادغام شده است:
منطقه ویژه اقتصادی خرمشهر به مساحت تقریبی دو بیست و سی (۲۳۰) هکتار، به شرح نقشه پیوست، در کنار اروندرود و در جنب گمرکات این بندر ایجاد و به عنوان منطقه دوم به منطقه ویژه اقتصادی خوزستان (موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۹۱۱۳/ت/۱۷۵۴۳ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۲۲) اضافه و سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران به عنوان سازمان مسؤؤل منطقه مزبور تعیین می‌شود.
حدود اختیارات سازمان مسؤؤل یاد شده بر طبق تصویب‌نامه شماره ۱۵۰۰۳/ت/۴۲۸۹۰ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشد.
- ۳ - به موجب تصویب‌نامه مصوب ۱۳۸۷/۹/۲۷ هیأت وزیران حوزه مشاورت رییس جمهور در امور مناطق آزاد و ویژه اقتصادی موظف شده است با هماهنگی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و همکاری استانداری با رعایت قوانین و مقررات مربوط نسبت به اجرای تصمیم مربوط به ترخیص انواع خودروها و ماشین آلات سنگین راهسازی و پلاک‌گذاری در منطقه آزاد تجاری^۰ صنعتی اروند وفق مقررات و ضوابط مناطق آزاد اقدام نماید.

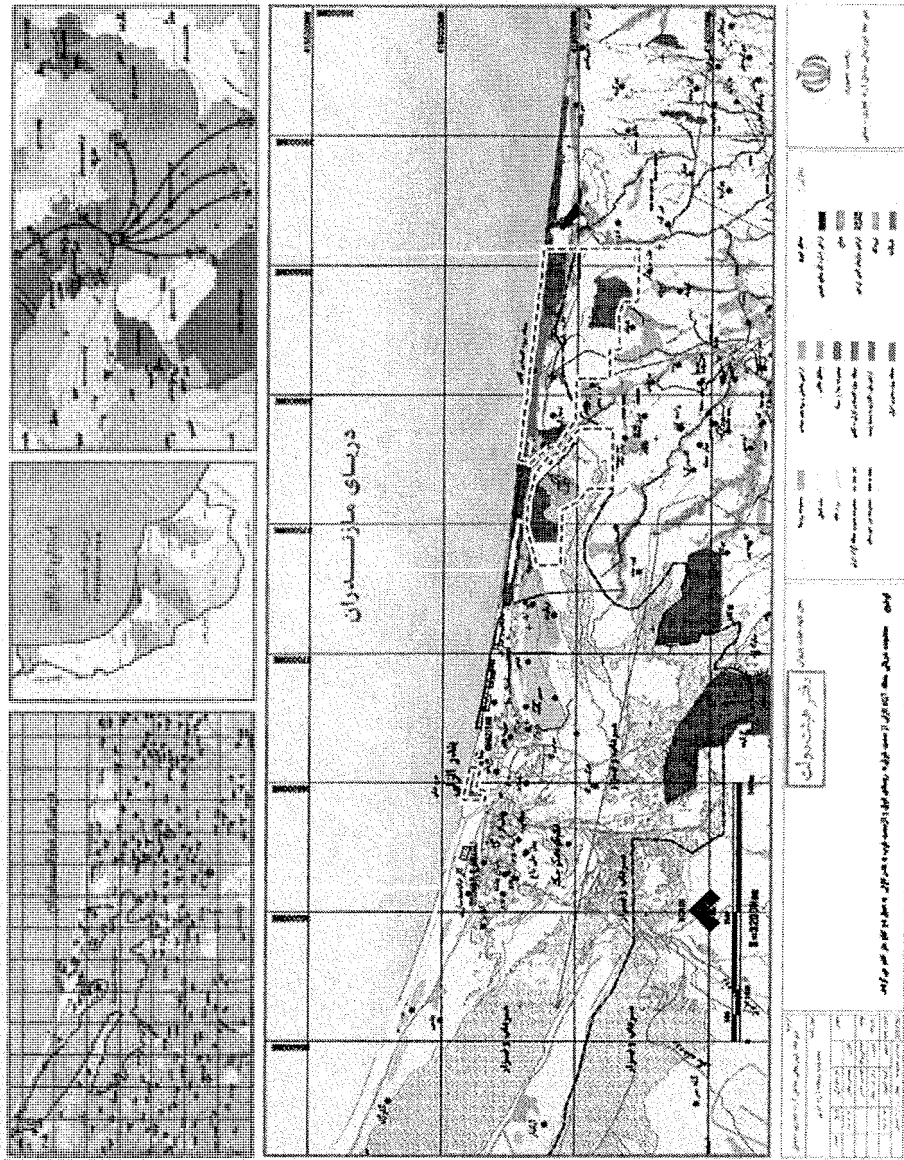
نقشه محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی اروند

تعیین محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی**مصوب ۱۳۸۴/۳/۸ هیأت وزیران**

محدوده منطقه ویژه اقتصادی گلشن - بندرانزلی و شهرک صنعتی انزلی به شرح نقشه پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت می‌باشد به عنوان محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی تعیین می‌گردد.

نقشه محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی

اتخاذ تصمیماتی به منظور واگذاری زمین مورد نیاز

دانشگاه‌های دولتی در مناطق آزاد

مصوب ۱۳۸۴/۶/۵ وزیران عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

- ۱- زمین مورد نیاز صرفاً با کاربری آموزشی و تحقیقاتی به طور رایگان در اختیار دانشگاه‌های صنعتی شریف و تهران در منطقه آزاد کیش قرار گیرد.
- ۲- در خصوص سایر دانشگاه‌های دولتی، مناطق آزاد می‌توانند تا هشتاد درصد ارزش زمین با لحاظ شرایط فوق تخفیف قائل شوند.

تعیین محدوده منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

مصوب ۱۳۸۵/۹/۱۲ هیأت وزیران

- محدوده منطقه ویژه اقت صادی انرژی پارس موضوع تصویب‌نامه شماره ۶۵۶۰۱/ت/۲۰۶۶۷ ک مورخ ۱۳۷۷/۱۰/۲۱^(۱) از شمال به رشته کوه زاگرس، از جنوب به خلیج فارس (منتهی به حد نهایی آبهای قلمرو انحصاری ایران)، از شرق به محدوده روستاهای چاه مبارک، کنار خیمه، بنود، زیار، بساطین و هاله و از غرب به مج‌اورت روستای نخل غانم به وسعت تقریبی سی هزار هکتار به استثنای پارک ملی نای بند موضوع مصوبه شماره ۱۲/۱۱۹۷۵/۱ مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۲ شورای عالی حفاظت محیط زیست به شرح نقشه پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت است تعیین می‌گردد.^(۲)

۱ - تصویب‌نامه مذکور به شرح ذیل می‌باشد: منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس به منظور فعالیت در صنایع وابسته به نفت و گاز در زمینی به وسعت تقریبی ۱۰۰۰۰ هکتار (به شرح نقشه پیوست) - که از شمال به کوه های عسلویه، از جنوب به رودخانه گاوبرجی، خلیج نای بند و خلیج فارس (منتهی به حد نهایی آبهای قلمرو انحصاری ایران)، از شرق به محدوده روستاهای بزباز، اخند، عسگری و چاه مبارک در حاشیه جاده اصلی بوشهر، بندرعباس و از غرب به روستای شیرینو محدود می‌باشد ایجاد و شرکت مهندسی و توسعه نفت به عنوان سازمان مسؤو ل این منطقه تعیین می شود . منطقه فوق‌الذکر به میزانی که حصارکشی شده چنانچه مورد تأیید گمرک جمهوری اسلامی ایران قرارگیرد، عملیاتی خواهدشد.

حدود اختیارات سازمان مسؤو ل یادشده مطابق تصویب‌نامه شماره ۴۲۸۹۰/ت/۱۵۰۰۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشد.

۲ - تصویب‌نامه شماره ۴۰۵۵۶/۲۵۷۶۲۳ مصوب ۱۳۸۸/۱۱/۲۸ هیأت وزیران:

- ۱- محدوده شانزده هزار هکتاری تعیین شده در تصویبنامه^(۱*) شماره ۱۷۳۶۴۹/ت/۳۷۲۰۷ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۲۶ با رعایت سایر موارد تصویبنامه یاد شده به منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس موضوع تصویبنامه شماره ۱۳۸۶/ت/۶۵۶۷ ک مورخ ۱۳۷۷/۱۰/۲۱ به شرح نقشه پیوست که تأیید شده به مهر پیوست تصویبنامه هیأت وزیران است، الحاق می‌شود.
- ۲- هرگونه اقدام در منطقه یاد شده پس از انجام مطالعات ارزیابی زیست محیطی و رعایت کامل منابع مطالعات مذکور و سایر قوانین و مقررات زیست محیطی و حفظ منابع طبیعی صورت گیرد.
- * ۱- تصویبنامه شماره ۱۷۳۶۴۹/ت/۳۷۲۰۷ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۲۶:
- الف - حدود (۱۶۰۰۰) هکتار از اراضی بلا معارض ملی و منابع واقع در استان بوشهر (در محدوده اول و سوم نقشه پیوست^(۲*)) که تأیید شده به مهر پیوست تصویبنامه هیأت وزیران است) مشروط به انجام موارد زیر به وزارت نفت واگذار می‌گردد:
- ۱- عدم تداخل با مناطق حفاظت شده محیط زیست.
  - ۲- ایجاد فنس یا سیم خاردار در مرز شمالی اراضی حفاظت شده.
  - ۳- ایجاد فضای سبز و جنگل کاری در محدوده سوم اراضی واگذار شده بر اساس طراحی مهندسی مشاور و عدم ایجاد تأسیسات در آن قسمت.
  - ۴- انجام ارزیابی زیست محیطی عبور کریدور خط لوله از رود خانه موند.
  - ۵- انجام ترتیبات لازم برای امکان عبور و مرور مردم منطقه.
  - ۶- پیاده نمودن محل اراضی واگذار شده بر روی نقشه عمومی کشور (سازمان نقشه برداری یا سازمان جغرافیایی ارتش) (با تأیید ادارات منابع طبیعی و ثبت استان توسط وزارت نفت) ظرف مدت سه ماه.
  - ۷- رعایت پدافند غیر عامل برای پروژه‌های اجرایی.
  - ۸- حل و فصل مسایل و مشکلات احتمالی اراضی واگذار شده سالهای قبل در چارچوب قوانین و مقررات مربوط توسط وزارت نفت به قائم مقامی وزارت جهاد کشاورزی.
  - ۹- ارایه طرح توسعه و پروژه‌های آبی با تعیین مقدار و محل اراضی مورد نیاز توسط وزارت نفت ظرف مدت شش ماه.
  - * ۲- نقشه مذکور تحت عنوان نقشه الحاقی به منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در این مجموعه درج شده است.

نقشه محدوده منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

سازمان نقشه‌نگاری

مصنوعات معدنی طبیعی و کک و زغال

نقشه‌نگاری و امور مناطق

واحد GIS/R.S

۱۳۸۵ / ۱۰ / ۲۰
۱۳۹۲

محدوده پارک ملی نای بند

محدوده تقریبی منطقه ویژه اقتصادی انرژی عسلویه

محدوده داخلی منطقه ویژه عسلویه

پارک ملی نایبند به مساحت ۲۶۰۰ هکتار

مقیاس ۱:۳۵۰۰۰۰

نقشه الحاقی به محدوده منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

از تصویب‌نامه تعیین متن تطبیق ترجمه (چهار) پیوست موافقتنامه تجاری اکو برای ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های مربوط

مصوب ۱۳۸۶/۱۲/۲۷ هیأت وزیران

ماده ۳۰: مناطق آزاد

۱- طرف‌های متعاقد کلیه اقدامات لازم را معمول خواهند داشت تا اطمینان حاصل شود که کالاهایی که تحت پوشش گواهی مبدأ اکو مبادله می‌شوند و در مسیر حمل از یک منطقه آزاد واقع در قلمرو آنها استفاده می‌کنند، با کالاهای دیگری جایگزین نمی‌گردند و مورد هیچگونه جابجایی غیر از عملیات متعارف جهت جلوگیری از خرابی آنها، قرار نمی‌گیرند.

۲- به عنوان استثنایی بر مقررات مندرج در بند ۱، هرگاه محصولات دارای مبدأ یکی از کشورهای متعاقد تحت پوشش گواهی مبدأ اکو وارد یک منطقه آزاد می‌شوند و مورد فرآوری قرار می‌گیرند، مقامات ذیربط بنا به درخواست صادرکننده یک گواهی مبدأ جدید اکو صادر خواهند کرد به شرطی که فرآوری انجام شده با مقررات این پروتکل مطابقت داشته باشد.

ماده ۳۳: کالاهای ترانزیتی و نگهداری شده در انبار

کالاهایی را که با مقررات عنوان ۲^(۱) مطابقت دارند و در تاریخ به اجراء درآمدن موافقتنامه در حال حمل بوده یا در قلمرو یکی از طرف‌های متعاقد بطور موقت نگهداری می‌شوند یا در انبارهای تحت نظارت یا در مناطق آزاد قرار دارند. می‌توان به عنوان محصولات دارای مبدأ پذیرفت مشروط بر اینکه ظرف چهارماه از تاریخ به اجراء درآمدن موافقتنامه، گواهی مبدأ اکو آنها که به طور عطف به ماسبق تهیه شده و هرگونه مدرک مثبتی ای راجع به وضعیت حمل آنها، به مقامات گمرکی کشور واردکننده تسلیم شود.

تعیین محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی ارس

مصوب ۱۳۸۷/۹/۱۴ هیأت وزیران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۹/۱۴ که در مرکز استان آذربایجان شرقی تشکیل شد، به استناد ماده واحده قانون توسعه محدوده منطقه آزاد ارس - مصوب ۱۳۸۵ - تصویب نمود:

۱ - برای ملاحظه «مقررات عنوان ۲» به سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران رجوع شود.

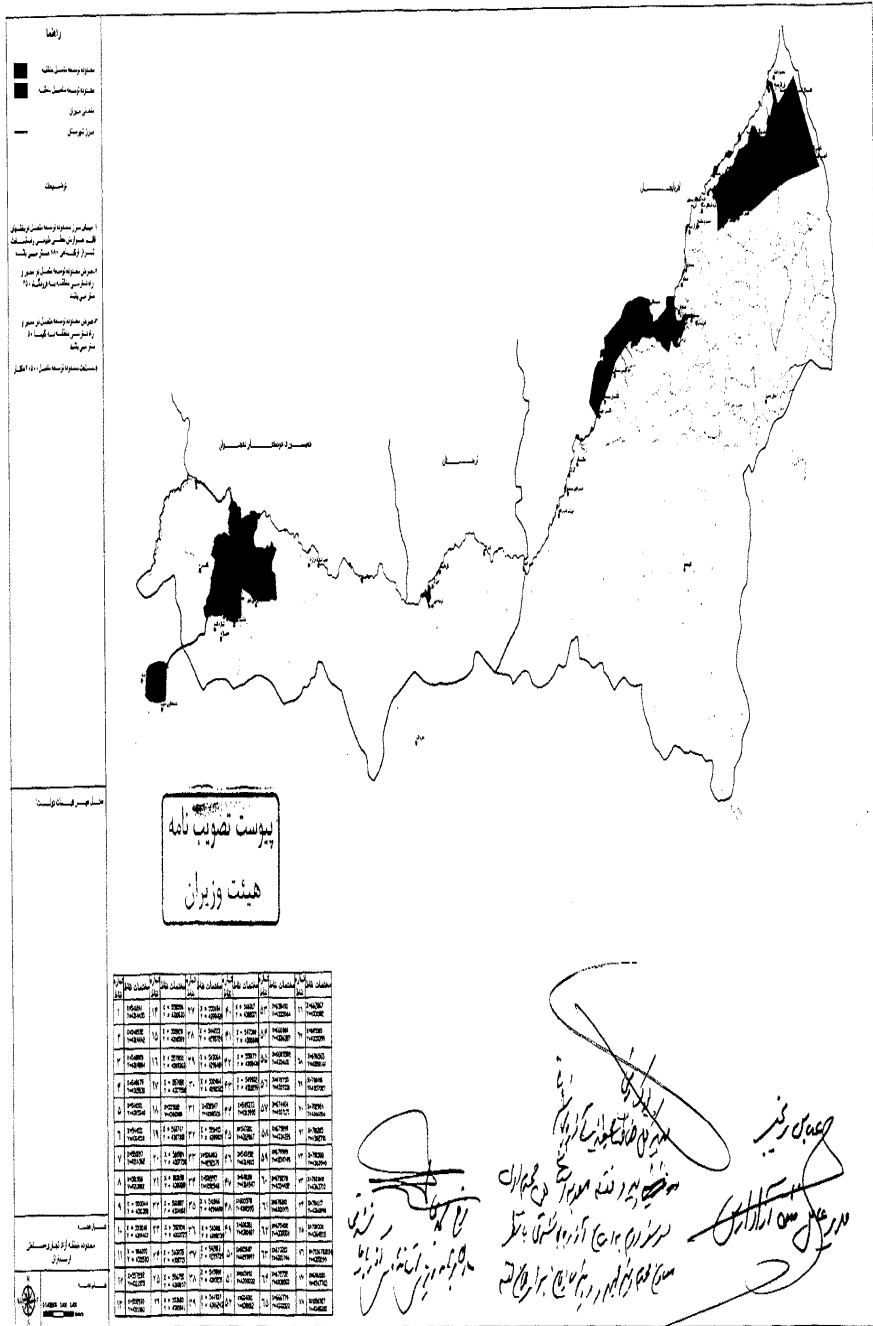
محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی ارس به شرح نقشه پیوست که تأیید شده به مهر «پیوست تصویبنامه هیأت وزیران» می باشد، تعیین می گردد.

این تصویبنامه جایگزین تصویبنامه شماره ۲۰۷۰۸/ت/۳۰۸۲۰هـ مورخ ۱۳۸۴/۴/۷^(۱) می گردد.

---

۱ - این تصویبنامه مربوط به تعیین منطقه آزاد تجاری ° صنعتی ارسباران (جلفا) است.

نقشه محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی ارس

Handwritten signatures and official stamps are present in the bottom right corner of the map area.

تعیین نرخ هزینه‌های دریافتی در قبال خدمات ارائه شده در مناطق ویژه اقتصادی

مصوب ۱۳۸۸/۶/۴ هیأت وزیران

نرخ هزینه‌های دریافتی در قبال خدمات ارائه شده در مناطق ویژه اقتصادی شیراز، پتروشیمی، پیام، کشتی‌سازی خلیج فارس، یزد، پارس، ارگ جدید، سیرجان، سرخس، سلفچگان، صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس، بوشهر، شهید رجایی و امیرآباد به شرح پیوست^(۱) که تأییدشده به مهر پیوست تصویبنامه هیأت وزیران است، تعیین می‌شود.

تشکیل شورایی به منظور ایجاد هماهنگی فیما بین سازمان‌های

مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی

۱ (اصلاحی ۱۳۹۰/۳/۳۱، ۱۳۹۰/۴/۸ و ۱۳۹۰/۵/۱۶) - به منظور ایجاد هماهنگی بین

سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران، شورایی متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی (رییس) و وزیر صنعت، معدن و تجارت، وزیر امور خارجه، وزیر راه و شهرسازی، معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی، رییس جمهور و آقای حمید بقایی (دبیر) تشکیل می‌شود.

۲ - (اصلاحی ۱۳۸۹/۷/۳) - وظایف و اختیارات هیأت وزیران در قانون چگونگی اداره

مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۲^(۲) - و اصلاحات بعدی آن (به استثنای تبصره (۲) ماده (۱) قانون مذکور) و قانون تشکیل و اداره مناطق و ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - (به استثنای تبصره ۲ ماده ۱ قانون مذکور) و مقررات مندرج در سایر قوانین صرفاً در خصوص مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی به وزیران عضو شورا تفویض می‌شود.

۳ - تصمیم‌گیری در خصوص امور اجرایی موضوع یاد شده به کلیه اعضای شورا به عنوان

نمایندگان ویژه رییس جمهور و تصویب و اصلاح آیین‌نامه‌ها و مقررات مربوط به موضوع یاد

۱ - برای اطلاع از پیوست مذکور به مجموعه قوانین سال ۱۳۸۸ روزنامه رسمی کشور رجوع شود.

۲ - قانون مزبور در این مجموعه درج شده است.

شده به وزیران عضو شورا تفویض می‌شود.

۴- تصمیمات و مصوبات اکثریت اعضاء یا وزیران عضو شورا (حسب مورد) در حکم تصمیمات رییس جمهور و هیأت وزیران بوده و با رعایت ماده (۱۹) آیین‌نامه داخلی هیأت دولت قابل صدور است.

۵- دبیرخانه شورای یاد شده در دفتر هیأت دولت خواهد بود.

محسوب شدن معاونان مرکز امور مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

همتراز مقامات بند (ه) ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری

مصوب ۱۳۸۹/۴/۲۷ وزیران عضو کمیسیون اجتماعی و دولت الکترونیک

معاونان مرکز امور مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی، همتراز مقامات موضوع

بند «ه» ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری^(۱) - مصوب ۱۳۸۶ - محسوب می‌شوند.

اصلاح مصوبه شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی

مصوب ۱۳۸۹/۵/۹ هیأت امنای حساب ذخیره ارزی

بخش «ج»

تبصره بند (۷) - برای رفع تعهد از اعتبارات گشایش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

که اسناد آنها تا زمان ابلاغ این مصوبه به بانک های عامل توسط بانک مرکزی جمهوری

اسلامی ایران، معامله شده است، براساس گواهی صادره توسط سازمان هر منطقه و برای

کالاهای وارده (اسناد معامله شده) بعد از ابلاغ این مصوبه بر اساس نمونه پیوست که به مهر

«دفتر هیأت دولت» تأیید شده است، اقدام می‌شود.

۱ - ماده ۷۱ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸: سمت‌های ذیل مدیریت سیاسی محسوب شده و

به عنوان مقام شناخته می‌شوند و امتیاز شغلی مقامات مذکور در این ماده به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف ° رؤسای سه قوه (۱۸۰۰۰) امتیاز.

ب ° معاون اول رئیس جمهور، نواب رئیس مجلس شورای اسلامی و اعضاء شورای نگهبان (۱۷۰۰۰) امتیاز.

ج ° وزراء، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و معاونین رئیس جمهور (۱۶۰۰۰) امتیاز.

د - استانداران و سفراء (۱۵۰۰۰) امتیاز.

ه - معاونین وزراء (۱۴۰۰۰) امتیاز.

گواهی ورود کالا به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

بانک.....

بازگشت به نامه شماره ..... مورخ .....

در اجرای مصوبه مورخ ..... هیأت امنای حساب ذخیره ارزی بدین وسیله

گواهی می‌شود کالای مشروحه زیر:

شماره اعتبار اسنادی ..... شماره پروفرما ..... شماره بارنامه حمل .... کشور مبدأ

..... ارزش کالای وارده (به ارز معامله شده طبق شرایط حمل مندرج در اعتبار اسنادی)

..... به تعداد ..... وزن خالص / ناخالص ..... تعرفه گمرکی .... به نام ..... در تاریخ ..... طبق

مانیفیست / پروانه ترانزیت شماره ..... صادره شرکت حمل و نقل / منطقه ..... توسط ..... وارد و

ارزش استنباطی آن به مبلغ ..... توسط سازمان منطقه تعیین شده و طی قبض انبار شماره ..... به

سایت عملیاتی ..... انتقال یافت.

مدیرعامل سازمان منطقه: امضاء ارزیاب گمرک منطقه آزاد/ ویژه اقتصادی:

مهر و امضاء مسؤول گمرک منطقه آزاد/ ویژه اقتصادی:

موظف نمودن کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در سطوح ملی و استانی به اجرای

تصمیماتی در راستای تحقق فرمان مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و عزم جدی

دولت دهم برای کاهش و به حداقل رساندن قاچاق کالا و ارز

مصوب ۱۳۸۹/۶/۹ نماینده ویژه رییس جمهور در ستاد مرکزی مبارزه

با قاچاق کالا و ارز

ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز که در این تصمیم‌نامه به اختصار «ستاد» نامیده

می‌شود و تمامی دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در سطوح ملی و استانی موظفند در راستای

تحقق فرمان مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و عزم جدی دولت دهم برای کاهش و به

حداقل رساندن قاچاق کالا و ارز، با استفاده از تمامی اختیارات، مسؤولیت‌ها و ظرفیت‌های

موجود نسبت به اجرای تصمیمات زیر حسب مورد اقدام نمایند:.....

۸- بازنگری میزان معافیت کالای ورودی همراه مسافر با همکاری مرکز امور مناطق آزاد

تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و گمرک ایران و ارائه پیشنهاد لازم به هیأت وزیران.

اجرای طرح‌های عادی یا طرح‌هایی با شرایط ترجیحی در مناطق آزاد

تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و کمتر توسعه یافته

مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۸ هیأت امنای حساب ذخیره ارزی

در مواردی که محل اجرای طرح‌های مشمول استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی اعم از طرح‌های عادی یا طرح‌هایی با شرایط ترجیحی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و کمتر توسعه یافته واقع شده باشد و از این حیث مقررات متعددی برای تعیین دوره تأمین مالی و نرخ سود مورد انتظار آنها به تشخیص بانک عامل حاکم شود، انتخاب مقررات حاکم در موارد مذکور برعهده خود متقاضی خواهد بود.

این حکم در قراردادهای جدید و طرح‌هایی که قرارداد مشارکت مدنی آن خاتمه یافته است و در مرحله بعدی مستلزم تبدیل به قرارداد فروش اقساطی است، قابل اجرا است.

از تصویب‌نامه اجرای طرح‌های مربوط به مناطق آزاد در منطقه

آزاد تجاری - صنعتی انزلی

مصوب ۱۳۸۹/۱۱/۳ هیأت وزیران

مرکز امور مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور موظفند با همکاری استانداری و رعایت قوانین و مقررات، نسبت به اجرای تصمیمات زیر اقدام نمایند:

۱- اعطای مجوز تردد خودروهای پلاک منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی تا شعاع پنجاه کیلومتر از نقاط مرزی منطقه.

...

اتخاذ تصمیماتی به منظور تقویت عملکرد تجارت خارجی کشور

مصوب ۱۳۹۰/۶/۱۳ نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه توسعه صادرات

به منظور تقویت عملکرد تجارت خارجی کشور، دستگاه‌های اجرایی حسب مورد موظفند

نسبت به اجرای موارد زیر اقدام نمایند:

۱ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - دستگاه‌های اجرایی دخیل در تجارت خارجی موظفند هر سال

حداکثر تا پانزدهم آبان ماه «برنامه توسعه تجارت خارجی» سال آتی خود را با تأکید بر صادرات و تسهیل تجارت بنگاه‌های مربوط و با تعیین اهداف کمی و کیفی تهیه و به وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت ایران) ارایه نمایند تا وزارت یاد شده با تلفیق آنها «برنامه سالانه توسعه تجارت خارجی کشور» را تا پانزدهم بهمن ماه هر سال جهت تصویب به کارگروه توسعه صادرات ارایه نماید.

۲ - دستگاه‌های اجرایی دخیل در تجارت خارجی موظفند هر سه ماه یک بار گزارش عملکرد خود در راستای برنامه سالانه تجارت خارجی را بر اساس «دستورالعمل نظام پایش و ارزیابی تجارت خارجی» موضوع بند (۳) تدوین و به وزارت یاد شده ارسال نمایند. وزارت مذکور موظف است گزارش جامع ارزیابی عملکرد دستگاه‌ها در مقاطع یاد شده را به کارگروه توسعه صادرات ارایه نماید.

۳ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاه‌های مرتبط «دستورالعمل نظام پایش و ارزیابی تجارت خارجی» را مشتمل بر عملکرد و کارکرد تخصصی هر دستگاه و بخش، شاخص‌ها و نحوه ارزیابی عملکرد و غیره ظرف یک‌ماه تهیه و با تأیید وزیر صنعت، معدن و تجارت ابلاغ نماید.

۴ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - وزارت صنعت، معدن و تجارت به عنوان متولی تحلیل و تلفیق آمار تجارت خارجی کالاها و خدمات، موظف است نسبت به تهیه آمار یاد شده در حوزه‌های مختلف از جمله مبادلات مرزی، تجارت از مبادی مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی و همچنین تجارت چمدانی، کالای همراه مسافر و غیره به صورت یکپارچه اقدام و آمار تلفیقی تجارت رسمی و غیر رسمی برای هر یک از کدهای سیستم هماهنگ تعرفه (HS) در سرفصلی‌های این بند به طور سالانه اقدام و با تعیین میزان تحقق اهداف مصوب هر بخش به کارگروه توسعه صادرات ارایه نماید.

۵ (اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸) - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است بر اساس ظرفیت تولیدی کشور، حقوق مصرف کنندگان، تنظیم بازار داخلی و غیره، سقف صادرات برای هر یک از کالاهای مندرج در کتاب قانون مقررات صادرات و واردات را تعریف و هنگامی که واردات و صادرات هر یک از کالاها در مقاطع سه ماهه هر یک از اجزاء حقوق مصرف کنندگان، تولید داخلی، تنظیم بازار و سایر موارد را تهدید نماید نسبت به اطلاع رسانی و اتخاذ تدابیر لازم با هماهنگی کارگروه توسعه صادرات اقدام نماید.

تعیین سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت مناطق ویژه اقتصادی سیستان

(رامشار)، نمین، کازرون، کاوه، بجنورد، لاوان، پاریان و بانه

مصوب ۱۳۹۰/۶/۲۲ نمایندگان ویژه رییس جمهور در شورای هماهنگی مناطق آزاد

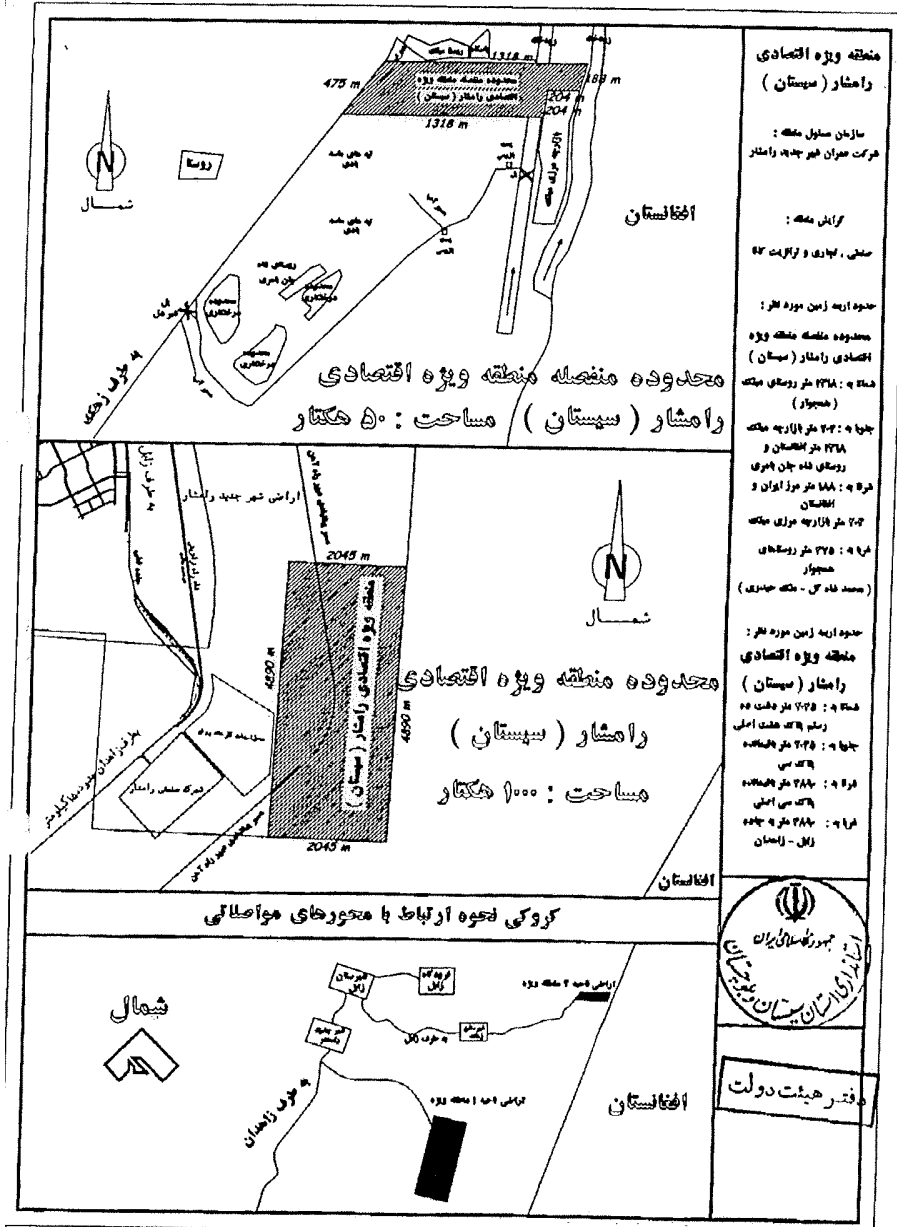
تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت مناطق ویژه اقتصادی سیستان (رامشار)، نمین، کازرون، کاوه، بجنورد، لاوان، پاریان و بانه به شرح جدول زیر و نقشه های پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت است، تعیین می‌شود.

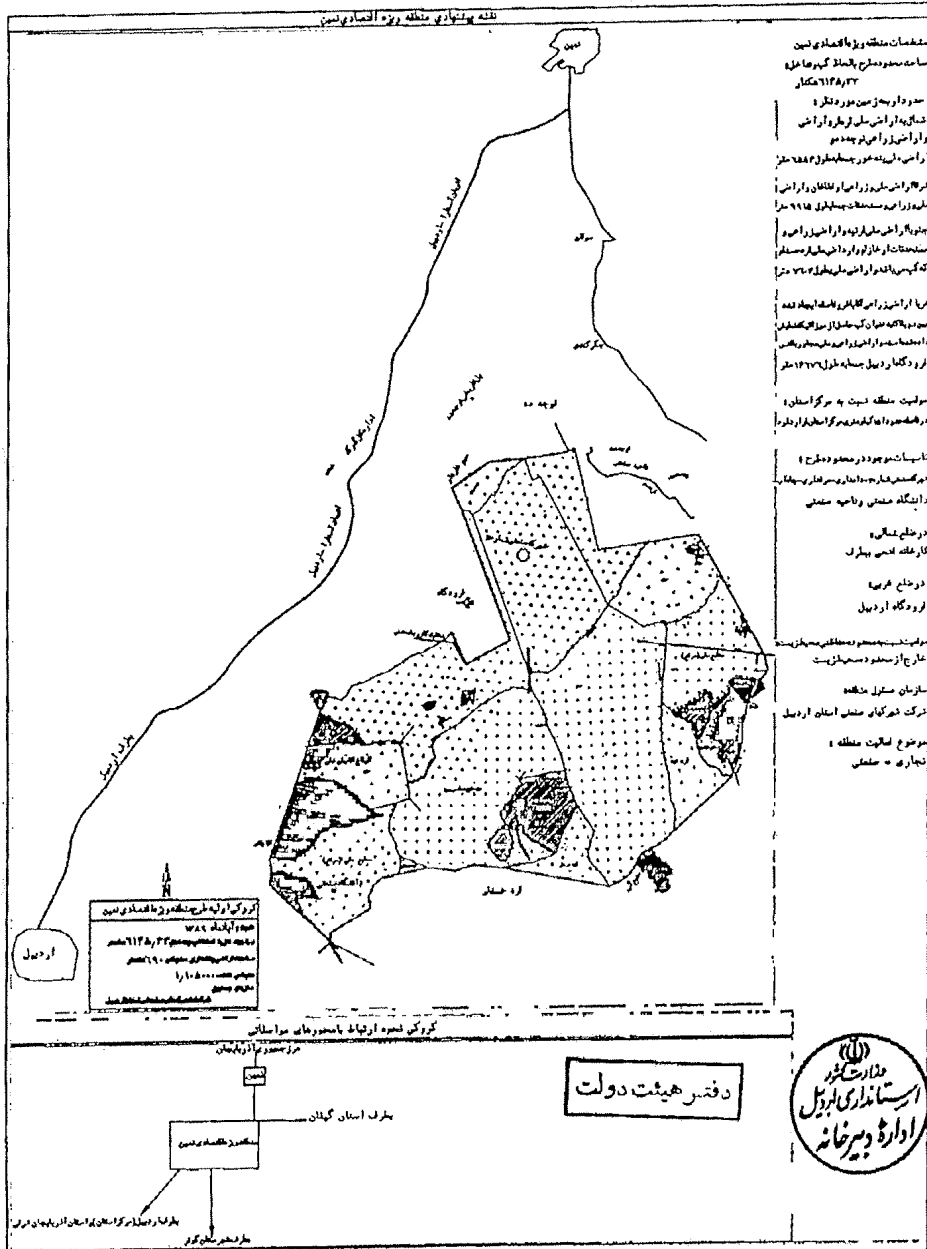
نام منطقه ویژه اقتصادی	استان	گرایش	مساحت (هکتار)	سازمان مسؤول	وضعیت سازمان مسؤول
سیستان (رامشار)	سیستان و بلوچستان	صنعتی، تجاری و ترانزیت کالا	۱۰۵۰	شرکت عمران شهر جدید رامشار	دولتی
نمین	اردبیل	تجاری صنعتی	۶۱۴۵/۳۳	شرکت شهرک های صنعتی استان اردبیل	دولتی
کازرون	فارس	صنایع تبدیلی کشاورزی	۳۰۰	شرکت شهرک های صنعتی استان فارس	دولتی
کاوه	مرکزی	صنعتی تجاری خدماتی	۲۵۰۰	شرکت شه ر صنعتی کاوه	غیردولتی

دولتی	شرکت شهرک های صنعتی استان خراسان شمالی	۳۵۵	◦ تجاری ◦ صنعتی آموزشی	خراسان شمالی	بجنورد
دولتی	شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفثی ایران	۷۷۷۵	انرژی، شیلات و آبخیزداری	هرمزگان	لاوان
دولتی	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران	۹۸۰۰	◦ صنعتی تجاری	هرمزگان	پارسیان
دولتی	شرکت شهرک های صنعتی استان کردستان	۱۰۱/۵	صنایع تبدیلی و بسته بندی	کردستان	بانه

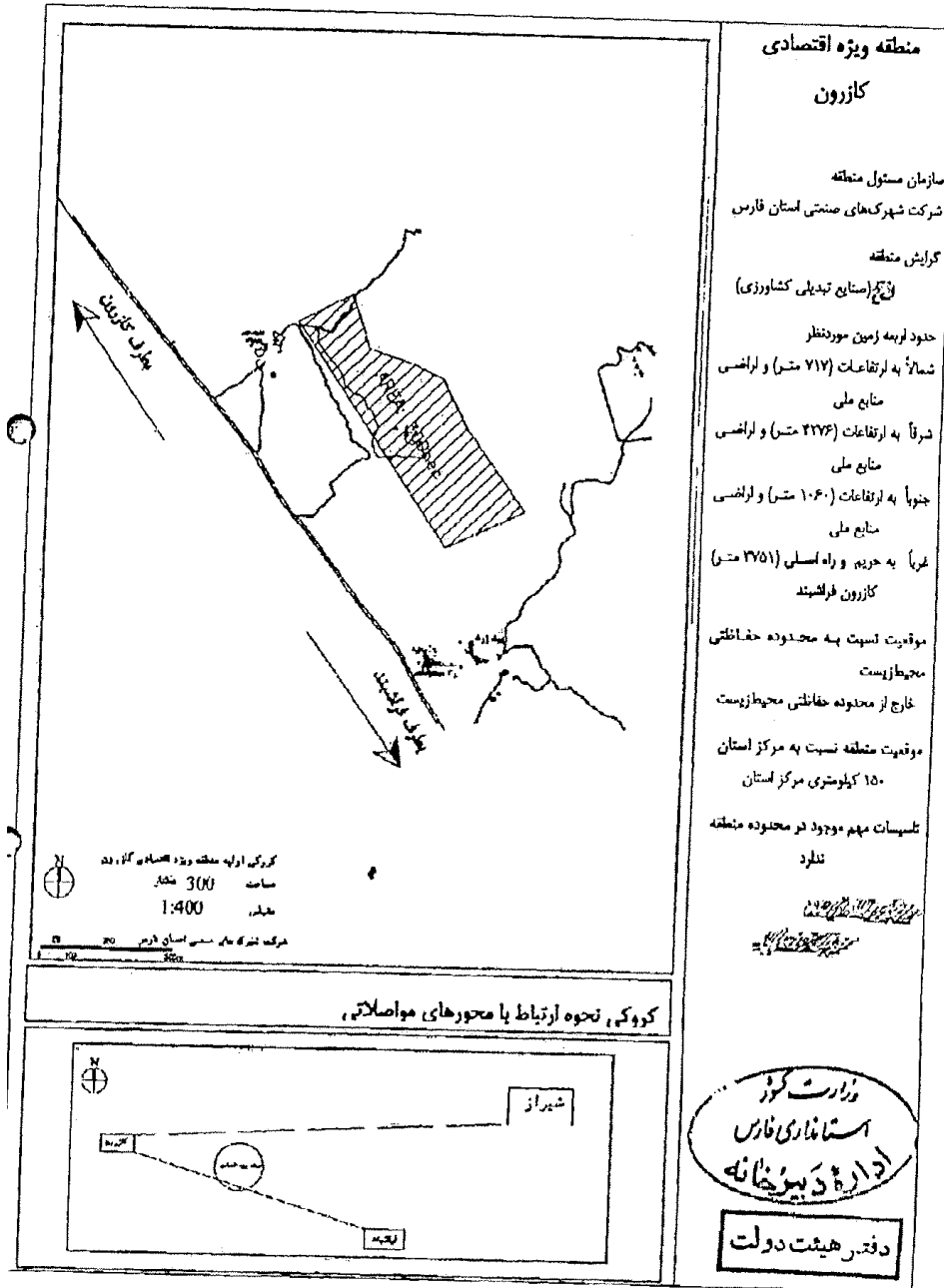
سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی رامشار (سیستان)

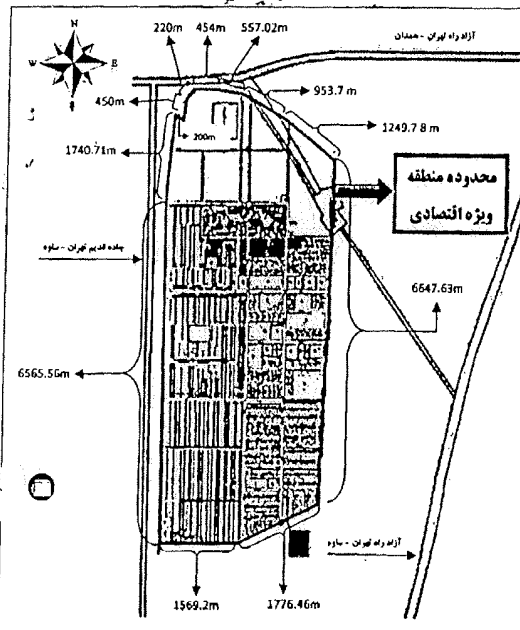
سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی نمین

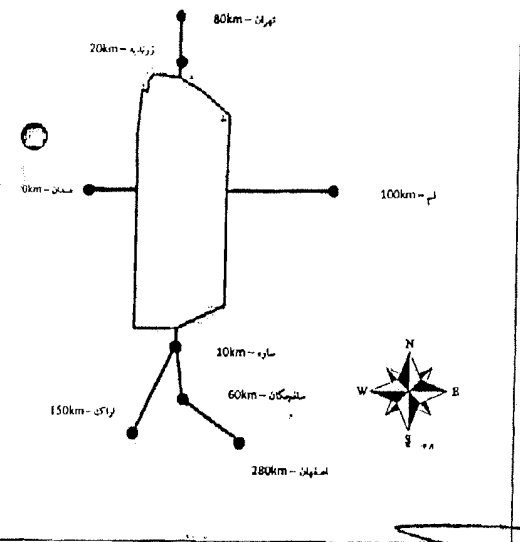
سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی کازرون

سازمان مسؤؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی کاوه

لجوه اربابیت با محورهای مواصلاتی منطقه ویژه اقتصادی کاوه

مشخصات منطقه ویژه اقتصادی کاوه

مساحت محدوده منطقه:

در مزار و پاشد هکتار

حدود اربعه زمین منطقه

شمال: آزاد راه تهران- همدان، لراضی ملی و شهرستان زردابه
جنوب: لراضی ملی، کتاروزی، شهرستان ساره
غرب: جاده قدیم تهران-ساره
شرق: آزاد راه تهران-ساره

موقعیت منطقه:

در فاصله ۱۶۰ کیلومتری مرکز استان و ۱۲۰ کیلومتری تهران

تاسیسات زیر بنایی موجود در محدوده منطقه

گمرک اختصاصی (مسقر و شمال)

خط آهن اختصاصی برتبط با راه آهن سراسری (شمال)

اتصال به شبکه پزرگراههای کشور

شبكة گسترده آبرسانی

شبكة گسترده جمع آوری فاضلاب

شبكة گسترده برق رسانی

شبكة گسترده گاز رسانی

مخابرات و دنیا

پست برق ۲۲۰ کیلوواتی - پست برق ۲۰۰ کیلوواتی

پست تلفات فشار لوی

استقرار شعبات اکثر بانکها، بیمه، بانک اطلاع رسانی

مجاورت با فرودگاه بین المللی امام خمینی

تعصیف خانه صنعتی به روش لاین فعال با ظرفیت ۴۰۰۰ لیتر در ثانیه

یک میلیون متر مربع فضای سبز، جنگل و دریاچه مصنوعی، بوستان جنگلی با امکانات و تجهیزات ورزشی و تفریحی

پارکها، کیلومتر راه آسفالته اصلی و فرعی (۴۵ متری و ۱۵ متری)

جایگاه، عرضه فرآورده های نفتی، بنزین و جایگاه، عرضه گاز CNG

استقرار نیروی نظامی در منطقه

مرکز خدمات ایست و آتش نشانی با تجهیزات پیشرفته و کادر مجرب در ۹۰۰۰ متر مربع

درمانگاه شامل اورژانس، پزشک عمومی، آزادبانگه تشخیص طبی، رادیولوژی، دندانپزشکی، داروخانه، بهداشت حرفه ای

مسجد با مساحت ۴۰۰۰ متر مربع، دانشگاه، مراکز آموزشی

هتل ۴ ستاره دارای ۱۵۰ اتاق و سوئیت، رستوران و کافی شاپ مجهز به سیستم اینترنت

بیمه، مجتمع فرهنگی تفریحی، وسفره خانه سنتی

مجموعه ورزشی، زمین تنیس، زمین چمن مصنوعی فوتبال، استخر و سونا، مجموعه سوارکاری، پست موتورسواری

موقعیت نسبت به محدوده حفاظتی محیط زیست:

خارج از حریم ۱۲۰ کیلومتری شهر تهران

سازمان مسؤؤل منطقه:

شرکت شهر صنعتی کاوه

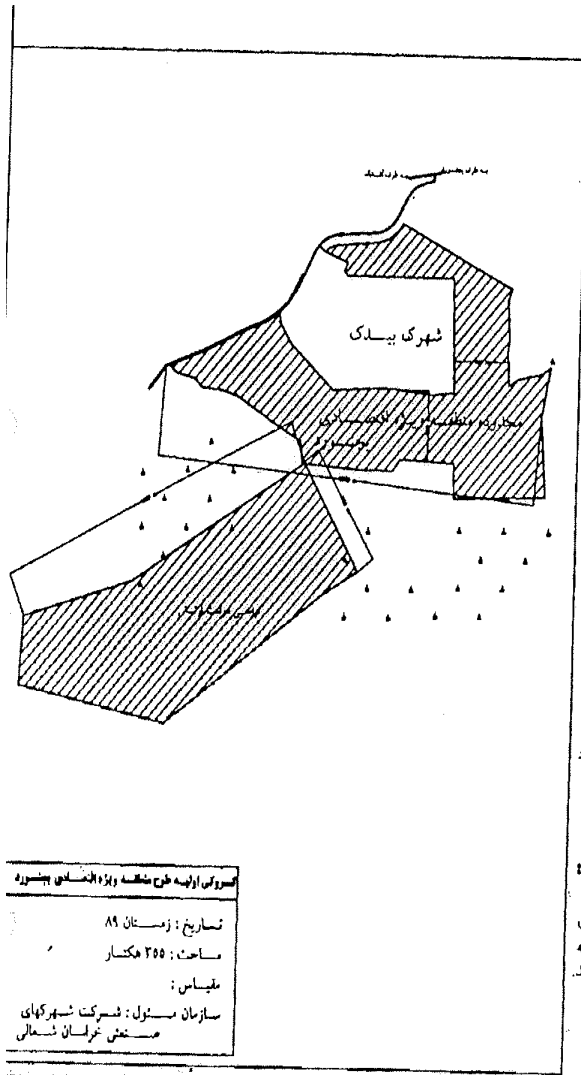
موضوع فعالیت منطقه:

اقتصادی، فرهنگی (تجاری، بازرگانی، تولیدی، صنعتی، خدماتی، گردشگری)

سازمان مسوول، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی بجنورد

مشخصات منطقه ویژه اقتصادی بجنورد

مساحت محدوده طرح: ۳۵۵ هکتار

سازمان مسوول منطقه شرکت شهرکهای صنعتی خراسان شمالی

گرایش منطقه: صنعتی - تجاری آموزشی

حدودات اریبه زمین مورد نظر

شمالا به جاده بجنورد - آشنخانه

جنوبا به اراضی پلاک بیادک

شرقا به اراضی نیروی انتظامی

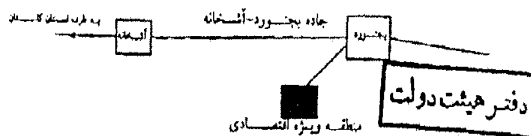
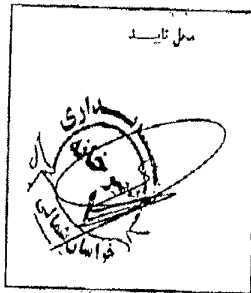
غربا به جاده بدارانلو و شهرک صنعتی بیادک

موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان: در فاصله ۵ کیلومتری مرکز استان قرار دارد

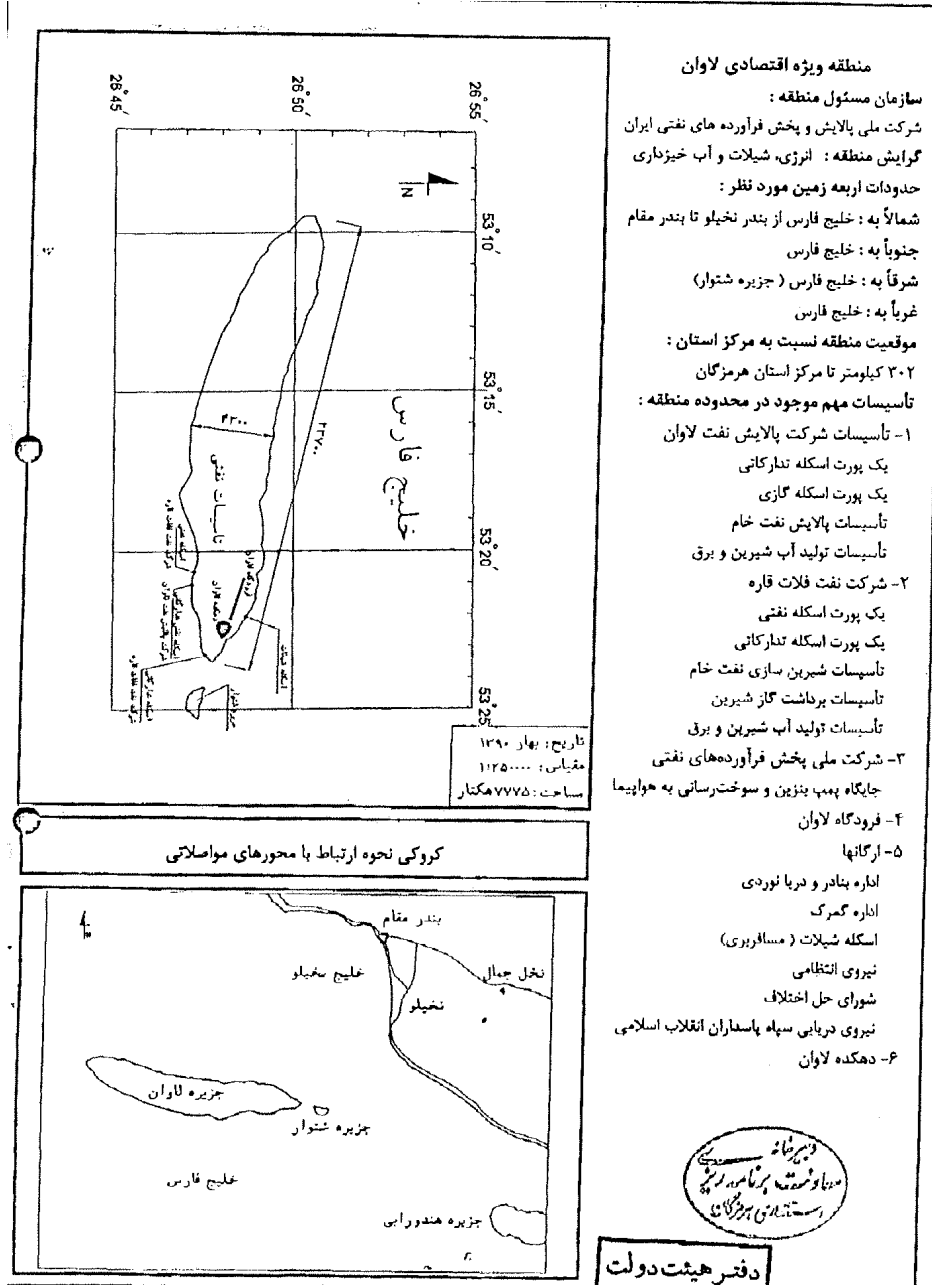
تأسیسات مهم موجود در محدوده منطقه: خط انتقال گاز از داخل منطقه عبور نموده و تأسیسات آب، برق و گاز شهرک صنعتی بیادک در مجاورت منطقه می باشد.

کسروکی اولیه طرح منطقه ویژه اقتصادی بجنورد
تاریخ: زمستان ۸۹
مساحت: ۳۵۵ هکتار
مقیاس:
سازمان مسوول: شرکت شهرکهای صنعتی خراسان شمالی

کسروکی نحوه ارضاء: جمهوری بومستلانی

سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی لاوان

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی بانه

روستای ولی آباد

<p>کروکی اولیه طرح منطقه ویژه اقتصادی صنایع تبدیلی و بسته بندی شهرستان بانه</p> <p>تاریخ آئیندین ۱۳۸۰</p> <p>مساحت ۱۰۱۶۵ هکتار</p> <p>میلیارد ۳۰۰۰۰۰۰۰</p> <p>سازمان مسؤل شرکت سهامی عمومی کردستان</p>
--

مشخصات منطقه ویژه اقتصادی
شهرستان بانه

مساحت محدوده طرح
۱۰۱۶۵ هکتار

حدودات اولیه .

شمال درختان جنگلی
جنوب جاده آسفالت بانه به مرز سیران بند
شرق جاده آسفالت بانه به مرز سیران بند
غرب درختان جنگلی

• موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان .
در فاصله ۳۶۰ کیلومتری

• تاسیسات موجود در محدوده طرح .
کارخانه شن و ماسه در ۵۰۰ متری

• موقعیت نسبت به محدوده حفاظتی
محیط زیست

خارج از محدوده حفاظتی میباشد .

• موضوع فعالیت .
صنایع تبدیلی و بسته بندی

سازمان مسؤل
شرکت شهرکهای صنعتی کردستان

کروکی نحوه ارتباط با محورهای مواصلاتی

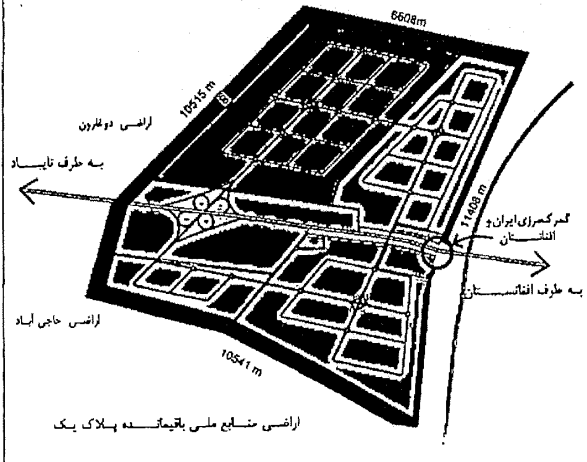
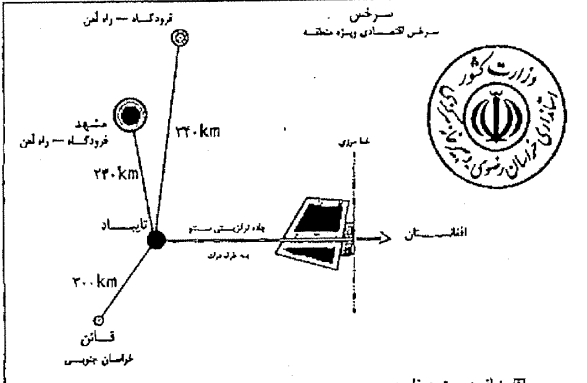
محل مهر استانداری

دفتر هیئت دولت

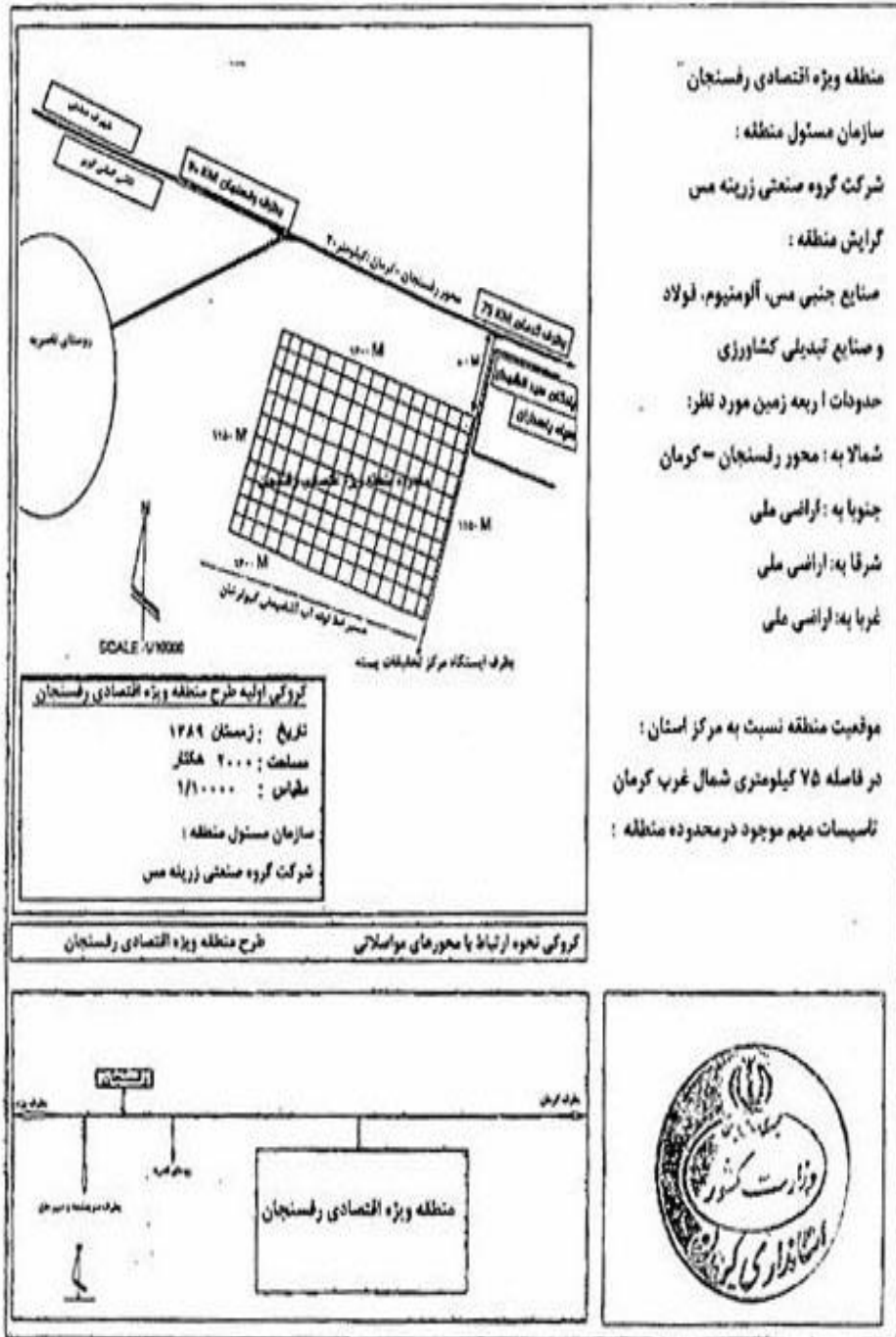
**تعیین سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت مناطق ویژه اقتصادی دوغارون،
رفسنجان، جازموریان، بندر امام خمینی (ره) بندر نوشهر، شهر کرد،
اسلام آباد غرب، مهران، سلماس، اترک، دامغان، سمنان و لامرد
مصوب ۱۳۹۰/۱/۲۹ نمایندگان ویژه رییس جمهور در شورای هماهنگی مناطق آزاد
تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی**

سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت مناطق ویژه اقتصادی دوغارون، رفسنجان، ن،
جازموریان، بندر امام خمینی (ره)، بندر نوشهر، شهرکرد، اسلام آباد غرب، مهران، سلماس،
اترک، دامغان، سمنان و لامرد به شرح نقشه ها و جداول پیوست که تأیید شده به مهر دفتر
هیأت دولت است، تعیین می شود.

سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی دوغارون - تایباد

 <p style="text-align: center;">اراضی صنایع ملی باقیمانده پلاک یک</p> <div style="text-align: right; margin-top: 10px;"> <ul style="list-style-type: none"> ■ تجاری مسکونی ■ املاک ■ صنعتی ■ فضای سبز </div>	<h4 style="text-align: center;">مشخصات منطقه ویژه اقتصادی دوغارون - تایباد</h4> <p>☒ مساحت محدوده : 8700 هکتار</p> <p>☒ حدودات اریبچه زمین مورد نظر :</p> <p>شرقاً : مرز ایران و افغانستان (11408 متر)</p> <p>غرباً : اراضی دوغارون و حاجی آباد (10515 متر)</p> <p>شمالاً : باقیمانده اراضی صنایع ملی (6608 متر)</p> <p>جنوباً : باقیمانده اراضی صنایع ملی (10541 متر)</p> <p>☒ موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان :</p> <p>شرقی ترین نقطه شهرستان تایباد در فاصله ۱۵ کیلومتری از تایباد و در مسیر شاهراه محور ترانزیت شرق</p> <p>☒ موقعیت منطقه نسبت به محدوده حفاظتی محیط زیست :</p> <p>در حوزه شهرستان تایباد منطقه حفاظت شده محیط زیست وجود ندارد</p> <p>☒ سازمان مسؤول منطقه :</p> <p>شرکت توسعه و عمران دوغارون بخش خصوصی --</p> <p>☒ موضوع فعالیت منطقه :</p> <p>تولید و تجارت</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-top: 10px;">دفتر هیئت دولت</div>
<h4>گروگی نحوه ارتباط با محورهای مواصلاتی</h4>	
 <p style="text-align: center;">منطقه ویژه دوغارون مرکز مرزی ایران و افغانستان</p>	

سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی رفسنجان

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی جازموریان

مشخصات منطقه ویژه اقتصادی جازموریان

مساحت محدوده طرح: ۱۲۰۰ هکتار

مدیریت اولیه:

جناب: بهاد پورفت

جنوب: کهنوج-استان هرمزگان

شرق: بهار آباد-استان سیستان و بلوچستان

غرب: پالسات کشاورزی مجاور رودخانه مابل

موقعیت منطقه: در فاصله ۲۰ کیلومتری مرکز استان ۲۲ کیلومتری شهرستان رودبار و ۲۰ کیلومتری کهنوج و ۲۱ کیلومتری پورفت قرار دارد.

مساحت موجود در محدوده طرح: ۱۲۰۰ هکتار

موقعیت نسبت به محدوده مناطق محوطه زیست: مجوز آرم از محیط زیست اخذ شده است.

سازمان مسئول منطقه: شرکت سرمایه گذاری سهام پدگت استان کرمان اشترک عمران و توسعه جازموریان

موضوع فعالیت منطقه:

انجام فعالیت‌های کشاورزی و صنایع تبدیلی صنعتی و امور خدماتی اعم از پارک‌های-سازمان و ایجاد پایانه‌های خرید و فروش از کلیه شرکتها و موسسات داخلی و خارجی.

کسروکی اولیه طرح منطقه ویژه اقتصادی جازموریان

تاریخ: زمستان ۱۳۸۹

مساحت: ۱۲۰۰ هکتار

سازمان مسئول: شرکت سرمایه گذاری سهام پدگت استان کرمان

کسروکی نحوه ارتباط با محورهای مواصلاتی

طرح منطقه ویژه اقتصادی جازموریان

تلفن: ۰۲۱-۲۲۲۴۸۰۰۰

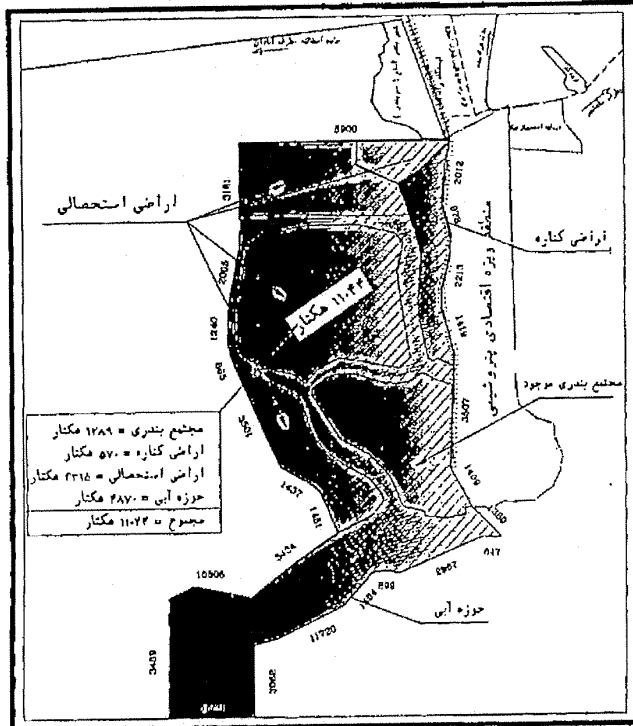
فکس: ۰۲۱-۲۲۲۴۸۰۰۰

مدیر عامل: عمران ۱

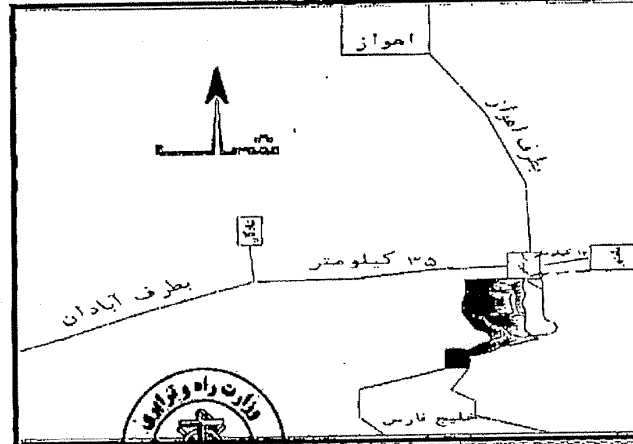
Email: odot@kerman@gmail.com

سازمان مسوول، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی

طرح منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی (ره) - کرهنگی نمونه (الکتاب با محورهای موازات)

دفتر هیئت دولت

مشخصات منطقه ویژه اقتصادی

بندر امام خمینی (ره)

مساحت محدوده: ۱۱۰۴۴ هکتار

شماره (ازبنا):

شمال، محدوده پس راه سربندر بطول ۶۹۰۰ متر

طولها: محدوده آبی تا پار خارجی خور موسی (ایستگاه رانمایان) در نقطه ۲۹ درجه و ۵۶ دقیقه شمالی و ۴۹ درجه و ۱۱ دقیقه شرقی

طول: دیوار منطقه ویژه اقتصادی بتروشمی (بطول ۳۰۰۳۰ متر)

عرض: اراضی محصور در خور دوق در نقطه ۳۰ درجه و ۲۴ دقیقه شمالی و ۴۸ درجه و ۵۱ دقیقه شرقی (بطول تقریبی ۳۰۰۰ متر)

موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان:

در فاصله ۱۰۰ کیلومتری شهر اهواز

کشیدات مهیج در محدوده طرح:

در داخل طرح، ۳۴ پست اسکله - ناک سراسره - تعمیرگاههای تجهیزات دریایی و خشکی - باراندازها - سیلوهای غلات - انبارهای روغن و مستف - تجهیزات تخلیه و بارگیری کالا - مراکز و ایستگاههای پمپاژ - مخازن آب - ایستگاههای تصفیه آب - کارخانجات در دست احداث، تصفیه شکر و روغن - در جلع شرق، منطقه ویژه اقتصادی در ضلع شمال، شهر سربندر.

موقعیت نسبت به محدوده منطقه موازات (ازبنا):

خارج از حریم محدوده حفاظتی می باشد.

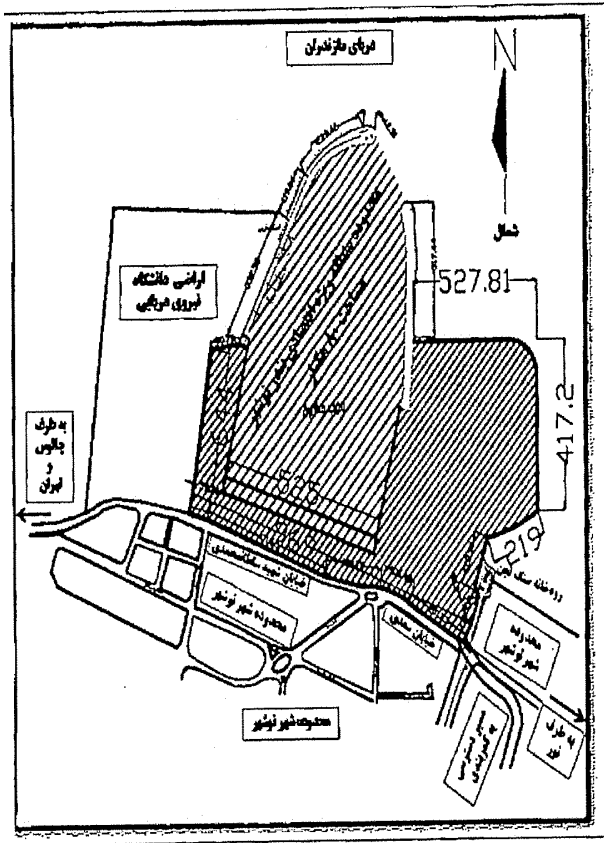
موضوع فعالیت منطقه:

کلیه امور مربوط به دریایی و بندری (صادرات - واردات)

سازمان مسئول منطقه:

سازمان بندر و دریانوردی

سازمان مسؤؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی بندر بوشهر

مشخصات منطقه ویژه اقتصادی بندر بوشهر

مساحت محدوده طرح: ۸۰ هکتار

شماره زمین:

شمال: موج شکن غربی به دریای مازندران به طول

به طول ۳۹۰/۸۱ متر و اراضی شرقی به دریای مازندران

به طول ۵۲۷/۸۱ متر

جلوبه، خیابان سعدی و خیابان شهید سلطان محمدی

جمعاً به طول ۹۰۰/۱۶ متر

شرق: رودخانه سنگ تپن به طول ۲۵۵/۵۱ متر،

موج شکن غربی به دریای مازندران به طول

۳۱۷/۴۴ متر مربع و اراضی شرقی بندر به دریای

مازندران به طول ۴۱۷/۲ متر

غرب: اراضی دانشگاه نیروی دریایی به طول ۱۰۶۷/۳۳ متر

موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان:

در فاصله ۱۷ کیلومتری مرکز استان (ساری)

قرار دارد.

مشخصات موجود در محدوده طرح:

دفعه شرقی:

موج شکن شرقی، دوپست اسکله تجاری، انبارهای

روانز شرقی و انبارهای سروشیده دولتی صادرات و

دوکلو واردات

دفعه غربی:

موج شکن غربی دو پست اسکله تجاری، یک پست

اسکله نفتی، انبار روانز، انبار سروشیده ترانزیت،

انبار ملزومات، ترمینال مسافری و آمفی تئاتر

دفعه جلویی:

سه پست اسکله تجاری، دو پاب انبار سروشیده،

ساخته‌های اداری بندر، گمرک، آتش نشانی و قرنطینه،

تعمیرگاه تجهیزات و پمپ بنزین

۵۵۰ همچنین در کل محوطه های بندر نسبت به آب،

برق، گاز، تلفن و شبکه اینترنت دایر می باشد.

موقعیت نسبت به محدوده مناطق همجوار:

خارج از حریم محدوده حفاظتی می باشد.

سازمان مسئول منطقه:

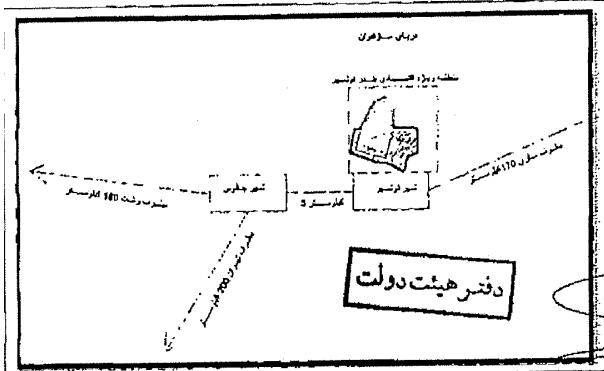
سازمان بنادر و دریانوردی

موضوع فعالیت منطقه:

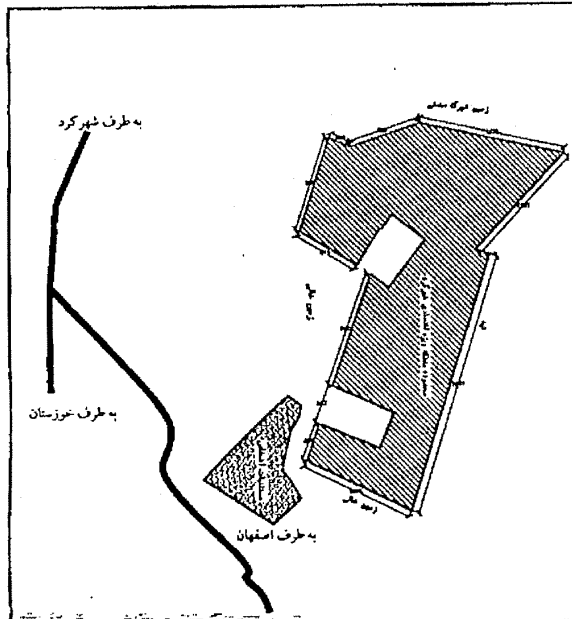
کلیه امور مربوط به دریایی و بندری

(صادرات و واردات)

گروگی نحوه ارتباط با محورهای مواصلاتی | طرح منطقه ویژه اقتصادی بندر بوشهر

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی شهر کرد

منطقه ویژه اقتصادی شهر کرد

مساحت محدوده طرح: ۳۹۱ هکتار

سازمان مسؤل منطقه:

سازمان همیاری شهرداری‌های استان چهارمحال و بختیاری

حدودات اربعه زمین موردنظر:

شمال: به تپه به طول ۳۶۴۸ متر

جنوب: به زمین بکر به طول ۲۴۵۹ متر

شرق: به زمین بکر به طول ۱۰۷۶ متر

غرب: به زمین شهرک صنعتی به طول ۲۲۴۹ متر

موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان:

در فاصله ۱۵ کیلومتری مرکز استان قرار دارد.

تأسیسات مهم موجود در محدوده منطقه:

در ضلع شرقی: شبکه گاز

در ضلع جنوبی: شبکه برق

موقعیت نسبت به محدوده حفاظتی محیط زیست:

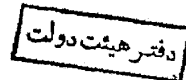
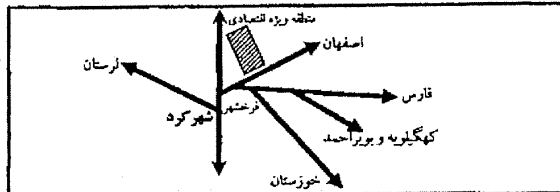
خارج از حریم محدوده حفاظتی می‌باشد.

موضوع فعالیت منطقه:

صنایع تبدیلی و بسته‌بندی

گروهی اولیه طرح منطقه ویژه اقتصادی شهر کرد	
تاریخ:	زمستان ۱۳۸۹
مساحت:	۳۹۱ هکتار
مقیاس:	۱/۳۵۰۰۰
سازمان مسؤل: سازمان همیاری شهرداری‌های استان چهارمحال و بختیاری	

گروهی نحوه ارتباط با محورهای مواصلاتی

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی اسلام آباد غرب

مشخصات منطقه ویژه اقتصادی اسلام آباد غرب

مساحت محدوده طرح: ۲۵۰ هکتار

مجموعت اراضی زمین خودی تقریباً:

شمالی: به اراضی کشاورزی به طول ۱۲۵۰ متر و به عرض ۲۰۰ متر به طول ۲۵۰ متر

جنوبی: به طول ۲۵۰ متر و به عرض ۲۰۰ متر

شرقی: به اراضی کشاورزی به طول ۲۵۰ متر و به عرض ۲۰۰ متر

غربی: به اراضی کشاورزی به طول ۲۵۰ متر و به عرض ۲۰۰ متر

موضوعات فعالیت:

۱- کارخانه تولیدی غیر مرئی

۲- تولید عمده اسلام آباد غرب

۳- خدماتی اسلام آباد غرب

۴- بازرگانی اسلام آباد غرب

۵- خدماتی اسلام آباد غرب

۶- خدماتی اسلام آباد غرب

۷- خدماتی اسلام آباد غرب

۸- خدماتی اسلام آباد غرب

۹- خدماتی اسلام آباد غرب

۱۰- خدماتی اسلام آباد غرب

موضوعات فعالیت منطقه ویژه اقتصادی اسلام آباد غرب:

۱- خدماتی

۲- خدماتی

۳- خدماتی

۴- خدماتی

۵- خدماتی

۶- خدماتی

۷- خدماتی

۸- خدماتی

۹- خدماتی

۱۰- خدماتی

کروکی اولیه طرح منطقه ویژه اقتصادی اسلام آباد غرب

تاریخ: زمستان ۱۳۸۸

مساحت: ۲۵۰ هکتار

مقیاس: ۱:۱۰۰۰

سازمان مسؤل: سازمان صیاری شهرداری های استان کرمانشاه

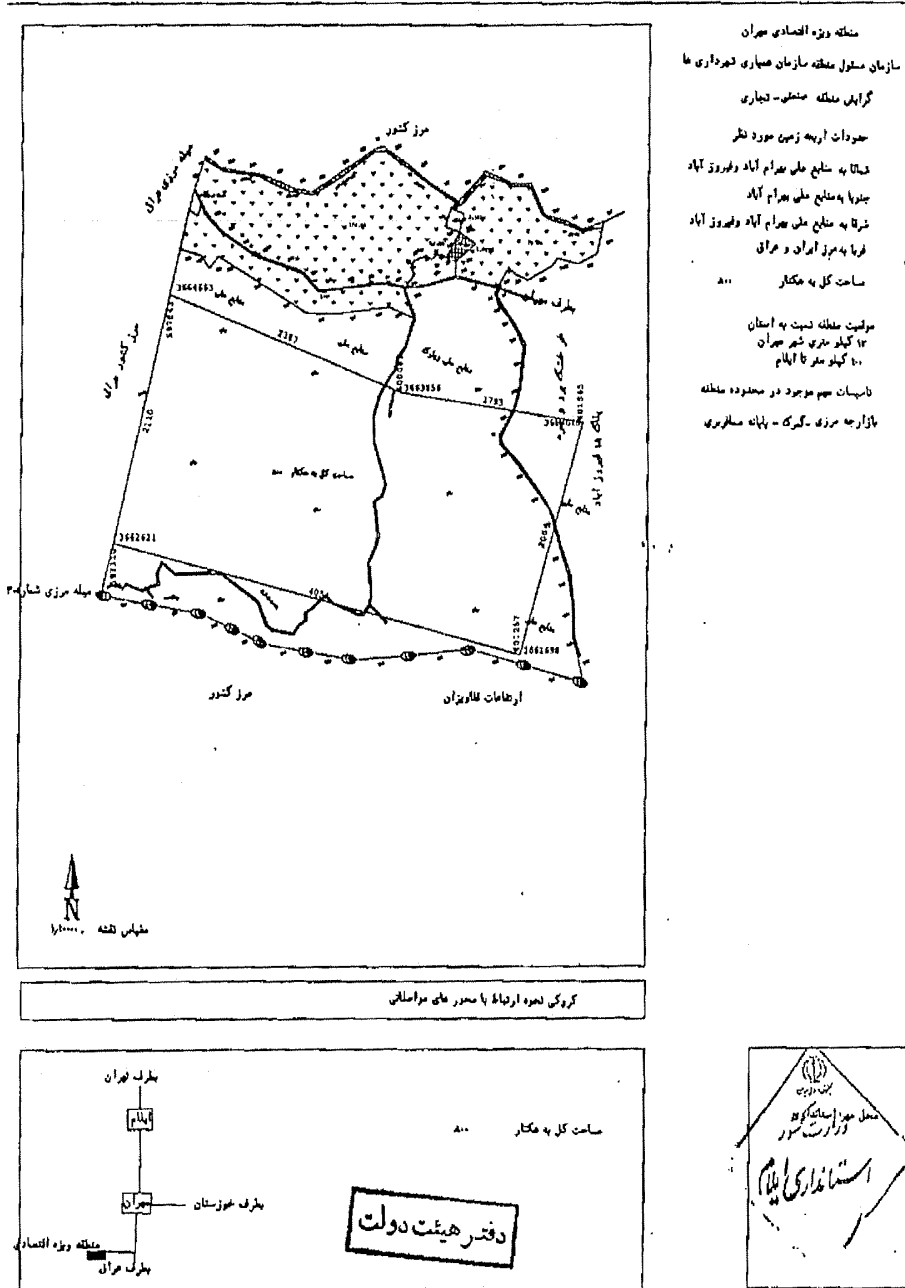
کروکی نحوه ارتباط با معیونهای همجوار

طرح: طرح ویژه اقتصادی اسلام آباد غرب

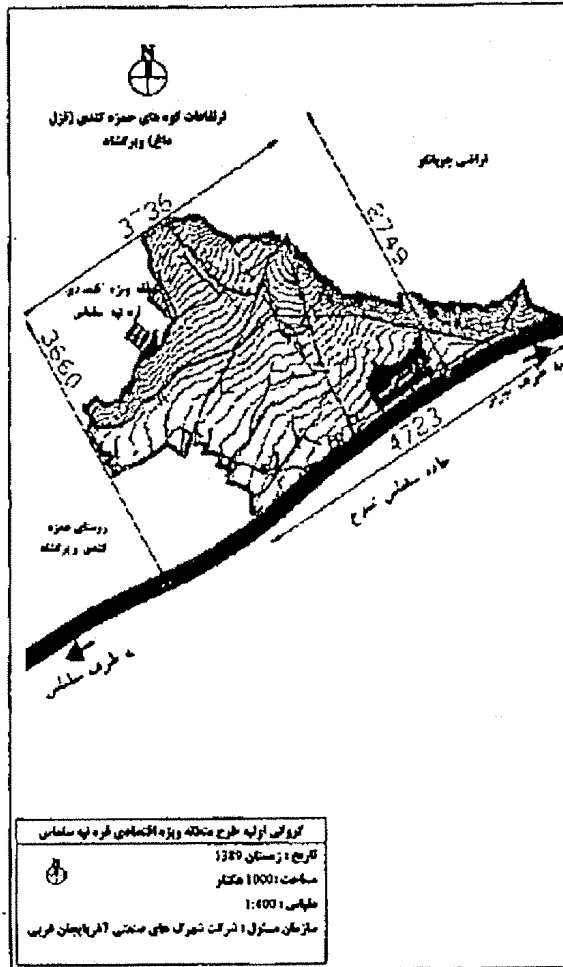
دفتر هیئت دولت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صیاری
سازمان صیاری
استان کرمانشاه
شهرداری اسلام آباد غرب
محدوده ویژه اقتصادی اسلام آباد غرب

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی مهران

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی قره تپه سلماس

منطقه ویژه اقتصادی
قره تپه سلماس
 مساحت محدوده طرح: 10000 هکتار

محدودات اولیه زمین مورد نظر:
 شمالاً به ارتفاعات کوه های حمزه گندی (فزل ماغ) ویرگشاه
 جنوباً به جاده سلماس - لاسوج
 غرباً به روستای حمزه گندی ویرگشاه
 شرقاً به اراضی چوپانکو

موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان: 97 کیلومتری شمالغرب ارومیه

تأسیسات موجود در محدوده طرح:
 شهرک صنعتی سلماس در ناحیه جنوب شرقی کارخانه آسفالت در غرب شهرک صنعتی سلماس و داخل محدوده منطقه
 کارخانه سنگبری در غرب شهرک صنعتی سلماس و داخل محدوده منطقه
 دامداری در غرب شهرک صنعتی سلماس و داخل محدوده منطقه
 موزه تاریخی در شرق شهرک صنعتی سلماس و خارج از محدوده منطقه

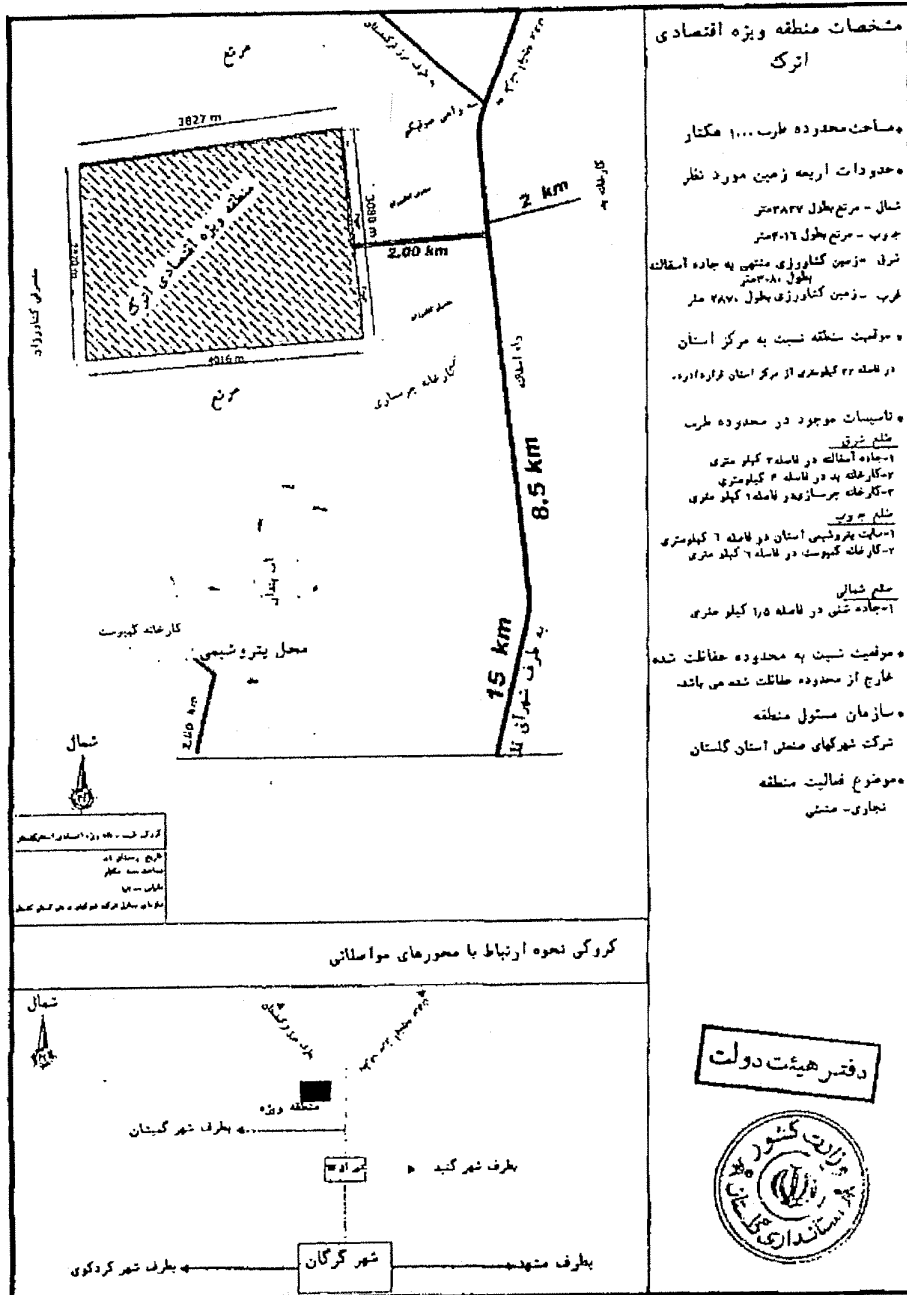
موقعیت نسبت به محدوده حفاظتی محیط زیست:
 11 کیلومتری شمال غرب فریادچه ارومیه

سازمان مسؤل منطقه:
 شرکت شهرک های صنعتی آذربایجان غربی

موضوع فعالیت منطقه:
 بسته بندی و صنایع تبدیلی

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی اترک

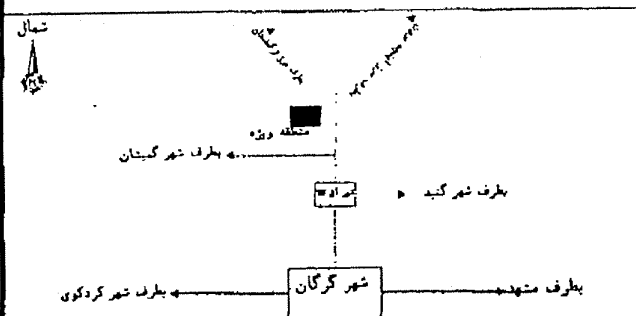
مشخصات منطقه ویژه اقتصادی اترک

- مساحت محدوده طرح ۱۰۰۰ هکتار
- محدودات اربعه زمین مورد نظر
  - شمال - مربع بطول ۲۸۳۷ متر
  - جنوب - مربع بطول ۲۰۱۶ متر
  - شرق - زمین کشاورزی منتهی به جاده آسفالت بطول ۳۰ کیلومتر
  - غرب - زمین کشاورزی بطول ۲۸۷۰ متر
- موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان در فاصله ۲۵ کیلومتری از مرکز استان قرار دارد.
- تأسیسات موجود در محدوده طرح
  - شماره ۱ - شبکه برق
  - شماره ۲ - شبکه آسفالت در فاصله ۳ کیلومتری
  - شماره ۳ - شبکه گاز در فاصله ۴ کیلومتری
  - شماره ۴ - کارخانه پرسیاز در فاصله ۱ کیلومتری
- **شماره ۵ - طرح پروپ**
  - ۱ - سایت پتروشیمی استان در فاصله ۶ کیلومتری
  - ۲ - کارخانه کپوستان در فاصله ۶ کیلومتری
- **شماره ۶ - طرح شالی**
  - ۱ - ایجاد شالی در فاصله ۵۰ کیلومتری
- موقعیت نسبت به محدوده حفاظت شده خارج از محدوده حفاظت شده می باشد
- سازمان مسئول منطقه
- شرکت شرکای منضم استان گلستان
- موضوع فعالیت منطقه
- نجاری - منشی

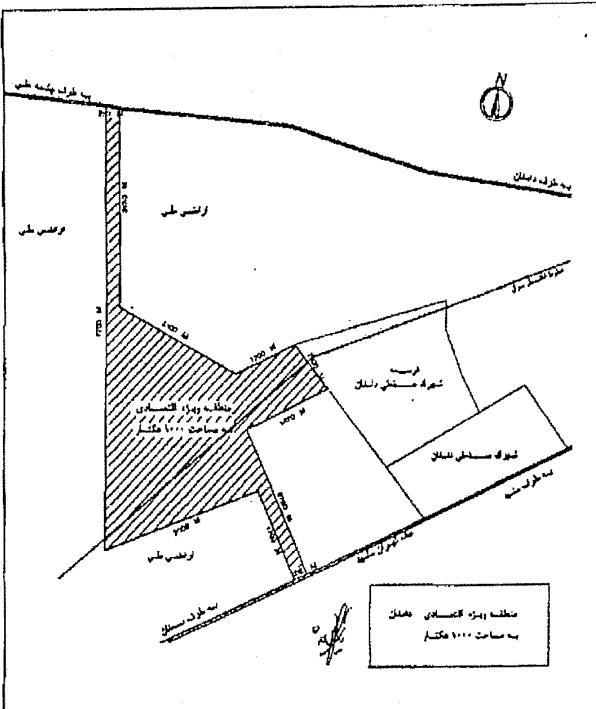
دفتر هیئت دولت

کروکی نحوه ارتباط با محورهای مواصلاتی

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی دامغان

منطقه ویژه اقتصادی دامغان
به مساحت ۱۰۰۰ هکتار

منطقه ویژه اقتصادی دامغان

سازمان مسؤل منطقه: شرکت نهرکهای صنعتی سمنان

گرایش منطقه: تجاری - صنعتی

حدودات ارضی زمین مورد نظر:

شعاع: به طول ۲۵۰ متر به جاده دامغان - چشمه علی

جنوب: به طول ۲۵۰ متر به جاده تهران - مشهد

شرق: به طولهای اول ۲۱۵۰ متر، دوم ۲۱۰۰ متر، سوم ۱۲۰۰ متر

به اراضی ملی، چهارم ۱۰۰۰ متر به اوسه شهرک صنعتی دامغان

پنجم که جنوبی است ۱۶۷۰ متر، ششم ۲۷۵۰ متر به اراضی

غرب: به طولهای اول ۱۷۰۰ متر، دوم که جنوبی است ۳۰۰۰ متر

سوم ۳۷۰۰ متر به اراضی ملی

موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان:

در فاصله ۱۰۲ کیلومتری شرق مرکز استان قرار دارد

تأسیسات مهم موجود در محدوده منطقه:

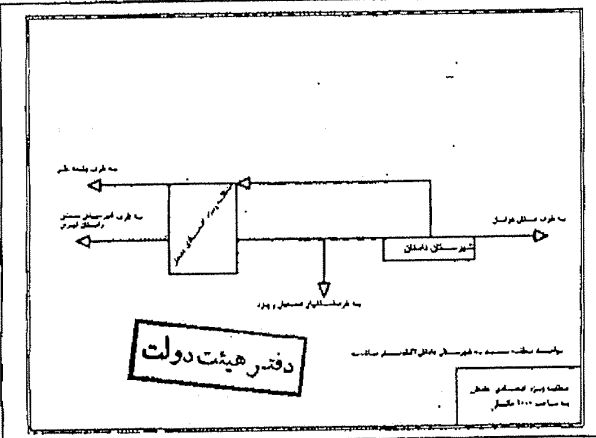
خطوط انتقال برقی (۱۰۰ کیلوولت - ۱۲۰ کیلوولت و ۶۲ کیلوولت)

خط انتقال گاز ۱۵۸ اینچ

موقعیت نسبت به محدوده حفاظتی محیط زیست:

خارج از حریم محدوده حفاظت شده می باشد.

نقشه ویژه اقتصادی دامغان
طرح منطقه ویژه اقتصادی دامغان

دفتر هیئت دولت

منطقه ویژه اقتصادی دامغان
به مساحت ۱۰۰۰ هکتار

استاندارداری سمنان

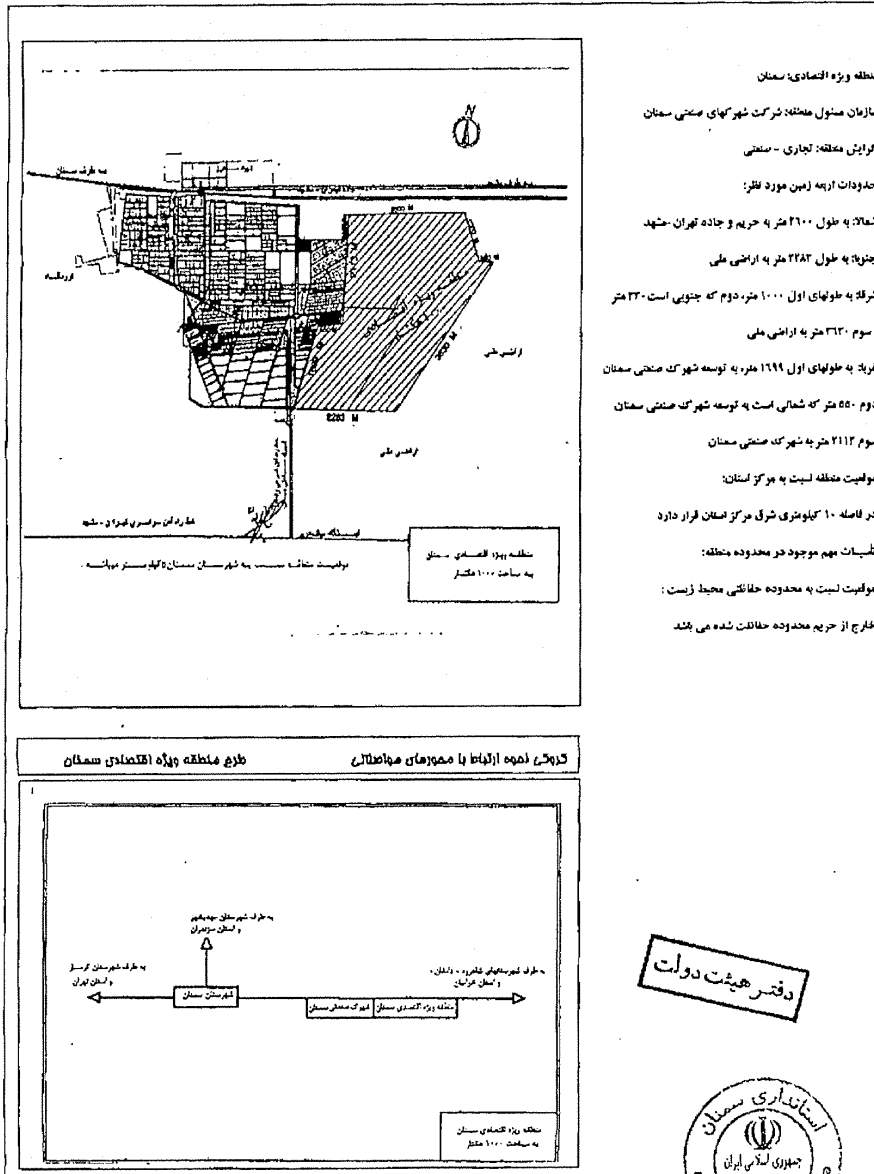
جمهوری اسلامی ایران

وزارت کشور

معاونت توسعه و برنامه ریزی

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی سمنان

سازمان مسؤول، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی انرژی بر لامرد

محدوده منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر
مساحت: ۸۵۰۰ هکتار

مشخصات

منطقه ویژه اقتصادی صنایع انرژی بر لامرد

سازمان مسؤل منطقه:
سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایسیدرو)

گرایش منطقه: صنعتی، تجاری

حدودات اولیه زمین مورده نظر:
شمالاً به: اراضی ملی (دانه سلسله جبال زاگرس) به طول ۱۳.۷۱۰ متر
جنوباً به: جاده آسفالت دسترسی رکن آباد - کله دار به طول ۱۷.۱۴۰ متر
شرفاً به: اراضی ملی دشت لامرد به طول ۲.۵۲۵ متر
غرباً به: جاده آسفالت لامرد - شیراز به طول ۵.۸۸۰ متر

موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان:
در فاصله ۳۸۰ کیلومتری مرکز استان قرار دارد

تاسیسات مهم موجود در منطقه:
هیچگونه تاسیساتی موجود نمی باشد

موقعیت منطقه نسبت به محدوده حفاظتی محیط زیست:
شماره از حریم محدوده حفاظتی می باشد

کروکی نحوه ارتباط با محورهای مواصلاتی

دفتر هیئت دولت

وزارت انرژی و معادن
مادان آسودنازی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

ردیف	نام منطقه	استان	شهرستان	سازمان مسئول	نوع مالکیت	موضوع فعالیت	مساحت (هکتار)
۱	منطقه ویژه اقتصادی دماوند	خراسان رضوی	تیلد	شرکت توسعه و عمران دماوند	غیر دولتی	تولید و تجارت	۸۲۰۰
۲	منطقه ویژه اقتصادی راجستان	کرمان	راجهان	شرکت گرو صنعتی زینت سس کرمان	غیر دولتی	صنایع نسبی، س، آهنچرخه، فولاد و صنایع تبدیلی کشاورزی	۲۰۰۰
۳	منطقه ویژه اقتصادی جازموربان	سیستان و بلوچستان	جازموربان	شرکت سرمایه گذاری سهام عدالت استان کرمان	غیر دولتی	صنایع نسبی و تجارت	۱۲۰۰
۴	منطقه ویژه اقتصادی بندر علم خشی (را)	خرزستان	بندر علم خشی	سازمان بندر و دریانوردی	دولتی	صنایع و واردات	۱۱۰۳۳
۵	منطقه ویژه اقتصادی بندر زنجیر	مازندران	بندر زنجیر	سازمان بندر و دریانوردی	دولتی	صنایع و واردات	۸۰
۶	منطقه ویژه اقتصادی شهر کرد	همدان	شهر کرد	سازمان همیاری شهرداریهای استان همدان و بخشهای	غیر دولتی	صنایع تبدیلی و بسته بندی	۳۳۱
۷	منطقه ویژه اقتصادی اسلام آباد غرب	کردستان	اسلام آباد غرب	سازمان همیاری شهرداریهای استان کردستان	غیر دولتی	تجاری - صنعتی	۱۵۰
۸	منطقه ویژه اقتصادی بهمان	ایلام	بهمان	سازمان همیاری شهرداریهای استان ایلام	غیر دولتی	تجاری - صنعتی	۸۰۰
۹	منطقه ویژه اقتصادی سلسلی	آذربایجان غربی	سلسلی	شرکت شهرکهای صنعتی استان آذربایجان غربی	غیر دولتی	صنایع تولیدی و بسته بندی	۱۰۰۰
۱۰	منطقه ویژه اقتصادی لری	گلستان	لری قلعه	شرکت شهرکهای صنعتی استان گلستان	دولتی	تجاری - صنعتی	۱۰۰۰
۱۱	منطقه ویژه اقتصادی باستان	مسلمان	باستان	شرکت شهرکهای صنعتی استان مسلمان	دولتی	تجاری - صنعتی	۱۰۰۰
۱۲	منطقه ویژه اقتصادی مسلمان	مسلمان	مسلمان	شرکت شهرکهای صنعتی استان مسلمان	دولتی	تجاری - صنعتی	۱۰۰۰
۱۳	منطقه ویژه اقتصادی لامرد	فارس	لامرد	سازمان توسعه و نوآوری صنایع و صنایع صنعتی ایران (ایستادرا)	دولتی	تجاری - صنعتی	۱۵۰

تصویبنامه در خصوص جریمه‌های تخلفات مربوط به حمل و نقل و عبور و مرور در کلیه نقاط کشور و مناطق - آزاد تجاری - صنعتی

مصوب ۱۳۹۰/۷/۳ وزیران عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک جریمه‌های تخلفات مربوط به حمل و نقل و عبور و مرور در کلیه نقاط کشور و مناطق آزاد تجاری - صنعتی (در ۱۷ ردیف^(۱)) به شرح جدول پیوست که تأیید شده به مهر «دفتر هیأت دولت» است، تعیین می‌شود.

جدول جریمه‌های تخلفات مربوط به حمل و نقل و عبور و مرور در کلیه نقاط کشور و مناطق آزاد تجاری - صنعتی

مبلغ جریمه به ریال			عنوان تخلف رانندگی	ردیف
الف	ب	ج		
کلان شهرها، مراکز استان ها، جاده های بین شهری و مناطق آزاد تجاری - صنعتی	سایر شهرها	روستاها و راه‌های روستایی		
۱ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۹۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	هر گونه حرکات نمایشی مانند دور زدن درجا و یا حرکت موتور سیکلت بر روی یک پیچ	*۱
۱ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۹۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	تجاوز از سرعت مجاز (بیش از ۵۰ کیلومتر در ساعت)	*۲
۱ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۹۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	سبقت غیر مجاز در راههای دو طرفه	*۳
۱ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۹۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عبور از چراغ قرمز راهنمایی و	*۴

۱ - ۱۷۱ ردیف به اشتباه ۱۷ ردیف تحریر شده است.

			رانندگی	
۵۰۰ / ۰۰۰	۹۰۰ / ۰۰۰	۱ / ۰۰۰ / ۰۰۰	حرکت بطور ماریج	*۵
-	۹۰۰ / ۰۰۰	۱ / ۰۰۰ / ۰۰۰	حرکت با دنده عقب در آزاد راهها و بزرگراهها	۶
/ ۰۰۰ / ۰۰۰ ۲	۲ / ۰۰۰ / ۰۰۰	۲ / ۰۰۰ / ۰۰۰	رانندگی در حالت مستی و مصرف داروهای روان گردان و یا افیونی	**۷
۲۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	تجاوز از سرعت مجاز (بیش از ۳۰ تا ۵۰ کیلو متر در سرعت)	۸
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عبور از محل ممنوع (ورود ممنوع)	۹
۲۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	تجاوز به چپ از محور راه	*۱۰
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عبور وسایل نقلیه از پیاده رو	۱۱
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت حق تقدم عبور	۱۲
۲۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	دور زدن در محل ممنوع	۱۳
۲۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	استفاده از تلفن همراه یا وسایل ارتباطی مشابه در حین رانندگی در سرعت بالای ۶۰ کیلو متر	۱۴
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	نقص فنی موثر یا نقص در سامانه (سیستم) روشنایی در شب	۱۵
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت مقررات ایمنی حمل و نقل جاده‌ای مواد خطرناک	۱۶
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	رانندگی با وسایل نقلیه عمومی بیش از زمان مجاز	۱۷
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت شرایط مندرج در گواهینامه از قبیل استفاده از عینک، سمک یا تجهیزات خاص	۱۸
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عدم توجه به فرمان ایست یا پرچم مراقبین عبور و مرور محصلین یا پلیس مدرسه	۱۹

۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت مقررات حمل بار	۲۰
۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	نصب پلاک‌های متفرقه یا تغییر استاندارد پلاک وسیله نقلیه	۲۱
۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	مغایرت مشخصات فنی با کارت شناسایی وسیله نقلیه	۲۲
۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	در آغوش داشتن اطفال در حین رانندگی	۲۳
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	حمل تیر آهن، ورق‌های فلزی و امثال آن بدون رعایت شرایط ایمنی و مقررات مربوط	۲۴
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت مقررات حمل بارهای ترافیکی	۲۵
۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عدم اقدام به تعویض پلاک به هنگام خرید و فروش وسیله نقلیه	۲۶
۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	هر گونه دخالت و دستکاری در دستگاه سرعت نگار (تاخوگراف) در وسایل نقلیه عمومی	۲۷
۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	نداشتن بیمه‌نامه شخص ثالث معتبر	***۲۸
۲۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	توقف دوبله در محل ایستادن ممنوع	۲۹
-	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عبور کامیون و اتوبوس در خط سرعت بزرگراهها و آزاد راههای دارای بیش از دو خط عبور در هر سمت	۳۰
۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	حمل مواد سوختی خارج از باک توسط وسایل نقلیه غیر مجاز یا نصب باک غیر مجاز	۳۱
۲۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	سوار کردن مسافر یا سر نشین داخل صندوق عقب یا هر قسمت خارجی وسیله نقلیه	۳۲
۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	رانندگی با وسیله نقلیه با پلاک غیر	۳۳

			مجاز و یا دارای پلاک گذر موقت، ویژه، تعمیری خارج از زمان و مکان تعیین شده و یا پلاک تعویض نشده متعلق به مالک قبلی	
۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	حمل مواد محترقه با وسایل نقلیه غیر مجاز	۳۴
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	نداشتن مجوز فعالیت راننده وسیله نقلیه عمومی	۳۵
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	استفاده از نور افکن یا چراغ دارای نور خیره کننده، چراغهای الوان، اضافی و داشتن نور سفید در عقب و نور قرمز در جلو وسیله نقلیه	۳۶
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	نصب هر گونه تجهیزات یا اجسام اضافی بر روی بدنه وسیله نقلیه یا روی چرخ ها که از سطح بیرونی وسیله نقلیه تجاوز نماید.	۳۷
-	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	توقف و سد معبر در سطح یا حریم تقاطع ها و میادین یا سطوح شطرنجی	۳۸
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	تصادف ناشی از عدم توجه به جلو یا عدم رعایت فاصله طولی و عرضی با وسیله نقلیه جلویی یا جانبی	۳۹
۲۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عدم اعلام نشانی محل سکونت جدید مالک وسیله نقلیه د مهلت تعیین شده از تاریخ تغییر محل سکونت به اداره راهنمایی و رانندگی	۴۰
۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	سبقت از سمت راست وسیله نقلیه دیگر در راههایی که در هر طرف رفت و برگشت فقط یک خط عبوری وجود دارد و یا با استفاده از شانه راه	۴۱
۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	عدم تجهیز وسایل نقلیه مربوطه یا محل، به علائم هشدار دهنده در عملیات اجرایی و عمرانی راهها	۴۲

۴۳	سبقت اتوبوس و کام یون در داخل شهر	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	-
۴۴	توقف در ابتدا و انتهای پیچها، روی پل، داخل تونل و داخل یا حریم تقاطع‌های راه آهن	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰
۴۵	نشاندن مسافر یا سر نشین در سمت چپ راننده	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰
۴۶	سوار کردن یا سوار شدن و پیاده شدن یا آویزان شدن از وسیله نقلیه در حال حرکت	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰
۴۷	نداشتن پلاک جلو، عقب یا ناخوانا بودن آن	۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰
۴۸	روشن نکردن چراغ از هنگام غروب تا طلوع آفتاب و در مواقع لزوم به هر علت	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۴۹	حرکت عمدی به موازات اتومبیل دیگر به نحوی که موجب کندی و انسداد ترافیک شود	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۵۰	حرکت نکردن وسایل نقلیه بین دو خط یا تغییر خط حرکت بدون رعایت مقررات مربوطه در معابر خط کشی شده	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۵۱	عبور وسایل نقلیه غیر مجاز از خطوط ویژه	۵۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	-
۵۲	نصب و استفاده از تجهیزات سمعی و بصری مانند چراغ گردان، آژیر و امثالهم در خودروهای غیر مجاز یا استفاده از تجهیزات مذکور توسط وسایل نقلیه امدادی خارج از زمان ماموریت (به استثنای خودروهای امدادی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و هلال احمر)	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰
۵۳	عدم رعایت مسیرهای تعیین شده	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰

			حرکت در معابر منتهی به تقاطعها	
۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	استفاده از وسایل آتش زا از قبیل اجاق گاز، پیک نیک، بخاری و امثال آن در داخل وسایل نقلیه	۵۴
۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	باز کردن قفل مخصوص وسایل نقلیه که توسط مامورین راهنمایی و رانندگی بسته شده است	۵۵
۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	تجاوز از سرعت مجاز (تا ۳۰ کیلو متر در ساعت)	۵۶
۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۵۰ / ۰۰۰	عدم بارگیری صحیح و مهار ایمن محمولات	۵۷
۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	۵۰۰ / ۰۰۰	تخلیه نخاله زباله، مصالح ساختمانی، فاضلاب و ایجاد هر گونه مانع در مسیر عبور وسایل نقلیه در راهها و حریم آنها	۵۸
۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	حمل کود، زباله، نخاله و مصالح ساختمانی و امثال آن بدون حفاظ و پوشش لازم	۵۹
۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	عدم توجه به فرمان ایست و حرکت پلیس	۶۰
۲۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	حمل بار تجاری توسط نقلیه عمومی حمل مسافر	۶۱
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	توقف در محل ایستادن ممنوع (توقف مطلقاً ممنوع)	۶۲
۱۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	نداشتن گواهی معتبر معاینه فنی وسیله نقلیه	۶۳
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	حمل جنازه با وسایل نقلیه غیر مجاز	۶۴
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	خودداری از کنار بردن وسیله نقلیه قابل حرکت که بعلت تصادف منجر به خسارت یا نقص فنی و یا علل دیگر در سطح سواره رو متوقف شده	۶۵

			است.	
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت فاصله طولی و عرضی کافی قبل، حین و بعد از سبقت	۶۶
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	راه ندادن به وسیله نقلیه پشت سر برای سبقت	۶۷
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت مقررات در گردشها	۶۸
۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	نصب هر نوع علائم یا الصاق هر نوع نوشته، آگهی و تصاویر به بدنه خارجی وسایل نقلیه و قسمت درونی وسایل نقلیه عمومی مسافربری بدون داشتن مجوز لازم	۶۹
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	حرکت کمتر از سرعت مقرر در صورت نبودن مانع در معابری که حداقل سرعت برای آن تعیین شده است	۷۰
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	توقف وسایل نقلیه عمومی حمل مسافر و بار در خارج از ایستگاههای تعیین شده	۷۱
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	استفاده از تلفن همراه و سایر وسایل ارتباطی مشابه در حین رانندگی در سرعت کمتر از ۶۰ کیلومتر بر ساعت	۷۲
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	پرتاب کردن یا ریختن ضایعات، زباله، اشیاء، آب دهان و بینی و امثالهم از وسیله نقلیه به سطح معابر	۷۳
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	قصور در به کار بردن علائم ایمنی، هشدار دهنده حسب مورد در جلو، کنار و عقب وسیله نقلیه متوقف در سطح راهها برابر ضوابط مربوطه	۷۴
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	ریختن یا ریزش روغن، بنزین، گاز (گازوئیل) و یا سایر مایعات آلوده و تخریب کننده دیگر در سطح راه	۷۵

۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	توقف سایر وسایل نقلیه در ایستگاه وسایل نقلیه عمومی	۷۶
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	گردش به چپ یا به راست در محل ممنوع	۷۷
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	توقف وسایل نقلیه در سطح سواره رو راهها و محل هایی که نشانه کناری وجود دارد	۷۸
۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	تغییر محل نصب پلاک وسیله نقلیه	۷۹
۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	نداشتن وسایل ایمنی سالم و متناسب با فصل از قبیل زنجیر چرخ و یا لاستیک یخ شکن و یا نقص فنی برف پلک کن و بخاری	۸۰
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	حمل مسافر با وسایل نقلیه شخصی یا غیر مجاز	۸۱
-	۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	ورود و تردد وسایل نقلیه غیر مجاز در معابر، محدوده ها و مناطقی که ممنوع اعلام شده است	۸۲
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	نداشتن و یا عدم بکارگیری سامانه تهویه مطبوع برای وسایل نقلیه عمومی مسافربری	۸۳
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت مقررات مربوط به تابلوی ایست یا چراغ چشمک زن راهنمایی در تقاطع ها و میادین	۸۴
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	توقف دوبله در معابر	۸۵
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	حرکت با دنده عقب غیر ضروری در راهها	۸۶***
۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	حمل سر نشین توسط وسایل نقلیه کشاورزی و عمرانی	۸۷
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	توقف وسایل نقلیه در حاشیه راه ها برای فروش کالا	۸۸

۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	نداشتن آج مناسب در سطح اتکای لاستیک یا استفاده از لاستیکهای فرسوده	۸۹
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	رانندگی با وسیله نقلیه دود زا	۹۰
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	حمل اشیاء کثیف، آلوده و حیوانات یا هر گونه باری که موجب ناراحتی مسافران وسایل نقلیه عمومی می‌گردد.	۹۱
۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	عدم استفاده از کلاه ایمنی توسط راننده و سر نشین موتور سیکلت در حین رانندگی	۹۲
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	عدم استفاده از کمر بند ایمنی توسط راننده یا سر نشینان وسیله نقلیه در حال حرکت (غیر از استثنائات قانونی) در آزاد راهها، بزرگراهها و جادهها	۹۳
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	نداشتن بارنامه یا صورت وضعیت مسافری در وسایل نقلیه عمومی	۹۴
۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	مغایرت مشخصات مسافر یا محموله با صورت وضعیت یا بارنامه صادر شده یا استفاده مکرر از یک بارنامه یا صورت وضعیت	۹۵
۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت مسیرهای تعیین شده توسط رانندگان وسایل نقلیه ترانزیت	۹۶
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	سوار کردن مسافر بدون صدور بلیط در وسایل نقلیه مسافربری برای هر نفر	۹۷
۱۰۰ / ۰۰۰	-	۳۰۰ / ۰۰۰	سوار کردن سر نشین اضافی به ازای هر نفر در وسایل نقلیه عمومی حمل مسافر در جادههای بین شهری و راههای روستایی	۹۸
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	استنکاف از قبول مسافر یا نرساندن	۹۹

			مسافر به مقصد توسط رانندگانه وسایل نقلیه عمومی	
-	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	تعمیر یا شستشوی وسیله نقلیه در راهپهای عمومی	۱۰۰
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	هر نوع توقف که منجر به سد معبر و یا اختلال در عبور و مرور گردد	۱۰۱
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	عبور وسایل نقلیه از بین دستجات نظامی، انتظامی، دانش آموزان یا تشبیح کنندگان یا دستجات عزاداری	۱۰۲
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	عدم توجه به هشدار و علائم وسایل نقلیه امدادی در حال مأموریت	۱۰۳
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	نداشتن تجهیزات پیش بینی شده در برگ باز بینی فنی سلامت وسایل نقلیه عمومی	۱۰۴
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	آموزش رانندگی در محل های غیر مجاز	۱۰۵
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	عدم نصب پلاک با ابعاد بزرگ تر در قسمت عقب وسایل نقلیه سنگین باربری و مسافربری	۱۰۶
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	توقف وسایل نقلیه در پیاده رو	۱۰۷
-	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	سوار یا پیاده کردن مسافر در خارج از پایانه های مسافربری یا محل های مجاز	۱۰۸
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	استفاده از لاستیک های خارج از استاندارد وسیله نقلیه	۱۰۹
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	همراه نداشتن دفترچه و یا تجهیزات ثبت سرعت و ساعت در وسایل نقلیه عمومی	۱۱۰
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	همراه نداشتن گواهینامه رانندگی	۱۱۱

۱۱۲	همراه نداشتن پروانه تاکسسیرانی یا اتوبوسرانی	۳۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	-
۱۱۳	انجام سروی س مدارس بدون داشتن مجوز لازم یا با وسایل نقلیه غیر مجاز	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۱۱۴	استفاده از شیشه دودی به نحوی که راننده و سر نشین قابل تشخیص نباشند	۵۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	-
۱۱۵	بیرون آوردن دست و یا هر یک از اعضاء بدن سر نشین از وسیله نقلیه در حال حرکت به جز موارد مندرج در مقررات توسط راننده	۳۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۱۱۶	نداشتن یا نقص چراغهای جلو، عقب، ترمز یا راهنمای وسیله نقلیه و یا تغییر رنگ چراغها	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۱۱۷	عدم الصاق یا نصب علامت ممیزه خودروهای دارای پلاک دولتی بر روی شیشه یا سایر قسمتهای تعیین شده	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰
۱۱۸	عدم نصب یا عدم استفاده صحیح از تجهیزات الکترونیکی و غیر الکترونیکی مصوب کنترل سرعت و موقعیت وسایل نقلیه	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۱۱۹	باز کردن درب وسیله نقلیه بدون رعایت احتیاط در حال حرکت و حین توقف و یا باز گذاشتن درب وسیله نقلیه در سمت سواره رو	۳۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۱۲۰	حرکت با نور بالا در مواقعی که باید از نور پایین استفاده شود	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۱۲۱	رانندگی با گواهینامه پس از پایان زمان اعتبار	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۱۲۲	حمل بار غیر متعارف یا اشیاء با وسایل نقلیه غیر باربری به نحوی که	۴۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰

			قسمتی از آن از اطراف وسیله نقلیه خارج شود.	
-	۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	عدم پرداخت عوارض مقرر در آزاد راهها	۱۲۳
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	بوق زدن در محل‌های ممنوعه یا بوق زدن غیر ضروری و مکرر	۱۲۴
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	تولید صدای نا متعارف یا نا هنجار از بوق‌های شیبوری، لوله آگزوز، سامانه صوتی یا بلندگوی منصوب در وسایل نقلیه و امثالهم	۱۲۵
-	۱۵۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	عبور یا توقف در معابری که از طرف راهنمایی و رانندگی در ساعت معینی ممنوع اعلام می‌شود.	۱۲۶
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	سوار کردن اطفال کمتر از ۱۲ سال در صندلی جلو اتومبیل	۱۲۷
-	۱۵۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	سوار کردن مسافر با داشتن مسافر قبلی توسط تاکسی‌های تلفنی، در بست یا آژانس بدون اجازه مسافر قبلی	۱۲۸
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	خروج غیر مجاز تاکسی از محدوده تعیین شده	۱۲۹
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	همراه نداشتن بیمه نامه شخص ثالث	۱۳۰
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	همراه نداشتن برگ توزین در وسایل نقلیه حمل بار	۱۳۱
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	عدم توجه به علائم هشدار دهنده در تقاطع راه با راه آهن	۱۳۲
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	همراه نداشتن کارت صحت و سلامت روحی و جسمی راننده وسیله نقلیه عمومی	۱۳۳
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	استفاده از لاستیک میخدار (یخ)	۱۳۴

			شکن) در مواقع ضروری	
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	حرکت دادن غیر مجاز یا رها نمودن انواع حیوانات در راهها	۱۳۵
-	۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	توقف وسایل نقلیه در جهت مخالف حرکت وسایل نقلیه دیگر	۱۳۶
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت مقررات ویژه عبور وسایل نقلیه کشاورزی و راه سازی در راهها	۱۳۷
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	عدم استفاده یا استفاده غلط از علائم با دست یا چراغ راهنمای وسیله نقلیه در مواقع لزوم	۱۳۸
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	پوشاندن ت مام یا قسمتی از چراغهای جلو یا عقب وسیله نقلیه که باعث کاهش، تغییر یا شدت نور شود.	۱۳۹
-	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	عبور یا توقف وسایل نقلیه باربری سنگین (ظرفیت ناخالص ۵ / ۶ به بالا) و اتوبوس های برون شهری در معابر شهری در ساعات غیر مجاز	۱۴۰
-	۲۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	حرکت در پوشش یا تعقیب وسایل نقلیه امدادی	۱۴۱
۱۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	عدم استفاده از علائم هشدار دهنده وسایل نقلیه طولی، عمرانی، راهسازی و کشاورزی در راهها	۱۴۲
۱۰۰ / ۰۰۰	۱۵۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	توقف در محل ممنوع (پارک ممنوع)	۱۴۳
-	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	نداشتن تجهیزات و علائم مصوب برای خودروهای تاکسی، آژانس و سرویس مدارس	۱۴۴
۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	نداشتن تجهیزات و علائم شناسایی و احتیاط در وسایل نقلیه مخصوص آموزش رانندگی	۱۴۵

۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	خاموش بودن چراغ داخل وسایل نقلیه عمومی مسافربری در شب	۱۴۶
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	نصب آینه‌های غیر مجاز در داخل و خارج وسایل نقلیه مسافربری	۱۴۷
-	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	حمل و در آغوش گرفتن حیوانات و یا سرگرم شدن با آنها در حین رانندگی	۱۴۸
۵۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	همراه نداشتن کارت شناسایی وسیله نقلیه	۱۴۹
۱۰۰ / ۰۰۰	۳۰۰ / ۰۰۰	۴۰۰ / ۰۰۰	سوار و پیاده کردن مسافر یا سر نشین در محل‌های غیر مجاز یا به نحوی که موجب اختلال در عبور و مرور گردد	۱۵۰
-	۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	توقف وسایل نقلیه غی ر مجاز در ایستگاه بارگیری و تخلیه بار	۱۵۱
۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	عدم رعایت تقدم عبور عابر یا تجاوز یا توقف وسایل نقلیه در گذر گاه عابر پیاده	۱۵۲
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	توقف وسیله نقلیه با موتور روشن بدون حضور راننده در راهها	۱۵۳
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	خوردن، آشامیدن و استعمال دخانیات و امثال آن حین رانندگی	۱۵۴
۱۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	۲۰۰ / ۰۰۰	عبور از روی لوله آب آتش نشانی در راهها	۱۵۵
۵۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۱۵۰ / ۰۰۰	باز گذاشتن درب صندوق عقب وسیله در حال حرکت، نصب یا قرار دادن هر شیء که مانع دید عقب یا جلو راننده یا پلاک وسیله نقلیه شود	۱۵۶
-	۱۰۰ / ۰۰۰	۱۵۰ / ۰۰۰	سوار کردن سر نشین اضافی به ازای هر نفر در وسایل نقلیه عمومی حمل مسافر در شهر و حومه	۱۵۷

۱۵۸	نداشتن برچسب عوارض سالیانه شهرداری	۱۰۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰	-
۱۵۹	پارک کردن تاکسی بدون حضور راننده در ایستگاه‌های تاکسی	۱۵۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	-
۱۶۰	عدم استفاده از کمربند ایمنی توسط راننده یا سر نشینان وسیله نقلیه در حال حرکت (غیر از استثنائات قانونی) در معابر شهری و روستایی	۱۵۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰
۱۶۱	عدم توقف در مواجه شدن با خودروهای سرویس مدارس بهنگام سوار و پیاده نمودن دانش آموزان	۱۵۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰
۱۶۲	سوار کردن سر نشین اضافه بر ظرفیت مجاز به ازای هر نفر در وسایل نقلیه شخصی	۱۵۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰
۱۶۳	همراه نداشتن گواهی یا بر چسب معتبر معاینه فنی	۱۰۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰
۱۶۴	حمل سر نشین اضافی یا موتور سیکلت به ازای هر نفر	۱۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰
۱۶۵	عدم توجه به اخطار و تذکر پلیس	۱۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۱۶۶	عدم استفاده از تاکسیمت	۱۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰
۱۶۷	دست گرفتن موتور سیکلت سوار، دوچرخه سوار، اسکیت سوار، اسکوتر و نظایر آن بوسیله نقلیه در حال حرکت.	۱۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰
۱۶۸	یدک کشی یا حمل بار غیر متعارف به وسیله موتور سیکلت یا دوچرخه	۱۰۰ / ۰۰۰	۱۰۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰
۱۶۹	حرکت دادن وسایل نقلیه دارای چرخ فلزی در راهها	۵۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰	۳۰ / ۰۰۰
۱۷۰	نداشتن تجهیزات ایمنی از قبیل زنگ یا بوق، ترمز، چراغ یا چراغ عقب و نور تاب دوچرخه پایی	۵۰ / ۰۰۰	۵۰ / ۰۰۰	۳۰ / ۰۰۰

۳۰ / ۰۰۰	۳۰ / ۰۰۰	۳۰ / ۰۰۰	عبور عابر پیاده از محل های غیر مجاز سواره رو و همچنین از طول راهپایی که دارای پیاده رو است	۱۷۱
----------	----------	----------	--	-----

※: به استناد بند «د» ماده (۱۰) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی در صورت ارتکاب همزمان دو فقره تخلفات موضوع ردیف‌های (۱)، (۲)، (۳)، (۴)، (۵) و (۱۰) این جدول که با یک ستاره مشخص شده است علاوه بر صدور قبض جریمه، وسیله نقلیه به مدت ۷۲ ساعت توقیف می‌شود.

※※: به استناد بند «ب» ماده (۱۰) قانون رسیدگی به تخلفات ردیف (۷) این جدول که با دو ستاره مشخص شده علاوه بر صدور قبض جریمه موجب ضبط گواهینامه به مدت شش ماه و معرفی راننده به مرجع قضایی خواهد شد.

※※※: علاوه بر جریمه مذکور، وسیله نقلیه مطابق قانون بیمه تا ارایه بیمه نامه توقیف می‌شود.

※※※※: در آزاد راه‌ها و بزرگراه‌ها مطابق ردیف (۶) این جدول اقدام خواهد شد.

اجازه تردد خودروهای به شماره منطقه آزاد تجاری - صنعتی ارس برای اشخاص حقیقی و حقوقی مستقر در محدوده منطقه تا مرکز استان آذربایجان شرقی

مصوب ۱۳۹۰/۱۰/۴ هیأت وزیران

تردد خودروهای به شماره منطقه آزاد تجاری - صنعتی ارس برای اشخاص حقیقی و حقوقی مستقر در محدوده منطقه تا مرکز استان آذربایجان شرقی مجاز می‌باشد.

۲- این تصویب‌نامه جایگزین تصمیم نامه شماره ۱۴۷۵۴/ت ۴۶۴۸۷ ن مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۷

می‌شود.

اجازه تردد خودروهای به شماره منطقه آزاد تجاری - صنعتی اروند

مصوب ۱۳۹۰/۱۰/۴ هیأت وزیران

تردد خودروهای به شماره منطقه آزاد تجاری - صنعتی اروند برای ساکنان شهرستان‌های

آبادان و خرمشهر و اشخاص حقوقی مستقر در شهرستان‌های یاد شده تا مرکز استان خوزستان مجاز است.

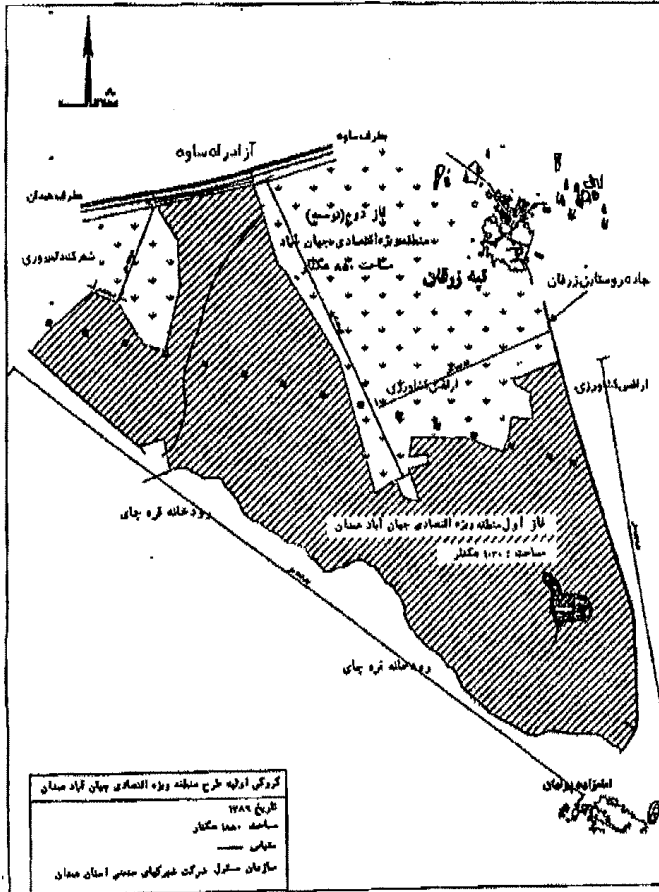
تعیین سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت مناطق ویژه اقتصادی جهان آباد، ری و سهران

مصوب ۱۳۹۰/۱۲/۲۰ نمایندگان ویژه رییس جمهور در شورای هماهنگی مناطق
آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

تصمیم نمایندگان ویژه رییس جمهور در شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و
ویژه اقتصادی به استناد اصل یکصد و بیست و هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به
شرح زیر برای اجرا ابلاغ می شود:
سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت مناطق ویژه اقتصادی جهان آباد، ری و سهران
به شرح جدول زیر و نقشه های پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت است، تعیین
می شود.

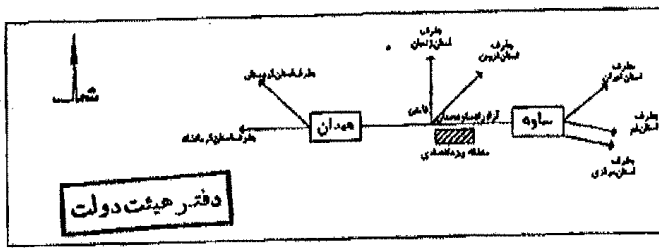
ردیف	نام منطقه	استان	گرایش	مساحت	سازمان مسؤل
۱	جهان آباد	همدان	تجاری ° صنعتی ° خدماتی	۱۸۸۰ هکتار	شرکت شهرک های صنعتی استان همدان (دولتی)
۲	ری	تهران	تجاری ° صنعتی ° خدماتی	۲۱۰۰ هکتار	شرکت سرمایه گذاری ری (غیردولتی)
۳	سهران	آذربایجان شرقی	تجاری ° صنعتی - خدماتی	۲۰۵۲ هکتار	شرکت انبارهای عمومی و خدمات گمرکی ایران (دولتی)

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی جهان آباد همدان

منطقه ویژه
اقتصادی جهان آباد همدان
از زمان - شمال منطقه:
رکت شهرک های صنعتی استان همدان
ایران، منطقه صنعتی - تجاری - خدماتی
زحای چه از جنبه زمین مورد نظر
شمال به آزاد راه همدان - ساوه
جنوب به اراضی کشاورزی امام زاده پیرزاد
شرق به اراضی کشاورزی روستای زرقان
غرب به اراضی کشاورزی
و همبند منطقه نسبت به مرکز استان:
اتبع در شمال شرق همدان
سیاحت - هم موجود در محدوده منطقه:
راه آزاد همدان - ساوه
خطوط برق فشار قوی
خطوط راه آهن
رونگاه مریخی

کروکی نمونه ارتباط با محور مواصلاتی طرح راهبردی و جامع منطقه ویژه اقتصادی جهان آباد

سازمان مسئول، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی ری

سازمان مسؤل، محدوده و موضوع فعالیت منطقه ویژه اقتصادی سهلان

طرح منطقه ویژه اقتصادی سهلان گرونی و نحوه ارتباط با محورهای مواصلاتی	مشخصات منطقه ویژه اقتصادی
	<p>مساحت محدوده: ۲۰۵۲ هکتار حدود اربعه: شمالی: جاده تبریز - مراد به طول ۲۹۹۰ متر جنوبی: غربی: پل آمن از نقطه ۲۸ درجه و ۱۱ دقیقه شمالی و ۲۶ درجه و ۶ دقیقه شرقی به طول ۲۸۰۵ متر شرقی: شمالی: به اراضی روستای سهلان به طول ۵۸۶۰ متر جنوبی: اراضی موسوم به شهرک ساحل در نقطه ۲۸ درجه و ۱۳ دقیقه شمالی و ۲۶ درجه و ۵ دقیقه شرقی به طول ۲۸۹۵ متر</p> <p>موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان: در فاصله ۲۰ کیلومتری تبریز</p>
	<p>تاسیسات موجود: در محدوده طرح: محدوده محصور گمرک سهلان و بازارها و تاسیسات مربوط به پالایش گاز تبریز، ریل راه آهن و شانینگ پاره و تاسیسات برق مربوطه، واحد ۸۰۰ کیلوواتی کوچک «میچون» برقکاری، بازارها شخصی کوچک، خطوط لوله گاز، تاسیسات برق، مشاورت، آب و فاضلاب.</p> <p>موقعیت نسبت به محدوده حفاظتی محیط زیست: بخش عمده اراضی خارج از محدوده حفاظتی می باشد.</p> <p>موضوع فعالیت: تجاری، صنعتی و خدماتی</p> <p>سازمان مسؤل منطقه: شرکت بازارهای عمومی و خدمات گمرکی ایران</p>

SAHLE 01 01.08.90

<p>تسویه کننده استانداری آذربایجان شرقی</p>	<p>مهر منطقه سازمان منطقه ویژه اقتصادی سهلان</p>
	<p>دفتر هیئت دولت</p>

تعیین سازمان مسؤول، محدوده و گرایش مناطق ویژه اقتصادی بیرجند،

سبزوار، زرنديه (ایرانیان) و جهرم

مصوب ۱۳۹۰/۱۲/۲۰ وزیران عضو شورای هماهنگی مناطق

آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

وزیران عضو شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی بنا به پیشنهاد

دبیرخانه شورای عالی مناطق یاد شده و به استناد تبصره (۱) ماده (۱) قانون تشکیل و اداره

مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - و با رعایت تصویبنامه

شماره ۱۵۹۱۷۶/ت ۴۳۵۰۵ هـ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۰ تصویب نمودند:

۱- سازمان مسؤول، محدوده و گرایش مناطق ویژه اقتصادی بیرجند، سبزوار، زرنديه

(ایرانیان) و جهرم به شرح جدول زیر و نقشه های پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیأت

دولت است، تعیین می شود.

ردیف	نام منطقه	استان	گرایش	مساحت	سازمان مسؤول
۱	بیرجند	خراسان جنوبی	صنعتی - تجاری - خدماتی	پانصد و پنجاه هکتار	شرکت سرمایه گذاری و توسعه منطقه ویژه اقتصادی خراسان جنوبی (بیرجند) (غیردولتی)
۲	سبزوار	خراسان رضوی	تجاری ° صنعتی	یکهزار و دویست هکتار	مؤسسه آبادانی دیار سربداران غیردولتی
۳	زرنديه (ایرانیان)	مرکزی	گردشگری تجاری - صنعتی	یکهزار و سیصد و نود و شش ممیز چهاردهم هکتار	شرکت توسعه سیاحان سرزمین ایرانیان (غیردولتی)
۴	جهرم	فارس	تجاری ° صنعتی	سیصدوسی و نه هکتار	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (دولتی)

۲- واگذاری اراضی محدوده مناطق یاد شده تابع قوانین و مقررات مربوط به اراضی ملی

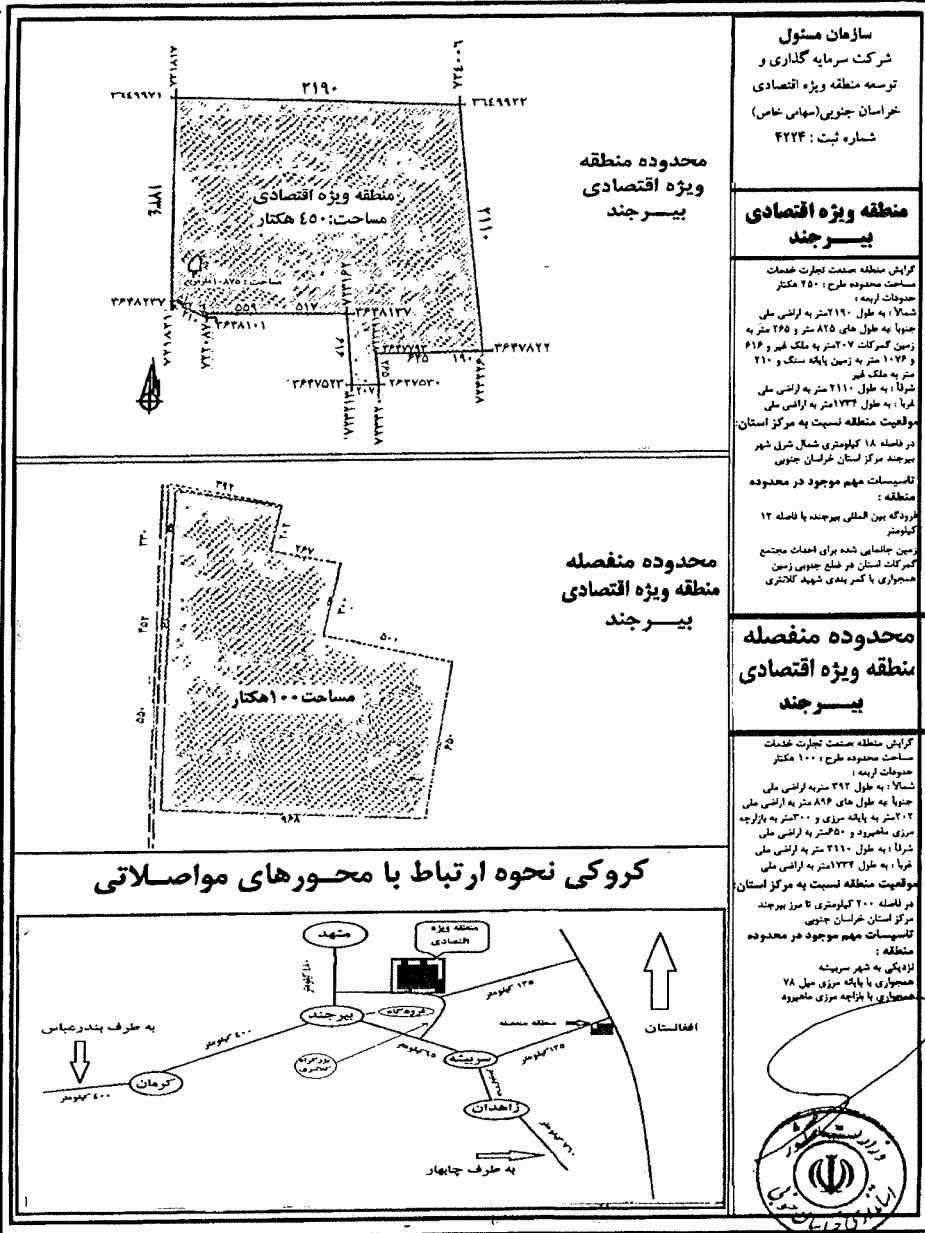
است.

۳- واگذاری اراضی توسط سازمان مسؤول منطقه در محدوده مناطق یاد شده منوط به

مالکیت سازمان مسؤول منطقه بر آن اراضی قبل از واگذاری به اشخاص می باشد.

سازمان مسؤل، محدوده و گرایش منطقه ویژه اقتصادی بیرجند

سازمان مسؤل
شرکت سرمایه گذاری و توسعه منطقه ویژه اقتصادی خراسان جنوبی (سهامی خاص)
شماره ثبت: ۴۲۲۴

منطقه ویژه اقتصادی بیرجند

گرایش منطقه صنعت تجارت خدمات
مساحت محدوده طرح: ۲۵۰ هکتار
حدودات اولیه:
شمالاً: به طول ۲۱۹۰ متر به ازای مساحت
جنوباً: به طول های ۸۲۵ متر و ۲۳۵ متر به
زمین گسترگات ۲۰۰۷ متر به ملک غیر و ۶۱۶
و ۱۰۲۶ متر به زمین پایه سنگ و ۲۱۰
متر به ملک غیر
شرقاً: به طول ۱۳۳۲ متر به ازای مساحت
غرباً: به طول ۲۱۱۰ متر به ازای مساحت
موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان:
در فاصله ۱۸ کیلومتری شمال شرق شهر
بیرجند مرکز استان خراسان جنوبی
تأمینیهات مهم موجود در محدوده
منطقه:
فرودگاه بین المللی بیرجند با فاصله ۱۲
کیلومتر
درین پتانسیل شده برای احداث مجتمع
گمرکات استان در بلع جنوبی زمین
مسجاری با کتر بندی شبیه کلاتری

محدوده منطقه ویژه اقتصادی بیرجند

گرایش منطقه صنعت تجارت خدمات
مساحت محدوده طرح: ۱۰۰۰ هکتار
حدودات اولیه:
شمالاً: به طول ۳۹۲ متر به ازای مساحت
جنوباً: به طول های ۸۹۶ متر به ازای مساحت
۲۰۲ متر به پایه سوزی و ۳۰۰ متر به بازچه
مرزی مأمورود و ۵۵۰ متر به ازای مساحت
شرقاً: به طول ۲۱۱۰ متر به ازای مساحت
غرباً: به طول ۲۳۳۲ متر به ازای مساحت
موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان:
در فاصله ۲۰۰ کیلومتری تا مرکز بیرجند
مرکز استان خراسان جنوبی
تأمینیهات مهم موجود در محدوده
منطقه:
راه آبی به شهر سرپینده
مسجاری با پایه سوزی میل ۲۸
مسجاری با بازچه مرزی مأمورود

سازمان مسؤل، محدوده و گرایش منطقه ویژه اقتصادی سبزوار

مشخصات منطقه ویژه اقتصادی شهرستان سبزوار
مساحت محدوده طرح: ۱۲۰۰ هکتار

شمال:
به اراضی ملی زعفرانیه به طول ۲۳۰۵ متر
جنوب:
به جاده آسفالت ترانزیت تهران-مشهد به طول ۴۲۰۰ متر

غرب:
به رودخانه فصلی (کال) به اراضی ملی به طول ۴۱۰۰ متر

شرق:
به اراضی ملی زعفرانیه به طول ۴۰۰۰ متر

موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان:
در محدوده شهرستان سبزوار و ۱۷۵ کیلومتری مرکز استان قرار دارد
تقسیمات موجود در محدوده طرح:
از سمت شمال به سمت ریل سراسرای تهران-مشهد (ایستگاه سبزوار)
در ضلع شرقی:

در ضلع غربی:
به سمت شهرستان سبزوار- فرودگاه بین المللی سبزوار
اتن راه آهن در حال احداث
در ضلع جنوبی:
جاده ترانزیت کشوری (CIS)- جاده ترانزیت محور تهران به مشهد- خط لوله گاز اصلی ۴۸ اینچ
موقعیت نسبت به محدوده حفاظتی ۸۵٪ زیست: خارج از حریم محدوده حفاظتی می باشد

سازمان مسؤل منطقه:
موسسه آبادانی ديار سبزواران

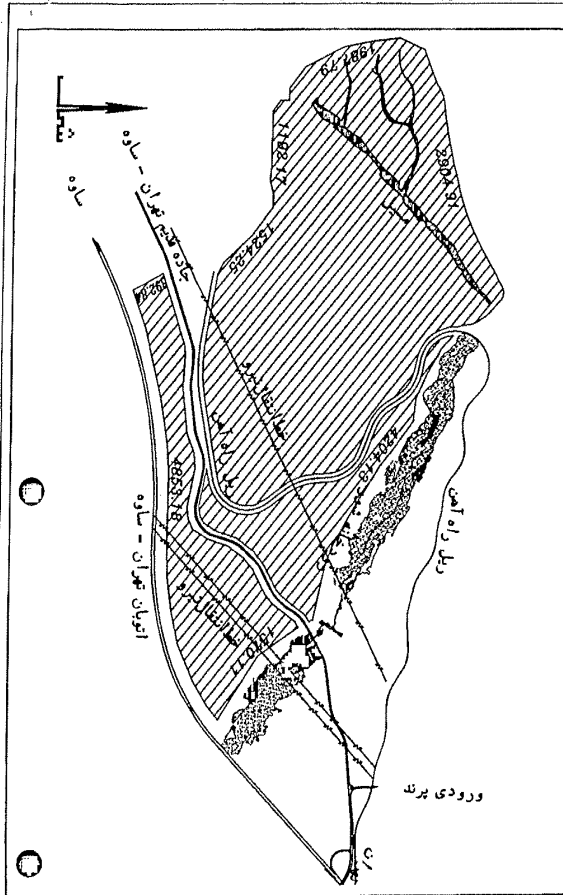
موضوع فعالیت منطقه:
تجاری- صنعتی

کثرتی نحوه ارتباط با محور مواصلاتی

طرح منطقه ویژه اقتصادی شهرستان سبزوار

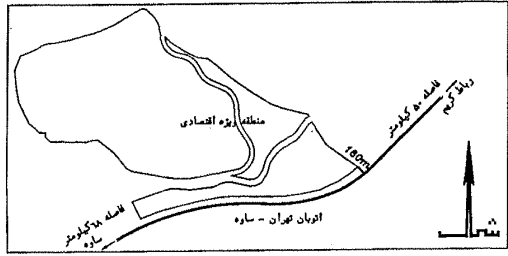
معاون رئیس سازمان منطقه ویژه اقتصادی سبزوار

سازمان مسؤل، محدوده و گرایش منطقه ویژه اقتصادی زرنديه (ایرانیان)

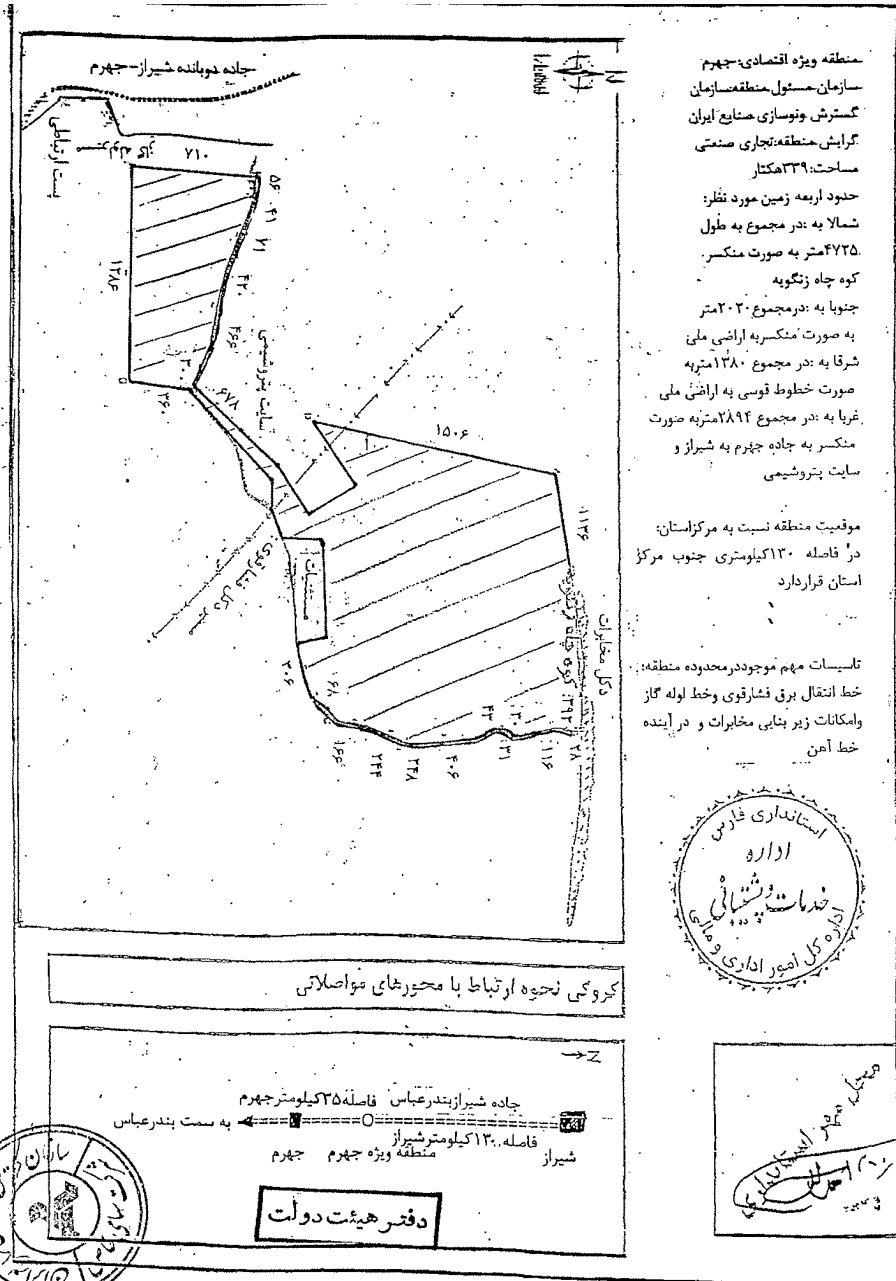
منطقه ویژه اقتصادی: زرنديه (ایرانیان)
 سازمان مسؤل منطقه:
 شرکت توسعه سیاحان سرزمین ایرانیان
 گرایش منطقه: گردشگری و تجاری - صنعتی
 مساحت: ۱۳۹۶۴ هکتار
 حدود آریبه زمین مورد نظر:
 شمالاً: بطول ۲۹۰۴۹۱ متر بصورت خطوط منکسر
 و قوسی به اراضی منابع طبیعی
 جنوباً: بطول ۳۸۵۳۱۸ متر بصورت خطوط قوسی به
 حریم آتوبان ساوه
 شرقاً: بطولهای ۳۲۰۴۱۸ و ۱۵۷۰۱۱ متر بصورت
 خطوط منکسر به حریم رودخانه شور
 غرباً: اول بطول ۳۹۲۰۸۴ متر به قطعه دوم تفکیکی
 پلاک سیزده فرعی از ۱۸۳۱ الی ۱۸۸ اصلی دوم
 بطولهای ۱۵۲۴۲۵ و ۱۱۹۲۱۷ و ۱۹۸۷۷۹ متر
 بصورت خطوط منکسر و قوسی به اراضی منابع طبیعی
 موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان:
 شمال شرق شهرستان اراک
 تأسیسات مهم موجود در محدوده منطقه:
 شهر جدید پرند- آتوبان ساوه

کروکی و نحوه ارتباط با محورهای مواصلاتی

وزارت کشور
 استانتاداری مرکزی
 اداره کل اداری و مالی
 استان قزوین
 [Signature]

سازمان مسؤل، محدوده و گرایش منطقه ویژه اقتصادی جهرم

منطقه ویژه اقتصادی-جهرم
سازمان مسؤل منطقه-سازمان
گسترش و توسعه صنایع ایران
گرایش منطقه: تجاری-صنعتی
مساحت: ۳۳۹ هکتار
حدود اریحه زمین مورد نظر:
شمالا به: در مجموع به طول
۴۷۲۵ متر به صورت منکسر.
کوه چاه زنگویه
جنوبا به: در مجموع ۲۰۲ متر
به صورت منکسر به اراضی ملی
شرقا به: در مجموع ۱۳۸۰ متر به
صورت خطوط قوسی به اراضی ملی
غربا به: در مجموع ۲۸۹۴ متر به صورت
منکسر به جاده جهرم به شیراز و
سایت پتروشیمی

موقعیت منطقه نسبت به مرکز استان:
در فاصله ۱۳۰ کیلومتری جنوب مرکز
استان قرار دارد

تاسیسات مهم موجود در محدوده منطقه:
خط انتقال برق فشارقوی و خط اوله گاز
وامکانات زیر بنایی مخابرات و در آینده
خط آهن

کروکی نحوه ارتباط با محورهای مواصلاتی

جاده شیراز بندرعباس فاصله ۲۵ کیلومتر جهرم
شیراز فاصله ۱۲۰ کیلومتر شیراز
منطقه ویژه جهرم جهرم

دفتر هیئت دولت

مستند شماره ۱۳۳۱/۱
تاریخ ۱۳۷۳/۰۳/۰۳

اجازه هزینه نمودن معادل یک سوم بودجه سال ۱۳۹۰ سازمان‌های مناطق آزاد

تجاری - صنعتی در چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۱ به سازمان‌های مذکور

مصوب ۱۳۹۱/۱/۲۸ نمایندگان ویژه رییس جمهور در شورای

هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی

سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی مجازند تا تصویب و ابلاغ بودجه سال ۱۳۹۱

حداکثر معادل یک سوم بودجه سال ۱۳۹۰ خود را در چهارماهه ابتدای سال ۱۳۹۱ با رعایت

مقررات مربوطه هزینه نمایند.

اساسنامه‌ها

اساسنامه سازمان های مناطق آزاد تجاری - صنعتی قشم، چابهار و کیش
مصوب ۱۳۷۳/۳/۳۱ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی
با اصلاحات و الحاقات بعدی^(۱)
فصل اول - کلیات و تعاریف

ماده ۱- نام سازمان: نام سازمان، سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی... می باشد، که از این پس در این اساسنامه به اختصار سازمان نامیده می شود.

ماده ۲- مرکز اصلی سازمان: مرکز اصلی سازمان در داخل محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی... می باشد.

ماده ۳- مدت فعالیت: سازمان برای مدت نامحدود تشکیل می شود.

ماده ۴- سرمایه سازمان: سرمایه سازمان یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال است که از محل آورده های غیر نقدی (زمین و تأسیسات) سازمان تقویم می شود. سرمایه سازمان کلاً متعلق به دولت بوده و منقسم به یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) سهم یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریالی می باشد.

فصل دوم - اهداف سازمان

ماده ۵- اهداف سازمان به شرح زیر می باشد:

انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای

---

۱ - به دلیل مشابهت و یکسانی مفاد اساسنامه های سازمان مناطق آزاد تجاری - صنعتی قشم، چابهار و کیش، فقط یک اساسنامه درج گردیده و در مواد ۱، ۲، ۸، ۱۷ و ۱۹ به جای نام سازمان های مزبور نقطه چین گذاشته شده است.

جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی.

فصل سوم - ارکان سازمان

ماده ۶- ارکان سازمان عبارتند از:

- مجمع عمومی
- هیأت مدیره
- مدیرعامل و رییس هیأت مدیره
- بازرس یا بازرسان قانونی

مجمع عمومی

ماده ۷- هیأت وزیران نماینده صاحب سهام درمجامع عمومی می باشد که به موجب تصویبنامه شماره ۱۶۶۳۲/ت ۳۰ هـ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۳^(۱) اختیارات خود را به و زرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی به ریاست رییس جمهور تفویض نموده است.

ماده ۸- وظایف و اختیارات مجمع عمومی به قرار زیر است:

- الف - موافقت با تأسیس و انحلال شرکت‌های تابعه.
- ب - تصویب، اصلاح و تغییر اساسنامه سازمان و شرکت‌های تابعه با رعایت اصل ۸۵ قانون اساسی.
- ج - اعمال نظارت عالی بر فعالیت‌های سازمان.
- د - تصویب برنامه‌های عمرانی، فرهنگی، بودجه سالانه، صورت‌های مالی و عملکرد سازمان

هـ - تصویب آیین‌نامه‌های سازمان.

و - تصویب مقررات امنیتی و انتظامی منطقه با تأیید فرماندهی کل قوا.

ز - اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش و یا کاهش سرمایه.

۱ - الف - تصویبنامه مذکور راجع به تشکیل شورایی به منظور هماهنگی در بین سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۱ می باشد که به موجب مصوبه تشکیل شورای هماهنگی سازمان‌های مناطق آزاد تجاری ° صنعتی و ویژه اقتصادی مصوب ۱۳۸۴/۹/۱۳. نسخ شده است.

ب - به تصویبنامه تشکیل شورایی به منظور ایجاد هماهنگی فی‌مابین مناطق آزاد تجاری ° صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵ با اصلاحات بعدی مندرج در این مجموعه رجوع شود.

- ح - نصب و عزل اعضای هیأت مدیره.
- ط - انتخاب بازرس و یابازرسان و تعیین حق الزحمه آنها.
- ی - تعیین خط مشی عمومی سازمان.
- ک - تعیین حقوق، مزایا و هرگونه پاداش اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل.
- ل - تعیین میزان ونحوه اخذ عوارض در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی...
- م - اتخاذتصمیم نسبت به هر موضوعی که بارعایت مفاد این اساسنامه در دستور جلسه مجمع قرارگیرد.
- س (الحاقی ۱۳۷۵/۱۲/۱۳) - اتخاذ تصمیم درباره واریز تمام یا قسمتی از سود سالیانه سهم سهامداران به حساب اندوختههای سازمان^(۱).
- ماده ۹ - مجمع عمومی سازمان حداقل سالی یکبار برای رسیدگی و تصویب صورت‌های مالی تا پایان تیرماه هر سال و حداقل یک بار برای رسیدگی و تصویب بودجه سال بعد حداقل تا پایان دی‌ماه همان سال تشکیل می‌گردد.
- ماده ۱۰ - دعوت برای تشکیل مجمع عمومی سازمان در هر موقع باموافقت رییس جمهور به عمل می‌آید.
- ماده ۱۱ - محل تشکیل و چگونگی رسمیت یافتن جلسات ونحوه تصویب موضوعات دستور جلسه مجمع عمومی براساس آیین نامه داخلی شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی خواهد بود.
- هیأت مدیره**
- ماده ۱۲ - سازمان توسط هیأت مدیره‌ای متشکل از سه یا پنج نفر با تشخیص مجمع عمومی اداره می‌گردد. اعضای هیأت مدیره توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شوند. عزل اعضای هیأت مدیره با همان مرجع انتخاب کننده می‌باشد.
- ماده ۱۳ - انتخاب اعضای هیأت مدیره برای مدت سه سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است. تازمانی که اعضای هیأت مدیره جدید انتخاب نشده‌اند، هیأت مدیره سابق به کار خود ادامه خواهد داد.
- ماده ۱۴ - جلسات هیأت مدیره حداقل ماهی یک بار و بنا به دعوت رییس هیأت مدیره و

۱ - به موجب تصویبنامه مصوب ۱۳۷۷/۲/۷ مصوب شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی این بند تنفیذ شده است.

مدیرعامل سازمان تشکیل می‌گردد. اعضای هیأت مدیره می‌توانند موضوعات موردنظر خود را از طریق رییس هیأت مدیره و مدیرعامل در دستور جلسه هیأت مدیره قراردهند.

ماده ۱۵- جلسات هیأت مدیره با حضور حداقل دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات جلسه با اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه معتبر و لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۱۶- برای هر یک از جلسات هیأت مدیره باید صورتجلسه‌ای توسط هیأت مدیره (منشی هیأت مدیره) تنظیم و به امضای کلیه اعضای هیأت مدیره حاضر در جلسه برسد. در صورت جلسات هیأت مدیره نام اعضای هیأت مدیره حاضر یا غایب و خلاصه‌ای از مذاکرات و تصمیمات متخذه در جلسه با قید تاریخ درج می‌گردد. هر یک از اعضای هیأت مدیره که باتمام یا بعضی از تصمیمات مندرج در صورتجلسه مخالف باشد، نظر او باید در صورتجلسه قید گردد.

ماده ۱۷- هیأت مدیره دارای همه‌گونه اختیارات در چارچوب قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی، برای اجرای وظایف مصرح در این اساسنامه بوده و از جمله دارای اختیارات و وظایف به شرح زیر می‌باشد:

الف - تعیین روش‌های اجرایی انعقاد هرگونه قرارداد و مشارکت با اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از داخلی و خارجی.

ب - چگونگی ونحوه اخذ عوارض بر اساس آیین‌نامه‌های مربوط.

ج - چگونگی ونحوه ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی، همچنین ثبت کشتی‌ها، شناورها و هواپیماها در منطقه، بر اساس آیین‌نامه‌های مربوط و بدون ایجاد حق امتیاز و انحصار.

د - موافقت با تأسیس دفتر نمایندگی در محل‌های لازم.

ه - چگونگی ونحوه استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب فروش یا اجاره آن در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی... بر اساس قانون و آیین‌نامه اجرایی مصوب مجمع عمومی.

و - اخذ تصمیم نسبت به خرید و فروش و اجاره و پیمانکاری وانجام کلیه امور تجاری و تولیدی و مبادرت به صادرات و واردات در چارچوب آیین‌نامه‌های مصوب.

ز - تهیه و پیشنهاد برنامه و بودجه سالانه سازمان به مجمع عمومی جهت تصویب.

ح - تهیه و تأیید گزارش هیأت مدیره، صورتهای مالی و عملکرد سالانه سازمان و ارائه آن

به مجمع عمومی برای تصویب:

ط - بررسی و تدوین آیین‌نامه‌های داخلی و ارائه آن به مجمع عمومی جهت تصویب.
 ی - تشکیل و یا انحلال شرکت‌های فرعی براساس موازین قانون تجارت با تصویب مجمع عمومی.

ک - موافقت با اعطا و قبول ضمانت و ظهرنویسی و تضمینات تجاری و رهن و وثیقه اموال منقول و غیرمنقول در چارچوب آیین‌نامه‌های مربوط.

ل - هیأت مدیره می‌تواند بعضی از اختیارات خود را به رییس هیأت مدیره و مدیرعامل تفویض نماید.

مدیرعامل و رییس هیأت مدیره

ماده ۱۸ - مدیرعامل سازمان که ریاست هیأت مدیره را به عهده دارد، به موجب حکم رییس‌جمهور و از میان اعضای هیأت مدیره منصوب و بالاترین مقام اجرایی سازمان می‌باشد. دوره تصدی مدیرعامل سه سال است و انتخاب مجدد وی بلامانع می‌باشد. در هر حال دوره مدیریت عامل از مدت عضویت او در هیأت مدیره بیشتر نخواهد بود.

ماده ۱۹ - رییس هیأت مدیره و مدیرعامل در اجرای مصوبات و تصمیمات هیأت مدیره دارای همه گونه حقوق، اختیارات و اعتبارات بوده و نمایندگی سازمان را در مقابل اشخاص ثالث دارد. سایر وظایف و اختیارات وی به شرح زیر است:
 الف - کلیه مکاتبات عادی و جاری سازمان با امضای رییس هیأت مدیره و مدیرعامل معتبر می‌باشد.

ب - عزل و نصب کارکنان سازمان

ج - تعیین حقوق و مزایا، ارتقا و اعطای پاداش و اضافه حقوق کارکنان و اخذ تصمیم درباره کلیه امورات استخدامی کارکنان طبق آیین‌نامه‌های مربوط.

د - دریافت مطالبات و پرداخت بدهی‌ها و افتتاح حساب ربالی و ارزی در بانک‌های داخلی و خارجی با امضای مجاز سازمان.

ه - صدور مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی مجاز در محدوده منطقه آزاد تجاری

- صنعتی....

و - صدور روادید برای اتباع خارجی به موجب آیین‌نامه‌های مربوط.

ز - تعیین متصدی برای انواع مشاغلی که در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی ....

متصدی مستقیم ندارد.

- ح - رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل می تواند برخی از اختیارات خود را به اعضای هیأت مدیره و یا کارکنان سازمان به تشخیص و مسؤولیت خود واگذار نماید.
- ط - رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل مسؤول حسن اجرای کلیه امور منطقه آزاد تجاری - صنعتی و حفظ حقوق و منافع و اموال سازمان می باشد.

بازرس یا بازرسان قانونی

ماده ۲۰- مجمع عمومی یک بازرس اصلی و یک بازرس علی البدل را از میان اشخاص حقیقی و یا حقوقی ذی صلاح برای مدت یکسال انتخاب می نماید. انتخاب مجدد آنان به این سمت بلامانع است و تازمانی که تجدید انتخاب به عمل نیامده بازرس سابق به خدمت خود ادامه خواهد داد. در صورت فوت و یا استعفا و یا برکناری از خدمت بازرس اصلی ، با زرس علی البدل و وظایف وی را عهده دار خواهد شد.

ماده ۲۱- بازرس قانونی می تواند هرگونه رسیدگی و بازرسی را در حدود اختیارات قانونی و وظایف محوله انجام داده و به کلیه دفاتر و پرونده ها و قراردادهای سازمان مراجعه نموده و اسناد و مدارک مربوط به سازمان را مورد رسیدگی قرار دهد. اهم وظایف و اختیارات بازرس به شرح زیر است:

- الف - تطبیق عملیات سازمان با بودجه مصوب .
- ب - رسیدگی به صورتهای مالی سازمان و تصدیق و مطابقت آنها با دفاتر سازمان و تهیه گزارش و اظهار نظر در مورد عملیات سازمان برای تقدیم به مجمع عمومی . گزارش مزبور حداقل ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی به رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل تسلیم می شود.
- ج - اظهار نظر در مورد صحت و سقم گزارش هیأت مدیره به مجمع عمومی.
- د - اجرای وظایف بازرس که طبق مقررات این اساسنامه تعیین شده نباید به هیچ وجه مانع جریان عادی کار سازمان گردد.

فصل چهارم - صورتهای مالی

ماده ۲۲- سال مالی سازمان از اول فروردین ماه هر سال شروع می شود و در پایان اسفندماه همان سال خاتمه می یابد. کلیه دفاتر سازمان به تاریخ روز آخر سال مالی بسته می شود. صورتهای مالی سازمان و گزارش هیأت مدیره باید تا ۴۰ روز قبل از تاریخ تشکیل مجمع عمومی در اختیار بازرس قانونی گذاشته شود.

- ماده ۲۳-** کلیه اسناد و اوراق تعهدآور سازمان همچنین کلیه چکها ، بروات، سفته‌ها همواره بامضای متفق رییس هیأت مدیره و مدیرعامل و یا نماینده او و یک نفر به انتخاب هیأت مدیره همراه با مهر سازمان معتبر می‌باشد.
- ماده ۲۴-** تعداد و انواع دفاتر قانونی طبق مقررات قانون تجارت از طرف هیأت مدیره تعیین می‌گردند.
- ماده ۲۵-** حساب‌های سازمان طبق اصول صحیح و متداول حسابداری و براساس موازین قانون تجارت تنظیم و نگهداری می‌شود.
- ماده ۲۶-** نسبت به اموری که در این اساسنامه، قانون نحوه اداره مناطق آزاد، مصوبات مجمع عمومی و آیین‌نامه‌های اجرایی مربوط، مقرراتی منظور نشده باشد قانون تجارت حاکمیت دارد.
- این اساسنامه به موجب نامه شماره ۸۳/۳۰/۸۳۳۷ مورخ ۱۳۸۳/۶/۵ شورای نگهبان به تأیید شورای یاد شده رسیده است.

اساسنامه شرکت صید صنعتی منطقه آزاد چابهار (سهامی خاص)

مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

با اصلاحات بعدی

فصل اول - کلیات

- ماده ۱-** نام شرکت «شرکت صید صنعتی منطقه آزاد چابهار» و نوع آن «سهامی خاص» است که از این پس به اختصار شرکت نامیده می‌شود.
- ماده ۲-** موضوع شرکت انجام کلیه امور صید و خدمات صیادی، پرورش و تکثیر و عمل‌آوری انواع آبزیان و صنایع، خدمات، امور مجاز تولیدی، عمرانی و تجاری مرتبط با آن می‌باشد.
- تبصره ۵-** انجام هر نوع فعالیت - از جمله مشارکت در شرکت‌ها (حداکثر به میزان ۴۹٪) - که برای توسعه و پیشرفت امور موضوع شرکت ضروری یا مفید باشد نیز در محدوده موضوع شرکت قرار دارد.
- ماده ۳-** شرکت برای مدت نامحدود تشکیل می‌شود.
- ماده ۴-** مرکز اصلی شرکت در منطقه آزاد تجاری - صنعتی چابهار، واقع در چابهار -

جاده طبعی است.

ماده ۵ - سرمایه شرکت یکصد میلیون ریال می‌باشد که به یک هزار سهم یکصد هزار ریالی با نام تقسیم می‌شود: ۹۹۷ سهم متعلق به سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی چابهار، که از این پس در این اساسنامه به اختصار سازمان نامیده می‌شود، یک سهم متعلق به شرکت شیلات ایران، یک سهم متعلق به شرکت سرمایه گذاری مهتاب قدس و یک سهم آن متعلق به شرکت سرمایه گذاری ملت است.

تبصره ۵ - ۳۵٪ مبلغ اسمی سهام بطور نقد پرداخت شده و بقیه آن در تعهد سهامداران است که ظرف دو سال پرداخت می‌شود.

فصل دوم - ارکان شرکت

ماده ۶ - ارکان شرکت عبارتند از:

الف - مجمع عمومی.

ب - هیأت مدیره.

ج - بازرس (حسابرس).

الف - مجمع عمومی

ماده ۷ - مجمع عمومی شرکت از صاحبان سهام یا نمایندگان آنها با معرفی رئیس مجمع عمومی که مدیرعامل سازمان است، تشکیل می‌شود.

ماده ۸ - مجمع عمومی شرکت هر سال حداقل دو بار به دعوت هیأت مدیره یک بار حداکثر تا ۴ ماه پس از پایان سال مالی برای بررسی و تصویب ترازنامه و حساب عملکرد سود و زیان و یک بار در نیمه دوم سال برای بررسی و تصویب بودجه سال بعد در مرکز اصلی شرکت یا با توافق مجمع در محل پیشنهادی هیأت مدیره تشکیل می‌شود.

ماده ۹ - دعوتنامه رسمی مجامع عمومی شامل محل تشکیل، روز، ساعت و دستور جلسه در مدتی که کمتر از پانزده روز قبل از تاریخ تشکیل جلسه نباشد توسط رئیس هیأت مدیره برای صاحبان سهام ارسال می‌شود.

ماده ۱۰ - تصمیمات مجامع عمومی همواره با اکثریت آراء (هر سهم یک رأی) معتبر است.

تبصره ۵ - مذاکرات و تصمیمات مجامع عمومی شرکت در صورت جلسه‌ای که به امضای

هیأت رئیسه مجمع می‌رسد، ثبت و در مرکز اصلی شرکت نگاهداری می‌شود.

ماده ۱۱ - اختیارات و وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

الف - تعیین خط مشی کلی شرکت.

ب - استماع و بررسی گزارش سالانه هیأت مدیره و بازرس و اخذ تصمیمات مقتضی.

پ - بررسی و تصویب بودجه و ترازنامه و حساب سود و زیان و نحوه تقسیم سود

شرکت.

ت - بررسی و تصویب آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی شرکت.

ث - تعیین حقوق اعضای هیأت مدیره موظف و حق الزحمه بازرس (حسابرس) و پاداش

آنان.

ج - تعیین روزنامه کثیرالانتشار به منظور درج کلیه آگهی‌های شرکت.

چ - اتخاذ تصمیم نسبت به سرمایه‌گذاری یا مشارکت در خصوص موضوع شرکت با

پیشنهاد هیأت مدیره.

ح - تعیین اعضای هیأت مدیره و بازرس قانونی.

ماده ۱۲ - اختیارات و وظایف مجمع عمومی فوق‌العاده عبارت است از:

الف - پیشنهاد تغییر در مواد اساسنامه به مجمع عمومی سازمان.

ب - پیشنهاد افزایش یا کاهش سرمایه شرکت به مجمع عمومی سازمان.

ج - پیشنهاد انحلال شرکت به مجمع عمومی سازمان.

ماده ۱۳ - مجامع عمومی فوق‌العاده و عادی بطور فوق‌العاده به دعوت هیأت مدیره

شرکت یا بازرس قانونی یا درخواست صاحبان یک پنجم سهام تشکیل می‌شوند.

ب - هیأت مدیره

ماده ۱۴ - شرکت به وسیله هیأت مدیره‌ای متشکل از سه تا پنج نفر که توسط مجمع

عمومی برای مدت دو سال انتخاب می‌شوند، اداره می‌شود. انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

تبصره ۱ - در صورت استعفا، فوت یا عزل هر یک از اعضای یا وجود موانع قانونی دیگر،

بلافاصله مجمع عمومی عادی با درخواست هیأت مدیره یا بازرس قانونی جهت تکمیل اعضای تشکیل

می‌شود.

تبصره ۲ - انتخاب اعضای جدید برای بقیه مدت دوره هیأت مدیره است و مسئولیت

سایر اعضای هیأت مدیره تا انتخاب اعضای جدید کماکان به قوت خود باقی است.

ماده ۱۵ - اعضای هیأت مدیره در اولین نشست خود یک نفر را از بین خود به عنوان رئیس و یک نفر را به عنوان نایب رئیس هیأت مدیره برای مدتی که بیش از مدت عضویت در هیأت مدیره نباشد، انتخاب می کنند.

ماده ۱۶ - هیأت مدیره حداقل هر ماه یک بار بنا به دعوت رئیس هیأت مدیره در محل شرکت تشکیل جلسه می دهد.

ماده ۱۷ - برای هر یک از جلسات هیأت مدیره صورتجلسه ای حاوی خلاصه مذاکرات همچنین تصمیمات متخذه در جلسه با قید تاریخ، تنظیم و به امضای کلیه اعضای حاضر می رسد. تبصره - نظره ر یک از اعضای هیأت مدیره که با تمام یا قسمتی از تصمیمات مندرج در صورتجلسه مخالف باشد، در صورتجلسه قید می شود.

ماده ۱۸ - اهم اختیارات و وظایف هیأت مدیره به شرح زیر است:

- الف -** کلیه اختیارات لازم برای اداره امور شرکت، جز موضوعاتی که اتخاذ تصمیم و اقدام در مورد آنها طبق قانون تجارت و این اساسنامه در صلاحیت صاحبجامع عمومی است
- ب -** نمایندگی شرکت در مقابل اشخاص و کلیه مؤسسات دولتی و خصوصی، دادگاه ها و مراجع قضایی و غیر قضایی با حق توکیل.
- پ -** تقدیم گزارش سالانه به مجمع عمومی.
- ت -** تهیه و تدوین بودجه و تنظیم گزارش مالی سالانه شرکت و پیشنهاد نحوه تقسیم سود به مجمع عمومی.
- ث -** تدوین آیین نامه های مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی شرکت و پیشنهاد آن به مجمع عمومی.

ج - پیشنهاد نحوه سرمایه گذاری یا مشارکت در خصوص موضوع شرکت به مجمع عمومی

چ - افتتاح حساب و استفاده از آن به نام شرکت نزد بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و سایر مؤسسات تجاری و انسداد حسابهای یاد شده.

ماده ۱۹ - مجمع عمومی یک نفر از اعضای هیأت مدیره را به عنوان مدیرعامل انتخاب می کند. مدیرعامل مجری مصوبات هیأت مدیره است و هیأت مدیره می تواند تمام یا قسمتی از اختیارات یاد شده در ماده (۱۸) این اساسنامه را به وی واگذار کند.

ماده ۲۰ - کلیه چکها، سفتهها، بروات، قراردادها و هر نوع سند تعهدآور دیگر با امضای مشترک مدیرعامل و یکی از اعضای هیأت مدیره و مهر شرکت معتبر است.

ج - بازرس (حسابرس)

ماده ۲۱ - مجمع عمومی عادی هر سال یک یا چند بازرس (حسابرس) انتخاب می کند تا بر طبق قانون تجارت و این اساسنامه به وظایف قانونی خود عمل کنند. انتخاب مجدد بازرس یا بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱ - مجمع عمومی عادی می تواند در هر زمان بازرس یا بازرسان را مشروط بر تعیین جانشین آنها عزل کند.

تبصره ۲ - تعیین میزان حق الزحمه بازرس با مجمع عمومی عادی است.

ماده ۲۲ - بازرس یا بازرسان قانونی می توانند در هر زمان هرگونه رسیدگی یا بازرسی لازم را انجام و اسناد، مدارک و اطلاعات مربوط به شرکت را مطالبه و مورد رسیدگی قرار دهند. این رسیدگی و بازرسی نباید باعث رکود یا توقف فعالیت شرکت شود.

ماده ۲۳ - گزارش بازرس باید حداقل ده روز قبل از تشکیل مجمع عمومی برای اطلاع صاحبان سهام در مرکز شرکت آماده باشد. تصمیماتی که بدون آگاهی از گزارش بازرس در مورد تصویب دارایی و ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت از طرف مجمع عمومی اتخاذ شود، از درجه اعتبار ساقط است.

فصل سوم - مقررات مختلف

ماده ۲۴ - هیأت مدیره شرکت باید پس از انقضای هر سال مالی که از اول فروردین تا پایان اسفند ماه هر سال می باشد - به استثنای سال اول که از تاریخ تأسیس تا پایان اسفند ماه همان سال خواهد بود - طبق ماده (۲۳۲) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت - مصوب ۱۳۴۷ - صورت دارایی و دیون و همچنین ترازنامه و حساب عملکرد سود و زیان شرکت را به ضمیمه گزارشی درباره فعالیت و وضع عمومی شرکت طی آن سال مالی تنظیم کند. اسناد مذکور در این ماده باید حداقل بیست روز قبل از تاریخ تشکیل مجمع عمومی عادی سالانه در اختیار بازرس گذاشته شود تا پس از رسیدگی همراه گزارش بازرس به مجمع عمومی صاحبان سهام ارایه شود.

ماده ۲۵ - از ده روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه، هر صاحب سهم می تواند در مرکز اصلی شرکت، به صورت حساب و صورت اسامی صاحبان سهام مراجعه و از ترازنامه، حساب سود و زیان شرکت و گزارش بازرس رونوشت تهیه کند.

ماده ۲۶ - سود خالص شرکت در هر سال مالی عبارت از درآمد حاصل در همان سال مالی پس از کسر کلیه هزینه ها، استهلاکات و ذخیره ها است.

- ماده ۲۷-** از سود خالص شرکت پس از وضع زیانهای وارده در سالهای قبل معادل یک بیستم آن بر طبق مواد ۱۴۰ و ۲۳۸ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت - مصوب ۱۳۴۷ - به عنوان اندوخته قانونی منظور می‌شود، همچنین به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی، ذخیره قسمتی از سود ویژه برای تشکیل اندوخته‌ای مخصوص امکان‌پذیر است.
- ماده ۲۸-** سود قابل تقسیم عبارت از سود خالص سال مالی شرکت پس از کسر زیان سالهای قبل و اندوخته قانونی و سایر اندوخته‌های اختیاری به اضافه سودهای تقسیم نشده سالهای قبل می‌باشد. تقسیم سود و اندوخته بین صاحبان سهام فقط پس از تصویب مجمع عمومی جایز است. شرکت باید ظرف هشت ماه از تاریخ تصویب مجمع عمومی سودی را که مورد تصویب مجمع یاد شده قرار گرفته به سهامداران پرداخت کند.
- ماده ۲۹-** انتقال سهام شرکت با رعایت مقررات، به اشخاص حقیقی یا حقوقی اعم از دولتی یا بخش خصوصی با تصویب دو سوم آرای مجمع عمومی امکان‌پذیر است و باید در دفتر ثبت سهام به ثبت برسد و انتقال دهنده یا وکیل یا نماینده قانونی او انتقال را در دفتر مزبور امضاء کند.
- ماده ۳۰-** انحلال شرکت با تصویب مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام برابر ضوابط مندرج در قانون تجارت و اساسنامه سازمان انجام می‌گیرد.
- ماده ۳۱-** سایر موضوعات پیش‌بینی نشده در این اساسنامه، مشمول قانون تجارت و دیگر قوانین است.

اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی ارسباران^(۱) (جلفا)، اروند

(آبادان - خرمشهر)، انزلی

مصوب ۱۳۸۳/۵/۴ هیأت وزیران با اصلاحات بعدی^(۲)

فصل اول - کلیات و تعاریف

ماده ۱- نام سازمان، سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی... می‌باشد که از این پس در

- ۱ - به موجب تصویبنامه شماره ۴۱۴۸۰/ت/۲۱۶۶۸۴ هـ. ۴۱۴۸۰ هـ مصوب ۱۳۸۷/۹/۱۴ هیأت وزیران مندرج در این مجموعه محدوده منطقه آزاد تجاری ° صنعتی ارس تعیین و تصویبنامه مذکور جایگزین تصویبنامه شماره ۲۰۷۰۸/ت/۳۰۸۲۰ هـ مورخ ۱۳۸۴/۴/۷ هیأت وزیران مربوط به تعیین منطقه آزاد تجاری ° صنعتی ارسباران (جلفا) شده است.
- ۲ - به دلیل مشابهت و یکسانی مفاد اساسنامه‌های سازمان مناطق آزاد تجاری - صنعتی ارسباران (جلفا، اروند «آبادان - خرمشهر»)، انزلی، فقط یک اساسنامه درج گردیده و در مواد ۱، ۲، ۸، ۱۷ و ۱۹ به جای نام سا زمانهای مزبور نقطه چین گذاشته شده است.

این اساسنامه به اختصار سازمان نامیده می‌شود.

ماده ۲ - مرکز اصلی سازمان در داخل محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی می‌باشد.

ماده ۳ - سازمان برای مدت نامحدود تشکیل می‌شود.

ماده ۴ - سرمایه سازمان مبلغ یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال است که از محل

آورده‌های غیرنقدی (زمین و تأسیسات) سازمان تقویم می‌شود. سرمایه سازمان کلاً متعلق به

دولت بوده و منقسم به یکصد هزار سهم (۱۰۰/۰۰۰) یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریالی

می‌باشد.

فصل دوم - اهداف سازمان

ماده ۵ - اهداف سازمان به شرح زیر می‌باشد:

انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش

درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای

جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی.

فصل سوم - ارکان سازمان

ماده ۶ - ارکان سازمان عبارتند از:

۱ - مجمع عمومی

۲ - هیأت مدیره

۳ - مدیرعامل و رییس هیأت مدیره

۴ - بازرس یا بازرسان قانونی

ماده ۷ - هیأت وزیران نماینده صاحب سهام در مجامع عمومی می‌باشد که به موجب

تصویبنامه شماره ۷۶۳۰۵/ت/۱۹۰۳۷هـ مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۲۶^(۱) اختیارات خود را به و زرای

عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی به ریاست رییس جمهور تفویض نموده است.

ماده ۸ - وظایف و اختیارات مجمع عمومی به قرار زیر است:

۱ - منظور مصوبه تشکیل شورایی به منظور ایجاد هماهنگی در بین سازمانهای مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری

اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۶/۹/۳۰ می‌باشد ضمناً به تصویبنامه تشکیل شورایی به منظور ایجاد هماهنگی فیما بین

سازمانهای مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵

هیأت وزیران با اصلاحات بعدی مندرج در این مجموعه رجوع شود.

- الف - موافقت با تأسیس و انحلال شرکتهای تابعه.
- ب - تصویب، اصلاح و تغییر اساسنامه سازمان و شرکتهای تابعه با رعایت اصل ۸۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- پ - اعمال نظارت عالیه بر فعالیتهای سازمان.
- ت - تصویب برنامه های عمرانی، فرهنگی، بودجه سالانه، صورتیهای مالی و عملکرد سازمان.
- ث - تصویب آیین نامه های سازمان.
- ج - تصویب مقررات امنیتی و انتظامی منطقه با تأیید فرماندهی کل قوا.
- چ - اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش و یا کاهش سرمایه.
- ح - نصب و عزل اعضای هیأت مدیره.
- خ - انتخاب بازرس و یا بازرسان و تعیین حق الزحمه آنها.
- د - تعیین خط مشی عمومی سازمان.
- ذ - تعیین حقوق، مزایا و هرگونه پاداش اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل.
- ر - تعیین میزان و نحوه اخذ عوارض در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی.....
- ز - اتخاذ تصمیم نسبت به هر موضوعی که با رعایت مفاد این اساسنامه در دستو رجلسه مجمع عمومی قرار گیرد.
- ژ - اتخاذ تصمیم درباره و اریز تمام یا قسمتی از سود سالیانه سهم سهامداران به حساب اندوخته های سازمان.
- ۹۵۵ - مجمع عمومی سازمان حداقل سالی یک بار برای رسیدگی و تصویب صورتیهای مالی تا پایان تیرماه هر سال و حداقل یک بار برای رسی دگی و تصویب بودجه سال بعد ، حداکثر تا پایان دی ماه همان سال تشکیل می گردد.
- ۱۰۵۵ - دعوت برای تشکیل مجمع عمومی سازمان در هر موقع با موافقت رییس جمهور به عمل می آید.
- ۱۱ - محل تشکیل و چگونگی رسمیت یافتن جلسات و نحوه تصویب موضوعات دستور جلسه مجمع عمومی براساس آیین نامه داخلی شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی خواهد بود.
- ۱۲ (اصلاحی ۱۳۸۸/۱۲/۲) - سازمان توسط هیأت مدیره ای متشکل از سه یا پنج

نفر به تشخیص مجمع عمومی اداره می‌گردد. اعضای هیأت مدیره توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شوند. عزل اعضای هیأت مدیره با همان مرجع انتخاب کننده می‌باشد.

۱۳ ماده - اعضای هیأت مدیره برای مدت سه سال انتخاب می‌شوند. انتخاب مجدد آنان بلامانع است. تا زمانی که اعضای هیأت مدیره جدید انتخاب نشده‌اند، هیأت مدیره سابق به کار خود ادامه خواهد داد.

۱۴ ماده - جلسات هیأت مدیره حداقل ماهی یک بار و بنا به دعوت رییس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان تشکیل می‌گردد.

اعضای هیأت مدیره می‌توانند موضوعات مورد نظر خود را از طریق رییس هیأت مدیره و مدیرعامل در دستور جلسه هیأت مدیره قرار دهند.

۱۵ ماده - جلسات هیأت مدیره با حضور حداقل دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات جلسه با اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه معتبر و لازم‌الاجرا می‌باشد.

۱۶ ماده - برای هر یک از جلسات هیأت مدیره باید صورتجلسه‌ای توسط هیأت مدیره (منشی هیأت مدیره) تنظیم و به امضای کلیه اعضای هیأت مدیره حاضر در جلسه برسد. در صورتجلسات هیأت مدیره نام اعضای هیأت مدیره حاضر یا غایب و خلاصه‌ای از مذاکرات و تصمیمات متخذه در جلسه با قید تاریخ درج می‌گردد.

هر یک از اعضای هیأت مدیره که با تمام یا بعضی از تصمیمات مندرج در صورتجلسه مخالف باشد، نظر او باید در صورتجلسه قید گردد.

۱۷ ماده - هیأت مدیره دارای همه‌گونه اختیارات در چارچوب قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۲ - برای اجرای وظایف مصرح در این اساسنامه بوده و از جمله دارای اختیارات و وظایف زیر می‌باشد:

الف - تعیین روشهای اجرایی انعقاد هرگونه قرارداد و مشارکت با اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از داخلی و خارجی.

ب - چگونگی و نحوه اخذ عوارض براساس آیین‌نامه‌های مربوط.

پ - چگونگی و نحوه ثبت شرکتها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی، همچنین ثبت کشتی‌ها، شناورها و هواپیماها در منطقه، براساس آیین‌نامه ای مربوط و بدون ایجاد حق امتیاز و انحصار.

ت - موافقت با تأسیس دفتر نمایندگی در محل‌های لازم.

- ث - چگونگی و نحوه استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب فروش یا اجاره آن در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی براساس قانون و آیین نامه اجرایی مصوب مجمع عمومی.
- ج - اخذ تصمیم نسبت به خرید و فروش و اجاره و پیمانکاری و انجام کلیه امور تجاری و تولیدی و مبادرت به صادرات و واردات در چارچوب آیین نامه های مصوب.
- چ - تهیه و پیشنهاد برنامه و بودجه سالانه سازمان به مجمع عمومی جهت تصویب.
- ح - تهیه و تأیید گزارش هیأت مدیره، صورت های مالی و عملکرد سالانه سازمان و ارائه آن به مجمع عمومی جهت تصویب.
- خ - بررسی و تدوین آیین نامه های داخلی و ارائه آن به مجمع عمومی جهت تصویب.
- د - پیشنهاد تشکیل و یا انحلال شرکت های فرعی براساس موازین قانون تجارت جهت تصویب به مجمع عمومی.
- ذ - موافقت با اعطا و قبول ضمانت و ظهرنویسی و تضمینات تجاری و رهن و وثیقه اموال منقول و غیرمنقول در چارچوب آیین نامه های مربوط.
- ر - هیأت مدیره می تواند بعضی از اختیارات خود را به رییس هیأت مدیره و مدیرعامل تفویض نماید.
- ز - هیأت مدیره موظف است تمام اطلاعات درخواستی دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری را که جهت ارائه عملکرد سازمان به مجمع عمومی لازم است در مهلت تعیین شده به دبیرخانه اعلام نماید.
- ماده ۱۸ - مدیرعامل سازمان که ریاست هیأت مدیره را به عهده دارد، به موجب حکم رییس جمهور و از میان اعضای هیأت مدیره منصوب و بالاترین مقام اجرایی سازمان می باشد. دوره تصدی مدیرعامل سه سال است و انتخاب مجدد وی بلامانع می باشد. در هر حال دوره مدیریت عامل از مدت عضویت او در هیأت مدیره بیشتر نخواهد بود.
- ماده ۱۹ - رییس هیأت مدیره و مدیرعامل در اجرای مصوبات و تصمیمات هیأت مدیره دارای همه گونه حقوق، اختیارات و اعتبارات بوده و نمایندگی سازمان را در مقابل اشخاص ثالث دارد. سایر وظایف و اختیارات وی به شرح زیر است:
- الف - کلیه مکاتبات عادی و جاری سازمان با امضای رییس هیأت مدیره و مدیرعامل معتبر می باشد.
- ب - عزل و نصب کارکنان سازمان.

- پ - تعیین حقوق و مزایا، ارتقاء و اعطای پاداش و اضافه حقوق کارکنان و اخذ تصمیم درباره کلیه امور استخدامی کارکنان طبق آیین نامه مربوط.
- ت - دریافت مطالبات و پرداخت بدهی ها و افتتاح حساب ریالی و ارزی در بانک ها ی داخلی و خارجی با امضای مجاز سازمان.
- ج - صدور مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی مجاز در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی.
- چ - صدور روادید برای اتباع خارجی به موجب آیین نامه های مربوط.
- ح - تعیین متصدی برای انواع مشاغلی که در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی متصدی مستقیم ندارد.
- خ - رییس هیأت مدیره و مدیرعامل می تواند برخی از اختیارات خود را به اعضای هیأت مدیره و یا کارکنان سازمان به تشخیص و مسؤولیت خود واگذار نماید.
- د - رییس هیأت مدیره و مدیرعامل مسؤول حسن اجرای کلیه امور منطقه آزاد تجاری - صنعتی و حفظ حقوق و منافع و اموال سازمان می باشد.
- ذ - مدیرعامل موظف است یک نسخه از صورتجلسات هیأت مدیره را مرتباً به دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی ارسال نماید.
- ۲۰۵۵ - مجمع عمومی یک بازرس اصلی و یک بازرس علی البدل را از میان اشخاص حقیقی یا حقوقی ذی صلاح برای مدت یک سال انتخاب می نماید. انتخاب مجدد آنان به این سمت بلامانع است و تا زمانی که تجدید انتخاب به عمل نیامده است، بازرس سابق به خدمت خود ادامه خواهد داد.
- در صورت فوت و یا استعفا و یا برکناری از خدمت بازرس اصلی، بازرس علی البدل وظایف وی را عهده دار خواهد شد.
- ۲۱۵۵ - بازرس قانونی می تواند هرگونه رسیدگی و بازرسی را در حدود اختیارات قانونی و وظایف محوله انجام داده و به کلیه دفاتر و پرونده ها و قراردادهای سازمان مراجعه نموده و اسناد و مدارک مربوط به سازمان را مورد رسیدگی قرار دهد. اهم وظایف و اختیارات بازرس به شرح زیر است:
- الف - تطبیق عملیات سازمان با بودجه مصوب.
- ب - رسیدگی به صورتهای مالی سازمان و تصدیق و مطابقت آنها با دفاتر سازمان و تهیه

گزارش و اظهارنظر در مورد عملیات سازمان برای تقدیم به مجمع عمومی گزارش مزبور حداقل بیست روز قبل از جلسه مجمع عمومی به رییس هیأت مدیره و مدیرعامل تسلیم می شود.

پ - اظهارنظر در مورد صحت و سقم گزارش هیأت مدیره به مجمع عمومی.

ت - اجرای وظایف بازرس که طبق مقررات این اساسنامه تعیین شده اند ، نباید به هیچ وجه مانع جریان عادی کار سازمان گردد.

فصل چهارم - صورت های مالی

- ماده ۲۲ - سال مالی سازمان از اول فروردین ماه هر سال شروع و در پایان اسفندماه همان سال خاتمه می یابد. کلیه دفاتر سازمان به تاریخ روز آخر سال مالی بسته می شود . صورت های مالی سازمان و گزارش هیأت مدیره باید تا چهل روز قبل از تاریخ تشکیل مجمع عمومی در اختیار بازرس قانونی گذاشته شود.
- ماده ۲۳ - کلیه اسناد و اوراق تعهدآور سازمان همچنین کلیه چک ها، پروات و سفته ها همواره با امضای متفق رییس هیأت مدیره و مدیرعامل و یا نماینده او و یک نفر به انتخاب هیأت مدیره همراه با مهر سازمان معتبر می باشد.
- ماده ۲۴ - تعداد و انواع دفاتر قانونی طبق مقررات قانون تجارت از طرف هیأت مدیره تعیین می گردند.
- ماده ۲۵ - حساب های سازمان طبق اصول صحیح و متداول حسابداری و براساس موازین قانون تجارت تنظیم و نگهداری می شود.
- ماده ۲۶ - نسبت به اموری که در این اساسنامه مقرراتی منظور نشده باشد مقررات قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران ، مصوبات مجمع عمومی و آیین نامه اجرایی مربوط، حاکمیت دارد.
- این اساسنامه به موجب نامه شماره ۸۳۳۷/۳۰/۸۳ مورخ ۱۳۸۳/۶/۵ شورای نگهبان به تأیید شورای یادشده رسیده است.

اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی ماکو

مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۵ هیأت وزیران

ماده ۱- نام سازمان، سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی ماکو می باشد که از این پس در

این اساسنامه به اختصار، سازمان نامیده می‌شود.

ماده ۲- مرکز اصلی سازمان در داخل محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی ماکو می‌باشد.

ماده ۳- سازمان برای مدت نامحدود تشکیل می‌شود.

ماده ۴- سرمایه سازمان، مبلغ یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال است که از محل

آورده‌های غیرنقدی (زمین و تأسیسات) سازمان تقویم می‌شود. تمام سرمایه سازمان متعلق به دولت بوده و منقسم به یکصد هزار سهم یک میلیون ریالی است.

ماده ۵- اهداف سازمان، شامل انجام امور زیربنایی، عمرانی و آبادانی، رشد و توسعه

اقتصادی، افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور

فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارایه

خدمات عمومی می‌باشد.

ماده ۶- ارکان سازمان به شرح زیر است:

۱- مجمع عمومی

۲- هیأت مدیره

۳- مدیرعامل و رییس هیأت مدیره

۴- بازرس یا بازرسان قانونی

ماده ۷- هیأت وزیران نماینده صاحب سهام در مجمع عمومی می‌باشد که به موجب

تصویبنامه شماره ۱۵۹۱۷۶/ت/۴۳۵۰۵- مورخ ۱۰/۸/۱۳۸۸ اختیارات خود را به وزیران

عضو شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی تفویض نموده است.

ماده ۸- وظایف و اختیارات مجمع عمومی به قرار زیر است:

۱- موافقت با تأسیس و انحلال شرکت‌های تابع

۲- پیشنهاد تصویب، اصلاح و تغییر اساسنامه سازمان و شرکت‌های تابع به هیأت وزیران با

رعایت اصل (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

۳- اعمال نظارت عالی بر فعالیت‌های سازمان

۴- تصویب برنامه‌های عمرانی، فرهنگی، بودجه سالانه، صورت‌های مالی و عملکرد

سازمان

۵- تصویب آیین‌نامه‌های سازمان

۶- تصویب مقررات امنیتی و انتظامی منطقه با تأیید فرماندهی کل قوا

- ۷- اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش یا کاهش سرمایه و پیشنهاد آن جهت تصویب هیأت وزیران با رعایت اصل (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ۸- نصب و عزل اعضای هیأت مدیره
- ۹- انتخاب بازرس یا بازرسان و تعیین حق الزحمه آنها
- ۱۰- تعیین خط مشی عمومی سازمان
- ۱۱- تعیین حقوق، مزایا و هرگونه پاداش اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل
- ۱۲- اتخاذ تصمیم نسبت به هر موضوعی که با رعایت مفاد این اساسنامه در دستور جلسه مجمع عمومی قرار گیرد.
- ۱۳- اتخاذ تصمیم درباره واریز تمام یا قسمتی از سود سالیانه سهم سهامداران به حساب اندوخته‌های سازمان.
- ماده ۹- مجمع عمومی سازمان حداقل سالی یک بار برای رسیدگی و تصویب صورت های مالی تا پایان تیرماه هر سال و حداقل یک بار برای رسیدگی و تصویب بودجه سال بعد، حداکثر تا پایان دی ماه همان سال تشکیل می‌گردد.
- ماده ۱۰- دعوت برای تشکیل مجمع عمومی سازمان در هر موقع با موافقت رییس جمهور به عمل می‌آید.
- ماده ۱۱- محل تشکیل و چگونگی رسمیت یافتن جلسات و نحوه تصویب موضوعات دستور جلسه مجمع عمومی براساس آیین‌نامه داخلی شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی خواهد بود.
- ماده ۱۲- سازمان توسط هیأت مدیره‌ای متشکل از سه یا پنج نفر با تشخیص مجمع عمومی اداره می‌گردد. اعضای هیأت مدیره توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شوند. عزل اعضای هیأت مدیره با همان مرجع انتخاب کننده است.
- ماده ۱۳- اعضای هیأت مدیره برای سه سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است و تا زمانی که اعضای هیأت مدیره جدید انتخاب نشده‌اند، هیأت مدیره سابق به کار خود ادامه خواهد داد.
- ماده ۱۴- جلسات هیأت مدیره حداقل ماهی یک بار و بنا به دعوت رییس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان تشکیل می‌گردد. اعضای هیأت مدیره می‌توانند موضوعات مورد نظر خود را از طریق هیأت مدیره و مدیرعامل در دستور جلسه هیأت مدیره قرار دهند.

ماده ۱۵- جلسات هیأت مدیره با حضور حداقل دو سوم اعضا رسمیت می یابد و تصمیمات جلسه با اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه معتبر و لازم الاجرا می باشد.

ماده ۱۶- برای هر یک از جلسات هیأت مدیره باید صورت جلسه ای توسط منشی هیأت مدیره تنظیم و به امضای همه اعضای هیأت مدیره حاضر در جلسه برسد. در صورت جلسات هیأت مدیره، نام اعضای هیأت مدیره حاضر یا غایب و خلاصه مذاکرات و تصمیمات متخذه در جلسه با قید تاریخ درج می گردد. هر یک از اعضای هیأت مدیره که با تمام یا بعضی از تصمیمات مندرج در صورت جلسه مخالف باشد، نظر او باید در صورت جلسه قید گردد.

ماده ۱۷- هیأت مدیره دارای همه گونه اختیارات در چارچوب قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران برای اجرای وظایف مصرح در این اساسنامه بوده و از جمله دارای اختیارات و وظایف زیر می باشد:

۱- تعیین روشهای اجرایی انعقاد هرگونه قرارداد و مشارکت با اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از داخلی و خارجی

۲- چگونگی و نحوه اخذ عوارض براساس آیین نامه های مربوط

۳- چگونگی ثبت شرکت ها و مالکیت های صنعتی و معنوی و ثبت کشتی ها ، شناورها و هواپیماها در منطقه براساس آیین نامه های مربوط و بدون ایجاد حق امتیاز و انحصار

۴- موافقت با تأسیس دفتر نمایندگی در محل های لازم

۵- چگونگی استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب فروش یا اجاره آن در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی ماکو براساس قانون و آیین نامه اجرایی مصوب مجمع عمومی

۶- اخذ تصمیم نسبت به خرید و فروش و اجاره و پیمانکاری و انجام امور تجاری و تولیدی و مبادرت به صادرات و واردات در چارچوب آیین نامه های مصوب

۷- تهیه و پیشنهاد برنامه و بودجه سالانه سازمان به مجمع عمومی جهت تصویب

۸- تهیه و تأیید گزارش هیأت مدیره، صورت های مالی و عملکرد سالانه سازمان و ارایه

آن به مجمع عمومی جهت تصویب

۹- بررسی و تدوین آیین نامه های داخلی و ارایه آن به مجمع عمومی جهت تصویب

۱۰- تشکیل یا انحلال شرکت های فرعی براساس موازین قانونی با تصویب مجمع

عمومی

۱۱- موافقت با اعطا و قبول ضمانت و ظهرنویسی و تضمینات تجاری و رهن و وثیقه اموال منقول و غیرمنقول در چارچوب آیین‌نامه‌های مربوط
تبصره ۵ - هیأت مدیره می‌تواند بعضی از اختیارات خود را به رییس هیأت مدیره و مدیرعامل تفویض نماید.

۱۸۵۵- مدیرعامل سازمان که ریاست هیأت مدیره را به عهده دارد، به موجب حکم رییس جمهور و از میان اعضای هیأت مدیره منصوب و بالاترین مقام اجرایی سازمان می‌باشد. دوره تصدی مدیرعامل سه سال است و انتخاب مجدد وی بلامانع می‌باشد و در هر حال دوره مدیریت مدیرعامل از مدت عضویت او در هیأت مدیره بیشتر نخواهد بود.
۱۹۵۵- رییس هیأت مدیره و مدیرعامل در اجرای مصوبات و تصمیمات هیأت مدیره دارای همه گونه حقوق، اختیارات و اعتبارات بوده و نمایندگی سازمان را در مقابل اشخاص ثالث دارد. سایر وظایف و اختیارات وی به شرح زیر است:

۱- انجام مکاتبات عادی و جاری سازمان

۲- عزل و نصب کارکنان سازمان

۳- تعیین حقوق و مزایا، ارتقاء و اعطای پاداش و اضافه حقوق کارکنان و اخذ تصمیم

درباره امور استخدامی کارکنان طبق آیین‌نامه‌های مربوط

۴- دریافت مطالبات و پرداخت بدهی‌ها و افتتاح حساب ریالی و ارزی در بانک‌ها ی

داخلی و خارجی با امضای مجاز سازمان

۵ - صدور مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی مجاز در محدوده منطقه آزاد تجاری

- صنعتی ماکو

۶ - صدور روادید برای اتباع خارجی به موجب آیین‌نامه‌های مربوط

۷- تعیین متصدی برای انواع مشاغل که در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی متصدی

مستقیم ندارند.

تبصره ۱- رییس هیأت مدیره و مدیرعامل می‌تواند برخی از اختیارات خود را به اعضای

هیأت مدیره یا کارکنان سازمان به تشخیص و مصلحت خود واگذار نماید.

تبصره ۲- رییس هیأت مدیره و مدیرعامل مسؤول حسن اجرای امور منطقه آزاد تجاری -

صنعتی ماکو و حفظ حقوق و منافع و اموال سازمان می‌باشد.

ماده ۲۰- مجمع عمومی یک بازرس اصلی و یک بازرس علی البدل را از میان اشخاص حقیقی یا حقوقی ذی صلاح برای مدت یک سال انتخاب می نماید و انتخاب مجدد آنان به این سمت بلامانع است و تا زمانی که تجدید انتخاب به عمل نیامده است، بازرس سابق به خدمت خود ادامه خواهد داد. در صورت فوت یا استعفا یا برکناری از خدمت بازرس اصلی، بازرس علی البدل وظایف وی را عهده دار خواهد شد.

ماده ۲۱- بازرس قانونی می تواند هرگونه رسیدگی و بازرسی را در حدود اختیارات قانونی و وظایف محول شده انجام داده و به دفاتر و پرونده ها و قراردادهای سازمان مراجعه نموده و اسناد و مدارک مربوط به سازمان را رسیدگی کند.

ماده ۲۲- مهم ترین وظایف و اختیارات بازرس به شرح زیر است:

۱- تطبیق عملیات سازمان با بودجه مصوب

۲- رسیدگی به صورت های مالی سازمان و تصدیق و مطابقت آنها با دفاتر سازمان و تهیه گزارش و اظهارنظر در مورد عملیات سازمان برای تقدیم به مجمع عمومی . گزارش مذکور حداقل بیست روز قبل از جلسه مجمع عمومی به رییس هیأت مدیره و مدیرعامل تسلیم می شود.

۳- اظهارنظر در مورد صحت و سقم گزارش هیأت مدیره به مجمع عمومی.

تبصره - اجرای وظایف بازرس که طبق مقررات این اساسنامه تعیین شده است، نباید به هیچ وجه مانع جریان عادی کار سازمان گردد.

ماده ۲۳- سال مالی سازمان از اول فروردین هر سال شروع و در پایان اسفند همان سال خاتمه می یابد. دفاتر سازمان به تاریخ روز آخر سال مالی بسته می شود . صورت های مالی سازمان و گزارش هیأت مدیره باید تا چهل روز قبل از تاریخ تشکیل مجمع عمومی در اختیار بازرس قانونی گذاشته شود.

ماده ۲۴- اسناد و اوراق تعهدآور سازمان و چک ها، برات ها و سفته ها همواره با امضای متفق رییس هیأت مدیره و مدیرعامل و یا نماینده او و یک نفر به انتخاب هیأت مدیره با مهر سازمان معتبر می باشد.

ماده ۲۵- تعداد و انواع دفاتر قانونی طبق مقررات قانون تجارت از طرف هیأت مدیره تعیین می گردند.

ماده ۲۶- حساب های سازمان طبق اصول صحیح و متداول حسابداری و براساس موازین

قانون تجارت تنظیم و نگهداری می‌شوند.

این اساسنامه به موجب نامه های شماره ۸۹/۳۰/۴۱۴۶۷ مو رخ ۱۳۸۹/۱۱/۲۰، شماره ۹۰/۳۰/۴۳۹۰۹ مورخ ۱۳۹۰/۷/۳ و شماره ۹۰/۳۰/۴۴۲۵۲ مورخ ۱۳۹۰/۷/۲۷ شورای نگهبان به تأیید شورای یادشده رسیده است.

مصوبات شورای عالی
مناطق آزاد تجاری - صنعتی و
شورای اقتصاد

شرح وظایف و اهداف دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۲/۷/۱۲ شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

مقدمه

به منظور سازماندهی و اداره اموری که طبق قانون به عهده شورای عالی مناطق آزاد (مناطق آزاد) تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران (کشور) گزارده شده است دبیرخانه (دبیرخانه) شورای عالی که اهم شرح وظایف و اهداف آن به قرار ذیل است تشکیل می گردد.

اول - امور اداری

۱- دریافت، ارسال و پیگیری کلیه مکاتبات و انجام امور پرسنلی و تدارکاتی مربوط به فعالیت های شورای عالی.

۲- تهیه دستور جلسات، دعوت از اعضاء و تشکیل جلسات شورای عالی.

۳- تهیه خلاصه مذاکرات و صورتجلسات منعقد شده شورای عالی.

۴- ابلاغ تصمیمات متخذه توسط شورای عالی به مراجع ذی ربط.

۵- پیگیری لوایح قانونی مربوط به فعالیت مناطق آزاد در هیأت دولت و مجلس شورای

اسلامی تا مرحله تصویب.

۶- انجام کلیه امور مربوط به روابط عمومی داخلی و بین المللی شورای عالی از طریق

ارتباط با مراجع و مجامع و سازمان های داخلی و بین المللی.

۷- شرکت در جلسات داخلی و بین المللی مربوط به مناطق آزاد جهت کسب اطلاعات و

گسترش و تبلیغ فعالیت های مناطق آزاد کشور.

دوم - امور مطالعاتی و انتشاراتی

۸- ایجاد و نگاهداری بانک اطلاعاتی در مورد قوانین، مقررات، فعالیت ها و تجارب

- مناطق آزاد در داخل کشور و تکمیل مستمر اطلاعات موجود از طریق گردآوری منابع و مآخذ و تماس با مراجع ذی‌ربط.
- ۹- تهیه، تنظیم و تکمیل متواتر مجموعه قوانین و مقررات ناظر بر فعالیت مناطق آزاد جهت اطلاع عموم.
- ۱۰- تهیه و انتشار اطلاعیه، خبرنامه و نشریات و کتب لازم جهت نشر و گسترش اطلاعات مربوط به مناطق آزاد.
- ۱۱- تهیه و تنظیم اساسنامه، مقررات، آیین‌نامه‌های لازم جهت اجرای مفاد قانون مناطق آزاد، با همکاری و بر اساس پیشنهادات ارائه شده توسط سازمان هر یک از مناطق آزاد با توجه به نیازهای هر منطقه به منظور طرح در شورای عالی جهت تصویب.
- ۱۲- تهیه و تنظیم لوایح قانونی مورد نیاز مناطق آزاد با همکاری و بر اساس پیشنهاد سازمان‌های مناطق آزاد جهت طرح در هیأت دولت و مجلس شورای اسلامی.
- ۱۳- جمع‌آوری گزارش‌های تهیه شده توسط سازمان هر یک از مناطق آزاد در مورد نحوه مطلوب سیاست‌گذاری، تعیین اهداف و برنامه‌های عمرانی مناطق آزاد، اظهارنظر در مورد هر یک از آنها جهت طرح و تصویب شورای عالی.
- ۱۴- جمع‌آوری اطلاعات و تهیه بودجه‌های سالانه هر یک از مناطق آزاد بر اساس پیشنهاد سازمان هر یک از مناطق آزاد جهت تصویب شورای عالی.
- ۱۵- تهیه گزارشات تشریحی و توضیحی در مورد صورت‌های مالی و گزارشات حسابرسی ارائه شده توسط سازمان هر یک از مناطق آزاد و مقایسه عملکرد مالی سازمان‌های مذکور با بودجه و برنامه مصوب جهت طرح و تصویب شورای عالی.
- ۱۶- بررسی و تهیه گزارشات لازم جهت مقایسه مقررات و ترتیبات عملی فعالیت‌های اقتصادی در مناطق آزاد جهت طرح در شورای عالی به منظور ایجاد هماهنگی بین فعالیت‌های مناطق آزاد و برنامه‌های عمرانی کشور.
- ۱۷- تهیه و انتشار گزارشات تحقیقی تطبیق در مورد مسایل، مشکلات و امکانات مناطق آزاد کشورهای جهان و مطالعه ویژگی‌های هر یک از مناطق آزاد جهت استفاده در زمینه‌فعالیت‌های مناطق آزاد کشور به منظور ارائه گزارش شورای عالی با همکاری سازمان هر یک از مناطق
- سوم - امور بازرسی و کنترل**
- اعزام گروه‌های کارشناسی مستقل جهت بازدید و بررسی عملکرد سازمان هر یک از

مناطق آزاد به تواتر مورد درخواست شورای عالی جهت رسیدگی به مسائل خاص و موارد مورد نظر شورای عالی.

- انجام بازرسی های ادواری از مناطق آزاد و تهیه گزارشات ادواری از عملکرد سازمان هر یک از مناطق آزاد جهت اطلاع به شورای عالی.

تبصره ۵- دبیرخانه می تواند به منظور انجام امور مطالعاتی مذکور در قسمت دوم و همچنین امور بازرسی مذکور در قسمت سوم فوق قراردادهای لازم را جهت استفاده از خدمات کارشناسان و محققین ذی صلاحیت لازم، منعقد نماید.

انتقال کالاهای مرجوعی از گمرکات کشور به مناطق آزاد

مصوب ۱۳۷۴/۵/۹ شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

نظر به اینکه اعاده کالاهای مرجوعی (موضوع فصل ششم از بخش چهارم آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۱/۱/۲۰) از گمرکات کشور به هر نقطه خارج از قلمرو گمرکی کشور بلامانع است، بنابراین واردات کالاهای موصوف به مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق موضوع بند «د» تبصره (۲۵) قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نیز که خارج از قلمرو گمرکی کشور قرار دارند از نظر قوانین مربوط بلامانع می باشد.

نحوه حل و فصل اختلافات بین دستگاه های دولتی

و سازمان های مناطق آزاد

مصوب ۱۳۷۵/۱۱/۸ شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

در خصوص چگونگی حل و فصل اختلاف بین دستگاه های دولتی و سازمان های مناطق آزاد مقرر گردید در مرحله مقدماتی دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد نسبت به رفع آن اقدام نماید و در صورت نیاز حسب مورد جهت اخذ تصمیمات لازم به شورای عالی مناطق آزاد ارائه گردد.

نحوه تهیه و اجرای نظامنامه فرهنگی سازمان های مناطق آزاد

مصوب ۱۳۷۶/۳/۲۷ شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

نظامنامه فرهنگی منطقه آزاد کیش مطرح شد که مقام محترم ریاست جمهوری مقرر فرمودند این موارد نیاز به تصویب شورا ندارد و هر یک از سازمان های مناطق آزاد می توانند با

هماهنگی دبیرخانه شورای عالی نسبت به تهیه و اجرای نظامنامه فرهنگی منطقه مربوط اقدام نمایند.

توجه به اینکه منطقه آزاد کیش با هدف تجاری، صنعتی، گردشگری (توریسم) در حال برنامه‌ریزی میان‌مدت و درازمدت و اجرای برنامه‌های عمرانی است، تدوین و اجرای برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی همگام با توسعه صنعتی، سیاحتی و تجاری امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.

به منظور توسعه فعالیت‌های فرهنگی توجه هر چه بیشتر به ارزش‌های انقلابی و اسلامی در منطقه آزاد کیش نظامنامه فرهنگی منطقه به شرح زیر تصویب و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱- شورای فرهنگی منطقه

آنجا که مقوله فرهنگ و پرداختن به آن از امور حتمی و مورد نیاز است، به منظور برنامه‌ریزی و هدایت فرهنگی و نیز هماهنگی بین سازمان‌ها می‌که به فعالیت فرهنگی می‌پردازند و نظارت و ارزشیابی از فرآیند شوراهای فرهنگی، شورایی تحت عنوان شورای فرهنگی منطقه تشکیل می‌گردد. این شورا که مسئولین و سازمان‌های فرهنگی در آن عضویت دارند مسائل و مشکلات فرهنگی منطقه را شناسایی و اولویت‌بندی نموده و نسبت به رفع مشکلات از طریق دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط اقدام می‌نماید.

شورای یاد شده به عنوان تنها مرجع مسئول، مسئول مطالعه و تحقیق درباره مسائل فرهنگی منطقه بوده و مقررات و دستورالعمل‌های لازم فرهنگی را به سازمان‌ها و نهادهای مربوط ابلاغ و فعالیت‌های فرهنگی را در منطقه نهادینه می‌کند.

ماده ۲- اهداف شورای فرهنگی منطقه

اهداف کلی شورای فرهنگی منطقه به شرح زیر است:

- گسترش و ترویج مبانی فرهنگی و اخلاقی اسلام.
- مطالعه دایمی و مستمر وضعیت فرهنگی منطقه
- ارائه پیشنهاد در مورد فعالیت‌ها و برنامه‌های اسلامی - فرهنگی.
- اعلام نظر در خصوص پیشنهادها و فرهنگ‌های متقاضیان.
- نظارت بر حسن اجرای مصوبات و عملکردها.
- ایجاد هماهنگی و وحدت رویه بین سازمان‌های مسئول امور فرهنگی.
- ارزشیابی عملکردهای فرهنگی.

- برنامه‌ریزی و تعیین خط‌مشی و تدوین ضوابط و مقررات مورد نیاز برای انجام امور فرهنگی و همچنین اتخاذ تدابیر لازم اجرای سنت الهی امر به معروف و جلوگیری از وقوع تخلف به ویژه در امر محرمات و منکرات.

ماده ۳- وظایف شورای فرهنگی

شورا بر اساس اهداف کلی و در اجرای وظایف خود نسبت به تعیین خط‌مشی و تدوین ضوابط برای مسایل و امور فرهنگی و هنری به شرح زیر اقدام می‌کند:

- ۱- ضوابط اجرایی برای تورها و آژانس‌ها،
- ۲- نحوه استفاده از سیستم‌های ارتباط ماهواره‌ای، تلویزیونی و ویدئویی در هتل‌ها و مراکز عمومی،
- ۳- نامگذاری خیابان‌ها، میدان، بیمارستان‌ها و اماکنی که توسط سازمان منطقه آزاد و یا مؤسسات دولتی ایجاد می‌شود.
- ۴- ضوابط فیزیکی و ظاهری غرفه‌ها و صلاحیت کلی غرفه‌داران و کارکنان آن.
- ۵- ضوابط صدور و ابطال مجوز فعالیت‌های فرهنگی
- ۶- ضوابط فیزیکی و ظاهری غرفه‌ها و صلاحیت کلی غرفه‌داران و کارکنان آن
- ۷- ضوابط فرهنگی فعالیت هتل‌ها، رستوران‌ها، مهمانسراها و مراکز اقامتی و سیاحتی.
- ۸- نحوه ارشاد مسافری در مورد پوشش مناسب و ارائه شاخص‌های رفتاری مطلوب برای گروه‌های اجتماعی.
- ۹- ضوابط انتشار کتب و نشریاتی که در منطقه نشر و یا از خارج وارد منطقه می‌شود.
- ۱۰- اتخاذ سیاست‌های تبلیغاتی اعم از دیوارنویسی و زیباسازی نماهای بیرونی، نصب تندیس، نصب تابلوهای تبلیغاتی حاوی مطالب، نصایح و پیام‌های غیرمستقیم.
- ۱۱- نحوه استفاده و نظارت بر امور رادیوپيام کیش.
- ۱۲- نحوه تهیه و پخش فیلم‌های ویدئویی با استفاده از سیستم مداربسته و دیگر شبکه‌های مخابراتی و کامپیوتری که به ارسال پیام یا فیلم و صوت می‌پردازند.
- ۱۳- تبلیغ در شبکه‌های بین‌المللی کامپیوتری، ماهواره‌ای و...
- ۱۴- طرح استفاده از دریا برای عموم به منظور تفریحی و یا ورزشی و...
- ۱۵- ضوابط تفریحات سالم برای زن و مرد.
- ۱۶- نحوه بزرگداشت ایام و مناسبت‌های اسلامی، ملی و جهانی.

- ۱۷- نحوه فراهم‌آوری تسهیلات به منظور راه‌اندازی تورهای خاص برای خانواد ه‌ها ی معظم شهدا و ایثارگران با همکاری واحدهای ذی‌ربط.
- ۱۸- تعیین ضوابط برای رعایت متصدیان و رانندگان شبکه حمل و نقل عمومی در برخورد با مسافرین.
- ۱۹- تعیین کالاهای ممنوعه و نحوه کنترل واردات و کالای همراه مسافر به هنگام و رود از خارج کشور به منطقه از حیث موارد ممنوعه شرعی و یا ابتدال فرهنگی.
- ۲۰- نحوه استفاده از ابزار و تکنولوژی‌های آموزشی رفتاری در هواپیما، تورها و مراکز عمومی جهت آموزش در خصوص مواردی مثل رعایت تقوی و اخلاق اسلامی، نظم، نظافت عمومی، حسن خلق، ادب و احترام، اعتدال در رفتار، مسؤلیت‌پذیری، وجدان کاری، شرکت در نماز جماعت و اقامه نماز در مسجد، پوشش مناسب ب، مطالعه، ورزش، رعایت حقوق دیگران و...

۲۱- تعیین ضوابط و نحوه انتخاب

- الف - غرفه‌دار نمونه
- ب - تور نمونه
- ج - هتل و واحدهای پذیرایی نمونه
- د - راننده نمونه در شبکه حمل و نقل عمومی
- هـ - سایر اصنافی که هویت حقوقی داشته و در منطقه فعالیت دارند.
- و - سازمان‌های ارائه‌کننده بهترین فعالیت در زمینه مسائل فرهنگی، هنری و اجتماعی
- ز - افراد حقیقی ارائه‌کننده بهترین فعالیت در زمینه مسائل فرهنگی، هنری و اجتماعی
- ۲۲- برنامه‌ریزی مناسب فرهنگی به منظور اصلاح نگرش جامعه در مورد منطقه آزاد کیش از طریق:

- الف - انتشار کتاب در مورد مناطق آزاد، اهداف، مقررات عمومی و ضوابط اجتماعی و...
- ب - مطبوعات و درج مقالاتی در مورد مسائل عمومی و اجتماعی منطقه
- ج - داستان‌های کوتاه تلویزیونی
- د - در صورت امکان ساخت سریال تلویزیونی یا فیلم سینمایی یا فیلم مستند
- هـ - انتشار رمان
- و - مصاحبها و میزگردهای تلویزیونی

ز - گردهمایی

ح - سایر روش‌ها

۲۳- برنامه ریزی فرهنگی جهت ارتقاء بینش فرهنگی ساکنین منطقه آزاد از طریق:

الف - آموزش رسمی

ب - آموزش نیمه رسمی

ج - آموزش غیررسمی

د - نشریه یا روزنامه محلی

هـ - صدا و سیمای منطقه

و - جلسات ماهیانه

ز - گردهمایی‌های فصلی

ح - سایر روش‌ها

۲۴- برنامه ریزی برای اوقات فراغت کودکان و نوجوانان جوانان و بزرگسالان شامل:

الف - برگزاری مسابقات علمی، فرهنگی، هنری در سه سطح

ب - برنامه ریزی ورزشی و برگزاری مسابقات ورزشی در سه سطح

ج - برگزاری کلاس‌های آموزشی علمی، فرهنگی، هنری در سه سطح

ماده ۴- اعضای شورای فرهنگی منطقه:

۱- مدیرعامل سازمان منطقه آزاد (رییس شورا)

۲- امام جمعه منطقه

۳- معاون فرهنگی و اجتماعی سازمان (دبیر شورا)

۴- مدیر سازمان صدا و سیمای منطقه

۵- رییس اداره آموزش و پرورش

۶- مدیر اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی

۷- رییس دانشگاه منطقه

۸- مدیر روابط عمومی سازمان

۹- فرمانده نیروی انتظامی

۱۰- مدیر اداره تربیت بدنی

۱۱- مدیر مؤسسه سیاحتی سازمان

۱۲- مسئول امور زنان سازمان

۱۳- ۴ نفر شخصیت فرهنگی (۲ نفر از آقایان و ۲ نفر از خانم‌ها) به انتخاب مدیرعامل

سازمان.

تبصره ۱- دبیرخانه شورا در حوزه معاونت فرهنگی و اجتماعی سازمان تشکیل می‌شود.

تبصره ۲- انجام هر گونه فعالیت و برنامه فرهنگی، هنری و اجتماعی توسط اشخاص

حقیقی یا حقوقی در منطقه پس از طرح و تصویب در شورا و ابلاغ توسط رییس شورا قابل اجرا بوده و هیچ مرجعی اعم از حقیقی یا حقوقی بدون اخذ مجوز لازم از این شورا نمی‌تواند به فعالیت و اجرای برنامه‌های فرهنگی در منطقه بپردازد.

تبصره ۳- هیچ مرجعی حقیقی یا حقوقی اجازه ندارد بدون اخذ مجوز لازم از این شورا

از فعالیت و اجرای برنامه فرهنگی، هنری و اجتماعی که با اجازه شورا به اجرا در آمده است، جلوگیری و ممانعت نماید.

نحوه واردات خودروهای تولیدشده در مناطق آزاد و مناطق ویژه

اقتصادی به سایر نقاط کشور

مصوب ۱۳۷۹/۸/۷ شورای اقتصاد

۱- تولیدکنندگان خودرو در مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی مجازند متناسب با میزان

ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی به کار رفته در خودروهای تولیدشده (به تشخیص

کمیته تعیین ارزش افزوده)، پس از انجام تشریفات گمرکی و پرداخت سود و حقوق و

عوارض قانونی مربوط به آن بخش از قطعات وارداتی که در تولید خودرو استفاده شده است،

بخشی از خودروهای تولید شده مذکور را به سایر نقاط کشور وارد نمایند.

۲(اصلاحی ۱۳۹۰/۴/۸)- خودروهای وارد شده از مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی تا

میزان ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی به کار رفته در آنها همانند خودروهای تولید

داخل کشور، با کاردکس صادره از سوی شرکت مزبور شماره گذاری شوند و مالیات تعیین

شده در تبصره ۳۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۹^(۱) متناسب با قیمت تعیین شده از سوی کمیته

۱ - تبصره ۳۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۹ با مضمون مشابه ضمن تبصره ۳۵ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ به شرح زیر

پیش‌بینی شده است (تبصره‌های مزبور با انقضای زمان اجرا منتفی شده‌اند)

خودروی وزارت صنعت، معدن و تجارت اخذ شود.

تبصره ۳۵- الف- در سال ۱۳۸۰، کالاهای زیر که توسط اشخاص حقوقی، کارخانهای دولتی تولیدکننده، به صورت محصولات نهایی به فروش می‌رسد، مشمول مالیات بر فروش به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- هر کیلوگرم فولاد تولید داخلی مبلغ هفتاد و پنج (۷۵) ریال.
  - ۲- هر کیلوگرم مس کاتد مبلغ یکصد و پنجاه و هفت (۱۵۷) ریال و هر کیلوگرم مس مفتول ، مبلغ پانصد و سی (۵۳۰) ریال.
  - ۳- هر کیلوگرم تولیدات شرکت ملی پتروشیمی ایران و شرکتهای تابعه (به استثنای انواع کودشیمیایی و گاز مایع) مبلغ چهل (۴۰) ریال.
- عملکرد سال ۱۳۸۰ «سود ابرازی» شرکت ملی فولاد ایران و شرکتهای تابعه آن «شرکتهایی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سهام آن متعلق به شرکت ملی فولاد ایران است». شرکت ملی صنایع مس ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکتهای تابعه مشمول مقررات ماده (۱۳۸) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۳/۱۲ و اصلاحیه آن می‌باشد.
- ب- شرکتهای تولیدکننده خودرو موظفند به ازای فروش هر دستگاه خودرو به استثنای آمبولانس، تاکسی، اتوبوس ، مینی‌بوس، کامیون، کامیونت و تاکسی بار و وانت بار مبلغ ده درصد (۱۰٪) قیمت فروش را به عنوان مالیات غیرمستقیم اخذ و به حساب درآمد عمومی (نزد خزانه‌داری کل) موضوع ردیف ۱۵۱۹۵۰ قسمت سوم این قانون واریز نمایند.
- ج- در سال ۱۳۸۰ مالیات غیرمستقیم برخی از کالاها به شرح زیر تعیین می‌شود:
- ۱- هر خط انشعاب جدید تلفن همراه یک میلیون و پانصد هزار (۱/۵۰۰/۰۰۰) ریال.
  - ۲- مالیات به ازای هر سیصد سی سی نوشابه گازدار تولید داخلی موضوع ماده (۱) قانون اجازه و وصول مالیات غیرمستقیم از برخی کالاها و خدمات مصوب ۱۳۷۴/۷/۱۶ از بیست (۲۰) ریال به هفتاد (۷۰) ریال افزایش یابد.
  - ۳- مالیات فولاد وارداتی تا میزان دویست و پنجاه (۲۵۰) ریال در هر کیلو با تصویب شورای اقتصاد ، به استثنای شمش و تختال (اسلب).
  - د- قانون ممنوعیت ورود برخی از کالاهای غیرضرور مصوب ۱۳۷۴/۶/۲۲ درمورد سیگار لازم‌الاجرا نبوده و با مجوز شرکت دخانیات تأمین کسری سیگار موردنیاز در سال ۱۳۸۰ از طریق واردات مجاز می‌باشد.
  - ه- اشخاص حقوقی مذکور و واردکنندگان، مکلفند مالیات بر فروش مربوط به هر ماه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد ، به حسابهایی که وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام می‌دارد واریز کنند و رسید دریافت دارند. تأخیر در اجرای این بند، موجب تعلق مالیات اضافی به میزان پنج درصد (۵٪) مالیات متعلقه، به ازای هرماه تأخیر، خواهد بود.
  - و- صادرات کالاهای فوق، مشمول مالیات بر فروش نخواهد بود.
  - ز- مالیات موضوع این تبصره، طبق مقررات اجرایی قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحات بعدی ، قابل وصول است.
  - ح- دستورالعمل اجرایی این تبصره را وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ابلاغ می‌کند.
  - ط- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است در اجرای بند (ج) ماده (۹۵) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران نسبت به ایجاد بورس فلزات اقدام و کالاهای فلزی را در بورس عرضه نماید.

- ۳- خودروهای مازاد بر ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی به کار رفته در آنها ، وارداتی تلقی شده و علاوه بر نیاز به مجوز ورود مشمول تمام تشریفات قانونی مربوط به واردات خودروهای خارجی از جمله مابه‌التفاوت خواهند بود.
- ۴- گمرک جمهوری اسلامی مکلف است رونوشت مجوز ترخیص خودرو های و ارده مربوط به ارزش افزوده را به سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان ارسال نماید . همچنین شرکت های تولیدکننده خودرو موظفند آمار تولید خودرو های تولیدی وارد شده به کشور و صادر شده را به صورت ماهیانه به سازمان اخیرالذکر اعلام نمایند.

تعیین تکلیف ورود کالاهای مستعمل بازسازی شده از مناطق آزاد

تجاری - صنعتی به داخل کشور

مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۱۸ شورای هماهنگی امور مناطق آزاد

و ویژه اقتصادی با اصلاحات بعدی

- ۱) (اصلاحی ۱۳۸۹/۳/۱) - واحدهای موجود بازسازی کننده کالاهای مستعمل در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی براساس مستنداتی که ارائه می نمایند صرفاً برای کالاهای وارده و مجوزهایی که منجر به انعقاد قرارداد یا تعهد مالی گردیده (تا تاریخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۸) حداکثر تا یک سال بعد از ابلاغ این مقرر می توانند نسبت به بازسازی و انجام تعهدات خود اقدام نمایند. ملاک تصمیم گیری برای انجام فعالیت های مذکور مصوبات کمیسیون ارزش افزوده می باشد.
- ۲- سازمان های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی مجاز به صدور مجوز واردات جدید کالاهای یاد شده به محدوده خود نمی باشند.
- ۳- سازمان های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی مجاز به صدور مجوز ایجاد واحدهای جدید بازسازی کالاهای مستعمل نمی باشند.